AHMET ÜMİT

64. BASKI

Beyoğlu Rapsodisi

ROMAN

AHMET ÜMİT

Ahmet Ümit, 1960'ta Gaziantep'te doğdu. 1983'te Marmara Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü'nü bitirdi. 1985-1986 yıllarında, Moskova'da, Sosyal Bilimler Akademisi'nde siyaset eğitimi gördü. Şiirleri, 1989 yılında *Sokağın Zulası* adıyla yayımlandı. 1992'de ilk öykü kitabı Çıplak Ayaklıydı *Gece* yayımlandı. Bunu 1994'te *Bir Ses Böler Geceyi*, 1999'da *Agatha'nın Anahtarı*, 2002'de Şeytan Ayrıntıda Gizlidir adlı polisiye öykü kitapları izledi. Hem çocuklara hem büyüklere yönelik *Masal Masal İçinde* (1995) ve *Olmayan Ülke* (2008) kitapları ile farklı bir tarz denedi. 1996'da yazdığı ilk romanı *Sis ve Gece*, polisiye edebiyatta bir başyapıt olarak değerlendirildi. Bu romanın ardından 1998'de *Kar Kokusu*, 2000'de *Patasana*, 2002'de *Kukla* yayımlandı. Bu kitapları *Ninatta'nın Bileziği*, İnsan Ruhunun Haritası, *Aşk Köpekliktir, Beyoğlu Rapsodisi, Kavim, Bab-ı Esrar, İstanbul Hatırası, Sultanı Öldürmek* ve *Beyoğlu'nun En Güzel Abisi* adlı kitapları izledi. Ahmet Ümit'in, İsmail Gülgeç'le birlikte hazırladığı *Başkomser Nevzat-Çiçekçinin Ölümü* ve *Başkomser Nevzat-Tapınak Fahişeleri* ve Aptülika (Abdülkadir Elçioğlu) ile birlikte hazırladığı *Başkomser Nevzat -Davulcu Davut'u Kim Öldürdü?* adlı çizgi romanları da bulunmaktadır. Eserleri yirminin üzerinde yabancı dile çevrilmiştir. Yazarın tüm yapıtları Everest Yayınları tarafından yayımlanmaktadır.

www.twitter.com/baskomsernevzat
www.ahmetumit.com
www.facebook.com/ahmetumitfanclub
www.twitter.com/beyoglununEGA
www.facebook.com/Beyoglunun.En.Guzel.Abisi

BEYOĞLU RAPSODİSİ

Ahmet Ümit

§

Yayın No 824
Türkçe Edebiyat 264

Beyoğlu Rapsodisi
Ahmet Ümit

Kapak tasarım: Utku Lomlu
Yazar fotoğrafı: Volkan Doğar

© 2003, Ahmet Ümit
© 2010, bu kitabın tüm yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1-29. Basım: 2003-2010, Doğan Kitap
30-33. Basım: Temmuz 2010 - Eylül 2010, Everest Yayınları
34-42. Basım: Şubat 2011 - Ekim 2012
43-46. Basım: Mart 2013 - Eylül 2013
47-50. Basım: Ocak 2014 - Haziran 2014
51-54. Basım: Kasım 2014 - Şubat 2015
55-56. Basım: Ağustos 2015
57-58. Basım: Aralık 2015
59-60. Basım: Mayıs 2016
61-62. Basım: Eylül 2016
63-64. Basım: Ocak 2017

ISBN: 978 - 975 - 289 - 738 - 0
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.twitter.com/baskomsernevzat
www.ahmetumit.com
www.facebook.com/ahmetumitfanclub

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Sevgili arkadaşım Levend Yılmaz'a

Beyoğlu'yum ben rüzgârlar öğrenciler yağmurlar kadar eski.
Dünyanın ilk günleri ilk sakinleri gibi eski.

Pera, İlhan Berk

Birinci Bölüm

Yazgıya inanmam, ama olaylar bu düşüncemin yanlışlığını kanıtlamak istercesine ardı ardına sıralanmaya başladığında, bunları kurgulayan biri mi var diye endişelenmekten de kendimi alamam.

Geçtiğimiz güz de böyle olmuştu. Asla bir araya gelemeyecek kişiler buluşmuş, hiç ilgisi olmayan olaylar birbirine bağlanmış, konular iç içe geçmiş; böylece biz üç eski kafadar, Beyoğlu'nun o kederli sonbahar günlerinde tuhaf bir serüvenin sert rüzgârıyla savrulurken bulmuştuk kendimizi.

Üç kafadar derken, bendeniz Selim, arkadaşlarım Kenan ve Nihat'ı kastediyorum. Yan yana dizilmiş üç erkek ismini görüp, arkadaş olduğumuzu da öğrenince, üstelik serüven lafını da okuyunca sakın aklınıza genç insanlar gelmesin. Gençliğin deli rüzgârları terk etmişti bizi. Hayır, ihtiyar da sayılmazdık, uzunca bir süredir orta yaşın çoktan kanıksadığımız sıradan günlerinin devranını sürmekteydik. Ta ki Kenan'ın ölümsüzlük merakı yüzünden bu sakin yaşamımız, fırtınalı günlerle örülü bir karabasana dönüşene kadar. Sakin yaşamımızın nasıl sona erdiğini uzun uzun anlatacağım, ama önce arkadaşlarımı tanıtayım sizlere.

Orta yaşlarımızı sürüyorduk dedim ya, aslında arkadaşlığımız çok eskilere, kısa pantolonla dolaştığımız çocukluk günlerine kadar uzanır. Kenan ile Nihat'ı, Galatasaray Lisesi'nin Ortaköy'deki tarihi binasının geniş bahçesinde ilk gördüğümde üçümüz de henüz delikanlılığın sınırlarına bile gelmemiştik. Neden arkadaş olduğumuzu bilmiyorum. Aynı

sınıfta olmanın doğal bir sonucu desem, onlarca çocuğun arasından neden üçünüz bir araya geldiniz, diyerek kolayca çürütülebilir bu tezim. Belki izcilik... Evet, üçümüz de okulun ünlü izci oymağına girmiştik, ama orada bizim gibi onlarca çocuk vardı. Cılız bedenlerimize geçirdiğimiz o güzelim üniformalar, el birliğiyle kurulan çadırlar, yakılan kamp ateşleri, bayram törenlerinde okuldan çıkarken cakalı başlayıp, akşam dönüşünde saatlerce ayakta kaldığımız için bozguna dönüşen yürüyüşler... Kuşkusuz bunlar bizi yakınlaştırmıştı, ama sanırım daha önemli bir olgu vardı. Hayır, hayır üçümüzün de ailelerimizin tek çocuğu olmamızdan söz etmiyorum, kişiliklerimizden bahsediyorum. Yanlış anlamayın, kişiliklerimiz de tıpkı dış görünüşümüz gibi birbirine hiç benzemezdi. Kıvırcık sayılabilecek dalgalı siyah saçları, hep neşeyle parıldayan ela gözleri, dur durak bilmeyen haliyle Kenan, içimizdeki en delişmen çocuktu.

Nihat ise, iri bir yumurtayı andıran kafası, geniş alnının hemen altında insana kederle bakan kara gözleri, kısa boyu, çelimsiz bedeniyle ikimizden de çok farklıydı. Yine de tuhaf bir şekilde ikimize de benzerdi. Belki benzemezdi de, kimi davranışlarımızı taklit ederek bizim gibi olmaya çalışırdı.

Bana gelince, uzun boyum, iri bedenim, yeşil mi, gri mi çoğu zaman benim bile ayırt edemediğim, ilgi çekmeyen açık renk gözlerim, şimdi iyice seyrekleşen, ince telli, kumral saçlarım, her zaman temiz, kırışıksız olmasına özen gösterdiğim giysilerim, kurallara harfiyen uyan davranışlarımla sıradan öğrencilerden biriydim. Tıpkı özenli giysilerim gibi, ağırbaşlılığım da o yıllardan bu yana taşıdığım bir özelliktir. Bu yüzden hep olduğumdan daha yaşlı görünürüm...

Kişiliklerimiz diyordum; evet, okulun hazırlık sınıfında başlayıp yıllarca süren sağlam dostluğumuzun altında yatan asıl neden buydu galiba. Oldukça farklı olan kişiliklerimiz, yan yana geldiğimizde tamamlanıyor, bizi birbirimize çeken tuhaf bir ruhsal üçgen ortaya çıkıyordu... Ruhsal üçgen mi dedim? Kenan duysa, önce şaşırır, sonra bu üçgene esrarengiz anlamlar yüklemeye kalkışırdı.

Şaka bir yana Kenan başından beri metafizik konulara ikimizden daha çok ilgi gösterirdi. Benim merakım polisiye romanlardı; Sherlock Holmes'un maceralarına, Arsène

Lupin'in hırsızlıklarına, Hercule Poirot'nun karmaşık cinayetleri kolayca çözmesine bayılırdım; hâlâ da bayılırım. Evimdeki kütüphane polisiye romanlarla doludur. Oysa Kenan okulumuzun yaşlı kütüphanesinden hep korku romanlarını, hayalet, cadı, büyücülük konularını anlatan hikâyeleri seçerdi. Okumakla kalsa iyi, bu romanların tahrik ettiği hayal gücünü çalıştırarak, kahramanları üçümüzden oluşan ve Beyoğlu'nun yüzlerce yıllık binalarında yaşanan korku öyküleri anlatırdı. Beş yüz küsur yıldır bu yerde bulunan okulun bahçesine, ıssızlığın kesif bir sis gibi çöktüğü uzun kış gecelerinde, yatakhanenin ışıkları sönüp el ayak çekilince tarihi lise binamızın alt katlarında, loş koridorlarında vampirlerin, cadıların, cinlerin dolaştığını, geceyarıları duyduğumuz gürültülerin denizden esen rüzgârların öfkesi olmayıp, gece yaratıklarının kavga ederken çıkardıkları sesler olduğunu söylerdi. Zamanla tuhaf meraklarından kurtuldu Kenan, ama bu kez de başka takıntılar edindi kendine.

Bana sorarsanız, Kenan'ın bu konulara kafayı takmasının altında yatan neden, gerçek sorunlarının olmayışıydı. Evet, onun parasızlık, hastalık, mutsuzluk, başarısızlık gibi gerçek sorunları olmamıştı hiçbir zaman. Kalın kaşları daima çatıkmış gibi duran, bu yüzden adı aksi adama çıkan, ama altın gibi yüreği olan bir babası vardı. Nur içinde yatsın, Müjdat Amca sadece Kenan'a değil, bize karşı da sevecendi. Ne zaman yan yana gelsek, sanki yetişkin insanlarmışız gibi halimizi hatırımızı sorar, oğluna olduğu gibi bize de arkadaşça davranırdı.

Hiç kuşkusuz Kenan'ın en büyük şansı annesi Neyire Hanım'dı. Kenan'a her sarıldığında, -ki arkadaşımız annesinin bunu bizim yanımızda yapmasından nefret ederdi- onun yerinde olmak için neler vermezdim. Dalgalı kızıl saçlarının bukle bukle çevrelediği oval yüzüne tuhaf bir yumuşaklık veren, iri, ela gözleri, tombul, beyaz parmakları vardı. O parmakların dokunduğu her nesneye; Kenan'ın kıvırcık saçlarına, kahve fincanının kulpuna, masadaki dantel örtüye, özellikle de benim daha o yaşlarda bile bir ayı pençesi gibi iri ellerime neşe kattığını, dokunduklarını mutlu kıldığını düşünürdüm.

Şeker hastalığının erittiği ince bedeni, tıpkı benim gözlerim gibi açık renkli gözlerinde giderek kaybolan yaşama iste-

ği, en mutlu anlarında bile dudaklarının solgunluğunu yenip bir türlü ortaya çıkamayan gülümsemesiyle, kendi annemi Neyire Hanım'la kıyasladığımda içime hep hüzün çökerdi.

Kenan'dan bahsediyordum; arkadaşım son derece zeki bir çocuktu, derslere fazla zaman ayırmasa da sınıfını hep başarıyla geçerdi. Hukuk Fakültesi'ne girmesi hiç de zor olmamıştı. Ama stajını yaptıktan, avukat olmaya hak kazandıktan sonra benim gibi o da mesleğini yapmadı. Babası Müjdat Amca, yıllarca didinip, bin bir emekle geliştirdiği sigorta acenteliğini bir anda onun üzerine geçirince bizimki hiç zorlanmadan iş sahibi oluverdi. Bunları söylediğime bakarak sakın Kenan'ı elindekileri har vurup harman savuran bir mirasyedi olarak görmeyin. Girişimciliği doğasında bulunan benim sevimli arkadaşım, babasından devraldığı acenteyi kısa sürede çok daha iyi bir duruma getirdi. Bunun için fazla zaman harcadığını da sanmıyorum, dediğim gibi o içimizdeki en becerikli, en girişken çocuktu. Bir konuyla uzun süre uğraştığı görülmüş değildi. Kafası bir soruna takıldığında, genellikle kısa sürede olayı çözer, sonra da ilgisini yitirirdi. Kadınları severdi, ancak pek çok erkeğin tersine onları karmaşık değil, anlaşılır ve basit bulurdu. Laf açılınca henüz kendisinin çözemeyeceği kadar karmaşık bir kadına rastlamamış olduğunu söylerdi. Ama bu doğru değildi. Kenan'ı böyle konuşturan bir tür savunma psikolojisiydi. Okulun son sınıfındayken tanıştığı, Harbiye'deki Nötre Dame de Sion Fransız Kız Lisesi'nden Behiye'nin onu terk edip, okulumuzun basketbol takımının kaptanı Behçet'le çıkmasını hâlâ hazmedemiyordu. Behiye'nin onu bırakması Kenan'ın yaşamında aldığı ilk büyük yenilgiydi. Behiye'ye âşık olduğunu sanmıyorum, ama kız onu terk edince Kenan için önemli olmaya başlamıştı. Belki Kenan'ın yerinde biz de olsak aynı duygulara kapılırdık. Şaşmaz kural: Gönül kaçanı kovalar. Bu olayın etkisinden uzun süre kurtulamamıştı Kenan. O neşeli çocuk dalgınlaşmış, içe kapalı melankolik bir tip olup çıkmıştı. En az Kenan kadar Nihat ile bana da koymuştu bu olay. Her durumda soğukkanlı olmayı beceren, kavgadan gürültüden uzak durmaya özen gösteren ben bile yoldan çıkmıştım, Nihat'ın önerisiyle basketbol takımının kaptanı Behçet'i bir köşeye sıkıştırıp tehdit etmiştik. Behçet, en az kendininki ka-

dar iri olan cüsseme bakıp sesini çıkaramamıştı, ama ertesi gün tüm takım arkadaşlarını toplayıp, Nihat ile bana sağlam bir meydan dayağı çekmişlerdi. Olaydan haberi olmayan Kenan kavgaya karışınca sopadan o da nasibini almıştı tabii. Hiçbir haklı yanımız olmadığı için idareye de şikâyet edememiştik. Patlamış dudaklarımızı, morarmış gözlerimizi soran öğretmenlerimize de okul dışından tanımadığımız çocukların saldırısına uğradığımızı söylemiştik. Ama yediğimiz sopa işe yaramış, Behiye'nin araya girmesiyle gevşemeye başlayan dostluğumuz yeniden pekişmiş, daha da önemlisi bizimkinin melankolik hali birdenbire sona erivermişti.

Gerçekten de kısa sürede eski uçarı havasına geri dönmüştü. Yine de ne zaman Behiye'den söz açılsa bakışları dalgınlaşır, hareketleri yavaşlardı. Bana sorarsanız Kenan'ın evlenmemesinin gerçek nedeni buydu. Hayır, Behiye'ye duyduğu aşk değil, bağlandığı kadının onu terk etmesine dayanamayacağını anlamış olmasıydı. Kuşkusuz bu benim yorumum. Gerçi bu yorumuma Nihat da katılır ama Kenan'a sorsak, eminim bambaşka hikâyeler anlatacaktır.

Zaten bunun önemi de yoktu. Kenan böyle yaşamaktan mutluydu. Öylesine mutluydu ki, karım Gülriz'i hâlâ sevmeme rağmen ben bile zaman zaman onun yaşamına imrenirdim. Parası vardı, yaşamayı biliyordu, hesap vereceği kimse yoktu. Daha fazlasını istemek nankörlük olurdu. Kenan da istemedi zaten. Dudaklarında kendini en az beş yaş daha genç gösteren gülümseyişiyle yazgısına teşekkür ederek, gamsızca, günlerin tadını çıkarmayı sürdürdü. Ta ki o uçak kazasına kadar...

Ama durun, kaza konusunu açmadan önce, size kendimi ve Nihat'ı da anlatayım. Çünkü ikimizi tanıtmadan bu öyküyü anlatmam imkânsız.

Kenan'ın uçarı, serüvenci havasının aksine, ben, oldukça mantıklı bir çocuktum, yaşamım boyunca da öyle kaldım zaten. Yine de Kenan'la ortak noktalarımız, Nihat'tan daha çoktu. İkimiz de varsıl bir aileden geliyorduk. Fakülteyi bitirdikten sonra ben de onun gibi eğitimini aldığım mesleği değil, babamın işini devralmıştım. Tek farkla, Kenan İstanbul Üniversitesi'nde hukuk okumuştu, ben ise İstanbul Teknik Üniversitesi'nde mimarlık. Aslına bakarsanız mimarlığı se-

viyordum, bu bölümü isteyerek seçmiştim, ama ben de Kenan gibi babamın ricasını kıramamıştım. Babamın yanında tekstil işine atıldım. Yaşamım boyunca bir mimar olarak tasarladığım tek bina da, Beyoğlu'ndaki mağazamız oldu. 1870 yılındaki yangınla, tarihi ahşap binaların neredeyse tümü yanan Beyoğlu'nda, neoklasik tarzda yeniden yapılan o muhteşem binaların yanında benim tasarımım, bir mimarlık öğrencisinin okul projesi gibi kalmıştı. Fakat babam girişim gücüm kırılmasın istedi, deneyimli bir mimara çizimlerimin eksiklerini tamamlatarak, binayı benim hayal gücüme göre inşa ettirdi.

Mesleğimi yapamadığım için çok üzüldüm desem yalan olur. Tıkır tıkır yürüyen bir işletmenin başına oturmak hoşuma gitmişti. Kendime haksızlık etmeyeyim; ben de, Kenan gibi aldığım işletmeyi geliştirmiş, sadece kumaş üreten mütevazı şirketimizi, "AZYA" adında ünlü bir moda markası haline getirmeyi başarmıştım. İtiraf etmeliyim ki bunları yapmak için Kenan'ın harcadığı zamanın en az yüz katını harcamıştım. Okul sıralarındayken de durum farklı değildi. Kenan gibi ben de başarılı bir çocuktum, ne var ki, bunu geceler boyunca ders çalışmama borçluydum. Aptal biri olduğum söylenemez, yine de Kenan'ın bir okuyuşta çözdüğü problemleri anlamam için dakikalarca uğraşmam gerekirdi.

Kenan'ınkiyle kıyasladığımda, zekâmın ne kadar yavaş işlediğini anlardım. Gerçi olaylar hakkında uzun uzun düşündükten sonra karar vermenin kimi yararlarını da görmüyor değildim. Üstelik Kenan kendine duyduğu aşırı güven yüzünden alelacele attığı adımlar nedeniyle sık sık yanlışlara da düşerdi. O zaman da benim mantıklı davranışlarım öne çıkar, aralarındaki en akıllı kişi olduğum dile getirilirdi. Göğsümü kabartan bu sözleri bizzat Kenan'ın ağzından da duymuştum. Bunları duymaktan hoşlanırdım, ama içten içe bu saptamanın doğru olmadığını da bilirdim. Hiç abartmadan söylüyorum; Kenan en iyimizdi. Doğal olarak küçük grubumuzun liderliğini de o yürütüyordu. Her ne kadar bu durumu kabullenmemiş gibi görünsem de sonunda hep Kenan'ın dediği olurdu.

Nihat ise Kenan'ın liderliğini daha tanıştığımız ilk günden kabul etmişti. Ömrü boyunca da onun yörüngesinden

ayrılmadı zaten. Bazen, özellikle de Kenan'ın uçuk kaçık davranışları nedeniyle zarar gördüğü anlarda, onu bana çekiştirmekten kaçınmazdı. Okul yıllarında, henüz Nihat'ı kazanma umudumun olduğu günlerde, bu yoksul arkadaşıma Kenan'a uymamasını, yatakhaneden kaçıp sinemaya, kahveye, bilardo oynamaya gitmemesini, oturup derslerine çalışmasını öğütlerdim. Nihat, haklı olduğumu kabul eder, artık Kenan'ın yaramazlıklarına katılmayacağına dair yeminler ederdi. Ne var ki, Kenan'la karşılaşır karşılaşmaz konuştuklarımızı, verdiği sözleri unutur, yeni bir haylazlık için çapkın arkadaşımızın peşine takılıverirdi. Nihat'ı suçlayamazdım, çünkü çoğu zaman ben de onlarla birlikte sürüklenirken bulurdum kendimi. Yine de grubun en sağduyulu üyesi olduğumu rahatlıkla söyleyebilirim. En azından Kenan'ın kimi çılgınlıklarına karşı çıkar, yapılan haylazlıkların üçümüzün de okuldan atılmasıyla noktalanacak bir serüvene dönüşmesine engel olurdum.

Nihat'a gelince, Kenan'ın abuk sabuk işlerine teşne olmayı hep sürdürdü. Sürdürmeyip de ne yapacaktı? Bu türden cazip serüvenlere tek başına kalkışacak ne cesareti ne de özgüveni vardı. Nasıl olsun ki, Nihat şanssız doğmuş, şanssız büyümüş, böyle giderse şanssız ölecek bir adamdı. Ne zaman okuldan kaçsak bizim şişko müdür muavinine ilk yakalanan, matematik öğretmeni baskın bir sözlü yapacak olsa tahtaya ilk kaldırılan, öğrenciler arasında grip salgını başlasa ilk hastalanan hep Nihat olurdu. 11. sınıfa geçip, Abanoz Sokak'taki randevuevlerini ziyaret etmeye başladığımızda ilk belsoğukluğuna yakalanan da tabii ki oydu. Dedim ya sahiden bahtsız çocuktu.

Annesini çok küçük yaşta kaybetmişti. Babası Necip Amca, Kalyoncu Kulluk Caddesi'nin başında bir matbaada ustabaşı olarak çalışıyordu. Nihat'ı, Galatasaray Lisesi'ne göndermesinin nedeni de oğlunun iyi bir eğitim almasını sağlamaktan çok, Galatasaray futbol takımına duyduğu derin bağlılıktı. Necip Amca, oğluna çok az harçlık verebiliyordu. Eğer Kenan ve ben, ona yardım etmesek, okulda ezilip horlanması kaçınılmazdı. Yeri gelmişken ailelerimizin de bu konuda sorun çıkarmadıklarını belirtmeliyim. Harcamalar konusunda son derece dikkatli olan rahmetli babam bile, aldığım harçlığın

kısa sürede suyunu çekmesinden kuşkulanarak, beni sıkı bir sorguya çekip, paraları Nihat'la paylaştığımı öğrendiğinde bırakın öfkelenmeyi, harçlığıma zam yaparak bu davranışımı ödüllendirme yolunu seçmişti.

Bizden destek görmesi başlarda Nihat'ı utandırıyordu, ancak bu ilişki o kadar doğaldı ki, giderek bu durumu kanıksamaya başladı. Yanlış anlaşılmasın, Nihat hiçbir zaman çıkarcı bir insan, arkadaşlarının sırtından geçinen bir asalak olmadı. Aldıklarının karşılığını belki para olarak ödemedi, ama ne zaman bir dosta ihtiyacımız olsa hep yanımızdaydı. Hastalandığımızda hastaneye geldi, babalarımız, annelerimiz vefat ettiğinde, kendi aile büyükleri ölmüş gibi üzüldü. Eşim Gülriz'i kız kardeşi, oğlum Burç'u kendi çocuğu bildi. Burç özürlü bir çocuk olmasına rağmen, -belki de sırf bu yüzden- onunla çok iyi dost oldu. Kenan, Burç konusunda Nihat kadar rahat davranamadı. Down sendromu olan oğlumun gözlerinin içine doğrudan bakamadı. Doğal davranmaya çalıştı, kendini zorladı ama beceremedi. Hep Burç'tan uzak durmaya çalıştı. Kötü niyetinden değil, bana duyduğu yakınlıktan, benim çocuğumun özürlü doğabileceğini kabul edememesinden. Oysa Nihat, daha başından itibaren Burç'la yakından ilgilendi. Bana en büyük desteği o verdi. Ne yazık ki, Nihat'ın işleri hiçbir zaman yolunda gitmedi. Okul bitince üniversiteye giremedi. Galatasaray Lisesi'ni bitirmiş olmanın dışında işe yarar tek niteliği iyi bir fotoğrafçı olmasıydı. Fotoğrafçı dediysem bu işe öyle tutkuyla filan bağlı değildi. Fotoğrafçılığı, *Cumhuriyet* gazetesinde foto muhabiri olarak çalışan dayısından öğrenmişti. Fotoğraf onun için bir sanat olmaktan çok, para getiren bir uğraştı. Okulda düzenlenen etkinliklerde, bayramlarda öğrencilerin fotoğraflarını çeker, böylece harçlığını çıkartırdı. Eline sık para geçmediği için de fotoğrafların ücretlerini toplar toplamaz, bizi sinemaya davet ederdi. Sinemada filmi izledikten sonra, henüz Mc Donald's ve benzeri yabancı fast food kuruluşları memleketi zapt etmediği için, gençler arasında pek popüler olan Taksim Meydanı'ndaki Kristal Büfe'den, o günlerde oldukça popüler bir yiyecek sayılan hamburger ısmarlardı bize. Orada da parası çıkışmaz, ayran paralarını Kenan ya da ben ödemek zorunda kalırdık.

Fotoğrafı sanat olarak gören kişi ise Kenan'dı. Nihat'la birlikte fotoğrafların basıldığı karanlık odaya girdiği gün, "Bana da fotoğraf çekmeyi öğreteceksin," diye tutturmuştu. Fotoğraf çekmeyi öğrenmekle kalmayıp, işin bütün ayrıntılarını kapmış, kısa sürede Nihat'tan daha güzel fotoğraflar çekmeye başlamıştı. Ama hiçbir zaman para için fotoğraf çekmedi, onunki gerçek bir tutkuydu. Bir düzineye yakın fotoğraf makinesi vardı. Hiç abartısız söylüyorum, binlerce fotoğraf çekti, sergiler açtı. Yaşamında vazgeçmediği, sıkılmadığı, bıkmadığı tek tutku fotoğrafçılıktı. Zaten başımıza ne geldiyse onun fotoğraf tutkusu yüzünden geldi ya.

Biz yine Nihat'a dönelim. Yoksul arkadaşımız, dayısının önayak olmasıyla *Cumhuriyet* gazetesinde foto muhabiri olarak çalışmaya başladı. Birkaç yıl adliye koridorlarında koşturup, cinayet mahallerinin fotoğrafını çektikten sonra bu işin ona göre olmadığını söyleyerek askere gitti. Askerlik dönüşü üçümüzün bir arada olduğu bir gece dükkân açmayı düşündüğünü söyledi. Kenan ve ben, bir fotoğraf stüdyosundan bahsettiğini sandık ama Nihat, "Sahaf dükkânı açmak istiyorum," diyerek ikimizi de şaşırttı. "Biliyorsunuz fotoğraf işini sevmiyorum, ama eski kitaplar hep ilgimi çekmiştir. Aslında bu merakımın sebebi sizsiniz. Okulun kütüphanesinden sizin etkinizle korku ve polisiye romanları alıp okuduğum günleri hatırlıyor musunuz? O kitapların kendilerine özgü kokuları olurdu, sayfalarına dokunduğumda içimde güzel bir duygu uyanırdı."

"İyi de," diye araya girdim, "polisiye romanlara meraklıyım diye ben de bir kitapçı dükkânı açmıyorum."

Boynunu bükerek mırıldandı:

"Senin sevdiğin bir mesleğin var, benim yok."

Yüzümüze bakıp, anlamadığımızı fark edince daha fazla açıklamaktan vazgeçti, ama bu konuda ne kadar istekli olduğunu şu sözlerle belirtti:

"Bakın abi, ben eski kitapları seviyorum. Hem sahaflık temiz iş. Fotoğraf gibi ne ışıkla uğraşırsın ne suyla ne de kötü kötü kokan o kimyasal maddelerle..."

Nihat kararını vermişti, bu kadar açıklamaya girmesinin nedeni ise her zamanki gibi bizim yardımımıza gereksinim duymasıydı. O aralar Kenan'ın biraz nakit sorunu vardı, ge-

reken parayı ben buldum. Sıra dükkânın yerini kararlaştırmaya gelmişti. Nihat, Beyazıt'taki büyük Sahaflar Çarşısı'nı düşünüyordu. Hatta bir dükkânı devren kiralamak üzere görüşmelere başlamıştı bile. Oysa Kenan'ın sigorta acentesi Beyoğlu'nda İmam Adnan Sokak'taydı. Ben de artık Yenibosna'daki fabrikada değil, İstiklal Caddesi'nin üzerindeki mağazanın en üst katındaki ofisimde bulunuyordum. Nihat'ın sahaf dükkânını Beyoğlu'nda açması için ısrar ettik. Üstelik dükkân için yer de hazırdı. Kenan'ın İngiliz Konsolosluğu'nun karşısında, Balık Pazarı'nın girişine bakan, babadan kalma dükkânı aylardır boştu. Dükkân arama zahmetine katlanmaktan kurtulan Nihat, fazla nazlanmadı. Kenan'ın dükkânını kiralayarak, -Aslıhan'daki şimdiki dükkâna geçinceye kadar hiç kira ödemedi- hayalindeki mesleğe ilk adımını attı. Böylece üçümüz de çocukluktan gençliğe geçiş çağını yaşadığımız Beyoğlu'nda yeniden bir araya gelmiş olduk. İyi de oldu, böylece eski arkadaşlar daha sık görüşme fırsatı bulduk.

Bu arada mutlu mu, yoksa mutsuz mu, nasıl tanımlayacağımı bilemediğim bir olay gerçekleşti; Nihat sonradan eşi olacak, edebiyat öğretmeni Melek'le sahaf dükkânında tanıştı. Melek, bizimkinden yaşlıydı, pek güzel sayılmazdı, ne var ki şairdi. Bir de insanı delercesine bakan, zeytin karası gözleri vardı. Sanırım bizim Nihat'ı çeken de kadının bu iki özelliği oldu; etkileyici siyah gözler ve şair olmanın ona verdiği tuhaf cazibe. Bana sorarsanız kadın sıradan biriydi, Kenan da bu düşüncemi paylaşıyordu, ama bunu Nihat'a anlatmak dünyanın en güç işiydi. Kenan ile benim, "Biraz daha bekle, kadını yakından tanı," dememize rağmen daha tanıştıklarının üçüncü ayında kadına evlenme teklif etti. Her ağzını açtığında yaşamdaki en önemli iki kavramın özgürlük ve bağımsızlık olduğunu, bu nitelikleri kazanmamış kadının asla birey olamayacağını savunan Melek, daha duyar duymaz evlenme teklifini kabul etti. Kenan ile bana da arkadaşımızın evlenmesine yardım etmek düştü. Kuaförden bineceğleri araca kadar, aklınıza ne kadar ıvır zıvır masraf geliyorsa hepsini Kenan karşılarken, ben de Pera Palas'ta yapılan düğünün faturalarını ödemeyi üstlendim. Geceyi otelde geçirmeleri için de, Melek, edebiyata meraklı olduğundan hoşu-

na gider diye bir zamanlar Agatha Christie'nin kaldığı odayı tuttum. Fakat Melek Hanım'a yaranamadık. Odayı şöyle bir süzen gelin hanım suratını asarak, "Ne polisiye romanı ne de bu kadını severim, hiç değilse Ernest Hemingway'in kaldığı odayı tutsaydı, maçodur ama daha iyi bir yazardır," demiş arkadaşıma.

Bu sözler, kadının kişiliği hakkında önemli bir ipucuydu ama aldırmadık, arkadaşımız mutlu olsun yeterdi. Evliliklerinin ilk yıllarında mutlu görünüyorlardı. İki yıl sonra bir de kızları oldu. Kıza Dize adını verdiler. İşte ne olduysa Dize'nin doğumundan sonra oldu. Melek'in davranışları birden değişmeye başladı. Evliliğin ve çocuğun onu sınırladığını, artık şiir yazamadığını söyleyerek her fırsatta kavga çıkarmaya başladı. Karısını hâlâ deliler gibi sevmekte olan Nihat, mali durumu iyi olmamasına rağmen, çocuğa bir bakıcı tutmak zorunda kaldı. Melek ne söylediyse kabul ederek -ki bize göre kadın onu "sözün büyüsüne" inanmış genç ve tabirimi bağışlayın "abazan" şair adaylarıyla bir güzel aldatıyordu- evliliğini sürdürmeye çalıştı. Bizimki yumuşadıkça Melek daha da hırçınlaştı. Sonunda hem öğretmen hem şair olunmaz diyerek işi de bıraktı. Nihat yine sesini çıkarmadı. Bunun bir sonu olmalıydı. Elbet bir gün Nihat'ın damarına basacak, arkadaşımız da bu kadını kolundan tuttuğu gibi kapıya koyacaktı. Fakat olmadı. Biz, ha boşandı, ha boşanacaklar diye beklerken onlar evliliklerini sürdürmeyi başardılar. Daha doğrusu Nihat başardı. Artık onların boşanabileceklerine inanmıyoruz. Çünkü kızları Dize büyüdü, üniversiteye girdi. Belki de Nihat, karısında bulamadığı sevgiyi kızında buldu. Arada bir Kenan'ın iteklemesiyle çapkınlıklar yaptıysa da yeni ilişki arayışlarına girmedi, yazgım buymuş deyip olanları kabul etti. O kabul etti ama, yaşamın kendi kuralları vardı. İlk kural para kazanmaktı, oysa sahaf dükkânı bu kuralı yerine getirmek için yeterli değildi. Üstelik kızı burslu olarak girdiği özel üniversitenin ikinci senesinde sınıfta kalarak okula paralı devam etmek zorunda kalmıştı. İş yine Kenan ile bana düşecekti. Baş başa kaldığımız bir gün, "Nihat'ı sen ya da ben yanımıza alsak, şu sahaf dükkânından daha fazla para kazanmaz mı?" diye sordu Kenan.

"Kazanır ama Nihat bunu kabul etmez," dedim. "Hem o kabul etse bile Melek buna razı olmaz. Kadın dükkânı şairlerin buluşma mekânı haline getirdi. Ne zaman uğrasam abuk sabuk konuşan birtakım insanlarla karşılaşıyorum."

Kenan manidar bir ifadeyle yüzüme baktı, sonra yenilgiyi kabullenmiş bir adamın ölgün neşesiyle gülmeye başladı.

"Haklısın. Ne yapalım bu adamın göbek bağı da bizimle kesilmiş. Gittiği yere kadar gitsin bakalım."

Gittiği yere kadar gitti de. Nihat'a yaptığımız yardım, ikimiz için de önemli bir miktar oluşturmuyordu. Kendi adıma konuşacak olursam, açıkçası bu yardımı yapmaktan gizliden gizliye gurur da duyuyordum. Arada bir Nihat'a verdiğim paraları ağzımdan kaçırdığım bile oluyordu. "Kaçırdığım" dediğime bakmayın, çoğunlukla bilinçli olarak bu konudan bahsediyordum. Evet, varsıl bir adamım ama gördüğünüz gibi iyilik yapmayı da biliyorum, demek için. Kenan'a gelince, onun her zaman daha renkli uğraşıları olduğu için bu konuyla övündüğünü sanmıyorum. En azından övündüğüne tanık olmadım. Onun ilgi alanları, biz sıradan insanlardan farklıydı: Fotoğraflar, kadınlar, Kızıl Deniz'de yapılan derin dalışlar, açık denizlerde yelkenli tekneyle dolaşmalar, Arizona'da üstü açık arabalarla çölü geçmeye çalışmalar, Kuzey Afrika'yı motosikletle, Avustralya'yı balonla gezmeler... Yani sizin anlayacağınız nerede bir uçukluk varsa aklı fikri oradaydı. Bir ara film çekeceğim diye tutturdu da, güvendiği sinemacıların engel olmasıyla bu işten vazgeçti. En sonunda da kafayı uçak kullanmaya taktı. Dedim ya, bizim Kenan yaşamla barışık, anlamlı olsun olmasın her zaman uğraş bulabilecek, kendi kendine yetebilen renkli insanlardan biriydi. Ta ki o uçak kazasından sonra aklını ölümsüzlükle bozuncaya kadar...

İkinci Bölüm

Uçak kazası diyorum ya, aslında Kenan'ın bir girdap gibi hepimizi içine çekecek olan bu belaya bulaşması, kazadan çok daha sonra Beyoğlu'nun meyhaneleriyle ünlü Nevizade Sokak'ta bir masada rakı içerken oldu. Üstelik Kenan'ın değil, Nihat'ın boşboğazlığı yüzünden... Hadi Nihat'ın da günahını almayalım, işin buralara varacağını bilse, öneride bulunmak şöyle dursun, ağzını bile açmazdı çocuk. Hem Kenan, ölümsüzlüğü yakalayacağım diye başımızın etini yemese Nihat öyle bir öneride bulunmazdı. Gerçi Nihat'ın bu işte kişisel çıkarı da yok değildi, ama olayı fitilleyen Kenan'ın ölümsüzlük saplantısıydı. Kafanız karışmaya mı başladı? O halde olanları baştan anlatayım.

Daha önceden de söylediğim gibi, Kenan uçak kullanmayı öğreneceğim diye tutturmuştu. Ben, deneyimli pilotların kullandığı en gelişmiş Airbus'larda bile uçmaya çekinirken, beyimiz, göklerde süzülerek yalnızlığın tadını çıkarmak istiyormuş.

"Bu iş şaka değil, uçak kazasının dönüşü yoktur, bak ölür gidersin," diyecek oldum, dinleyen kim? Hemen en iyi öğretmenler bulundu, dersler alındı. Sabırsızlığı burada da kendini gösterdi; daha uçuş dersinin başında iken, kalktı Cessna 172 model tek motorlu bir uçak satın aldı. Söyleyeceklerimin hiçbir işe yaramayacağını bildiğim için itiraz etmedim. Zaten Kenan da yaşamından çok memnundu. Her konuda olduğu gibi, bu dalda da becerisini göstermiş, kısa sürede pilotluğu kavramıştı. Ancak lisans alması için gerekli uçuş süresini ta-

mamlamadığından tek başına uçak kullanmasına henüz izin yoktu. Uçağı rahatlıkla kaldırıp indirmesine, uçurmasına rağmen, biraz daha deneyim kazanması gerekiyordu. Tabii bu uzmanların fikriydi, bizim Kenan'a göreyse artık pilotluğu öğrenmişti, tek başına da uçabilirdi. Uçtu da; öğretmeninden habersiz, bir sabah Hezarfen Havaalanı'nın küçük pistinden tek başına havalandı. Ama bu uçuş, yaşamının bütün anlamını değiştirecekti, ne yazık ki bizimkini de.

O anları bize şöyle anlatmıştı:

"Başlarda hiçbir sorun yoktu. Kalkış anında geçirdiğim bir iki sarsıntıyı saymazsak, kusursuz olarak havalandım diyebilirim. Gökyüzü masmaviydi, bir tek bulut bile görünmüyordu. Ben de mavi şeritli beyaz renkli uçağımın, bir bulut olduğunu varsaydım. Rüzgârın önüne düşmüş süzülüyordum. Bunun nasıl bir keyif olduğunu anlatamam. Aşağıdaki dünya nasıl da küçük görünüyordu; evler, yollar, araçlar, insanlar hepsi birer oyuncak gibiydi. Uçmanın, yaşadığın dünyaya dışarıdan bakabilmek olduğunu o anda anladım. İki yıl önce New York'tan dönerken uçakta yanıma İsveçli bir rahibe oturmuştu. Uzaklık üzerine konuşup durmuştu. 'Eğer uzaklık olmasaydı, hiçbir nesneyi tam olarak anlayamazdık. Daha da kötüsü kendimizi öteki nesnelerden ayıramazdık,' demişti.

Ne demek istediğini çok anlamamış, kibarlık olsun diye dinlemiştim söylediklerini. Ama tek başıma uçarken, kadının ne demek istediğini çok iyi anlıyordum. Uçmak, ait olduğun yerden uzaklaşmak, kendinin daha çok farkına varmak demekti. Ancak sadece akılla farkına varılan bir durum değildi bu, işin içinde daha çok duygu vardı. O anda, başımı döndürecek kadar yoğun hissediyordum bu duyguyu. Tek başına uçmanın verdiği gururdan değil, kendim, dünyayı farklı bir boyutta algılamanın getirdiği şaşkınlık verici mutluluktan söz ediyorum. İnanılmaz bir keyifti, ne içki içmeye benziyordu ne kadınlarla sevişmeye ne de denizlere dalmaya -ki dalış sırasında da başın döner.- Uçmak hepsinden farklıydı.

Planladığım uçuş zamanı göz açıp kapayıncaya kadar geçti, artık piste dönme zamanı gelmişti. Mutluluktan sarhoş olmuş bir halde inişe geçtim. Ancak inerken, uçağımın hafifçe yalpalandığını fark ettim. Sanırım hava değişmiş, rüzgâr

yandan esmeye başlamıştı. Uçuş öğretmeninin söylediklerini anımsadım: 'İnerken rüzgârı karşına alacaksın.' Kule de beni uyarmakta gecikmedi. Rüzgârın sağ yandan estiğini, gerekli önlemleri almazsam, inişin tehlikeli olabileceğini söyledi. Uyarıları için teşekkür ettim, fakat işin ciddiyetini tam olarak kavradığım söylenemezdi.

Alçalmaya başlamıştım, tarlalar, evler, ağaçlar, yollar, insanlar hızla büyüyordu. Pisti gördüğümde uçağın sola çekmekte olduğunu fark ettim. Gövdeyi dengede tutmak için hemen sağ pedala basarak direksiyon ayarı yapmaya çalıştım. Uçak doğrulur gibi oldu, ancak uzun sürmedi, gövde yine sola yatmaya başladı. İyice alçalmıştım. Bir yandan gövdeyi dengede tutmaya çalışırken, bir yandan da sabırsızlıkla uçağın tekerleklerinin piste dokunmasını bekliyordum. Az önceki mutluluğumun yerini derin bir kaygı almıştı. Levyeyi sımsıkı tutarken, tekerleklerin piste dokunduğunu hissettim. Derin bir oh çekecektim ki, uçağın eskisinden daha güçlü bir şekilde sol kanadının üzerine yattığını gördüm. Aceleyle levyeye sarılıp uçağı pistte tutmaya çalıştım ancak olmadı. Gövde iyice sola çekti, uçak bir anda kanat üstüne yatarak pistten çıkıp tarlaların içine daldı; devrilmemesi için bütün gücümle levyeye asıldım, tarlaların içinde sürüklenmeye başladık. Ne kadar sürdüğünü bilmiyorum; önce bir gürültü duydum, ardından da film koptu.

Öksürerek kendime geldim, gözümü açar açmaz da alevleri gördüm. Aklıma hemen yakıt deposunun ateş almış olabileceği geldi. Öyle olsaydı çoktan havaya uçmuş olurdum, diyerek kendimi rahatlattım. Fakat rahatlığım uzun sürmedi, yakıt deposunun şu ana kadar alev almamış olması, bundan sonra almayacağı anlamına gelmezdi. Uçak yanıyordu, tehlike çok yakınımdaydı. Dışarı çıkmalıyım, diye düşündüm. Sakin olmaya çalışarak kemerimi çözdüm, yandaki kapıya yöneldim. Ancak kapı açılmıyordu. Dışarı bakınca anladım, uçağım buğday tarlasındaki ekin hasadının oluşturduğu bir tepeciğe çarpmıştı. Açmaya çalıştığım kapının alt tarafı yarı yarıya buğday tanelerine gömülmüştü. Zorlamanın anlamı yoktu, öteki kapıya atıldım. Hani bana en şanslımız sensin dersiniz ya, kapı sizi yalanlamak istercesine çarpışmanın şiddetinden sıkışmış açılmıyordu. Soğukkanlılığım yok oldu,

panik içinde etrafa bakınmaya başladım. Ama, kabine kara bir sis gibi çöken duman gözlerimi yakarak görmemi engelliyordu. Yine de dışarıdaki alevlerin uçağın ön tarafını kaplamaya başladığını görebiliyordum. Kabindeki ısı da iyice artmış, içerisi cehenneme dönmüştü. En kötüsü de dışarı çıkamıyordum. Kaçınılmaz son, saniye saniye yaklaşıyordu. Az sonra alevler tüm uçağı saracak, ben de ölüp gidecektim.

Size tuhaf gelecek ama ölebileceğime ilk kez orada inandım. Daha önceleri de ölebileceğimi düşünmüştüm, sadece düşünmüştüm, gerçekte öleceğime hiçbir zaman tam olarak inanmamıştım. Doludizgin yaşarken, ölüm nedense öyle kolay kolay aklına gelmiyor insanın. Şimdi düşünüyorum da, belki de en güzeli budur: Farkına varmadan yaşamak, farkına varmadan ölmek. Fakat yaşam, herkese bu ayrıcalığı tanımıyor, ya da bir yere kadar tanıyor. Tıpkı o ayrıcalığı bu uçak kazasıyla benim elimden aldığı gibi.

Hızla ısınan kabinde çaresizce ölümü beklerken, tuhaf duygular yaşıyordum. Evet korkuyordum, ancak daha çok bir burukluk, bir haksızlığa uğramışlık duygusu vardı içimde. Belki korksam, dehşetle kendimi oraya buraya çarpsam, dışarı çıkmak için çabalasam daha iyiydi. Böylece düşünemezdim ama kahretsin düşünüyordum işte. Hem de en ince ayrıntısına kadar... Ölümle burun buruna gelenler, 'Hayatım film şeridi gibi gözlerimin önünden geçti,' derler ya. Ağır ağır pişmekte olduğum o kabinde bunun doğru olduğunu anladım.

Elli yaşındaydım. Elli yıl az bir ömür değil. Hele benimki gibi iyi yaşanmışsa... Fakat sanki yaşamımda çok istediğim halde tamamlayamadığım, sanki yarıda kalmış bir şey vardı. Garip olan da bunun ne olduğunu bilmememdi. Ne var ki, o yarıda kalmışlık duygusunu bütün ağırlığıyla yüreğimde hissediyordum. 'Keşke başka türlü yaşasaydım,' dedim kendi kendime. Bilinçle söylenmiş sözler değildi bunlar. Öylesine dökülüvermişti ağzımdan. Bu uçakla birlikte yanıp gidecektim. Birkaç gösterişli ölüm ilanından sonra kimse beni hatırlamayacak, şu dünyada Kenan Sorgun'un yaşadığı bile bilinmeyecekti. O anda sizleri anımsadım. Daha doğrusu evleneyim diye bana verdiğiniz öğütleri. 'Keşke söylediklerini dinleseydim,' dedim, 'hiç değilse geride bir çocuğum olurdu.'

Sonra bunun çok bencil bir düşünce olduğunu fark ettim. Öldüğümü öğrenince çocuk üzüntüden kahrolacaktı. Fikir yürütmeyi sürdürecektim ki, ön cama sert bir cismin çarptığını fark ettim. Cam patlayacak diye panikleyerek, ellerimi yüzüme kapatıp başımı öne eğdim. Cam patlamadı, başımı kaldırınca cama çarpan nesnenin basınçlı köpük olduğunu fark ettim. Küçük havaalanının çalışanları, yangın söndürücüleriyle tam zamanında yetişmişti. Sanki o küçücük kabinde beni göremezlermiş gibi, 'Buradayım, buradayım,' diye sevinçle bağırmaya başladım."

Kenan bunları, kazadan sonra kaldırıldığı hastanede anlatmıştı bize. Ellerinde, kollarında üçüncü derece yanıklar, alnında kocaman bir şiş vardı. Şansı yine yardım etmiş, kaza onun ne yüzüne ne de bedenine kalıcı zarar vermişti; gelin görün ki düşüncelerinde, davranışlarında önemli değişiklikler meydana getirmişti. Görünüşe bakılırsa hiç de kötü değişiklikler değildi bunlar. Ama yalnızca görünüşte... Gerçekte bu değişikliklerin üçümüzün de başına çorap örecek bir felaketi hazırladığını nereden bilebilirdik?

Neyse biz öykümüze dönelim... Elli yıldır yaşadığı onca olayın, onca ilişkinin olgunlaştıramadığı bizim Kenan, bir kaza sonucunda sanki birdenbire aklı başında bir adam olup çıkıvermişti. Atalarımız boşuna dememişler, "Bir musibet, bin nasihatten iyidir," diye. Yine de Kenan'ı yakından tanıyan, onun nasıl tutarsız olduğunu bilen bir arkadaşı olarak söylediklerini temkinli karşıladım. Şu anda kazanın etkisiyle böyle konuşuyor olabilirdi. Hastaneden çıktıktan sonra bu söylediklerini unutup, yine acayip bir işin peşine takılabilirdi. Fakat yapmadı. Oğlan gerçekten de farklılaşmıştı, İmam Adnan Sokak'taki ofisine daha sık uğramaya, fotoğraf işine daha fazla zaman ayırmaya başladı. Bizimle görüşmeye bile sırtında fotoğraf çantasıyla geliyordu.

"Sigortacılığı bırakıp fotoğrafçı dükkânı açacaksın galiba," diye takıldığımızda, "Alay etmeyin oğlum, önümüzdeki sonbahar İstanbul'daki kiliseleri konu alan bir sergi açacağım," dedi.

Kenan daha önce de çeşitli fotoğraf sergileri açmıştı, ama ne ben ne de Nihat hiçbirinde bu kadar istekli olduğunu hatırlamıyorduk. Yok yok, bu oğlanda bir tuhaflık vardı. Bak-

sanıza, içimizde en konuşkanımız olan Kenan, laf bu konuya gelince ketumlaşıyor, düşündüklerini, amaçladıklarını anlatmaktan kaçınıyordu. İçinde bulunduğu yeni durumla ilgili yaptığı en ayrıntılı açıklama hastanede söyledikleriydi. Kenan'ın yeni halinden memnun olan Nihat ve ben, büyü bozulur korkusuyla ona soru da soramıyorduk. Aslında Nihat'a kalsa çoktan Kenan'ı soru bombardımanına tutmuştu, neyse ki benim ısrarım üzerine sessiz kalmayı seçmiş, ikimiz de arkadaşımızın kendiliğinden bir açıklama yapmasını bekler olmuştuk. Beklememizin karşılığını da görecek, biraz uzun sürse bile sonunda merakımızı giderecektik.

Kenan planladığı gibi "İstanbul'daki Kiliseler" konulu fotoğraf sergisini eylül ayının serin günlerinden birinde Tünel yakınlarında, Cenevizlilerden kalma eski şarap mahzeninden yapılma bir salonda açtı. Serginin açılış kokteyline gazeteciler ile sanat dünyasından seçkin bir topluluk davet edilmişti. İyi giyimli beylerin, güzel kadınların arasında televizyon kameraları dolanıyor, flaşlar ardı ardına patlıyordu. Para nasıl çarçur edilir konusunda gerçek bir uzman olan Kenan, muhteşem bir açılış kokteyli hazırlamıştı. Kokteyl boyunca ülkenin en iyi caz orkestrası enfes parçalar çalıp durmuştu davetlilere. Adı kokteyldi, ama birbirinden alımlı hanım görevlilerin hizmet sunduğu, neredeyse istediğiniz her türlü yiyeceği, içeceği bulabileceğiniz bu davete şölen demek daha doğruydu.

Oğlumuz Burç'u yalnız bırakamayacağımız için karım Gülriz evde kalmıştı; oysa Nihat'ın eşi Melek, yanına edebiyat camiasından iki arkadaşını da alarak erken saatlerde damlamıştı salona. Kocası Nihat ve ben, Ayvansaray Panagia Rum Ortodoks Kilisesi'nin kapısını gösteren bir fotoğrafın önünde dururken yaklaştı yanımıza.

"Merhaba," dedi ikimize birden sonra bana döndü. "Nasılsın, eşin nasıl?"

"Merhaba, sağ ol iyiyim. Gülriz de iyidir. Çok selamları var. Sen de iyi görünüyorsun."

"İyi olmaya çalışıyoruz işte." Duraksadı. "Burç ne yapıyor?" Sesinin tınısı içtenlik kazanmıştı. "Sağlığı yerinde, değil mi?"

Okulda çıkan sorunu Nihat ona anlatmış olmalıydı. Oğlumun okulunda kavga çıkmıştı. Burç da birini iteklemişti. Öğ-

retmen, aynı davranışta bulunan normal çocuklara bir uyarı bile vermezken, Burç, Down sendromlu olduğu için onu suçlamıştı. Okul müdürü de beni yanına çağırmış, uygun bir dille oğlumu özürlüler için eğitim veren özel bir okula götürmemin daha yararlı olacağını söylemişti. Fakat bunu istemiyordum. Oğlumun zekâsı yerindeydi. Hatta okuldaki birçok şımarık öğrenciden daha zekiydi. Derslerine bakıldığında bu açıkça görülebilirdi. Öteki çocuklar başarıyorsa, Burç da başarabilirdi. Down sendromu var diye oğlumun geride kalmasına izin veremezdim. Normal çocuklar nasıl eğitim alıyorsa, Burç da aynısını alacaktı. Bunun için gerekli desteği, konuşma terapisini, fizik tedaviyi, pedagog yardımını zaten ona sağlıyorduk. Bu nedenle müdüre oldukça sert çıkmıştım. Müdür kem küm etmeyi sürdürünce de olayı basına sızdırırım, diyerek açıkça tehdit etmiştim. Tehdidim işe yaramış, oğlumu rahat bırakmışlardı. Sanırım Melek bu olayı duymuştu. Yıldızımız hiç barışmasa da tıpkı Nihat gibi, Melek'in de Burç'a yönelik içten duygular taşıdığını biliyordum. Dostça omzuna dokundum.

"Sorun kalmadı, Burç şu sıralar oldukça iyi."

"Sevindim," dedi.

"Dize ne yapıyor? Dersleri iyi mi?" diye sordum.

"İyi, iyi," dedi. Melek sorumu yanıtlarken, bakışlarım onu bekleyen arkadaşlarına kaymıştı. Daha doğrusu arkadaşlarından hanım olanına -öteki durmadan sigara içen, şişman, kısa boylu, kirli saçlarını atkuyruğu yapmış çirkin bir herifti.- Kadın ise şaşırtıcı şey, dikkatleri üzerine çekecek kadar güzeldi. Siyah bir ceketle, aynı kumaştan bir etek vardı üzerinde, içine de kül rengi bir bluz giymişti. Kumral kaşların altından, insana içtenlikle bakan su yeşili, hafif çekik gözler, minik bir burun, kalın olmayan ama bu güzel yüzü tamamlayan pembe dudaklar. Bal rengi saçları oval yüzünü çevreleyerek, omzuna kadar düşüyordu. Koyu renk kumaşın üzerinde saçlarının rengi açılıyor, adeta sarıya dönüşüyordu. Güzel olmasının dışında, kadının öyle bir havası vardı ki, sanki bakmayın bunların yanında durduğuma, aslında başka dünyaların insanıyım, der gibiydi. Giysileri yüzünden onun bir bankada çalışıyor olabileceğini düşündüm, iyi de bir bankacının Melek gibi birinin yanında ne işi olabilirdi? Gözlerim kadının

üzerinde bunları düşünürken, Melek durumu fark etmiş olmalı ki, "Selim, seni arkadaşlarımla tanıştırayım," dedi.

Melek'ten hiç böyle bir davranış beklemediğim için hazırlıksız yakalanmıştım, ama çabuk toparlandım.

"Arkadaşım Katya," dedi Melek başıyla güzel kadını işaret ederek, "kendisi Rus'tur."

"Rus mu?" diye irkildim.

Melek beni yanlış anlamıştı, dudaklarında iğneleyen bir gülümseme belirdi.

"Evet Rus," diye yineledi meydan okuyan bir ses tonuyla. "Katya sanat yönetmenidir, aynı zamanda çok iyi bir çevirmendir. Lermantov'dan, Puşkin'den çeviriler yapar."

Sessiz kalmamı ağzımın payını verdiğine yorumlamış olacak ki yanındaki tombul arkadaşını işaret ederek sürdürdü sözlerini.

"Sıtkı Koral da bizim şair arkadaşlardan."

Melek konuşurken, Katya kumral kaşlarının altındaki çekik gözlerini yüzümüze dikmiş kendinden emin bir gülümsemeyle bizi süzüyordu.

"Kocamı tanıyorsunuz," dedi Melek. Şimdi kendi arkadaşlarına dönmüştü. "Selim de onun çocukluk arkadaşıdır."

Şair arkadaşlardan Sıtkı nedense düşman gözlerle -kalp kalbe karşıdır, aslında ben de heriften hiç hazzetmemiştim- beni süzerken, Katya gülümseyerek elini uzattı.

"Memnun oldum," dedi. Türkçeyi hoş bir aksanla konuşuyordu.

"Ben de," diyerek kadının uzattığı eli sıktım. Katya'yla tokalaşınca başka çaresi kalmayan şair arkadaş da ayıp olmasın diye uzattı elini. Onun elini sıkarken, Katya, Nihat'la selamlaşıyordu. Bakışlarımı şişman şairin sıkıntıyla beni süzen kahverengi gözlerinden kaçırıp Katya'ya çevirdiğimde, "Puşkin'in 'Çingeneler' şiirinin eski bir basımını buldum," diye anlatıyordu Nihat. "Kitabın kapağı yok, baştaki sayfalar yıpranmış, çevirenin adı okunmuyor. Bir dostum Hasan Ali Ediz ya da Nâzım Hikmet çevirisi olabileceğini söyledi. Senin için saklıyorum, bir ara uğra da al."

"Öyle mi?" diyen Katya'nın su yeşili gözleri sevinçle aydınlandı. "Ben de sizinkilerin Puşkin'i nasıl çevirdiğini merak ediyordum."

Kendisine baktığımı fark edince, gülümseyerek bana döndü. Konuşmamak kabalık olurdu.

"Demek Rus'sunuz?" diye aptalca bir soru sordum.

"Evet. Rusları tanır mısınız?"

"Yoo, tanımam. Ama babamın ailesi Bulgaristan'dan göçmüş. Babam biraz Rusça bilirdi. Yıllar önce galiba bir de Rus ortağı varmış."

"Siz ne iş yapıyorsunuz?"

"Tekstil işi."

"Yok canım, Selim her zamanki gibi mütevazı davranıyor," diyerek lafa girdi Nihat. "AZYA markasını duymadın mı? O firmanın sahibidir kendisi."

Katya buna çok şaşırmadı.

"Demek modacısınız?" diye sormakla yetindi sadece. Nihat bozulmuştu.

"Sadece modacı olur mu canım! Selim'in tüm dünyaya üretim yapan bir fabrikası var... Beyoğlu'ndaki mağazayı görmüşsündür: AZYA."

"Aa biliyorum, şu eski binanın karşısında."

"Rumeli Han'ın," diye hatırlattım.

"O eski binanın adı Rumeli Han mı?"

"Evet, Beyoğlu'nun en eski hanlarından biridir. II. Abdülhamid'in mabeyincilerinden Ragıp Paşa tarafından geçen yüzyılın başlarında yaptırılmış."

Hayranlıkla baktı genç kadın.

"Tarihi iyi biliyorsunuz..."

"Bizim Selim Beyoğlu'nu avucunun içi gibi bilir. Hangi bina kaç yılında, kim tarafından yapılmış sor anlatsın."

Nihat'ın zevzekliği beni utandırmıştı.

"Abartıyor," dedim, "mimarlık okuduğum için bazı bilgiler edinmek zorunda kaldım."

Nihat'ın çenesi açılmıştı.

"Yok canım, Selim çok bilgilidir."

"Malumatfuruş demek istiyor," dedim. Katya bu sözcüğün anlamını bilmiyordu.

"Ne? Ne?"

"Malumatfuruş, yani kimsenin işine yaramayacak bilgileri toplayıp, ukalalık yapan kimse," diye işi sulandırmak istedim. Ama Nihat izin vermiyordu ki.

"Hiç de değil. Bakma böyle alçakgönüllü olduğuna. Lisedeyken en çalışkanımız oydu."

"Ama en yüksek notu yine de Kenan alırdı," dedim.

Nihat beni övmeyi sürdürecekti ki, Melek araya girdi.

"Selim'in öğrencilik yıllarındaki başarılarını sonra konuşuruz. Hadi Katya gidip şu fotoğraflara bakalım."

Melek'in müdahalesine üzülsem mi, sevinsem mi bilemiyordum. Nihat'ın benim üzerimden zevzeklik yapmasını engellediği için mutluydum, ama Katya'yla konuşmayı sürdürmek isterdim.

"Güzel kadın değil mi?" dedi Nihat. O da benim gibi uzaklaşmakta olan Katya'nın arkasından bakıyordu.

"Çok güzel," diye mırıldandım.

"Aslında talihsiz bir kadın. Beş yıl önce bir Türk'le tanışmış. İlk görüşte birbirlerine âşık olmuşlar. Katya, adam için ülkesini bırakıp İstanbul'a gelmiş, evlenmişler. Mutlu bir beraberlikleri varmış, ama adam Ağrı Dağı'na tırmanırken düşüp ölmüş. Katya Rusya'ya dönmemiş. Türkiye'de kalıp kendi mesleğini yapmaya karar vermiş. Bazı reklam şirketlerinde çalışmış, ekonomik kriz nedeniyle şimdi işsiz. Bir yayınevine şiir çevirileri yapıyor. Galiba bizim Melek'in şiirlerini de Rusça'ya çevirecek..."

Nihat, kadın hakkında bilgiler verirken, Katya'yı izlemeyi sürdürüyordum. Üçü birlikte fotoğraflara bakıyorlardı. Katya büyük bir ilgiyle yaklaşıyordu fotoğraflara, öteki ikisi işi alaya vurmuşlardı. Gülümseyişlerinden, ne gülümseyişi arada bir hiç çekinmeden koyverdikleri kahkahalarından, fotoğrafları beğenmedikleri, bizim Kenan'ı küçümsedikleri ortaya çıkıyordu. Katya onlara katılmıyordu, yüzündeki memnuniyetsiz ifadeden yaptıklarını onaylamadığı anlaşılıyordu. Ötekiler daha da azıtınca, Latin Katoliklerin görkemli ibadethanesi Sen Antuan Kilisesi'nin arka cephesini gösteren fotoğrafla ilgileniyormuş gibi yaparak, aralarındaki mesafeyi açtı. Ötekilerin çok umrunda değildi zaten. Melek, kocası Nihat gibi Katya'yı da çoktan unutmuştu. Fotoğraflarla yeterince dalga geçtikten sonra alaycı gözlerle davetlileri süzüp, kendi aralarında gülüşmeyi sürdürdüler.

Nihat derin derin iç geçirerek rakı kadehlerini ardı ardına mideye indirirken, ben hâlâ Katya'yı izliyordum. Me-

leklerden iyice uzakta kalmıştı. Bir ara fotoğrafları bırakıp, kalabalıkta birine bakmaya başladı. Baktığı yöne dönünce, bizim Kenan'ı gördüm. Kenan elinde bir cin kadehi, Katolik Ermenilerin Beyoğlu'ndaki en büyük kilisesi olan Surp Ohan Voskiperan Kilisesi'nin içini gösteren bir fotoğrafın önünde yaşlıca bir adamla konuşuyordu. Katya'nın bakışlarında hayranlık mı vardı, yoksa sadece merak mı, anlamak zordu. Fakat biraz düşününce, Katya gibi bir kadının Kenan'dan hoşlanacağı sonucuna kolayca varılabilirdi. Kenan, bu fotoğrafları çeken adamdı, bu topluluğun varlık nedeniydi, gecenin yıldızıydı. Öyle olmasa bile kırçıllaşmaya başlayan kıvırcık siyah saçları, bir parça alaycı ama her zaman kendinden emin bakan ışıltılı gözleri, ortadan biraz uzun, uyumlu bedeniyle oldukça yakışıklıydı. Kahverengi kadife ceketinin içine giydiği bej gömlek, bu giysiyi tamamlayan siyah kot pantolonla her zamankinden daha dinç görünüyordu. Spor giyinerek genç görünmeye çalıştığını düşündüm. Oysa buna ihtiyacı yoktu, içimizde en genç gösteren oydu. Yalnızca genç mi, en yakışıklımız, en çekicimiz, en etkileyicimiz de oydu.

Katya ona bakarken kıskançlığa benzer bir duyguya kapılır gibi oldum, ama hemen kendimi toparladım. Bu çok saçmaydı. Kenan benim en yakın arkadaşımdı, ayrıca ben evli bir erkektim, üstelik karımı da seviyordum. Ne kadar güzel, ne kadar çekici olursa olsun hiçbir kadınla ciddi bir ilişki düşünemezdim, hele şu sıralar bırakın ciddi ilişkiyi, bir gecelik aşklara bile hazır değildim. Hem bu türden ilişkilere ihtiyacım da yoktu. Mutluluk, yetinmeyi bilmektir. Belki de Katya'nın bu denli ilgimi çekmesi güzel olmasından çok Rus olmasıyla ilgiliydi... Nedeni ne olursa olsun, gece boyunca ben, bu güzel kadına, o da, Kenan'a bakmayı sürdürdü. Evet, ne yazık ki ona her bakışımda gözlerini Kenan'a kenetlenmiş olarak buluyordum.

Kenan ise Katya'nın farkında değildi. Büyük bir heyecan içinde gazetecilerle, eleştirmenlerle konuşuyor, herkese gülümseyerek, insanlara hoş görünmeye çalışıyordu. Bu sergiden beklentisinin çok büyük olduğunu anlıyordum. Kenan daha önceden de pek çok fotoğraf sergisi açmıştı. Onların hiçbirinde bu denli heyecanlı olmamıştı. Bu serginin öteki-

lerden farkı neydi? O gece fırsat bulup soramadım tabii. Ama, daha önce de söylediğim gibi çok geçmeden Kenan, Nevizade Sokak'taki İmroz Meyhanesi'nin önünde, insanı yakmadan tatlı tatlı ısıtan sonbahar güneşine karşı kurulmuş bir masada olan biteni anlatacaktı bize...

Üçüncü Bölüm

İmroz Meyhanesi'nde buluşma önerisi Kenan'dan gelmişti. Telefondaki sesinde bir bozgun havası seziliyordu. Aslında o gün, rakı içecek halim yoktu. Gülriz oğlumuz Burç'u fizik tedavisine götürecekti. Ben de eve erkenden gidip son günlerde olanlar hakkında düşünmek istiyordum. Üstelik, içtiğimde ertesi gün başım ağrıyor, kendimi iyi hissetmiyor, dikkatimi işe veremiyordum. Fakat Kenan'ın gergin olduğunu fark edince, dertleşmek istediğini anladım. İhtiyaç duyduğumuzda Kenan hep yanımızda olurdu. Benim de arkadaşımın yanında olmam gerekiyordu. Nihat'ın öneriyi daha başından kabul ettiğinden de emindim.

Nevizade Sokak'a girip yazdan kalan bu sonbahar ikindisinde, İmroz Meyhanesi'nin önüne sıralanmış masalardan birinde, Nihat'ı gördüğümde yanılmadığımı anladım. Masa, deniz börülcesinden radikaya, ahtapot salatasından lakerdaya, sardalye salamuradan salataya, kavundan beyaz peynire kadar çeşitli mezelerle donatılmıştı, demek ki epeydir buradaydı. İkindi güneşine sırtını veren Nihat, mevsim salatasına limon sıkmakla meşgul olduğu için yaklaşıncaya kadar beni fark etmedi. Önünde duran bardakta rakının yarılanmış olduğunu görünce, "Ne o, bizsiz mi başladın içmeye," diye takıldım.

Başını kaldırıp, yüzüme baktıktan sonra, "Erken çıktım be Selim," dedi. Gözlerini kısıp altdudağını sarkıtarak söylemişti bunları. Sıkıntılı olduğu anlarda hep böyle yapardı. Artık sizin de tahmin edebileceğiniz gibi, Nihat için sıkıntı

genellikle para demekti. Daha iki ay önce taşındığı yeni evin kirasını ödemek için benden borç istemişti. Şimdi yeniden para istemek zoruna gidiyor olmalıydı. Bu gece kötü geçecek diye düşündüm; Kenan da, Nihat da keyifsiz. Sanki kendi derdim yetmezmiş gibi bir de bunların meseleleriyle uğraş. Ama mademki gelmiştim, ilgili arkadaş rolünü sonuna kadar oynamam gerekiyordu.

"Tatsızsın?" dedim karşısındaki iskemleye çökerken. "İşler yolunda gitmiyor mu?"

Sesimin bıkkın çıktığının farkındaydım. Kötü bir başlangıç olmuştu, ne yapayım, daha fazlasını beceremiyordum. Nihat da anında fark etmişti halimi. Belki de bu nedenle konuyu geçiştirmeye çalıştı.

"Yok be, dükkânda otur otur, bunaldım biraz."

Anladım, bugün benden para istemeyecekti. Bu, Kenan'ı deneyecek anlamına geliyordu. Doğrusu da buydu. Üst üste aynı kişiden borç almak hiç de adil değildi. Bir benden, bir ondan almalıydı. Çok deşmemeye karar vererek, kadehime büyük bir dikkatle iki parmak rakı doldurdum.

"Ooo çok koydun be," diye takıldı Nihat. "Dikkat et sarhoş olacaksın."

Yanıt vermeye hazırlanıyordum ki, birinin omzuma dokunduğunu fark ettim, başımı çevirince Kenan'ın gergin yüzüyle karşılaştım.

"Kusura bakmayın geciktim. Geri zekâlı menajerimle konuşuyordum." Yanımdaki iskemleye otururken sürdürdü konuşmasını. "Yok efendim basın beni sevmiyormuş, züppe buluyormuş, sanatçılık konusunda samimi olduğumu düşünmüyormuş, fotoğrafçılığı tıpkı bungie jumping gibi eğlence olsun diye yapıyormuşum. Beceriksiz puşt..."

Durdu, önüne iki bardak çekti. Nihat, ondan önce davranıp doldurdu kadehini. Nihat'ın Kenan'dan para isteyeceği kesinleşmişti. Kenan kadehe dökülen rakının miktarına baktı, Nihat tam istediği kadar doldurmuştu, sesini çıkarmadı. Her zamanki gibi suyu yanındaki bardağa koydu. Kenan rakıyı sek severdi.

"Hadi sağlığınıza," diyerek kaldırdı kadehini; biz de uyduk.

İçkisini yudumlayıp kadehi masaya koyarken, menajeriyle yaptığı konuşmayı anlatmayı sürdürdü.

"Gerçi söyledikleri yalan da değil. O gazetecilerin, fotoğraf sanatçılarının, eleştirmenlerin hiçbiri çekemiyor beni. Abi, anlayamıyorum bu herifleri. Sanatçı olmak için illa açlıktan nefesinin kokması mı gerekiyor? Alayı ibne bunların, alayı orospu çocuğu... Ama kabahat bende, niye çağırıyorsun kokteyline? Adam yerine koydun mu, böyle olur işte..."

Güya bize anlatıyordu, ama ne fikrimizi soruyor ne de konuşmasına ara veriyordu. Konuştukça da öfkesi artıyordu. Sonunda dayanamayıp gülmeye başladım, biraz geç de olsa Nihat da bana katılma cesaretini gösterdi. Önce hafiften başlayan gülüşmelerimiz, giderek bir krize dönüştü. İki arkadaş kahkahaları koyverdik.

"Ne gülüyorsunuz lan?" diye çıkıştı Kenan. Kimin umurunda, film kopmuştu bir kere. Artık istesek de duramıyorduk. Baktı olmayacak,

"Gülün lan ibneler," dedi, "siz de az puşt değilsiniz zaten."

Ama bunu söylerken kendisi de gülmeye başlamıştı. Kriz geçene kadar güldük. Gülmekten gözlerimde beliren yaşları masadaki peçetelerden biriyle silerken sordum:

"Ne oldu oğlum, niye bu kadar kızdın? Şu işi başından anlatsana."

"Anlatayım da tekrar gülün değil mi?" diye tatlı tatlı sitem etti. Fakat anlatacağını o da, Nihat da, ben de biliyorduk.

"Fena mı oldu oğlum, bak güldük biz de rahatladık, sen de."

Konuşan Nihat'tı. Kenan'ı hoş tutacaktı ya, yalakalığı sonuna kadar sürdürürdü artık.

"Keşke rahatlasam ya," dedi. Gülmeyi kesmiş, yine o sıkıntılı yüz ifadesini takınmıştı. "Aklıma tüküreyim, nereden bulaştım şu fotoğraf işine?"

Tabağıma beyazpeynir aldıktan sonra, "Ben söyleyeyim," dedim alaycı bir tavırla. Başımla Nihat'ı gösterdim. "İşte bu herifin yüzünden. O öğretmedi mi fotoğrafçılığı sana."

Ahtapot salatasını çiğnemekte olan Nihat'ın lokmaları boğazında kaldı. Kenan'ın kaş altından dik dik kendisine baktığını görünce, ağzındakileri hızla yutarak savunmaya geçti.

"Yapma Selim, benim ne suçum var? Kenan kendi öğrenmek istemedi mi fotoğraf çekmeyi?"

"Doğru söylüyor. Onun bir suçu yok," diyerek Nihat'ı rahatlattı Kenan. "Ne bok yediysem kendi kendime yedim. Ama olmadı abi. Olacağı da yok."

"Oğlum sen de çok acele ediyorsun," diyerek çattım. "Biraz sabret, biraz daha fotoğraf çek, birkaç sergi daha aç."

"Daha kaç sergi açayım be Selim? Bu benim onuncu sergim. Yolları çektim, dağları çektim, kuşları çektim, gölleri çektim, yaylaları çektim, ağaçları çektim, yaşlı kadınları, genç kızları, çocukları çektim. Daha ne çekeyim abi? Adamlar ilgi göstermiyorlar işte. Kokteyle gelen televizyoncuları, gazetecileri gözlerinizle gördünüz. Kaç kamera dolaşıyordu ortalıkta, kaç flaş patladı. Ertesi gün, tek bir haber çıkmadı televizyonlarda. Gazetelerde de küçücük haberler; o da sanat sayfalarının köşelerinde. Ne bir eleştiri var ne bir değerlendirme. Yok abi, adamlar bizi görmezden geliyorlar. Ciddiye almıyorlar. Bizim menajere göre, yaşam tarzım onları sinirlendiriyormuş. Ne yapayım abi, bu saatten sonra yaşam tarzımı mı değiştireyim? Özür mü dileyeyim heriflerden? Söyleyin abi, ne yapayım?"

İkimizin de yüzüne bakarak sormuştu sorusunu; yanıtlayan Nihat oldu:

"Niye özür dileyesin oğlum. Yanlış olan sen değilsin ki onlar." Kenan'ın bakışlarında hiçbir değişiklik olmadığını görünce bana döndü. "Öyle değil mi abi, bu sanat camiası bozuktur. Her türlü puştluğu, envai çeşit entrikayı yaparlar, ne ararsan var bunlarda..."

Nihat konuşmasına tepki alamayınca sustu. Bir süre üçümüz de sustuk. Sessizliği bozan ben oldum.

"Yahu Kenan bu fotoğraf meselesi çok mu önemli?"

"Önemli Selim," dedi. Hiç duraksamadan yanıtlamıştı. Soran bakışlarımla karşılaşınca açıklamaya başladı. "Çok önemli abi. Şu uçak kazasını hatırlıyorsunuz değil mi? Hani ölmekten son anda kurtulmuştum. Ne olduysa orada oldu... Allah kimsenin başına vermesin, korkunçtu. Alevlerin cehenneme döndürdüğü o kabinde oturmuş çaresizlik içinde ölümü beklerken bütün hayatım gözlerimin önünden geçti."

Kederli hali bana dokunmuştu; geçiştirmek için, "Biliyoruz Kenan, bunları daha önce anlattın," dedim.

"Hepsini anlatmadım. O kabinin içindeyken, ilk kez bir hiç olduğumu anladım. O kadar para pul, mal mülk, yaşadıklarım, anılar filan, hepsi hiçti. Öldüğümde benden geriye sadece bir hiç kalacaktı. Evet, kocaman bir hiç. Yaşadığımı kanıtlayan ne bir belge ne bir iz ne de bir işaret bırakacaktım. Aynı babam gibi. Hatta babamdan da kötü. Sonuçta bir işe yaramasam da o beni bırakmıştı geriye. Öyle ya da böyle onun adını yaşatıyordum. Fakat öldüğümde benden geriye hiçbir iz kalmayacaktı. Bir rüzgâr gibi silinip gidecektim."

"Kafayı niye ölüme takıyorsun abi? Daha biz genciz," diye Nihat itiraz edecek oldu, yanıt hazırdı:

"Ama öleceğim, siz de öleceksiniz. Çocuklarınız da ölecek, insanlar bizi unutacak. Yüz yıl, bilemedin yüz elli yıl sonra kimse bizim yaşadığımızı bilmeyecek. Var mıydık, yok muyduk belli olmayacak."

Yine saçmalamaya başlamıştı Kenan.

"Eee," diye mırıldandım.

"Eee'si, ben unutulmak istemiyorum arkadaş, insanlar beni hep hatırlasın, bu dünyadan, Kenan Sorgun diye bir adamın geçtiğini bilsinler istiyorum."

"Yani bir nevi ölümsüzlük istiyorsun," diye tamamladı Nihat. Sesinde belli belirsiz alaycı bir tını vardı. Ama Kenan kendini öyle kaptırmıştı ki, bunu fark etmedi bile.

"Aynen öyle, bir nevi ölümsüzlük istiyorum," dedi olanca ciddiyetiyle. Onu böyle görünce, 10. sınıfta merak sardığımız, daha doğrusu Kenan'ın merak sardığı bizim de onun peşi sıra sürüklendiğimiz tiyatro serüvenini hatırladım. Shakespeare'in *Kral Lear*'ını oynuyorduk. Kenan başrolü kapmıştı, yani Kral Lear'ı oynuyordu. Kızlarının vefasızlığını gören kral, büyük bir yıkım yaşayacaktı. İnanın bana, Kenan şimdi o oyundaki gibi yüzünde trajik bir ifadeyle oturuyordu masada. Onun bu hali bana komik geldi. Kendimi tutamadım, yine gülmeye başladım. Bu kez Nihat katılmadı gülmeme, Kenan'ın da yüz ifadesi değişmedi.

"Niye gülüyorsun Selim?" diye sordu. Sesinde meydan okuyan bir ifade vardı. Olsun, benim de geri adım atmaya hiç niyetim yoktu.

"Niye gülmeyeyim Kenan?" dedim. Artık onunla ciddi konuşmanın zamanı gelmişti. Herif elli yaşındaydı, ne var ki aklı hâlâ havalardaydı. "Saçma sapan konuşuyorsun abi. Öldükten sonra, seni hatırlasalar ne olur, hatırlamasalar ne olur? Çürüyüp toprağa karışırken, adının anıldığını mı hissedeceksin? Seni alkışlayan ellerin sesini mi duyacaksın? Seni göklere çıkaran yazıları mı okuyacaksın? Bırak Allah aşkına bu işleri, aklını başına topla. Daha genç sayılırsın, sağlığın yerinde, rahatın yerinde, paran var, hayatın tadını çıkarmak dururken niye kafanı böyle abuk sabuk konulara takıyorsun?"

Hayret, lafımı hiç kesmeden dinledi. Kenan'la tartıştığımızda genellikle karşıdakinin söylediklerini sonuna kadar dinlemeye dayanamaz, hemen araya girerdi. Yanıt vermek için sözümün bitmesini bekledi.

"Ben hayatın tadını çıkardım Selim," dedi. Kendinden emin bir adamın ağırbaşlılığı içinde, sözcüklerin üzerine basa basa konuşuyordu. "Sizin gibi filan da değil. Hakikaten hayatın tadını çıkardım. Biliyorsunuz işte, karılar, arabalar, tekneler... Gitmediğim köşe, girmediğim delik, tatmadığım yemek kalmadı şu yeryüzünde. Bir ibneliği denemedim, o da içimden gelmiyor. Yanlış anlama Selim, ama söylediklerinin benim için hiçbir anlamı yok. 'Oğlum senin aklından zorun var,' deseniz, anlarım. Sizi de haklı bulurum. 'Psikoloğa git', derseniz tamam, ona da giderim. Ama gözünüzü seveyim, şu bayat hayatla, bayat ilişkilerle beni oyalamayın. Size yetebilir ancak bana yetmiyor abi. Yetmiyor işte..."

Kenan bu tonda konuşmaya başladığında onu değiştirmenin imkânsız olduğunu bilirdim, üstelemedim. Şundan emindim ki, üç hafta mı olur, üç ay mı olur, bir süre sonra yine boş bir işe bulaştığını anlayacak, o zaman da sanki bu konuşma hiç yapılmamış gibi, bugün tutkuyla karşı çıktığı pek çok düşünceyi savunacaktı. Fakat şu anda, onunla tartışmanın yararı yoktu. Sustum, hiç niyetim olmadığı halde kadehteki rakıyı bitirip, ikincisini doldurdum. Nihat da benim gibi düşünüyor olacak ki, o da sessiz kalmayı seçip rakısına sarılmıştı. Sessizlik uzamaya başlayınca, Kenan usulca dirseğime dokundu.

"Bana kızmıyorsunuz değil mi?" dedi. Sesi yumuşamıştı. "Sizi kırmak gibi bir niyetim yok. Siz benim camınsınız abi. Ben derdimi anlatmaya çalışıyorum."

Gülümseyerek başımı kaldırdım.

"Derdini anlatırken bizi küçümsemesen daha çok memnun olacağız," dedim manidar bir ses tonuyla.

"Yapma be Selim, sizi küçümser miyim oğlum. Biz farklıyız, hepsi bu. Bakma az önce söylediklerime, bazen keşke Selim ve Nihat gibi olabilsem diye düşünüyorum. O zaman hayat daha kolay olurdu. Fakat abi, bana büyü mü yaptılar, lanetlediler mi, nedir? Kafam hep bu acayip işlere takılıyor. Bilmiyorum abi, valla bilmiyorum!"

Yüzünde özür dileyen, adeta yalvaran bir ifade belirmişti.

"Olur be," dedim elimi elinin üstüne koyarak. "Canını sıkma. Bu da senin rengin, senin güzelliğin. Hepimiz aynı olsaydık, sıkıntıdan ölürdük." Tek tek ikisinin de yüzüne baktıktan sonra, başımı usulca sallayarak onay istedim. "Yalan mı?"

Sorumu yanıtlamak yerine, "Hadi içelim abi," dedi Kenan.

Kadehleri kaldırdık. Nihat da dalgınlaşmıştı. Konuşacağını hiç sanmıyordum ama, "Aklıma ne geldi biliyor musun Kenan?" dedi.

Masaya oturduğundan beri mezelere dokunmayan Kenan, o sırada ekmek tabağına uzanıyordu.

"Ne geldi?" diye öylesine sordu.

"Aslında menajerini haksız yere suçluyorsun. Tamam, dallamanın biri olabilir ama herif haklı, bu gazeteciler olay peşindedir. Senin kokteylinde olay yok ki abi! Gazeteci neyi haber yapsın?"

Kenan söylenenleri pek önemsememişti. Aldığı ekmeğin üzerine tereyağını sürerken, "Ne yapacaktık Nihat?" diye sordu. "Olay olsun diye kokteylde kavga mı çıkaracaktık, davetlileri mi dövecektik, cinayet mi işleyecektik?"

Sesi hem alaycı hem de gergindi.

"Tam üstüne bastın," diye atıldı Nihat. Kenan gibi ben de gözlerimi ona diktim. İşaretparmağını Kenan'a uzatarak heyecanla açıklamaya başladı. "Evet abi, işte bu. Bak, sen de

söyledin, gazetecilerin ilgisini çekmek için bize gereken cinayettir."

Cinayet lafı tüylerimi diken diken etmeye yetmişti, ne saçmalıyordu bu salak! Benim düşüncelerime Kenan tercüman oldu.

"Lan, sen benden de manyakmışsın be!" dedi sinirli sinirli gülerek. Bir elinde kızarmış ekmek, bir elinde ucu tereyağına batırılmış bıçak, hâlâ yemeğine başlayamamıştı. "Gazetecilerin ilgisini çekelim diye katil mi olacağız?" Bana döndü. "Duydun mu Selim? Seninki adam öldürelim diyor."

Yanlış anlaşılmış olmanın verdiği huzursuzlukla, "Kim adam öldürelim diyor?" diye homurdandı Nihat.

"Ya ne diyorsun oğlum?" Elindekileri tabağa bıraktı Kenan. Anlaşılan bugün karnını doyuramayacaktı. "Az önce gazetecilerin ilgisini çekmek için bize gereken cinayet demedin mi?"

"Dediiim, ama cinayeti biz işleyelim demedim."

Kenan işi iyice alaya vurdu.

"Kiralık katil mi tutacağız?"

"Yok kardeşim, ne katili ne cinayeti! Dinlemiyorsun ki anlatayım." Bana döndü. "Şuna söyle de biraz sussun."

Her zamanki gibi yine arabulucu rolü benim olmuştu.

"Tamam Kenan, bırak da anlatsın. Bu arada sen de karnını doyurursun," dedim. Aptalca bir öneride bulunacağını bile bile yine de Nihat'ın ne söyleyeceğini merak ediyordum. Kenan teslim olduğunu göstermek için, önce ellerini havaya kaldırdı, sonra ekmeğine uzandı.

"Abi biliyorsunuz yıllarca adliye muhabirliği yaptım," diye başladı anlatmaya bizimki. "Yıllarca ceset fotoğrafı çektim. Aslında polis gerekli araştırmayı tamamlamadan, bizim cinayet mahalline girmemiz yasaktı, ama Cinayet Masası'ndakilerle ahbap olduğumuz için rahatlıkla giriyorduk. Normalde polis, olay mahallinde titiz bir inceleme, araştırma yapmadan ceset kaldırılmaz. Deliller toplanır, cesedin yatışına göre düşme pozisyonu saptanır, olay mahallinin fotoğrafı çekilir. Evet, ceset yerdeyken, ortalık kırık dökük ya da her ne durumdaysa belgelenmelidir. Savcılık önsoruşturmada polisten bunları ister."

Laf uzayınca, ağzındaki lokmayı mideye indirmiş olan Kenan dayanamayıp, "Bunun konumuzla ne ilgisi var?" diye araya girdi.

"Biraz sabır abi, tam oraya geliyorum işte. Cinayet mahallinde çekilen fotoğraflar, hazırlık soruşturması dosyasında bulunur. Yani olayın geçtiği bölgenin karakolu uygunsa orada saklanır, yoksa bölge emniyet müdürlüğü arşivine gider. Şimdi kulaklarınızı dört açın, asıl söylemek istediğim konuya geliyorum. Burada, yani Beyoğlu'nda yılda kaç cinayet işleniyor biliyor musunuz?"

"Nereden bilelim oğlum?"

Nihat ilgimizi çektiğinin farkında, başını sallayarak, "Onlarca," diye yanıtladı kendi sorusunu. "Kenan, senin Beyoğlu Emniyeti'yle aran iyi. Başkomiser Cüneyt mi ne, bir adamla görüşüyorsun. Bir ara poligonda atış talimlerine katılmıştınız..."

"Katılmıştık..."

"Abi, sen bu adamdan cinayet dosyalarındaki fotoğrafları istesen verir mi?"

Nihat'ın ne demek istediğini anlamıştım, anlar anlamaz da içimi bir huzursuzluk kaplamıştı. Hepimizin başını belaya sokacaktı bu salak. İşin tuhafı Kenan'ın hâlâ olayı kavrayamamış olmasıydı. Belki o da kavramıştı, ancak emin olmak istiyordu.

"Niye isteyeceğim fotoğrafları?"

"Anlatacağım. İstesen verir mi, vermez mi?"

Kenan bir an düşündü.

"Ne bileyim?"

"Bilmeyecek ne var oğlum. Benim bildiğim Beyoğlu Emniyeti'ne bir sürü yardım yaptın. Camları kırılır, sen taktırırsın; boyaları dökülür, sen boyatırsın. Demek istediğim o senin başkomiser bence senin isteğini kırmaz. Böylece fotoğrafları alırsın."

"Diyelim ki Cüneyt bizi kırmadı, fotoğrafları aldık ne olacak?"

"Ne mi olacak? Abi bir stüdyo tutacaksın, sağlam bir sanat yönetmeni, bir dekoratör bulacaksın, mankenler kiralayacaksın. Cüneyt'ten aldığın resimlerdeki görüntüyü, inceden

inceye yeniden kurgulayacaksın. Bütün ustalığını göstererek fotoğraflarını çekeceksin."

Kenan'ın ela gözleri heyecanla kıpırdandı,

"Siyah beyaz tabii," diye dalgın mırıldandı.

"Siyah beyaz," diye yineledi Nihat. "Bak bunu düşünmemiştim."

Kenan'ın bu tehlikeli öneriyi benimsediğini, artan bir endişeyle izliyordum. Nihat, benim ruh halimden habersiz, taşı gediğine koymuş adamın hevesi içinde anlatmayı sürdürüyordu.

"Çekimler bitince de, 'Beyoğlu Cinayetleri' adı altında bir sergi açacaksın. Bak bakalım, basın ilgi gösteriyor mu, göstermiyor mu? Bütün fotoğrafçılar kıskançlıktan geberecek valla."

Kısa bir sessizlikten sonra, "Ya haklısın galiba," diyerek yerinde kıpırdandı Kenan. "Sergi salonunu da morg şeklinde dizayn ederiz. Acayip ilgi çeker." Rakısından bir yudum aldı. "Abi, olur bu iş be," diye yineledi neşeyle. Bize değil, kendi kendine konuşur gibiydi. "Valla olur."

"Bence olmaz," dedim. Bu iki sözcük soğuk duş etkisi yaratmıştı üzerlerinde. Şaşkınlıklarını fırsat bilip, "Çocuklar siz delirdiniz mi?" diye çıkıştım. "Cinayetlerden söz ediyoruz burada! Şaka değil, işin ucunda katiller var, sapıklar var, psikopatlar var. Ya biri kafayı takarsa. Kötü kötü konuşmayayım... Canından olursun valla. Sonra maktullerin aileleri var, ya onlar fotoğrafı fark ederse. Milyarlarca liralık tazminat ödemen gerekir. Ayrıca bu ahlaki bir davranış mı sizce? Ölmüş insanların fotoğraflarını kullanarak, ölümsüzlüğü yakalamak. Ya insanlar sizi ahlaksızlıkla, ölü soyuculuğuyla suçlarsa?"

Hâlâ şaşkınlıkları sürüyordu. İkisi de ne söyleyeceklerini bilemiyorlardı. İlk savunma, projenin yaratıcısından geldi.

"Abartıyorsun Selim. Bizim gerçek cinayetlerle bir işimiz yok ki. Bu fotoğraf şu olaydan sonra çekilmiştir diye altına yazmayacağız. Kim bilecek o cesetlerin gerçek maktuller olduğunu? Dolayısıyla, ölüleri taciz etmiyoruz. Hem sen demedin mi az önce, öldükten sonra olan bitenin ne önemi var diye? Boşa kaygılanıyorsun..."

Kenan duraksıyordu, Nihat'ın onu yeniden ikna etmesine, bu tehlikeli maceraya sürüklemesine izin vermemeliydim.

"Yanılıyorsun Nihat," diye atıldım. Sesim gereğinden sert çıkmıştı ancak bunun için pişman değildim. "Hadi benim korkularım yersiz. Hadi bu söylediklerim olmadı. Basın da gerçekten sergiye büyük ilgi gösterdi. Bununla yetinirler mi sanıyorsun? Kenan'ın fotoğrafları nereden bulduğunu sormayacaklar mı?"

"Soracaklar tabii," diyerek Kenan da katıldı tartışmaya, "ama bunları Başkomiser Cüneyt'ten aldım demeyeceğim ki. Gazetelerde yer alan cinayet haberlerini okuyarak, oradaki fotoğraflara bakarak, kendim kurguladım, diyeceğim."

Kenan'ı kaybediyordum. Ucu görünmeyen bir tünele girmemize ramak kalmıştı.

"Onlar da buna inanacak," diye dudak büktüm.

"Niye inanmasın? Polisiye filmlerdeki cinayet sahnelerinin hepsi gerçek bir olaydan mı alınma? Senaristin hayal gücüne göre öyle bir sahne yaratılmıyor mu? Biz de onu yapmış olacağız. Bu kadar basit."

Basitmiş, bu ikisi gerçekten de manyaktı. Hemen başka bir gerekçe sundum.

"Ya, yanında çalışanlar gerçeği söylerse? Mesela, tutmayı düşündüğünüz şu sanat yönetmeni... İlk anlaşmazlığınızda basını karşısına alıp bu fotoğrafları emniyetten aldık derse."

"Onu hiç merak etme," diye beni yatıştırmaya çalıştı Nihat. "Geçen kokteylde gördüğün kadın var ya."

"Hangi kadın?"

"Adı Katya, hatırlasana, şu güzel Rus. O sanat yönetmenidir. Moskova'da okulunu okumuş oğlum. Hem işi çok iyi biliyor hem de sonuna kadar güvenebileceğimiz biri."

"Nasıl güvenebilirsin abi, elin Rusuna?"

"Niye güvenmeyeyim Selim. Melek'in çok yakın arkadaşı..."

Melek de ne güvenilir kadındır ya, diye geçirdim içimden.

"Kim bu Katya?" diyerek Kenan merakla sordu.

"Senin kokteyle gelmişti. Fakat başın o kadar kalabalıktı ki hatırlamazsın herhalde. Tanıştırırım sizi."

"İşi bilen biri mi? Melek'in şu ağzı laf yapan, aylak arkadaşlarından biri olmasın?"

"Onlardan biri olsa önerir miyim sana?"

"Olur tanışalım o zaman. Ben de yarın şu Cüneyt'i bir arayayım. Bakalım ne diyecek?"

Öfkeli gözlerle kendilerini süzdüğümü fark edince, "Kızma be Selim," dedi birdenbire Kenan. "Anlıyorum, başımın belaya girmesini istemiyorsun. Hiç merak etme, bana bir bok olmaz. Neler atlattım ben. Altı üstü bir fotoğraf sergisi açacağız. Hangi katil, hangi sapık, senin kadar ince düşünecek de, çektiğimiz fotoğrafın kendi olayı olduğunu anlayacak. Merak etme abi, buradan bir tehlike gelmez bana."

"Seni filan düşünmüyorum," dedim küskün bir tavırla. "Kendi işimi düşünüyorum. Aklım yeni açacağımız fabrikada. Büyümek lazım. Dünya tekstil pazarı çok acımasız. Bu fabrikayı mutlaka açmalıyım. Fransızlar ortak olmak istiyorlar. Önümüzdeki hafta onlarla görüşeceğim. Onlar olmazsa bankadan kredi almam lazım. Kabul ederlerse, Beyoğlu'ndaki üç katlı binayı ipotek ettirmem gerekecek. Bir yandan da Burç'un sorunları var. Yani başımı kaşıyacak halim yokken bir pisliğe bulaşacaksınız, bir de sizi kurtarmak için uğraşacağım..."

Kendinden emin bir tavır takındı Kenan.

"Biz pisliğe bulaşmayacağız, sen de Fransızlarla birlikte yeni fabrikanı kuracaksın... Sahi paraya sıkışıksan..."

Bilerek küçümser bir hava takındım.

"Sağ ol bu senin karşılayabileceğin gibi bir para değil..."

Hiç alınmadı.

"Olsun, ihtiyaç duyarsan hiç çekinme."

Bakışlarım Nihat'a takılmıştı, borç isteyeceği anlarda yaptığı gibi altdudağını ağzının içine almış çiğniyordu. Eminim, tam sırası, şimdi konuyu açmalıyım diye düşünüyor, ancak bir türlü cesaret edemiyordu. Keşke pintilik yapmayıp, masaya oturduğumda karşılasaydım şunun ihtiyacını... Fakat artık çok geçti. Bütün huzurumuzu kaçıracak, o lanetli süreç başlamıştı. Gün geçtikçe çok daha iyi anlayacaktık bunu. Alışkanlıktan mıdır nedir, Nihat'a bakarken içimde bir acıma duygusu uyandı. Bugün beni çok sinirlendirmişti, yine de ona yardım etmekten kendimi alamıyordum.

"Ben değil de," dedim başımla Nihat'ı göstererek, "sanırım arkadaşın ihtiyacı var."

Derin bir uykudan uyanır gibi, "Ne... neye?" diye toparlandı Nihat oturduğu iskemlede.

"Hadi, anlat bakalım," dedim yarı öfkeli, yarı alaycı bir tavırla. "Neymiş sıkıntın?"

"Sıkıntım filan yok," dedi yarım ağız.

"Anlat oğlum," diye üsteledi Kenan. "Bize söylemezsen kime söyleyeceksin?"

"Bizim Dize... Biliyorsunuz burslu okuyor. Geçen sene kaldı ya, bursunu kestiler, ilk taksidi ödedim, ama ikincide..."

"Niye bize anlatmadın?" diye çıkıştım.

"Hep size söylüyorum abi, yeterince yardım ettiniz bana. Kendim hallederim diye düşündüm. Olmadı işte..."

Daha fazla açıklamasına izin vermedi Kenan.

"Ne kadar ödemen gerekiyor?"

"İki bin dolar kadar."

"Tamam, yarın uğra hallederiz."

"Sağ ol Kenan," dedi Nihat. Sesi titriyordu. Gözlerinin buğulandığını fark ettim. Yutkunduktan sonra bana döndü. "Sen de sağ ol Selim..."

Hava iyice duygusallaşmıştı.

"Eee balıkları ne zaman istiyoruz?" diyerek hepimizi rahatlattı Kenan.

Yanımıza ilk oturduğundaki gergin hali gitmiş, tanıdığımız, bildiğimiz o neşeli adam olmuştu. Ama ben, aynı durumda değildim. Kendimizi bir uçurumun kıyısındaymış gibi hissediyordum. Sonunu bilmediğimiz bu tehlikeli serüvene sürüklenmemek için artık tek umudum kalmıştı: Başkomiser Cüneyt'in bu delilerin önerisini reddetmesi.

Dördüncü Bölüm

Ama ne yazık ki, Başkomiser Cüneyt öneriyi reddetmedi; Nihat'ın tahmin ettiği gibi emniyetin çatısının onarılması karşılığında, Kenan'a cinayet mahallinde çekilmiş fotoğrafları vermeyi kabul etti. Yapacaklarını onaylamadığım için, Kenan, İmroz'daki yemekten sonra konu hakkında konuşmamaya başlamıştı. Fakat Nihat sağ olsun, neredeyse her gün ofisime uğrayarak gelişmelerden haberdar ediyordu beni.

Başkomiser Cüneyt'in önerilerini kabul ettiğini söylemeye geldiğinde, mağazamın üçüncü katındaki ofisimde karım Gülriz ve oğlum Burç'la birlikteydim. Burç, Nihat'ı görünce çılgınlar gibi sevindi. Nihat'ın da ondan geri kalır yanı yoktu. Çocuğu kaptığı gibi havalara kaldırdı. Burç'un çocuklara özgü dizginsiz kahkahaları çalışma odamı çınlatırken, Gülriz de benim gibi mutluluk içinde izliyordu onları.

Gülriz, Kenan'dan daha çok severdi Nihat'ı. Hayır, Kenan'ın çapkınlıklarının dillere destan olmasından, benim de ondan etkilenerek başka kadınlara yöneleceğimden korktuğu için değil; Burç'un Down sendromlu olduğunu öğrendiğimizde Nihat'ın hep yanımızda olmasından.

Kimsenin başına gelmesini istemem; çocuğunuzun özürlü olduğunu bilmek, inanın bana, yeryüzünde karşılaşabileceğiniz en kötü durumlardan biridir. Önce büyük bir şaşkınlık geçirir insan, ardından inkâr başlar; yok, hayır benim çocuğum Down sendromlu olamaz, dersiniz. Doktorların yalan söylediğini, yanıldığını düşünürsünüz. Güvenilir insanlara, kaynaklara başvurursunuz. Güvenilir kaynakların, uzmanların ne

kadar acı verici sözler söyleyebileceğine böylece tanık olursunuz. Gerçek karşınıza çıkınca, daha doğrusu bundan kaçamayacağınızı anlayınca, tarifsiz bir acı, kör bir utanç, insafsız bir öfke kaplar içinizi. Beşiğinde üzüntünüzden, umutsuzluğunuzdan habersiz uyumakta olan şanssız bebeği görmesem, bir daha bu eve gelmesem diye düşünürsünüz. Ancak bu uzun sürmez, tam tersi bir düşünce belirir kafanızda: Eve kapansam dersiniz, hiç dışarı çıkmasam, telefonları açmasam, kimse bana soru sormasa, kimseye açıklama yapmak zorunda kalmasam... İnsanlarla ilişki kurmazsanız, kimse çocuğunuzu görmezse, kimse bu konuda konuşmazsa, tanıdıklarınızın gözlerindeki o tuhaf ifadeyi görmek zorunda olmazsanız, böylece sorununuzun da çözüleceğini düşünürsünüz. Fakat yapamazsınız, insanlardan kaçamazsınız, zaten çözüm de bu değildir. Günler, geceler boyunca aynı soru yankılanır kafanızın içinde: Herkesin çocuğu sağlıklı olarak doğarken, neden benim çocuğum Down sendromlu oldu? Yüzüne karşı söylemeseniz de bütün suçun eşinizde olduğunu düşünürsünüz. Ardından ya bütün suç bendeyse diye bir kuşku düşer içinize. Tanrı'ya, doğaya, yaratıcı olarak bildiğiniz ne varsa, hepsine isyan edersiniz, derken farkına bile varmadan yakarmaya başlarsınız, ardından koyu bir çaresizlik gelir, sonra, çok daha sonra, durumu kabullenmeye başlarsınız.

Durumumuzu kabullenmemizde en çok Nihat yardımcı olmuştu bize. Hem de bu konuda uzman olduğundan değil, sadece yanımızda bulunduğu, gözümüzün içine baktığı, elimizi tuttuğu, üzgün olduğunu söylediği için; getirdiği kitaplar hiçbir işe yaramasa da bize bu hastalıkla ilgili onlarca yazılı kaynak bulduğu için; hiç üstüne vazife değilken konunun uzmanlarıyla görüştüğü, öğrendiklerini bizimle paylaştığı için; yalnız olmadığımızı, oğlumuzun Down sendromlu olmasının bizi küçük düşürücü bir durum olmadığını, bunun her anne babanın başına gelebilecek bir durum olduğunu hissettirdiği için; Gülriz'e de, bana da, insanların bizi, oğlumuzla birlikte kabul edeceğini kanıtlayan ilk kişi olduğu için. Bu nedenle Kenan ve benimle olan arkadaşlığı bir yana, aile içinde de özel bir yeri vardı Nihat'ın.

Neyse yine dağıttık konuyu. Gülriz, oğlumu göz doktoruna götürünceye kadar Nihat, sanki yaşıtıymış gibi onunla

oynadı. Koca adam, yerlerde yuvarlandı, koltukların üstüne tırmandı. Artık pek küçük de sayılmayan Burç'u sırtına alıp ofisin içinde dolandı. Burç da öyle kaptırmıştı ki kendini oyuna, Gülriz'in ısrarı olmasa doktora gitmekten vazgeçecekti. Gülriz'in kaşlarının çatıldığını görünce, hemen toparlandı, bu durumdan hoşlanmadığını gizleyemese de Nihat Amcasının sırtından inip, annesine yöneldi. Onu teskin etmek yine arkadaşıma düştü.

"Hiç merak etme Burç, hafta sonu size geleceğim. Oyunumuza o zaman devam ederiz."

Bir anda dağılıverdi Burç'un kederi.

"Gelecek misin? Sahi gelecek misin?" diye o her zamanki yumuşak tavrıyla sordu. Oğlumun sözcükleri düzgünce sıralamasını izlerken, onun normal çocuklar gibi konuşmayı öğrenmesi için neler yaptığımızı anımsadım. Dil, dudak, çene egzersizleri, katı, pütürlü yemek yeme yarışmaları, dilin dışarı sarkmasını önlemek için ayna karşısında, ağız kapatma çalışmaları, sesini ayarlayabilsin diye kulaktan kulağa oyunları. Şimdi tatlı birer anı gibi hatırladığım bu uğraşlar, o zamanlar sık sık umutsuzluk ve çaresizliğe düşerek, ancak her seferinde inatla, yeniden uygulamaya başladığımız tedavi yöntemleriydi. Çünkü doktorlar açık konuşmuşlardı: "Oğlunuzla özel olarak ilgilenirseniz, normal çocuklara yakın bir yaşam sürdürebilir. Kendi haline bırakırsanız ne zekâsı ne de bedensel yetenekleri gelişir." Oğlumuzla ilgilenmiştik. Aldığımız sonuç doktorların söylediklerinden daha iyiydi. Şimdi de fizik tedavi, terapi ve arada bir göz kontrolü devam ediyordu. Aklımdan bunlar geçerken Burç, Nihat Amcasıyla ayak üzeri konuşmayı sürdürüyordu:

"Babam büyük puzzle aldı bana. Gelirsen onu da gösteririm."

"Puzzle mı?" dedi Nihat mutlu bir şaşkınlık içinde.

"Allaah, bayılırım puzzle yapmaya."

Burç çekik gözlerini kısarak, birden ciddileşti.

"Biraz zor ama. Tam 300 parça var."

"Yapma ya! Peki sen parçaları yerine koyabiliyor musun?"

Bakışları annesine kaydı. Gülriz tatlı bir gülümsemeyle destek çıktı oğluna.

"Yapıyorum ama," dedi Burç, "annem de yardım ediyor biraz."

"O zaman mesele yok. Yapamazsam, sen de bana yardım edersin."

Burç'un yüzüne kendinden emin bir gülümseme yayılmıştı.

"Tamam," dedi. Gitmeye hazır, annesinin eline uzanırken daha fazla dayanamayıp kucakladım oğlumu.

"Ne o, babaya bir öpücük vermeden mi gidiyorsun?"

Hiç itiraz etmeden iki yanağımdan öptü beni. Ben de sımsıkı sarıldım oğluma. Biraz fazla sıkmış olmalıyım ki, "Üff baba," diye söylendi.

"Tamam, tamam, sıkıntılı velet," deyip indirdim yere.

Gülriz çıkmadan önce, Nihat'ın elini sıkarak, "Hafta sonu bekliyoruz," dedi. "Unutma."

Eşini getir, demedi. O da benim gibi hiç hazzetmezdi Melek'ten. Gerçi çağırsak da Melek gelmezdi zaten. Dize'yi severdi sevmesine, ancak annesini çağırmamak için kızını da davet etmemişti. Nihat hiç alınmazdı bu davranışımızdan, bu konuda hiç konuşmamış olsak da sanki ne düşündüğümüzü bilir ve bizi onaylardı. Bu kez de şaşırtmadı bizi.

"Geleceğim," dedi son derece doğal bir tavırla. "300 parçalık puzzle'ı kaçırır mıyım hiç?"

Gülriz ile Burç odadan çıkınca bana döndü.

"Yahu çok tatlı oldu şu senin oğlan be."

Kapıyı kapatıp, "Öyle," diye onayladım onu, "gerçekten öyle."

Eskiden olsa, bu sözlerin, oğlumun Down sendromlu olmasına üzülmemem için söylendiğini düşünürdüm. Fakat görüldüğü gibi Burç'un öteki çocuklardan hiçbir farkı yoktu. Ben yaşadığım sürece de onlardan farkı olmayacaktı. Oğlumun başkaları tarafından horlanmasına, ezilmesine asla izin vermeyecektim.

"Karnın aç mı?" diye sordum Nihat'a.

"Tokum, buraya gelmeden önce Kenan'ın yanındaydım. Sandviçler aldırmış, onlardan yedim biraz."

Sözü Kenan'dan açtığına göre, birazdan gelişmeleri anlatmaya başlayacaktı. Aslında neler olup bittiğini deli gibi merak ediyordum, ancak kendimi tuttum.

"O zaman birer kahve içelim," dedim.

"Bak, kahveye hayır demem."

Sekreterim Yeşim'e sade kahvelerimizi söyledikten sonra, koltuğuma yaslandım. Ee, anlat bakalım, neler oluyor, diye sormama bile gerek kalmadan bizimki başladı dökülmeye.

"Biliyor musun, Başkomiser Cüneyt bize yardım etmeyi kabul etti."

Yaşadığım düş kırıklığını belli etmemeye çalışarak, "Ya! Nasıl kabul etti?" dedim.

"Valla konuşurlarken yanlarında yoktum. Kenan, onu bir öğlen vakti, Hacı Abdullah'a yemeğe götürmüş. İsteğini açıktan açığa anlatmış. Hiç yadırgamamış Cüneyt. 'O iş kolay, ne var ki önümüz kara kış, bizim emniyetin çatısı da akıyor,' demiş. Yani tam bizim düşündüğümüz gibi davranmış. Kenan da, 'Sen çatıyı hiç merak etme, hemen yarın ustaları gönderip hallederiz,' deyince iş kendiliğinden çözülmüş. Başkomiser Cüneyt, 'Bu resimleri benden aldığını kimse bilmeyecek,' diye şart koşmayı da ihmal etmemiş."

"Peki fotoğrafları ne zaman verecekmiş?"

"Önümüzdeki hafta başında..."

"Son anda vazgeçmesin?"

"Niye vazgeçsin canım. Adam söz vermiş işte."

"Ne bileyim, polise pek güven olmaz da."

"Yok, yok hafta başında geliyor fotoğraflar. Ama Kenan boş durmuyor. İmam Adnan Sokak'taki ofisinin bulunduğu binanın çatı katını kiraladı. Stüdyo haline getirmek için gerekli tadilat işlemlerine başladı bile. Bu sabah da gidip fotoğraf makinesi için yeni filtreler aldık. Aradıklarımızın bir kısmı yoktu. Sipariş verdik, İsviçre'den gelecek. Anlayacağın, Kenan kesenin ağzını açtı. Çok güzel fotoğraflar çekecek. Bak göreceksin, oğlan bu sefer şeytanın bacağını kıracak."

"Şu Rus kadın ne oldu?"

Nihat'ın yüzünde manidar bir ifade belirdi.

"Katya mı? Hayrola niye soruyorsun?"

"Aman Nihat, neler düşünüyorsun? Unuttun mu, onu da dahil edecektiniz ya projeye."

Pis pis sırıttı.

"Tamam öyle olsun. Merakını gidereyim, Katya da projede yer alacak. Sanat yönetmenimiz olacak."

"Onunla konuştunuz mu?"

"Telefonda konuştuk. Bir haftalığına Moskova'ya gitmiş. Dönünce ayrıntılı olarak görüşeceğiz. Önerimize sıcak bakıyor. Kenan'ın fotoğraflarını sevmiş. Hem şu sıralar işi de yok. Kabul etmeyip de ne yapacak?"

Nihat bunları anlatırken, gözlerinde Melek'le evlenmek üzereyken belirmiş olan parıltıları yeniden gördüm. Tıpkı Melek'le evliliği gibi bu serüvenin de kötü sonuçlanacağını biliyordum, ancak Nihat'ın heyecanı, coşkusu o kadar güçlüydü ki gülümsemekten kendimi alamadım. Gülümsediğimi gören Nihat'ın cesareti iyice yerine geldi.

"Biliyorum Selim," dedi, "bu projeyi onaylamıyorsun ama işin içine girsen..."

"Sen girdin ya, yetmez mi?"

Aniden ciddileşmem onu tedirgin etmişti.

"Ben, sadece Kenan'a yardım etmeye çalışıyorum," diye mırıldandı. "O gün anlattıklarını sen de duydun. Tek başına işin içinden çıkamıyor çocuk. Bize ihtiyacı var."

"Bize deme."

"Niye demeyeyim abi? Benim kadar, sana da ihtiyacı var Kenan'ın. Suratını asıp duruyorsun. Senden tek istediğimiz lafla da olsa bizi desteklemen."

"Surat asıyoruz da çok işe yarıyor sanki. Bizi takan mı var? Baksana tıkır tıkır yürüyor planınız."

Dikkatle beni süzmeye başladı.

"Selim darılma ama, sen Kenan'ı kıskanıyorsun galiba."

Karşı çıkmaya hazırlanıyordum ki, "Dur hemen itiraz etme," dedi. "Ben de onu kıskanıyorum. Belki senden daha fazla. Bu kötü değil, ama gereksiz. Çünkü biz hiçbir zaman onun gibi olamayız. İstesek de yapamayız bunu. Yüzünü asma öyle, söylediklerimin doğru olduğunu biliyorsun. Kenan'la dostluğumuz üzerine az kafa yormadım. Önceleri Kenan'ın parası olduğu için bu kadar rahat, bu kadar pervasız, gönlünün dilediğini yapan bir adam olduğunu düşünürdüm. Eğer Kenan kadar zengin olsam, ondan daha iyisini yaparım, diye avuturdum kendimi. Fakat sonra anladım ki, mesele Kenan'ın zengin olmasında değil, ruhunda. Kenan bizim olamayacağımız kadar cesur, serseri, sorumsuz ve iyi biri." Durdu. Yüzündeki anlamlı gülümseme belirginleşti.

"Öyle değil mi? Bu yüzden onu seviyoruz, bu yüzden kıskanıyoruz."

Şaşırmıştım, benim duygularım hakkındaki tahminleri aşağı yukarı doğruydu da, onun Kenan'ı kıskanacağını hiç düşünmemiştim.

"Demek sen de kıskanırdın Kenan'ı?" diye mırıldandım.

"Kıskanırdım mı?" Gülmeye başladı. "Şimdi bile kıskanıyorum, ama aynı zamanda seviyorum da iti. Tıpkı senin gibi... Öyle değil mi?"

Şaşmaz bir gerçekliği o kadar yumuşak bir üslupla söylemişti ki, "Haklısın," diye onayladım başımı usulca sallayarak. "Zaten Kenan'ı sevmeyen kimse yoktur herhalde."

Dudaklarına çapkın bir gülümseme yayıldı.

"Özellikle de kadınlar..." diyecek oldu.

"Bizim karılarımızdan başka," dedim gülerek. "Yanlış mı düşünüyorum? Ne Melek ne de Gülriz pek hazzetmez Kenan'dan."

"Doğru düşünüyorsun. Bence eşlerimiz, Kenan'dan çok onun bizim üzerimizdeki etkisinden korkuyorlar. Neredeyse çocukluğumuzdan beri süren bu arkadaşlığın, kendi ilişkilerine bir alternatif olduğunu düşünüyorlar. Gülriz'i bilmem ama Melek bu ilişkiden çok rahatsız oluyor. Beni pek umursamayan kadın, sizinle, özellikle de Kenan'la birlikte olduğumu öğrenince başlıyor arıza yapmaya."

Kendimi tutamayıp güldüm.

"Valla, başka zamanlarda benimle kavga etmeye bile üşenen kadının söz Kenan'dan açılınca, köpek kokusu alan kedi gibi tüyleri diken diken oluyor, başlıyor tırmalamaya."

"Gülriz o kadarını yapmaz, ama haklısın Kenan'dan hoşlandığını söyleyemem. Onu erişkin bir insan olarak görmüyor. Bir keresinde, 'Şu sizin Kenan'a acıyorum. Bedeni büyümüş, fakat duyguları gelişmemiş. Onun bir psikoloğa gitmesi gerekir,' demişti."

"Kenan'ı tanımıyorlar," dedi Nihat. Sesinde söylediklerinden son derece emin olan bir adamın güveni hissediliyordu. "Kenan onların sandığından daha karmaşık bir adam. Onların kafalarındaki kalıba pek uymuyor."

Ona katılıyordum. Eşlerimiz Kenan konusunda tarafsız değildi, biz de değildik. Evet, onlar da biz de önyargılıydık. Tek

farkla, onlar olumsuz açıdan yaklaşıyorlardı, biz ise olumlu. Yine de eşlerimizi savunma gereği duydum.

"Ama kabul etmek gerekir ki, arkadaşımız da pek normal bir adam değil."

"Peki normal nedir Allah aşkına? Herkes gibi olmak mı?" Nihat'a yanıt verecekken, kapım tıklatıldı. "Gir," diye seslendim.

Sekreterim Yeşim saygıyla girdi içeri, kahvelerimizi getirmişti. Önce Nihat'ın, sonra benimkini verdi. Çıkmadan önce, "Başka bir isteğiniz var mı efendim?" diye kibarca sordu.

Teşekkür edip onu yolladım. Yeniden konuşmaya başlamak içimden gelmiyordu. Nihat da pek konuşma yanlısı değildi, küçük yudumlar alarak kahvesini içiyordu. Onu izlerken aslında Gülriz'in bedenleri büyümüş ruhları çocuk kalmış erkek tanımlamasına Nihat'ın da uyduğunu düşündüm. Bütün erkeklerin içinde büyümemiş bir çocuk olduğunu okumuştum. Sanılanın aksine, kadının erkekten daha mantıklı olduğu, daha sorumlu davrandığı tezini ileri sürüyordu yazı. Fakat bu düşüncenin benim için geçerli olmadığını biliyordum. Çocukluk yıllarım hariç -ki o zamanlar da sorumluluğunu bilen, ağırbaşlı bir çocuktum- hiçbir zaman kendimi çocuk gibi hissetmedim. Bunda, babamın çok büyük etkisi olduğunu gizleyecek değilim. Zavallı anneciğim hastalıklarla boğuştuğu için küçük oğluyla ilgilenmek babama düşmüştü. Babam ortaokul yıllarından itibaren bana bir yetişkinmiş gibi davrandı. Liseyi bitirdiğim gün de, beni fabrikadaki odasına çağırıp kısa, ancak etkili bir konuşma yaptı. Hatırladığım kadarıyla şunları söylemişti: "Şu anda hayatın ne olduğunu idrakten çok uzaksın. Biliyorum, arkadaşlarına göre çok ilerdesin, fakat yaşın icabı hayatı doğru olarak kavraman mümkün değil. Yaşlı insanlar kendilerinden gençlere, 'Senin yaşında olmak için neler vermezdim,' derler. Ben bu türden aptallıklara inanmam. Hepimiz bir ömür süreriz. Çocukluk, gençlik, ihtiyarlık, uzun bir ömür bunlardan oluşur. Sağlıklı bir ihtiyarlık, iyi yaşanmış bir ömrün kanıtıdır. Ben gençliğimi yaşadım, şimdi sana bakıp, o günlere özlem duymamın bir manası yok. Hayat kudurmuşçasına akan bir ırmağa benzer, insanoğlu ise bu ırmağın azgın sularında yolculuk yapan bir dal parçasına. Bu yolculukta değişmeyen iki

olgu vardır; ilki yalnız olduğun, ikincisi ise ne kadar uzun sürse de yolculuğunun ölümle sınırlı olması... Pek iç açıcı sözler söylemediğimin farkındayım ne var ki, gerçek bu. Gerçeği bilirsen daha hazırlıklı olursun, fırtınalar kadar, sahte sükûnetlere de karşı koyabilirsin. Yani yolculuğun daha iyi geçer. Boş hayallere kapılıp, sık sık düş kırıklıklarına uğramazsın. Sadece kendine güvenebileceğin için, insanların seni aldatmasına izin vermezsin. Kendi ayakları üzerinde durmayı başaran, güçlü bir insan olursun."

Söyledikleri bitince de dedemden ona miras kalan Serkisof marka cep saatini bana uzattı. Soru dolu bakışlarımı fark edince, "Babam zengin bir adam değildi, güçlü de değildi. Doğduğu, ömrünün yarısından fazlasını geçirdiği ülkeyi, Bulgaristan'ı bırakıp İstanbul'a gelmişti. O zamanlar, her iki yer de Osmanlı toprağı olmasına rağmen, İstanbul'a alışamadı. Sudan çıkmış balık gibiydi. Muhacirlik bütün ruhuna işlemişti. Herkes onun iyi biri olduğunu söylerdi, ancak öldüğünde anneme ve bana dünya kadar borç ile bu saati bıraktı. Bu saate her baktığımda babam gibi olmamam gerektiğini hatırlarım. Bu gerçeği unutmadığım için ayakta kalabildim, yoksul bir adamken servet yapabildim. Sana bu saati vermemin amacı, senin de dedeni ve beni hatırlaman."

Aramızdaki onca yaş farkına rağmen babamın konuşmasını anlamlı ve zekice bulmuş, sözlerini bütün ruhumla onaylamıştım. Bu durumu sadece babamın beni yetiştirme tarzına bağlamak sanırım yeterli değildi; güçlü olmak, mantıklı olmak benim içimde vardı. Babamın sözlerinin aklımda, yüreğimde yankılanmasının nedeni de buydu. Aradan geçen otuz küsur yıldır da tersini hissetmedim, düşünmedim. Hep mantıklı davrandım, hep güçlü oldum, hep kendi ayaklarımın üzerinde durdum. Tam bu noktada, madem öyle, sana hiç benzemeyen Kenan ve Nihat'la hâlâ neden bu kadar sıkı bir ilişki içindesin, neden onlar senin için hâlâ önemli diye sorulabilir. Yanıtım çok açıktır: Çünkü onlar benim arkadaşım; iş dışındaki zamanımın bir kısmını paylaştığım insanlar. Fakat yaşamımı asla onlara dayanarak kurmam. Ne onlara ne Gülriz'e ne de başka birine. Yeryüzünde yalnız olduğumu bilirim, bu nedenle de öncelikle kendime güvenirim. Bu düşüncelere dalıp gitmişken,

"Senin işler nasıl?" diyerek sessizliği bozdu Nihat. "Fransızlarla kuracağın fabrika ne oldu?"

Onun uzlaşma kapısını aralayan sorusunu memnuniyetle yanıtladım.

"İyi iyi, galiba onlarla ortak oluyoruz."

"Beyoğlu'ndaki binayı kurtardın desene."

"Öyle sayılır. Fransızlarla aramızda bir iki pürüz kaldı, bu hafta onları da halledeceğiz."

"Bak buna sevindim işte. Kaç zamandır bu işin peşindeydin."

"Yaa, yüze yüze kuyruğuna geldik. Bundan sonra da pek sorun çıkacağını sanmıyorum." Kahvemden bir yudum daha aldıktan sonra sürdürdüm sözlerimi. "Peki, sen ne yapıyorsun? Kenan'a yardım ederken dükkânla ilgilenebiliyor musun?"

Nihat gergin bir ifadeyle baktı yüzüme. Kenan meselesi yüzünden yine ona çıkışacağımı sanıyordu.

"Dur hemen gerginleşme," dedim yumuşak bir ses tonuyla. "Seni eleştirmek için söylemedim. Hakikaten merak ediyorum."

İnanmamış bir ifade belirdi yüzünde, ancak sorumu da yanıtlamaktan geri durmadı.

"Kenan'ın işleri zamanımın tümünü almıyor ki. Hem ben olmasam da Melek var. Şu sıralar daha çok takılıyor dükkâna. Arkadaşlarıyla birlikte bir dergi çıkaracaklarmış. Dergi merkezi olarak bizim dükkânı kullanacaklar."

"O zaman, mesele yok. Kenan'ın işleri sana engel olmasın da."

"Merak etme olmaz. Hem olsa ne olacak, senin gibi Kenan'ın da benim üzerimde çok hakkı var. Hiç değilse birazcık olsun yardımım dokunsun çocuğa. Arkadaş değil miyiz?"

Beşinci Bölüm

Arkadaş olmasına arkadaştık, ama bu olayda kendimi fena halde dışlanmış hissediyordum. Hayır, oyunbozanlık yapmıyorum, kimseyi suçlayacak da değilim. Biliyorum, ne yaptıysam kendi kendime yaptım. Belki de gerçekten fazla kuruntulu davrandım. Belki de kimse benim gibi ayrıntılı düşünmeyecek, bu olay başımıza iş açmadan kapanıp gidecekti. Hatta, Kenan amacına ulaşacak, dikkate alınan bir fotoğraf sanatçısı olup çıkacaktı. Böylece ölümsüzlük zırvalarıyla kafamızı şişirmekten de vazgeçecekti. Sonunda sakinleşmiş, korkularımdan kurtularak, olaya arkadaşlarımın gözüyle bakabilmeyi öğrenmiştim. Öğrenmesem ne olacak, onlar projelerini uygulamaya başlamışlardı bile. Çok istediğim halde artık beni aralarına almalarını söyleyemezdim. Onlar da düşüncelerimin değiştiğini bilemedikleri için beni hiçbir zaman yanlarına çağırmazlardı. Olayları akışına bırakarak, kurmayı düşündüğüm fabrikanın işlerine yöneldim. Çözülmesi gereken o kadar ıvır zıvır mesele vardı ki, Katya'yla Beyoğlu'nda Rebul Eczanesi'nin önünde karşılaşıncaya kadar ne bizim iki kafadarla ne de onların projeleriyle uğraşabildim. Fakat dünya küçüktü, Beyoğlu daha da küçüktü, birbirimizi yitirmemiz olanaksızdı. Katya'yı karşımda gördüğümde ilk olarak Kenan'ın projesi gelmişti aklıma... Ancak bu karşılaşmanın hemen öncesinde başımdan geçen ilginç bir olayı aktarmalıyım.

O sabah, Yenibosna'daki fabrikaya uğramış, yaz için hazırladığımız keten ürünler hakkında tasarımcılarla küçük

bir toplantı yapmıştım. Beyoğlu'na geldiğimizde vakit çoktan öğleyi bulmuştu. Şoförüm Orhan'a, bizim Volvo'yu otoparka bırakmadan önce beni Tarlabaşı'nda, Sakız Ağacı Caddesi'nin Beyoğlu girişinde indirmesini söyledim. Beyoğlu'nun her caddesi, her sokağı, her çıkmazı, her geçidi ayrı bir maceradır; yine de bu caddeyi daha çok sever, daha ilginç bulurum. Sağ tarafında Katolik Ermenilerin Surp Asdvadzadzin Kilisesi, az ilerde travestilerin çalıştığı randevuevlerinin bulunduğu bir sokak, ortalarda Sinepop Sineması'nın çıkışı, caddenin sona erdiği yerde ise cuma namazlarında, cemaatin yollara taştığı tarihi Hüseyin Ağa Camii yer alır. Bunlara ayakkabıcılar, saatçiler, ucuz giysi satan mağazalar, kafeler, garibanların kaldığı bir otel ve Ağa Camii'nin tarihi çeşmesinin karşısında yere açtığı tezgâhında kitap satan yoksul bir sahaf ile meşhur Hacı Abdullah Lokantası'nı da ekleyince Beyoğlu'nun özelliklerini taşıyan bir caddeyle karşılaşırsınız. Gündüzleri esnafın işiyle gücüyle uğraştığı bu cadde, geceyarısı olup da saat biri devirdi mi, farklı bir kimliğe bürünür. Barlarda, meyhanelerde, birahanelerde kafayı çekmiş insanlar salınarak geçmeye başlarlar, zaman zaman sarhoş naralarına, kanlı bıçaklı kavgalara, uyuşturucu satışına, fuhuş pazarlıklarına sahne olan cadde, sık sık polis ya da ambulans sirenleriyle yankılanır. Bazen gece yaşananlar gündüze de uzanır, artık bu türden olaylara alışkın olan esnaf, dudaklarında bir gülümsemeyle izler yaşananları. O gün, geceden sabaha sarkan olaylardan birine ben de tanık olmuştum.

Arabadan Sakız Ağacı Caddesi'nin başında inmiş, ofisime yürüyordum ki, birden bir bağrış çağrış, bir velvele kapladı caddeyi. Dükkânlarından dışarı fırlayan esnaf birbirlerine, "Neler oluyor?" diye sorarak caddenin sol tarafındaki Nane Sokak'a yöneldi. Ben de kendimi tutamayıp kapıldım onlara. Sokağın girişine geldiğimde on sekizinde bile göstermeyen bir erkek çocuğun çırılçıplak bir halde, küfürler ederek köşedeki binanın giriş katındaki kundura atölyesini taşladığını gördüm. Aslında bu tür kavgalardan uzak dururum, ancak bu kez merakıma yenilerek olayı izleyen kalabalığın ön sıralarında bir yer buldum kendime. Çocuk toplanan kalabalığa aldırmadan, çıldırmış bir halde eline ne geçerse kundura atölyesinin pencerelerine atıyordu. Attığı taşların çoğu, hedefini

bulmasa da atölyenin sokağa açılan dört penceresinden ikisinin camlarını kırmayı başarmıştı. Kırılan camlar tehlikeli şekilde sokağın zeminine yayılmış, bazıları çocuğun ayaklarına batmıştı. Çocuğun bastığı yerde kan lekeleri kalıyordu. Fakat çocuk ne kendisini izleyenlerin, ne de ayaklarına batan cam parçacıklarının farkındaydı.

"Senin ananı götten sikicem... Senin kızını götten sikicem... Senin avradım götten sikicem..." diye bağırarak, binaya atmak için yerlerde taş aranıyordu. Üzerindeki beyaz önlükten köşedeki restoranın garsonlarından olduğu anlaşılan gençten biri, "Hep de götten sikiyor," diye söylendi alaycı bir tavırla.

"Ne yapsın çocuk?" diye atıldı bir başkası. "Akşam götü kaybetmiş, böyle küfrederek kendini rahatlatıyor."

Onun da sesinde aynı alaycı tını vardı.

"Yine Kulampara Cahit'in işi değil mi?" diye sordu tombulca, düzgün giyimli biri.

"Başka kim olacak?" dedi garson. "Hep aynı hikâye. Bu garibanın yatacak yeri yoktu anlaşılan. Cahit, 'gel bizim atölyede uyu,' dedi. Çocuk da ne bilsin herifin kulampara olduğunu. Gitti Cahit'le beraber."

"İnsan fark etmez mi abi?" diye sordu öteki.

"Nasıl fark etsin? Kim bilir kaç gündür uykusuzdur bu oğlan? Sızıp kalmıştır. Belki Cahit ibnesi şarap da içirmiştir çocuğa."

"Şaraba ne hacet abi, bali kokusu yeter," dedi tombul olan.

"Ne o, yoksa Cahit seni de mi attı içeriye?" diye takıldı garson.

"Beni değil, ama seni attığını herkes biliyor oğlum," diye karşılık verdi tombul. "Yakında garsonluğu bırakıp, şu arkadaki oğlan kerhanesinde çalışmaya başlayacakmışsın."

Hiç alınmadı garson, "Keşke alsalar oğlum," dedi pişkin pişkin sırıtarak. "Garsonluktan elimize ne para geçiyor ki! Ama ben zayıfım, ne emmeye gelirim ne gömmeye. Fakat senin maşallahın var. Yumurta gibi oğlansın. Pezevenkler anında kapar seni. Ne biçim müşteri toplarsın..."

Tombul olanı yanıt vermek üzereydi ki, "Ayıp be," diye gürledi yaşlıca bir adam. "Utanmıyor musunuz böyle konuş-

maya? Sizde hiç vicdan yok mu? Baksanıza şu çocuğun haline!"

"Biz çocuğa ne yaptık ki Sırrı Amca?" dedi garson. "Bize kızacağına Kulampara Cahit'e kız."

"O rezil herifi de attıracağım zaten buradan. Ama siz de biraz saygılı olun. Görmüyor musunuz zavallının halini?"

"Boşa üzülüyorsunuz Sırrı Bey," diyerek uzun boylu biri karıştı konuşmaya. "Acıdığınız çocuk bu yolun yolcusu. Dün bizim tezgâhtar Ramazan'a gelmiş. Açıktan para karşılığı ilişkide bulunmayı teklif etmiş. Ramazan da sille tokat kovmuş onu. Üstüne ben geldim. Anlaşılan bizim dükkândan kovulunca, Cahit'in dükkânına yollandı."

Sırrı Amca inanmak istemiyordu.

"Çocuk gönüllüyse bu hali ne oluyor?"

"Cahit parasını vermemiştir," dedi uzun boylu olanı. "İşte mesele bu."

Derinden bir "Lahavle vela," çekti Sırrı Amca. "Ne günlere kaldık yahu! Şu hale bak." Öfkeyle başını salladı. "Yok arkadaş, onu bunu bilmem, bu Cahit denen sapığı kovmamız lazım bu sokaktan."

"Hangi birini kovacaksın Sırrı Amca..."

Polis aracının siren sesi duyulmasa tartışma daha uzayıp gidecekti. Aracın görünmesiyle birlikte taraflar tartışmayı kesip, olaya döndüler. Polisi gören çocuk da bir anda sakinleşmiş, arabadan inen iki üniformalı memura ağlayarak derdini anlatmaya koyulmuştu. Memurlar kanıksamış bir yüz ifadesiyle onu dinlerken, arka koltuktan Başkomiser Cüneyt indi. Kenan kadar aramız iyi olmasa da, onu daha önce görmüştüm. Geçen yıl mağazamıza hırsız girdiğinde karşılaşmıştık. Başkomiser Cüneyt duygularını belli etmeyen gözlerle çocuğu süzdükten sonra, "Tamam, tamam," diyerek bir pardösü uzattı. "Arabaya gir karakolda anlatırsın derdini."

Çocuk, Başkomiser Cüneyt'in söylediklerini uygulayıp, cılız bedenini pardösüyle örterek arabanın arka koltuğuna yerleşirken, başkomiser de adamlarına döndü. Elinde cızırdamayı sürdüren telsizle kundura atölyesini işaret etti.

"Gidip getirin şu herifi."

Polisler tıpkı çocuk gibi Cüneyt'in söylediklerine harfiyen uyarak binanın içine daldılar. Az sonra seyrek saçlı, ak sakallı,

orta boylu, çakır gözlü, masum görünüşlü bir adamı dışarı çıkardılar. Kulampara Cahit dedikleri bu olmalıydı. İki polisin arasında yürüyen adam, "Valla iftira memur bey," diyordu. "Evim yok, dedi başına bir bela gelmesin diye dükkâna aldım. Bir gece önce parkta yatmış, bunun ırzına geçmişler. Bu gece de aynısı olmasın diye yanıma aldım. Ama oğlan deliymiş. Bana iftira edip duruyor. Konu komşuya rezil olduk..." Birden durdu Başkomiser Cüneyt'i fark etmişti. Çakır gözleri korkuyla büyüdü. Memurlara yalvarmayı bırakıp komisere yöneldi.

"Cüneyt Başkomiserim, ben yapmadım. Size söz vermiştim. Kuran, ekmek hakkı için ben yapmadım..."

Cüneyt yüzünde tek bir kıpırtı olmadan Cahit'e bakıyordu. Cahit endişe içinde yüzen gözlerini başkomiserden ayırmadan yaklaştı.

"Amirim yalan, bu ibne çocuğu beni oyuna getirdi. Elini ayağını öpeyim yalan."

Cüneyt hâlâ sessizdi. Cahit, başkomiserin eline uzandı. Başkomiser sanki Cahit'i doğrultmaya çalışıyormuş gibi yapıp, elindeki telsizi adamın suratına olanca gücüyle indirdi. Cahit, keskin bir çığlık atarak iki eliyle burnuna sarıldı. İki polis onun daha fazla bağırmasına izin vermeden, arabanın içine soktular. Az önce bağırıp çağıran çocuk da sinmişti, nefret ettiği adama yer açmak için sessizce çekildi arabanın köşesine. O anda, Cahit elini yüzünden çekti, burnundan beyaz sakallarla kaplı çenesine yayılan kanı gördüm. Yaşlı insanların dayak yemesine dayanamam. İçim bir tuhaf oldu. Hızla döndüm, olayı hâlâ şehvetli bir merakla izleyen kalabalığı yararak, yeniden Sakız Ağacı Caddesi'ne çıktım.

Tadım kaçmıştı; hızlı adımlarla yürümeye başladım. Yürürken bir kez daha babamın haklı olduğunu düşünüyordum. Aralarında gerçekte neler geçtiğini bilmesem bile, o çıplak çocuğun da, Cahit denen o adamın da güçsüz oldukları için ezildiklerini, aşağılandıklarını, horlandıklarını çok iyi biliyordum. Beyoğlu'nda gönlünce davranan, cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmayan kadın, erkek birçok eşcinsel biliyordum. Hak ettikleri gibi saygın bir hayat sürüyorlardı. Fakat hepsinin parası, işi, konumu vardı. Aşağılanmamak, horlanmamak için tek çare, güçlü olmaktı. Babam bunu

çok küçük yaşlarda anlamıştı, başarısının altında yatan sır buydu. Belki de bu yüzden onun yanlışlarını daha kolay affedebiliyordum. Bunları düşünürken, elim kendiliğinden, babamın liseyi bitirdiğimde bana armağan ettiği günden beri hep yanımda taşıdığım saate gitti. Saatin gümüşten kapağını okşamaya başladım. Son aylarda babam yüzünden oldukça zor anlar yaşasam da, onun gibi düşününce kendimi iyi hissediyor, içimi güçlü bir dinginlik kaplıyordu. Hayır, huzurla ilgisi yoktu bunun, davranışlarının haklılığından emin olmanın getirdiği bir tür rahatlık belki. Ayağını daha sağlam yere basabilmek ve seni yok etmek için hazır bekleyen dünyaya kafa tutmanın verdiği güven. Varlığını sürdürmekle, elindekini korumakla, daha fazlasına sahip olmakla ilgili bir duygu. Bakmayın bizim Kenan'ın söylediklerine; yaşam, bundan başka bir şey değildir.

Aklımda bu düşünceler Ağa Camii'nin köşesini dönmüş, Rumeli Han'ın önünden geçiyordum ki, "Selim Bey..." diyen bir kadın sesi duydum. Aldırmadım, dünyadaki tek Selim ben değildim ya, ancak ses ısrarcıydı:

"Selim Bey..."

Döndüm. Döner dönmez su yeşili bir çift gözle karşılaştım. Bal rengi saçların çevrelediği bu oval yüzü, bu kumral kaşların altından tanıdık bakışlarla beni süzen yeşil gözleri daha önce nerede görmüştüm ben?

"Beni hatırlamadınız..." Dudaklarında çekingen bir gülümseme belirmişti. "Ben Katya, Kenan Bey'in kokteylinde tanışmıştık, hani..."

Tabii ya, nasıl olmuştu da çıkaramamıştım? Bu rastlantı benim için o kadar beklenmedik bir durumdu ki, onu tanıyınca şaşkınlığım daha da arttı. Yüzümdeki ifadeyi yanlış yorumlayan Katya, "Hani Nihat'ın eşi Melek'le birlikte..." diye ayrıntılı açıklamalara yöneldi.

"Evet, evet sizi tanıdım," diyerek ben de ona gülümsedim. "Ama sizin beni tanımanıza şaşırdım."

"Aslına bakarsanız sizi, ben tanımadım," dedi. Mahcuplaşmıştı. "Kenan Bey tanıdı."

"Kenan mı?" diye çevreye bakındım.

"Evet." Başıyla arkasındaki Rebul Eczanesi'ni gösterdi. "İçerde, ilaç alıyor. Mümkünse onu beklemenizi söyledi."

Gözlerimi kısarak eczaneye bakınca Kenan'ı gördüm. Bana el sallıyordu. Ne zamandır görmüyordum bu herifi? En az on gün olmalı. Fabrikanın işlerine boğulduğum için bu aralar Nihat'la da pek görüşememiştim.

"Kenan'la birlikte çalışıyorsunuz değil mi?"

Şaşırma sırası ona gelmişti.

"Nereden biliyorsunuz?"

"Bahsiniz geçmişti. Şu cinayet fotoğrafları projesi..."

"Evet şu cinayet fotoğrafları projesi," dedi Katya. Yüzü gölgelenir gibi oldu. Yoksa o da bu işi doğru bulmuyor muydu?

"İlginç bir proje," dedim anlamak için. Bakışlarını kaçırarak,

"Yaa ilginç..." dedi.

"Bu kötü mü?"

"Kötü değil ama fotoğrafların konunun cazibesi altında kaybolmasından korkuyorum." Anlamadığımı fark edince, "Bence önemli olan seçilen konu değildir," diye sürdürdü konuşmasını. "Önemli olan seçtiğin konuyu nasıl anlattığındır. İnsanların ilgilerini fazlaca çeken konulardan hep korkmuşumdur. İlginç konuların, sanatçının yeteneğini sınırlayacağını düşünürüm."

Katya'nın ne demek istediğini anlamaya başlamıştım. Onun hakkındaki kuşkularım dağılmasa da, sonunda benim gibi düşünen birini bulduğum için seviniyordum. Fakat o, Kenan'ı ne kadar etkileyebilirdi? Ne olursa olsun şansımı bir kez daha denemeye karar verdim.

"Ben de aynen sizin gibi düşünüyorum," diye hevesle başladım söze. "Bence de asıl yaratıcılık sıradan, basit konuları ele alıp bir sanat eserine çevirmektir..."

"Ooo, bakıyorum da sanat eleştirmenliğine soyunmuşsun Selim," diyen Kenan'ın kısık sesiyle yarıda kaldı sözlerim. Bizim serseri tam karşımda duruyordu. "Anlaşılan seni de alacağız ekibe," diyerek takılmayı sürdürdü.

"Ne haber Kenan?" diyerek arkadaşıma sarılmak istedim.

"Aman uzak dur. Çok kötü grip oldum. Şu sese baksana. Sana da bulaştırmayayım."

Katya'ya baktı.

"Selim'le daha önce tanışmıştınız değil mi? Ülkemizin en ünlü moda tekstilcisidir. AZYA adını Türkiye'ye kabul ettirdi,

yakında tüm dünyaya kabul ettirecek." Bir an bana baktıktan sonra, yeniden kadına döndü. Hastalığın ölgünleştirdiği gözlerinde muzip bir ışığın yandığını gördüm. "Selim'in yanında çok dikkatli ol, acayip zamparadır. Kaşla göz arasında götürür seni farkına varmazsın."

Katya şöyle bir süzdü beni. Sanki çırılçıplakmışım gibi büyük bir utanç kapladı içimi. Halimi belli etmemek için, "Ulan ne adamsın be," diye çıkıştım Kenan'a. "Hastalıktan gebereceksin, aklın fikrin hâlâ muzırlıkta."

"Niye muzırlıktaymış, yalan mı zampara değil misin?"

"Tövbe tövbe, duyan da gerçek sanacak." Hâlâ beni süzmekte olan Katya'ya bakarak sürdürdüm. "Siz bu delinin söylediklerine inanmayın. Güya şaka yapıyor. Ben kendi halinde, evli barklı bir adamım."

Bunu söyler söylemez de içimi bir pişmanlık kapladı. Neden bu kadına açıklamalarda bulunuyordum ki? Canımın sıkıldığından habersiz olan Katya, "Siz ona aldırmayın Selim Bey," dedi. "Çünkü ben de aldırmıyorum, şakalarına alıştım artık."

Bir iki laf daha söylemek için Kenan'a döndüm.

"Tamam tamam kızma, takıldık işte..." dedi hastalığın bile alıp götüremediği neşesiyle. "Hadi gidip yemek yiyelim, şu vitaminler acayip iştah açıyor."

Aslında karnım aç değildi. Buna rağmen, Fransız ortaklarımla yarım saat sonra toplantı yapacak olmasam Kenan'ın önerisini sevinerek kabul ederdim. Olanı biteni çıldırasıya merak ediyordum.

"Az sonra bir toplantıya katılmam gerekiyor, başka zaman. Ama gideceğiniz yere kadar birlikte yürüyelim."

"Uzağa gitmeyeceğiz. Hemen şurada Kaktüs'te yiyeceğiz."

Duraksadım.

"Şu entellerin gittiği yer mi?"

"Ne olacak biz de entel sayılırız. Hem acayip güzel yemekleri var."

Lafı gediğine koymanın tam sırasıydı.

"Hani sen onlardan nefret ediyordun?"

"Gene ediyorum," dedi istifini bozmadan, "ama onlarsız da bu iş olmuyor."

Yeniden yürümeye başlamıştı, Katya ile ben de ayak uydurduk.

"Nihat nerede?" diye sordum.

"Sirkeci'ye gitti, filtre ısmarlamıştık onları alacak."

Biraz duraksadıktan sonra sordu:

"Sahi ya, senin işler nasıl? Para sorunun vardı hallettin mi?"

İşte Kenan böyledir, önce size takılır, canınızı sıkar, tam ona kızmaya başladığınız anda ne yapar eder, yeniden kazanır kalbinizi.

"Hallettim, hallettim. Fabrikayı kuruyoruz, büyük bir aksilik çıkmazsa, önümüzdeki yıl bu zamanlar başlarız üretime."

"Çok iyi, sevindim. Geçen görüşmemizde biraz umutsuz görmüştüm seni."

"Sıkıntı, biliyorsun bu işleri..."

"Neyse neyse işlerin yolunda olduğuna sevindim."

Neredeyse Kaktüs Kafe'nin bulunduğu İmam Adnan Sokak'ın köşesine gelmiştik. Ayrılmadan önce merakımı gidermeliydim.

"Siz ne yaptınız? Nasıl gidiyor çalışmalar? Gerçi arada bir Nihat'tan alıyorum haberleri ama..."

Suratı asılır gibi oldu Kenan'ın.

"İyi gidiyordu aslında... Belki Nihat anlatmıştır. Benim ofisin çatısını stüdyoya çevirmiştik. Aksilik işte, iki gün önceki lodosta bacanın biri yıkılmış, çatı hasar görmüş, bütün yağmur bizim stüdyoya yağmış. Allah'tan teknik malzemeyi götürmemiştik... Pek hasar olmadı. Yeniden tamir ettireceğiz ama bu çatı katından korkuyorum abi. Biz de Katya'yla iki gündür bunu konuşuyoruz. Alt katlarda bir yer bulsak daha iyi olacak galiba."

Aklıma, benim Ayhan Işık Sokak'taki üç katlı binanın giriş katı geldi.

"Arkadaki bizim evi biliyorsun," dedim.

"Evet," dedi. Durdu, lafın nereye geleceğini anlamış gibiydi, ela gözlerinin ışıldadığını gördüm.

"Giriş katı boş. Kiracı dört ay önce taşındı. Çok karanlık oluyormuş..."

Teklifimin sonunu bile dinleme gereği duymadan, "Tam bize göre," dedi. "Ne kira istersen öderim..."

"Saçmalama! Ne kirasıymış. İşini görürse sevinirim."

Kenan sevgiyle baktı bana; biraz da hastalığın etkisiyle olacak gözleri dolar gibi oldu. Katya'ya döndü.

"Görüyorsun değil mi? Anlattığım kadar yok muymuş? Bakma böyle soğuk durduğuna, altın gibi bir kalbi vardır bu herifin."

Ne kadar da samimi konuşuyordu kadınla. Yoksa sevgili mi olmuşlardı? Bu kadar çabuk mu? Katya'nın ona hayran hayran baktığını fark etmemek mümkün değildi. Bizim Kenan'ın da böyle güzel bir kadına ilgisiz kalması beklenemezdi. Yine de sevgili olmaları için erkendi. Fakat Kenan'ın ne kadar aceleci olduğunu da unutmamam gerekirdi. İşte yine aynı acelecilikle bana dönmüş soruyordu:

"Ne zaman bakabiliriz şu senin eve?"

"Ne zaman istersen. Mağazaya gider gitmez, anahtarı yollarım sana."

"Ulan hasta olmasam sarılıp yanağından öpeceğim. Çok sağ ol Selim be. Bu iyiliğini hiç unutmayacağım."

"Ne demek oğlum, arkadaşlar ne için vardır?"

"Çok teşekkür ederiz Selim Bey," dedi deminden beri bizi dinleyen Katya. Güzel gözlerinde minnettar bir ifade belirmişti. "Bizi büyük bir sıkıntıdan kurtardınız. Ne yalan söyleyeyim, o çatı katı benim de hiç içime sinmiyordu."

"Bir işe yaradığıma sevindim." Kenan'a sitemkâr bir bakış attıktan sonra sürdürdüm sözlerimi. "Gerçi arkadaşlar, bizi bu işin dışında tutmaya çalışıyorlar ya neyse..."

Kenan şaşkınlıkla söylendi:

"Ne? Kim seni uzak tutmaya çalışıyormuş?"

Yarı alaycı bir tavırla sürdürdüm takılmamı:

"Kim olacak, sen ve Nihat."

Soru dolu bakışlarını yüzüme dikti.

"Oğlum sen demedin mi, bu iş belalıdır, beni bulaştırmayın diye?"

"Belalıdır dedim, ama beni bulaştırmayın demedim."

"Neyse işte, bu işe pek sıcak bakmadın... Yalan mı?"

Göz göze geldik. Kenan'ın üzüntülü bakışlarını görünce dayanamadım.

"Doğru, doğru... Fakat sizi caydırmak için öyle davranmıştım. Artık işe bulaştınız. Üzerime düşen neyse ben de yapmak isterim."

"Yapıyorsun işte Selimcim. Aklına kötü düşünceler getirme. Seni dışlar mıyız hiç?"

Sessizce güldüm.

"Biliyorum, biliyorum." Dudaklarında tatlı bir gülümseyişle bizi dinleyen Katya'ya döndüm. "Böyle konuştuğuma bakmayın, biraz takılmak istedim. Hep o bana takılacak değil ya."

Dudaklarındaki gülümseme, bütün yüzüne yayılan Katya, "Elbette," dedi, "sizin de takılma hakkınız var."

O an fark ettim; gülümserken gözlerinin rengi maviye dönüyordu. Gerçekten de çok güzel bir kadındı bu Katya. Kenan'ın neler düşündüğümü anlayacağından korkarak konuyu değiştirdim.

"Sahi ne oldu, aldınız mı fotoğrafları?" diye sordum Kenan'a.

"Aldık... Tam 66 cinayet fotoğrafı."

Sanki ölümlerden değil de çok güzel bir konudan bahseder gibi hevesliydi. Belki duyduğum tepki yüzünden, "Korkunç olmalı," diye mırıldandım.

"Korkunç mu? Bana öyle gelmedi? Sen ne dersin Katya?"

Katya'nın yüzündeki gülümseme kayboldu.

"Korkunç olanları da var, ama fotoğraflar daha çok keder uyandırıyor insanda. Nasıl söyleyeyim... Umutsuz sonlar, yarıda kalmış hayatlar, tamamlanmamış anlar... Fakat beni asıl şaşırtan ayrıntılar. Her cinayet mahalli birbirinden çok farklı. Hepsinin birbirine benzeyeceğini sanıyordum. Oysa, inanılmaz bir ayrıntı zenginliği var." Dalgınlaştı, kendi kendine konuşur gibi mırıldandı. "Bu işimi zorlaştıracak tabii..."

"Peki, fotoğraflara bakanlar nasıl karşılayacak?"

"Bilmiyorum."

Katya'nın kararsızlığı Kenan'ın canını sıkmıştı.

"Bunda bilmeyecek ne var. İyi karşılayacaklar, çok iyi karşılayacaklar. Kimsenin aklına gelmeyen bir iş yapıyoruz. Herkes bayılacak..." Bana bakarak başını salladı. "Hadi itiraf et, bu iş için hâlâ kaygı duyuyorsun değil mi?"

"Eskisi kadar değil..."

"Boşuna kaygılanıyorsun. Fotoğraflara bir de sen bak. O kadar korkunç olmadığını göreceksin."

"Olur, bakarım."

Genç kadın yanıtıma çok şaşırmış olacak ki, "Sahi mi?" diye sordu. "Gerçekten de bakmak istiyor musunuz?"

"Evet. Nasıl olsa siz onları çektikten sonra da bakmayacak mıyım? Hem böylece aradaki farkı da görmüş olurum."

"Tamam," dedi Kenan. "Ne zaman istersen gel. Fotoğraflar benim ofiste."

"Şu işleri ayarlayayım, en kısa zamanda gelirim."

Altıncı Bölüm

Ayhan Işık Sokak'taki binamın giriş katını onlara vermiş olmam belki yadırganabilir, ancak davranışım aslında o kadar da şaşırtıcı değildi. Ben de o projeye dahil olmak istiyordum. Katya'yla, Beyoğlu'nda, Rebul Eczanesi'nin önünde karşılaşınca kesin olarak anladım bunu. Yaşamımız boyunca da hep böyle olmamış mıydı zaten? Kenan'ın abuk sabuk işlerine Nihat hiç düşünmeden balıklama dalarken, ben o ya da bu nedenle önce karşı çıkmış, sözümü geçiremeyince uzakta kalmayı seçmiş, sonra da ucundan kıyısından katılmamış mıydım sürece? Yine aynı şey oluyordu işte. İnsan hiç büyümüyor mu ne? Neyse...

Kenan ile Katya benim daireye bayıldılar. Tam fotoğraf stüdyosu olacak yermiş; yüksek tavanlı, geniş odalar... Fazla ışık almaması da bir avantajmış. Daha daireye baktıkları günün ertesi, kolları sıvayıp tadilat, tamirat, sıva işlerine giriştiler. Benim, cinayet fotoğraflarına bakmam için ise, Fransa'dan Türkiye'ye gelen müstakbel ortaklarımın gidişini beklemem, yani üç gün geçmesi gerekecekti.

Üç gün sonra bir ikindi vakti, ofisine gittiğimde Kenan'ı hazırlıksız yakalamıştım. Bu kez toplantısı olan oydu. Sigorta şirketinin merkezinden gelen yetkililerle salonda görüşüyordu. Ben sonra geleyim, deyince bırakmadı.

"Gitme be Selim," dedi. "Ne zamandır şöyle karşılıklı oturup konuşmadık. Benim odaya geç, keyfine bak. Ben de herifleri atlatır atlatmaz gelirim."

Günlerdir yoğun iş toplantılarından sıkılmıştım, daha da önemlisi, şu cinayet fotoğraflarını merak ediyordum. Kenan'ın, duvarları çektiği fotoğraflarla kaplanmış, şirin odasına geçtim. Ne içmek istediğimi soran sekreter kıza, "Sen merak etme, ben başımın çaresine bakarım," dedim.

Sekreter çıkınca, Kenan'ın masasının arkasındaki dolaba yöneldim. Dolapta yan yana sıralanan şişelerin arasından, içinde malt viski olanı çıkardım. Yarıdan fazlası boşalmış şişedeki viskiyi kadehlerden birine iki parmak kadar doldurdum. Aynı dolabın alt rafındaki İsviçre çikolatalarından kapıp Kenan'ın rahat koltuklarından birine yayıldım. Daha ilk yudumda damarlarıma ateş gibi yayılan içkinin tadını çıkarmaya başlamıştım ki kapı vuruldu. Toparlandım. Gelen Katya'ydı. Onu görünce suçüstü yakalanmışım gibi ayağa kalktım. Kenan'la aramızda bir sorun olmayacağını bilmeme rağmen içkiyi izinsiz doldurduğum için, -üstelik yaşamımıza gireli daha bir ay bile olmayan- bu kadından utandığımı fark ettim. Ne oluyordu bana böyle? Katya ise hiçbir şaşkınlık belirtisi göstermeden, o tatlı gülümseyişiyle yaklaştı.

"Merhaba Selim Bey, nasılsınız?"

Hoş bir koku çalındı burnuma.

"Teşekkür ederim," dedim sağ elimde tuttuğum kadehi sol elime geçirip onunla tokalaşmaya hazırlanırken. Bunu o kadar acemice yapmıştım ki, kadehteki viskiyi üzerime dökme başarısını bile göstermiştim. Bozuntuya vermeden, uzattığı eli sıktım. Teni yumuşacıktı, soğuktu fakat bir kor parçasına dokunmuş gibi aceleyle çektim elimi.

"Siz nasılsınız?" Bu sözcükler kendiliğinden dökülüvermişti dilimden.

"Sağ olun ben de iyiyim. Son hazırlıkları tamamlamak üzereyiz. Bazı eşyaları taşıdık bile sizin oraya."

Hâlâ ayakta dikilmekte olduğumu fark etmişti.

"Neden oturmuyoruz?" diyerek sırtındaki siyah deri ceketi çıkarmaya bile gerek görmeden tam karşımdaki koltuğa yerleşti. Ben de elimdeki boş kadehi masaya bırakıp kendi koltuğuma oturdum.

"Kapıcı, bekçi gibi biri yok mu?" diye sordu.

Anlamamıştım.

"Efendim?"

"Sizin şu binada diyorum, bekçi ya da kapıcı yok mu?"

"Bir kapıcımız vardı: Şükrü Efendi. Zavallı adam geçen yıl öldü. Şimdi yan apartmanın kapıcısı ayda bir uğrayıp merdivenleri siliyor. Fazla temizlik gerekmiyor zaten. Üst kattaki iki daireyi depo olarak kullanıyorum. Kumaş artıklarını, malzemeleri filan saklıyoruz. Fakat merak etmeyin bodrum kapısı dahil bütün kapılar sağlamdır; öyle kolay kolay hırsız giremez içeri."

"Aman girmesin, bütün teknik ekipman orada olacak..."

İlk anlardaki heyecanım geçmişti ama yine de gergindim. Belki de bu yüzden, aramızda oluşan anlık sessizliğe bile dayanamadım.

"Şu fotoğrafları merak ediyordum. Buradaysa görmek isterim."

"Tabii burada," diyerek ayağa kalktı. "Hemen getireyim."

Katya odadan çıkarken, bu kadının karşısında kendime hâkim olmalıyım diye geçirdim aklımdan. Daha onu doğru dürüst tanımıyordum bile. Beni bu kadar etkilemesine izin vermemeliydim. Kısa bir süre sonra, Katya elinde siyah kapaklı bir dosyayla içeri girdi. Rahatladığımı Katya'dan çok kendime kanıtlamak için, yüzüme anlamlı bir ifade takınarak, "Cinayet resimlerinin yer aldığı dosya için siyah iyi bir renk," diye söylendim.

Katya gülümsemekle yetindi.

"İsterseniz, şöyle masaya geçin, daha rahat bakarsınız."

"Tamam," diyerek önerisine uydum. Masaya yerleşince siyah kapaklı dosyayı önüme koydu ama uzaklaşmadı, yanımda ayakta durmaya başladı.

"Fotoğrafları biraz büyüttük, ilk basımları daha küçük boyuttaydı."

Katya masanın üzerine eğilerek dosyanın kapağını açmıştı. O kadar yaklaşmıştı ki, deri ceketinin kenarı omzuma sürtünüyor, parfümle karışan teninin kokusunu hissedebiliyordum. Kenara çekilebilirdim, yapmadım; davranışımın yanlış anlaşılacağını düşünerek kıpırdamamayı seçtim.

"Aslında 113 fotoğraf gelmişti ancak bir kısmı uygun değildi. Bazıları insanı dehşete düşürecek kadar kanlıydı. Çocuk cesetleri vardı, bakarken içimiz kalkıyordu. Yakılarak öldürülmüş insanlar vardı; görüntüleri korkunçtu. Hepsinin

arasından, bizim projemize uygun olan 66 taneyi seçtik," diye konuşmayı sürdürdü. Diken üzerinde oturuyor gibiydim, ama Katya'nın ince uzun parmakları dosyanın ilk sayfasını açınca bütün ilgim fotoğrafa kaydı. Kısa süre sonra ne Katya'nın o enfes parfümünü ne de omzuma sürtünen ceketini hissedecektim.

İlk fotoğraf bir meyhanede çekilmişti. Rakı masasının başında oturan adam, gözlerinde donup kalan dehşetle, duvara yaslanmış öylece duruyordu. Boynundan başlayıp, gömleğini olduğu gibi kızıla boyayan bir leke görünüyordu. Tuhaf, masada ne kırılan bir bardak, ne dökülen bir tabak vardı. Ceset, yanlanmış meze tabakları ve neredeyse bitmiş 70'lik rakı şişesinin arasında öylece duruyordu.

Bir başkası sokakta çekilmişti. Yerde yüzükoyun, çarşaflı bir kadın yatıyordu. Çarşaf sanki bir paraşüt gibi başında toplanmıştı zavallının. Başı, yüzü, saçları görünmüyordu. Sadece sırtının sol tarafını koyulaştıran kan lekesi ile mavi elbisesi açığa çıkmıştı. Kadının sol ayakkabısı başının hemen yanında duruyordu, öbür teki ayağındaydı. Kadının nasıl, hangi silahla öldürüldüğüne dair hiçbir ipucu yoktu.

Diğer fotoğrafta, iki travestinin cesetleri bir otomobilin arka koltuğunda yatıyordu. Birinin başı, ötekinin omzuna düşmüştü. Düşerken peruğu kaymış, kel başı görünüyordu. Aralanmış ağzının sağ tarafında kurşunun neden olduğunu sandığım bir yara vardı. Fakat yara ne kanamaya yol açmış, ne de abartılı makyajla kaplı yüzü bozmuştu. Öteki travesti ise uyur gibi arkaya kaykılmıştı. Ancak uzun saçlarının arasından sızan kan, zavallı adamın yüzünü geçerek iri memelerinin arasına kadar süzülmüştü.

İşte bir cinayet daha: Genç kız hâlâ televizyonu çalışmakta olan bir evin oturma odasında, kalbine saplanmış kocaman bir ekmek bıçağıyla, sırtını ucuz koltuklardan birine verip öylece kalmıştı. Ardına kadar açılmış gözlerinde derin bir şaşkınlık okunuyordu. Neden öldürüldüğünü anlayamamış gibiydi. Gerideki duvarda, bir haça yatay olarak çakılmış irice bir yılanın resmedildiği bir tablo asılıydı.

Sayfaları çevirdikçe korktuğumun başıma geldiğini görüyordum. Tam düşündüğüm gibi cinayetler bütün ayrıntılarıyla sergilenmişti fotoğraflarda. Fakat tıpkı Katya'nın

söylediği gibi, bunlar dehşet uyandırıcı değil, acı vericiydi. Yine de son fotoğrafa kadar incelemekten kendimi alamadım. Randevuevinde, okulda, gecekonduda, lüks apartman dairelerinde, köşklerde, bir evin çatısında, bakkal dükkânında, kuaförde, hamamda, araba galerisinde, kahvehanede, sinema salonunda, dişçide, metronun girişinde, sokak ortasında, parkta, umumi tuvalette, hatta caminin kapısında pompalı tüfekle, tabancayla, bıçakla, makasla, kitap açacağıyla, çiviyle, cam parçasıyla, sopayla, kalasla, telle, urganla hatta elle öldürülmüş insanların fotoğraflarıydı bunlar. Çoğunun gerçek hikâyesi neydi, hiçbir zaman bilemeyecektim; ne var ki, fotoğraflara bakarken acı kadar merak da duyduğumu itiraf etmeliyim. Bu duygumun kökeninde ne olduğunu da çözümleyemiyorum. Sıradışı olayları, fotoğraf karelerinde de olsa izlemenin verdiği o tuhaf duygu mu? Öldürülen insanların en mahrem anlarına tanık olmanın getirdiği ayrıcalık mı? Riske girmeden heyecanı yaşamanın gizli keyfi mi? Belki hepsi birden, belki de hiçbiri... Bu fotoğraflar aynı zamanda uyarıda da bulunuyordu: Kadın, erkek; zengin, yoksul; genç ya da yaşlı olmanız fark etmez, gördüğünüz karelerdeki insanlar gibi her an, her yerde bir cinayete kurban gidebilirsiniz. Yani herkes, hepimiz tehdit altındaydık. Dikkatli olmazsak, uyanık olmazsak, önlem almazsak bizim sonumuz da bu fotoğraflardaki zavallılar gibi olabilirdi. Beyoğlu, dünyanın en büyük metropollerinden birinin kültür-sanat merkezi olan bu semt, uygarlığın son nimetleriyle donatılmış bu kültür adası, aynı zamanda binalardan oluşan vahşi bir orman gibiydi. Ve ormanlarda hayatta kalmak için tek yasa geçerliydi: Güçlü ve uyanık olmak. Yoksa sizden güçlü bir başka yırtıcının kurbanı olabilirdiniz.

Katya son fotoğrafı da gösterip dosyayı kapatırken, "İnsanoğlu çok acımasız değil mi?" diye mırıldandım.

"Ne yazık ki öyle," dedi derinden bir iç geçirerek. "Fakat sadece Türkiye'de değil, Rusya'da da böyle. Eminim yeryüzünün her köşesinde de böyledir..."

"Kötü..."

"Kötü, ama gerçek."

"Doğru, gerçek."

"Peki bu fotoğrafları yeniden çekmemiz, sonra da insanlara sergilememiz sizce doğru mu?"

"Bilmiyorum... Önce karşı çıkmıştım, sonra görüşümü değiştirdim."

"Niçin değiştirdiniz?"

"Bu projeyi ilginç bulmaya başladım."

"Başka..."

"İlginç buluyorum. Hepsi bu. İlginç..."

Gülmeye başladı.

"Neden güldünüz?"

"Geçen karşılaşmamızda da aynı sözcüğü kullanmıştınız."

Açıklama yapması için bekledim. Fakat o, oyuncağından ayrılamayan bir çocuk gibi dosyayı kucağına alarak eski yerine oturmakla yetindi.

"Siz ne söylememi beklerdiniz?" diye sordum.

"Gerçek düşüncelerinizi."

Bu kadın benimle oyun mu oynuyordu? Hiç de öyle görünmüyordu aslında; gözlerindeki tuhaf parıltıyı saymazsak yüzünde içten bir ifade vardı.

"Kusura bakmayın ama bence gerçek düşüncelerinizi saklamak için hep aynı sözcüğü kullanıyorsunuz," diye sürdürdü iddiasını.

"Nereden biliyorsunuz?"

"Çünkü ben de sizin gibi davranırım. Dikkat ettiyseniz ilk karşılaşmamızda sizden sonra ben de ilginç sözcüğünü kullanmıştım."

"Öyle mi, farkında değilim. Ama müthiş bir belleğiniz var."

Hiç alçakgönüllülük göstermedi.

"Mesleki bir özellik olmalı. Sözlü ya da görsel hiçbir ayrıntıyı atlamamam gerekiyor."

Canım yeniden viski çekmişti. Kalktım, masadaki boş bardağa uzanırken, "İzniniz olursa, biraz daha viski içeceğim," dedim. "Siz de ister misiniz?"

"Sağ olun, viski sevmem."

Dolabı açıp az önceki şişeden kadehime viski koymamı bekledikten sonra, yüzüm ona dönünce, "Hâlâ ne düşündü-

ğünüzü söylemediniz," dedi Katya. "Evet, ne diyorsunuz fotoğraflar için?"

Yanıt vermek için acele etmedim, viskimden bir yudum aldıktan sonra, "Çok ısrarcısınız..." dedim.

Katya'nın yanıtı yerime otururken geldi.

"Öyleyim, çünkü yanlış yapmaktan korkuyorum."

Şimdi anlar gibi oldum, onun da benim gibi kaygıları vardı ya da öyle görünmek istiyordu.

"Bu projeden emin değilsiniz," dedim.

"Öyle," dedi kucağındaki dosyayı ortadaki sehpanın üzerine bırakarak. "Kafamda ciddi sorular var. İşe ısınamadım."

"Aldığınız her işi sevmek zorunda mısınız?"

"Evet, genelde inanmadığım işleri yapmam. Unutmayın ki bu sanatsal bir etkinlik. Yani sevmeden olmaz. Ancak şimdi paraya da ihtiyacım var..."

"İyi o zaman, mesele yok demektir."

"Ama bunu Kenan'a yapamam."

Vay vay, demek Kenan'a yapamazsın ha! Tam düşündüğüm gibi, tanışalı daha bir ay olmadan Katya, bizimkinin çekim merkezine girmişti bile.

"Neden, diye sorsam kabalık etmiş olur muyum?"

Ne bakışlarını kaçırdı ne de yüzündeki ifade değişti.

"Yoo, neden kabalık etmiş olasınız?" dedi. "Kenan bu işe çok inanıyor. Bu konudan bahsederken nasıl bir coşkuya kapıldığını siz de görmüşsünüzdür. Ama yanılıyor olabilir. Belki de umduğunu bulamayacak, belki daha da kötüsü olacak."

Bu kadın ne demek istiyordu?

"Daha kötüsü ne olabilir ki? En fazla sergi başarısızlıkla sonuçlanır."

"Başarıdan söz etmiyorum. O da önemli elbette ama, Kenan'ın yaşamı değişebilir... Hatta..."

"Başının belaya gireceğini mi söylemek istiyorsunuz?"

"Evet, ama katiller ya da maktullerin yakınlarıyla değil, kendi kendisiyle uğraşmak zorunda kalabileceğini söylüyorum."

Sanatla ilgilenen insanları anlamak gerçekten de zormuş. Kadın dakikalardır konuşuyordu, hâlâ baklayı ağzından çıkarmamıştı. Açıkça sormak zorunda kaldım:

"Yani Kenan bu projeye başlarsa yaşamı tehlikeye mi girer diyorsunuz?"

"Girebilir, diyorum."

"Girebilir mi? Anlayamadığım için kusura bakmayın ama biraz açıklar mısınız?"

"Sanatçı ile işi arasındaki ilişkiden söz ediyorum. Sanatçılar yaptıkları işlerle özdeşleşirler. Yani onlar yapıtlarını yaratırken, yapıtları da onların bilinçlerini, ruhlarını etkiler hatta kimilerini ele geçirir. En kötüsü de, bunun farkında olmamalarıdır. İşlerini yaparlar, üstelik başarı da kazanırlar; ne var ki, bu arada ruhlarında farkına varmadıkları bir travma oluşabilir. Belki de farkına varmadıkları için, bu travmanın yaratacağı tahribatı kestirmek çok zordur. Örnek verecek olursam, Diane Arbus'ın başına gelenler çok öğretici..."

"Diane Arbus?"

"Diane Arbus, çok ünlü Amerikalı bir fotoğrafçıydı. Meslektaşları normal sayılabilecek konuları seçerken, o tuttu ucubelerin fotoğraflarını çekti. Evsiz insanları, akıl hastalarını, çift cinsiyetlileri, albinoları, yaşlılar balosunun kral ve kraliçesini, savaş yanlısı bir gösteride 'Vietnam'ı bombalayın' rozetiyle yürüyen çocukları, cüceleri... İşin ilginci Arbus'ın bu fotoğrafları bir tür duygusuzlukla çekmiş olmasıydı. Yani fotoğraftaki garip insanlara bakarken onlar için üzülmüyordunuz, içiniz kalkmıyordu. Arbus, işini yaparken duygularını gizlemeyi başarmıştı. Fakat bu onlardan etkilenmediği anlamına gelmiyordu. Belki de çok etkilendiği için duygularını katmak istememişti. Duygularını açıklayamadığı için de rahatlayamamış, o yükü taşımak zorunda kalmıştı. Kendini öldürmesi de bu tezin kanıtı olarak gösterildi."

"Kendini mi öldürdü?"

"Evet, 1971 yılında intihar etti." Yüzüme bakarak sordu. "Şimdi ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi?"

"Kenan'ın da şu kadın fotoğrafçı gibi intihar edebileceğini mi söylüyorsunuz?"

Yanıt vermek yerine, üzüntüyle yüzüme bakmayı sürdürdü.

"Yok, hiç sanmıyorum," diye itiraz ettim hemen. "Kenan intihar etmez. Öyle bir insan değildir o."

Yeşil gözleri durgunlaştı, acı bir gülümseme belirdi yüzünde.

"Eminim zavallı Diane'ın arkadaşları da onun intihar edeceğine inanmıyorlardı," diye söylendi.

Sesindeki bilmiş hava canımı sıktı.

"Diane Arbus'ı tanımam ama Kenan'ı tanırım. Yeryüzünde kendini öldürmeyi düşünecek son insandır."

Söylediklerimden bu denli emin olmam kafasını karıştırmıştı.

"Emin misiniz?"

"Kenan'ı biraz daha yakından tanısanız, siz de emin olurdunuz."

"Keşke haklı olsanız." Yeşil gözleri umutla ışıldadı. "İnanın buna en çok ben sevinirim. Belki de Kenan sandığım gibi etkilenmeyecek, ama korkuyorum."

Kadehimdeki viskiyi bir dikişte bitirdikten sonra, "Aslında siz de haklısınız," dedim. "Bu proje beni de korkutmuştu. Gerçi nedenlerim sizinkinden çok farklıydı..."

"Kenan'ı başkalarının öldürebileceğini düşünüyordunuz."

"Öldürmek demeyelim de, bu işten zarar görebileceğini düşünüyordum."

"Ama görüşünüzü değiştirdiniz?"

"Başka çarem yoktu. Elimden gelse şu anda vazgeçmesini sağlarım."

"Vazgeçmez değil mi?"

"Geçmez."

"Bunu hissettim aslında; birkaç kez ben de bu işin tehlikelerini anlatmayı denedim."

"Ne yani, intihar edebilirsin mi, dediniz?"

"Tabii ki hayır. Çekeceğimiz fotoğrafların, sanatsal yetkinliğinin, konunun şaşırtıcılığı altında kaybolacağını söyleyerek başladım, sonra konuyu Diane Arbus'a getirmeye çalıştım ama dinlemedi. 'Sen hiç merak etme, işler yolunda gidecek,' dedi. Nihat'tan yardım almak istedim, ne yazık ki onun da Kenan'dan farkı yoktu. Hatta Kenan'dan daha fazla inanıyor bu projeye. Yanlış anlamanızı istemem, Nihat sizin de arkadaşınız. Üstelik ben de çok severim onu. Çok iyi bir insan,

ama olayların farkında değil. Dahası sanattan da, fotoğraftan da fazla anlamıyor."

"Aslına bakarsanız ben de anlamam," diye kestim sözünü. "Sanat konusunda, hele hele fotoğraf meselesinde Nihat'tan daha cahilimdir."

"Kendinize haksızlık ediyorsunuz. Siz bir mimarsınız. Benim gözlemlediğim kadarıyla, sanata karşı hiç de ilgisiz değilsiniz. Sağduyulusunuz, tehlikeleri önceden görebiliyorsunuz. Daha da önemlisi Kenan'ın üzerinde etkiniz var."

Sessizce güldüm.

"Sanmıyorum, dışarıdan bakan herkes öyle olduğunu düşünür, ama Kenan üzerinde hiçbir etkim yoktur. Tersine Kenan'ın benim üzerimde etkisi vardır."

"Ama..." diye itiraz edecek oldu.

"Yok, yok... Böyledir. Dediğiniz gibi olsa bile Kenan'ı şu anda bu projeden vazgeçirmem mümkün değil. Siz de söylediniz, bu konu açıldığında adamın yüzündeki ifade değişiyor. Kenan'ı neredeyse kırk yıldır tanırım, hiçbir işe böylesine coşkuyla sarıldığını görmemiştim. Ama sizin kadar umutsuz değilim. Kenan'ın düşünceleri zamanla değişebilir. O yüzden, itirazlarınızı mutlaka Kenan'a söylemelisiniz. Anladığım kadarıyla onunla arkadaş olmayı başarmışsınız. İkinizi birlikte sadece bir kez gördüm, ama görüşlerinize önem verdiğini fark ettim. Düşüncelerinizi söylemenizde yarar var. Muhtemelen bu projeden vazgeçmeyecektir, ancak benim söylediklerim de, sizin söyledikleriniz de aklının bir köşesinde kalacaktır. Yeniden bir değerlendirme durumunda, söylediklerimiz Kenan'ın kararını değiştirebilir."

"Değiştirebilir mi?"

"Değiştirebilir, değiştirmese bile etkiler. Kenan'ın yanında olmalıyız. Ben de buna gayret edeceğim. Hiç değilse onu önceden uyarabiliriz."

"Zaten yapacak başka bir şey de yok," dedi.

Ama yeşil gözleri, fırtınaya hazırlanan bir deniz gibi sıkıntı yüklüydü...

Yedinci Bölüm

O gün Kenan'la görüşemedim; işlerini o kadar biriktirmişti ki toplantısı bitmek bilmedi. Bir iki kez görüşmesine ara verip yanıma geldi. Baktım onu da huzursuz ediyorum, Katya'yla vedalaşıp çıktım. Fakat aklım genç kadının söylediklerine takılmıştı. Kenan'ın ofisinin bulunduğu, yüzyıllık binanın geniş merdivenlerinden inip, İstiklal Caddesi'ne çıktığımda Katya haklı olabilir mi, diye düşünüyordum. Kenan'ın çektiği fotoğraflardan etkilenerek ruhsal dengesi bozulur muydu? Hiç sanmıyordum. Başka birinden değil, Kenan'dan söz ediyorduk. O hepimizden daha fazla bağlıydı yaşama. Bunu anlamak için yüzüne bakmak, kahkahasını duymak, yarım saat sohbet etmek yeterdi... Gerçekten yeter miydi? Bundan beş yıl önce birileri çıkıp, Kenan kadınları, eğlenceleri, seyahatleri bırakıp, kendini ölümsüzlük için fotoğraf sergileri açmaya adayacak deselerdi inanır mıydım? Ama olmuştu işte, Kenan bütün yaşamını bu tutkuya göre düzenlemeye başlamıştı. Yani? Yani Kenan hakkında kesin hükümlerden kaçınmakta yarar vardı. Arkadaşımın yaşamı çok sevdiğini biliyordum, yine de Kenan kendini öldürmez diye konuşmamak gerekirdi. Böylesi bir önkabul, tehlikeyi önceden görmemizi engelleyebilirdi.

Öte yandan, Katya hiç de boş biri değildi. Söylediklerinde ne kadar samimiydi bilmiyorum, ama ilginç bir düşünce yapısı vardı. En önemlisi bu projeye karşıydı. Onunla konuşurken yalnız olmadığımı hissetmiştim. Çok farklı nedenlerle de olsa bu işe karşı çıkan birinin olması kendime duyduğum

güveni artırmıştı. Öte yandan, bu ilginç ve güzel kadını doğru dürüst tanımıyordum. Nihat üstünkörü anlatmıştı ama gerçekte kimdi bu Katya? Aklımda bu soruyla Nihat'ın sahaf dükkânına yöneldim.

İstiklal Caddesi'ndeki kalabalık artmaya başlamıştı, güneş henüz batmamıştı, ancak bir saate kalmaz görkemli binaların, gün görmüş apartmanların çatılarının arkasında yok olup giderdi. Güneşin batmasıyla birlikte, sanki insanlar bu anı bekliyormuş gibi evlerinden, işyerlerinden, okullarından sökün eder, tarihi cadde bir bayram, bir şenlik, insanların kendilerini göstermek için yanıp tutuştuğu bir podyuma dönerdi.

Yeryüzünde böyle bir yer daha var mıdır bilmiyorum? Müzik marketlerden caddeye yayılan arabesk, protest, jazz, pop, metal, klasik müzik, Türk müziği, klasik Türk müziği, türkü ve sınıflandırılamamış ne kadar şarkı varsa kulağınızı tırmalardı. Parfüm, ter, yemek ve çiçek kokuları arasında keyifle, kederle, aceleyle, dalgınlıkla, pervasızca, çapkınca, tek başına, topluca yürürdü insanlar. Çok kollu, çok dallı büyük bir ırmağa benzeyen bu muhteşem cadde, papazı, fahişesi, cami hocası, pezevengi, hahamı, Alevi dedesi, bankacısı, işportacısı, öğrencisi, öğretmeni, tinercisi, dönercisi, dekoratörü, evsizi, midye satıcısı, esrar satıcısı, kanun kaçağı, Anadolu kaçağı, Avrupa kaçağı, Amerika kaçağı, Afrika kaçağı, yani yaşam kaçağı, beyazı, karası, sarısı, kızılı yani insan görünümünde olan kim varsa, hepsini, herkesi sorgusuz sualsiz kucaklamıştı.

Kiliseleri, camileri, sinagogları, hanları, hamamları, bankaları, giyim mağazaları, kitabevleri, meyhaneleri, birahaneleri, şaraphaneleri, kafeleri, kültürevleri, randevuevleri, sinemaları, tiyatroları, galerileri, vakitleri çoktan dolduğu halde ömür sürmeye çalışan bilmem kaç yüzyıllık inatçı binaları, dar sokakları, kör çıkmazlarıyla *Grande Rue de Pera,* Cadde-i Kebir, İstiklal Caddesi ya da Beyoğlu nasıl adlandırılırsa adlandırılsın burası her gün, her an değişen yeryüzünün en büyük tiyatro sahnesi gibiydi. Caddeye girdiğiniz andan itibaren, insanların doğaçlama oynadıkları bu komik, bu trajik, bu gerçekçi, bu absürd, bu absürd ötesi oyunu izlemek mümkündü. Caddenin tek koşulu vardı; sizin de oyu-

na katılmanız. Tıpkı yaşam gibi, bu sahnede de kollarınızı kavuşturarak oturmanıza izin verilmezdi. Burada öyle bir büyü vardı ki, şu anda benim yaptığım gibi, olanları sadece izlemekle yetinseniz bile, oyunun bir parçası olmaktan kurtulamazdınız. Çünkü bu caddeye adım atmak, bu sahnenin bir parçası olmayı kabul etmek demekti.

Nihat'ın sahaf dükkânı, caddenin neredeyse ortalarında yer alan Sahne Sokak'ta diğer adıyla ünlü Balık Pazarı'nda, bir zamanlar meyhaneleriyle ünlü Krepen Pasajı'nın bulunduğu şimdiki Aslıhan Pasajı'nın alt katındaydı. Balık Pazarı'na girince kalabalık arttı. Önce pazarın sağ girişindeki kumpir satıcılarından yayılan közlenmiş patates kokusu çarptı burnuma, ilerleyince kokoreç, midye tava satan dükkânlardan taşan kızarmış yağ kokusu, sonra baharat, turşu, balık, meyve... Kokuları yararak ulaştım Aslıhan Pasajı'nın girişine. Eski kitapların, dergilerin, afişlerin, videokasetlerin sergilendiği sahaf vitrinlerinin arasından geçip, merdivenlerden aşağı indim. Sağdan ilk dükkândı Nihat'ınki. İçeride oturmakta olan Melek'i görünce bütün tadım kaçtı; Nihat ortalıkta görünmüyordu. Şu kadın beni fark etmeden geri dönsem mi diye düşünüyordum ki, Melek beni gördü. Dudaklarıma bir gülümseme yerleştirip girdim içeri.

"Merhaba Melek."

Onun da dudaklarında aynı diplomatça gülümseme belirmişti.

"Merhaba Selim, gelsene."

Melek'in arkasındaki duvarda, *Ah Güzel İstanbul* adlı filmin kocaman bir afişi vardı. Dükkânın duvarları, benzer film, dergi, kitap afişleriyle kaplanmıştı. Kapıya yakın, ayakta durarak sordum:

"Nihat yok mu?"

"Gelir birazdan." Oturduğu masanın önünde, üzerinde kitaplar duran iskemleyi gösterdi. "Buyur, otur. Kitapları yere koyabilirsin."

Kararsız gözlerle iskemleye baktığımı fark edince, "Merak etme gecikmez," diye cesaretlendirdi beni. "Kenan'ın yeni stüdyosuna malzemeler götürdü. Senin bina değil mi orası?"

"Evet."

"İşte oraya gitti. Epey oldu ama, gelmek üzeredir."

Nihat az sonra burada olacağı için değil, aklıma gelen başka bir düşünce nedeniyle, kitapları yere koyup, oturdum iskemleye. Katya'yı Nihat'la tanıştıran Melek'ti; yani güzel sanat yönetmenimiz hakkında en doğru bilgiyi ondan alabilirdim.

"Ne içersin?" diye sordu Melek önündeki kâğıtları toparlarken.

"Sağ ol, bütün gün çay, kahve, insan bıkıyor," dedim. Gözlerim toparlamakta olduğu kâğıtlara takılmıştı.

"Şiirler mi?"

Sanki çok acayip bir soru sormuşum gibi, başını kaldırmadan, kaş altından süzdü beni.

"Sayılır. Dergi, şiir dergisi... İlk sayısını hazırlıyoruz..."

Beni cahil bir işadamı olarak gördüğü için daha fazlasını açıklamaya gerek duymuyor gibiydi. Fakat birden yüz ifadesi değişti. Bir konuyu hatırlamış gibi duraksadı.

"Selim," dedi ciddi bir tavırla, "senin şirketin, sanat için ayırdığı bir fon var mı?"

"Hayır, neden?"

Düş kırıklığına uğramıştı, ama belli etmemek için, "Hiç," diyerek önüne döndü, yeniden kâğıtlarını düzenlemeye koyuldu.

"Lütfen söyle," diye ısrar ettim, "böyle bir fon yok ama gerekiyorsa oluştururuz."

Soğuk siyah gözleri ışıldadı. Önündeki kâğıtlarla ilgilenmeyi bırakıp bana döndü.

"Sahi oluşturur musunuz?"

"Olabilir. Ama bunu neden yaptığımızı bilmem gerek."

Eliyle önündeki kâğıtları gösterdi.

"Dergimiz için bir sponsor arıyoruz. Eğer sizin böyle bir fonunuz varsa... Biliyorsun birçok büyük şirket sanata katkıda bulunuyor..."

Melek ilk kez benimle böyle içten bir ses tonuyla konuşuyordu.

"Neden olmasın, biz de katkıda bulunmak isteriz. Derginin maliyetini çıkarın, bizim muhasebeyle bir konuşayım."

Gözlerindeki ışıltı kayboldu. Şu muhasebe lafı kafasını karıştırmıştı. İsteğini kabul mu etmiştim, yoksa onu atlatmaya mı çalışıyordum, anlamak istercesine kuşkuyla süzmeye

başladı beni. Ne yalan söyleyeyim, insanı ısırır gibi bakan o gözlerden ürktüm. Ürkmek değil de bir çekingenlik duydum. Melek'te öyle bir özgüven vardı ki, ona haksız olduğunu anlatmak imkânsızdı. Bırakın anlatmayı, bunu denemeye kalkışmak bile büyük talihsizlikti. Kenan bunu bir kez denemiş, ağzının payını alıp oturmuştu.

Nihat'ın eski dükkânındaydık. Fotoğraf konuşuluyordu. Tartışmayı Melek başlatmamıştı, ama ağzını açar açmaz, "Fotoğraf sanat değildir," diyerek bodoslamadan girmişti. "Fotoğrafçı da sanatçı değildir."

Kenan da en az benim kadar tanıyordu Melek'i ama galiba dayanamadı, "Hayır efendim sanattır," demek gafletinde bulundu. Üstelik bunu sesini biraz yükselterek yaptı. Aman yarabbi! Kenan'ın ne cahilliği kaldı ne sonradan görmeliği ne yupiliği... Kenan terbiyesini bozmadan açıklamaya çalıştı, ama Melek aynı sert tavrını sürdürdü.

"Senin gibiler paralarıyla sanatçı olabileceklerini sanıyorlar," bile dedi.

Zavallı Nihat, yüzü kıpkırmızı kesilmiş, karısını yatıştırmaya çalışıyor, bir yandan da Kenan'dan özür diliyordu. Fakat Melek'in yatışacak hali yoktu. Sesini giderek daha çok yükseltiyor, hakaretlerinin dozunu artırıyordu. Dikkat ettim, bunu bilinçli olarak yapmıyordu, sinirlerine hâkim olamıyordu. Tartışma biraz daha sürse, eminim küfretmeye de başlayacaktı. Baktım olacak gibi değil, Kenan yanıt vermeye hazırlanırken, "Ya yeter artık Kenan," diyerek araya girdim. "Bu konular beni sıkıyor, ben basit bir adamım, yanımda bu konuları konuşma abi..."

Ne yapmak istediğimi anlayan Kenan, "Haklısın Selim, kusura bakma kendimi kaptırdım işte," dedi.

Ama Melek hırsını alamamıştı henüz. Bir bana, bir Kenan'a baktıktan sonra, "Haklıymış," dedi. "İşte sizin düzeyiniz bu. Laf sanattan açılınca hemen sıkılıyorsunuz. Galatasaray'ın maçı olsa, bizim Cimbom şöyle yaptı, böyle yaptı diye saatlerce konuşurdunuz. Siz böylesiniz... Kabasınız, duyarsızsınız, bencilsiniz..."

Daha sürdürecekti ki, "Tamam Melek," diye gürledi Nihat. "Tamam sakin ol artık. Senin sevdiklerini biz de sevmek zorunda mıyız?"

Nefretle kocasına baktı Melek. Altdudağı titremeye başladı. Şimdi Nihat'ın suratına bir tokat indirecek ya da ağlayacak diye düşündüm; ikisini de yapmadı, hışımla kalkıp gitti yanımızdan. Fakat ne yalan söyleyeyim, o tartışma sırasında benim gözümü korkuttu. O gün, o masada, bir daha bu kadınla tartışmayacağıma söz verdim. Bana sorarsanız, zavallı kadının acilen bir psikoloğa gitmesi gerekiyordu. Bunu Kenan'la aramızda konuşmuş olmamıza rağmen, ne ben ne de o, Nihat'a söyleyemedik. Söylesek ne olacaktı? Arkadaşımız, yanılıp da Melek'e, senin psikolojik yardıma ihtiyacın var, demeye kalkışsa kıyamet kopardı. Çünkü ona göre normal olmayan kendisi değil, bizlerdik. Bunu bildiğim için, Melek'in dergisine yardım isteğini reddettiğimi sanmasın diye hemen düzelttim.

"Yanlış anlama, her durumda sizin derginize yardımcı olacağım. Ama maliyetleri önceden bildirirseniz, muhasebedekiler ödemeyi, nasıl, ne zaman yapacaklarını daha kolay belirlerler," dedim.

Yüzündeki gerginlik kayboldu.

"Teşekkür ederim," dedi. Fakat bunu bir formaliteyi yerine getirmek için söylemişti. Sanırım benim bu parayı vermek zorunda olduğuma inanıyordu. Ya da şu kısa konuşmamız sürecinde böyle bir yargıya ulaşmıştı. Hiç de rol yapar gibi bir hali yoktu. Her zaman olduğu gibi haklılığından en küçük bir kuşku bile duymuyordu. Benim gibi değersiz birinin, hiç değilse parasal katkıyla şairlere destek olup, birazcık olsun değer kazanabileceğini düşünüyordu. Hiç bozuntuya vermedim.

"Şiire, sanata bir katkımız olursa seviniriz," dedim. "Maliyet bilgilerini ne kadar çabuk ulaştırırsanız, o kadar çabuk ödeme yaparız."

"Arkadaşlarla konuşalım, en kısa sürede bildiririz."

Sanki karşısında onun söylediklerini yerine getirmek zorunda olan biri varmış gibi buyurgan bir sesle söylemişti bunları. Kendimi tutamayıp sessizce güldüm. Bereket, Melek yeniden önündeki kâğıtlara dönmüştü de bunu yaptığımı görmedi. Ama onu rahat bırakmak niyetinde değildim. Onun istekleri yerine getirildiğine göre sıra benimkilere gelmişti.

"Katya da yazacak mı bu dergide?" diye sordum.

Usulca başını kaldırdı. Siyah gözlerin o dondurucu ağırlığını yüzümde hissettim.

"Neden sordun?"

"Karşılaşıp duruyoruz. İlginç fikirleri olan bir insan. Kendisini çok iyi yetiştirmiş."

Katya'nın bedensel güzelliğiyle değil de, düşünceleriyle ilgilendiğimi fark edince kara gözlerindeki ifade yumuşar gibi oldu.

"Katya müthiştir," dedi. "Onun kadar güçlü bir insan görmedim. Onun yerinde başkası olsaydı çoktan yıkılmıştı."

"Niye? Ne oldu ki?"

"Daha ne olsun? Yaşamda en çok değer verdiği insanı yitirdi."

"En çok değer verdiği insan..."

"Eşi Sermet... Ağrı Dağı'na tırmanırken, bir uçuruma düşüp öldü."

"Yazık olmuş, adam dağcı mıydı?"

"Dağcıydı, Katya da dağcıdır."

Sustu; yüz hatları gevşemiş, insanı sinir eden bakışlar gitmiş, gözleri nemlenir gibi olmuştu.

"Büyük bir aşk vardı aralarında," diye sürdürdü. "Ama Sermet ölünce..."

"Çok üzücü. Ne kadar zor gelmiştir kim bilir Katya'ya?"

"Öyle, ama gördüğün gibi hâlâ dimdik ayakta."

"Kocası ölünce Katya neden Rusya'ya dönmemiş?"

"Ne yapsın Rusya'ya dönüp? Nasıl geçinecek, ne yapacak? Yüzlerce Rus kadını Türkiye'ye gelip bizim hayvanlara etlerini satıyor. Hiç değilse, Katya'nın öyle bir durumu yok. Sermet'ten kalan bir evi var. Orada oturuyor. Arada Kenan'ınki gibi işler buluyor. Hem İstanbul'u çok seviyor."

"Herhalde öyledir, yoksa yabancı bir ülkede neden kalsın?"

Ağzımdan bu sözcükler dökülürken, Melek'in gülümseyerek kapıya baktığını fark ettim. Nihat geldi sanarak, ben de döndüm.

"Aaa, Selim Amca da buradaymış," diyen Dize'yle karşılaştım. Önce gelip benim boynuma sarıldı.

"Nasılsın Selim Amca?"

"Sağ ol canım," dedim, "sen nasılsın?"

"İyiyim valla... Dersler, sınavlar işte. Burç ne yapıyor?"

"Burç da iyi. İki gün önce seni rüyasında görmüş. Birlikte denize giriyormuşsunuz."

"Ah canım, onu çok özledim."

"Gelsene bir gün..."

"Tamam şu yoğunluğum bir azalsın."

Annesine döndü. Matrak bir tavırla, "Ne haber Melek Hanım?" diye sordu.

"İyidir Dize Hanım, bize öpücük yok mu?"

Dize, annesinin uzattığı yanağına öpücük koyarken, imrenerek onları izliyordum. Kendi çocuğum gibiydi Dize. Bebekliğini, çocukluğunu görmüştüm. Şimdi de delikanlıların soluğunu kesecek dal gibi bir genç kız olmuştu işte. Kumral saçları, bir oğlan çocuğununki gibi kısacık kesilmişti. Annesinin siyah gözlerini almıştı, ama bakışları bir kadife kadar yumuşaktı, sevecendi. Küçükken de çok güzel bir çocuktu. O zamanlar saçları dalgalıydı, daha açık renkti. Sadece Dize'yi görmek için Nihatlara gittiğimi hatırlıyorum. Dize'yi gördükten sonra Burç'un kız olmasını istemiştim. Fakat olmadı. Üstelik oğlumun Down sendromlu olarak doğmasından sonra yeni bir çocuk yapmaya da cesaret edemedim. Bu konuyu Gülriz'e açamadım bile. Kız çocuğu isteği içimde kaldı. Bu duygumu Dize'de giderdim, gideriyorum.

Dize, Burç'la çok iyi anlaşırdı. Oğlumun bir ablası olsaydı ancak bu kadar yakın davranabilirdi ona. Buna karşın, karım hep biraz mesafeli durmuştur Dize'ye. Belki böyle sağlıklı bir çocukları olduğu için Nihatları kıskandığından, belki Dize'nin rahat bir kız olmasından; büyüdüğünün farkında olmadan yanımızda soyunup dökünmesinden, bizimle içki içmesinden, dans etmesinden, şarkı söylemesinden. Bilmiyorum, bu konuyu Gülriz'le hiç konuşmadım. Ama Dize'yi hep kendi kızım gibi sevdim, onu gördüğümde hep mutlu oldum.

Anne kız sarılıp öpüşürken, Dize'nin masaya koyduğu bordo ciltli, kalın bir kitap ilgimi çekti. Başımı uzatıp kitabın üzerindeki yazıyı okumaya çalıştım. Bordo cilt kapağının üzerine altın varak yaldızla basılmış yazıların bir kısmı silinmişti; Nicholas Flamel kelimelerini seçebildim sadece. Kitabı elime alıp merakla sayfalarını çevirmeye başladım. İn-

gilizce yazılmıştı. Simyacılıktan bahsediyordu. Kitap, el çizimi resimler, gravürler; altın, gümüş, sülfür, cıva, ay, güneş ve dört elementi, yani toprağı, suyu, ateşi ve havayı temsil eden sembollerle bezenmişti. İşin ilginç tarafı, az önce Katya'nın gösterdiği cinayet fotoğraflarından birinde gördüğüm, haça yanlamasına çivilenmiş bir yılanın betimlendiği resim de kitabın sayfaları arasında yer alıyordu.

"Bu resmi kim çizmiş?" diye sordum merakla.

"Nicholas Flamel adında bir simyacı," dedi.

"Simyacı mı? Hayrola değerli taşlar mı üreteceksin yoksa?" diye sordum şakayla karışık.

Hiç bozuntuya vermedi Dize. Sırt çantasını çıkartırken, "Aileyi kurtarmanın başka yolu kalmadı Selim Amca," dedi. "Altın yapmanın formülünü bulmaya çalışıyorum. Formülü bulursam rahata ereceğiz."

"Bana da söylersin değil mi?" dedim.

"Ayıpsın, sen aileden değil misin?"

Sırt çantasını çıkarttıktan sonra ciddileşti.

"Tarihte Altkültürler ve Gizli Bilimler diye bir dersimiz var. Onunla ilgili olarak okuyorum. Bu Nicholas Flamel ilginç bir adam. Yeryüzünde birçok insan onun simya yoluyla altın yapmayı başardığına, dahası, ölümsüzlüğün sırrını çözdüğüne inanıyor."

"Herkesin saçmalamaya hakkı var," dedim gülerek.

"Ben, senin gibi düşünmüyorum," dedi Dize. Hayır, alınmamıştı, bir bilimadamının kararlılığıyla tezini açıklamaya çalışıyordu. "Büyü, gizem, simyacılık, adına ne dersek diyelim; bunlar insan uygarlığının bir parçası. Bunlar bizim kültürümüz. Üstelik etkisi de hâlâ sürüyor. *Harry Potter* diye bir kitap duydun mu? Dünyada milyonlarca satıyor. Kitapta ana eksen büyücülük."

"O tür kitaplar satış için her malzemeyi kullanırlar." Bunları söyleyen Melek'ti. "Etkisi sürüyor diye büyücülüğe inanmak zorunda mıyız? Gizemi, büyüyü saçma buluyorum. Simya ise sadece sanatta kalmıştır. Örneğin, şiir bir tür simyadır. Sözcükleri karıştırıp dünyalar kurar, duygular yaratır, düşünceler oluştururuz..."

Anlaşılan Melek, kızının bu tür konularla ilgilenmesini istemiyordu. Belki de Dize'nin satanist gruplara filan katıl-

masından korkuyordu. Onu anlıyor, dahası hak da veriyordum. Melek'i destekleyen bir giriş yapmak üzereydim ki, masanın üzerindeki telefon çalmaya başladı. Melek konuşmayı bırakıp telefonu açtı.

"Alo... Alo, Gülriz sen misin? Evet, Selim burada... Hemen veriyorum."

Şaşkın bakışlarım altında bana döndü.

"Gülriz," dedi. Yüzü karmakarışık olmuştu.

"Alo Gülriz..." dedim kaygıyla.

"Dakikalardır seni arıyorum," dedi. Sesi telaşlıydı. "Önce telefonun açılmadı, sonra ulaşılamıyor mesajı gelmeye başladı."

"Ulaşılamıyor mu?" diyerek cep telefonumu çıkardım.

"Burada cep telefonu çekmiyor," diye açıkladı Melek.

"Bulunduğum yerden cep telefonu çekmiyormuş," dedim Gülriz'e. "Sesin telaşlı, hayrola?"

"Burç!" dedi, sustu.

"Ne olmuş Burç'a?"

"Okulda bayılmış," diye fısıldadı güçlükle.

Tedirginliğim korkuya dönüştü.

"Ne? Ne zaman?"

"Bilmiyorum... Bilmiyorum..." diye söylendi çaresizlik içinde. "Beni yarım saat önce aradılar."

"Durumu nasılmış?"

"Ayılamıyormuş."

"Ayılamıyor muymuş?"

"Öyle söylediler..."

Gülriz daha fazla konuşamadı, sanırım ağlamaya başlamıştı.

"Üzülme canım," dedim, "üzülme, Burç iyi olacak."

"Ayılamıyormuş," diye yineledi.

"Ayılacak," dedim, "inan bana ayılacak. Nerdeymiş şimdi?"

"Hastaneye kaldırmışlar," dedi burnunu çekerek.

"Hangisine?"

"Alman Hastanesi'ne... Ben de hastaneye geldim. Kapıdan girmek üzereyim."

"Ragıp'a haber verseydin. Onun da hastanede olması lazım."

"Verdim. Haberi alır almaz ilk onu aradım zaten. Hastanedeymiş."

"Ne diyor? Burç neden rahatsızlanmış?"

"Ne diyebilir ki? Aradığımda, Burç'tan haberi yoktu. Hemen ilgileneceğini söyledi."

"Anladım. Ben de hastaneye geliyorum."

Sekizinci Bölüm

Melek ve Dize'yle vedalaşmaya fırsat bulamadan, sadece "Burç'u hastaneye kaldırmışlar," diyerek, apar topar fırladım caddeye. İngiliz Konsolosluğu'nun oradan taksiye binsem, diye düşündüm ama hava kararmıştı; bu saatte taksiyle Sıraselviler Caddesi'ne girersem bir saatten önce hastaneye ulaşamazdım. İstiklal Caddesi'ne çıktım, kalabalık biraz daha artmıştı. Sağ taraftaki Turnacıbaşı Sokak'a daldım, Zoğrafyon Lisesi'ni geçip, Galatasaray Hamamı'nın köşesinden sola kıvrılarak, Yunanistan Konsolosluğu'nun önünden, adeta koşar adımlarla aşağıya indim, sonra dik sokaklardan birini tırmanarak Sıraselviler'e çıktım. Tahmin ettiğim gibi trafik tam bir keşmekeşti. Egzoz kokularının, korna seslerinin arasından geçerek Alman Hastanesi'nin önüne geldiğimde nefes nefese kalmıştım, ama çok da gecikmemiştim.

Hastanenin girişinde, oğlumun doktoru Ragıp bekliyordu beni. Onu kapıda görünce beynimden vurulmuşa döndüm. Yoksa? Rengimin atmasından halimi anlayan Ragıp, "Korkma Selim," diye karşıladı. "Burç kendine geldi."

Aile dostumuz olan doktoru kuşkuyla süzerek sordum:

"Sahi mi? Durumu nasıl?"

"İyi görünüyor, gerçekten iyi görünüyor... Ancak teşhis koymak için tahlil sonuçlarını beklemek gerek."

"Nerede şimdi?"

"Gel götüreyim seni, kalbinin ekosunu çekiyorlar."

"Kalbinin mi?" diye duraksadım. Burç kalbi delik doğmuştu. Down sendromlu çocukların neredeyse yarısında

rastlanabilen bu rahatsızlık, ne yazık ki bizim oğlumuzda da görülmüştü. Ancak bedeninin gelişmesiyle birlikte sonraki yaşlarda kalbindeki delik kendiliğinden kapanmıştı. Daha doğrusu doktorlar öyle söylemişlerdi. Oysa şimdi...

"Dur, aklına kötü düşünceler getirme," dedi Ragıp. Belli ki endişelerimi gidermeye çalışıyordu, ama benim rahatlamaya değil gerçeğe ihtiyacım vardı.

"Neden kalpten kuşkulandın?"

"Dudakları morarmıştı, zor nefes alıyordu." Gözlerimin içine baktı. "Ama bu belirtiler mutlaka kalp sorunu olduğu anlamına gelmez. Biz her zaman en kötüsünden kuşkulanırız. Burç'u bir kardiyoloğa gösterdim. O da kalbin ekosunu çekelim, dedi. Emin olmak için. Belki de basit bir nedenle bayılmıştır..."

Ragıp dünyanın en tatlı adamıydı ancak bir kötü huyu vardı; fazla iyimserdi. Olayları hep iyi tarafından ele alırdı. Herkese umut aşılardı. Oysa yaşamda bu kadar çok umut yoktu. İnsanları yanlış beklentilere soktuğu için de onları zayıflatır, hiç istemediği halde çok daha mutsuz olmalarına neden olurdu. O yüzden, Ragıp gibi insanların söylediklerine hep kuşkuyla yaklaşırdım.

"Peki nasıl olmuş?"

"Okulda top oynamışlar. Kendini çok zorlamış..."

"Zorlamayla bayılır mı insan?"

"Bayılır tabii. Sen bile bayılırsın. Kaldı ki Burç'un durumu ortada. Bildiğin gibi bu çocuklarda hareket yeteneği sınırlıdır."

"Peki dudakları morarır mı?"

"Morarır, nefes almakta da zorluk çeker. Öğrenmek istiyorsan söyleyeyim, her bayılan insanın kalbinde sorun çıkmaz. Kalp rahatsızlığı için başka belirtiler gerek."

"Ama biliyorsun Burç'un kalbi..."

"Biliyorum, o yüzden kardiyoloğa gösterdim zaten. Kardiyolog da ilk muayenenin sonunda benim görüşümü paylaştı. Ancak Burç'un daha önce kalbinde bir sorun olduğunu duyduktan sonra, emin olmak için ekosunu çekelim, dedi. Bence Burç aşırı yormuş kendini."

"Eşek herif," diye söylendim, "kaç kere uyardım dikkat et diye..."

"Çocuk, Selim... Arkadaşları koşup oynarken, onun seyirci kalmasını nasıl bekleyebilirsin?"

"Bekleyemem tabii, ama kendini de bilmesi gerek. Her zaman biz olmayacağız ki yanında... Neyse, neyse, hadi gidelim... Bu katta mı?"

Ragıp sol tarafı gösterdi.

"Hemen, şu koridorun sonunda."

"Gülriz nasıl?" diye sordum yürürken.

"İyi, iyi... Burç'u ayılmış olarak görünce sakinleşti. İnşallah sonuçlar da beklediğimiz gibi çıkar. O zaman iyice rahatlayacak."

"Ne zaman belli olur bu sonuçlar?"

"Çok sürmez, az sonra öğreniriz."

Koridorun sonunda önce Gülriz'in ince, uzun siluetini gördüm. Kapının karşısında koltuklar olmasına rağmen ayakta dikiliyordu. Ragıp ne söylerse söylesin, endişelenmekten kurtulamamıştı. Beni görünce, yüzü aydınlanır gibi oldu. O an, bana ne kadar ihtiyacı olduğunu anladım. Fakat bu çok kısa sürdü, hemen endişe bulutlarıyla kaplandı yüzü.

"Kalbinin ekosunu çekiyorlar," dedi. Gözleri dolu dolu olmuştu. "Kalbindeki delik..." Sözlerini sürdüremedi.

"Merak etme, önlem içinmiş," dedim.

"Burç hiç düşüp bayılmamıştı bugüne kadar..."

Yine cümlesini tamamlayamadı.

"Boşuna endişeleniyorsun Gülriz," dedi Ragıp. Ama Gülriz'in onu duyacak hali yoktu. Gözyaşları ha boşaldı, ha boşalacaktı.

"Çok korkuyorum Selim..."

İyice yaklaşmıştı bana.

"Korkma, Burç iyileşecek," diyerek sarıldım ona. Gülriz kendini bıraktı, içini çeke çeke sessizce ağlamaya başladı. Ragıp açıklama yapmak istedi, işaretimle onu durdurdum. Karımı iyi tanıyordum, ağlamadan kendine gelemezdi. Biz öyle birbirimize sarılmışken, kapı açıldı. Şişmanca, gözlüklü bir doktor başını uzatıp, "Ragıp gelsene," dedi. Yüzünde ne bir heyecan ne bir sevinç ne de bir korku vardı. Yüzü gibi sesi de renksiz, duygusuzdu. Gülriz ve ben toparlandık. Ragıp içeri girmeden bana döndü.

"Hemen dönerim," dedi.

Kapı yeniden yüzümüze kapandı. Önce kapanan kapıya, sonra bana baktı Gülriz. Bu kez karımı yatıştırmaya cesaret edemedim. Çünkü, gözlüklü doktorun yüzündeki ifadesizlik beni de korkutmuştu, inancımı yitirmeye başlamıştım. Ama konuşmam gerekiyordu.

"Sen Burç'u gördün mü?" diye sordum.

"Gördüm," dedi mendiliyle gözyaşlarını kurularken.

"Nasıldı?"

"İyi gibiydi. Benimle rahatça konuştu. Fakat o daha çocuk, ne olduğunu bilmiyor ki..." Burnunu çekti. "Belki de yanlış yaptık Selim," diye söylendi.

"Hangi konuda?"

"Burç'u normal bir okula vermemeliydik. Kendini sağlıklı çocuklar gibi sanıyor. Onlar gibi koşturup, oynamak istiyor."

Gülriz'in sözleri canımı sıkmıştı.

"Bizim oğlumuz zaten sağlıklı. Her çocuğun başına gelebilir bu."

Gülriz ıslak kirpiklerinin arasından, inatla bakan açık kahverengi gözlerini yüzüme dikti.

"Bizim oğlumuz Down sendromlu Selim... Bizim oğlumuz öteki çocuklar gibi değil. Ona fazla yükleniyoruz..."

Gülriz neden bunları söylüyordu şimdi? Bunları hatırlatmanın ne gereği vardı?

"Ben de aksini söylemiyorum." Sesimin sert çıktığını fark ettim, yumuşatarak sürdürdüm: "Ama Burç, öteki çocuklar gibi yaşayabilir. Daha doğrusu yaşaması gerek. Hayatı tanıması lazım..."

Sözlerimi tamamlamama fırsat kalmadı; kapının aralığından Ragıp'ın gülümseyen yüzü göründü.

"Haberler iyi," diye müjdeyi verdi bir solukta. "Tam düşündüğüm gibi ekoda sorun yok."

Az önceki küçük tartışmamızı unutan Gülriz, "Sahi mi?" dedi umut yüklü bir sesle. Islak kahverengi gözleri ışıldamaya başlamıştı. "Ragıp, bizi kandırmıyorsun değil mi?"

"Aşk olsun Gülriz, size ne zaman yalan söyledim."

"Peki neden bayılmış?" diye atıldım.

"Yorgunluktan, kendini çok zorlamış."

"Sağ ol Ragıp," diyerek doktorun elini sıktım.

"Yalnız, içerdeki kardiyolog, raporu bir de hocasının görmesini istiyor... Yoo, inanın kötü bir durum yok. Sadece açık kapı bırakmak istemiyoruz. Ancak profesör hastaneden ayrılmış, yarın sabah gelecek. Burç'un bu akşam hastanede kalmasında yarar var. Hem dinlenmiş olur hem de yarın profesör muayene eder."

Kuşkum yeniden depreşti.

"Bak Ragıp," dedim, "eğer kötü bir durum varsa..."

Doktor lafı ağzımda bıraktı:

"Kesinlikle yok, olsa söylemez miyim? Böyle bir sorumluluğu niye alayım?"

Sonunda rahat bir nefes almıştım.

"Burç'u ne zaman göreceğiz?"

"Hemen, gelin içeri geçelim."

İçeri girdiğimizde, güler yüzlü bir hemşire Burç'un gömleğini giydiriyordu. Gerçekten de Burç'un hasta gibi bir hali yoktu. Oğlum beni görür görmez, hemşirenin elinden kurtulmak istedi, ama kadın bırakmadı.

"Yavaş ol Burç, önce gömleğini giymelisin."

Burç kadının söylediklerine uydu ama, "Bugün Metinlerin takımına bir gol attım baba," diye seslenmekten de geri durmadı. "Hem de kornerden."

İyi halt yemişsin, diye geçirdim içimden.

"Aferin, ama sonra da düşüp bayılmışsın," demekle yetindim.

"Çok susamıştım be baba."

"Neden içmedin?"

"Kantine kadar gidersem, benim yerime başkasını alırlardı. Zaten oynatmak istemiyorlar. İyi koşamıyormuşum..."

Gülriz dayanamayıp araya girdi.

"Oynatmasınlar oğlum, çok mu önemli futbol oynaman?"

Gülriz yarı uyarı, yarı azar niyetine Burç'a veriştirmeye devam edecekti ki, doktorların yanında bunun yakışık almayacağını düşünerek karımın koluna dokundum. Gülriz sustu. Ben de Ragıp'a döndüm.

"Burç'un kalacağı oda belli mi?"

"Evet, oda hazır."

"Ben de kalacağım," diye atıldı Gülriz. Aldığımız iyi habere rağmen gerginliği geçmemişti.

"Birinizin kalması lazım zaten. Odada bir yatak daha var."

Burç'u bir tekerlekli sandalyeye oturtup çıktık eko çekilen odadan. Oğlum sanki burası hastane değil de bir oyun alanıymış gibi, koridor boyunca ilerleyen tekerlekli sandalyenin tadını çıkartırken biz de peşi sıra yürüyorduk.

"İstersen Burç'la ben kalayım," dedim Gülriz'e.

"Ben kalırım. Hem Burç da beni ister."

"İkimiz birlikte kalalım o zaman," diye üsteledim.

"Gerek yok," dedi karım. "Yarın işe gideceksin, boş yere uykusuz kalma. Bir gelişme olursa, seni hemen ararım."

"Emin misin?"

"Tabii canım," dedi yumuşak bir sesle. "Hem burada kalsan ne olacak? Ben Burç'un başındayım işte."

Elimi şefkatle karımın omzuna koydum, o da az öncekinden daha tatlı bir gülümseyişle yanıt verdi bana. Bakışlarım, tekerlekli sandalyeyi, daha hızlı itmesi için hemşireyi ikna etmeye çalışan Burç'a takıldı. Yüreğimde sıcacık bir şeyler kıpırdadı.

"Ne oldu Selim?" dedi kulağımın dibinde biri. Döndüm, önce Nihat'ın, sonra Kenan'ın endişeli yüzleriyle karşılaştım. "Burç'u hastaneye kaldırdılar diye telefon etti Melek. Kaygılandık, durumu nasıl?"

"İyi, iyi," dedim. Başımla, hâlâ hemşireyi ikna etmeye çalışan oğlumu gösterdim. "Baksanıza hastanenin tadını çıkartıyor." Arkadaşlarımın yüzlerindeki endişe kaybolurken, açıklamayı sürdürdüm: "Doktorlar korkacak bir durum olmadığını söylüyorlar."

Onlarla konuşurken gözlerim etrafı taradı; aradığım kişi Katya'ydı. Fakat aydınlık koridorda gözlerim boşuna aradı onu; Katya gelmemişti. Buna üzüldüm dersem yalan olur. Katya ile Gülriz'in karşılaşmasını istemiyordum. Bunun bir anlamı olmadığını biliyorum; Katya, ne benim kaçamaklar yaptığım bir kızdı ne de umutsuzca bağlandığım bir sevgili. Yine de onun karımla karşılaşmasını, ailemin içine girmesini nedense doğru bulmuyordum.

"Size de zahmet oldu." Bakışlarımı yeniden arkadaşlarıma çevirmiştim. "O kadar işin gücün arasında..."

"Boş versene Selim," dedi Kenan, "iş güç neymiş. Çok sevindim ufaklığın iyi olmasına." Gülriz'e döndü. "Çok geçmiş olsun."

"Sağ ol Kenan," dedi Gülriz. "Biz de çok sevindik. Ama bu gece hastanede kalması gerekiyor."

"Galatasaray'dan bizim Şenol burada profesör," diye atıldı Kenan. Bir bana, bir karıma bakıp tamamladı sözünü: "İsterseniz onu devreye sokalım."

Kenan'ın bu ilgili tavrı beni şaşırtmıştı. Burç için hastaneye ilk kez geliyordu. Daha önceden de oğlum hastaneye yatmak zorunda kalmıştı. Kenan en fazla telefon edip geçmiş olsun demekle yetinmişti. Oysa şimdi, hem de o yoğunluğunun arasında kalkıp bizi, oğlumu görmeye gelmişti.

"Sağ ol Kenancım. Şimdilik ihtiyaç yok..."

Biz konuşurken Nihat, henüz onu fark etmeyen oğluma yaklaşmıştı bile.

"Vay be Burç'a bak! Nasıl da kurulmuş iskemleye. Bana da yer var mı?"

Onu gören Burç anında koyverdi sevinç çığlıklarını.

"Nihat Amca! Nihat Amca biliyor musun, bugün okulda bir gol attım..."

Nihat onunki kadar olmasa da abartılı bir tavırla, "Yapma ya!" dedi. "Kiminle oynuyordunuz?"

"Yanımızdaki sınıfla. Metin'in takımı... Hep yenerlerdi bizi, ama bugün duman ettik onları."

"Helal size," dedi Nihat. Daha da pohpohlayacaktı ki, Gülriz yanlarına yaklaşarak, otoriter bir sesle uyarısını yapmakta gecikmedi.

"Ama kendini maçta çok yorduğu için bayılmış Nihat Amcası."

Anında çark etti Nihat.

"Bak şimdi olmadı Burç! Sporcu adam kendine dikkat eder. Yoruldu mu çekilir köşeye. Ancak acemi futbolcular bayılana kadar oynar."

"Doğru da Nihat Amca, şimdi ben susadım. Çıksam yerime, bizim şişko Ziya'yı alacaklar."

"Alsınlar, Ziya takım arkadaşın değil mi?"

"Arkadaşım, ama iyi oynayamıyor. Çalım atamıyor. O oynarsa maçı kesin kaybedecektik."

Gülriz yine dayanamadı.

"Burç sen ne diyorsun Allah aşkına? Kaybedersen kaybet, senin sağlığından daha mı önemli maç?"

Annesi çıkışınca, Burç'un sesi kesildi. Önüne bakmaya başladı. Fakat çok sürmedi, yeniden başladı konuşmaya; bereket artık maçtan söz etmiyordu.

"Yaa Nihat Amca, hani sen bize gelecektin de puzzle yapacaktık. Niye gelmedin?"

"Gelicem, gelicem, biraz işler var, onları halleder halletmez sizdeyim."

Benim gibi onları izleyen Kenan, "Nihat'la çok iyi anlaşıyorlar," dedi.

Galiba onlara imreniyordu. Belki de yıllardır Burç'tan uzak durmaya çalıştığı için bir tür vicdan azabı duyuyordu. Yoksa, bizim uçarı Kenan değişmeye mi başlıyordu? Şu ölümsüzlük takıntısı, ruhunu da etkilemeye başlamıştı anlaşılan.

"Belki hiç bahsetmemişimdir ama, bazen bir oğlum olsa diye hayal kurarım," diye sürdürdü konuşmasını. Bakışları hâlâ önümüz sıra ilerleyen tekerlekli sandalyedeki Burç'taydı. "Ama tuhaftır, karım filan yoktur da sadece oğlum vardır."

"Anlayamadım, nasıl olacak bu dediğin?"

"Olmaz tabii, benimki hayal."

"Hayalse güzel... Herkes zaman zaman böyle düşünür. Öğrendiklerini, tecrübelerini oğlunla paylaşmak keyifli bir duygu."

"O da var, ama benim istediğim biraz daha farklı. Oğlumun büyümesini izleyerek, kendi çocukluğumu anlamak istiyorum. Biliyorsun, çocukken hiçbir olayın farkında olmuyoruz. Belki de bu yüzden, yani kötü olanları tam kavrayamadığımız için çocukluğumuzu güzel bir dönem olarak hatırlıyoruz. Çocukluğumuza özlem duyuyoruz. Bence insan ancak bir çocuğu olduğu zaman, farkına varmadan geçirdiği çocukluğunu yeniden yaşama şansını elde edebilir. Ya da en azından o dönem hakkında daha gerçekçi fikirlere sahip olabilir. Oğlumun olmasını bu yüzden istiyorum."

"Bencilce değil mi?"

"Biliyorum ama bencil olmayan var mı? Üstelik en büyük bencilliğimiz de çocuk yapmak değil mi? Yaşamın ne olduğunu bile bilmeyen bir canlıyı zorunlu olarak dünyaya getiri-

yorsun. Mutlu olacağının garantisini verebiliyor muyuz, ya da hastalıksız, dertsiz, uzun bir ömür sürmesini sağlayabiliyor muyuz? Yoo, ama sonuçlarını düşünmeden çocuk yapmaya devam ediyoruz. Ya da benim gibi bir çocuğum olsa diye hayal kurmayı sürdürüyoruz."

Bunu söylerken bakışlarının Burç'a kaydığını fark ettim. Yoksa, sırf çocuğun olsun diye bu özürlü insanı dünyaya getirerek, en büyük bencilliği sen mi yaptın demek istiyordu. Yok canım, Kenan böyle bir imada bulunmazdı. Sanki ne düşündüğümü anlamış gibi.

"Kimseyi suçladığım filan yok. Ben de bir oğlum olsun istiyorum. İnsanın doğası böyle. Belki bir oğlum olsa, bir de kız isterim. Baksana bizim Nihat'a, kendi kızı var, ama senin oğlanla nasıl ilgileniyor. Belki o da içten içe bir oğlan çocuğu olsun istiyordur." Gülmeye başladı. "Ama bunu Melek'e söyleyemez tabii."

"Söyleyemez," dedim, "nerde bizimkinde o yürek?"

Kenan gülmeyi bırakıp Burç'la konuşan Nihat'a baktı.

"Öyle deme ya, aslında o kadar da korkak değildir Nihat."

Bunları oldukça alçak sesle dile getirmişti, ama Nihat kendi isminin söylendiğini duymuştu. Burç'la sohbeti kesip bize baktı.

"Seninle ilgili değil," dedi Kenan gülümseyerek, "sen sohbetine devam et."

Konuyu değiştirmenin zamanı gelmişti.

"Toplantı ne oldu?" dedim Kenan'a.

"Bitmişti zaten. Ya kusura bakma, seninle de ilgilenemedim. Sabahtan beri beynimi şişirip durdu herifler." Gözucuyla Gülriz'e baktı. "Sen de mi hastanede kalacaksın?"

"Yok, eve gideceğim. Niye?"

"Katya bizi bekliyor. İstersen sen de gel. Tek başına gidip ne yapacaksın evde?"

"Nerede buluşacaksınız?"

Gülriz'in duymasını istemiyormuş gibi sesini kısarak yanıtladı sorumu:

"Baraka'da. Katya'nın bir arkadaşının barı. Balo Sokakta."

"Baraka mı? Ne garip bir ismi var. İtin kopuğun takıldığı, şu leş yerlerden biri olmasın?"

Yadırgayan bir ifade belirdi Kenan'ın yakışıklı yüzünde.

"İlgisi yok. Belki izlemişsindir, *Baraka* diye bir film vardı; belgesel. Doğal güzellikleri, insanların, kültürlerin çeşitliliğini anlatan şahane bir film. Barın sahipleri, o filmden esinlenip, Baraka koymuşlar adını. Dağcılar, fotoğrafçılar takılıyor. Katya'yla da dağcılık nedeniyle tanışmışlar zaten. Ben de barda işlenen cinayetlerden birinin fotoğrafını orada çekeriz diye düşündüm. Bir de sen gör, bakalım ne diyeceksin?"

"Olur, ama benim biraz daha kalmam lazım. Gülriz ile Burç'u yalnız bırakamam. Siz gidin, ben sonra gelirim."

Dokuzuncu Bölüm

Ailemden ayrıldığımda gecenin on biriydi. Gülriz ile oğlumu hastane odasında bırakıp erkenden arkadaşlarıma gitmeyi içime sindirememiştim. Burç'un uykusu gelmese daha da kalırdım. Fakat oğlumun dinlenmesi gerekiyordu; gerginlikten halsiz düşen Gülriz'in de. Hastanenin kapısına çıkınca ne yapacağımı bilemedim. Kenan'a gelirim, demiştim ama, belki onlar çoktan kalkmışlardı Baraka dedikleri şu bardan. Eve mi gitseydim acaba? Olabilirdi aslında, kendimi yorgun hissediyordum. Öte yandan, Kenan'la doğru dürüst konuşamamıştık. Üstelik ne kadar yorgun olursam olayım, ev Gülriz'siz, Burç'suz bana hiç de cazip gelmiyordu. Hastanenin bahçesini geçip, Sıraselviler Caddesi'ne çıkıncaya kadar ne yapacağıma karar veremedim. Caddeye çıkıp adım adım ilerleyen araç kalabalığını görünce eve gitmekten vazgeçtim. Yine de her ihtimale karşı Kenan'ın cep telefonunu tuşladım. Hiç tanımadığım bir bara girip sonra da kös kös geri dönmeyi istemiyordum.

"Alo?"

"Alo Selim? Nerede kaldın?"

"Geliyorum... Geliyorum. Baraka'da mısınız?"

"Evet. Balo Sokak, bir numara, ikinci kat. Mudurnu'nun üstü."

"Tamam, bulurum."

Pardösümün düğmelerini ilikleyip, Taksim yönüne yürümeye başladım. Ne yalan söyleyeyim, gecenin bu saatinde ara sokaklara girmeyi göze alamamıştım. Yol biraz uzasa da

Beyoğlu'ndan geçmeyi seçmiştim. Oysa bundan otuz küsur yıl önce, başımızda Kenan, randevuevlerinin bulunduğu Abanoz Sokak'tan tutun da Tarlabaşı'nın en ücra köşelerine bile girmeye çekinmezdik. Belki o zaman bu kadar tehlike de yoktu. Daha dün, benim şoför Orhan anlatıyordu. Buradan iki yüz metre ilerdeki Büyük Parmakkapı Sokak'ta iki kişiyi kurşunlamışlar. İkisi de anında ölmüş. Katil elini kolunu sallaya sallaya kaçmış. Üzerimde fazla nakit para taşımıyordum ama ne olur, ne olmaz. Tinercisi, uyuşturucu bağımlısı, gaspçısı, yankesicisi, psikopatı, manyağı... Lambaları bile sahte bir mücevher gibi pusarık, korkakça ışıldayan bu sokaklar kimleri saklamıyordu ki.

Arka arkaya, yan yana, düzensizce sıralanan araçların ışıklı bir kördüğüme çevirdiği Sıraselviler Caddesi'ni aşıp, Aya Triada Kilisesi'nin muhteşem görüntüsünü kirleten restoranların, kokuları kaldırımı tutan döner büfelerinin önünden geçerek İstiklal'in ağzına ulaştım. Geceyi tamamlayıp evine, yurduna, oteline dönen erkenciler; eğlenceye başlamak için geceyarısını bekleyen gün görmüşler; adım atışlarından, etraflarını süzüşlerine kadar her davranışlarından buranın yabancısı olduğu anlaşılan acemiler... Her gece olduğu gibi, bu gece de Beyoğlu, insandan bir nehir olmuş derinden derine çalkalanıyordu. Ben de bıraktım kendimi bu nehrin çalkantısına, ta ki Balo Sokağı'na ulaşıncaya kadar. Baraka'yı bulmak hiç zor olmadı. Tarlabaşı'na açılan uzun boylu Balo Sokak ile güdük Solakzade Sokak arasında sıkışmış binalardan oluşan bir adacıkta, caddeye bakan, bilmem hangi İtalyan mimarın yaptığı yüz küsur yıllık görkemli bir apartmanın ikinci katındaydı. Eski usül, iki kişilik asansöre yüz vermeyerek, geniş mermer merdivenleri tırmanmaya başladım. Belli belirsiz caz tınıları çalar gibi oldu kulağıma, ancak türkü, halay karışımı boğuk bir gürültü bir anda yok etti müziği. Baraka yazan kata gelince, kapının önünde durdum. Yukarı kattaki gürültü dinmemişti ama şimdi caz tınılarını yeniden duyabiliyordum.

Kapıyı itip, içeri girdim. Kapı açılınca bir çıngırak tatlı tatlı çınladı. Loş, neredeyse gülkurusu bir ışığın altında kısa bir koridoru geçip, soldaki tezgâha yöneldim. Koyu bir yeşile boyanmış olan duvarlarda zirvesi karlı, dik yamaçlara tırma-

nan dağcıların fotoğrafları yer alıyordu. Hatta duvarın birinin üzerinde bir çift kar ayakkabısı bile gördüm. Loş ışıkta, bizimkileri seçemeyince bardaki sarışın gence yöneldim.

"Affedersiniz, Katya Hanım ile arkadaşlarına bakmıştım."

Açık renk gözlerinde sıcak bir ifade belirdi.

"Siz Selim Bey olmalısınız. Şu soldaki sütunun arkasındalar."

"Teşekkür ederim," dedim. "Siz buranın sahibisiniz galiba."

"Evet, adım Erhan," diyen yakışıklı delikanlı elini uzattı. "Abimle birlikte çalıştırıyoruz."

Sevmiştim bu çocuğu, uzattığı eli sıkarak, "Memnun oldum," dedim, "görüşürüz."

Tarif ettiği yöne yürüdüm. İçerisi henüz çok kalabalık değildi. Yaklaşık on beş masadan ancak altı, yedisi doluydu. Barın ortasına gelince, köşedeki masada oturan bizimkileri gördüm. Yanlarında hiç tanımadığım, bize göre genç sayılacak, esmer biri daha vardı. Koyu bir sohbete dalmış gibiydiler. Beni ilk fark eden Katya oldu. Dudaklarına bir gülümseme yayıldı; gözleri yeşilden maviye dönmüş müydü acaba? Bu alacakaranlıkta anlamak mümkün değildi. Gülümsemekle yetinmedi, sanki onları görmeme ihtimalim varmış gibi, sağ elini hafifçe kaldırarak, burdayız, dercesine salladı. Nihat ile Kenan da fark etmişti. Kenan ayakta karşıladı beni.

"Gel Selim, şöyle otur." Kendi yerini gösterdi. Tanımadığım adam, hemen ayağa kalktı.

"Kenan Abi kalkma lütfen." Bana yöneldi, boşalttığı iskemlesini gösterdi. "Buyrun böyle oturun."

"Rahatsız olmasaydınız," diyecek oldum.

"Zaten kalkacaktım."

"Otursaydın Erdinç, Selim Bey yabancı değil," dedi Katya. Erdinç'in yanıtını bile beklemeden bana döndü. "Erdinç buranın sahibidir."

Barda gördüğüm gence hiç benzemiyordu; biraz daha uzundu, daha da önemlisi kahverengi gözleri, siyah saçlarıyla kardeşine göre oldukça esmerdi. Belki dikkatle bakılsa yüzlerinde benzer çizgiler bulunurdu, ama loş ışıkta bunu tespit etmek oldukça zordu. İskemleye oturmadan elimi uzattım Erdinç'e.

"Memnun oldum. Adım Selim. Az önce de kardeşinizle tanıştık."

"Ben de memnun oldum," dedi Erdinç elimi sıkarken. "Katya sizden çok bahsetti. Komşuymuşuz. Umarım daha sık görüşürüz."

Erdinç sevimli bir adamdı, kalender bir havası vardı.

"Görüşürüz," dedim. "Barınız çok güzelmiş."

"Teşekkür ederim," dedi. Masadakilere döndü. "Ben bir tezgâha bakayım." Tam gidecekti ki, geri döndü. "Az kalsın unutuyordum, ne içersiniz?"

Masaya bir göz attım.

"Herkes ne içiyor?"

"Şarap," dedi Nihat. "Bu akşam Erdinç'in Trakya'dan özel olarak getirttiği şaraplardan içiyoruz."

Duraksadım; ne zaman şarap içsem ertesi gün başım ağrırdı. "Kenan'ın ofiste biraz viski içmiştim ama..." diyecek oldum. Kenan çok konuşturmadı beni.

"Ohoo, milattan önceymiş. Bu akşam şarap içiliyor, sen de ondan içeceksin."

Baktım dördünün de gözü üzerimde, "Tamam," dedim ayakta dikilmekte olan Erdinç'e. "Ben de şarap içeyim."

"Bir şişe daha getiriyorum o zaman."

"Teşekkür ederiz," dedi Katya, sonra güzel gözlerini bana çevirdi. "Geçmiş olsun Selim Bey, oğlunuz rahatsızlanmış."

"Sağ olun," dedim ama canım sıkılmıştı. Oğlumun Down sendromlu olduğunu öğrendiğinde, Katya acaba ne düşünmüştü?

"Burç iyi mi?" diye sordu Kenan.

Hiç bozuntuya vermedim, keyifli bir yüz ifadesi takındım.

"İyi iyi, çok iyi. Ben buraya gelirken mışıl mışıl uyuyordu."

"Aman iyi olsun," diyerek tahtaya vurdu Nihat.

"Sizde de böyle tahtaya vurma âdeti var mı?" diye sordu Kenan, genç kadına. Katya'nın şaraptan buğulanmış gözlerine çapkınca bakıyordu.

"Var ya, hem tahtaya vururlar, hem de başlarını çevirip üç kere tükürürler."

"Ruslar ile Türklerin benzeyen çok âdetleri olmalı," dedi Nihat. "Bunca yıldır yan yana yaşamışız."

"Bol bol da savaşmışız," diye ekledi hınzır bir ses tonuyla Katya.

"Birbiriyle savaşmayan millet var mı?" diye lafa karıştı Kenan. "Hele bu bölgede."

Katya içtenlikle dokundu Kenan'ın eline. Çapkın arkadaşım, eline dokunan parmakları bırakmadı. Kenan, parmaklarını usulca okşarken Katya da açıklamaya çalıştı.

"Yanlış anladın," dedi, "ben hiçbir..." doğru sözcüğü bulamamıştı.

"Serzeniş," dedi Nihat.

Elini Kenan'ın avucundan kurtaran Katya, "Evet," dedi rahatlayarak. "Hiçbir serzenişte bulunmadım. Sizin bize yaptığınızı, eminim ki biz de size yapmışızdır. Hem Rusların bir kısmı Türklere minnettardır."

"Niye?" diye sordu Kenan. Avını yakalamak için tuzak kuran bir avcı gibi kollarını masanın üzerine yaymıştı.

"1918'te binlerce Rus İstanbul'a sığınmıştı," diye açıkladı Katya. "İstanbullular onlara çok iyi davranmış."

Nihat karşı çıktı.

"Öyle diyorsun ama NATO üyesi olduğumuz için binlerce Rus da eminim Türklere düşmandı."

"Yoo," dedi Katya kararlı bir tavırla. "Eski Rusya'da, yani Sovyetler Birliği'nde kimse halklara düşman olmazdı. Belki hükümetinizi sevmeyenler vardı, ama kimse Türklere düşmanlık duymazdı. Irkçılık yasaktı. Okullarda başka ulusları küçük görmenin yanlış olduğunu öğretirlerdi hep."

Benim aklım 1918'de İstanbul'a gelen Ruslarda kalmıştı.

"Devrimden sonra İstanbul'a kaçan Rusların arasında sizin de akrabanız var mıydı?" diye sordum. Önce sorumu anlayamamış gibi, -belki de bu soru da nereden çıktı der gibi- şaşkınlıkla baktı, sonra başını salladı.

"Yakın akrabam yoktu. Dedem devrimden önce Bolşeviklere katılmış. Bizim aile geleneksel olarak komünistti. Fakat dedemin amcalarından biri çarlık ordusunda subaymış. Onun İstanbul'a kaçtığı söylenirdi."

"Hep İstanbul'da mı kalmış?"

"Sanırım Paris'e de gitmiş. Stalin dönemi sona erince ülkeye dönmek için girişimlerde bulunmuş. Hatta babamdan da yardım istemiş."

"Yardım etmiş mi babanız?"

"Hatırlamıyorum, ama etmediğinden eminim."

"Nasıl emin olabiliyorsun?"

Soruyu soran Kenan'dı.

"Eminim, çünkü babam hiçbir durumda, hiç kimse için ilkelerini çiğnemezdi."

"Vay, sağlam komünistmiş ha," diye mırıldandı Kenan. Sesinde alaycı bir tını vardı.

Katya'nın yüzündeki neşenin bir anda silindiğini fark ettim. Uzanıp şarap kadehini aldı, sessizce içti. Çakırkeyif olan Kenan kırdığı pottan habersizdi.

"Ben de eski tüfek bir komünistle tanışmıştım Küba'da," diye sürdürdü. "Beş yıl önce filandı. Ülke yıkım içinde, sokaklarda devrim sırasında kullanılan, artık zombileşmiş arabalardan başka araç yok, insanlar sersefil, kızlar fahişelik yapıyor. Fakat ihtiyar adam, sanki bunlar yaşanmıyormuş gibi on sekiz yaşında bir militanın heyecanıyla dünya devrimini anlatıyordu. O kadar da iyi bir insan. Gülsem mi, ağlasam mı, bilemedim. Tamam, bir zamanlar biz de solcuyduk ama o günler bitti. Zavallıcık, inancının ölüp gittiğinden habersiz, hâlâ düşler kurmaya devam ediyordu."

"İşte bu yüzden, belki de hepimizden daha mutluydu," dedi Katya. İsyankâr sesi masadaki rahat havayı değiştirdi. Kenan şaşkın gözlerini Katya'ya çevirdi. Genç kadın ona bakmaya gerek görmedi.

"İnsanlar onun kadar umutlu olabilse, dünya daha güzel bir yer olurdu."

"Haklısın, ancak sadece inanç, meseleyi çözmüyor Katyacım," dedi Kenan. Sesi içten bir hal almıştı. "Biliyorsun Hitler de inanmış bir adamdı, Stalin de. Sana böyle yüzlerce isim sayabilirim, ama hiçbiri dünyayı daha yaşanır bir yer haline getiremedi."

Katya'nın yanıtı gecikmedi:

"Hep kötülerden bahsediyorsun, ben de sana inançlarıyla yeryüzünü yaşanır hale getirmiş binlerce isim sayabilirim. Filozoflar, sanatçılar, politikacılar, bilimadamları, dinadam-

ları, gezginler... İnancımız yoksa, düş kuramıyorsak, yaşam büyüsünü yitirmiş demektir."

Elindeki tepside bir şişe şarap, bir kadeh ve ağzına kadar dolu bir çerez tabağıyla masaya gelen Erdinç, "Vay Katya, yine coşmuşsun?" demeseydi, Rus güzeli ateşli konuşmasını sürdürecekti. Erdinç bize döndü. "Sosyalizm üzerine onunla tartışmanızı tavsiye etmem. Onu ikna etmeniz imkânsız. Ben denedim, yapamadım. Hatta bir ara, o beni ikna eder gibi oldu."

"Dünya hakikaten çok boktan bir yer oldu be," diye onlara destek oldu Nihat. "Tamam Stalin, diktatörlük filan kötü. Abi, bir de dünyaya bakın. Büyük çoğunluk sefalet içinde. Zengin olanlarsa mutsuz. Yalan mı abi? Millet ya dine vurdu kendini ya da uyuşturucuya. Bu güzel mi şimdi?"

Gülmeye başladım.

"Arkadaşlar farkında mısınız?" dedim. "İki kadeh çekince yine dünyayı kurtarmaya başlamışsınız."

"Şimdi seni de göreceğiz," dedi Kenan. Erdinç'in getirdiği şişeden benim kadehime şarap doldururken. "Eminim ikinci bardaktan sonra herkes işini iyi yapmalı. İşini iyi yapmayan işçiye ben para vermem, diye başlayacaksın." Ona çok yakışan muzip bir ifade belirdi suratında. Katya'ya döndü. "Asıl vahşi kapitalist bu Selim'dir. Bakma böyle sakin durduğuna onun içinde gerçek bir faşist yatıyor."

Evet, Kenan yine beni günah keçisi yaparak kurtarmıştı durumunu. Katya da surat asmayı bırakıp gülümsemeye başlamıştı bile. Fakat yine de kolay teslim olmadığını söylemeliyim.

"Selim Bey'in öyle biri olmadığını biliyorum," dedi bana bakarak. "Kapitalist olabilir, ama o iyi bir insan."

"Teşekkür ederim," dedim.

"Hadi o zaman kadehimizi kötü kapitalist, iyi insan Selim Bey'in şerefine kaldıralım," diyerek masadaki gerginliğe son noktayı koydu Kenan. Kadehler kaldırıldı, usulca birbirine dokunduruldu, sonra şaraplar yudumlandı. Hoş bir burukluk kapladı ağzımın içini.

"Harikaymış," dedim, "iyi ki şarabı seçmişim."

Masadan ayrılmak üzere olan Erdinç, kalın dudaklarını aralayarak gülümsedi.

"İçebildiğiniz kadar için. Zulada çok var."

"Yapma Erdinç," dedi Katya, "daha şimdiden kafayı bulduk."

"Siz kendi adınıza konuşun hanımefendi," diyerek susturdu onu Kenan. "Biz halimizden memnunuz."

"Memnunsunuz da," dedi genç kadın, "biliyorsun yarın sabah erken kalkmamız gerek."

Kenan yüzünü buruşturdu.

"Hiç merak etme Katyuşa, sen ne zaman istersen ben kalkarım." Nihat ile bana döndü. "Üç arkadaş bir araya gelmişiz. Kendimizi sınırlayamayız. Öyle değil mi babacığım?"

Aslında ben de çok içmekten yana değildim, aklım hâlâ hastanedeydi ama Kenan öyle dostça bakıyordu ki yüzüme, onu kıramadım.

"Öyle Kenancım," diye kaldırdım kadehimi. "Hadi bakalım sağlığınıza"

Karşı çıkmasına rağmen Katya da katılmıştı bize. Kadehimizdeki şarapları aynı anda bitirdik. Ötekileri bilmem ama akşamüstü yaşadıklarımdan sonra şarap çok iyi gelmişti bana.

Erdinç bizi yalnız bırakıp müzik setinin başına geçmişti bile. Müziği değiştirecek diye korktum. Yapmadı, caza devam etti.

"Hep caz mı çalıyorlar?" diye sordum Katya'ya.

"Yoo, beğenmediysen..."

"Hayır, hayır çok beğendim. Merakımdan soruyorum."

"Hareketli müzik de çalarlar. Bazı geceler insanlar burada çılgınca dans eder. 45'likler gecesi düzenliyorlar. Eski Türk pop şarkıları, aranjmanlar filan. Ben pek hoşlanmıyorum, ama siz sevebilirsiniz."

"Severiz tabii," dedi Kenan, "biz o şarkılarla büyüdük. Bir gün hep birlikte dinlemeye geliriz."

"Şu anda çaldıkları parçalar da fena değil," dedim.

"Selim caza bayılır," diye atıldı Kenan.

"Bir de polisiye romanlara," diye ekledi Nihat.

"Sahi mi?" dedi Katya. Bu kadar çok ilgilenmesi şaşırtmıştı beni. Fakat merakımı gidermekte gecikmedi. "Ben, polisiye romandan fazla anlamam. Eski Sovyetler Birliği'nde de polisiye roman yerine KGB ajanlarının kahramanlık maceraları-

nı anlatan romanlar okunurdu. Ancak edebiyat öğretmenimiz, Dostoyevski'nin romanlarının da polisiye türün içinde değerlendirilebileceğini söyleyince, bu türü merak ettim." "Dostoyevski mi?" diye sordum.

"Tabii ya," diye araya girdi Kenan. "Ben de *Suç ve Ceza*'yı polisiye roman gibi merak içinde bitirmiştim. Öğretmenin doğru söylemiş Katyuşa."

"Karamazov Kardeşler de öyle değil mi?" diyerek Nihat da onayladı Kenan'ı. "Orada da olaylar bir babanın öldürülmesi ekseninde gelişmiyor mu?"

"Hiç öyle düşünmemiştim... Haklı olabilirsiniz. En kısa zamanda *Suç ve Ceza*'yı yeniden okuyayım bari. Aslında ben daha çok klasik polisiyeyi severim. Agatha Christie'nin, Georges Simenon'un yazdıklarını... Ha tabii konuları Amerika'da 1930'larda geçen Dashiell Hammet, Raymond Chandler gibi yazarların dedektif romanlarına da bayılırım."

Katya'nın gözlerinden bir parıltı geçer gibi oldu.

"Ne oldu?" diye sordum

"Hiiç," dedi gülerek.

"Bu, pek hiçe benzemiyor."

"Bugün, Kenan'ın ofisinde fotoğraflara bakarken, ben de sizi izliyordum."

Elimdeki kadehi masanın üzerine bırakıp dikkat kesildim.

"Sizi izlerken bir duyguya kapıldım. Bir profesyonel gibiydiniz. Sanki hiç cinayet görmemiş biri değil de, karşımda deneyimli bir polis varmış gibiydi."

"Yani?"

"Yani yanılmamışım. İnsan o kadar çok polisiye roman okursa, sanırım biraz dedektifleşiyor."

Hoşuma gitmişti, güldüm.

"Haklısınız, polisiye okurken insan ister istemez kendini olayı soruşturan kişinin yerine koyuyor. Onunla özdeşleşiyor... Vay be, demek öyle baktım fotoğraflara... Hiç farkında değildim..."

"Bir de bana uçuk kaçık dersiniz," diye homurdandı Kenan. "Baksana en halim selimimiz bile cinayet romanlarıyla aklını bozmuş."

"Sahi be," diye atıldı Nihat. Üzerime diktiği gözleri, açığımı yakalamış gibi yalancı bir öfkeyle bakıyordu yüzüme. "Bir de bize cinayet fotoğrafları çekmeyin diyordun. Sen zaten işin içindesin oğlum."

"Aynı şey değil. Polisiye romanlarda tehlike satırların arasında kalmaya mahkûmdur. Hiçbir zaman okuyana bulaşmaz, ama sizin yaptığınız iş öyle mi?" dedim. Sesim soğuk ve ikaz eder gibi çıkmıştı. Böyle konuşmak istememiştim aslında. Fakat sözcükler, niyetime boş verip kendiliğinden dökülüvermişti ağzımdan.

Masaya kollarını dayayarak oturmakta olan Kenan toparlanır gibi oldu.

"Görüşünü değiştirdiğini sanıyordum," dedi.

Gecenin bu saatinde, oturmuş güzel güzel şarabımızı içip müziğimizi dinlemek varken, bir tartışma çıkarmanın hiç âlemi yoktu.

"Değiştirdim zaten," diye kıvırmaya başlayacaktım ki, "Aslında Selim Bey'e katılıyorum," diyerek Katya tartışmayı kaçınılmaz hale getirdi. O da Kenan gibi bir anda ayılmış gibiydi. Şarabın mahmurluğunu taşıyan bir tek Nihat kalmıştı. Neler konuştuğumuzu anlamadan dudaklarında mutlu bir gülümsemeyle yüzümüze bakıyordu.

"Ciddi misin?" dedi Kenan. Şimdi kesinlikle ayılmıştı. "Daha önce bunu hiç söylemedin."

Konuşma yanlış yerlere gidiyordu. Kenan, karşı çıkışımızı Katya ile benim aramda bir tür duygusal yakınlaşma olarak algılayabilirdi. Çatılan kaşları, gerginleşmeye başlayan sesi tehlikeyi haber veriyordu.

"Söylemeye çalıştım," dedi Katya. "Sen, kendini olaya o kadar kaptırmıştın ki söyleyemedim."

Sesi de bakışları gibi şefkat doluydu, adeta yalvarır gibi konuşuyordu ne ki, bu yumuşaklığında bile kendinden emin bir hava vardı.

Kenan bir Katya'ya, bir bana baktı.

"Siz bu konuyu aranızda konuştunuz değil mi?"

"Konuştuk," dedim, "çünkü ikimiz de senin yararını düşünüyoruz. Sana bir kötülük gelmesini istemiyoruz."

"Ne kötülüğü ya?" diye sordu Nihat. Sonunda masadaki gerginliği fark edebilmişti. Ama kimse sorusunu umursamadı.

"Senin için korkuyorum Kenan," dedi Katya.

Loş ışıkta gölgelenen su yeşili gözler yalvarırcasına bakıyordu arkadaşıma. Bu kadın gerçekten de abayı yakmıştı bizim oğlana.

"Benim kaygılarım Selim Bey'inkiyle aynı değil," diye sürdürdü genç kadın. "Ben, dışarıdan bir tehlike geleceğini sanmıyorum ama psikolojik olarak etkilenmeden korkuyorum."

Kenan anlamamıştı, gözlerini kısarak düşünmeye çalıştı; işin içinden çıkamayınca, "Affedersin psikolojik olarak etkilenmek ne demek?" diye sordu.

Katya bu öğleden sonra bana anlattıklarını, ucubelerin fotoğraflarını çeken, sonunda intihar ederek yaşamına son veren ünlü fotoğrafçı Diane Arbus'ı da örnek vermeyi unutmadan Kenan'a da aktardı. Katya'nın söylediklerini, hiç sözünü kesmeden, büyük bir dikkatle dinledi arkadaşım. Ela gözlerindeki kuşkuların silindiğini, bakışlarının derinleştiğini gördüm. Mutluluğa benzer bir ifade yerleşti yüzüne. Katya'nın söyledikleri sona erince, "Benim için boşuna kaygılanıyorsunuz," dedi Kenan. Bakışları, sesi dostçaydı. "Daha önce Selim'e anlattım. Bu, sadece bir fotoğraf çalışması. Bana hiçbir zararı dokunmaz. Diane Arbus'ı ben de biliyorum. Fakat her fotoğrafçı onun gibi olacak diye bir kural yok. Ben size başka bir fotoğrafçıyı örnek vereceğim: Arthur Fellig Weegee. Adını duydunuz mu?"

"Duymadım," dedi genç kadın. Nihat ve ben boş boş bakmakla yetindik.

"Arthur Fellig Weegee, Amerika'nın önemli fotoğrafçılarından biridir. Olay yerine ilk giden fotoğrafçı olarak ünlenmiştir. Olay yeri deyince aklınıza sadece cinayet mahalli gelmesin, yangın çıkan binalara, trafik kazasının olduğu yerlere de ilk Weegee gidiyormuş. Yani onlarca cinayet, felaket, kaza fotoğrafı çekmiş; olaylarda ölen onlarca insanın fotoğraflarını da. Sonuçta ne intihar etmiş ne de kafayı yemiş, yetmiş yıla yakın bir ömür sürdükten sonra eceliyle ölmüş. Bizim yaptığımız iş, ucubeler üzerine çalışan Diane Arbus'tan çok Arthur Fellig Weegee'nin işlerine benziyor. Ama anlattığım gibi, onun gayet sağlıklı bir yaşamı varmış. Fotoğrafları *Life* gibi birçok dergide yayımlanmış."

Bakışlarını bana çevirdi.

"Benim için boşuna kaygılanıyorsunuz. Ben, hayata yeni başlamış, her istediğini elde etmeye alışmış, şımarık bir zengin çocuğu değilim. Dünyanın nasıl vahşi bir yer olduğunu biliyorum, insanların ne kadar acımasız olduğunun farkındayım. Üstelik yaşamayı en az sizin kadar seviyorum. Canımı tehlikeye atmayı filan da düşünmüyorum. Elimden geldiğince uzun, anlamlı ve eğlenceli bir ömür sürmek istiyorum. Bir tehlike sezsem, sizden önce ben bırakırım bu işi. İnanın, hiçbir tehlike yok. Biz sadece fotoğraf çekiyoruz. Konumuz çiçekler de olabilirdi, bulutlar ya da havaalanları..."

"Ama ceset çekiyoruz," diyerek böldü Katya. "Bunun, senin üzerindeki etkisini kestiremeyebilirsin."

Kenan'ın geri adım atmaya niyeti yoktu.

"Kestiririm, ben kendimi tanıyorum. Ama uyarının beni kaygılandırdığını da söylemeliyim. Çünkü bu işte yalnız değilim, yakınımda sen varsın, Nihat var."

"Ceset, ölü beni etkilemez," diye söylendi Nihat. "Foto muhabirliğim sırasında, şu senin Amerikalı kadar olmasa da ben de az ceset fotoğrafı çekmedim."

Kenan'ın bakışları Katya'nın üzerinde durmuştu. Bu işte var mısın, yok musun der gibiydi ya da ben öyle yorumladım.

"Bu senin işin," dedi Katya. "Fotoğrafları çekecek olan sensin. Ben, senin kadar etkilenmem. Öyle olsaydı, işi kabul etmezdim. Çünkü aklımı kaçırmak istemem."

İkna olmamıştı ama boyun eğiyordu. Kenan'ın gözleri ışıldamaya başlamıştı, şimdi dönüp bana da soracak diye kaygılandım, yapmadı.

"Anlaştık o zaman. Ama sizlerden bir ricam olacak. Artık bu konuyu kapatalım, bir daha da hiç açmayalım." Bana döndü ama sorusu masadaki herkeseydi. "Olur mu?"

"Çok iyi olur," diye atıldı Nihat. "Artık işimize bakalım. Hazırlıklar tamamlandı, yarın çekimlere başlıyoruz." Kadehini kaldırdı. "Haydi, yarınki çekimlerin şerefine."

"Çekimlerin şerefine!"

Dördümüzün kadehi de aynı anda kalktı. Birbirine dokunan kadehlerin çıkardığı cılız şıngırtıların bastıramadığı caz şarkıcısı kadının sesi, Baraka'nın loş duvarları kadar buruk ve hüzün doluydu.

Onuncu Bölüm

Biz çıkarken, Baraka da kapanıyordu. Ama Kenan'ın susuzluğu hâlâ geçmemişti. Mermer merdivenlerden inmeden önce Erdinç'ten bir şişe şarap daha alındı: Yollukmuş. Dördümüz de adamakıllı bulmuştuk kafayı. Katya ile Kenan kol kola girmiş, önümüz sıra merdivenlerden iniyorlardı. Nihat ile ben arkada kalmıştık. Ayaklarım kontrolden ha çıktı, ha çıkacaktı, sendeleyip duruyordum. Nihat'ın da benden geri kalır yanı yoktu. Adımını atarken dengesini kaybetti, tutmasam düşecekti. Koluna girdim.

"Çok içmişiz be Nihat," dedim.

Haline bakmadan,

"Yok ya, o kadar da içmedik," demesin mi?

Şeytan çık şunun kolundan da, tepetaklak yuvarlansın merdivenlerden diyor...

"İçmedik değil mi o kadar," dedim işi şakaya vurarak.

"İçmedik tabii, bundan bir hafta önce..." Dengesini korumak için bana dayanması kâfi gelmemiş olacak ki, sağ eliyle merdivenin tırabzanına tutunmuştu. "Sen yoktun." Başıyla Katya ile Kenan'ı işaret etti. "Biz üçümüz Kenan'ın evinde bir rakıladık abi. Allah seni inandırsın, iki büyük bitti, birini de yarım bıraktık... Anlıyor musun Selim, iki büyük bitti diyorum, iki büyük... Ben içmek diye ona derim. Şurada üç beş şişe şarap içmişiz. Çok mu?"

"Çok olur mu hiç?" dedim onu sürüklerken. "Üç beş şişe şarap ne yapar delikanlı adama?"

Aniden durdu; kolunu benden kurtarıp iki eliyle birden tutundu tırabzana. Kaymış gözlerini yüzüme dikmeye çalışarak, "Selim, sen benimle dalga mı geçiyorsun?" diye sordu.

Eyvah, Nihat yine ezilmiş insan kimliğine bürünüyordu. Artık ne söylesem alınacak, sitem edecek, sonunda da boynuma sarılıp, benim senden başka kimim var, diye salya sümük ağlayacaktı. Aslında her sarhoş olduğunda yapmazdı bunu ama, gergin günler yaşıyorsa ya da kendini yetersiz görüyorsa olay kopardı. Kabak da ya benim ya Kenan'ın başına patlardı. Kenan, Katyuşasını alıp ilerlediğine göre, bu gece fatura bana çıkacak demekti. Her ne kadar kafayı bulmuş olsam da henüz Nihat'ı kaldıracak halim yoktu. O yüzden işi baştan kesip atmaya karar verdim.

"Asıl sen benimle dalga geçiyorsun," diye çıkıştım.

Şaşırmıştı, boş boş bakmaya başladı.

"Ben... Ben, sana ne yaptım ki Selim?" diyebildi sonunda.

"Bana haber vermeden kafaları çekiyorsunuz. Bir de karşıma geçmiş nispet yaparcasına ballandıra ballandıra anlatıyorsun."

Aptalca bir gülümseme yerleşti dudaklarına. Ardından ciddileşti.

"Ya valla Selim..." Gözleri yarı kapalı düşünmeye çalıştı. "Ya biz seni aradık o gün be..." Emin olamadı. "Aramadık mı yoksa lan?" Aşağıya Kenan'a baktı, ne var ki, onlar çoktan alt kata inmişlerdi. "Ya aradık biliyorum, ama, aramadıysak ayıp etmişiz..."

Yeniden koluna girdim.

"Aramadınız oğlum, yalan mı söyleyecem sana. Hadi yürü, Kenanlar aşağıya indiler bile."

Karşı koymadı, öteki eliyle tırabzanı tutarak, benimle birlikte basamakları inmeye başladı. İnerken de konuşmayı sürdürüyordu.

"Yok abi bizim aramış olmamız lazım. Bak, inince Kenan'a soralım..."

Birinci kattaki dairenin önüne gelmiştik ki, yine kolumdan çıktı.

"Dur! Hatırladım... Biz, seni aradık... Hatta, aramamızı Katya istedi. Tabii, bak şimdi hatırladım. Biz senden o kadar çok bahsedince, o da neden Selim'i de çağırmıyorsunuz, dedi. Valla abi, aynen böyle oldu. Sonra..." Hatırlamak için benden yardım istercesine yüzüme baktı. "Sonra ne oldu ya?" Kafası öne düşer gibi oldu. Ayakta mı uyumaya başla-

dı diye kaygılanırken, başını kaldırdı. "Biz seni aramadık mı ya?" diye sordu.

"Aramadınız dedik ya, bana inanmıyorsan, inelim de Kenan'a sor."

"Tamam abi, Kenan'a soralım. Yok o sarhoştur şimdi, en iyisi Katya'ya soralım..."

"Katya ondan iyi mi sanıyorsun?"

"Yok Selim öyle deme, çok sağlam bir kız o. İyi de içici. Abi, bu Ruslar acayip insanlar." Gülmeye başladı. "Bak sana ne anlatacağım. Geçenlerde Melek'ten yakınıyordum. İşte, başımın etini yiyor filan diye. O arada bari güzel olsa gibilerden bir de laf etmişim. Katya bana baktı, 'Bir Rus atasözü der ki, çirkin kadın yoktur az rakı vardır,' dedi. İyi laf değil mi?"

"Votka demiş olmasın? Bilirsin, Ruslar genelde votka içer de..."

"Dur be, sahi lan, votka mı demişti yoksa?"

Binanın dışına çıktığımızda Katya ile Kenan'ı bizi bekler bulduk. Gecenin bir yarısı olmasına rağmen Balo Sokak, gerçekten de balo varmış gibi ana baba günüydü. Sarmaş dolaş sevgililer, henüz yeterince yakınlaşamamış kızlı erkekli çiftler, arkadaş bulamamış tekler ya da bizim gibi üç beş kişilik topluluklarla doluydu yarı aydınlatılmış sokak. Katya ile Kenan karşıdaki bankanın köşesinde, duvara yaslanmış bizi bekliyorlardı. Neredeyse istisnasız bütün erkekler, Katya'yı görünce şöyle bir duraksıyor; kimileri kibarca bir bakış atıp geçerken, kimileri dönüp dönüp genç kadına bakmaktan kendilerini alamıyorlardı. Kenan, insanı öfkeden deliye döndürecek bu bakışların farkında bile değildi: Bir sokak serserisi gibi şarap şişesini kafasına dikmiş lıkır lıkır içiyordu. Bırakın yanındaki kadına yiyecekmiş gibi bakan erkeklere aldırmayı, biri bu halimi görse ne der diye düşünmüyordu bile.

Katya da tıpkı onun gibi çevresinde olup bitenlere kayıtsız, samimi bir şekilde Kenan'a sokulmuş, şarap sırasının kendisine gelmesini bekliyordu. Çok da beklemedi, Kenan elinin tersiyle ağzını sildikten sonra şişeyi uzattı. Katya da hiç düşünmeden yudumlamaya başladı şarabı. Kenan'ı tanıdığım için hareketini çok da yadırgamamıştım ancak Katya gibi zarif bir kadının bu davranışı hiç de hoş görünmedi gözüme. Nihat benim gibi düşünmüyordu.

"Bitirdiniz şarabı be, bir parça da bana bırakın," diye atıldı. Bu yüzden Katya doyasıya içemeden ayrılmak zorunda kaldı şişesinden. Ama suratını asmadı; yaramazlık yapan bir çocuğun haylaz gülümsemesiyle uzattı şarabı. Nihat kutsal bir emanetmiş gibi kaptı şişeyi.

"Sabaha kadar böyle sokak ortasında durmayı düşünmüyorsunuz herhalde," diye açıkça belirttim memnuniyetsizliğimi.

Kenan toparlanmaya çalıştı.

"Yok canım gidiyoruz işte... Biz, sizi bekliyorduk."

Onun da dili hafiften sürçmeye başlamıştı.

"Nihat iyice kaydı," diye fısıldadım Kenan'ın kulağına, "evine bıraksak iyi olur."

Kenan, hâlâ şarabını içmeyi sürdüren Nihat'ı süzdü.

"Üüü bulut olmuş be... Bizi bırakıp gitmez abi bu. Öldürsen peşimizi bırakmaz."

"Ne yapacağız?"

"Stüdyoya götürelim." Saatine baktı. "Saat bir olmuş zaten. Biz de orada kalırız artık. Yarın sabah çekimlere başlayacağız."

"Yatacak yer var mı stüdyoda?"

"Olmaz mı? Daire geniş..." Birden anımsamış gibi elini boynuma attı. "Gel sana bir sarılayım Selim. Çok büyük adamsın sen be. O daireyi bize vermeseydin en az bir ay gecikirdi işler."

"Tamam tamam," diyerek geri çekildim. "Şimdi ne yapıyoruz?"

"Dedim ya Selimcim, stüdyoya götürürüz. Orada yatak da var, oda da var, banyo da var... Sahi son düzenlemelerden sonra sen gelmedin değil mi?"

"Gelemedim."

"İyi işte, hadi gidelim, böylece görmüş olursun."

"Yok ya, ben eve gideyim. Kafayı buldum zaten."

"Hepimiz bulduk oğlum... Ben, senden iyi miyim sanki? Ne yapacaksın eve gidip? Stüdyoda herkese yatacak yer var. Hem orası da senin."

Doğru olan evimin yolunu tutmaktı, yapmadım. Şarabın etkisi mi, stüdyonun nasıl olduğuna duyduğum merak mı, arkadaşlarımı yalnız bırakmamak isteği mi, bir şey engel

oldu bana. Onlarla beraber stüdyoya gitmeye karar verdim. Kenan, Nihat'ın elinden şarap şişesini alırken, ben de koluna girdim.

"Niye alıyorsun şarabımı be?" diye mızıkacak oldu Nihat.

"Hepsini sen içtin ama Nihatcım," diyerek Katya girdi araya. "Bize hiç bırakmadın."

"Ben mi içtim hepsini?" diyerek kurnazca güldü. Sonra ciddileşti, başını bana çevirdi.

"Ya Selim, biz Katya'ya ne soracaktık abi ya?"

Lafı uzatacağından korktuğum için,

"Hatırlamıyorum, ben sarhoş oldum oğlum," dedim. "Hadi yürüyelim."

Onu caddeye sürüklememe itiraz etmedi, ama beni iğnelemekten de geri durmadı.

"Sen de hemen sarhoş oluyorsun abi... Neyse... Neyse ben hatırlarım..."

Bu kez Nihat ve ben öne düşmüştük. Kenan ile Katya arkamızdan geliyorlardı. Caddede bizim gibi kafayı bulmuş o kadar çok insan vardı ki, belki dikkat bile çekmiyorduk, ne var ki ben hiç rahat değildim. Böyle yalpalayarak yürüdüğümüzü bir tanıdık görse, hakkımızda ne düşünürdü? Hadi yalpalamamızı boş verdim. Ya Kenan'ın elindeki şarap şişesine ne demeliydi? Neden ayrılmamıştım ki Baraka'nın önünden. Salaklık işte! Sol kolumla Nihat'ı idare etmeye çalışarak yürürken, saçı sakalı birbirine karışmış bir adam dikkatimi çekti. Gözüne kestirdiği kişilerin karşısına dikilip, "Bir dakika baba! Şerefsizim tersoyum. Yalan yok şarap içecem, bana bir sakal at baba," diyerek para koparmaya çalışıyordu. Onu hatırladım; Beyoğlu'nun evsiz, sokakta yatan takımındandı. Birkaç kez benim de yolumu kesip para istemişti. Aklıma ilk geleni yaptım. Başımı çevirip iki adım gerimizde yürümekte olan Kenan ile Katya'ya döndüm.

"Ya şu şarabı versenize."

Olacaklardan habersiz olan Kenan hemen uzattı. Şişeyi aldığımı fark eden Nihat istekle elime uzanırken, Beyoğlu'nun kıdemli garibanı, "Abi, o şişeyi bana ver," diye atladı üzerimize. Ben dünden razıydım. Hemen bırakıverdim şişeyi adamın ellerine.

Elleri boş kalan Nihat'ın, "Ne oluyor ya," demesine fırsat kalmadan gariban şişeyi aldığı gibi ara sokaklardan birinde kayboluverdi.

"Hay Allah!" diye geriye döndüm. "Gördünüz mü, herif bizim şişeyi nasıl kaptı?"

Kenan kalender bir tavırla elini sallayarak, neşeyle güldü.

"Bırak kapsın abi! Adamın kısmetiymiş. Biz yenisini alırız."

Yenisini alırmışız... Anlaşılan bunlarla başa çıkmanın imkânı yoktu. Hiç değilse anacaddeden uzaklaşıp ara sokaklara girseydik. Böylece tanıdık birileri tarafından görülme ihtimalini azaltmış olurduk. Ayhan Işık Sokak'a girmemize elli altmış metre vardı, ancak ondan önce Hava Sokak geliyordu. Nihat'ı sokağın girişine sürüklemeye başladım. Onun derdi ise başkaydı.

"Ya bir dakika, Katya'ya ne soracağımı hatırladım," diye durmaya çalıştı. Fakat benim onu bırakmaya hiç niyetim yoktu.

"Neyi hatırladın?" diyerek sürüklemeye devam ettim.

"Niye çekiştiriyorsun beni Selim yav," dedi kolumdan çıkarak. Suratı asılmıştı, öfkelendiği bile söylenebilirdi. "Bırak abi, ben yürürüm."

Ama kolumdan çıkar çıkmaz sallanmaya başladı.

"Düşeceksin."

"Bırak ya, düşeceksem düşerim."

Sakındığın göze çöp batar derler ya. Tartıştığımızı sanan meraklılar başımıza toplanmaya başlamıştı. İşte şimdi, tam rezil olacaktık. Allah'tan Katya yardıma yetişti. Kenan'ın kolundan çıkıp, Nihat'ınkine girdi.

"Hadi gidelim Nihatcım, niye durdun burada?"

Katya'ya şöyle bir baktı Nihat, "Durmadım ya... Sana bir soru soracaktım... Neydi ya..."

"Tamam hem yürüyelim hem anlatırsın," dedi Katya. Gerçekten de içkiye dayanıklıymış diye geçirdim içimden.

Nihat daha fazla direnmemişti.

"Hatırlıyor musun Katya, geçen gün bir konu hakkında konuşmuştuk, o neydi ya? Hani Kenan'ın evine gitmiştik... Dur, hatırladım. Hani sen, demiştin ya, çirkin kadın yoktur az içki vardır, demiştin..."

"Evet, demişimdir herhalde..."

"İşte onu soracaktım sana..."

"Anlamadım, neyi soracaktın?"

Nihat durdu, neyi soracağını çıkaramamıştı,

"Ufff kafam karıştı be... Neyse hadi yürüyelim, birazdan hatırlarım." Sapacağımız sokağın başına gelmiştik ki, birden durdu.

"Şarap ne oldu ya?"

"Bitirdin ya şişeyi lan," dedi Kenan.

"Ben mi bitirdim?"

"Sen bitirdin ya. Hatırlamıyor musun? Bize bir yudum bile bırakmadın."

Keyifle kıkırdayarak yürümeye başladı Nihat.

"Siz içki içmesini bilmiyorsunuz ki oğlum. Ben, sizden daha çok seviyorum içkiyi; çünkü, çirkin kadın yoktur, az rakı vardır. Yok az şarap vardır."

Yeniden zınk diye durdu. Katya'nın kolundan çıkarak, iki elini birbirine vurdu.

"Hatırladım! Hatırladım! Katya, sen bana, çirkin kadın yok, az rakı mı var dedin, yoksa az votka mı var, dedin?"

"Az votka var, dedim."

Katya'nın söylediklerini anlaması için biraz zaman geçmesi gerekti.

"Tüh be," dedi sonunda. Düşük omuzları iyice çöktü. Dik tutamadığı başını güçlükle bana çevirdi. "Haklıymışsın be Selim. Rakı değil, votka demiş. Ben yanılmışım."

"Önemli değil, ha rakı, ha votka, hepsi aynı kapıya çıkar."

Yeniden yürümeye başlarken, "Yok abi, ben sarhoş olmuşum," dedi. Sesi yılgındı, sönüktü. "Gidip yatalım artık."

Nihayet rahat bir soluk almıştım. Niyetini değiştirmesin diye, yeniden koluna girdim. Dördümüz birlikte sokağa daldık.

Bizim binanın köşesine geldiğimizde Kenan geride kalmıştı.

"Büfeden istediğiniz bir şey var mı, ben şu ilerdeki kamburdan şarap alıp geliyorum."

Kimse karşı çıkmadı. Bir tek ben artık içmeyelim istiyordum, ama dinlemeyeceklerini çok iyi bildiğim için hiç sesimi çıkarmadım. Ertesi gün çekimlere başlayacak olan onlardı, ne halleri varsa görsünlerdi.

Çocukluğumun geçtiği binanın önüne gelince, başımı kaldırıp, karanlık gökyüzüne uzanan bu eski, bu bodur binanın yıpranmış siluetine baktım. O aşina olduğum buruk duygu kapladı içimi. Gece boyunca yaşadığımız bütün o curcunaya rağmen derinlerde bir yerlerde kedere, özleme benzer bir acının boğazımı düğümlemesini, gözlerimi yakmasını engelleyemedim. Babamın gergin yüzü ile annemin hastalığın yıprattığı cılız bedeni canlandı belleğimde. Bir zamanlar bu binada onlarla birlikte yaşadığım anılar, kötü huylu hayaletler gibi, üzerime saldırmaya hazırlanırken, "Kilitleri değiştirdik," dedi elindeki anahtarla kapıyı açmaya çalışan Katya. "Dış kapınınkini de, bizim stüdyonunkini de yeniledik. Sadece bodrumunki aynı kaldı. Orası da boş zaten."

Babam sağken biri bunu yapmaya kalksa kıyamet kopardı. Onun izni olmadan tek çivi çakamazdınız bu binaya. Öldükten sonra da bu binayı yıkıp, bir apartmana dönüştürmememi vasiyet etmişti bana. Hey gidi Ali Rıza Bey, hey diye geçirdim. Zaman nasıl da değiştiriyordu her şeyi.

Katya durgunluğumu yanlış anlamış olacak ki, "Sizin depoya bakan Halim Bey'e de verdik yeni anahtarlardan," diye açıklamaya çalıştı.

"Ha... Tamam canım. İyi yapmışsınız."

Suskunluğunu hâlâ koruyan Nihat kolumdan çözüldü, bir eliyle kapıdan destek alarak temkinli adımlarla girdi içeri. Artık Nihat'ın kafayı vurup yatmak istediğinden kesinlikle emin olmuştum. Düşer diye kaygılanıp ben de ardı sıra süzüldüm içeri. Fakat yardımıma gerek kalmadan, Nihat duvara tutanarak, giriş katındaki stüdyoya yöneldi. Yine de bırakmadım peşini; kapıya kadar bir gölge gibi takip ettim onu. Kapının açılması için Katya'yı beklememiz gerekti. Sanki hiç şarap içmemiş gibi rahatça açtı kapıyı genç kadın. Sadece elektrik düğmesini bulması biraz sorun oldu.

"Hâlâ öğrenemedim şu düğmenin yerini..." diyerek eliyle bir süre duvarı yokladı. Sonunda, "İşte buldum," diye sevinçle söylendi ve ortalık aydınlanıverdi. Üçümüz birden içeri girdik. Uçuk bir maviye boyanmış hole adım atar atmaz, "Benim tuvalete gitmem lazım," dedi Nihat. Hiç duraksamadan duvarın sağ tarafındaki alaturka tuvalete yöneldi. Orayı yıllar önce iptal etmiştik. "Banyo o tarafta değil," diyecek oldum.

"Biz artık küçük tuvaleti kullanıyoruz," dedi Katya. "Banyoyu karanlık odaya çevirdik. Fotoğrafları basmak için."

Biz konuşurken, Nihat kendini tuvalete atmıştı bile. Holün duvarlarını işaret ederek, "Ne güzel bir renk," dedim.

"Beğendiniz mi?"

"Çok beğendim, bu sene kışlık modada da pastel renkler hâkim."

"Öyle mi? Beğenmenize çok sevindim." Bir an sıkıntıyla yüzüme baktı. "Alınmayın ama bu binaya ilk girdiğimde huzursuz olmuştum. Kasvetli bir havası vardı. Mimar kimdi bilmiyorum. Nedense içerisinin karanlık olması için elinden geleni yapmış. Odalar büyük, pencereler küçük."

"Ben de bilmiyorum mimarını. Binayı babam yaptırmadı, sonradan satın almış. Mimarın önemli biri olduğunu sanmıyorum."

"Sokakta sizinki gibi iki üç katlı evler kalmamış. Hepsi apartman olmuş. Neden siz apartman yaptırmadınız?"

"Düşünmedim değil, babam sağken bir kez lafı açtım. Bana çok kızdı. 'Bu evde annenin anıları var. Bu evin tuğlasına dokunmayacaksın,' dedi.

Babam öldükten sonra da onun sözünden çıkmadım. Benim de acı, tatlı pek çok anım vardı. Kıyamadım. Hem depo olarak da işimize yarıyordu. Öylece kaldı işte."

Katya başka bir soruya geçti.

"Siz de yatılı mı okumuştunuz?"

"Evet, üçümüz de yatılıydık."

"Eviniz okula bu kadar yakınken..."

"Annem hastaydı. Sanırım babam beni bu ortamdan biraz uzaklaştırmak istiyordu. Başlarda evden ayrı kalmak zor gelmişti, sonra Kenan ve Nihat'la arkadaş olunca eğlenceli olmaya başladı."

"Bana sorarsanız babanız iyi yapmış. Ev zaten insanın içine kasvet salıyor. Bir de hasta..." Duraksadı. "Özür dilerim. Annenizden söz ediyorum ama bir çocuk için..."

"Önemli değil, anlıyorum."

"Böyle konuştuğum için üzgünüm, ancak ev gerçekten çok karanlık. Fotoğraf stüdyosu için uygun bir ortam, ama yine de içimizi karartmasın diye dairenin her bölümünü ayrı bir renge boyamaya karar verdik. Renklerin hepsi de buradaki gibi pastel. Gelin, salonu göstereyim size."

Salonu açık pembeye boyamışlardı ama beni etkileyen renk değil, karşılaştığım manzaraydı. Sanki bizim ihtiyar evimizin, artık modası geçmiş yüksek tavanlı, geniş salonlarından biri değil de gerçek bir fotoğraf stüdyosu duruyordu karşımda.

Tavana taşıyıcı raylar monte edilmişti, iki tane hareketli vinç gözüme çarptı. Sanırım bunlar yukarıdan çekim yapmak içindi. İki tane kocaman paraflaş ile önlerinde ışığı yumuşatmaya yarayan perdeleyici duruyordu. Sabit çekimler için bir tripot ortalıkta bırakılmıştı. Sol taraftaki duvara, iki çelik dolap yerleştirilmişti. Öteki malzemeler dolapların içinde olmalıydı. Dolapların yanında bir ışıklı masa vardı, üzerinde renkli kartonlar, kalemler, birkaç dergi. Beni en çok şaşırtan yer ise, salonun sağ tarafında bir oda görünümünde döşenen bölümdü. Bu odayı tanıyordum. Sormak için Katya'ya dönerken, gözüme çarpan duvardaki resimden hatırladım; hani şu haça çivilenmiş yılanın bulunduğu tablo. Cinayet fotoğraflarından birinde görmüştüm. Bıçaklanarak öldürülen genç kızın bulunduğu oturma odasıydı bu. Gerçi öldürülen kızı canlandıracak manken henüz ortalıkta yoktu ama belleğim, kalbine saplanmış kocaman bir ekmek bıçağıyla, sırtını ucuz koltuklardan birine verip, öylece yere yığılmış olan genç kızı, kendiliğinden yerleştirmişti salondaki yerine. Bu görüntü gözlerimin önünde belirince tüylerim diken diken oldu, başım dönmeye başladı. Taşıyıcı ayaklardan birine tutunmak zorunda kaldım.

"İyi misiniz?" dedi Katya.

"İyiyim, iyiyim."

Baş dönmem geldiği gibi çabucak geçmişti.

"Muhteşem bir iş çıkartmışsınız," dedim toparlanırken. "Tıpkı fotoğraftaki odaya benzemiş."

"Hatırlıyorsunuz demek. Sizin belleğiniz de hiç zayıf değilmiş."

"Böyle korkunç görüntüleri unutmak zor."

Tuhaf bir ıslık sesi doldurdu salonun içini. Ben şaşkınlıkla etrafa bakınırken, "Kenan gelmiş olmalı," diyerek kapıya yöneldi Katya.

Böylece az önceki ıslığın kapı zili olduğunu anladım. Bakışlarım stüdyoyu tararken, başım yine hafiften dönmeye başlamıştı. Nihat'a şöyle böyle diyordum ya, anlaşılan ben de bulmuştum kafayı. Birden içerisinin havası çok ağır geldi,

pencereye yöneldim. Temiz hava, hepimize iyi gelirdi. Pencereyi açıp, serin havayı derin derin içime çektim. Gerçekten de iyi gelmişti; gözlerimi kapayıp bir süre daha pencerenin önünde durmayı planlarken, "Nasıl buldun stüdyomuzu?" diyen Kenan'ın sorusuyla bozuldu rahatım. Döndüm.

"Şahane olmuş. Katya olağanüstü bir iş çıkarmış." Bunları söylerken Katya'nın Kenan'ın yanında olmadığını fark ettim. "O nerede?" diye sordum.

"Mutfakta," dedi başıyla arkayı işaret ederek, "aldıklarımı hazırlıyor... Öteki odaları gördün mü?"

"Yoo, görmedim."

"Hadi gel, seni gezdireyim."

Zihnimin uyuşukluğunu, bedenimin gevşekliğini gideren o dipdiri, temiz havayı salonda bırakıp, mecburen Kenan'ın isteğine uydum.

Yeniden uzun hole girdiğimizde, tuvaletten çıkan Nihat'ı gördük. Gülümsemeye bile takati yoktu.

"Yav çocuklar ben acayip kelle olmuşum. Bir yer gösterin de yatayım."

Yüzünde tatlı, sitemkâr bir ifade belirdi Kenan'ın. "Gel, gel, başımızın belası," diyerek Nihat'ın koluna girmek istedi.

"Çekiştirme yav, Kenan," dedi Nihat. Suratında ağır, yorgun bir ifade vardı. Başımızın belası lafına alınmıştı galiba. "Bu gece her önüne gelen beni çekiştirip duruyor zaten. Tamam sarhoşuz ama aklımız yerinde, sen bana yatacağım yeri göster yeter."

Üstelemedi Kenan.

"Tamam Nihatcım, tamam, gel."

Kenan önde, Nihat arkada, holü geçip, koridorun sonundaki odaya girdiler. Ben durur muyum, peşleri sıra ilerledim. Bu oda uçuk yeşile boyanmıştı, perdeler, duvarın birini olduğu gibi kaplayan ahşap dolap ve karşılıklı olarak yerleştirilmiş iki divan ise açık pembeydi. Her odadaki renk uyumunu inceden inceye hesaplamış olmalıydı Katya. Ben bunları düşünürken, Kenan dolabı açmış, çarşaf çıkarmaya çalışıyordu ancak Nihat'ın onu bekleyecek hali yoktu. Kendini çoktan pencerenin önündeki divanın üzerine atarak uyumaya başlamıştı bile.

On Birinci Bölüm

Divana uzanır uzanmaz, horlamaya başlayan Nihat'ın üzerini battaniyeyle örttükten sonra çıktık odadan. Kenan önce beni karanlık odaya dönüştürdükleri banyoya götürdü. Burası kül rengine boyanmıştı. Duvarların kenarlarına iki tezgâh yapmışlardı, iki tezgâhın üzerinde fotoğraf basmaya yarayan, biri büyük, biri küçük iki agrandizör duruyordu. Tezgâhın olmadığı duvarların birinin önüne köylerde hayvanların su içtiği kocaman yalaklara benzer bir küvet koymuşlardı.

"Dur, şuranın orijinal ışığını yakayım da öyle gör," dedi Kenan.

Düğmeye dokunur dokunmaz, her yer karardı, sonra kan rengi cılız bir ışıkla nesneler yeniden belirginleşmeye başladı. Daha önce hiç görmediğim, etkileyici bir sahne belirmişti gözlerimin önünde; eşyalarla birlikte bedenimiz, ellerimiz, yüzümüz, saçlarımız, gözlerimiz kızıla boyanmıştı. Kendimi bir korku filminin setindeymiş gibi hissettim. Belki de bu yüzden, sessizliğe daha fazla katlanamayarak sordum:

"Bu ışığın fotoğraflara zararı olmaz mı?"

"Siyah beyazlarda olmaz. Fakat renklilerde sorun çıkar. Renkli fotoğrafların banyo edildiği karanlık odalarda amber rengi, daha cılız bir ışık bulunur. Bir sürü insan odada ışık olduğunun farkına bile varmaz."

"Peki bu yalağa benzeyen küvet nedir?"

"Yalak mı?" diye güldü. "Doğru lan, hiç düşünmemiştim. Gerçekten de yalağa benziyor. Orada fotoğrafları banyo edeceğiz."

"Büyük değil mi?"

"Sergi için fotoğrafların büyük boy basılması lazım."

Kenan benim merakımı giderirken, kapı vuruldu. "Geleyim mi?" diye sordu Katya.

"Gel, gel," diye seslendi dışarıya Kenan. Yeniden elektrik düğmesine bastı. İçerisi aydınlanınca bana döndü: "Fotoğraf banyo ediyoruz sandı."

Kapı aralandı, Katya'nın güler yüzü göründü.

"Masa hazır, ama birinizin şarabı açması gerek."

Eyvah, diye geçirdim içimden. Bu ikisinin niyeti kötüydü, sabaha kadar içeceklerdi. Ne olacak eş yok, çocuk yok, hesap verecek kimse yok. Oysa benim yarın sabah erkenden hastaneye, Gülriz ile Burç'un yanına gitmem gerekiyordu. Bir kez daha lanet okudum kendime; neden onlara uyup buraya gelmiştim ki? Ama olan olmuştu, kendi kendimi yemenin artık bir anlamı yoktu. Bir an önce, Nihat'ın yattığı odaya kapağı atıp, tıpkı arkadaşım gibi kafayı vurup uyumanın bir çaresini bulmalıydım. Ancak bu, o kadar kolay olmayacaktı. Kenan büyük bir hevesle stüdyosunu gezdirirken, benim uykum geldi demek yakışık almazdı. Hele yanımızda Katya varken... Baksanıza, kadın masayı hazırlamış, bizi bekliyordu.

Karanlık odadan sonra, malzeme deposu olarak kullandıkları bir odaya soktular beni. Bu oda için buz mavisini uygun görmüştü Katya. Odada ilk dikkatimi çeken, kapağı açık kalmış bir gardırop oldu. Askılarında eski, yeni, çeşit çeşit kadın, erkek giysileri sallanıyordu. Başımı çevirince kocaman bir ayna gördüm. Üçümüzle birlikte gardırobun yarısını da içine alan aynanın önünde bir masa duruyordu. Masada parfüm şişeleri, irili ufaklı krem tüpleri, pudra kutusu, rimel, birkaç çeşit ruj, saç fırçası, renk renk farlar, göz kalemleri gibi makyaj malzemelerinin yanı sıra, donuk gözlerini yüzümüze dikmiş, plastikten yapılma bir manken başı da dikkat çekiyordu. Başın üzerine farklı renklerde birkaç peruk iğreti olarak bırakılmıştı. Hayranlıkla mırıldandım:

"Vay be! Burada bir tiyatro kulisi kurmuşsunuz."

"Eee işini iyi yapacaksın abi," dedi Kenan. Gururunu gizlemeye gerek duymamıştı. Haklıydı da, insanın sevdiği işi yapması kadar güzel bir duygu olamazdı.

Kulisi andıran odadan çıktıktan sonra, salon kadar büyük olmasa bile yine de oldukça geniş sayılabilecek, duvarları şampanya rengine boyanmış bir başka odaya geçtik. Burayı bir oturma odası gibi düzenlemişlerdi. Nihat'ın uyuduğu odadaki gibi iki divan karşılıklı olarak yerleştirilmişti; ama bu divanların rengi içerdekilerden farklı olarak kanarya sarısıydı. Aynı renkte iki adet koltuk, oturma odası takımını tamamlıyordu. Divanlar ile koltukların arasında ise üstü kalın camla kaplı, siyah ahşaptan yapılma ince, uzun bir sehpa duruyordu. Açılmamış şarap şişesi, ağzına kadar suyla dolu cam bir sürahi, parlak metalden yapılma bir tirbuşon, henüz boş olan üçü su, üçü şarap için altı kadeh, peynir, yeşil zeytin ve çerezden oluşan mütevazı mezelerimizin yer aldığı üç küçük tabak sehpanın üzerinde bizi bekliyordu. Karşı çıkışımın anlamsız olduğunu bile bile söylendim.

"Artık içmesek?"

"Sadece bir şişe aldım be Selim," dedi Kenan. "Üçümüz ikişer kadeh içsek biter."

"Aslında ben de çok içmekten yana değilim. Ama Kenan almış bir kere. Üstelik kırmızı..." diye Katya da ısrar edince, çaresiz koltuklardan birine oturdum. Ama söylemekten de kendimi alamadım.

"Ya arkadaşlar yarın sabah çekime başlayacağız, diyorsunuz. Bu kafayla nasıl olacak bu iş?"

"Bak şimdi ayıp ettin Selim," dedi Kenan çaprazımdaki divana çökerken. "Sanki hayatımızda ilk kez içiyoruz. Oğlum ben, kaç kez sabahlara kadar içip, gün doğarken duşumu alıp, önemli iş toplantılarına gittim. Muhtemelen o gecelerin birkaçında sen de yanımdaydın."

Sesi de, yüzündeki ifade gibi sitemkârdı. Ciddi miydi, yoksa şaka mı yapıyordu, ayırt etmek mümkün değildi. Ciddiye aldım.

"Ben olsam ne olacak, olmasam ne olacak. Marifet sanki!"

"Abi, marifet diyen oldu mu? Sen yarın çalışamazsınız dedin, onun için söylüyorum."

Derdimi anlatamamanın verdiği sıkıntıyla, arkadaşımın hemen yanına oturan Katya'ya döndüm.

"Ya Allah aşkına siz söyleyin. İnsan ayıkken mi daha iyi çalışır, yoksa sarhoşken mi?"

"Ayıkken," dedi Katya. Kenan karşı çıkacaktı, genç kadın lafı kaptırmadı. "Ama biz bütün çalışmayı yarın yapmayacağız. Yarın sadece ilk adımı atıyoruz... Yaklaşık iki ay sürecek bir maratonun ilk adımını. Yani ilk gün kafamız hafif bulutlu olsa bile fazla bir kaybımız olmayacak. Hem dikkat ettiyseniz, sizin kadar içmedim. Hiç merak etmeyin işlerin çığırından çıkmasına izin vermem."

Katya'nın neden içimizdeki en ayık kişi olduğu şimdi anlaşılıyordu. Doğruydu, en az içen o olmuştu. Üstelik Baraka'ya ilk geldiğimde az içeceğini de hepimize söylemişti. Şakaydı, sohbetti derken bunları unutmuştum. Kadın, Nihat'ın tahmininin tersine alkolik değil, akıllıydı. Uzanıp sehpanın üzerindeki şarap şişesini aldı.

"Eveet, kim açıyor bunu?" diyerek Kenan ile benim yüzüme baktı.

Artık tartışma hevesi sönmüş olan Kenan başıyla beni gösterdi. "En güçlümüz Selim, o açsın."

Şişeyi bana uzatan Katya'yı daha fazla bekletmek kabalık olurdu; şarabı aldım, masanın üzerindeki tirbuşonu kullanarak mantarı çıkardım.

"Şişeyi açtığına göre sakiliği de sen yap," diyerek Kenan kadehlerden birini uzattı. Nazlanmadan boşalttım şarabı kadehe. Kristal bardak bordo rengi sıvıyla doldu, şişeyi yavaşça döndürerek ağzını yukarı kaldırdım.

"Ooo bu ne ustalık," diye mırıldandı Katya, "tek bir damlası bile dışarı süzülmedi."

"Babamın sayesinde. İçki içerken kurallara dikkat ederdi. Şarap konurken dışarı süzülmesine, şişenin ya da kadehin kenarından akarak masayı kirletmesine tahammül edemezdi."

"İlginç," dedi genç kadın. Bakışlarındaki ifadenin hayranlık mı, yoksa şaşkınlık mı olduğunu anlayamadım. Anlayamadan da değişti zaten gözlerindeki ifade.

"Babanız çok mu içerdi?"

"Yok canım, özel günlerde filan."

Kenan lafı sokuşturdu.

"İçmezdi desene şuna."

"Niye öyle diyeyim? İçerdi ama benim kadar değil. Kendini kaybetmekten korkardı. Başımıza ne geleceği belli olmaz,

insanın aklı her zaman yerinde olmalıdır, derdi. Ben de babam gibiyim aslında. Hiçbir zaman kendimi kaybedecek kadar içtiğimi hatırlamıyorum."

Doldurduğum kadehi masadan alıp Katya'ya uzattı Kenan, ama benimle konuşuyordu.

"Bak bu doğru, hakikaten sen Ali Rıza Amca'ya çok benziyorsun." İkinci kadehi eline alırken, genç kadına açıklamaya başladı. "İçkili ya da ayık, bu adamın kendini kaybettiğini hiç hatırlamıyorum. Selim en mantıklımızdır. Daha kısa pantolonlu çocukken bile, kerli ferli adamların aklına gelmeyecek laflarla bizi beladan korumaya çalışırdı."

"Gevezeliği bırak da o boş kadehi bana uzat," dedim tatlı sert bir tavırla. Söylediklerimi yaptı ama bana takılmayı da bırakmadı.

"Yalan mı oğlum? Sen hep böyle ağırbaşlı değil miydin?"

Kadehi doldurmaya başlamadan önce, Katya'ya göz kırparak mırıldandım.

"Suratsız demek istiyor."

"Yok canım, suratsız değilsin, sevimli bile sayılırsın. Bir de şu kontrollü havandan kurtulsan..." Sustu. Doldurduğum kadehi önüne çekti. "Yav kusura bakma Selim ama, bazen seni anlamıyorum abi. Bu kadar saçma sapan bir dünyada, bu kadar mantıklı olmaya çalışmanın ne yararı var?"

Kendimden emin bir gülümsemeyle, üçüncü kadehi de şarapla doldurdum. Şişeyi masanın üzerine koyarken yanıtladım sorusunu:

"Nihat ile senin gibi iki delinin yanında, benim gibi makul birinin olması lazım."

"Vay be!," dedi Kenan yapmacık bir öfkeyle. "Duydun mu Katya, adam bize deli dedi..." Kendi kendine mırıldandı. "Adam bize deli dedi ya." Gülümsedi. Öne eğdiği başıyla birlikte kadehini de kaldırdı. "Tamam ulan, deliyiz anasını satayım... Hadi delilerin şerefine içelim."

İsteğine uyduk.

"Baraka'da içtiklerimiz kadar olmasa da iyi," dedi kadehini hepimizden önce masaya koyan Katya. Az içmeye hâlâ özen gösteriyordu.

"Evet," dedi Kenan hiç çekinmeden sağ elini, Katya'nın omzuna koyarken. "Güzelmiş."

Katya, bizimkinin elinden hiç rahatsız olmuşa benzemiyordu. Hatta o güzelim vücudunu Kenan'ınkine yaslar gibi oldu. Kenan bu hareketin farkında olmamalıydı ki, gözlerini bana dikti.

"Deliyiz ha!" diye tekrarladı. "Demek biz deliyiz!"

Kenan da yavaştan sarhoş olmaya başlamıştı. Onun nakaratını dinlemek yerine Katya'ya döndüm:

"Sahi, sanatçıların biraz çılgın olduğu söylenir. Siz bu adamlarla çalışıyorsunuz, doğru mu?"

"Çılgın mı? Kaçık, kaçık..." diyerek işi iyice şakayla vurdu Kenan. Bunları söylerken sağ elini genç kadının omzundan almış, dizlerinin üzerine koymuştu. Katya, Kenan'ın ne sözlerine ne de dokunuşuna aldırdı.

"Çok yaygın bir düşünce. İşin tuhafı, sanatçılar da bu tanımlamadan hiç şikâyet etmezler."

"Bizim Kenan gibi mi?"

Arkadaşım homurdanmaya başlayacaktı ki, "Evet, Kenan gibi," diye onayladı beni genç kadın. "Ama yadırgamıyorum. Farklı olmak istiyorlar, orijinal olmak istiyorlar."

"İyi de," dedim, "bence önemli olan nasıl yaşadıkları değil, ne ürettikleri."

Yeşil gözlerinde anlamlı bir ifade belirdi.

"Haklısınız, önemli olan ne ürettikleri, fakat kimi sanatçılar iyi yapıtlar ortaya koymak için çılgınca yaşamak gerektiğine inanıyor."

"İlgisi yok."

"Ama çılgınca yaşayıp, sıra dışı yapıtlar üreten çok sanatçı var."

"Tersi de var."

"O da doğru. Önyargılı olmamak gerek. Aslına bakarsanız, ben de her sanatçının çılgın ya da deli olması gerektiğine inanmıyorum. Sanatçının bilge olması, çılgın olmasından daha önemli."

"Bilge mi?"

Bu kısa soru, tartışmamızı ciddiye almayan Kenan'dan gelmişti.

"Evet, bilge; insanın zihninde şiir ile felsefenin buluşması."

"Eyvah," dedi Kenan elini başına koyarak, "ben boku yedim. Çünkü şiirden hiç hoşlanmam."

Genç kadın, dizinin üzerinde gezinmekte olan Kenan'ın elini şakayla itti.

"O zaman sizinle çalışamam beyefendi. Şiir sevmeyen biri, evrimini tamamlamamış biridir benim için."

"Yapmayın ne olur," diye şakayı sürdürdü Kenan. "Belki sizin çabalarınızla bu cahil, şiiri de sevmeyi öğrenir. Ne olur bana bir fırsat verin."

"Ya Kenan, bir dakika, sulandırma şu işi," diye araya girdim. "Gerçekten merak ediyorum şu konuyu."

"Tamam, tamam sustuk."

"Bilgelikten bahsediyordunuz?" diyerek Katya'ya döndüm.

"Evet, bence sanatçı bilge olmalı," diye ciddileşti genç kadın.

"Çünkü bilgelik, çılgınlık kadar, aklı başında olmayı da, başka insanlık durumlarını da içerir."

Sanki hiç içki içmemiş gibi son derece mantıklı konuşuyordu. O konuştukça sanki ben de ayılıyordum.

"Yani hayatı bir bütün olarak kavramalılar mı diyorsunuz?" diye sordum.

"Sadece kavramaktan değil, aynı zamanda hayatla olan ilişkilerinden de söz ediyorum. Sonuçta sanatçının bilgisi, deneyimi, görgüsü kaçınılmaz olarak yapıtına yansıyacaktır."

"Anlıyorum," dedim.

"Ne o, yoksa sen de mi sanatçı olmaya karar verdin?" diyerek yeniden işi muzipliğe vurdu Kenan.

"Yoo, benim sanatçı filan olmaya niyetim yok, ama senin bu laflara ihtiyacın var. Bence Katya'yla oturup saatlerce konuşmalısın."

"Sen hiç merak etme zaten konuşuyoruz. Bunları ilk kez duymadım." Sonunda ciddileşmiş miydi ne? Hınzırca parıldayan ela gözlerini Katya'ya çevirdi. "Şu projeyi tamamlar tamamlamaz Tibet'e gidiyorum. Beş yıl Budist rahiplerle takılıp, bilgeliğin sırlarını öğreneceğim."

Şarap kadehime uzanırken, "Sen dalga geçmeye devam et," dedim, "Tibet'e mi gidersin, mabede mi bilmiyorum ama, Katya'nın söylediklerine kulak versen iyi olacak."

Kenan'ın gözlerindeki ışıltı büyüdü.

"Ben onu her zaman dinlerim," dedi. O benim aşkım, sevgilim, kadınım, o isterse bütün hayatımı veririm der gibiydi. Katya da benim anladığımı anlamış olacak ki, dudaklarında o enfes gülümsemeyle döndü, göz göze geldiler. Benim varlığımı unutup, birbirlerinin gözlerinde kayboldular. Önce şaşırdım, sonra utanç, kıskançlık karışımı tuhaf bir duygu sardı benliğimi. Ne yapacağımı bilemedim. Kadehi kaptım, gözlerimi kapayıp içindeki şarap bitinceye kadar içtim. Kadehim boşaldığında, onlara bakmamaya çalışarak yeniden şişeye uzandım.

"Şuraya bakar mısın?" diyen Kenan'ın sesiyle olduğum yerde kaldım. "Bir de az içerim, diyordu. Zaten böyle diyenden korkacaksın."

Katya da mahmurlaşan gözlerini, Kenan'dan almış bana bakıyordu. Ne diyebilirdim ki? Gözlerinizle birbirinizi yediniz, ben de arada ne yapacağımı şaşırdım mı diyecektim.

"İşin doğrusu," diye söylendim, "şu şarap bitsin de, bir an önce gidip yatayım diyorum."

"Aşk olsun Selim Bey," dedi Katya. "O kadar çok mu sıktık sizi."

Öyle doğaldı ki, benim şu anki ruh halim hakkında en küçük bir fikrinin bile olmadığını anladım. Rahat bir insan olmadığım için kendime kızdım.

"Yok canım, ne münasebet. Yarın sabah erkenden hastaneye gitmem gerekiyor, o yüzden..."

Mahcup bir ifade belirdi Katya'nın yüzünde.

"Öyle mi bilmiyordum. O zaman..."

Katya'nın yumuşadığını gören Kenan kestirip attı:

"O zaman filan yok! Selim su koyverme, şarap bitince hepimiz gidip uyuyacağız."

Şu bizim Kenan ne salak adamdı, yanında dünyanın en güzel kadınlarından biri duruyordu, o tutmuş benim kalmam için ısrar ediyordu. Bunları arkadaşıma söyleyemedim, ancak yüzümde öyle bir ifade belirmiş olmalı ki, Kenan takılmadan edemedi:

"Ne o sırıtış be? Sanki karşında aptal biri varmış gibi."

Yok mu, diyecektim,

"Sana öyle gelmiş oğlum," dedim, "hadi uzat kadehini de doldurayım. "

Görmekte zorlanıyormuş gibi gözlerini kısarak kadehine baktı.

"Sahi be çoktan boşalmış," diyerek uzattı. Şarabını hâlâ bitirmeyen Katya bizi izlemekle yetiniyordu. Kadehini şarapla doldurduktan sonra, "Hadi bakalım dostluğa," dedi Kenan.

"Dostluğa."

Yine yarısına yakın içtim, kadehi masaya koyarken, başımın döndüğünü hissettim. Yavaş iç, diye uyardım kendimi.

"Yav şu delilik meselesine ben de çok kıl oluyorum aslında," diyerek az önceki konuya döndü Kenan. Yine mavra yapacak sandım... Hayır, şakacı hali, yerini ciddiyete bırakmıştı. "Bakmayın az önce söylediklerime. Matrak olsun diye deliyiz, çılgınız dedim. Abi, bu sanat camiasında öyleleri var ki, insanı çıldırtır. Herifler tepeden tırnağa şekil. Hayatında doğru dürüst tek bir iş yapmamış, ama konuşmaya bir başladı mı yanına yaklaşılmıyor." Eliyle Katya'nın bileğine dokundu. "Geçen gün Kaktüs'te karşılaştığımız şu yönetmen bozuntusu..."

Katya'nın alnı kırıştı, hatırlayamamıştı.

"Hani şu kaşına metal halka taktıran, erkek mi, kadın mı, ibne mi, ne olduğu belli olmayan dallama," diye güzelce tarif etti bizimki.

Katya'nın yüzü belli belirsiz gölgelendi.

"Tümer'den mi söz ediyorsun?"

"Tamam işte o. Adı Tümer mi o herifin?"

"Yapma Kenan... Tümer kötü biri değildir."

"Ben kötü biridir demiyorum ki. Fakat bir düşün, herif hayatında bir tek film çekmemiş, ağzına sıçtı sinemacıların. Ne oyuncusu kaldı ne senaristi ne yönetmeni... Ulan, hiç değilse beğendiğin bir kişi olsun be! Yok abi, herkes beceriksiz, herkes ahmak, herkes taklitçi... Genç biri olsa anlayacağım, ulan şu yaşa gelmişsin hiçbir bok yiyememişsin bir de atıp tutuyorsun. Vay efendim, Türk sinemasının vizyonu yokmuş, vay efendim, bizim sanatçılarımız yeterince çılgın değilmiş. Ulan senin her tarafın çılgın olsa ne olur be."

"Bence biraz abartıyorsun Kenan. Tümer Türkiye'de sinemayı bilen üç beş kişiden biridir. İngiltere'de sinema okudu. Çok önemli yönetmenlerin asistanı olarak çalıştı. Büyük bir

birikimi var. Onun sorunu sinemada ne yapacağına karar verememesi. Bence ondan çok iyi bir eleştirmen olur. Ama o yönetmen olmak istiyor. Bu da kolay iş değil tabii."

"Ama masa başında ahkam kesmek kolay," dedi Kenan. Bana döndü. "Herifin bir de kıyafetini göreceksin Selim. Başında bir kovboy şapkası, ağzında puro, ayağında çizme... Ya gülme Selim, valla doğru söylüyorum. Bir bakışı var hazretin, sanki dünyayı kendisi yaratmış. Abi, yakasından tut, sabaha kadar döv herifi."

"Niye dövüyormuşsun adamı?" dedi Katya. Gerginleşmeye başlamıştı. "Herkesin senin gibi mi olması gerekiyor?"

Eyvah, işler kızışmaya başlamıştı. Bir yolunu bulup bu tartışmayı önlemek gerekiyordu.

"Yoo, herkesin benim gibi olması gerekmiyor. Ama öyle uçuk kaçık kıyafetler giymekle, milleti küçümsemekle sanatçı olunmayacağını da herkesin bilmesi gerekiyor." Yine bana döndü. "Haksız mıyım Selim, söylesene?"

Kenan'ın sorusunu fırsat bildim.

"Ben de bu tiplerden pek hoşlanmam. Fakat sonuçta sanatla uğraşıyorsunuz Kenan. Nasıl söyleyeyim... Bir hayal dünyasında yaşıyorsunuz. Yaptığınız iş uçukluğa, kaçıklığa müsait. Tamam sahtekârı, üçkâğıtçısı da çıkar aradan ama gerçek sanatçılar da uçuk kaçık olabilir. Adam iyi yapıtlar ortaya koyduğu sürece çılgınlığına, deliliğine pek takılmamak gerekir."

Kenan'ın ela gözleri durgunlaştı, suratı asılır gibi oldu. Katya'yı desteklemem canını sıkmıştı. Gelgelelim Katya, onun canının sıkılmasına aldırmıyordu.

"Selim Bey doğru söylüyor. Bir de kendimize bakalım Kenan. Şu yapmaya çalıştığımız iş..."

"Gene mi oraya döndük?" diye parladı Kenan.

"Evet, gene oraya döndük. Bu iş normal mi sence?"

"Tabii normal. İnsanlar yaklaşık iki yüz yıldır fotoğraf çekiyorlar."

"Evet ama, insanlar genellikle mutlu anlarının fotoğraflarını çekerler. O güzel anları hatırlamak için. Acılarını, ölümleri unutmak istemeyen insan olabilir mi? Kötülüklerin, acıların, vahşetin fotoğrafını kim çekmek ister? Hangi normal insan cinayet mahallinin fotoğraflarını toplayıp, bunları yeniden çekip sergi açmayı düşünür?"

Kenan söyleyecek söz bulmakta zorlanıyordu.

"Ne demek istiyorsun?" Sesi azarlar gibi sert çıkmıştı. "Ben deli miyim yani?"

Katya'nın su yeşili gözlerinde anlayışlı bir ifade belirdi.

"Sana deli diyen yok. Sadece sanatçıların çılgınca davranışlarda bulunabileceklerini anlatmaya çalışıyorum."

"Benimki çılgınlık değil, benim yapmaya çalıştığım başka."

"Senin kınadığın sanatçılar da, benimki başka diyorlar. Haklılar da; sanat deliliği meşru kılar."

Ters ters Katya'ya baktı Kenan, daha da sertleşecek diye korktum. Yapmadı, sessizce kadehine uzandı. Aslında öyle kolay öfkelenen biri değildi. Fakat bu sergi onu gergin biri haline getirmişti. Yüzümüze hiç bakmadan kadehini kaldırdı, dudaklarına götürmeden önce uzlaşmaz bir tavırla söylendi:

"Ben deli filan değilim... Ben işini iyi yapmaya çalışan bir fotoğrafçıyım."

Kenan gerginliğini şarabın burukluğuyla gidermeye uğraşırken, Katya tatlı bir sesle onu ikna etmeye çalıştı.

"Aksini söyleyen yok. Bu işte hepimiz biraz kaçığız."

Kadehini yeniden masanın üzerine koyan Kenan inatla başını salladı.

"Hayır efendim, ben kaçık filan değilim. Hele o Tümer denen herif gibi ukala hiç değilim. Biraz düşünürseniz, yaptığımız işte yadırganacak bir yan göremezsiniz." Durdu, kanlanmaya başlayan gözlerini yüzümüzde gezdirdi. "Evet, iddia ediyorum; ben, son derece normal bir iş yapıyorum. Ben, sanatla uğraşan herkesin yaptığını yapıyorum. Tamam, ölümsüzlüğü arıyorum. Ama bu hiç de tuhaf ya da çılgınca bir düşünce değil. Çünkü farkında olsun olmasın her sanatçı bu iddiayı taşır. Yapıtı, zamana ne kadar dayanabiliyorsa, yeteneği o kadar değerli demektir. Adı o kadar çok anılacak, kendisi de o kadar ölümsüz olacaktır. Yanlış mı?"

Açık konuşma zamanı gelmişti.

"Arkadaşlar bir dakika," dedim. Sesim gergin değil ama otoriterdi. "Şu tartışmayı doğru dürüst yapalım lütfen. Sesimizi yükseltmeye gerek yok. Şurada oturmuş konuşuyoruz."

"Kim sesini yükseltiyor?"

"Sen!" diye suçladım hiç çekinmeden. "Bir bağırmadığın kaldı be."

Uyarım işe yaramıştı.

"Ben bağırıyor muyum Katyacım?" dedi.

Eh, ben sana ne söyleyeyim şimdi, gibilerinden yumuşacık gülümsedi genç kadın.

"Tamam konuşmam biraz ateşli olabilir, ama kimseye bağırmadım... Bağırdım mı? Öyle anlaşıldıysa özür dilerim. Size bağırmak gibi bir niyetim yoktu. Hem size neden bağırayım ki abi. Siz benim en yakınlarımsınız."

"Önemli değil Kenancım," dedi Katya, "tartışırken bunlar olur. Konuya dönelim, ölümsüzlükten bahsediyordun..."

"Ölümsüzlükten mi? Ha evet, hatırladım. Şunu demek istiyordum. Yazar, müzisyen, ressam, oyuncu, fotoğrafçı bütün sanatçılar içlerinde bu duyguyu taşırlar. Özellikle de fotoğrafçılar; çünkü fotoğraf, anın geçiciliğine karşı, sanatın geliştirmiş olduğu en önemli savunmadır. Her fotoğraf, çekilen nesnenin ışınlarını kendinde toplar. Yok olmaya mahkûm olan kişi, eşya, hayvan ya da manzaradan yayılan ışınları kendine çekerek, gerçek anlamda bir tür ölümsüzlük yaratır."

Kenan'ın ne demek istediğini anlayamamıştım, ama ölümsüzlük isteğini sadece sanatçılarla sınırlamalarına katılmıyordum.

"Bence ölümsüzlük peşinde olanlar sadece sanatçılar değil. Sanatçı olsun ya da olmasın, insanoğlu kendini bildiğinden beri hep ölümsüzlüğü aramıştır. Ölümsüzlük insanın içindedir. Bu yüzden çocuk yapıyoruz. Doğa bu yüzden erkeklere milyonlarca sperm vermiş, kadınlar bu yüzden ayda bir kez döllenmeye hazır bekliyorlar..."

"Buyrun efendim, Selim Bey'den yine mantıklı açıklamalar," diye görüşlerimi küçümsemeye başladı Kenan. Aldırmadan sürdürdüm sözlerimi:

"Peki önemli buluş yapanlara, kâşiflere ne diyeceksin? Mesela Pasteur, Kolomb, Gagarin daha niceleri, insanlık yaşadıkça onları unutmayacak. Ölümsüzlük isteği sadece sanatçıların tekelinde mi?"

"İyi de onlar buluşlarını ya da keşiflerini ölümsüz olmak için yapmadılar ki. Yaşamın onlara gösterdiği yolu izlediler."

"Kabul, ya eski Mısır'daki krallar?"

Ne söylemek istediğimi anlamamış olacak ki boş boş yüzüme baktı Kenan.

"Eski Mısır'daki firavunları diyorum. Piramitleri ne için yaptırdılar sanıyorsun? Belgelerle ispatlandı, adamlar ölümsüz olmak için o muhteşem yapıları inşa ettirdiler."

"Mısır'a gitmeye gerek yok ki," diyerek beni destekledi Katya, "ölümsüzlüğün peşindeki ilk kral bu toprakların biraz aşağısında, Mezopotamya'da yaşadı."

Kenan gibi ben de kimden bahsettiğini anlayamamıştım.

"Uruk Kralı Gılgamış'tan söz ediyorum." Gılgamış'ı hatırlayamayışımıza şaşırmış gibiydi. "Eminim onun destanını duymuşsunuzdur. Hani Nuh Peygamber'den duyduğu ölümsüzlük bitkisini arayan şu kral."

"Gılgamış'ı biliyoruz," dedi Kenan, "ama arada önemli bir fark var. Benim peşinde olduğum amaçla onunki aynı değil. Gılgamış ya da Mısır kralları gerçek anlamda bir ölümsüzlüğün peşindeydiler. Yani bedenlerinin sonsuza kadar canlı kalmasını istiyorlardı. Gılgamış onu sonsuza kadar yaşatacak bitkiyi bunun için arıyordu. Mısır kralları ise gökyüzünde, yıldızların arasındaki ölümsüzlük diyarı olarak adlandırdıkları bölgeye yolculuk yapmak için piramitleri araç olarak kullanmak istiyorlardı. Yani onlar, ölümsüzlüğü elde etmek için sanata ihtiyaç duymadılar."

"Acaba?" diye kuşkuyla söylendi Katya.

"Ne demek acaba? Gılgamış'ın ya da Mısır krallarının sanatçı olduğunu söylemeyeceksin değil mi?"

"Hayır, onu demek istemiyorum, ama ölümsüzlük için onlar da sanatı kullandılar." Bana döndü. "Evet, belki farkında değillerdi, ne var ki, ölümsüzlük için sanatçılarla aynı yolu seçtiler. *Gılgamış Destanı* nedir? Ya piramitler, dev heykeller, bin bir resimle süslenmiş mezarlar, o muhteşem mimari... Eğer bu sanat yapıtları olmasaydı, Gılgamış ya da öteki kralların isimleri günümüze kadar ulaşabilir miydi? Başka bir deyişle ölümsüzlüğü yakalayabilirler miydi?"

Söyledikleri o kadar mantıklıydı ki sesimi çıkarmadım, Kenan'ın ise pes etmeye niyeti yoktu.

"Ama onlar sanatçı değildi," diye yineledi.

"Değillerdi, ancak tıpkı bizim yaptığımız gibi onlar da sanatın gücünden, büyüsünden yararlandılar. Tartışmamızın

başına dönecek olursak, sanatın gücü sadece akıldan kaynaklanmıyordu, aynı zamanda delilikten, çılgınlıktan, sıradışılıktan da ilham alıyordu. Demek istediğim bu."

Buz gibi bir sessizlik doğdu aramızda.

"Hadi Kenan itiraf et," dedim kalender, neredeyse şakacı bir tavırla. "Sen şu Tümer'i biraz kıskanmışsın."

Sözlerimi yanlış anlayan Katya, "Tümer'i mi?" dedi şaşkınlıkla. "İmkânsız, o gay'dir."

Oysa ben, cinselliğe dayanan bir kıskançlığı değil, Kenan'ın adamın bilgisini kıskandığını kastetmiştim. Katya'nın bu tavrı da gösteriyordu ki, bunların arasında kesinlikle bir ilişki başlamıştı. Aklımdan bunlar geçerken, sanki söylediği sözün anlamını bilmiyormuşum gibi, "Gay mi?" diye sordum.

"İbne oğlum ibne," diye açıkladı Kenan, "bildiğin göt veren."

Kenan'ın bu kadar açık, pervasız konuşması yüzümü kızarttı.

"Yine başladık cinsiyetçi konuşmalara," dedi Katya.

"Niye cinsiyetçi oluyormuşum. Sen ibnelerin İngilizce adını söylüyorsun ben de Türkçesini."

"Gay'lerin Türkçesi ibne değil, eşcinseldir efendim. Sen o insanlara hakaret ediyorsun. Rus olabilirim, ama Türkçe'yi de çok iyi bilirim."

Birden bu muhabbet çok komik geldi bana. Gülmeye başladım. İkisi de susup bana baktılar.

"Yav kusura bakmayın," dedim gülmeme engel olmaya çalışarak, "ben sarhoş oldum galiba. Bana izin verseniz de gidip yatsam."

"Olmaz," dedi Kenan, "şarap bitmeden kimse kalkamaz." Şişeye baktı. "Bak yarısını götürmüşüz zaten. Hadi ölümsüzlüğün şerefine."

Kadehlerimiz yine kalktı. Şarabımı bitirmiştim ki, eskisinden çok daha güçlü biçimde başım döndü. Kadehi masaya koyarken, "Ben gerçekten de sarhoş oldum," diye mırıldandım.

"Ben de sarhoşum, Katya da sarhoş. Hiç mızıkma Selim, bu şişedeki bitmeden kimse gidemez bu odadan."

Kenan inanmıyordu ama sahiden iyi değildim, az önceki gerginlik beni kötü etkilemiş olmalıydı. Belki buna dayanabi-

lirdim, fakat biraz daha içersem ortalık yere kusmaktan korkuyordum. Katya'ya döndüm.

"Anlaşılan bu adam beni bırakmayacak. Eğer kabalık saymazsanız şu divana uzanmak istiyorum, çünkü oda etrafımda dönmeye başladı."

Katya acıyarak baktı.

"Bana kalırsa siz içeri geçip uyuyun. Yüzünüz sararmış gibi."

Ama bu gece Kenan'ın şeytanlığı üzerindeydi.

"Benim arkadaşım kaya gibidir. Şarap etkilemez onu. Divana uzansın toparlar kendini."

Yeter artık deyip, neden içeri gitmediğimi bilmiyorum. Kenan'a duyduğum bağlılıktan mı, Katya'ya ayıp olmasın diye mi, onlardan uzaklaşmamak için mi? Belki hepsi birden... Neyse... Sonunda ceketimi çıkarıp, divana sırtüstü uzandım. Ayıp olmasın diye başımı onlara çevirdim, olmadı. Salıncaktaymışım gibi sallanmaya başladım. Dayanılır gibi değildi, hemen gözlerimi kapattım.

"Niye ısrar ediyorsun anlamıyorum," diyen Katya'nın sesi geliyordu. "Bırak, gidip yatsın adamcağız içeri."

"Şişedeki şarap bitmeden olmaz," diye karşı çıkıyordu Kenan. Tartışma uzuyordu ama sesleri giderek uzaklaşır gibiydi. Gözlerimi kapatmam iyi olmuştu. Karanlığı seviyordum, onların uzaklaşan seslerini seviyordum, uzandığım divanın yumuşaklığını seviyordum, kendimi daha iyi hissetmemi sağlıyordu.

On İkinci Bölüm

Konuşmalar çalındı kulağıma; görüntüsüz, renksiz mırıltılar; nerede başlayıp nerede bittiği anlaşılmayan fısıltılar. Sesler karanlığın içinde yaklaştılar, yaklaşınca anlaşılır oldular.

"Dur, şimdi görecek," diyordu biri.

"Top atılsa duymaz," diye mırıldanıyordu öteki. "Baksana nasıl sızmış."

"Ya görürse?" diyordu ilki.

Ses inceydi, yumuşacıktı, tanıdıktı.

"Görürse görsün, saklımız gizlimiz mi var? Zaten çoktan anlamıştır."

Bu ses daha cesurdu, kendinden emindi. İki sesi de tanıyordum. Gözlerimi hafifçe araladım. Loş aydınlıkta ilk gözüme çarpan iki beden oldu. Katya'nın uzun bacaklarını saran kot pantolonunu seçince, Kenan'ın stüdyosunda olduğumu hatırladım. Sızmıştım, ben sızınca onlar sevişmeye başlamışlardı. Katya divana uzanmıştı, Kenan da üzerindeydi. Ama giysilerini çıkarmamışlardı, sadece Katya'nın kül rengi bluzunun üstten birkaç düğmesi açılmıştı. Çapkın arkadaşımın sağ eli bluzun içine kaymış, genç kadının sutyeninden taşan memesini özenle okşuyordu; parmaklarının arasından, dikleşmiş, koyu renkli meme ucu görünüyordu. Uyandığımı anlamalarından korkarak, gözkapaklarımı iyice kıstım. Kenan, genç kadının beyaz boynuna küçük öpücükler konduruyordu. Aldığı zevkin etkisiyle başını hafifçe geriye atan Katya'nın fildişi rengi parmakları, sevgiyle arkadaşımın kıvırcık saçlarında geziniyordu. İkisinin de gözleri benimki gibi yarı yarıya kapalıydı.

Arkadaşımın, Katya'nın uzun boynundaki yolculuğu çok sürmedi; genç kadının kulakmemesine yöneldi. Sanki ağzında yabani bir yemiş varmış da balını çıkarmak istermişçesine bir süre kulakmemesini emdi. Ama doymamıştı, daha lezzetli bir şeyler bulmak için kadının dudaklarına uzandı. Katya hiç çekinmeden verdi dudaklarını ona. Kenan bu ikramı büyük bir hevesle kabul etti. Ne var ki, hoyratlığa düşmedi; önce dudaklarıyla usulca dokundu, Katya'nın aralık dudaklarına. Genç kadın sabırsızlıkla Kenan'ın kıvırcık başını kendine doğru bastırdı. Ancak bizimkinin acelesi yoktu, başını geri çekti. Katya'nın ağzı biberonu elinden alınmış bir bebeğinki gibi büzüldü. Fakat Kenan büzülen ağızları açmayı çok iyi biliyordu. Önce diliyle dokundu, sonra dişlerinin arasına aldı kadının dudaklarını. Hani sizinle oynayan köpeğinizin elinizi ağzına alıp ısırmadan tutması gibi. Sanırım Kenan biraz daha acımasız davranıyordu. Çünkü Katya'nın yüzü kasıldı, canı yanar gibi oldu yine de kendini çekmedi. Az önce, bizi görecek filan diye itiraz ettiğini unutmuş kendini tümüyle seviştiği adamın insafına bırakmıştı. Hakkını yememek lazım, bizim Kenan da büyük bir sabırla bütün maharetini gösteriyordu. Sonunda Katya'nın isteğini de yerine getirdi, kadının dudaklarını ağzının içine alıp emmeye başladı. Böyle hoyratça emilmekten mutluluk duyan kadın, bedenini sıkıca dayadı Kenan'a. İkisinin de üstlerinde pantolonları olmasına rağmen, sanki çıplakmışlar gibi Katya bacaklarını arzuyla ayırmış, bizimki de bu vadiye güzelce uzanmıştı. Kenan'ın dudaklarla işi uzun sürmedi, önce Katya'nın ince çenesine kaydı. Yüzün bu anlamlı çıkıntısını sıcak birkaç öpücükle değerlendirdikten sonra boynuna inmeye başladı. Bu enfes boynun tadına daha önceden baktığından olacak orada fazla kalmadı, aşağılara, başından beri eliyle oynayıp durduğu memelere kadar indi. Üç düğmesi açılmış olmasına rağmen bluz engel çıkarmayı sürdürüyordu. Kenan bir düğme daha çözdü, böylece kafasını genç kadının göğüslerinin arasına rahatça gömebilme fırsatını yakalamış oldu. Katya'nın elleri hâlâ bizimkinin kafasındaydı, usulca bastırmayı sürdürüyordu. Kenan da artık oyunu bırakmış, genç kadının isteğini harfiyen yerine getirmeye çalışıyordu. Avuçladığı memenin ucuna önce diliyle dokundu. Küçük bir inilti çıktı Katya'nın

ağzından. İniltiyi duyunca yutkunduğumu fark ettim. Ben de kendimi sevişmenin heyecanına kaptırmıştım. Katya'ya dokunamasam bile sanki bu sevişmedeki üçüncü kişiymişim gibi bedenim tutkuyla gerilmiş, erkekliğim uyanmaya başlamıştı. Yaptığımın ayıp olduğunu biliyordum ancak gözlerimi onlardan alamıyordum; soluğumu tutmuş, utanç, heyecan, merak karışımı duygularla onları izliyordum. Katya'nın inlemesi benim gibi Kenan'ın da iştahını iyice artırmıştı, yeniden dokundu genç kadının memesine; bu kez hoyratça davranmıştı. Katya'nın parmakları şefkati unuttu, arkadaşımın o güzelim kıvırcık saçlarını çekiştirmeye başladı. Sanki bu işareti bekliyormuş gibi Kenan genç kadının memesini iştahla ağzına aldı. Katya'nın dudaklarının arasından eskisinden daha güçlü bir inilti kopuverdi.

"Su yok mu ya?" diyen uykulu bir ses büyüyü bozmasa, eminim bu iniltiler küçük çığlıklara dönüşecekti. Ses, tahmin edebileceğiniz gibi bizim münasebetsiz arkadaşımız Nihat'a aitti. Katya ile Kenan apar topar kalktılar divanın üzerinden.

"Mutfakta hiç su kalmamış ya!" diye homurdanarak yaklaştı Nihat. "Burada var mı?"

Sesi o kadar doğaldı ki, oda yeterince aydınlık olmadığı için seviştiklerini görmemiş olmalıydı. Gülmemek için kendimi zor tutuyordum, eğer bunu yapsaydım, Nihat'ın patavatsızlığı yetmezmiş gibi, ben de durumu iyice berbat edecektim. Bir an Nihat'ın sesine uyanmış gibi kalksam diye geçirdim içimden, sonra bunun inandırıcı olmadığını düşünerek uyuyor gibi görünmeyi sürdürdüm. Bizimkilerin toparlanması çok sürmemiş olmalıydı.

"Gel Nihat, gel burada su var," dedi Kenan. Sesindeki heyecanı boşuna gizlemeye çalışıyordu, sarhoş ve uyku sersemi Nihat'ın bu ayrıntıyı fark edecek hali yoktu.

"Selim de sızmış ha," diye söylendi, "o da çok içti bu akşam."

Nihat'ın yaklaştığını sesinin daha net duyulmasından anladım. Masadan ağır bir nesne aldı, bu sürahi olmalıydı; bardağa dökülen su sesini duydum.

"Selim'i de kaldıralım artık," dedi Kenan. "Senin odadaki yatakta uyusun. Burada perişan oldu çocuk."

Nihat kana kana suyunu içerken, Kenan'ın beni uyandırmasını bekledim. Çok sürmedi.

"Selim... Selim, hadi abicim kalk.. Kalk da içeride uyu. Orası daha rahat."

Puştun sesinde yarıda kalmış zevk anının kırıklığı sürüyordu hâlâ. Hemen açmadım gözlerimi.

"Selim... Selim," diyerek bu kez eliyle usulca sarstı beni.

"Hıı," dedim, "ne oldu ya?"

"Kalk da içeri yat! Burada boynun tutulacak."

Gözlerimi kırparak doğruldum. Katya'nın yüzüne bakmaya cesaret edemedim. Bakışlarımı sevimli, şapşal arkadaşıma çevirdim.

"Aaa Nihat da buradaymış..."

"Susuzluktan ölmüşüm ya! Bu şarap da insanı acayip susatıyor." Elinin tersiyle ağzını siliyordu. Yaka bağır açıktı, gömleğinin yarısı pantolonunun dışına çıkmıştı. Daha fazla açıklamaya gerek duymadan geri döndü, beni beklemeden yattığı odanın yolunu tuttu. Sonunda Katya ile Kenan'a bakacak cesareti buldum, bu kez de onlar bakışlarını kaçırdılar. Yoksa uyanık olduğumu fark etmişler miydi? Yok canım, bu imkânsızdı. Herhalde benden gizli bir iş çevirmenin verdiği çekingenlikti onları böyle davranmaya zorlayan. Onları rahatlatmalıydım, kendi utancımı yenmem için gerekliydi bu.

"Amma sızmışım ha. Çok oldu mu?" dedim, dünyadan habersizmiş gibi. Çekingenliğini ilk atan Kenan oldu.

"Yoo, çok olmadı."

Onun da zamanın farkında olmadığı açıktı. Şişede durmakta olan iki parmak şaraba takıldı gözlerim.

"Ee, nereye gidiyoruz? Şarabı bitirmemişiz hâlâ?" diye safça sordum. Gergin bir gülümseyiş süsledi Katya'nın emilmekten kızarmış dudaklarını.

"Onu size bırakmıştık," diyecek oldu.

Ama Kenan'ın bu kez işi şansa bırakmaya niyeti yoktu. Uzanıp şişedeki şarabı kafasını dikti. Boş şişeyi masanın üzerine koyarken gülümseyerek bana döndü.

"Bu kıyağımı da unutma, seni bir zahmetten kurtardım."

"Teşekkür ederim, arkadaş dediğin böyle zamanda belli olur. Sözümüz yerde kalmadığına göre artık gönül rahatlığıyla yatmaya gidebilirim."

Başım dönmesin diye usulca kalktım divandan.

"İyi geceler," dedi Katya.

"İyi geceler." Kenan'a döndüm. "Nevresim filan, dolabın içindeydi değil mi?"

"Evet, istersen geleyim."

"Gerek yok, bulurum canım."

Holü geçip, Nihat'ın kafayı vurur vurmaz yeniden uyumaya başladığı odaya girdim. Işığı açayım mı, açmayayım mı diye kararsız kaldıktan sonra, yatağın üzerine oturdum. Kendimi çok iyi hissediyordum. Zihnim de aynı oranda uyarılmıştı, tıkır tıkır işliyordu. Sanki hiç uykum yokmuş gibiydi. Beni rahatsız eden tek şey, Nihat'ın dozu giderek artan horlamasıydı. Öyle farklı sesler çıkarıyordu ki, "İnsan bedeni bir enstrümandır," diyen müzik hocamız aklıma geliyordu. Yatılı okurken de horlar mıydı bu çocuk? Sanmıyordum, çünkü horlasaydı mutlaka adı çıkar, yatılı öğrencilerin maskarası olurdu. Öyle biri vardı: Adapazarlı Nizam... Sonra adı "Borazan Nizam" olarak değişti. Zavallı çocuğun burnunda et varmış, gözlerini kapayınca başlardı horlamaya. Horlama dediysem öyle böyle değil, İstanbul'un cam çerçeve kıran, baca uçuran lodosları bile o kadar ses çıkaramazdı. Ben, başkasının yalancısıyım ama dediklerine göre Borazan Nizam'ın horlamasının şiddetinden yatakhanenin kapısı açılır kapanırmış. Nizam'ın borazan lakabı da ona yapılan bir eşek şakasından sonra kalmıştı. Onun horlamasından elaman diyen yatakhanenin haşarı takımı, izci grubunun bandosundan aşırdıkları bir borazanı horlayan arkadaşımızın ağzına tutmuşlar, uykusu da oldukça ağır olan Nizam o gece ilk doğaçlama solo borazan konserini başarıyla vererek, kendisini Galatasaray Lisesi'nin ölümsüzleri arasına sokacak ünlü "borazan" lakabını kazanmış.

Yatakta oturmak canımı sıkmaya başladı. Nihat'ın çıkardığı horultuya bakıp, arkadaşımın top atılsa uyanmayacağına inanarak, lambanın düğmesine dokundum. Gerçekten de uyanmamıştı. Dolaptan çıkardığım yastık, çarşaf, battaniyeyle divanı yatak haline getirdim. Uyuyamayacağımı bile bile kendimi serin yatak çarşafının içine bıraktım. Aradan ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Kızıl bir ışık gördüm. Tıpkı karanlık odadaki gibi kanın rengini çağrıştırıyordu. İnce uzun

koridorun duvarlarını, ahşap zemini, yattığım yatağı, battaniyeyi, benim bedenimi, aydınlattığı her nesneyi kan kırmızısına çeviriyordu. Yatakta doğruldum, Nihat'a baktım, gitmiş. Yeniden yatmak üzereydim ki içeriden ağlamaya benzer bir ses duydum. Yoksa Katya ile Kenan kavga mı etmişlerdi? Belki de sevişiyorlardı. Önce âşıkların işine hiç karışmayayım diye düşündüm ama ses giderek yükseliyordu. Merakıma yenilip yataktan kalktım. Koridorun sonundaki ışığa yürüdüm. Yaklaştıkça ışık koyulaşarak, iyice kan rengini alıyor, inilti artıyordu. Koridorun sonuna ulaşınca ışığın, kapısı açık bırakılan salondan sızdığını anladım. Biraz duraksadıktan sonra salonun kapısından içeri girdim.

Önce Kenan'ı gördüm, fotoğraf makinesinin başındaydı,

"Yüzünü bana döndür," diyordu, "tamam, işte öyle..."

Nihat ile Katya da oradaydı. Nihat'ın kucağında bir çocuk vardı; sırtı bana dönük olduğu için yüzünü göremiyordum. İkisinin yanında duran Katya ise elinde kocaman bir bıçak tutuyordu. Tüylerim ürperdi, sonra bunun mizansenlerden biri olduğunu düşünerek sakinleşmeye çalıştım... Ama çocuk niye inliyordu. Kenan'a yaklaştım.

"Ne yapıyorsunuz burada?"

Dudaklarında şeytani bir gülümsemeyle döndü arkadaşım. Sağ elinin işaretparmağını dudaklarına götürerek, "Şışşt," dedi.

Ama susmaya hiç niyetim yoktu.

"Ne bu ya, geceyarısı fotoğraf mı çekiyorsunuz?" diye üsteledim.

"Evet, ama bu farklı."

Sesi bir yılan tıslaması gibi tizdi, ürkütücüydü.

"Nasıl farklı?"

Soğuk bir parıltı geçti gözlerinden.

"Daha canlı olacak. Dekor yok, manken yok, mizansen yok... Çocuğu gerçekten öldüreceğiz."

"Öldürmek mi? Nasıl yani?"

Sakin bir tavırla açıkladı Kenan.

"Nasıl olacak, biz cinayet sahnelerinin fotoğrafını çekmiyor muyuz? Gerçekçi olsun diye bir de kendimiz cinayet işleyelim dedik."

Benimle dalga geçiyor olmalıydı. Evet, evet, Kenan'ın pis şakalarından biriydi bu. İyi de çocuk kimdi? Nihat ile Katya'ya döndüm. Nihat sanki ne düşündüğümü duymuş gibi, "Çok safsın be Selim," dedi. Yüzü gölgeler içindeydi, koyu renk gözleri bir kuyu gibi derin derin bakıyordu yüzüme. Yana çekilerek öldürmek üzere olduğu çocuğu görmeme izin verdi. "Kendi oğlunu tanıyamadın mı?"

Çocuğun yüzünü görünce öylece kalakaldım. Aman Allahım, bu bizim Burç'tu. Ellerini, ayaklarını iplerle bağlamışlar, gözlerini kalın siyah bir bantla kapamışlardı. Zavallı Burç korkuyla titriyordu. Sesimi duyunca tanımış olmalı.

"Baba sen misin? Baba, canımı yakıyorlar..." diye inledi.

"Bırakın oğlumu," diye bağırarak Katya'ya doğru atıldım.

Ama Kenan, kıskıvrak yakaladı beni.

"Boşuna uğraşma. Bize engel olamazsın. Oğlunu ölümsüz yapacağız. Zaten hastalıklı, özürlü bir çocuk. Ne kadar yaşayacağı bile belli değil. Fakat onu öldürüp fotoğrafını çekersek, sonsuza kadar yaşayacak."

"Çıldırdınız mı siz?" diye bağırdım. "Kenan, o benim oğlum. Unuttun mu? Burç o?"

Kenan'ın gözlerinde şefkat dolu bir ifade belirdi.

"Unutur muyum? Onu biz de en az senin kadar seviyoruz. Onu sevdiğimiz için ölümsüz yapıyoruz."

"Ne iyiliği Kenan? Oğlumu öldürüyorsunuz."

Burç yine ağlamaya başlamıştı.

"Bırakın oğlumu," diyerek Kenan'ın elinden kurtulmaya çalıştım, olmuyordu. Kenan birdenbire çok güçlü bir adam olmuştu. İri pençelere dönüşmüş elleri, oğluma ulaşmama izin vermiyordu. Çırpınmalarıma aldırmadan Nihat'a seslendi.

"Çocuğu Katya'ya bırak, sen gel Selim'i tut... Hadi bitirelim artık. Daha çok işimiz var. "

"Ne yaptığınızın farkında mısınız?" diyerek Kenan'a döndüm.

Umursamadı bile,

"Şimdi bizi anlamıyorsun ama ileride hak vereceksin," demekle yetindi.

Kenan'ın yerini Nihat almıştı. O da en az Kenan kadar güçlüydü. Benim cılız, her kavgada sopa yemesi kaçınılmaz

olan arkadaşım, bir goril gibi güçlenmişti. Kollarının arasında başımı bile zorla oynatabiliyordum. Kenan yeniden fotoğraf makinesinin başına geçmişti.

"Hazır mısın Katya?" diye seslendi. Yani oğlumu, Burç'u öldürmeye hazır mısın diye soruyordu. Katya hazır olduğunu belirten bir baş işareti yaptı. Burç ağlamayı sürdürüyordu.

"Lütfen," diye yalvarmaya başladım. "Lütfen onu öldürmeyin..."

Kenan beni duymuyor gibiydi.

"Tamam, deyince indireceksin bıçağı. Daha önce söylediğim gibi, yan taraftan, tam damarın üzerine. Hızlı hareket etme, kanın akışını görmek istiyorum..."

Sanki olağan bir işten söz ediyorlarmış gibi sessizce dinliyordu Katya. Burç'un başını sol kolunun üzerine yatırmıştı, bıçağı sağ elinde büyük bir ustalıkla tutuyordu. Onu hiç bu kadar güzel görmemiştim. İçindeki vahşet adeta onu daha da çekici kılmıştı.

"Yapma Katya," diye inledim, "ne olur yapma."

Anlamamış gibi boş boş baktı yüzüme, sonra gözlerini zevkle kıstı, bıçağı tutan eli hafifçe titremeye başlamıştı. Daha ben dur bile diyemeden, indirdi bıçağı oğlumun boynuna...

"Hayıır!" diye bağırırken uyandım.

Kan ter içinde doğruldum. Sesimi Nihat da duymuş olmalı ki, yatağında şöyle bir kımıldadı, ama uyanmadı. Ben ise yatağımda oturmuş gördüğüm karabasanın etkisiyle titremekteydim. Bir süre hiçbir şey düşünemeden öylece durdum. Yavaş yavaş aklım başıma gelmeye başladı, soluk alışlarım normale döndü, kalbimin çarpıntısı dindi. Neydi o be? Ne olacak şarap, uykusuzluk, tuhaf muhabbetler... Olacağı buydu...

Nihat olanlardan habersiz, bütün ihtişamıyla horultu senfonisini sürdürüyordu. Sol kolunun üzerine yatmıştı, battaniyesi sıyrılmış, sırtı açıkta kalmıştı. Üşüyecekti. Kalktım, battaniyesini üzerine çektim. Birden horultusu kesildi. Bu iyi işte, diye düşünürken, Nihat aniden yatakta doğruldu. Daha ne oluyor dememe bile fırsat vermeden, gözlerini açtı.

"Onları biz öldürmedik," dedi. Endişe yoktu yüzünde, korku da yoktu; önemli bir gerçeği açıklıyormuş gibi ciddiydi. "Fotoğrafları biz çekeceğiz, ama onları biz öldürmedik."

"Kimleri öldürmedik Nihat?" dedim. "Neden bahsediyorsun sen?"

Bana döndü, ama görmüyor gibiydi; bakışları boştu, rüyadaki gibi derin derin bakıyordu yüzüme. Tüylerim diken diken olmuştu. Yoksa kâbus hâlâ sürüyor muydu? İçimi ürküntü kapladı. Onu uyandırmak istedim, yoksa kendimi mi uyandırmalıydım. Fakat Nihat benden önce davrandı, tıpkı kalktığı gibi ani bir hareketle yatağa uzandı ve yeniden horlamaya başladı. Hayır, karabasan sürmüyordu. Bu gerçekti: Nihat da cinayet fotoğraflarından etkilenmiş olmalıydı. Hem de bu etki en az benimki kadar derindi. Nihat böyleydi işte; Kenan'ı ya da beni kırmamak için kendi görüşlerini saklardı. İşte şimdi, bir kez daha, Kenan'ı mutlu etmek adına, alttan alta korku duyduğu bir proje için çalışıyordu; hem de gerçek düşüncelerini gizleyerek... Nihat'ı düşündükçe içimdeki sıkıntı iyice arttı. Yataktan kalkıp pencereye yaklaştım; perdeyi açıp dışarı baktım. Beyoğlu'nun bu arka sokağında, anacaddenin ışıklı karmaşasından hiç eser yoktu; ağır ağır sabaha yaklaşan sakin gece karanlığını hâlâ sürdürüyordu.

On Üçüncü Bölüm

O gece daha fazla kalamamıştım Kenan'ın stüdyosunda. Pencere önünde bir süre daha dışarıyı izleyip, bir zamanlar, İstanbul'un en güzel sakızlı çevirme tatlısını yapan Madam Erifili'nin -ki, bizim çocuklar, özellikle de Kenan bayılırdı bu tatlıya- iki katlı, geniş alnaçlı, demirleri nakışlarla süslü evinin yerine dikilen, altı katlı apartmanın karaktersiz, soğuk yüzü sıkıntımı iyice artırınca, "Artık bana, aileme ait olmayan bu mahallede, bu binada ne işim var," deyip kimseyi uyandırmamaya özen göstererek, adeta parmaklarımın ucuna basarak çıktım stüdyodan.

Sokakta serinlik artmıştı, evlerine dönmekte olan gece artığı birkaç kişiden başka kimsecikler yoktu ortalıkta. Pardösümün yakasını kaldırıp anacaddeye yöneldim. Ayhan Işık Sokağı'nın bitmesine beş altı metre kala, "Pist pist," diye bir ses duydum. Başımı çevirince, Beyoğlu'nda, geçen yüzyıldan kalmış, ömrünü tamamladığından ya da komşumuz Madam Erifili'nin o güzelim kâgir evi gibi daha fazla daireli bir apartman haline getirilmek için boşaltılan eski bir binanın girişinde kucak kucağa yatan insanlar gördüm. Giysileri, elleri, kolları, başları, bedenleri öyle iç içe geçmişti ki kaç kişi olduklarını çıkaramadım. İçlerinden biri doğrulmuştu. Bu bana seslenen kişi olmalıydı. Başında koyu renkli bir bere vardı.

"Beybaba, bir çorba parası versene!"

Onun sesine ötekiler de uyanmışlardı. İnsan görünümünde, insan gibi konuşan ama karanlıkta aç kurtlar gibi parıl-

dayan gözleri, yırtık pırtık giysilerinin altındaki yaralı, hasta bedenleriyle sanki başka bir dünyadan gelmişler gibi tuhaf görünüyorlardı. Duraksadığımı görünce, konuşan cesaretlendi.

"Hadi be beybaba, kayıntı yapacağız. Çık bir sakal. Çorba içicez valla, tiner miner yok!"

Yüzünü doğru dürüst seçemediğim grubun sözcüsü konuşurken, ötekiler sanki mezarlarında uyanan ölüler gibi birer birer doğruldular. Dört kişi olduklarını anladım ama çocuk mu, genç mi, yetişkin mi, kadın mı, erkek mi ayırmak mümkün değildi. Arkadaşlarının cümlesi bitince, bir tiyatro oyunundaymış gibi dördünün de elleri aynı anda uzandı bana. Korkuyla geriye doğru birkaç adım attım. Ayaklanıp çevremi sarmalarına izin vermemek için, elimi hızla cebime soktum, ne kadar bozukluk varsa üzerlerine fırlatıp hızla caddeye yürüdüm. O kadar tedirgin olmuştum ki, bir yandan yürüyor, bir yandan da peşimden gelen var mı diye geriye bakıyordum. Aslında paniklememe gerek yoktu, çünkü çocuklar benimle uğraşmak yerine birbirlerini itekleyerek, yere saçılan paraları toplamaya koyulmuşlardı.

Aralarında Necip Fazıl, Fikret Adil, Çallı İbrahim, Peyami Safa, Sait Faik, Salah Birsel, Ferdi Tayfur, Sabahattin Kudret gibi sanat erbabının buluştuğu bir zamanların Nisuaz Pastanesi, şimdiki Garanti Bankası Sanat Galerisi'nin yanından, İstiklal Caddesi'ne çıkınca kendimi daha güvende hissettim.

Geceki kalabalıktan eser yoktu. Evet, cadde hâlâ nefes alıp vermeyi sürdürüyordu; mağazalar, dükkânlar, sinemalar, tiyatrolar, barlar, birahaneler artık kapanmış olsa da her yan ışıklar içindeydi. Garson mu, bodyguard mı, sivil polis mi, uyuşturucu satıcısı mı, orospu mu, pezevenk mi, sanatçı mı, kim olduğunu kestiremediğim kadınlar, erkekler hâlâ caddedeydi. Fakat ışıklı, çamurlu, dalgalı, nereye dökülecegi belli olmayan bir nehre benzeyen geceki kalabalık artık yoktu.

Binadan çıktığımda nereye gideceğime karar vermemiştim. Tek isteğim kendimi dışarı atmaktı. İşte dışarıdaydım, şimdi ne yapacaktım? Bir taksiye atlayıp eve gitsem... Saat neredeyse sabahın beşi olmuştu. Birkaç saat için Etiler'e kadar uzanmanın anlamı var mıydı? En iyisi ofise gitmekti. Bir duş alıp giysilerimi değiştirirdim. Belki birkaç saat kestirme-

ye bile vaktim olurdu. Yönümü Taksim'e çevirdim. Birkaç adım atmıştım ki bir korna sesiyle olduğum yerde sıçradım. Başımı çevirince iki koca hortumla caddeyi yıkamakta olan bir temizlik aracı gördüm. Gecenin sessizliğinde kulak zarımızı patlatırcasına çalan korna, sol tarafımda yürüyen genç adamı da benim kadar etkilemiş olacak ki, o da hızla başını geriye çevirmiş, temizlik aracını görünce de kendini tutamayıp, "Ananın amı!" diye koyuvermişti küfrü.

Temizlik aracından da sürücüsünden de bir tepki alamayınca bana dönerek sürdürmüştü sözlerini.

"Orospu çocuğuna bakar mısın abi? Gecenin bu saatinde korna çalınır mı?"

Sanki genç adamın sorusunun yanıtını ararcasına temizlik aracına bakmış, tam önünde, tramvay raylarının ortasında birbirine sarılmış, arkalarındaki temizlik aracından habersiz yalpalayarak yürüyen çifti fark etmiştim. Korna onlar için çalınmış gibi görünüyordu ama temizlik aracı o kadar yavaş gidiyordu ki, bizim sarhoş çiftin arabayı engellemesi söz konusu değildi. Anlaşılan şoförün canı eğlence istemişti ya da o güzelim sabah uykusunu bırakıp, Beyoğlu'nu temizlemeye geldiği için, bu caddeyi kirletenlere duyduğu nefreti böyle dile getirmek istemişti. Çaldığı korna, aslında aracın önünde yürüyen çifte değil, bu caddede yaşayan, bu caddeden geçen herkeseydi. Ne var ki, onlar çoktan gitmişlerdi. Kornanın muhatabı olarak sarhoş çift kalmıştı, bir de hâlâ caddenin üzerinde olan bizler. Yanımda yürüyen genç, temizlik aracının sürücüsünün annesinin cinsel organını yüksek sesle dile getirerek belirtmişti öfkesini, sarhoş çiftin ise kornayı umursadığı pek söylenemezdi. İkisi birden, kim bizim rahatımızı kaçıran bu terbiyesiz dercesine dönüp ters ters temizlik aracına baktıktan sonra, hiç acele etmeden kenara çekilmişlerdi. Bana gelince, bu kısa duraksamanın ardından yoluma devam etmiştim, ama temizlik aracının sürücüsünün gazabına uğramamak için adımlarımı biraz açtığımı da hemen eklemeliyim.

1923 yılında Cine-Salon Electra adıyla işletilmeye başlayan günümüz Alkazar Sineması'nın birbirine bakan iki karyatitle nakışlanmış mermer kemerli kapısının önüne gelmiştim ki, Ağa Camii müezzininin bariton sesi bütün caddeyi doldu-

ruverdi. Kaç küsur yıldır Beyoğlu'nda bulunmama, kaç kez bu camiden okunan ezanı duymama rağmen tüylerimin diken diken olmasına engel olamadım. Dindar bir insan değilimdir, babam da değildi; ama o, en azından ramazan ayında oruç tutar, bayram sabahları namaza giderdi. Ben ise Allah'a inanmama rağmen çocukluğumda oruç tuttuğum, ramazan aylarında, babamla bayram namazına gittiğim günlerden bu yana hiçbir ibadette bulunmamıştım. Nedenini bilmiyorum; belki, belki değil kesinlikle işlerin yoğunluğundan. Tekstil dünyası tamamıyla vahşi kanunların geçerli olduğu bir alandı. Kaliteli, hızlı ve ucuz üretebilen kazanırdı. Bu mucizeyi gerçekleştirmek için daha fazla finansman gerekiyordu. Finansman içinse yurtdışında ortak bulmanız zorunluydu. Yani dünyanın tekstil devleriyle boy ölçüşmeden var olmak imkânsızdı. Fransızlara bu yüzden ihtiyaç duyuyordum. İş dünyasında kendi yağınızla kavrularak var olamazdınız; rakiplerinizi kollayarak, hep onlardan bir adım önde olmak zorundaydınız. Yoksa fabrikanıza, mağazanıza kilit vurmanız kaçınılmaz olurdu ya da yabancı tekstilciler için fason mal üretimi yapmak gibi kalitesiz işlerle uğraşmak durumunda kalırdınız. Ki, bu da yıllardır dişinizle, tırnağınızla yarattığınız markanın değersizleşmesi anlamına gelirdi. Bunu yapmak yerine fabrikamı kapatıp evde pul biriktirmeyi tercih ederdim. Şükür, henüz o aşamaya gelmemiştik. O aşamaya gelmesine izin veremezdim zaten. Durum böyle olunca da işin, yaşamımın büyük bölümünü kaplaması kaçınılmaz hale geliyordu. Ailem, arkadaşlarım derken ibadeti düşünecek hal kalmıyordu. Belki yaşlanınca... Kendi kendime gülmeye başladım. Evet, sahtekârlık tam da bu noktadaydı. İnancı, Allah ile kul arasında yapılan bir ahit olarak görürsek, başta babam olmak üzere ikimiz de ticari ahlakın dışına çıkmıştık. Allah'a inandığımızı söylediğimiz halde, hatta gerektiğinde, hiç çekinmeden yardımını dilediğimiz halde ahitte üzerimize düşenleri yerine getirmemiştik. Ancak yaşlanınca yükümlülüklerimizi yerine getirebileceğimizi düşünmüştük. Bu da Allah'a duyduğumuz inançtan çok, artık ölümümüz yaklaştığı için cennette kendimize sağlam bir yer kapmak içindi. Ama, olaya değişik açıdan bakacak olursak... Tövbe tövbe, bu olayda Yaratıcı'nın da payı vardı; insanoğlunun kusurlu ol-

masına izin vermişti. Hadi diyelim, yetenekleri sınırlıydı ve mükemmel bir kul yaratamamıştı, ama bağışlayıcı olmaya ne gerek vardı? Kendi yarattığı insanı tanımıyor muydu? Bizlere zekâyı ve alçaklığı veren kendisi değil miydi? Bu iki nitelik birleştiğinde, korkunç bir gücün ortaya çıkacağını bilmiyor muydu? İnsanoğlunun yaşamı boyunca keyfince günahlar işleyip ahdini bozduktan sonra, ömrünün son günlerinde, kurnaz bir tüccar gibi kendisine yaltaklanıp af dileyeceğini düşünmemiş olabilir miydi? Belki de insanoğlunun bu basitliği hoşuna gidiyordu. Belki böylece kendi gücünün farkına varıyordu. Yaratıcı'nın buna ihtiyacı var mıydı? Belki de bizim bu küçük kurnazlıklarımıza bakıp gülüyordu. İnsanoğluna eğlence, şaka duygusunu veren o olduğuna göre, ondan daha muzip, ondan daha esprili başka biri olabilir miydi?

Sorularımın yanıtlarını bilmiyordum. Belki şu anda camide ezan okumakta olan müezzine sorsam, bana doyurucu yanıtlar verebilirdi, fakat ne ruh halim ne de dış görünüşüm bunu yapmama izin veriyordu. Eminim ağzım leş gibi şarap kokuyordu.

Bakışlarım, Galatasaray Ağası Şeyhülharem Hüseyin Ağa tarafından kesme taşlarla yaptırılmış dört yüz küsur yıllık camiye takıldı. Ağa Camii'yi, bu renkli, bu kirli, bu dünya güzeli, bu cenabet caddenin köşesine çökmüş, engin gönüllü bir dervişe benzetirdim. Göze batmamak ya da korunmak için, kendini caddeden duvarlarla yalıtmış, gelip geçenler yüzünü görmesin diye pencerelerini bir peçe gibi incecik tellerle örmüştü.

Mağazanın önüne geldiğimde ezan da bitmişti. Otomatik kilidi açarken, birkaç saat sonra sökün edecek olan bizim elemanların kepengin açık olduğunu görüp nasıl heyecana kapılacaklarını düşünmeden edemedim. Giriş kapısının kepengini bir metre kadar kaldırdıktan sonra kapıyı anahtarla açtım. İçeri girince kapıyı yeniden kilitledim.

Daha ilk adımımda, alışkın olduğum o güzel koku çarptı burnuma; dünyanın bütün çiçeklerinden alınmış aromaların, giysilerle, takılarla, kadın bedeniyle harmanlanmış hali. Mağaza gece boyunca kapalı kaldığı için havasız ortamda bu koku yoğunlaşmış, baş döndürücü bir hal almıştı. Gözüm karanlığa alışıncaya kadar yönümü el yordamıyla bulma-

ya çalışarak ilerledim. Etrafı iyi seçemiyor olmama rağmen en küçük bir tedirginlik bile duymadan ilerliyordum. Çünkü her köşesini, her karışını biliyordum. Burası benimdi; sadece benim. Evimden daha yakındı bana. Evi Gülriz'le, Burç'la paylaşıyordum; orası üçümüzündü; daha da çok Gülriz'indi. Fakat bu mağaza benimdi. Fabrikayı bu kadar benimseyememiştim; belki çok fazla insan çalıştığından, belki ofisimin fabrikada olmamasından. Belki de ürünlerimizin son halini orada görebilme olanağımın bulunmamasından. Bence bir giysi, ışıklar altında, mankenlerin üzerinde sergilenmeden bitmiş sayılmaz. Bu mağaza, uzun, titiz çalışmaların sonunda yaratılmış bir ürüne bakarak, işte bunları biz ürettik diyebilmenin mutluluğunu tadabileceğim tek yerdi. Asansörün önüne geldiğimde gözlerim karanlığa alışmıştı. İş saatlerinde seçkin müşterilerin ziyaretiyle canlanan ama şimdi kesin bir sessizliğin hüküm sürdüğü mağazanın geniş salonunda cansız mankenleri, giysileri, tezgâhları ayrıntılarına kadar göremesem de eşyaları seçebiliyordum. Asansöre binip ofisimin bulunduğu dördüncü katın düğmesine bastım. Asansör güvenle yükselirken, tüm tedirginliklerden kurtulmuş gibiydim, ılık suyla bir duş alıp, şöyle koyu bir kahve içtikten sonra her zaman yedekte bulundurduğum temiz giysilerimi giydim mi, günü karşılamaya hazır hale gelirdim. Ne yazık ki asansördeki hesabı ofiste uygulayamayacaktım. Kararlaştırdığım gibi duşumu almıştım ancak ne olduysa ondan sonra olmuştu. Üzerime bir ağırlık çökmüş, biraz dinlenmek için, sırtımdaki bornozla ofisimdeki divanın üzerine uzanmıştım. Uzanış o uzanış...

"Selim, Selim uyan," diyen bir sesle kendime geldim. Karşımda Gülriz duruyordu, arkasında da en az onunki kadar endişeli gözlerle beni süzmekte olan Burç. Önce olanları kavramakta güçlük çektim, sızıp kaldığımı anlayınca da büyük bir utanç duydum.

"Selim iyi misin? Ne oldu sana?" diye başucumda söylenen Gülriz'e, "İyiyim, iyiyim," dedim doğrulurken. Bu türden sorumsuz davranışlarda bulunmayacağımı çok iyi bilen karım şaşkınlıkla süzüyordu beni. Olanları tam olarak kavrayamayan Burç'un yüzünde tuhaf bir ifade vardı. Aslında benim açıklamalarda bulunmam gerekiyordu, ama yaşadığım

şaşkınlıktan ve suçluluk duygusundan bir türlü söze başlayamayınca, Gülriz, "Senden haber alamayınca çok merak ettik. Cep telefonuna da ulaşılamıyordu," dedi.

"Şarjı bitmek üzereydi, gece kapatmıştım," diyebildim sonunda. Af dileyen bakışlarımı karıma çevirdim. "Kusura bakma Gülrizcim hastaneye gelemedim. Akşam Kenanlara takıldım. Vakit geç olunca da stüdyoda kalalım dedik. Beni bilirsin yabancı yerlerde uyuyamam. Gecenin bir vakti kalkıp ofise geldim. Sızıp kalmışım işte. Çok özür dilerim."

"Çok mu içtiniz?"

"İçtik biraz... Aslında hiç gitmemeliydim yanlarına. Oldu bir kere." Oğluma döndüm. "Ne o Burç, babaya sarılma yok mu?" Burç'un gergin yüzü yumuşadı, hızla atıldı kucağıma. O kadar hızlı atılmıştı ki, neredeyse sırtüstü yıkılacaktım. "Oo bu ne güç be! Hastane yemekleri yaramış anlaşılan."

"Yok be baba, çok kötüydü. Bir tek çikolatalı puding güzeldi."

Ellerim, oğlumun saçlarında gezinirken, "Profesörle konuştunuz mu?" diye sordum Gülriz'e. Karımın yüzüne rahat bir ifade yayıldı.

"Konuştuk. Şükür, korkacak bir durum yokmuş."

"Ragıp'ın söyledikleri doğruymuş ha," diye neşeyle mırıldandım.

"Sağ olsun profesörle konuşurken o da yanımızdaydı. Erkenden gelmiş adamcağız."

Yani sen yoktun, demek istiyordu. Ne diyebilirdim ki, haklıydı.

"Çok özür dilerim Gülriz," dedim. "Ben de yanınızda olmak isterdim. Affedersin."

Ama Gülriz öyle kolay kolay affedeceğe benzemiyordu.

"İyi ki sekreterini aramışım. O söyledi burada olduğunu. Sabah gelip seni ofiste uyur bulunca o da ne yapacağını bilememiş. Uyandırmaya da cesaret edememiş. Ben arayınca kafası karıştı kızcağızın. Kavga ettiğimizi sandı galiba. Beni burada görünce rahatladı."

"Sen ne söyledin?"

"Ne söyleyebilirim ki? Olanı biteni bilmiyordum! Keşke bana eve gitmeyeceğini söyleseydin."

"Senin yanıdayken eve gitmeye niyetliydim," dedim boynumu bükerek. "Son anda kalmaya karar verdim. Sabah uyanırım dedim, uyanamadım..." Böyle durumlarda en doğru yöntem Gülriz'in suyuna gitmekti. "Yanınızda olmadığım için çok üzüldüm. Bir daha olmayacak."

Karımın kahverengi gözlerindeki sitemkâr ifade yumuşamaya başladı. Artık bu konudan kurtulmanın tam zamanıydı.

"Eee, Burç Efendi bugün okula da gidemedik ha."

Oğlumun yüzü asıldı.

"Türkçe ödevini de yapamadım zaten."

"Öğleden sonra yaparsın canım. Öğretmenin mazeretin olduğunu biliyor."

"Bugün de resim dersi var. Şükran Öğretmen meyvelerin resmini yaptıracaktı bize."

Burç'un en sevdiği derslerden biriydi resim. Bayılıyordu boyalarla oynamaya.

"Dert ettiğin meseleye bak. Şu senin arkadaşın... Adı neydi?"

"Tuna mı?"

"Hah işte o. Onu ararsın, resim öğretmeniniz hangi meyvelerin resmini yaptırmışsa onlardan alırsınız. Annen bir tabağa koyar onları, sen de kâğıdını, boyalarını alır geçersin karşısına."

Olur mu dercesine annesine baktı Burç.

"Baban doğru söylüyor," dedi Gülriz. Evet, karım artık sakinleşmeye başlamıştı. "Eve gidince Tuna'yı ararız."

Burç'un yüzüne dünyanın en yalansız gülümseyişi yayılırken ben de yitirdiğim huzuru yeniden kazanmaya başlamıştım.

"Anlaştık o zaman," diyerek ayağa kalktım. "Artık ben de giyineyim. Birileri böyle bornozla görecek, ayıp olacak."

Giysilerimin bulunduğu, içerdeki küçük odaya yönelirken,

"Sen kahvaltı da yapmamışsındır," dedi Gülriz. "Yeşim Hanım'a söyleyeyim de poğaça filan aldırsın."

"İyi olur. Siz yediniz mi?"

"Hastanede kahvaltı yaptık."

"Ben de babamla yiyeceğim," dedi Burç.

Gülriz yadırgamış bir tavırla süzdü oğlumuzu.

"Hani hastanede doydum diyordun?"

"Doymuştum ama şimdi acıktım. Ben poğaça istiyorum."

"Ne olacak canım, bir daha yesin," diyerek araya girdim. "Gülrizcim, Yeşim'e söyle çocuklardan birini Hacı Muhittin'e yollasın."

"Ben bademezmesi istiyorum," diye gerçek niyetini belli etti Burç. Bu gibi durumlarda hep olduğu gibi Gülriz'in müdahalesi gecikmedi.

"Poğaça mı, bademezmesi mi? Ne istiyorsan, söyle onu aldıralım."

Karımın en sevdiğim yanlarından biri buydu: İstediğimizi alabilme gücüne sahip olduğumuz halde en küçük bir savurganlığa bile tahammülü yoktu. Bu yanıyla babama çok benziyordu. Babam da öyleydi; eve, bize gereken neyse, üçüne beşine bakmadan alırdı ama alınan eşyanın kullanılmadığını, çarçur edildiğini görünce de küplere binerdi. "Dünyada bunları bulamayan kaç kişi var sen biliyor musun?" diye başlardı azarlamaya. Benim de arkadaşıma benzeyeceğimden korkuyor olacak ki, her fırsatta Kenan'ı da, babasını da savurganlıkları nedeniyle eleştirirdi. "Sigortacılıktan para kazanmak kolay olduğu için kıymetini bilmiyorlar. Malı mülkü kaybettiklerinde anlayacaklar Hanya'yı Konya'yı. Zaten bu kafayla çok sürmez, evi barkı satar bunlar," derdi. Gerçi dedikleri çıkmadı. Bütün müsrifliklerine rağmen babası da, Kenan da servetlerini kaybetmediler, tersine iyice artırdılar. Fakat yaptığı uyarılarla babam da, benim tutumlu bir adam olmamı sağladı. İyi ki de yapmış; bir zararını görmedim. İşte bu yüzden Gülriz'in aynı yöntemle oğlumuzu yetiştirmesinden büyük bir memnuniyet duyuyorum. Ancak, çocukluğu tüketim toplumunun en debdebeli günlerinde geçen, yaşlarına başlarına bakmadan daha şimdiden marka meraklısı arkadaşlarla yaşayan Burç'un aynı kanıda olduğunu söylemek oldukça zordu. Anlayışlar farklı olunca da annesiyle sert çatışmalara girmesi, sık sık uyarı alması kaçınılmaz oluyordu. Şu anda da, yaptığı tercihin ona sıkı bir fırça getirmesinden korktuğu için başını öne eğip, ürkek gözlerle bakarak yanıtladı annesinin sorusunu.

"Bademezmesi."

"Evet, işte böyle. Ne istiyorsan, onu söyleyeceksin," dedi Gülriz. Vartayı atlatan Burç rahat bir soluk alırken, karım da

sekreterime talimatı vermek için kapıya yönelmişti. Karım ile oğlumun tartışmasından hiç hoşlanmazdım, ama bu didişmeleri bile şimdi mutluluk veriyordu bana. Elbiselerimi giyip yeniden yanlarına geldiğimde, "Yeşim seninle konuşmak istiyor," dedi Gülriz.

"Biraz beklesin. Şimdi işle uğraşmak istemiyorum. Önce kahvaltımızı bitirelim."

"Sen bilirsin ama kızın endişeli bir hali var. Konuşsan iyi olacak."

Ailem buradayken, işle ilgilenmekten nefret ettiğimi bilirdi Yeşim. Önemli olmalıydı.

"Bir bakalım o zaman."

Telefonu kaldırıp, sekreterimin dahili numarasını tuşladım.

"Günaydın Selim Bey," dedi Yeşim'in tatlı sesi.

"Günaydın Yeşim, ne vardı?"

"Özür dilerim efendim... Paris'ten Mösyö Pierre Duguie aradı. Sizinle acilen görüşmek istiyor."

"Acilen mi?"

"Evet efendim, aynen öyle söyledi."

"Tamam, bağla da görüşelim. Bakalım ne istiyormuş?"

Bu soruyu Yeşim'e değil kendime söylemiştim aslında. Pierre Duguie fabrikayı birlikte kuracağımız şirketi bulan, Fransa'daki komisyoncumdu. Önceki konuşmamıza göre ben zaten on gün sonra Fransa'ya uçacaktım, orada anlaşmayı imzalayacaktık. Neden aramıştı ki? Yoksa işler ters mi gidiyordu? Düşünceli bir hal aldığımı gören Gülriz de endişelendi.

"Hayrola Selim, neler oluyor?"

"Bilmiyorum, Fransızlar aramış da..." diye açıklarken, "Merhaba," diyen Pierre'in gür sesi çınladı kulaklarımda. Kısa bir nezaket konuşmasından sonra baklayı ağzından çıkardı. Paris'e gitmem gerekiyormuş. Şirketin bazı ortakları sorun çıkarıyorlarmış.

"Ben ikna edemiyorum, senin çaban gerekli," diyordu.

"Ne zaman orada olmalıyım?" diye sordum.

"Yarın burada olsan iyi olur," dedi. "Biliyorum çok ani oldu fakat kaybedecek zaman yok. Adamlar başka seçenekler sunuyorlar."

On Dördüncü Bölüm

Pierre'in istediğini yaptım. Ertesi sabah ilk uçakla Paris'e uçtum. Ama birlikte fabrika kuracağımız kişilerin benimle görüşmek için hiç aceleleri yoktu. Pierre'in tüm çabasına rağmen yalnızca üçüncü dereceden görevli biriyle görüşebildim. O da hiçbir açıklamada bulunmadan sadece beklemem gerektiğini söyledi. Pierre'in edindiği bilgilere göre adamlar, ismini sır gibi sakladıkları bir Uzakdoğu ülkesinden çok daha iyi koşullarla anlaşma yapacakları bir firma bulmuşlardı. Anladığım kadarıyla da pazarlıkları sürüyordu. Onların pazarlıktaki kozlarından biri de benim şirketimdi. Eminim Uzakdoğululara, "Bakın siz istemezseniz, biz Türklerle çalışırız," diyorlardı. Beni ise, hiçbir teklifte bulunmadan bekletiyorlardı. Yaptıkları onur kırıcıydı, doğru olan bir an bile beklemeden ülkeye dönmekti. Bu görüşümü Pierre'e açtım. Yanlış düşündüğümü söyledi. Şirketimin durumunu çok iyi biliyordu. Yabancı ortak bulmak zorundaydım. Fakat bu hiç de kolay değildi. Hele bir hafta öncesine kadar görüşmelerimizin son derece olumlu gittiği bu Fransız şirketi kadar sağlamını bulmak imkânsızdı. Hem biz profesyonel insanlardık, bu işte duygusallığa yer yoktu. Bugün onlar bizi bekletirlerdi, yarın elimiz güçlendiğinde biz onları...

Pierre'in söyledikleri doğruydu; iş dünyasının kuralları buydu. Ya kurallara uyardınız, ya da başarısız olmayı göze alırdınız. Ben de uymaya karar verdim ama boş durmak yoktu; uyanık Pierre olumsuz yanıt alma ihtimalimize karşı, bizimle ortak olabilecek başka şirketleri araştırmaya başlamıştı

bile. Tam beş günümü Paris'te Pierre'in ofisi ile kaldığım otel arasında mekik dokuyarak geçirdim.

Ortaklık için bulduğumuz şirketlerin hiçbirini gözüm tutmamıştı. Açıkçası, bizi bekletmekte olan firmadan daha iyisi yoktu. Yeni ortak adaylarıyla bağlantı kurmak için ilişkide olduğumuz firmanın yanıtını beklemeye karar verdik. Bunun benim için kolay olduğunu söyleyemeyeceğim. Oğlumu öylece bırakıp gelmiştim. Her ne kadar doktorlar Burç'un iyi olduğunu söylemiş olsalar da, kaygılanmaktan kendimi alamıyordum. Günde birkaç kere Gülriz'i arıyordum. Burç'un iyi olduğunu, onları merak etmemem gerektiğini söylüyordu. Gülriz'le işlerim hakkında konuşmayı sevmezdim. Şirketin yaşadığı son krizden de bahsetmemiştim. Ancak önemli bir sorunla karşı karşıya olduğumu anlamıştı. O yüzden olacak, çabuk dönmem için beni sıkıştırmıyordu, ama ne zaman geleceksin diye sormaktan da kendini alamıyordu. Yakında, demekle yetiniyordum. Fransa'da sıkılmıştım, oğlum için kaygılanıyordum. Gerçi fabrikada, mağazada sorun yoktu. Telefonla görüştüğüm yöneticiler, işlerin yolunda olduğunu söylüyorlardı. Sadece Kenanlardan haber alamıyordum. Ne yapmışlardı? O sabah kalkıp da beni bulamayınca ne düşünmüşlerdi acaba? Belki gittiğimin farkına bile varmamışlardı. Merak etseler mutlaka ararlardı. Ne araması, onların şimdi başlarını kaşıyacak vakitleri bile yoktur. Fotoğrafları çekmeye başlamışlardır. Belki evlerine bile gitmeyip, stüdyoda yatıp kalkıyorlardır. Yok canım, Kenan keyfine düşkündür, fazla sıkıntıya gelemez. Fakat Katya disiplinli birine benziyordu. Kenan'ı da kendine benzetmeye başladıysa... Arasam mı acaba? Kendimi tuttum. İlgilenmiyor görünsem daha iyi olacaktı. Dönünce görüşecektik nasıl olsa. Ömür boyu bu otel odasında kalacak değildim ya. Elbet görüşmeye çağıracaktı bu adamlar beni.

Çağırdılar da, sıkıntıyla geçen beş günün ardından müstakbel ortaklarım beni ofislerinde toplantıya davet ettiler. Buna toplantıdan çok, aldıkları kararı açıklama konuşması demek daha doğru olurdu. Çünkü lafı uzatmadan, koşullarımızın kendilerine uymadığını bu nedenle ortak bir fabrika kurmamızın imkânsız olduğunu söylediler. Güya kendimi böyle bir yanıta hazırlamıştım, yine de çok canım sıkıldı.

İçimden adamlara bağırıp çağırmak, günlerdir beni oyaladıkları, umutlandırdıkları için sövüp saymak geçti. Tabii yapmadım, sakin olmaya çalışarak gülümsedim, adamların tek tek ellerini sıkıp, "Belki başka bir zaman çalışırız," diyerek ayrıldım ofislerinden. Pierre'in de dediği gibi profesyonellik bunu gerektiriyordu. Aslında o da çok mahcup olmuştu, ama benim kadar umutsuz değildi. Birkaç gün daha Fransa'da kalmamı, aday firmalarla görüşmemizi önerdi. Önce Pierre'in önerisini reddettim; büyük bir düş kırıklığı yaşıyordum. Otele döndüm, bavullarımı hazırladım, uçak rezervasyonu için havayollarını arayacaktım ki, babamın sözünü anımsadım. "Önemli bir karar vereceğin zaman mutlaka onun üzerine düşün. En az bir gece geçtikten sonra kararını ver," derdi. Telefonun ahizesini bırakıp, geniş yatağın üzerine uzandım. Bakışlarım otel odasının tavanında, düşünmeye başladım. Sahi birkaç gün daha kalsam ne fark ederdi? Fabrikada, mağazada işler yolundaydı, Burç'un sağlığı yerindeydi, Kenanlardan kötü bir haber çıkmamıştı. Belki başka bir şirketle bağlantı kurabilirdik. Paris'e kadar gelmişken neden bu seçeneği değerlendirmiyordum ki? Hemen Pierre'i arayıp, saptadığımız şirketlerle görüşme ayarlamasını söyledim. Kararıma sevindi Fransız arabulucum. Hemen ertesi gün bir şirketin yöneticisinden randevu aldı. Ancak görüşmelerimiz iyi geçmedi. Onlar bir moda markasının değil, fason işlerini yaptıracak bir firmanın peşindeydiler. Kuracağımız fabrikanın bu türden bir üretim stratejisi olmasını istiyorlardı. Tabii reddettim. İkinci gün başka bir şirketin yöneticisiyle görüştük. Onlar benim projemi onaylıyorlardı ancak yeterli finansmanları yoktu. Ön bir anlaşma yapmamızı, projeye ise bir yıl sonra başlamamızı öneriyorlardı. Onları reddetmedim, düşünelim dedim. Üçüncü gün İsviçrelilerin şirketiyle görüştük. Projeye en sıcak bakan onlar oldu. Ancak onların da projeyi kendi aralarında tartışmaları gerekiyordu. Dosyaları bırakmamızı istediler. Dosyaları bıraktık. Pierre, "Edinmek istediğiniz bilgiler olursa, ben Fransa'dayım," dedi. "Ama isterseniz Selim Bey'i de arayabilirsiniz." İsviçreliler mutlaka arayacaklarını, olumlu ya da olumsuz yanıtlarını bildireceklerini söylediler.

Böylece bir akşamüstü, sekiz günlük Fransa gezisinden bozguna uğramış olarak İstanbul'a döndüm. Dönmeme en

çok, ısmarladığı parfüm ve kremleri eksiksiz olarak aldığım karım ile Fransa'dan getirdiğim renk renk boya kalemlerine kavuşan Burç sevindi. Evime döndüğüm için ben de mutluydum... Onlara özlemle, sevgiyle sarıldım, öyle olması gerektiği için değil, öyle olduğu için. İkisini de özlemiştim, ikisini de seviyordum. Oğlumun saçlarını okşayıp, hafta boyunca neler yaptığını dinledim. O da bana Fransa'yı sordu. Aslında daha önceki Fransa gezilerimden dönüşümde de ona bu ülkeyi anlatmıştım. Ama Burç bıkıp usanmadan her defasında, "Bana Fransa'yı anlat," derdi. Önce dinlediklerini unutuyor diye düşündüm, sonra oğlum için önemli olanın anlattıklarım değil, onunla ilgilenmem olduğunu anladım. O da normal çocuklar gibi defalarca duymuş olsa da aynı masalı, çok sevdiği birinden dinlemenin verdiği mutluluğu yeniden yaşamak istiyordu. Hatta belki biraz daha fazlasını istediğini bile söyleyebilirim. Onsuz geçen zamanlarımda yaptıklarımı öğrenerek, yanımda yokken yaşadıklarımı böylece benimle paylaşmış oluyordu. Burç'un sandığımdan daha duyarlı bir çocuk olduğunu bunu keşfedince anladım. Bu nedenle Fransa'daki günlerimi, sıkıcı yanını atlayıp, bir tür masal haline getirerek anlatmaya çalıştım. Ancak kafam karışık olduğu için, bu kez başarılı olduğumu söyleyemeyeceğim. Burç'un beni dinlemekten çabucak sıkılması da bunu gösteriyordu zaten.

Gülriz'in kendi elleriyle hazırladığı beğendili taskebabını afiyetle mideye indirdim. Bazen yemek sonrası yaptığım gibi, evin camlı terasına geçip Boğaz'ın öteki yakasında, Kandilli sahilinde yalıların Boğaz'ın dingin sularında yüzen ışıklarına bakarak köpüklü kahvemi yudumladım. Artık evimde olmanın tatlı huzurunu hissetmem gerekirdi ama olmuyordu. Aklım, yüreğim, sinir sistemimin her bir hücresi işim için kaygılanmayı sürdürüyordu. Eğer yeni bir ortak bulamazsam önümüzdeki birkaç yıl içinde fabrikanın da, mağazanın da kapısına kilit vurmak kaçınılmaz olacaktı.

Aslına bakarsanız, hiçbir zaman hırslı bir adam olmamıştım, ancak elimdekileri satıp savıp, işten güçten uzak sakin bir yaşam sürdürmeyi de hiç düşünmedim. İsteseydim bu türden bir yaşamı kolayca seçebilirdim. Mal varlığım, elimdeki para, bizi de, Burç'u da, olursa onun çocuklarını da ömrünün sonuna kadar refah içinde yaşatmaya yeter de artardı

bile. Benim yerimde olsa pek çok insan bunu yapardı. Bazen benim de "Neden bunu yapmıyorum?" diye kendi kendime sorduğum olurdu. Fransa'dan dönerken uçakta benzer duygulara kapılmıştım. Hiç tanımadığım insanların ağzından çıkacak lafı beklemek için günlerce ailemden, vatanımdan uzakta kalmıştım. Kalmıştım da elime ne geçmişti? Kocaman bir hiç.

Uçağın penceresinden uzaklarda batmakta olan güneşin, bulutların sırtını kızıla boyayan ışınlarını izlerken, bunu düşünmüştüm. Yeryüzündeki bu güzelliklerin tadını çıkarmak dururken, bu azgın koşturmacaya, bu kör mücadeleye ne gerek vardı? Marka marka deyip yırtınıyordum, ben öldükten sonra daha ne kadar ayakta kalacağı belli olmayan, soyut bir isim için bu kadar emek harcamaya değer miydi? Kendimi tümüyle karıma, oğluma, aileme adasam... Hayır, yapamazdım. Bakmayın bunların aklımdan geçtiğine, evet hırslı bir adam değildim ancak işimi korumak için de elimden geleni yapardım. Çünkü gerçekte işim, soyut bir marka değil, beni ben yapan alandı. Geçmişim onun içindeydi, bugünüm onunla doluyordu, geleceğim de o olacaktı. Düşlerim, umutlarım, sırlarım hepsi işimin içindeydi. Bilmem için kaybetmeme gerek yoktu; işim olmadan kendimi bir hiç gibi hissederdim. Benim eserim de buydu, fabrikamla, mağazamla yarattığım marka: AZYA. Bu marka, Kenan'ın düşlediği türden bir ölümsüzlük getirir miydi bana bilmiyorum. Zaten bu umurumda da değil. Ben, ölümümden sonrası için değil, bugün için yaşıyordum. Düşünerek verilmiş bir karar değildi bu, babamın ve parçası olduğum iş dünyasının bana öğrettiği, alışkanlık haline getirdiğim bir yaşam biçimiydi. Soluk aldığın sürece, en iyilerden biri olmak, bu delice koşuşturmacanın dışına düşmemek. Bu türden bir yaşama biçimini yadırgayabilirsiniz, insanca bulmayabilirsiniz, size hak veririm. Dahası başta solcular olmak üzere yüzlerce akademisyen, politikacı, ekonomist, felsefeci, böylesi bir yaşamın yanlış olduğunu anlatan, milyonlarca sayfa kitap yazmıştır. Fakat bu yaşam biçimi benimle başlamadı, benimle de son bulmayacak, bunca eleştiriye, bunca nefrete rağmen hâlâ ayakta kalıyorsa, insanoğlunun karakteriyle uyuşan bazı temel özellikler içeriyor olmalı. Bu tutku, benim gibi ailesine delicesine düşkün

bir adamı bile sekiz gün boyunca Fransa'da bir otel odasında bekletebiliyorsa, varın gerisini siz düşünün.

Bu konuda kendimden çok Gülriz'e şaşırdığımı söylersem abartmış olmam. Karımın bir gün bile "Artık bu işleri bırak ya da başkasına devret, bize daha çok zaman ayır," türünden bir önerisi olmamıştı. Ki, Burçla uğraşırken onun ne kadar zorlandığını biliyordum. Benim desteğimin onu rahatlatacağını, biraz olsun nefes almasını sağlayacağını bile bile nedense bana böyle bir öneride bulunmamıştı. Kocam daha çok para kazansın, daha da iyi yaşayalım diye düşündüğünden değil. İflas etsem, elimizde avucumuzda ne varsa kaybetsek, belki biraz zorlanırdı ama eminim karım, o koşullara da ayak uydururdu. Gülriz görmüş geçirmiş bir ailenin kızıydı. Kayınpeder biz evlenmeden önce ölmüştü, onu tanımamıştım. Kayınvalidem aklı başında bir insandı. Kibardı, kendi sınırlarını çok iyi bilirdi, bir gün bile ilişkimize müdahale ettiğini hatırlamıyorum. Hepsinden önemlisi ise insan sarrafıydı. Zekâsı, görgüsüyle kızına da yol göstermiş, onu çok iyi yetiştirmişti. Böyle bir terbiye alan Gülriz de benim işimin, kendi sınırları dışında olduğunu, bu alana müdahale etmemesi gerektiğini biliyordu. Belki de düşündüğü ben değildim, kendisiydi. İşi tasfiye edip hep evde kalsaydım, onun egemenlik alanına girecektim. Hizmetçiye karışacak, bahçıvanı uyaracak, aşçıya talimatlar vermeye başlayacaktım. Burç'un günlük yaşamına bile ondan daha fazla yön vermeye kalkacaktım. Zavallı karıcığım ne yapardı bu durumda? Yıllardır kavgasız, gürültüsüz, birbirine saygıyla geçen evliliğimiz bu yeni ilişkiler sistemine dayanabilir miydi? Karım, evliliğimizin sürekliliğini sağlayan hassas dengeleri benden çok önce kavramış olmalıydı.

"Üşüyeceksin Selim," diyen sesiyle dağıldı düşüncelerim. "Baksana rüzgâr çıktı. Fırtına geliyormuş."

Terasın kapısına yaslanmış, yüzünde çok iyi tanıdığım bir ifadeyle bana bakıyordu. Sekiz gündür ayrıydık, sekiz gündür ayrı yataklarda yatmıştık. Havaalanından eve geldiğimde kapıda karşılamıştı beni. Usulden bir sarılma, usulden yanağa kondurulan kibar iki öpücük... Ama şimdi kapıya yaslanmış öylece dururken, bir eş olarak, bir kadın olarak hakkını istiyor gibiydi. Onca yıllık evlilik hayatımıza rağmen Gülriz

cinsel konularda hâlâ bir genç kız kadar utangaçtı. Burç'un doğumundan sonra utangaçlığı açıkça çekingenliğe dönüşmüştü. Yeniden hamile kalmaktan, yeniden özürlü bir çocuk doğurmaktan korkuyordu. Çekingenlikten kurtulması için aylar geçmesi gerekmişti. Yoo, hiçbir zaman soğuk bir kadın olmamıştı, ama rahat biri olduğu da söylenemezdi. Bugüne kadar benimle sevişmek istediğini açıkça hiç söylememişti, bunu davranışlarıyla belli ederdi. Onun bu haline o kadar alışmıştım ki ne zaman sevişmek istese hemen fark ederdim. Şimdi de terasın kapısına dayanmış dururken, gözlerindeki ışıktan, dudaklarındaki utangaç gülümseyişten benimle birlikte olmak istediğini anlıyordum. Fakat ben, kendimi sevişmeye hiç de hazır hissetmiyordum. Kafam karışıktı, ruhum bitkin düşmüştü, günlerdir yan gelip yatmama rağmen bedenim yorgundu. Gülriz'in isteğini bu defa anlamazlıktan gelmeye karar verdim. Başımla terasın penceresini zorlamakta olan rüzgârı göstererek, "Sahi," dedim, "sanki içeri girmek istiyor."

"Belki de sana içeri gir, demek istiyor," dedi Gülriz yüzündeki ifadeyi değiştirmeden. Canım karıcığım, işte cesareti ancak bunu söylemeye yetecek kadardı. Ama ben inatla anlamazlıktan gelmeyi sürdürdüm.

"Saat kaç?" diye sordum.

"On bire geliyor."

"Ben biraz daha oturmak istiyorum," dedim gülümseyerek, ama bakışlarımı kaçırmıştım. "Fransa'da işler pek yolunda gitmedi. Biraz düşünmek istiyorum."

Gülriz'in yüzündeki ifade, yerini hemen bir kabullenmişliğe bıraktı.

"O zaman sana bir battaniye getireyim, hasta olacaksın burada."

"Teşekkür ederim, iyi olur."

Gülriz düş kırıklığına uğramıştı ama belli etmedi. Üzülmüştüm, ben de belli etmedim. Battaniyeyi getirip dizlerimin üzerine örterken, "Bana kızmıyorsun değil mi?" diye mırıldandım.

Durup gözlerimin içine baktı; koyu renk gözlerinde yoğun bir şefkat vardı. Sanki kocası değil de çocuğuymuşum gibi bakıyordu.

"Neden kızayım sana?"

Elini avuçlarımın içine aldım, benimkilerden daha soğuktu; dudaklarıma götürüp saygıyla öptüm.

"Sağ ol Gülriz," dedim, "sağ ol karıcım."

Elini avucumdan usulca aldı, saçlarımı okşadı.

"Sana süt ya da çay getireyim mi?"

"Yok istemem. Sen yat..."

Boynunu bükerek baktı yüzüme.

"Tamam," dedi, "sen de çok oturma. Hava soğuk. Baksana yağmur da başladı."

Gülriz beni terasın çinko damına çarpan yağmur damlalarıyla baş başa bırakıp giderken, keşke bunu yapmasaydım diye geçirdim içimden. Keşke onu yalnız göndermeseydim. Aslında hâlâ arkasından gidebilirdim, ama bu isteği duymuyordum içimde. Kahrolası herifler, bütün neşemi kaçırmışlardı. İçeride bir kapının kapandığını işittim. Gülriz banyoya girmiş olmalıydı; dişlerini fırçalayacaktı. Zavallı karıcığım, onu da mutsuz etmeyi başarmıştım. Güya işimi eve taşımayacaktım. Nasıl taşımazsın? Aklını dışarıda bırakıp da giremezsin ki içeri. Gülriz de hiç çaba harcamıyor ama... Belki üsteleseydi... Yapamaz ki, böyle yetiştirilmiş. Onun yerinde Katya olsaydı... Sahi Katya olsaydı ne yapardı acaba? Eminim uysalca çekip gitmez, beni kışkırtmaya, tahrik etmeye çalışırdı. O gece Kenan'la nasıl sevişiyordu. Belki de yanılıyorum, sevişmelerinin nasıl başladığını görmedim ki. Belki o da bu konularda Gülriz gibi utangaçtır. Belki onu tahrik eden Kenan olmuştur. Davranışlarındaki rahatlığa bakarak bir kadının yatakta nasıl olduğunu anlayamayız ki. Çekici, açık saçık giyinen, erkeklerle senlibenli konuşabilen bir kadın, yatakta pekâlâ soğuk nevalenin biri olup çıkabilir. Bu konuda az mı hikâye dinledim arkadaşlarımdan, özellikle de Kenan'dan. Ama Katya öyle biri olsaydı, bizim oğlan böyle yapışır kalır mıydı kadına? Belki de âşık olmuştur. Âşık olunca seks o kadar önemli olmayabilir. Olmayabilir, ama Kenan ile Katya'nın arasında seks de vardı, hem de en ateşlisinden. Baksana benim yanımda bile sevişmeye çekinmediler. Hem Rus kadınları... Şimdi de bu yalana mı inanacaksın? Zavallılar ekmek parasını çıkarmak için bedenlerini satıyorlar, hepsi bu. Kadının Rus'u, İngiliz'i, Türk'ü olmaz; hepsi kadın işte. Onların

da arasında biz erkekler gibi sevişmekten hoşlananları var, hoşlanmayanları var. Ama Katya'nın sevişmekten hoşlandığı kesin. Öyle mi acaba? Sen onu Kenan'la sevişirken gördün. Kenan'ın yerinde başka biri olsaydı, nasıl davranacağını kestiremezsin...

Birden bir ışık gözlerimi aldı. Karşıdaki tepeler, çakan şimşekle aydınlandı. Ardından gökyüzü homurdanmaya başladı. Dışarıda yağmur artmış, fırtına şiddetlenmişti. Yağmur suları terasın camlarından ince şeritler oluşturarak, bahçeye akıyordu. Rüzgâr uğultular çıkarıyor, inatla camları zorluyordu. Bacaklarımın üzerindeki battaniyeye rağmen içim ürperdi. Karşı tepeler gökyüzünü parçalayan iki şimşekle yeniden aydınlandı. Aynı anda teras büyük bir gürültüyle sarsıldı. Yakınlara bir yerlere yıldırım düşmüş olmalıydı. İçeri girmenin zamanı gelmişti, ayağa kalkmıştım ki, kapıda Gülriz belirdi.

"Burç," dedi, "Burç seni istiyor."

"Korktu değil mi?"

"Korktu, çok yakınlara düştü."

"Burç nerede?"

"Odasında."

Burç'un odasına birlikte girdik. Oğlum kafasını yastığın altına sokmuştu. Usulca yatağa oturdum, yastığı kaldırıp oğlumun yüzüne baktım.

"Hayrola, düşen yıldırımı mı arıyorsun?" diye sordum.

"Hıı?"

"Yıldırım yastığının altına düşmedi ki oğlum, dışarıya düştü. Hadi çıkar başını yastığın altından."

Kararsızlıkla yüzüme baktı.

"Hadi ama yıldırımdan korkmuyorsun değil mi?"

Yutkundu.

" Korkmuyorum..."

"Ben de korkmuyorum. Çünkü bizim evimize yıldırım düşmez."

İnanmak isteyen gözlerle yüzüme baktı.

"Düşmez mi?"

"Düşmez," dedim hâlâ başının üstünde duran yastığı alarak.

"Çünkü çatımızda paratoner var. Paratonerin ne olduğunu biliyorsun değil mi?"

Doğruldu; korkusu geçmemişti, sadece dikkati dağılmıştı.

"Bilmiyorum."

"İnanmıyorum," dedim karıma dönerek, "duyuyor musun Gülriz, paratonerin ne olduğunu öğretmemişler." Bakışlarımı yeniden Burç'a çevirdim. "Paratoner, yıldırımları etkisiz hale getiren bir alettir. Evlerin en yüksek yerine konur. Böylece yıldırım o evdekilere zarar vermez. Anladın mı?"

Gülümser gibi oldu.

"Parato... yani o alet olunca yıldırım bize zarar vermez mi?"

"Tabii vermez. Ne sandın? Bizim eve yıldırım düştüğünü hatırlıyor musun hiç?"

"Yoo."

"Hatırlayamazsın çünkü düşmedi, hiç de düşmeyecek."

"Düşmeyecek..." diye söylendi.

"Düşmeyecek... Sahi sen görmedin mi bizim paratoneri?"

"Görmedim!" dedi tombul küçük ellerini yana açarak. Konuşurken ellerini kullanmaya başladığına göre korkusu iyice azalmıştı.

"Yarın ilk işimiz sana paratoneri göstermek olsun, tamam mı?"

"Tamam," dedi ama yüzüne derin bir kaygı yayılmıştı. Gülriz kulağıma eğildi, "Sanırım bu gece bizimle yatmak istiyor," dedi.

"Biliyor musun Burç, aslında ben fırtınaları severim. Onları izlemeye bayılırım... Güvenli bir yerden tabii. Sen hiç fırtınaları izledin mi?"

Burç masum bir ifadeyle yüzümé bakıyordu.

"İzlemedim."

Elimle penceresini gösterdim.

"Gerçi sen de haklısın, buradan gökyüzü iyi gözükmüyor ki. Bak ne diyeceğim, bu gece bizim odamıza gel. Birlikte şu fırtınayı izleyelim, olur mu?"

Her zaman yaptığı gibi izin isteyen bakışları annesine kaydı.

"Bu gecelik olur," dedi Gülriz, "ama bunu alışkanlık haline getirmek yok. Anlaştık mı?"

Burç'un yüzü aydınlandı.

"Anlaştık, anlaştık anneciğim."

Onun minik bedenini kucakladım, koridorda ilerlerken Gülriz'in de koluma girdiğini hissettim.

Yatak odamızda pencerenin önüne yerleştik, ıslak gökyüzünü ışıktan kılıcıyla parça parça eden fırtınayı izledik ama Burç gösterinin tadını çıkaramadı. Daha tedirginliğini tam olarak üzerinden atamadan uyuyakaldı.

"Odasına götürelim mi?" dedim.

"Hayır," dedi karım, "söz verdik, bu gece yanımızda uyusun." Sitem yoktu sesinde, kırgınlık yoktu; ne istediğini bilen bir kadının kendinden emin sakinliği vardı sadece.

On Beşinci Bölüm

Uyandığımda yağmur hâlâ yağıyordu. Gülriz'in gergin sesi duyuluyordu. Burç'un odasında olmalıydı; her sabah yaptığı gibi oğlumuzu okula hazırlıyordu. Burç ağır davrandığı için de onu tatlı tatlı azarlıyordu. Haksız sayılmazdı, eminim öğrenci servisi kapının önünde bizimkini bekliyordu. Fransa'daki o soğuk otel odasında gözümü açtığım sabahlardan sonra, evimde uyanmanın keyfini çıkarıyordum. Bir tartışma olsa bile, sevdiklerimin sesini duymak güzeldi. Uzanıp komodinin üstündeki saatime baktım; yedi buçuğa geliyordu. Kalksam iyi olacaktı, banyo, tıraş, kahvaltı derken işe geç kalabilirdim. Ama bu sabah, canım kalkmayı hiç istemiyordu, tembel tembel esneyip yatakta döndüm. Gülriz, sonunda Burç'u hazırlamış, yolcu ediyordu. Sesindeki gerginlik kaybolmuş, yerini tatlı bir sevecenliğe bırakmıştı. Birazdan beni uyandırmak için yanıma gelirdi. Birden ona sımsıkı sarılmak istedim. Geceki isteksizliğimden sonra eminim onun da hoşuna giderdi bu. Evet, evet yanıma gelince... Telefonun ziliyle dağıldı isteğim. Komodinin üzerinde saatimin hemen yanında duran telefonun ahizesini kaldırdım.

"Alo?"

"Alo Selim Bey," dedi çekingen bir ses.

"Evet."

"Kusura bakmayın rahatsız ediyorum."

Ses tanıdıktı ama çıkaramıyordum.

"Önemli değil, buyrun," dedim. Karşımdaki onu tanıyamadığımı anlamıştı.

"Ben Memduh, efendim."

Bu bizim fabrikanın müdürüydü.

"Merhaba Memduh Bey. Hayrola?"

"Pek hayır değil efendim. Karlıdere yine taştı. Fabrikanın deposuna su girmiş. İplikler, kumaşlar ıslanmış."

"Allah kahretsin," diye söylendim. "Bu kaçıncı ya!"

Kurtulamamıştık bu dertten. İki gün yağmur yağsa bu dere taşardı; ıslah etmek lazım, diye belediyeye bin kere söyledik, çevredeki fabrikalarla imza topladık, gittik başkanla görüştük. Adam "güvenilecek biri" imajı bırakınıştı üzerimizde.

"Plansız, programsız büyüyen bir kentin, gecekondular ile fabrikaların iç içe geçtiği bir ilçesinde belediye hizmetleri vermeye çalışıyorum. Sorun o kadar çok ki, sizlerin katkısı olmadan Karlıdere'yi ıslah edemeyiz. Bütçemiz yeterli değil," demişti.

Fabrika sahiplerinden çoğunun karşı çıkmasına rağmen üzerimize düşen miktarı toplayarak verdik. Belediye de geçen yaz çalışmaya başladı. İki aylık çalışmanın ardından Karlıdere'yi ıslah ettiklerini söylediler. Fakat yine olmamıştı, bu işi de ellerine yüzlerine bulaştırmışlardı. Dere taşmayı sürdürüyordu.

"Üretimimiz etkilenecek mi?" diye sordum sıkıntıyla.

"Sanmıyorum efendim, etkilenmez. Şef, erken farkına varmış selin. Malzemeyi korumaya almışlar. Ben de hemen fabrikaya geldim zaten. Depoyu boşalttık, ipliklerin, kumaşların büyük bölümünü yemekhanenin içine taşıdık. Bazıları ıslanmış."

"Islanan malzemeler kullanılmayacak gibi mi?"

"Kurumadan anlamak zor Selim Bey. İsterseniz, bir de siz bakın."

"Tamam, bir saate kadar oradayım."

Ama bir saatte varamadım fabrikaya. Sabah kahvaltı bile yapmadan evden çıkmama, usta şoförüm Orhan'ın tüm becerisini göstermesine, altımızdaki Volvo'nun teknik üstünlüğüne rağmen İstanbul'un meşhur sabah trafiği yağmurda iyice kilitlendiği için tam iki saat geç kaldım. Gerçi erken gitsem de bir değişiklik olmayacakmış. Memduh Bey gereken tüm önlemleri almış, zararı en azla atlatmamızı sağlamıştı. Bece-

rikli adamdı, daha ben söylemeden sigorta şirketini aramış, hasar tespiti için bir uzman çağırtmıştı bile.

"Ama siz, Kenan Bey'i arayıp kulağını bükerseniz iyi olur. Sigorta şirketindekiler ellerini çabuk tutarlar," diye beni uyarmayı da ihmal etmedi. Tahmin edebileceğiniz gibi benim sigorta işlerini Kenan'ın acentesi yapıyordu. Bütün bunları fabrikanın kapısından depoya giderken bir çırpıda anlatmıştı Memduh Bey. Durum vahim gözükmüyordu, yine de depoyu sular içinde görünce içim bir tuhaf oldu.

"Üzülmeyin Selim Bey," diye teselliye kalkıştı depo sorumlumuz Rıfat. "Allah göstermesin daha kötüsü de olabilirdi. Verilmiş sadakamız varmış, ucuz atlattık."

"Bunu atlattık ama önümüz kış, öteki yağmurlarda ne yapacağız Rıfat?" dedim.

Onun yerine, Memduh Bey yanıtladı sorumu.

"Biz, belediyeye güvenmekle hata ettik Selim Bey. Bu işe kendimiz bir çözüm bulmalıydık."

"Koca dereyi biz mi ıslah edecektik?" dedim. İstemediğim halde sesim gergin çıkmıştı. "Biliyorsun öteki fabrika sahipleriyle de konuştum, kimse yanaşmadı."

Memduh Bey kişilikli adamdı, düşüncelerini söylemekten hiç çekinmezdi. Ona biraz da bu yüzden değer verirdim. Sinirli halime aldırmadan düşüncelerini açıklamayı sürdürdü.

"Dereyi ıslah etmek zor. En mantıklısı depomuzu su almayacak bir yere taşımak. Biraz maliyetli olacak, ama başka çaremiz yok. Bütün malzeme yemekhanede duruyor."

Söyledikleri doğruydu doğru olmasına da, yeni finans kaynakları bulmaya çalışırken, bu işe bütçe ayıramazdım. Üstelik bunu yapamayacağımı onlara söyleyemezdim de. Sorunlarımı adamlarımın bilmesinde yarar yoktu.

"Düşünelim bakalım," dedim, "ama önce şu yemekhaneyi bir göreyim."

Yemekhane perişan haldeydi; kötü kötü ıslak ip ve kumaş kokuyordu. Masaların, iskemlelerin yarısı toplanmış, kumaş balyaları, iplik kutuları, malzemeler yan yana, üst üste atılmıştı.

"Yeni bir depo yapma işini mimarlarla konuşacağım. Şimdilik malzemeler burada kalsın. Gerekirse bir suntayla yemekhaneyi ikiye bölelim."

Memduh Bey'in yüzü asıldı.

"Affedersiniz efendim ama o kadar işçi bu küçücük yerde nasıl yemek yiyecek?" diye sordu. Öyle ya işçilere laf anlatacak olan ben değildim, oydu.

"İki vardiya halinde yiyecekler Memduh Bey," dedim. Konuşurken gözlerinin içine bakıyordum. "İşçi arkadaşları toplayıp durumu anlat. Gerekirse, yarım saat önce başlayıp yarım saat sonra bitsin yemek. Ama üretim aksamasın."

Ciddi olduğumu anlamıştı.

"Peki efendim. Ne yapalım, o zaman iki vardiya halinde çıkarırız yemeğe insanları."

Sesindeki kaygı kaybolmamıştı.

"Başka çaremiz yok Memduh Bey," diyerek son noktayı koydum. "Şimdilik böyle idare edeceğiz. Zamanla çözeriz bu sorunu."

"Meselemiz bu olsun," diyerek bana destek verdi Rıfat. "Millet fabrikasının kapısına kilit vuruyor. Piyasa işsiz insan dolu. Yemeği yarım saat geç yemişiz, kıyamet mi kopar?"

Fabrikadan dönerken endişelerim biraz olsun yatışmıştı. Sigortadan zararımızı da tazmin edersek, sorunlarımızı şimdilik çözmüş olacaktık. Cep telefonundan Kenan'ı aradım; kapalıydı. Acentenin numarasını tuşladım; sekreteri Kenan'ın üç gündür uğramadığını, ama her sabah arayıp işleri sorduğunu söyledi. Ararsa, ona ihtiyacım olduğunu söylemesini rica ettim. Telefonu kapatmıştım ki, yeniden çalmaya başladı. Arayan Pierre'di.

"Merhaba Pierre. Nasılsın?"

"İyiyim, iyiyim. Söyleyeceklerimi duyunca sen de iyi olacaksın."

"Öyle mi? Yoksa İsviçreliler ortaklığı kabul mu ettiler?"

"Hayır, onlar değil. Ruslar ortak olmak istiyorlar."

"Ruslar mı?" diye şaşkınlıkla mırıldandım.

"Ruslar. Teklifine sıcak bakıyorlar."

"Yani benimle, ortak mı olmak istiyorlar?"

"Ortak olup olmayacaklarına sen karar vereceksin. Benim Moskova'da da bağlantım var. Bugün onlar aradı. Konuları tekstil değil, ama her konuda yatırım yapmak istiyorlar. Senin şirketten bahsettim. Çok ilgilendiler. Seninle konuşmak istiyorlar."

Fransız arabulucum iyiydi, hoştu da, sonuç alıcı girişimler yerine, işgüzarca davranması canımı sıkmaya başlamıştı.

"Bak Pierre," dedim, "beni Fransa'da sekiz gün tuttun, sesimi çıkarmadım. Ama şimdi ne olacağı belirsiz bir görüşme için kalkıp ta Moskova'ya gidemem."

"Rusya'ya git diyen kim? İşin en güzel tarafını söylemedim. Adamlar şu anda İstanbul'da. Richmond Hotel'de kalıyorlar. Yanılmıyorsam, senin mağazaya çok yakın olmalı bu otel."

"Yakın, yakın," dedim şaşkınlıkla. "Beyoğlu'nda Rus Konsolosluğu'nun hemen yanındaki bina. Ne arıyorlarmış İstanbul'da?"

"Ne arayacaklar, yatırım yapacakları ortaklar. Adamların finans sıkıntısı yok. Rusya'nın yeni zenginlerinden. Patronun adı Mihailov, ancak adam Rusça'dan başka bir dil konuşamıyor. Sen oğlu Sergey Mihailoviç'i ara. Richmond Hotel'de 505 nolu odada kalıyor. Senden telefon bekliyor. İngilizce konuşabilirsin ama toplantı için bir Rusça çevirmene ihtiyacın olacak."

"Anladım. Ne zaman aramam gerekiyor?"

"Hemen ara, şu anda oteldeler."

"Tamam, sonucu sana bildiririm. Teşekkürler Pierre."

"İyi haberlerini bekliyorum. Hoşça kal."

Telefonu kapatırken, içimde umut yeniden kıpırdandı. Biz Fransalarda kendimize ortak ararken, kısmetimiz ayağımıza mı gelmişti? Sekreterim Yeşim'in numarasını tuşladım. Derhal Richmond Hotel'in resepsiyonuyla bir konferans görüşme düzenlemesini rica ettim. Yeşim birkaç dakika içinde, dileğimi gerçekleştirdi. Resepsiyondaki adama 505 numarada kalan Sergey Mihailoviç'le görüşmek istediğimi söyledim. Sergey Mihailoviç, telefonuma hiç şaşırmadı. Pierre'in söylediği gibi aramamı bekliyormuş. Son derece kibar bir adama benziyordu. Öğleden sonra beşte mağazamda buluşmak üzere sözleştik. Bakalım bu girişim nasıl sonuçlanacaktı? Adamlara derdimi doğru dürüst anlatmalıydım. Bunun için de Pierre'in söylediği gibi, iyi bir çevirmene ihtiyacım vardı. Doğal olarak aklıma ilk gelen isim Katya oldu. Ama ona benim için çevirmenlik yapar mısın demeyi göze alamıyordum. Yeniden Kenan'ın telefon numarasını çevirdim. Açmıştı. Sesimi duyunca sevindi.

"Nerelerdesin ya?" diye sitem etmeye bile kalkıştı. Şu anda onunla sohbet edecek vaktim yoktu. Önce fabrikadaki hasardan bahsettim.

"Hiç merak etme, çözeriz," dedi.

Ardından ona Rusça çevirmen meselesini çıtlattım.

Derinden bir iç geçirerek, "Katya yok, gitti," dedi.

Sesi sıkıntılı çıkmıştı.

"Nasıl gitti? Yoksa kavga mı ettiniz?"

"Kavga filan etmedik, stüdyoyu öylece bırakıp gitti."

"Niye?"

"Yanlış anladı. Hani geçen sene takıldığım ressam bir kadın vardı... Şermin... Hatırlarsın ya, uzun boylu, sarışın. Birlikte sergisine gitmiştik. Hani hep senin mağazandan alışveriş yaptığını söylemişti."

"Şu abartılı makyaj yapan kadın mı?"

"Ta kendisi. Dün beni görmeye geldi. Biraz da samimi davrandı. Ben karşılık vermedim ama kadın yırtık.. Onun bana yavşadığını görünce Katya küplere bindi. Çekip gitti. Sabah da aradı, bugün çalışmak istemediğini söyledi."

"Yanlış anladığını söylemedin mi?"

"Söylemem mi? Kadınları bilirsin. Kendi haline bıraktım şimdilik, öfkesi geçince daha kolay anlayacak olanları. Hem bugün yapacak çok önemli işlerim var. Görüştüğümüzde anlatırım. Bu serginin sonunda herkes tanıyacak arkadaşını."

Yine uçuyordu Kenan ama ben, bugün onun hayalleriyle uğraşacak durumda değildim. Aklım Katya'ya takılmıştı.

"O zaman ben Katya'yı hiç aramayayım abi, bana yardım etmez."

"Saçmalama Selim, ne alakası var?" diye çıkıştı arkadaşım. "Benimle arası bozuldu diye seninle de mi konuşmayacak? Hem sen ararsan daha iyi olur. Belki yatışmasına yardımcı olursun."

Emin olamıyordum.

"Gerçekten arayayım mı?"

"Tabii ara. İstemiyorsan, benden hiç bahsetme. Bakalım o ne diyecek?"

"İyi o zaman, ver şu telefon numarasını."

Katya'nın numarasını aldım ancak onu arama konusunda hâlâ kararsızdım. Gerçi tanıştığımızdan bu yana ters bir dav-

ranışını görmemiştim. Aksine hep nazik, anlayışlı ve saygıyla yaklaşmıştı bana. Sanki çok güç bir sorunu çözermişim gibi, derinden bir nefes alıp tuşladım Katya'nın numarasını. Telefon ardı ardına çalarken de acaba yanlış mı yapıyorum diye sormaktan kendimi alamadım.

Genç kadının,

"Aa Selim Bey merhaba," diyen samimi sesini duyuncaya kadar da tedirginliğim sürdü.

"Merhaba Katya, nasılsınız?"

"Teşekkür ederim. İyiyim, siz nasılsınız? Fransa'ya gittiğinizi duymuştum."

"Evet, dün döndüm."

Kısa bir sessizlik oldu.

"Sizi aramamın nedeni, belki arkadaşlarınız filan vardır. Bugün bana, Türkçe bilen bir Rus çevirmen lazım. İş için. Ruslarla görüşeceğim de..."

"Arkadaşlarıma ne gerek var, ben yardım ederim size."

Hiç duraksamadan söylemişti bu sözleri.

"Size zahmet olmasın, bugün dinlenecekmişsiniz."

"Kenan mı söyledi?"

Sesi manidar çıkmıştı.

"Evet, bende telefonunuz yoktu, ondan aldım," diye açıkladım. "Yorgun olduğunuzu, bugün stüdyoya gelmediğinizi söyledi."

"Boş verin onun söylediklerini. Bu görüşme saat kaçta?"

"Beşte benim mağazamda. Beyoğlu'nda, yerini biliyorsunuz."

"Biliyorum, orada olacağım."

Katya'nın sözleri içime su serpmişti. Gerçekten de işler düzeliyor muydu ne? Yok yok, böyle düşünmek için çok erkendi. Yine de içimin sevince benzer bir duyguyla dolmasına engel olamadım.

"Sizi nerede bırakayım efendim?" diyen şoförüm Orhan'ın sorusu olmasa, Tarlabaşı'na geldiğimizi bile fark etmeyecektim.

"Mis Sokak'ın başında bırak. Bugün yolu uzatmayalım."

Orhan sağa yanaştı, söylediğim gibi Mis Sokak'ın girişinde bıraktı beni. Yağmurun öfkesi dinmişti, yine de rüzgâr

bir yerlerden serpintiler getiriyordu. Şemsiyemi açıp, Mis Sokak'a daldım.

Mis Sokak, Cadde-i Kebir ile Tarlabaşı arasında sıkışıp kalmış, iki yanında barlar, kafeler kadar Beyoğlu esnafının da bulunduğu -ki, bunlar arasında iki berber salonu, bir perukçu, bir esnaf lokantası, iki kahvehane, bir saatçi, iki eczane, bir ayakkabıcı, iki bakkal, bir şarküteri sayabilirdiniz- kısa bir sokaktı. Boyu kısaydı ancak Beyoğlu'nun en kalabalık sokaklarından biriydi. Hele yaz gelip de, ikindi üzerleri sokak, koyu bir gölgeye büründü mü, kafelerin, kahvehanelerin, barların müşterileri dışarı konulan masalara, iskemlelere yayılmaya başlar, bu pek de uzun olmayan alan çeşit çeşit, renk renk insanla dolar taşardı. Ayrıca, Galatasaray Lisesi'nin önünü saymazsak, burası Beyoğlu'nun en fazla politik gösterilere sahne olan yeriydi. Belki sol bir partinin ilçe teşkilatının burada bulunmasından, belki de bu sokağa takılanların genellikle politik kökenli insanlar olmasından. O yüzden, özellikle de akşamüstleri bu sokaktan uzak dururdum. Ama şu saatlerde, hele sokak böyle ince ince yağan yağmurda yıkanırken burada yürümenin hiçbir sakıncası yoktu.

Mis Sokak'ı geçip, yağmur sularının gümüşten bir renkle yaldızladığı İstiklal Caddesi'ne çıkınca, tatlı bir çıngırak sesiyle uyarıldım. Şemsiyemin altından sola bakınca, yaklaşmakta olan tramvayı gördüm. Saygıyla geri çekildim. Kırmızısıyla gözlerimi alarak, tatlı bir rehavet içinde geçti tramvay önümden. Yolcuları buğulu camların ardından merakla tarihi caddeye bakıyorlardı; yağmur nedeniyle olsa gerek, bu defa çocuklar asılmamıştı merdivenlerine. Tramvay geçip gidince, mağazam bütün heybetiyle çıkıverdi karşıma. Cam vitrinlerimizin içinde sanki cansız mankenlere kişilik verecekmişçesine ustalıkla giydirilmiş, renk renk etekler, bluzlar, kazaklar, kabanlar, pantolonlar, elbiseler... Yıllardır süren titiz, zorlu, akılcı, estetik çalışmanın birbirinden güzel ürünleri... Topu topu sekiz gün uzak kalmama rağmen onu, mağazamı özlediğimi hissettim. Bir an öylece durup, babamın temellerini attığı, ama benim bugünlere getirdiğim bu görkemli binanın alnına mermer harflerle kazılmış AZYA yazısını okudum. Zemindeki hafif kahverengiliği -yoksa yeşilliği mi- o zaman fark ettim. Canım sıkılmıştı. Ofisime çıkar çıkmaz ilk işim mağa-

za müdürü Cihan'ı yanıma çağırtmak oldu. Hemen dışarı çıkıp, AZYA yazısının arkasındaki duvara bakmasını, gereken ne ise yapmasını söyledim.

"Oradaki nemlenmeyi ben de gördüm Selim Bey, ancak önümüz kış, baharda genel bir bakım..." diyecek oldu.

"Bak Cihan, sonbahar ya da kış fark etmez, orası boyanacak. Biz insanlara güzellik sattığımızı söylüyoruz... Kendi mağazamızın üzerindeki, kendi markamızın yazılı olduğu duvar çirkin görünürse, onları nasıl inandırabiliriz? Duvarı temizleyelim, boyayalım."

"Haklısınız efendim ama ıslak olduğu için boya..."

"Boya atarsa yeniden boyayalım. Yağmura dayanıklı boya bulalım, soğuğa dayanıklı boya bulalım. Anlatabiliyor muyum kardeşim? Ne gerekiyorsa yapalım. Ben, o duvardaki lekeyi görmek istemiyorum. Eminim müşterilerimiz de istemiyordur."

Kararlılığımı fark eden Cihan ısrar etmedi.

"Emredersiniz efendim."

"Yalnız bir ricam var. Bu iş bugün yapılmasın, yabancı konuklarımız olacak, onların gözü önünde küçük de olsa tamirat, tadilat istemiyorum."

"Peki Selim Bey anlaşıldı," diyerek çıktı Cihan. O çıkar çıkmaz, kucağında kocaman dosyasıyla sekreterim girdi içeri. Dosyayı masaya koymadan önce, "Kahvaltı mı yapacaksınız, yoksa öğle yemeği mi yiyeceksiniz?" diye sordu.

Anlaşılan yine Gülriz aramış, sabah evden kahvaltı yapmadan çıktığımı söylemişti.

"Sen bana sandviç söyle."

"Şimdi söylerim efendim," diyerek kapıya yönelecekti ki, "Dosyayı bırak, sen siparişi verirken ben de neler yapmam gerekiyor bir bakayım," dedim.

Uysalca isteğimi yerine getirdi Yeşim, ama eliyle dosyayı işaret ederek, "Açıklamam gereken konular var," demekten de kendini alamadı.

Dosyadaki aranacak kişiler listesine baktığımda, bütün günümü bu işe ayırsam yine de altından kalkamayacağımı gördüm. Bir de Fransa'ya gittiğim için yarıda bıraktığım işler vardı. Yani iki gün dur durak bilmeden çalışmak gerekiyordu. Olsun, bundan hiç de şikâyetçi değildim. Arayan kişiler

listesinin sonunda Nihat'ın adı yazılıydı. Bu sabah aramıştı. Aslında ona ayıracak vaktim yoktu, ama ben de özlemiştim keratayı. Hem yemek yemeden, ciddi işlere başlayamayacaktım nasıl olsa, ani bir kararla çevirdim numarasını. Sesimi duyar duymaz sevindi, ancak gergin bir hali vardı. Yine de önce Fransa gezimi sordu. Burç'un sağlığıyla ilgilendi ve sonunda çıkardı ağzından baklayı:

"Buluşup, konuşmamız lazım."

Yine paraya sıkışmış olmalıydı. Dükkân kirası mı, Dize'nin okul taksiti mi, apartman giderleri mi? Neyse, kafa yormaya gerek yoktu, görüştüğümüzde anlatacaktı nasıl olsa.

"Buluşuruz, ben de seni özledim. Yalnız şu sıralar çok işim var."

Kısa bir sessizliğin ardından,

"Doğru," dedi, "Fransa'dan yeni döndün. İşler yığılmıştır, ama mutlaka buluşmamız lazım."

"İki gün sonra buluşsak, fark eder mi?"

Duraksadı, itiraz edeceğini düşündüm, yapmadı.

"Etmez, ama iki günü geçirmeyelim."

Anlaşılan ödemesi gereken senedin süresi üç gün sonra doluyordu.

"Hiç merak etme, işleri düzenleyeyim hemen arayacağım seni."

Telefonu kapatınca hatırlamaya çalıştım, en son Kenan mı, yoksa ben mi yardım etmiştim Nihat'a. Galiba Kenan yardım etmişti. Eh, o zaman sıra bana gelmiş demekti. Mecburen yardım edecektim kadim dostuma.

On Altıncı Bölüm

Sekreterim, adının Katya olduğunu söyleyen bir kadının geldiğini haber verdiğinde yapmam gereken işlerin henüz yarısını bile tamamlayamamıştım. Ama ona, Katya'yı hemen içeri almasını söyledim. Önümdeki kâğıtları, evrakları toparlarken, Katya'nın çekingen sesini duydum:

"Merhaba."

Başımı kaldırınca, insanın içine işleyen o yosun yeşili gözlerle karşılaştım. Ona çok yakışan gülümsemesi dudaklarında bir an belirdi ve yok oldu.

"Merhaba," diyerek masamın önünde karşıladım onu. Elini dostça sıkarken sordum.

"Nasılsınız?"

Yeniden gülümsemeye çalıştı, beceremedi.

"Teşekkür ederim," dedi durgun bir tavırla.

"Siz nasılsınız?"

"Ben de iyiyim. Buyrun, şöyle oturun."

"Şunu çıkarsam."

Üzerindeki bej rengi pardösüyü işaret ediyordu.

"Alayım," dedim.

Hiç itiraz etmedi, usulca geriye çekilip pardösüyü çıkarmasına yardım ettim. Pardösünün altında, Kenan'ın sergisinde giydiği siyah döpiyes ile kül rengi bluz vardı. Pardösüyü asmaya götürürken, bu kadına ne giyerse yakışır diye düşünüyordum. Geri döndüğümde, Katya'yı masamın tam karşısındaki koltuğa oturmuş buldum. Bana biraz uzaktı,

ama hiç şikâyetim yoktu, yüzünü olduğu gibi görebileceğim bir konumdaydı.

"Erken gelmedim değil mi?" diye sordu. "Yoo," dedim yerime geçerken, yine de kolumdaki saate bakmaktan kendimi alamadım. Beşe çeyrek vardı. "Tam zamanında geldiniz. Adamlar gelmeden konu hakkında size biraz bilgi vermem iyi olur."

"Sanırım bir iş görüşmesi..."

"Öyle," dedim koltuğuma kurulurken, "belki duymuşsunuzdur yeni bir fabrika için ortak arıyorum. Rus adaylar çıktı. Onlarla görüşeceğiz."

"Hangi şehirden geliyorlar?"

"İnanın bilmiyorum, sadece telefonda görüştük. Ben de sizin gibi ilk kez burada karşılaşacağım. Eğer isteklerimi çok görmezseniz, sizden çevirmenlik dışında bir ricam daha olacak."

Anlamamıştı, merakla yüzüme baktı.

"Siz de Rus'sunuz, adamların konuşmalarını, davranışlarını benden daha iyi yorumlarsınız. İzlenimlerinizi benimle paylaşırsanız sevinirim. Tabii sakıncası yoksa."

"Yok canım, ne sakıncası olacak. Ama sizi uyarmalıyım, ben işten hiç anlamam. Sermet... Ölen eşim ekonomistti. O bahsederdi finans dünyasından. O da yalnızca işin teorisini bilirdi. Bir tek mal alıp satmışlığı bile yoktu."

"İşten anlamanız gerekmiyor," dedim, hayranlıkla bakarak. "Sizin sezgilerinize sonuna kadar güvenirim."

Yeşil gözler alaycı bir parıltıyla yıkandı.

"Daha beni tanımıyorsunuz bile."

"Tanıdığım kadarı yeter."

Yanıt vermek yerine bacak bacak üstüne attı. Eteğinin yukarı çekildiğini, fildişi rengindeki bacaklarının açıldığını gördüm, bakışlarımı kaçırarak sordum:

"Size ne ikram edeyim?"

"Bir bardak su lütfen."

"O kolay. Yanında şöyle kallavi bir Türk kahvesine ne dersiniz?"

Yüzündeki durgunluk kırıldı.

"Neyli?"

"Kallavi. Bizde öyle derler. Yani kıvamı, köpüğü, sertliği yerinde... Hiç duymadınız mı?"

"Duymadım..." Mahcup da olsa ilk kez gülümsemişti. "Ben sade, az şekerli, şekerli kahveyi bilirim. Hep az şekerli kahveyi tercih ederim."

"Anlaşıldı, size az şekerli, kallavi bir Türk kahvesi söyleyeceğiz o zaman."

"Tamam. Bakalım, kahvenin kallavisi nasıl oluyormuş?"

Sekreterime iki az şekerli kahve söyleyip, Katya'ya döndüğümde, onu yine içine kapanmış buldum. Sormamam gerektiğini bile bile, "Solgun görünüyorsunuz," dedim, "rahatsız filan değilsiniz ya?"

Gözleri kuşku bulutlarıyla gölgelenince, "Mevsim değişimi, herkes grip," diyerek, Kenan'la aralarındaki kırgınlıktan habersiz olduğumu belirtmek istedim. Söylediklerim işe yaramıştı.

"Hayır, hayır hasta değilim," dedi yapay bir canlılıkla. "Yorgunluktan olmalı. On gündür stüdyodayız."

"Sahi, nasıl gidiyor çalışmalar?"

"İyi," dedi dalgın bir tavırla. "Rasin, yani bizim dekoratör becerikli çıktı. On günde on yedi fotoğraf çektik. Tahminimizin de ötesinde bir sayı bu..." Sürdürecekti ki, sekreterim konuklarımızın geldiğini haber verdi. Onlar da erkenciydi. Yoksa Ruslar'da bu bir gelenek miydi? Bunu Katya'ya sormadım tabii.

Adamları kapıda karşıladık. İkisi de uzun boyluydu. Baba Mihailov keldi, oğul Sergey ise inadına fırça gibi dik ve sık saçlı. Ama ikisinin de gözleri, yağmurlu bir gökyüzü gibi griydi. Tek fark ihtiyarın göz aklarının kanlı olmasıydı. Anladığım kadarıyla, müstakbel ortaklarımdan yaşlı olanı, Rusların çoğu gibi içkiyi seviyordu. Belki Katya'nın varlığı, belki Pierre'in benim hakkımda söyledikleri sayesinde kısa sürede kaynaştık adamlarla. Daha doğrusu adamlar hemen samimi olmaya başladılar, Katya da onlara uydu; ne de olsa aynı millettendiler. Ben de soğukluğumu kırmaya çalıştım elimden geldiğince, ama pek başarılı olduğumu söyleyemeyeceğim. Neyse ki Katya vardı da durumu kurtardı. Onlara önce şirketimiz hakkında kısa bir bilgi verdim. Babamın açtığı kumaş mağazasından başlayarak, AZYA markasını nasıl

yarattığımızın kısa serüvenini aktardım. Baba Mihailov ilgisizdi, söylediklerimin çevirisinden çok Katya'nın bacaklarıyla ilgileniyordu. Neyse ki, oğul Sergey büyük bir dikkatle dinliyordu söylediklerimizi. Bu da beni sevindiriyordu. Para, babada olsa bile, yatırımı yürütecek kişinin fırça saçlı, küçük burunlu Sergey olacağını düşünüyordum. Babanın da buna itiraz edecek gibi bir hali yoktu.

Adamlar petrol işindeymiş. Fakat petrol dışındaki alanlara da yatırım yapmak istiyorlarmış. Sibirya'da petrol bölgesinde bulunan Tümen kentinde yaşıyorlarmış. İşleri büyüyünce Moskova'da da bir büro açmışlar. Anlaşırsak burada da bir büroları olurmuş. Hedefleri Paris'te, Londra'da ve New York'ta da birer büro açmakmış. Dünya küreselleşmiş, buna ayak uydurmak lazımmış. Katya'nın çevirisini dinlerken, önce şu fabrikayı kurun da sonra öteki hedefleri gerçekleştirirsiniz diye geçirdim içimden.

Sohbetimizin ardından, mağazada bir gezintiye çıktık. Küçük toplantımızdaki durum değişmedi; Mihailov ürünlerimizden çok tezgâhtar kızlarla ilgilenmeyi tercih etti, oğlu ise neredeyse bütün giysilere baktı, dokundu, sorular sordu. Sorulardan biri de fabrikayla ilgiliydi. Sorusunu yanıtladım ama ya bunlar fabrikayı da görmek isterlerse diye bir kurt düştü içime. Depodaki malzemelerimizin yemekhaneye yığılmış hali hiç de iyi bir izlenim bırakmazdı üzerlerinde. Korktuğum gibi olmadı. Bu akşam, Moskova'ya uçmak zorundaydılar. On beş gün sonra yine İstanbul'a geleceklerdi. Belki o zaman fabrikayı da gezerlerdi. AZYA hakkında daha fazla bilgi edinmek ve düşünmek istiyorlardı. Baba ile oğul mağazadan ayrılır ayrılmaz, "Ne diyorsunuz, adamlar bu ortaklık işinde ciddi mi?" diyerek sorularıma başladım.

"Öyle görünüyor."

"Vay be, demek babamdan sonra benim de Rus ortaklarım olacak."

Katya'nın babamın Rus ortağıyla ilgilenmesini bekledim, hiç oralı olmadı.

"Galiba öyle olacak. Mihailov'u bilmem ama oğlu çok ilgiliydi. Ürünlerinizi çok beğendi. Hatta bana 'Siz de mi bu mağazadan giyiniyorsunuz?' diye bile sordu."

"Siz ne dediniz?"

"Genellikle," dedim.

"Teşekkür ederim Katya, bugün bana çok büyük bir iyilikte bulundunuz."

"Yardımcı olabilmişsem ne mutlu bana."

"Çok yardımcı oldunuz..." Duraksadım. İşin en kötü yanına gelmiştim. Bu hizmetin bir bedeli olmalıydı. Karşımda, tanımadığım profesyonel biri olsa kolaydı. Ücretini ödeyip yollardım. Ama Katya'ya ne diyeceğimi bilemiyordum. Ücretini sorsam, kabalık mı olurdu, yoksa genç kadın benden bunu mu bekliyordu kestiremiyordum.

"Nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum," diyerek konuya girmeye çalıştım. Biçimli kaşları gerginleşti. "Ters bir şey söylersem lütfen beni affedin. Bu hizmetinizin..."

"Kesinlikle yanlış anlarım," diyerek kesti sözümü. Yüzündeki ifade sözleri kadar sert değildi. "Ben dost olduğumuzu sanıyordum. Bir dosta yaptığım küçük bir yardım için ücret almam."

Zeki kadındı, daha ben gevelerken ne demek istediğimi anlamıştı. İtiraf etmeliyim ki, zeki kadınlardan her zaman çekinmişimdir. Katya'nın sözleri ise beni rahatlamıştı. Yine de ısrarımı sürdürmek zorunda hissediyordum kendimi.

"Ama..."

"Lütfen Selim Bey, bu konuyu kapatalım..."

"Kapatamayız, yoksa kendimi size karşı borçlu hissedeceğim."

Bakışları yüzümde durdu; bir çözüm bulmuş gibi tatlı tatlı gülümsüyordu.

"Bakın aklıma ne geldi. Çok işiniz var mı?"

İşim çoktu, geceyarısına kadar çalışsam bile tamamlayamayacağım kadar çoktu. Ama ne söyleyeceğini merak ettiğim için, daha doğrusu yapacağı teklifi sezinlediğim için,

"Yoo, pek işim yok," dedim. "Bugün yeterince çalıştım."

"O zaman hadi çıkalım. Bana bir yemek ısmarlayın, ödeşelim."

Ben sadece, bana bir içki ısmarlayın demesini bekliyordum, o beklediğimden daha iyi bir öneri sunmuştu.

"Yemek kolay," diyecek oldum.

"Evet, başka bir şey daha var. Artık şu sizli bizli konuşmayı bir kenara bıraksak. Üçünüzün arasında bir tek sizinle ara-

mızda böyle bir mesafe var. Ben sizi, yani seni bir arkadaş olarak görüyorum. Sakıncası yoksa birbirimize siz demekten vazgeçelim."

Mahcubiyetim artıyordu.

"Haklısınız, yani haklısın. Kabul, artık siz demeyi bırakıyorum, ama sana bir hediye..."

"Lütfen Selim, artık uzatmayalım. Altı üstü bir çeviri..."

Bu kez yüzündeki ifade de sesi gibi kararlıydı. Ben de üstelemedim. Yemek çok iyi fikirdi. Böylece hem ben yokken neler yaptıklarını hem de Kenan'la aralarının neden bozulduğunu öğrenebilirdim. Tabii anlatırsa. Fakat Katya da benimle Kenan hakkında konuşmak istiyor gibiydi. Arkadaşıma dair yanıtlayamadığı soruların çözümünü, belki de benim söyleyeceklerimde bulmayı umuyordu. Aslına bakarsanız, benim de onun anlatacaklarına ihtiyacım vardı. Var mıydı? Bilmiyorum, belki de bunlar bahaneydi, belki de sadece bu genç kadınla yemeğe çıkmak beni heyecanlandırıyordu. Evet, evet, galiba işin aslı buydu. Tuhaf olan, kendimi hiç de Kenan'a ihanet ediyormuş gibi hissetmememdi. Zaten bu ihanet sayılmazdı ki: Sadece masum bir yemek. Sadece bir borcun ödenmesi.

"Madem öyle diyorsun anlaştık o zaman," dedim Katya'ya, heyecanımı gizleyerek. "Rejans'a gidelim mi?"

"Şu Olivio geçidindeki Rus restoranına mı? Yok, oraya gitmeyelim."

"Niye beğenmiyor musun yemeklerini?"

"Aksine çok severim. Borşç çorbasına, Piroşki böreklerine, Kiveski tavuğa bayılırım. Ne yazık ki, daha üç gün önce oradaydık. Bir akşam çekimlere ara verip Kenan'la gitmiştik. Rejans'a başka zaman gideriz. Buralarda şöyle güzel bir ocakbaşı yok mu? Ne zamandır canım rakı, kebap çekiyor."

"Musa Usta var. Küçük Parmakkapı Sokak'ta. Hem mezeleri de güzel."

"Bilmiyorum, hiç gitmedim... Sen öneriyorsan..."

"Evet, orası çok güzel..."

On beş dakika sonra, Katya'yla kendimizi yağmurun dindiği, hatta pısırık bir güneşin hafiften ısıtmaya başladığı Beyoğlu'nun gün görmüş taşlarının üzerinde çalkalanmakta olan insan selinin içine atmıştık.

Uzun bir seyahatin ardından, mağazayı bu saatte bırakıp gitmeme en çok sekreterim Yeşim şaşırmış, sanırım içten içe de sevinmişti. Çünkü seyahat dönüşlerimde, açığı kapatmak için, o da benimle birlikte gece geç saatlere kadar çalışmak zorunda kalırdı. Gülriz'e de iş yemeğine çıkıyorum, akşam geç geleceğim demek zorunda kalmıştım. Karıma ilk kez bir kadın yüzünden yalan söylüyordum. Ancak bu durumu kesinlikle bir aldatma olarak görmüyordum, eğer öyle olduğunu düşünseydim Gülriz'den önce, Kenan'a karşı kendimi suçlu hissederdim. Evet, Katya güzeldi, etkileyiciydi, zekiydi ama beni çeken bu özellikleri değildi. "Peki neydi?" diye soracak olursanız, bunun yanıtını şimdi veremem; çünkü ne olduğundan ben de emin değilim. Her neyse Katya'yla kendimizi caddeye atar atmaz, güzel bir koku karşıladı bizi. Kokuyu içime çektim, yorgunluğum geçer gibi oldu.

"Bu güzel koku da nedir?" diye sordu Katya.

Her zaman bizim köşede oturup, lavanta satan Güldane Kadını gösterdim.

"Lavanta, bu kadının sepetinden geliyor."

Güldane de bizi fark etmişti, muhtemelen kendisi hakkında konuştuğumuzu da sezmişti. Hemen hasır sepetinden bir torba lavanta alarak doğruldu, Katya'ya uzatarak, o tatlı Çingene lehçesiyle, "Güzel hanıma hediyem olsun," dedi.

Çok hoşuna gitmişti Katya'nın, teşekkür ederek aldı lavanta dolu küçük torbacığı. Parasını vermek istedim.

"Olmaz be abi," dedi Güldane, "siz bizim velinimetimizsiniz."

Doğru söylüyordu. Güldane Kadın, babamın yadigârıydı. Bana kalsa onu asla mağazanın köşesine oturtmazdım. Zaten yıllar önce de, onu kaldırmaya niyetlenmişken, babamın uyarısıyla durmuştum.

"Bu kadına ilişme. Çingene kadınların bedduasını almak iyi değildir. Hem bize bir zararı yok. Vitrini de kapatmıyor, duvarın köşesinde otursun, uğur sayılır."

O gün bugündür, Güldane Kadın, vitrinimizin sona erdiği duvarın dibine küçük iskemlesini açar, hasır sepeti kucağına alır lavanta satardı. İtirazlarına rağmen, sepetine bir miktar para bıraktım. Dişsiz ağzını olduğu gibi gösteren bir gülümsemeyle selamladı. Katya'nın hayranlığa varan bir il-

giyle bizi izlediğini fark edince içimde gurura, sevince benzer bir duygu hissetim. Bu duygunun tadını çıkarmaya yeni başlamıştım ki, "Sen iyi bir insansın," diyerek koluma girdi genç kadın. Ne yalan söyleyeyim, hem utanmıştım hem de hoşuma gitmişti. Ama daha çok, günler önce Baraka Bar'dan çıktığımız gecekine benzer bir tedirginlik duymuştum. Vakit erkendi, yoldan geçenler arasında bir tanıdık olabilirdi. Beni onun kolunda görenler, "Selim Bey'e bak, Nataşa'yı takmış koluna," diye düşünmezler miydi? Öte yandan, tüm masumiyeti ve samimiyetiyle yanımda yürüyen Katya'ya kusura bakma, sen benim koluna giremezsin de diyemezdim. Çözüm, yine caddeden uzaklaşmak, ara sokaklara girmekti. İlk ara sokak, yaklaşık elli metre yukarıdaki Büyük Parmakkapı'ydı. Çare yoktu, oraya kadar böyle kol kola yürüyecektik. Tanıdık birileri var mı diye gözucuyla çevreyi süzerken, Katya'nın gülümsediğini gördüm. Kaygılarından arınmış gibiydi, o ilk tanıdığım genç kadına dönüşmüştü yeniden. Bir an için, ne derler kaygısından kurtulup ilgiyle ona baktım. Baktığımı fark etmişti. Girdiği kolumu sıktı.

"Sen iyi bir insansın," diye yineledi. "Biliyor musun seni babama benzetiyorum."

Başka kime benzeyecektim diye geçirdim içimden, aramızda o kadar yaş vardı. Kenan'la arasında da o kadar yaş vardı; şanslı hergele, o sevgili oluyor, biz babaya benziyorduk. Katya adeta mırıldanarak konuşmayı sürdürüyordu.

"Babam gibisin, güçlü, sakin. İnsan senin yanında kendini güvende hissediyor."

Kenan'ın yanında ise heyecandan içi içine sığmıyor diye düşündüm alaycı bir tavırla. Bunları düşünürken gülmüşüm.

"Ne oldu neden güldün?"

"Hiiç, hoşuma gitti söylediklerin."

"Doğru söylüyorum," dedi, "gerçekten babama çok benziyorsun." Bu arada Büyük Parmakkapı Sokağı'nın girişine gelmiştik. Fırsatı kaçırmamam gerekiyordu.

"Gel şuradan geçelim. Hem sana Afrika Han'ı gösteririm. Çok ilginç bir bina."

Kaygılarımdan habersiz olan Katya önerimi sessizce kabul etti. Sokağa girip, otuz-otuz beş metre sonra Afrika

Han'ın kapısından içeri girerken, "Burası Afrika Han mı?" diye sordu.

"Evet."

"Neden Afrika?"

"Afrika Han tek değil, tıpkı Rumeli Han ile Anadolu Han gibi II. Abdülhamid'in mabeyincilerinden Ragıp Paşa tarafından geçen yüzyılın başlarında yaptırılmış. Hanların isimleri Osmanlı İmparatorluğu'nun yerleştiği kara parçalarından alınma..."

"Hıım anladım. Alışveriş merkezi miymiş?"

"Sadece alışveriş merkezi değil. Dükkânlar dışında altmış dairesi varmış. Zamanın seçkin aileleri otururlarmış. Daha çok da azınlıklara mensup aileler..."

"Bak," diyerek elimle gökyüzünü gösterdim. "Ne görüyorsun?"

İşaret ettiğim yere baktı.

"Gökyüzü."

"İyi bak, mimar binalarla bir şekil çizmiş."

Yeniden baktı ama şeklin ne olduğunu anlayamadı. Sormak zorunda kaldım.

"Orada bir haç yok mu?"

"Haç mı?" diyerek yeniden baktı.

"Aa evet, haklısın, orada bir haç var. Vay be, mimar dört ayrı binayı öyle inşa etmiş ki, boşlukta bir haç ortaya çıkıyor. Daha önce buradan geçtim, hiç fark etmemişim."

"Çoğu insan fark etmez. Nasıl fark etsin, milletin başını kaldırıp yukarı bakacak hali yok ya."

"Ama sen fark etmişsin..."

Yeniden yürümeye başlamıştık.

"Çünkü ben mimarlık okudum. İlgi alanım da Beyoğlu mimarisiydi."

"Neden mesleğini yapmıyorsun?"

"Hayat daha cazip seçenekler çıkardı önüme."

Küçük Parmakkapı Sokağı'na çıkmıştık. Yandaki bakkalın önünde iki alkolik, gazete kağıdıyla kapladıkları şaraplarını ağır ağır yudumluyorlardı. Henüz vakit çok erken olmasına rağmen karşıdaki bardan yayılan müzik, tüm sokağı dolduruyordu. Tam önümüzden saçlarını mor, yeşil, pembe renklere boyamış, tuhaf giysili üç kız, sigaralarının duma-

nını savurarak geçtiler. Elimle ilerdeki Musa Ocakbaşı'nı gösterdim.

"Gideceğimiz yer burası ama önce şu karşıdaki sokağa girelim. Sana Aya Triada Kilisesi'ni de göstermek istiyorum. Bakar, döneriz."

Bu önerimi de itirazsız kabul etti genç kadın. Girelim dediğim yer İpek Sokak'tı. Aya Triada Kilisesi, sokağın tam karşısına düşüyordu. Kiliseye yaklaşınca, "Burası Rum Ortodoks Kilisesi," diye açıkladım. "Muhteşem bir binadır. İçeri adım atınca, bambaşka bir dünyaya girmiş gibi olursun. Sen Ortodoks'tun değil mi?"

"Ben mi? Yok, ben ateistim. Dini inancım yoktur. Ama Ortodoks Rusların kiliselerini soruyorsan, onların kilisesi Rumlarınkinden ayrı. Karaköy'deymiş galiba. Sanırım, Aya Andrea Rus Ortodoks Kilisesi."

"Rus Devrimi'nden kaçanlar mı kurmuş?"

"Orasını bilmiyorum."

"Sahi, senin Ekim Devrimi'nden kaçan bir akraban vardı değil mi?"

Şaşkınlıkla baktı yüzüme Katya.

"Evet, nasıl hatırlayabildin? Daha önce de söylemiştim galiba, müthiş bir belleğin var."

"Yok canım, konu açılınca hatırladım. Bir de trajik yaşamlar hep ilgimi çekmiştir benim. Ülkeden kaçış, çoluk çocuk, sefalet... Akrabanın adı ne demiştin?"

"Adını söylememiştim."

"Bak, işte görüyorsun, o kadar da güçlü değilmiş belleğim."

"Bence hiç fena değil," dedi Katya. Manidar bir ifadeyle mi bakmıştı, yoksa bana mı öyle gelmişti anlayamadım. "Geçmiş ilgini çekiyor," diye sürdürdü. "Belki de tarihçi olmalıydın ya da romancı. Her iki meslek için de bellek çok önemlidir."

"Abartma canım, benden tarihçi olmaz. Polisiye romancı dersen belki. Yazacağımdan değil, o türü çok sevdiğimden. Daha önce de söylemiştim, bayılırım polisiye romanlara."

"Ben elime geçerse okurum, eşim Sermet çok severdi."

Bugün ikinci kez geçiyordu Sermet'in ismi.

"Zevkli adammış, mesleği ne demiştin?"

Hemen yanıtlamadı, birkaç adım attıktan sonra,

"Ekonomistti," dedi, "üniversitede kariyer yapıyordu." Sustu, bir süre önüne bakarak yürüdü. Başını yeniden kaldırdı. Yüzünde tuhaf bir gülümseme vardı. "Öldüğü yıl tezini verecekti. 'Ekonomik Büyümenin Toplumsal Yaşama Verdiği Zararlar' başlıklı tuhaf bir tez hazırlıyordu. Son zamanlarda tutkusunu yitirmişti ama yine de çalışmayı sürdürüyordu..."

Sesi titremeye başlamıştı. Konuyu açtığım için kendime kızdım. Baktım Katya'nın kiliseyle ilgilenecek hali yok. "İstersen geri dönelim," dedim.

"Dönelim."

Döndük. Hiç konuşmadan yürümeye başladık. Yeniden İpek Sokak'ın ortasına gelmiştik ki, "İlk görüşte aşka inanır mısın?" diye sordu birdenbire.

"Nasıl?"

"İlk görüşte aşk. Siz Türkler hani yıldırım aşkı diyorsunuz."

"İnandığım söylenemez," dedim toparlanarak. "Ben mantıklı ilişkilerden yana olan bir adamım."

"İlk görüşte aşkın da bir mantığı vardır. Sağlam, güvenilir bir mantık olmasa da, bir mantığı vardır."

Yüzüne baktım. Sakin görünüyordu ama sesindeki derinlik, incinmiş olduğunu anlatıyordu.

"Evet," dedi usulca başını sallayarak. "İnan bana vardır. O kadar insanın arasında neden belirli birini seçiyorsun da ötekini seçmiyorsun. Çünkü onda senin dikkatini çeken, ihtiyacın olan özellikler var. O insanı daha önce hiç tanımamış olsan da anlamlandıramadığın bir duyguyla ona doğru çekiliyorsun."

"Haklı olabilirsin... Aslına bakarsan ben aşktan filan pek anlamam."

"Kim anlıyor ki?"

Benden yanıt alamayınca kendisi yanıtladı sorusunu.

"Hiç kimse. En deneyimli olanların bile gün gelir dili damağına dolaşır, şaşırıp kalır. Karışık iş. Keşke ben de senin gibi düşünebilseydim."

"Nasıl benim gibi?"

"Yani ilişkilerimi sağlam, beni en az üzecek biçimde düzenlenmiş bir mantık üzerine oturtabilseydim. Keşke yapabilseydim."

Yine sustu. Fakat benimle dertleşmeye ihtiyacı vardı. İlgilendiğimi belirtmek istedim.

"Sermet'e ilk görüşte mi âşık olmuştun?"

Yanıt vermek yerine, buruk bir gülümseyişle yüzüme baktı. Evet, onu görür görmez sevmişti. Belki haddimi aşıyordum ama merakıma da engel olamıyordum.

"Ya Kenan'a?" diye mırıldandım.

Hemen yanıtlamadı. Üzgün gözlerle süzdü beni. Evet, sorum fazla cüretkârdı. Özür mü dilesem diye düşünmeye başlamıştım ki, "Kenan'a âşık olduğumu sanmıyorum," dedi. "Sermet'e hissettiklerimi onun için hissetmedim. Evet, Sermet'e ilk görüşte âşık olmuştum. Şimdi dönüp geriye baktığımda, artık inanıyorum, biz kadınlarda gerçekten aptal bir taraf var. Aşk aklımızı başımızdan alıyor, bizi alıklaştırıyor."

Kendine haksızlık ediyordu.

"Bence kadın ya da erkek fark etmez, aşk herkesi aptallaştırır."

"Sanmıyorum, aşk kadınları daha fazla etkiliyor."

Böyle manidar konuşmaktan artık sıkılmıştım, açıkça sordum.

"Böyle konuşmanın Kenan'la bir ilgisi var mı?"

"Kenan kavga ettiğimizi mi söyledi?" diye soruma soruyla karşılık verdi. Bunu söylerken, sanki böyle söylediğinden eminim dercesine, bana bakmaya bile gerek görmeden yürümeyi sürdürmüştü.

"Yoo, Kenan söylemedi. Senin anlattıklarından çıkardım."

Dönüp yüzüme baktı. Bana neden yalan söylüyorsun diyeceğini sandım, yapmadı.

"Anlıyorum," dedi. "Ama artık Kenan hakkında konuşmasak."

"Seni üzdüysem özür dilerim. Böyle sıkıntılı görünce..."

"Biliyorum," diyerek kolumu sıktı. "Asıl ben özür dilerim. Başka zaman anlatırım."

"Anlaştık, bugün Kenan'ı unutuyoruz."

Ama ben de, Katya da bu anlaşmaya uyamayacaktık.

On Yedinci Bölüm

Ocakbaşı, Küçük Parmakkapı Sokağı'nın ortalarında sağ tarafta yer alıyordu. Birbirine paralel masaların yan yana sıralandığı genişçe bir salonu vardı. Salonun sağ ucunda, işleme bakırla kaplı bir davlumbazın bulunduğu ince uzun bir ocak göze çarpıyordu. Gülriz'in ısrarlarıyla, son on yıldır kırmızı et yemeyi aza indirmiş olsam da zaman zaman buraya kaçamaklar yaptığım için ocakbaşının konuşmayı seven tombul garsonu, Katya ile beni kapıda karşıladı. Kibar olmasına kibardı, ama Katya'yı inceleyen bakışlarının ardında, ince bir bıyığın süslediği, bir kadınınki kadar biçimli dudaklarında beliren manidar gülümseme canımı sıkmaya yetmişti. Garsonla mümkün olduğu kadar yüz göz olmamaya çalışarak, kuytuda bir masaya oturduk.

"Ne içeceksiniz efenim?" diyerek dikildi tombul garson başımıza.

"Rakı." Katya'ya baktım. "Değil mi?"

Az önceki konuşmanın etkisinden henüz kurtulamamış olacak ki dalgındı Katya. Ne söylediğimi tam anlayamamıştı.

"Ne... Ne?"

"Rakı mı içiyoruz?" diye yineledim.

"Tabii, tabii rakı. Kebabın yanında başka ne içilir ki?"

"Şarap da içebilirsiniz efenim," dedi garson.

"Teşekkür ederim, ben rakıyı tercih ederim," dedi Katya.

"Nasıl isterseniz efenim," dedi garson. "Nataşa" olduğunu düşündüğü Katya'nın düzgün Türkçesi karşısında afallamıştı. Benden yüz bulsa eminim, hanfendi Türk mü, diye so-

rardı. Ciddi görünüşümden çekindiği için işiyle ilgilenmeyi seçti.

"Rakı büyük mü olsun?"

"Sen şimdilik bir küçük ver, sonra bakarız," dedim.

Elindeki adisyona notunu yazarken yeniden sordu:

"Kebaplardan önce meze tepsisini görmek ister misiniz?"

Meze lafını duyan Katya yüzünü buruşturdu. Haklıydı, böyle yerlerde birbirinden lezzetli mezeleri getiriyorlar, insanın kebap yiyecek iştahı kalmıyordu.

"Yok," dedim, "fazla meze istemiyoruz. Kebap yiyeceğiz. Ama önce bir Gâvurdağı salatası, haydari, fındık lahmacun, tulumpeyniri getir."

"Kebaplardan ne yaptırayım?"

Katya'ya baktım. Sen daha iyi biliyorsun dercesine boynunu büktü.

"Şöyle ortaya bir karışık yap." Hâlâ bana bakmakta olan güzel misafirime sordum: "İyi olur değil mi?"

"İyi olur," dedi.

"Tamam, beyti, kuzu şiş, tavuk şiş, fıstıklı kebap, sarmısak kebabı..."

Notlarını tamamlayan garson uzaklaşırken, "Sen de Kenan gibi çok cömertsin," diye mırıldandı Katya.

"Yanlış," dedim başımı sallayarak. "Kenan, benden daha cömerttir, hatta savruk bile denebilir. Benim cömertliğim ise hesaplıdır."

"Neden kendini hep geri çekiyorsun?" İlgiyle bakıyordu yüzüme. "Bence en az Kenan kadar cömertsin. Ama kendinden bahsetmeyi sevmiyorsun. Bu hep böyle miydi?"

Vay, vay... Nereden nereye atladık. Gözlemi doğruydu. Gelgelelim, onun gerçek niyetini anlamadan konuşmak istemiyordum.

"Yanılıyorsun. Kendimi geri çektiğim filan yok; ben buyum. Hep böyleydim."

İnanmayan gözlerle süzdü.

"Sanmam. Böyle açık konuşmamı bağışla, bu görüntünün bir zırh olduğunu düşünüyorum. İçerdeki Selim'i kimseye göstermek istemiyorsun. En azından bana, tabii Kenan ile Nihat'a da."

Kenan ve Nihat'a da ha! Yoksa benimle ilgileniyor gibi görünerek, Kenan'ı kıskandırmak mı istiyordu bu kadın? Daha neler, benim böyle bir tuzağa düşmeyeceğimi tahmin eder. Hayır, Katya'ya kızmıyordum, hakkımda yorumlar yapması hoşuma bile gidiyordu. Ancak onunla ne kendi kişiliğimi ne de Kenan'ı tartışmayı hiç düşünmüyordum. Yine de bu kadar açık bir konuşma karşısında sesimi çıkarmadan da oturamazdım. İşin içinden nasıl sıyrılırım diye düşünürken, yardımıma tombul garson yetişti. Elindeki tepside yer alan rakı ile su şişesini masamıza yerleştirdi. Sıra rakılarımızı doldurmaya gelince, "Ben yaparım," dedim.

Garson çevik bir hareketle yana çekildi. Ismarladıklarımızı getirmek için yeniden mutfağa yönelirken, ben de rakı şişesini kapıp Katya'nın bardağına doldurmaya başladım. Bardağın üçte birlik bölümü dolunca, "Yeterli mi?" diye sordum.

Sanki kırk yıllık rakıcı gibiydi.

"Bir parmak daha..."

Biraz da konuyu dağıtmak için, "Sen raconu öğrenmişsin," dedim.

"Olsun o kadar. Baraka'daki çocuklarla tanıştın, barcı arkadaşlarımız var."

"Evet ya," dedim kendi kadehimi de doldururken, "ben de sevdim o barı. Çok samimi bir yer."

"Sevdiysen yine gideriz."

İyi, konu dağılmaya başlamıştı. Rakılarımızın üzerine su eklerken, "Çok iyi fikir," dedim. "Bir gece hep birlikte gidelim."

Hep birlikteye Kenan da dahildi. Kaçamak davranma sırası Katya'ya gelmişti; yanıt vermek yerine, kadehini kaldırdı.

"Hadi bakalım, Ruslarla ortaklığının şerefine."

Kadehimi usulca onunkine değdirirken, "Ortaklık için henüz erken," dedim. "İzin verirsen kadehlerimizi dostluğa kaldıralım."

"Tamam, dostluğa."

Biz kadehleri masaya koymadan, garsonumuz istediklerimizi yetiştirmişti bile. Gâvurdağı salatasını, haydariyi, tulumpeynirini yanlarında fırından yeni çıkmış kocaman bir pideyle birlikte masamıza yerleştirdi. Katya hiç nazlan-

madan Gâvurdağı salatasına uzandı. Ben de bir parça pide kopartıp, arasına tulumpeyniri koydum. Ağzımın içinde hoş bir lezzet bırakarak dağılan tulumpeynirinin tadını çıkartırken tombul garson yeniden başımızda dikilmişti.

"Hanfendi Gâvurdağı salatamızı nasıl buldular acaba?"

Sorabilirdi, normaldi, bir de yılışık yılışık sırıtmasa. Hemen yanıt veremedi Katya, garsonun nasıl bulduğunu sorduğu salatayı çiğnemekle meşguldü. Biraz da aceleyle yutkunduktan sonra, yanıtlamış olmak için, "Güzel," dedi. Duraksadı, dayanamayıp itiraf etti. "Aslında ben çok anlamam."

Garson yeni bir soruya hazırlanıyordu ki, "Gâvurdağı salatası çok güzel, kebaplarımızı da yarım saat sonra atar mısınız?" diyerek hevesini kursağında bıraktım. Garson sırıtmayı kesip, "Peki efenim," diyerek uzaklaştı.

Katya sessizce güldü.

"Neden gülüyorsun?"

"Garson canını sıktı değil mi?"

"Evet, baksana yılışıp duruyor herif. Sen bozulmuyor musun bunlara?"

"Hangi birine bozulacaksın? Hem benim yerime yanımdaki erkekler bozuluyor ya. Sermet de senin gibiydi. Acayip sinirlenirdi."

Beni, eski kocasıyla bir tutuyordu. Fark etmemiş gibi davrandım.

"Bu seni rahatsız mı ediyor?"

"Yoo," dedi çatalını haydariye uzatırken, "tersine hoşuma gidiyor. Rus sevgililerim pek aldırmazlardı."

Salatayı ağzına atıp çiğnerken, bakışlarını üzerimden almamıştı. Ne yapmak istiyordu bu kadın? Konuyu değiştirmek için sordum:

"Sizde, yani Ruslar'da kebap var mı?"

"Bizde şaşlık diye bir yemek var. Sizin kebapların yerini pek tutmaz. Etler iri iri şişlere geçirilir. Sosu neredeyse hiç yoktur. Sermet'i hiç anlayamazdım."

"Neden?"

"Vejetaryendi. Bu kadar lezzetli kebapların yapıldığı bir ülkede insan nasıl vejetaryen olabilir?"

Bugün Sermet'in adı kaçıncı defadır geçiyordu? Onu merak etmeye başlamıştım. Kenan hakkında konuşmamaya karar vermiştik, ama eski koca bu anlaşmanın dışındaydı.

"Sermet," dedim.

Çiğnemeyi bıraktı, lafı nereye getireceksin, der gibilerden merakla yüzüme baktı.

"Sermet senin yaşamında çok önemliymiş."

"Öyleydi. Sermet, çok özel biriydi."

"Nasıl tanışmıştınız?"

"Neden soruyorsun?"

Düşmanlık yoktu sesinde, sadece kuşku vardı. Ondan öğreneceklerimi Kenan'a yetiştireceğimi mi düşünüyordu acaba? Alınganlık göstermedim, işi pişkinliğe vurdum, önemsiz bir konudan bahsedermiş gibi, "Hiiç. Bugün hep ondan bahsediyorsun da merak ettim. İstanbul'da mı tanışmıştınız?"

Yüzündeki kuşku kayboldu.

"İstanbul'da tanışmadık," dedi. Sustu, yeşil gözleri gölgelenmeye başlamıştı. Sanki önemli bir karara varmak üzereymiş gibi yüzüme baktı. Sonra rakı bardağına uzandı. Büyükçe bir yudum aldı. Bardağı masaya koyarken, "Rusya'da, daha doğrusu eski Sovyetler Birliği'nde tanışmıştık. Komünizm Doruğu'na tırmanırken..." dedi.

"Komünizm Doruğu mu? Bir dağdan mı söz ediyorsun?"

"Evet, duymadın mı? Kırgızistan-Tacikistan sınırında bir yer."

"Komünizm Doruğu ha! Siyasi çağrışım yapıyor insanda."

"Öyle, çünkü Sovyet Devrimi'nden sonra bu ad verilmiş. Sovyetler Birliği'ndeki en yüksek tepelerden biridir. Yanılmıyorsam yüksekliği 7.500 metre."

"Eee, oraya mı tırmanıyordunuz?"

"Tırmanmaya çalışıyorduk. Ne yazık ki, başaramamıştık. Tırmanış sırasında hava koşulları birden kötüleşmiş, zirveye yüzlerce metre varken, bir yarda mahsur kalmıştık. Tam üç gün yardım gelmesini bekledik."

"Üç gün ha! Vay be ciddi tehlike atlatmışsınız!"

"Gerçekten ciddiydi. Bir ara umudumu kaybettim. Komünizm Doruğu'nda donarak öleceğimi düşünmeye başladım. Öteki arkadaşlarım da benden farksızdı, sadece İlya adındaki arkadaşımız işi alaya vuruyordu. 'Ölsek bile durum o kadar da kötü değil,' diyordu. 'Eğer bizi bulamazlarsa, hepimiz

tıpkı Kızıl Meydan'daki mozolede yatan Lenin gibi olacağız. Donmuş bedenlerimiz hiç yaşlanmadan sonsuza kadar Komünizm Doruğu'nda kalacak.' Öyle olmadı. Bizi buldular, aralarında Sermet'in de bulunduğu uluslararası bir ekip bize ulaşmayı başardı. Sermet'le ilk defa orada, tipiden gözün gözü görmediği, rüzgârın yüzümüzü bıçak gibi kestiği, o tepede karşılaştım. Yüzünü görememiştim, sesi rüzgârda uçup gidiyordu, elimi tuttu. İkimizin de elinde kalın eldivenler vardı, gariptir elinin sıcaklığını hisseder gibi oldum. O anda, kar maskesiyle örtülmüş yüzüne baktım; gördüğüm bir çift zeytin karası gözdü. Bana gülümsüyor olmalıydı; çünkü o soğukta bile gözleri ışıl ışıldı. Onun gözlerindeki ışıltıyı görünce donmayacağımızı anladım."

Sanki rüyada konuşur gibiydi, sesi derinden geliyordu. Yeniden rakı kadehine uzandı.

"Olmuyor," diye uyardım, "böyle arka arkaya içersen, az sonra sohbet edeceğim kimse kalmayacak karşımda."

Duraksadı, uyarıma rağmen rakı kadehini almaktan vazgeçmedi, sadece, "Bu acı bir hikâye, dinlemek istediğinden emin misin?" diye sordu. Kadehi hâlâ elinde duruyordu.

"Seni üzecekse..."

"Ne zaman anlatsam beni üzecek. Daha önce kimseye anlatmadım. Sana anlatmak istiyorum." Umursamaz görünüyordu, ama sesi titremeye başlamıştı.

"Tamam dinlerim ama... Yani, beni anlıyorsun değil mi?"

"Seni çok iyi anlıyorum," dedi. Gözleri mi nemlenmişti, bana mı öyle gelmişti anlayamadım. Bakışlarını kaçırıp, elindeki kadehi başına dikti; rakıyı yarısına kadar içti. Kadehi masaya bırakmadan önce gülümsemeye çalıştı; yeşil gözleri mahzunlaşmıştı.

"Daha önce de söylediğim gibi sen iyi bir adamsın. İnsana güven veriyorsun..."

Övülmeyi severim ama böyle yüzüme karşı söylenince dilim tutulur, ne diyeceğimi bilemem. Şimdi de öyle olmuştu, bir teşekkür ederim bile çıkmamıştı ağzımdan. Aslına bakarsanız söyleyeceklerini öğrenmek için yanıp tutuşuyordum. Merakın ötesinde garip bir heyecan da duymaya başlamıştım; tedirginlikle karışık bir heyecan. Sessizliğimi, onu dinlemek için hazır olduğuma yorunca başladı anlatmaya.

"Kenan gibi yakışıklı bir erkek değildi Sermet. Yüzünün en güzel yeri, bir parça mahzun bakan siyah gözleriydi. En neşeli günlerimizde bile o keder kaybolmazdı gözlerinde. Sanki, ayrılığın, ölümün, kötülüğün bir yerlere saklanmış, bizi izlediğini, fırsat bulur bulmaz yaşamımızın üzerine çökeceğini hissedermiş gibi bakan kederli, siyah gölgeli gözler..."

Başını usulca öne eğdi. Sanırım, Sermet'in gözlerini hatırlamak onu rahatsız etmişti. İstersen bu konuşmayı bırakalım demek üzereydim ki yeniden anlatmaya başladı.

"Belki de Sermet böyle düşünmüyordu. Belki onun yapısında vardı bu keder. Belki yaşadığımız trajediden sonra gözlerindeki kederi, olacakların habercisiymiş gibi yorumlayan bendim."

Ağır ağır konuşuyordu. Ağzından çıkan sözcüklerin üzerinde yeniden düşünüyor gibiydi.

"Her neyse... Komünizm Doruğu'ndan indikten sonra da bizimle ilgilenmeyi sürdürdü Sermet. Durumu kötü olan iki arkadaşımızın akciğerlerinin ödem yapmasından korkarak hastaneye gönderdik. Ben kampta kaldım. Kendimi toparlar toparlamaz da, bizi kurtaran ekibi bulup teşekkür ettim. Beş kişiydiler; ikisi Fransız, biri Rus, biri Kazak'tı, içlerinde tek Türk Sermet'ti. Bana en yakın davranan da oydu. Çoğu insan aksini düşünür, aslında Ruslar ile Türkler birçok açıdan birbirlerine benzerler. Bu benzerliklerden biri de her iki halkın da, çabuk kaynaşan, sıcakkanlı insanlardan oluşmasıdır. Sermet'le bizi yakınlaştıran bu ortak özelliğimiz değildi tabii. Dağda elimi tuttuğu anda ondan etkilenmiştim. Bunun yıldırım aşkı olduğunu çok sonra anlayacaktım. Kamptaki ilk görüşmemizin üzerinden daha birkaç saat bile geçmeden, arkadaşlarımızın sağlık durumunu öğrenmek istediğini söyleyerek yanıma gelmesinden anladığım kadarıyla, Sermet de benden etkilenmişti. Ertesi gece birlikte olduk."

Katya birden sustu. Sanki itiraz etmemi beklermiş gibi bir süre yüzüme baktıktan sonra, "Bizler cinsel açıdan daha özgür yetiştirildik," diye açıkladı. "Dağda, sadece hoşlandığım için birlikte olduğum erkekler de olmuştu, ama Sermet'i gerçekten sevmiştim. Ne yazık ki fazla vaktimiz yoktu, birkaç gün içinde o İstanbul'a dönecekti, ben de Moskova'ya. Bizim olan zamanın tadını çıkarmaya bakıyorduk. Bir gece

karların üzerinde yürüyorduk. Başımızın üstünde yıldızlar, dağdan kopmuş kristal parçaları gibi yanıp sönüyordu. Ona Moskova'yı anlatıyordum. İlgiyle dinliyordu. Yanında mutluydum; o güne kadar hiç olmadığım kadar mutluydum. Gerçekleşemeyeceğini bile bile, 'Moskova'ya beni görmeye gelsene,' dedim.

'Gelirim,' dedi hiç düşünmeden. Geçiştirdiğini sandım, geleceğine inanmıyordum. Eminim benim gibi onun da kamplarda tanıştığı kişiler olmuştu, sonra herkes kendi yoluna gitmiş, yaşananlar tatlı bir anı olarak kalmıştı. Öyle olmadı. Ben Sermet'i unutamadım. Fakat onun beni çoktan defterden silmiş olacağını düşünerek aramadım. Üç hafta sonra telefonum çaldı. Karşımda tanıdık bir ses, aksanlı bir İngilizce'yle nasıl olduğumu soruyordu. Tanımadığımı anlayınca, 'Demek beni unuttun?' diye sitem etmeye başladı. O zaman tanıdım; telefondaki kişi Sermet'ti. Sevinçten çok, elimi ayağımı kesen bir heyecan duydum. Sanırım ona âşık olduğumu ilk o anda fark ettim.

'Davetin hâlâ geçerli mi?' diye soruyordu.

'Evet,' dedim. Hiç düşünmeden çıkmıştı bu sözcük ağzımdan.

'O zaman yarın geliyorum,' dedi.

'Nasıl yani? Pasaport, vize filan ne olacak?' dedim.

'Hepsi hazır,' dedi. 'Günlerdir beni arayıp gel demeni bekliyordum. Senden ses çıkmayınca, ben aradım.'

'Ben aptalım biriyim, çok iyi yaptın,' dedim.

Ertesi gün, iki aileyle paylaştığım dairede akşam yemeğini yiyorduk. Israrıma rağmen o gece dışarıya çıkmayı reddetmiş, 'Ben seni görmeye geldim, daha ilk günden Moskova'nın dikkatimi dağıtmasını istemiyorum,' demişti.

Bir hafta kaldı Moskova'da. İşyerimden izin aldım, bir haftanın her dakikasını, her anını onunla yaşamak, zamanımı tümüyle ona harcamak istiyordum. Daha doğrusu, zaman Moskova Nehri'nin suları gibi donup kalsın istiyordum. Olmadı; bir hafta göz açıp kapayıncaya kadar geçti. Bir hafta boyunca ne ilişkimiz hakkında konuştuk ne de birbirimize söz verdik. Sanırım plan yapmaktan, geleceğe dair tasarımlarda bulunmaktan korkuyorduk. Çünkü, aşk belirsizliği severdi. Ama bunu Sermet bozdu, onu suçlamıyorum. O yapmasaydı,

muhtemelen ben yapardım. Havaalanında onu yolcu ederken, kulağıma eğildi, 'Benimle evlenir misin?' dedi. Ne söylediğini çok iyi işitmiştim, düşünmek için, 'Çok yavaş konuşuyorsun, duyamadım,' dedim. Yineledi. Güya düşünecektim, ne çare ki, mutluluk, mantığımı felç etmişti; akıl yürütemiyordum. Evet demem gerekiyordu; ben de dedim. Tuhaftı, evlenmeye karar vermiştik ama o beş dakika sonra İstanbul'a uçmuştu. O gidince içimde büyük bir boşluk duymuştum. Telefonlar, mektuplaşmalar bu boşluğu dolduramadı. Aradan bir ay geçmeden, bu kez üç günlüğüne ben İstanbul'a uçtum. İstanbul olağanüstü bir şehirdi. Ben, Sermet gibi vaktimi onun evinde geçirmeye razı olamadım. Ateist de olsam küçüklüğümden beri adını duyduğum Ayasofya'yı görmek istedim. Boğaz'da tekne gezintisine çıktım. Bebek kıyılarına geldiğimizde 'Oçin Krassiva,' yani harika, diye haykırdığımı hatırlıyorum. Sermet bu fırsatı kaçırmadı.

'Moskova'yı bırak buraya gel, hemen evlenelim,' dedi. Evlenme teklifini kabul etmiştim ancak bu önerisine evet demek kolay değildi. Doğduğumdan beri yaşadığım, beni ben yapan kenti bırak diyordu. Üstelik dilini, kültürünü bilmediğim bir ülkede yaşamaya çağırıyordu beni. İlk tepkim, 'Neden sen Moskova'ya gelmiyorsun?' oldu. Sermet'in yanıtı mantıklıydı. Çünkü orada çalışamazdı. Benim maaşım ise ikimizi geçindirmeye yetmezdi. Oysa İstanbul'da ikimiz de rahatça yaşayabilirdik. Sermet varlıklı bir ailenin çocuğuydu. Babası demir ticaretiyle uğraşıyordu. Ona Cihangir'de bir ev vermişti. Önerisini kabul edersem biz de o evde yaşayacaktık. Ailesi de bizi desteklemeyi sürdürecekti. Ailen bizi Moskova'da desteklesin demek çok fazla özveri istemek olurdu, bu nedenle kendi önerimde ısrar edemedim.

Aslında İstanbul'da yaşamanın cazip tarafları da vardı. Benim ülkem büyük bir kargaşanın içindeydi. Halk, hızla yoksullaşıyordu. Kendi aldığım ücretten bunu çok iyi biliyordum. Bir ay önce alabildiklerimi ertesi ay alamıyordum. Sermet Moskova'da yaşamayı kabul etse bile, bizi sıkıntı dolu günlerin beklediğini biliyordum. Oysa İstanbul, en azından bizim için rahat bir yaşam demekti. Yine de kolayca evet diyemedim Sermet'in önerisine. Moskova'ya döndükten sonra

günlerce düşündüm. Konuyu babama açtım. Şaşırdı, o da hemen yanıt veremedi. Beni ancak ertesi gün arayabildi.

'Katinka, bu Türk'ü seviyor musun?' diye sordu. 'Ama gerçekten seviyor musun?'

Hiç duraksamadan yanıtladım.

'Evet, ona âşığım.'

'O zaman git kızım. Ben de olsam, İstanbul'a giderdim," dedi. Yine de acele etmedim ama Sermet'in özlemi ağır basınca eşyalarımı toplamaya başladım. Sermet haberi duyduğunda sevincinden göklere uçtu. Ben de mutluydum, fakat kuşkularım da vardı. Bir erkeğin ardına takılıp, hiç bilmediğim bir ülkeye gidiyordum. Evet, Sermet herhangi bir erkek değildi, beni seven adamdı, yine de ya bir gün beni sevmekten yorulursa, ya benden bıkarsa diye düşünmekten kendimi alamıyordum. Kafamda bu sorularla geldim İstanbul'a, iki ay sonra da evlendik. Sermet'in ailesi başından sonuna kadar destek oldu bize. Gerçi kayınvalidem, Sermet'e çok düşkündü, bu nedenle olsa gerek zaman zaman evliliğimize karıştığı oluyordu, ancak bu durum hiçbir zaman katlanılmaz bir hale gelmedi. Sermet'in babası ise dünyanın en iyi adamıydı. Sermet'in ölümünden sonra da bana yardım etmeyi sürdürdü...

İstanbul'a alışmam zor olmadı. Öncelikle Türkçe kursuna yazıldım. Fakat Sermet'in yardımları olmasaydı dilinizi bu kadar iyi konuşamazdım. Evliliğimiz çok iyi gidiyordu. Sermet'in üniversiteden ve dağcılık kulübünden arkadaşlarıyla tanıştım. Bana çok yakın davrandılar. Türkçe'yi sökmeye başlayınca, Sermet'e çalışmak istediğimi söyledim. O da bu isteğimi destekledi. Ancak kendi mesleğime uygun iş bulmakta çok zorlandım. Birkaç işe girdim, ancak patronlar mesleğimden çok benimle ilgilenince, ayrılmak zorunda kaldım. Sermet'le aramızda ufak tefek sorunlar çıktı ama hallettik. Mutluydum, Sermet de çok mutluydu. Ta ki, Aladağlara çıktığımız o güne kadar."

Sustu, yeniden rakısına uzandı. Dalgındı, gözleri buğulanmıştı. Onu yalnız bırakmamak için ben de kadehimi aldım. Kadehini dudaklarına götürürken,

"Güzel günlere," diye ben de kendiminkini kaldırdım.

"Güzel günlere," diye yineledi. Kadehindeki rakıyı bitirdikten sonra, "Gerçekten de güzel günlerdi," diyerek usulca

başını salladı. "Ama hiçbir güzellik sonsuza kadar sürmüyor."

"Aksi de doğru," dedim. "Kötülük de, çirkinlik de, mutsuzluk da sonsuza kadar sürmez."

İnanmamış gibi bakınca, "Öyle değil mi?" diye üsteledim.

"Öyle, sürmez ama giderken de bedenimizden, ruhumuzdan bir şeyler götürür," dedi. Boş kadehi masaya koymuştu. Uzanıp rakı şişesini aldım, ikimizin kadehini de yeniden doldurdum, işimi bitirip, bakışlarımı ona çevirince, "Evet, o hafta sonu Aladağlar'a çıkmaya karar vermiştik," diyerek yeniden başladı anlatmaya. "On iki kişiydik. İkimizin dışında herkes kiralık bir minibüse binmişti. Biz, Sermet'in cipinde yolculuk ediyorduk. Cip dediysem, öyle pahalı bir araç aklına gelmesin. Eski marka bir cipti; Sermet motorunu filan değiştirmiş, adam etmişti. Şehirlerarası yolculuğa, hele araziye filan çıkılacaksa mutlaka cipini alırdı. Aslına bakarsan o cip uzun yol için hiç de rahat bir araç sayılmazdı. Zaten bu yüzden ikimiz dışında ekibin geri kalanı minibüse doluşmayı seçmişti. Belki bilirsin Aladağlar, İç Anadolu'da Kayseri, Niğde, Adana illerinin arasında yer alır. İstanbul'dan 8-10 saat filan sürüyor. Ankara'ya kadar yolculuğumuz iyi geçti. Bizim cip önde, arkadaşlarımızın minibüsü arkada birkaç saatte bir mola vererek, içinde bembeyaz görünümüyle muhteşem Tuz Gölü'nün de bulunduğu ovaya kadar geldik. Tırmanacağımız köye, yüz kilometre kadar bir mesafe kalmıştı ki bizim cip arıza yaptı. Motora bakıldı, kontroller yapıldı ama ne olduğu anlaşılamadı. Ekibin sorumlusu olan Atilla, biraz daha burada kalırsak, tırmanmaya başlamadan havanın kararacağını, bunun da kötü sonuçlar doğurabileceğini söyleyerek, cipi bırakıp yolumuza minibüsle devam etmemizi önerdi. Sermet kabul etmedi.

'İşim çok sürmez, siz yola devam edin, biz yetişiriz,' dedi. Arkadaşlar kararsız kaldılar. Sermet gitmeleri için üsteledi. Sonunda gitmeye karar verdiler ama Atilla, eğer hava kararırsa, köyde kalmamızı, tırmanmaya kalkmamamızı söyledi. Böylece onlar yollarına devam ettiler. Bizim cipin tamiri ise uzadıkça uzadı. Eğer yoldan geçmekte olan seyyar bir oto tamircisinin kamyonetine rastlamasaydık daha da uzayacaktı. Tamirci kısa sürede arızayı giderdi. Üç saat gecikmenin ar-

dından sonunda biz de yola çıkabilmiştik. Hava kararmadan dağa ulaşabilmek için Sermet hızla sürüyordu cipi, ne var ki çabaları işe yaramadı. Köye geldiğimizde güneş, geniş ovanın sonundaki ufuk çizgisine yaklaşmıştı. Sermet'e, bu gece köyde kalmamızın doğru olacağını söyledim.

'Boşa zaman kaybı olur. İkimiz de formdayız, sıkı bir yürüyüşle bizimkileri yakalarız,' dedi.

Doğru olan köyde kalmaktı, ancak ben de fazla ısrar etmedim. Sadece, 'Atilla'yı arayıp, köye geldiğimizi, tırmanışa başlamak üzere olduğumuzu bildirelim,' dedim.

Sermet arkadaşlarımızı aradı.

Atilla, 'Kampa yetişmeniz zor. Bu gece köyde kalın,' dediyse de dinlemedik. Malzemelerimizi yüklenip gölgelerle kaplanan dağa yürürken, yaşlı bir köylü bir kez daha uyardı bizi.

'Geç kalmışsınız. Bu vakit dağa çıkılmaz, maazallah heyelan neyin olur. Gelin misafirim olun,' dedi.

Söyledikleri doğruydu. Yörede gündüz ile gece sıcaklığı arasında büyük farklar oluyordu. Geceleri soğuyan kayalar, taşlar çatlıyor, aşağıya düşüyordu. Biz, yaşlı adama da aldırmadık. Yolumuza devam ettik. Bir buçuk saat sonra güneş kayboldu. Ortalık henüz tam kararmamıştı, ama artık çevreyi eskisi kadar iyi göremiyorduk. Üstelik hâlâ kamptan çok uzaktaydık. Kırk dakika sonra ortalık kararmış, hava soğumaya başlamıştı. Gerçi Sermet daha önce defalarca çıkmıştı bu dağlara. Araziyi avucunun içi gibi biliyordu, yine de şu heyelan meselesi ikimizi de korkutuyordu. Ancak bunu dile getirmek istemiyorduk. Tırmanış sırasında bir düzlüğe ulaştık, karanlıkta yanan ateşler görünce, 'Kampa mı geldik?' diye sordum sevinçle.

'Yok,' dedi Sermet, 'Burası Çelik Buyduran diye bir yer. Mola yeri olarak kullanıyoruz. Dağdan gelen bir su var. Çok soğuk olduğu için yöre halkı bu ismi vermiş.'

'Ya ateşler?'

'Çobanlar olmalı. Burada konaklarlar.'

Ateşlere yaklaşınca, köpekler havlamaya başladı. Sermet'in söyledikleri doğrulanır gibiydi, ama ateşin başına gelince ortalıkta kimselerin olmadığını gördük. Şaşkınlıkla etrafa bakınırken, 'Olduğunuz yerde durun,' diye bağırdı biri. Sesi

güçlüydü, düşmancaydı. 'Kimsiniz? Bu saatte ne arıyorsunuz burada?'

'Biz dağcıyız,' diye açıkladı Sermet, yüzünü göremediğimiz adama. 'Yukarıdaki kamp yerine ulaşmaya çalışıyoruz.'

'Nerden bilelim dağcı olduğunuzu?' diye düşmanlığını sürdürdü adam.

'Çantalarımıza bakın... Hem siz kimsiniz?'

'Boş ver şimdi bizim kim olduğumuzu da, indirin çantaları. Bakalım içinde ne varmış?'

Sesin emrine uyduk. Karanlığın içinden iriyarı, sakalları uzamış biri çıktı. Ayağında şalvara benzer bir pantolon vardı, sırtında kalın bir gocuk.

'Çantaların yanından uzaklaşın,' dedi.

Birkaç adım attık. Adam geldi çantalarımızın içine baktı.

'Gündüz yerin dibine mi girdi de gecenin bu vaktinde çıkıyorsunuz dağa?' diye homurdandı. Konuşurken gözlerini bana dikmişti. Korkmaya başlamıştım, adam dağcı olduğumuzu bile bile pislik yapıyordu.

'Arkadaşlarımıza yetişmeye çalışıyoruz,' dedi Sermet. Adama burada yalnız değiliz mesajını vermek istiyordu.

'Lan Gıyas,' diye seslendi adam yılışık bir tonda, 'gelin de şunların üstlerini bir arayalım.'

Karanlığın içinden dört kişi daha çıktı. Bunlar çantalarımızı karıştıran adam kadar iriyarı değillerdi, ama hepsinin yüzünde de aynı pis ifade vardı. Olabilecekleri sezmeye başlamıştım.

'Bakın, yanlış bir iş yapıyorsunuz. Bizi terörist filan sanıyorsanız değiliz, biz sadece dağcıyız,' diye hâlâ açıklamalarda bulunuyordu Sermet.

O, bu açıklamaları yaparken ben ceketimin cebinde duran çakıyı avucumun içine aldım. Komik bir silahtı, ne yazık ki kendimi savunacağım başka bir alet yoktu.

'Ona biz karar veririz ulan,' dedi karanlıktan çıkan dört kişiden en önde olanı. Sermet'le konuşuyordu, ama öteki arkadaşları gibi onun da gözü bendeydi. Dördünün de dudaklarında aynı iğrenç sırıtış vardı. Adım adım üstümüze geliyorlardı.

'Neden üstümüze geliyorsunuz?' diye söylendi Sermet. Sesi titremeye başlamıştı.

'Gaygılanma civanım,' dedi iriyarı olanı, 'siz de memnun olacaksınız biz de.'

Adamlarla aramızda bir metrelik mesafe kalmıştı. Daha fazla dayanamadım, çakıyı açıp, 'Alçaklar!' diye bağırarak, gelişigüzel savurmaya başladım. Hazırlıksız yakalanan adamlar, geriye çekildiler. O anda Sermet hiç beklemediğim bir tepki verdi.

'Ne yapıyorsun sen!' diye bana bağırdı. 'Bu arkadaşlarla anlaşabiliriz.'

Hayretler içindeydim. Ne diyeceğimi bilemeden kocama bakakalmıştım. Sermet'in tepkisi adamları da şaşırtmıştı. Ne yapacaklarına karar veremeden birbirlerine baktılar.

'He ya anlaşırız,' dedi sonunda iriyarı olanı, 'güzellikle olursa daha eyi olur. Kimsenin canı yanmaz.' Sesindeki düşmanlık gitmiş, yılışık bir tını gelmişti.

'Lütfen böyle konuşmayın,' diye yalvardı Sermet. 'Yaptığınız çok ayıp. Biz, sizin misafiriniz sayılırız.'

'Sokuyum sizin gibi misafire ulan,' diye bağırdı yeni gelenlerden biri. 'Fıstık gibi karıları alın yanınıza, gününüzü gün edin, biz de bu dağ başında keçi sikelim öyle mi?'

'Bakın başınızı büyük belaya sokacaksınız... Jandarma var, polis var; sizi hapse atarlar...'

'Sen heç merak etme,' dedi daha önce konuşmamış olanlardan biri. 'Jandarma da, polis de karışmaz bize. Niye diyeceksen, kimse şikâyet etmez de ondan. Niye şikâyet etmez, hoşlarına gider de ondan. Bak sizin de hoşunuza gidecek...'

Adamlar yeniden üzerimize gelmeye başlamışlardı. Sermet'in titrediğini gördüm. Bütün bedeni fırtınaya tutulmuş bir yaprak gibi sarsılıyordu, birden yere, dizlerinin üzerine çöktü, 'Yapmayın, ne olur yapmayın,' diye yalvarmaya başladı. Yaşamım boyunca kendimi hiç bu kadar kötü hissetmemiştim. Ne yapacağımı bilemiyordum. Kendimi mi koruyacaktım, Sermet'e mi yardım edecektim. Kocamın omzuna dokundum, 'Kalk Sermet,' dedim, 'lütfen kalk, bunlara yalvarma.'

Sermet sertçe omzunu çekti.

'Bırak beni!' diye bağırdı. Gözleri öfke doluydu. 'Bırak,' diye yineledi. Onu anlayamıyordum. Ne söyleyeceğimi bilemeden Sermet'e bakarken, bu fırsatı kaçırmak istemeyen

iriyarı adam üzerime çullanmaya kalktı. Ter, tütün karışımı ekşi bir rüzgârın içine düşer gibi oldum. Hızla geri çekildim, çakıyı adamın yüzüne doğru savurdum.

'Ahh,' diye bir ses duyuldu. Çakı yerini bulmuştu. Adam suratını tutarak, 'Orospu, yüzümü kesti,' diye bağırmaya başladı. Artık beni sağ bırakmazlar diye düşünmeye başlamıştım ki, 'Orospu senin anandır,' diye bir ses duyuldu, aynı anda iriyarı adamın kafasında bir sopa patladı. Karanlığın içinden Atilla'nın yüzünü görür gibi oldum. Yanında başkaları da vardı. Ortalık karıştı. Arkadaşlarımız, ellerindeki sopalarla bize saldıran adamlara vurmaya başlamışlardı. Adamlar gafil avlandılar, iri olanla birlikte ikisi yere düştü, öteki ikisi ise çareyi kaçmakta buldular.

Bunu nasıl yaptığımı ben de bilmiyorum ama kendimi iri adamın suratını tekmelerken buldum. Bütün gücümle vuruyordum. Vurdukça öfkem azalacağı yerde daha da artıyordu. Adamın suratı pelteye dönmüştü ama umrumda bile değildi; ardı ardına indiriyordum tekmeleri. Atilla beni durdurmasaydı adamı öldürebilirdim. Sermet ise hâlâ şoktan kurtulamamış, diz çöktüğü yerde öylece durmuş, bizi izliyordu. Üç adamı da yarı baygın bir halde bıraktık. Atilla burada kalmamızın güvenli olmayacağını söyledi. Kaçan adamlar silahlanıp geri dönebilirdi. Gece de olsa, kampa ulaşmaya çalışmalıydık. İçimden Sermet'in yanına gitmek gelmiyordu. Onu diz çöktüğü yerden Atilla kaldırdı. Ruhsuz, duygusuz, tıpkı bir robot gibi hareket ediyordu. Çantalarımızı toparlayıp sırtladık. Yeniden tırmanmaya başladık.

Tırmanış boyunca Sermet benimle hiç konuşmadı. Utanç mı duyuyordu, yoksa hâlâ şokta mıydı, bilemiyordum. İçimden nasılsın, demek bile gelmiyordu. Atilla'nın çok deneyimli bir dağcı olduğunu söylemiştim, bizi sağ salim ulaştırdı kampa. Kamp yerinden telsizle, olayı jandarmaya bildirdik. Arkadaşlarımız haklı olarak olayın ayrıntılarını merak ediyorlardı. Fakat Sermet konuşmak istemiyordu, soruları evet, ya da hayır gibi yanıtlarla geçiştiriyordu. Olayı anlatmak bana düştü. Tabii Sermet'in utanç verici tavrından hiç bahsetmedim. Çadırımızı kurup, içine girince de Sermet sessizliğini korudu.

'İyi misin?' diye sordum.

'İyiyim, iyiyim... Ben buradan gitmek istiyorum,' dedi.

'Tamam, yarın gideriz,' dedim.

Daha fazla konuşmadı; sırtını dönüp uyur gibi yaptı. Uyur gibi yaptı diyorum, çünkü uyumadığını çok iyi biliyordum. Ertesi sabah jandarmalar, telsizle, şüphelilerin yakalandığını bildirdiler. Saldırganları teşhis için aşağıya, köye inmemizi istiyorlardı. Bu işi de bahane ederek kamptan ayrıldık. Jandarmalar saldırganların beşini de yakalamışlardı. Adamlar civar köylerde çobanlık yapıyorlardı. Dün gece, benim de tekmelediğim adamın kafası sargılar içindeydi. Ötekiler gibi onun da başı öndeydi; gözlerime bakmaya cesaret edemiyordu. Saldırgan olmadığı halde başı önde olan bir kişi daha vardı: Sermet. Onu öyle görünce içimdeki öfkenin yerini, derin bir acıma duygusu kapladı. Ona sarılmak, elini tutmak, dün gece yaşananlar hiç önemli değildi, geçti gitti, demek istedim, yapamadım. Yasal işlemler bittikten sonra, jandarma telsizinden Atilla'ya ulaşıp, İstanbul'a döneceğimizi bildirdik. Bu isteğimize hiç şaşırmadı Atilla, sanırım yaşananları o da sezinlemişti.

Sessiz, sıkıcı bir yolculuk oldu. İkimiz de kendi içimize dönmüştük. Kimse konuşmak istemiyordu. Uzun, çorak Konya Ovası'nı geçerken, Komünizm Doruğu'nda başlayan aşkımızın, Anadolu'nun göbeğinde, Aladağlar'da sona erdiğini hissediyordum, ama bu gerçeği kabul etmek istemiyordum. Bir gece önce içimde çok derinden bir şeyler kırılmıştı. Bunun ne kadar derin olduğunun o sıralar ben bile farkında değildim. Ancak İstanbul'a döndükten sonra da aramızdaki soğukluğun geçmediğini, hatta giderek birbirimizden uzaklaşmaya başladığımızı gördüğümde, o gecenin etkisinin sandığımdan da güçlü olduğunu fark edecektim. Düşündüğümde Sermet'i anlayabiliyordum. Bir an için zayıf davranmıştı, korkmuştu. Hem sadece kendisi için değil, benim için de korkmuş, tepki gösterememişti. Bunun nedenini bilmiyordum; belki ailenin tek çocuğu olduğu için, el bebek gül bebek büyütüldüğü için. Nedenini biliyor olmam çok da önemli değildi. O Tanrı değildi, korkabilirdi, zayıf davranabilirdi. Bir insanı sevmek, onu, zayıflıkları, zaafları, yanlışlarıyla birlikte kabul etmek demekti. Doğru olanın bu olduğunu biliyordum. Fakat içimdeki soğukluğu, yabancılaşmayı bir türlü aşamıyordum. İşin

ilginci, aramızdaki kırgınlığı gidermek için Sermet'in de hiçbir çaba göstermemesiydi. Sanki artık bu ilişkiyi bitirmek ister gibi bir hali vardı.

O günlerde bir filmin sanat yönetmenliğini yapmak için teklif aldım. Film Ankara'da çekilecekti. Bir ay kadar İstanbul'dan, Sermet'ten uzak kalacaktım. Aladağlar'da yaşadığımız olaydan önce olsa ne Sermet ne de ben bu kadar süre uzak kalmayı kabul edemezdik. Ancak, bu iş teklifine bir kurtarıcı gibi sarılmıştım. Tahmin ettiğim gibi Sermet de hiç itiraz etmedi. İş bulmama sevindiğini söyledi. Tam bir ay uzak kaldım ondan. Tuhaf duygular içindeydim, onu özlüyor, yanıma çağırmak istiyordum ama elim bir türlü telefona gitmiyordu. Onun da beni sık aradığı söylenemezdi. Aradığında da ciddi bir tavırla halimi hatırımı sormakla yetiniyordu. Böyle olmayacaktı, Ankara'dan dönünce onunla konuşmaya karar verdim. Ya ilişkimizi yeni baştan düzenlemeli ya da bitirmeliydik. İstanbul'a dönmemize iki gün kala Sermet aradı. Ağrı Dağı'na tırmanmak isteyen bir gruba katılacağını, ben döndüğümde İstanbul'da olmayacağını söyledi. Ondan gitmemesini, beni beklemesini isteyebilirdim, büyük olasılıkla de Sermet isteğime uyardı. Yapmadım, yapamadım, kocam, sevdiğim adam, günlerce ayrı kaldıktan sonra bir an olsun yüzümü bile görmeden bir haftalık bir geziye çıkmak istiyorsa, bu evlilik bitmiş demekti. 'Peki,' dedim. Daha sonra, bu 'Peki' sözcüğü üzerinde çok düşünecektim.

Ben İstanbul'a indiğimde, Sermet çoktan Ağrı Dağı'na tırmanmaya başlamış olmalıydı. Tam bir aydır ayrı kaldığım eve gelmek güzeldi, ama Sermet'le birlikte alıştığım bu sıcak mekân şimdi soğuk ve bomboş görünüyordu gözüme. Yorgun olmama rağmen, evin bu haline dayanamadım. Eşyalarımı yerleştirip, kendimi dışarı attım. Nihatların sahaf dükkânına uğradım. Melek oradaydı, onunla gevezelikettim. Beyoğlu'nda başıboş dolandım. Yapı Kredi Kültür Merkezi'nde İstanbul'da yaşamış İtalyan bir ressamın resimleri sergileniyordu, onu gezdim. Film ekibi olarak Çiçek Bar'da buluşma kararı almıştık. Çiçek Bar'a uğradım; son derece tonton bir adam olan barın sahibi Arif Keskiner, rezervasyonun ertesi gün için yapıldığını söyledi. Haklıydı, kafam öyle karışıktı ki günleri şaşırmıştım. Sonra sıkıntımı dağıtır diye Emek Sineması'nda

başrolünü Robert De Niro ile Billy Chrystal'ın oynadığı bir Amerikan komedisine gittim. Film beni gülümsetemedi bile. Kabahat filmde değil, bendeydi; çünkü sinemada benim dışımdaki herkes kahkahalarla gülüyordu. Benim aklım ise perdede görünüp kaybolan karelerde değil, yıkılmak üzere olan evliliğimdeydi. İlk tanışmamız, yaşadığımız mutlu anlar; kurgusuz, montajsız birer fotoğraf karesi gibi geçiyordu gözlerimin önünden. Yolun sonuna gelmiştik işte. Evliliğimiz konuşulup düzeltilecek gibi değildi. İstanbul'da yaşamaya karar verdiğimde aklıma gelen korkularım birer birer gerçek oluyordu. Belki de Sermet tırmanıştan döndüğünde, artık boşanalım, diyecekti. O bu cesareti gösteremezse, ben ayrılalım demek zorunda kalacaktım. Belki de Rusya'ya geri dönmeliydim. Fakat ülkeme döndüğümde ne yapacaktım? Gelen haberler hiç de iç açıcı değildi. Moskova'da işsizlik almış başını gidiyordu. Sosyalizm döneminin sosyal güvencelerinin hiçbiri kalmamıştı. Bu yaştan sonra aileme yük olamazdım. Hayır, Moskova'ya dönmek iyi bir fikir değildi. Türkiye'de iyi kötü bir çevrem oluşmuştu, onların yardımlarıyla bir iş bulabilir, kendi ayaklarımın üzerinde durabilirdim. Evet, ilk kez o sinemada, Türkiye'ye, daha doğrusu İstanbul'a alıştığımı fark ediyordum. Sermet, bu kent, insanın kanına işler, derdi anlamazdım. O gün, sinemada karanlık koltukta otururken anladım ne demek istediğini.

Sinemadan çıktığımda Beyoğlu'nda akşam olmuştu. Evde kendime yemek hazırlamak gözümde büyüdü. Mutlaka bilirsin, Sadri Alışık Sokağı'nda tavuk yemekleri yapan salaş bir lokanta vardır, adı Lades, oraya girdim. Masalar doluydu. Televizyonun karşısında bir yer bulup oturdum. Tanımadığım insanlarla yan yana yemek yemek hiç hoş değildi ama bir kere oturmuş bulundum. Karşımda ağzını şapırdatarak çorbasını içmekte olan üniversiteli gence bakmamak için dikkatimi televizyona verdim. Haberler vardı, kadın spiker bir kazadan bahsediyordu. Türkçe'de kaza denince hep trafik kazaları gelirdi aklıma. Bu yüzden spikerin yine bir trafik kazasından söz ettiğini sandım önce. İlk kavradığım sözcük Ağrı Dağı oldu, ardından kadının ağzından dökülen cümleler, talihsiz, kötü, acı veren anlamlarını oluşturdular zihnimde. Trafik kazasından bahsetmiyordu spiker, Ağrı Dağı'nda uçu-

ruma düşen bir dağcının ölüm haberini veriyordu. Sermet'in ismi geçtiğinde hemen kaybetmedim kendimi. Türkçe'yi çok iyi anlıyor, çok iyi konuşuyordum; yine de yanlış anlamış olabilirdim. Spikerin söylediklerini doğru anladığımdan emin olmak istedim. Yanımda oturan sakallı adama döndüm, 'Affedersiniz, spiker bir kazadan mı bahsediyor?' diye sordum.

Adam umursamaz bir tavırla açıkladı:

'Evet, Ağrı Dağı'nda bir dağcı uçuruma düşmüş. Adı Sermet Ardahan...'

O konuşurken, söylediği sözcükleri kaçırmamak için dikkatle yüzüne bakıyordum, tabii o da bana. Cümlesini bitirirken adamın yüzündeki ilgisiz tavrın kaygıya dönüştüğünü fark ettim.

'Hanfendi iyi misiniz?' dedi. Sonrasını duymadım. Gözlerimi açtığımda lokantadaki müşterilerin başıma toplandığını gördüm. Kimi su verin, kimi bir ambulans çağırın diye bağırıyordu..."

Sustu Katya, gözleri dolmuştu. Başını öne eğip, bir süre öylece kaldı. Sonra burnunu çekerek başını kaldırdı.

"Özür dilerim," dedi.

Özür dilemene gerek yok demeye hazırlanıyordum, "Başkalarının yanında ağlamaktan nefret ederim," deyip beni zahmetten kurtardı. Masadaki peçetelerden birini uzattım.

"Teşekkür ederim."

Islak bakışları, yüzüme değip geçmişti. İçim burkuldu, rakı kadehime uzandım. Katya gözlerini kurularken, kadehimi yarılayana kadar içtim. İçtiğimi görmüştü, peçeteyi elinden bırakmadan o da kadehini eline aldı. Dudaklarına götürecek sandım, bana uzattı, "Ölülerimize," dedi. Gülümsemeye çalıştı, olmadı, yeşil gözleri acıyla kısıldı, bir iki damla yaş daha süzüldü yanaklarına. Aldırmadan yineledi. "Sevgili ölülerimize."

Bir kez daha kaldırdım kadehimi, ama içmedim. Katya ise sanki kederini azaltacak bir iksirmiş gibi sessizce içti rakısını. Kadehi masaya bıraktıktan sonra yine sessizleşti. Sormasam daha iyiydi ya merakım ağır basmıştı.

"Gerçekten de kaza mıymış?"

Islak gözlerindeki acı belirginleşti.

"Yanındaki arkadaşları öyle olduğunu söyledi..." Sustu. Bakışları hâlâ yüzümdeydi. Sanki soruyu ben değil de, o sor-

muş gibi inatla baktı bir süre. Konuşmak zorunda hissettim, ama ne diyeceğimi de bilemediğim için sadece, "Sence?" sözcüğü çıktı ağzımdan.

"Bence kendini öldürdü." Kullandığı üç sözcük öyle kesin, söyleyiş biçimi öyle kararlıydı ki, nasıl emin olabiliyorsun diyemedim. O buna inanıyordu. Belki de gerçekten inandığı gibi olmuştu. Sermet, Aladağlar'da gösterdiği korkaklığı, sevdiği kadınla tartışmayı göze alamamış, bununla yaşamayı başaramamış, bu yüzden kendini uçurumdan aşağı bırakmıştı. Ya da tıpkı Katya'nın aşkının sona ermesi gibi Sermet'in de tutkusu Aladağlar'daki o gecede sona ermişti. Ağrı Dağı'ndaki ölümü ise gerçekten de bir kazaydı. Katya ihtimallerden ilkine inanıyordu. Çünkü ilk ihtimal çok daha acı verici de olsa Sermet'in aşkının bitmediğini, hatta onun bir korkak olmadığını, sevdiği kadın için canını bile verebilecek cesarette biri olduğunu gösteriyordu. Bu da, Katya'nın sahte bir ilişki yaşamadığını, ona duyulan aşkın gerçek olduğunu kanıtlıyordu. Böyle düşününce, karşımda oturan genç kadının bu ölüme tarafsız bakamayacağını fark ettim. Ağrı Dağı'nda gerçekten ne olduğunu anlamak ise imkânsızdı. Tabii bu düşüncelerimi Katya'ya söylemedim. Katya ise uzun bir sessizlikten sonra, "Sermet ölünce, ona yeniden âşık olduğumu sandım. Bu duygunun aşk değil, suçluluk duygusu olduğunu fark edinceye kadar aylar geçti. Gerçek şuydu; Aladağlar'daki o gece bende aşk bitmişti. Bitsindi, kimin umurunda, Sermet'i seviyordum. Onunla sonsuza kadar birlikte yaşayabilirdim. Ne derlerse desinler, aşk, yaşamdaki en önemli duygu değildir. Aşk kaypak, sahte, kalıcılığı olmayan, tutarsız bir güdüdür. Sermet'in ölümü bunu öğretti bana. Keşke aşkın kibrine aldanıp, onu aşağılamasaydım, keşke ona her insanın korkabileceğini, her insanın panikleyebileceğini anlatsaydım. Fakat yapmadım. Sustum, onu susarak suçladım..."

Yeniden başını önüne eğdi, sessizce ağlamaya başladı. Bir süre kendi haline bıraktım. Avucuna sıkıştırdığı kâğıt peçeteyle burnunu silmeye başlarken, "Şimdi de kendini suçluyorsun," dedim. Damdan düşer gibi çıkmıştı sözcükler ağzımdan. "Bu doğru değil. Bence olay seni aşmış. Yaşlı insanlar buna kader der. Yaşam, size bir oyun oynamış. Tıpkı Sermet gibi, sen de yaşam tarafından yazılmış bu senaryonun bir oyuncususun."

"Müdahale edebilirdik, değiştirebilirdik..."

"Belki... Ama olmamış, yapamamışsınız. Artık dövünmenin bir anlamı yok. Yaşama dört elle sarılmak lazım."

Umutla yüzüme baktı.

"Bunları ben de düşündüm," dedi burnunu çekerek. "Hatta düşünmenin ötesine geçtim." Sağ elini bir açıklama yapar gibi açtı. "Kenan'la da bu yüzden birlikte oldum..."

"Doğru olanı yaptın..."

Cep telefonum çalmaya başlayınca konuşmamı yarıda kestim.

"Özür dilerim," diyerek telefonumu çıkardım. Ekranda Kenan'ın ismi yazıyordu. Tam zamanında aramıştı eşşoğlu eşek, ne yapacaktım ben şimdi? Gülümsemeye çalışarak Katya'ya döndüm.

"İti an, çomağı hazırla," dedim.

"Nasıl?"

Bu deyimi bilmiyor olmalıydı.

"Arayan Kenan," dedim. Aslında ne yapayım, demek istiyordum.

Katya umursamaz bir tavırla omuzunu silkmekle yetindi. Çaresiz telefonu yanıtladım.

"Alo Selim, Katya yanında mı?" diye sordu Kenan'ın heyecanlı sesi. Bir an arkadaşıma ihanet etmiş gibi hissettim kendimi.

"Evet, yanımda," diye geveledim.

"Bana versene, çok önemli gelişmeler var, konuşmamız lazım."

"Seni istiyor," diyerek telefonu Katya'ya uzattım. Genç kadın Kenan'la konuşmak konusunda kararsızdı. Elimde telefon öylece kaldım. Sonunda uzanıp aldı.

"Alo?" dedi kırgın bir tavırla. "Hayır, gelemem... Selim'le yemek yiyoruz... Nerede olduğumuzu bilmiyorum... Bir ocakbaşındayız. Tamam Selim'i veriyorum..."

Telefon yeniden bana geçti.

"Selimcim," diye yalvarmaya başladı Kenan. "Katya beni yanlış anladı. Onunla mutlaka konuşmam lazım. Bazı gelişmeler var. Sen de bilsen iyi olur. Neredesiniz, biz de oraya geleceğiz."

"Biz mi?"

"Nihat ve ben. O da seninle konuşmak istiyor. Hangi ocakbaşı bu?"

Ne yapacaktım ben şimdi? Bir tarafta kırk yıllık arkadaşlarım, öte yanda bu kederli kadın. Yaptığımın kabalık olduğunu bile bile, "Küçük Parmakkapı'daki Musa Usta'dayız," dedim. "Burayı biliyorsun, daha önce birlikte gelmiştik."

"Tamam biliyorum, on dakikaya kadar oradayız," deyip kapattı Kenan.

Utanç içinde Katya'ya baktım.

"Çok ısrar etti, kıramadım... Sanırım aranızda bir yanlış anlaşılma olmuş. Kendini affetirmek istiyor."

"Yanlış olan benim Kenan'la birlikte olmamdı. Sermet'ten sonra kimseyle ilişkiye girmemeliydim."

"Yapma Katya," dedim. "Böyle olmayacağını biliyorsun. Eminim Sermet de aynısını söylerdi sana. Ayrıca, aranızda ne geçti bilmiyorum ama Kenan iyi bir adamdır." İtiraz edecek gibi baktı, aldırmadım. "Arkadaşım olduğu için söylemiyorum, inan bana. Uçarıdır, delidoludur ama kalbi temizdir."

"Ve içine onlarca kadını sığdıracak kadar da büyüktür..."

Hiç istemediğim halde kendimi tutamayıp sessizce güldüm. Katya dik dik yüzüme bakmayı sürdürünce, "Öyledir," dedim, "haklısın. Kenan kadınları sever, kadınlar da onu. Ama Kenan değişmeye başladı. Onu başka kadınların yanında da görmüştüm, senin yanındayken çok farklı davranıyor." Sözlerim Katya'yı zerre kadar yumuşatmamıştı. İnatla sürdürdüm. "Arkadaşımı korumak için söylemiyorum. İnsanları tanırım, Kenan'ı ise çok iyi tanırım. Bence, sana karşı ciddi duygular besliyor."

"Ama ben ona karşı hiçbir duygu beslemiyorum."

Yalan söylüyordu; az önce Sermet için döktüğü gözyaşlarının buğulandırdığı gözlerinde, şimdi Kenan'a duyduğu nefret çakmak çakmak yanıyordu. Fakat bunu ona söyleyemezdim, çareyi rakıya sığınmakta buldum. Kadehime uzanırken, bizim yılışık garsonun sesi, cankurtaranın sireni gibi kulağımın dibinde çınladı.

"Efeniim, işte kebaplarınız."

Dönüp baktım, adam bu gece ilk kez sevimli biriymiş gibi göründü gözüme.

On Sekizinci Bölüm

Gergin bir aşk ilişkisinin ortasına düşeceğimi bilseydim, bu ocakbaşına ayağımı bile atmazdım. Gerçi Katya'yı tanımak -tabii onun anlattığı kadarıyla- oldukça ilginçti. Son anda Kenan Efendi yanınıza geleceğim diye tutturmasaydı daha da ilginç olabilirdi. Ama Kenan'dı bu, ne olursa olsun Katya'yı bulacak, onunla konuşacak, gönlünü alacak, ilişkisine kaldığı yerden devam edecekti. Katya'yla birlikte oluşumuza ne diyordu acaba? "Sevgilimizi almış, yemeğe çıkarmış, ne bok yiyor bu herif?" diye düşünmüyordur umarım. Olur mu canım, Kenan bana güvenir, hem de benim ona güvendiğimden daha fazla. Üstelik Katya'nın telefonunu bana veren o değil mi? Ama yemeğe çıkalım diye değil, iş görüşmesinde bana çeviri yapsın diye. Her neyse, benim Katya'yı ayartmak gibi bir niyetim olmayacağını çok iyi bilir...

Bakışlarımı yeniden genç kadına çevirdim. Ocakbaşına geldiğimizdeki iştahının yerinde yeller esiyordu. Övgüyle söz ettiği kebaplardan bir iki lokma aldıktan sonra çatalıyla oynamaya başlamıştı. Bana gelince, itiraf etmeliyim ki, anlattıkları beni etkilemişti. Artık ona, farklı bir gözle bakmaya başladığımı hissediyordum. Katya, düşüncelerimden habersiz rakısını yudumluyordu. Bu kaçıncı kadeh? Böyle giderse kafayı bulması kaçınılmazdı. Daha önce birkaç kez uyardığım için artık içme de diyemiyordum. Neyse ki Kenan, Nihat'ı da peşine takıp tam söylediği gibi on dakika içinde gelmişti ocakbaşına.

Kenan önde, Nihat arkada paldır küdür daldılar içeri. Bizi gören Kenan, beyazlığı gözler alan dişlerini göstererek güldü. Böyle rahat, böyle huzur dolu, böyle kendinden emin gülebilmek için neler vermezdim. Hemen bir adım gerisinden gelen Nihat'ın ise suratı, yerleri süpürüyordu. Kenan sanki Katya'yla aralarında hiçbir sorun yokmuşçasına, gelir gelmez genç kadının yanağına kocaman bir öpücük kondurdu. O kadar ani olmuştu ki, genç kadın yüzünü kaçıramamıştı bile. Ama karşılık vermedi. Kenan farkındaydı, değilmiş gibi davrandı.

"Oğlum Selim, bir de eski Beyoğlulu olmakla övünürsün. Kızı getire getire ocakbaşına mı getirdin? Rejanslara, Hacı Baba Restoranlarına, Hacı Abdullah Lokantası'na, Hacı Salih Lokantası'na ne oldu? Ya Refik, Yakup, Kallavi, İmroz? Hadi onlar alaturka diyorsun, Pera Palas'ın, The Marmara'nın, Richmond Otel'in, enfes mönülerin yer aldığı, muhteşem manzaralı restoranları da mı aklına gelmedi? Hiçbiri olmadı diyelim, Dulcinea, Zencefil, Kaktüs, Ara Kafe gibi bizim Katya'nın hoşlanacağı yerlerden birine de götüremez miydin?"

Katya bana söz bırakmadı.

"Selim'e haksızlık etme! Buraya getirmesini ben rica ettim."

Baltayı taşa vurduğunu anlayan Kenan anında çark etti.

"Ha, o zaman iş değişir." Bunları söylerken pişkin pişkin sırıtarak Katya'nın yanındaki boş iskemleye yerleşmişti bile. "Ooo masayı da düzmüşsünüz..."

Nihat selam vermek yerine eliyle omzuma dokunarak, benim yanıma oturmuştu. Kenan'ın neşesinin aksine Nihat endişeliydi. O da benim gibi, fırtınalı bir ilişkinin ortasına düşmekten mi rahatsız olmuştu? Yoksa?.. Evet... Evet, başka bir gelişme vardı. Tabii ya, Kenan'ın bu coşkusunu daha önce de görmüştüm; Nevizade'de İmroz Meyhanesi'nde, Nihat cinayet fotoğraflarını çekelim önerisini getirdiğinde. Şu anda Kenan'ın yüzünde aynı tatlı gerginlik vardı; gözlerindeki parıltı aynı heyecandan besleniyordu, sesine yansıyan hırs aynı tondaydı. Hayır, Katya'yı etkilemek için coşkulu adam rolü oynamıyordu; sahiden dizginlenemez bir heyecan içindeydi. Masaya oturduktan sonra da sataşmayı sürdürdü.

"Biz, karakollarda dolaşalım, avukatlarla uğraşalım, siz de burada hayatın tadını çıkarın."

Konuyu deşmek için sordum:

"Ne karakolu, ne avukatı? Neden bahsediyorsun Kenan?"

Sanki ona sormuşum gibi, Nihat derinden bir iç geçirerek başını salladı, ama Kenan öyle aceleciydi ki, sorumu onun yanıtlamasına izin vermedi.

"Müthiş bir keşif yaptım." Işıl ışıl yanan gözleri tek tek hepimizi taradı, gelip benim yüzümde durdu. "Aslında konu tam senlik Selim." Birden Katya'ya döndü. Sanki genç kadınla araları açık değilmiş gibi. "Hani sana bahsettiğim resimler var ya, duvara asılı olan şu yılanlı resimler."

Katya duymazdan gelerek rakısına uzandı. Kenan üstelemedi, yeniden bana döndü.

"Abicim, acayip bir durum! Fotoğraflarını çektiğimiz cinayet mahallerinden ikisinin duvarına da aynı ressamın elinden çıkmış iki resim asılıydı. Birinde haça çakılı bir yılan, ötekinde bir asaya sekiz sayısı biçiminde sarılmış iki yılan... Çekerken fark etmemişim, dün fotoğraflara bakarken dikkatimi çekti. Yakından bakınca bu iki resmin de aynı ressamın elinden çıkmış olduğunu anladım."

Felaketin kokusunu almaya başlamıştım, yine de Kenan'ın tam olarak ne söylemek istediğinden emin değildim.

"Ne var bunda?" diye sordum.

"Ne olacak, iki maktulün birbirini tanıdığını gösterir."

"Ee?"

"Ee'si, iki cinayet birbiriyle bağlantılı."

"Olabilir."

"Ama polis böyle olmadığını düşünüyor."

"Karakola bunu öğrenmek için mi gittin?"

"Sadece karakola gitmedim, katil zanlısı olarak tutuklanan kişilerin avukatlarıyla da görüştüm. Onlar da benim düşündüğüm gibi düşünüyorlar. Müvekkillerinin suçsuz olduğunu söylüyorlar."

"Söylesinler, bundan bize ne?"

"Anlamıyorsun Selim, tutuklanan kişiler, gerçek katiller değil. Onlar masum. Bu iki genci öldüren kişi ya da kişiler aynı. Bir tarikattan kuşkulanıyorum."

"Tarikat mı?"

"Evet, resimleri yapan kişi Nicholas Flamel adında bir büyücü."

"Büyücü değil, simyacı," dedi Katya dargın bir tavırla. Tartışmamız onun da ilgisini çekmiş, daha fazla suskun kalamamıştı. "Ama o katil olamaz, yüzyıllar öncesinde öldü."

"Onun katil olduğunu söyleyen yok," dedi Kenan. "Sahi sen Flamel'i nereden biliyorsun?"

Sitemkâr bir tavırla yanıtladı genç kadın:

"O resimleri bulup duvara asan kişinin ben olduğumu ne çabuk unuttun?"

"Sahi ya, o resimleri sen buldun değil mi? Ben de Nicholas Flamel adındaki şu adam hakkında bilgi toplamaya çalışıyordum."

"Sorsaydın, söylerdik," dedi genç kadın.

"Soracaktım, izin vermedin ki Katyacım. Kendi kendine bir öfkeye kapıldın, çekip gittin."

"Niye gitmeyeyim, bana ihtiyacın kalmamıştı. Şermin Hanım gelince dünyayı unuttun."

"Yapma Katya!" diye ellerini yana açtı Kenan. "Kadın eski bir arkadaş. Kalkıp bizi görmeye gelmiş, kovacak mıydım yani onu? Ayıp değil mi? Hem ne de olsa kadın ressam, dekoru bir görsün istedim."

"Ama dekordan çok, seninle ilgileniyordu." Nihat ile bana baktı. "Yanınızda bu konuyu açtığım için özür dilerim, kendimi tutamadım."

"Ben masumum arkadaşlar," diyerek bu defa bize döndü Kenan. "Kadın belki öyle düşünmüş olabilir ama, ben ne bir imada bulundum ne de yüz verdim." Yeniden sevgilisine baktı. "Valla abartıyorsun Katyacım. Ya, sabah akşam birlikteyiz. Başımı kaşıyacak vaktim yok. Çapkınlık yapmayı nasıl düşünebilirim? Hem senin gibi biriyle birlikteyken, başka kadınları düşünen erkeğin aklına şaşayım ben."

Katya güvenmeyen gözlerle baktı.

"Bak hâlâ inanmıyorsun, haksızlık bu," dedi Kenan. Yardım istercesine bize döndü. "Ya arkadaşlar, siz anlatır mısınız lütfen."

"Katyacım," dedi Nihat, "Kenan doğru söylüyor. Şu sıralar çapkınlığa filan kafa yoracak hali yok. Baksana aklını taktığı

konuya? Kenan şu sıra hepimizin başını belaya sokacak işlerle uğraşıyor."

Bu açıklama benim için gerçek bir sürprizdi. Demek Nihat da anlamıştı Kenan'ın pis işlere burnunu sokmak üzere olduğunu. Sanki düşündüklerimi biliyormuş gibi omzuma eğilip, "Seninle konuşmak istediğim konu buydu," diye açıkladı. Şimdi aklın başına geldi mi Nihat, diye çıkışabilirdim. Ne var ki, onu azarlamanın kimseye bir yararı olmayacaktı.

"Pardon arkadaşlar, daha ben olayın tam olarak ne olduğunu bile anlayabilmiş değilim," dedim. Katya'ya baktım. "Sen biliyor musun konuyu?"

"Bilmiyorum, dün böyle bir olay yoktu."

"Yoktu, çünkü fotoğraflardaki benzerliğin farkına, dün sen stüdyodan ayrıldıktan sonra vardım. Bu sabah gelmiş olsaydın senin de haberin olurdu."

Yeniden tartışmaya tutuşacaklardı.

"Arkadaşlar bir dakika ya," diye müdahale ettim. "Kenan şu olayı başından bir anlatsana abi."

"Dur anlatacağım, önce bir yudum rakı içeyim de. Sabahtan beri onunla konuş, bununla konuş beynim döndü."

Kenan boşta duran bardaklara doldurmak üzere rakı şişesini alırken, ben de deminden beri masanın etrafında dolanıp, aramızdaki tartışma nedeniyle yanımıza yaklaşmaya çekinen garsonu çağırdım. Servis açmasını söyledim. Garson mutfağa yönelirken, Kenan iki kadehe de rakı doldurmuştu. Onlar sonradan geldikleri için misafir sayılırlardı, kadeh kaldırmak bana düştü.

"Hadi hoş geldiniz bakalım."

"Hoş bulduk," dedi Nihat. Yüzündeki ifade hiç de öyle söylemiyordu.

Kenan rakısını yudumladıktan sonra, "Oh be, dünya varmış," dedi, "ihtiyacım olan buymuş."

Teklifsizce Katya'nın çatalını alıp, genç kadının tabağındaki fıstıklı kebaptan bir parça alıp ağzına attı. Katya sesini çıkarmadı. Aralarındaki buzlar eriyor muydu ne? Ağzındaki lokmayı çiğnedikten sonra, "Durum şu Selimcim," diyerek başladı anlatmaya. "Şimdi ben bu resimlerin arasındaki benzerliği fark edince, bizim Başkomiser Cüneyt'in yanına git-

tim. Fotoğrafları gösterip, 'Bu iki cinayetin failleri bulundu mu?' diye sordum.

'Niye soruyorsun?' dedi.

Resimlerden söz ettim. Cüneyt de merak etmeye başladı. Görevli bir memuru çağırarak, dosyayı getirmelerini söyledi. Dosya gelince, bana göstermeden açıp karıştırdı. Başını dosyadan kaldırmadan, 'Failler bulunmuş,' dedi.

'Farklı kişiler mi?' dedim.

'Evet, farklı kişiler. Gerçi mahkemeleri devam ediyormuş, ama adamların suçlu olduğu görülüyor.'

'Dosyaya bakabilir miyim?' dedim.

'Olmaz. Hem, niye merak ediyorsun bu konuyu?' diye sordu.

'Olayın aslını bilirsem daha iyi fotoğraflarım,' diye bir yalan attım. Yalanıma inandığından mıdır, yoksa bana yardım etmek istediğinden midir bilmem, davaya bakan iki avukatın telefonlarını verdi."

Kenan bunları masaya oturduğunda anlatmıştı zaten. Kafamı kurcalayan nokta, Başkomiser Cüneyt'inkiyle aynıydı. Bu yüzden arkadaşımın sözünü kesmek zorunda kaldım.

"Sahi, niye merak ediyorsun bu konuyu?"

"Anlamadın mı?" diyerek kurnazca ışıldayan gözlerini yüzüme dikti.

Hayır, anlamında başımı salladım.

"İşi garantiye almak istiyorum," diye başladı açıklamaya. "Biz, bu cinayet fotoğrafları sergisi işine milletin ilgisini çekmek için başlamadık mı? Evet, kabul ediyorum konu ilginç, yine de korkuyorum. Her an bir puştluğa kurban gidebiliriz. Ya da o günlerde gündem dolu olabilir. Oysa ben bu cinayetleri çözersem, gündem ne olursa olsun medyanın ilgisini çekerim. Sergiyi de bu olayın üstüne patlattık mı, artık istemeseler de benden, fotoğraflarımdan bahsetmek zorunda kalırlar."

Ben ne diyeceğimi şaşırmışken, "Bunun sanatla ne ilgisi var Kenan?" diyerek Katya girişti lafa.

"Sanatla ilgisi olmayabilir, ama beni umursamayan çevrelerin hepsini uyaracak, benimle ilgilenmelerini sağlayacak."

Katya inatla karşı koydu.

"Etik olarak doğru değil, bunu yapmamalısın."

"Onların yaptığı doğru mu peki?" diye söylendi Kenan. Masaya oturduğundan beri sesini ilk kez yükseltiyordu. "Şu memlekette kaç sergi açtım biliyor musun? Bir satır yazdılar mı? Beni sanatçı yerine koyup fotoğraflarımla ilgilendiler mi? Etik olarak doğru değil diyorsun. Peki ne yapacağım? Beni görmezden gelmelerine razı mı olacağım? Bu haksızlığa, bu ahlaksızlığa boyun mu eğeceğim?"

"Boyun eğmemenin yolu, dedektifliğe soyunmak değil, daha iyi fotoğraf çekmektir. Sen işini iyi yaparsan, biri mutlaka fark eder."

"Ne yani, bugüne kadar iyi fotoğraf çekmediğimi mi söylemek istiyorsun?"

"Katya onu demek istemiyor," diyerek Nihat da katıldı tartışmaya. "Seçtiğin yöntemin sanatla bir ilgisi olmadığını söylüyor. Bence de doğru. Cinayetlere filan bulaşmaya gerek yok. Yaptığımız iş zaten yeterince ilgi çekici."

Vay be, Nihat'ın Kenan'a karşı çıkacağı günleri de mi görecektim? Ama bu saatten sonra Kenan'ı ikna etmeleri çok zordu.

"Ya sergiye karşı yine ilgisiz kalırlarsa? Ya yaptığım işi görmezden gelirlerse? Yok, siz ne derseniz deyin, ben bu işi riske atamam. Fotoğrafları adamların gözüne sokmak için ne gerekiyorsa yapacağım. Bunun ahlaksızlık olduğunu filan da düşünmüyorum. Ben fotoğraflarımın hak ettiği yeri bulmasını istiyorum..."

Katya söze başlamak üzereydi ki, ondan önce davrandım.

"İşin etik yanı beni ilgilendirmiyor. Sanat camiasından da zerre kadar hazzetmem. Bu konuda Kenan'ın söylediklerine de hak veriyorum. Beni asıl korkutan bu işin tehlikesi." Gerginlikten yüzü kıpkırmızı olmuş arkadaşıma döndüm. "Kenancım ne türden bir işe kalkıştığının farkında mısın?"

Kenan yanıtlamak istiyordu, fırsat vermeden sürdürdüm.

"Burada, gerçek katillerden söz ediyoruz. Tabii katiller yakalanan adamlar değilse."

"Değil," dedi, "bundan eminim, zaten avukatları da aynısını söylediler."

"İyi ya, o zaman çok daha tehlikeli bu iş. Belanın ortasına atlıyorsun. Üstelik bildiğim kadarıyla bir tabancan bile yok."

Gerginliğini şakayla örtmek istedi.

"O kolay, senin ruhsatlı tabancayı ödünç verirsin olur biter. O tabanca duruyor değil mi?"

"Duruyor durmasına da ben şaka yapmıyorum. Belki farkında değilsin, ama gerçek bir tehlikeye bulaşmak üzeresin."

"Ya Selim," dedi Kenan, "bana şöyle bir baksana. Aptal birine benziyor muyum?"

Sesi ciddi, neredeyse azarlar gibiydi.

"Yoo, neden sordun?"

"Sordum çünkü, sanki yapacağım işin tehlikelerini bilmiyormuşum gibi davranıyorsunuz. Bakın arkadaşlar, bu iş üzerine çok düşündüm. Evet, gerekiyorsa tehlikeleri de göğüsleyeceğim, katillere de bulaşacağım, polislerle de uğraşacağım. Sizin bu işe karışmanızı isteyemem ama lütfen bana engel olmaya da kalkmayın. Çünkü kafama koydum abi, ben bu cinayetleri çözeceğim."

Katya'nın gözleri şaşkınlıkla açılmıştı; duyduklarına inanamıyormuş gibi sevgilisine bakıyordu. Nihat kafasını sallayıp, rakı kadehine uzanmakla yetindi, ben sinirli sinirli gülmeye başladım.

"Niye gülüyorsun?" dedi Kenan. Gergindi; her mimiğimizden, her davranışımızdan, her sözümüzden anlam çıkarmaya hazırdı.

"Tahminimin doğru çıkmasına gülüyorum. Aylar önce İmroz Meyhanesi'nde, Nihat cinayet fotoğrafları sergisini önerdiğinde işin bu noktaya varacağını hissetmiştim. Sizleri engellemeye çalıştım, olmadı. İşte korktuğum başıma geldi."

İlk çözülen her zamanki gibi Nihat oldu:

"Senden özür dilerim Selim. Haklıymışsın abi, ben gerçekleri görememişim."

"Ya siz ne diyorsunuz be!" diye açıkça çıkıştı Kenan. "Ben özgür bir adamım. Ne yapacağıma kendim karar veririm. Anladınız mı? Yanlış da olsa, ucunda ölüm de olsa, bu işi yapacağım. Sizden yardım isteyen filan da yok. Ben kendi ekibimi kurarım abi..."

Zıvanadan çıkmış gibiydi. Onun heyecanını paylaşmamamız, dahası girişimini yanlış bulmamız, coşkusunu düş kırıklığına dönüştürmüştü bu da onu öfkelendiriyordu. Ama beni şaşırtan Nihat'ın verdiği tepki oldu.

"İşte şimdi aptal gibi konuştun. Bu saatten sonra seni yalnız bırakamayız..." Bir an Katya ile bana baktı. "Yani ben bırakamam. Çünkü başına bu işi ben sardım. Anca beraber kanca beraber."

"Yok abi, istemiyorum..." diyecek oldu Kenan.

"Uzatma ya Kenan," diyerek susturdu onu Nihat. "Seni tek başına bırakmayacağımı biliyorsun. Abuk sabuk konuşup insanın asabını bozma."

"Niye abi ya, niye yalnız bırakmıyormuşsun beni? Madem yaptığım işi yanlış buluyorsun, niye gelecekmişsin peşimden?"

Tartışma uzayıp gidecekti ki, bizim yılışık garson elinde tabak çanakla dikiliverdi tepemize. O, bizimkilere servis açarken ben de fırsattan yararlanıp ortamı yumuşatmak için, "Ne yiyeceksiniz?" diye sordum.

"Benim iştahım filan kalmadı," dedi Kenan.

"Kenan şurada iki lokma bir şey yiyeceğiz, tadını kaçırmayın be!" diye söylendim.

Uzatmadı Kenan.

"Tamam abi, tamam, siz ne söylerseniz ben yerim."

Nihat'a baktım, bu düşünceyi onaylarcasına hafifçe başını eğdi.

"Bize getirdiğin mezelerden istiyoruz," dedim garsona, "sonra da ortaya bir karışık yaparsın. Ha, bir de büyük rakı getir, baksana bu bitmiş."

"Emredersiniz efenim," diyerek uzaklaştı garson.

"Arkadaşlar," dedim, "bu konuyu açmayalım isterseniz. Henüz olay çok sıcak. Hepimiz de gerginiz. Bir iki gün sonra çok daha serinkanlı biçimde yeniden konuşuruz."

"Yok abi, hiç konuşmayalım," dedi Kenan. Alıngan bir ifade vardı yüzünde. "Bu iş artık sizin için bitmiştir. Ben de sizi arayıp başınızı ağrıtmayacağım artık."

Söylediklerine kendin de inanmıyorsun değil mi gibilerden yüzüne baktım.

"Hiç bakma öyle yüzüme... Valla doğru söylüyorum... Size kızgın olduğumdan filan değil. Bu benim meselem, gerçekten de sizin başınızı belaya sokmak istemem."

"Ya bırak bu lafları şimdi Kenan," diyerek Nihat girdi araya. "Seninle tanıştığımızdan beri başımız belada zaten." Durdu, kalender bir gülümseme belirdi dudaklarında.

"Puşta bak, bir de başınızı belaya sokmak istemem diyor."

"Yok Nihat, valla çok ciddiyim. Sizin çoluğunuz çocuğunuz, bir aileniz var."

Baktım, yine aynı kısırdöngü başlayacak, "Alo, bizi dinleyen yok mu? Abi ben ne dedim? Kapatın artık şu konuyu, sonra konuşuruz."

"Selim haklı," dedi deminden beri sesi soluğu çıkmayan Katya. "Hadi içelim," diyerek kadehini kaldırdı.

"Dostluğa ve aşka," dedim ben de kadehimi kaldırırken. Kenan'ın gergin yüzü yumuşar gibi oldu. Kadehler masaya konduktan sonra bir suskunluk başladı.

"Hepinizden özür dilerim," diyerek Kenan bozdu sessizliğimizi. "Nihat doğru söylüyor, yaşamım boyunca hep olmayacak işlerin peşinden koştum. İşin kötüsü bunların hiçbirinden pişman değilim. Benim yapım bu. Artık değişebileceğimi de sanmıyorum. Öyle değil mi abi? Siz benim en yakınımdaki insanlarsınız. Beni benden daha iyi tanıyorsunuz... Ya bilmiyorum yani. Pis iş bu tabii. Ama aklımı taktım bir kere. Yapmasam olmaz." Bana baktı. "Biliyorum yine konuyu buraya getirdim diye bana kızıyorsun. Ama kafamda bu var, konuşmak istiyorum. Bu soruşturmayı..." Güldü, bana bakmayı sürdürüyordu. "Polisiye romanlarda soruşturma deniyor değil mi?" diye sordu. Başımı salladım. "Bu soruşturmayı yürütmem lazım arkadaşlar. Beni anlamalısınız. Sizin bu işe katılmanızı gerçekten de istemiyorum." Katya'ya baktı. "Senin de. Olmaz. Bu işe karışmayacaksınız. Son derece kararlıyım. Evet, bana çok büyük yardımlarınız olabilir. Hele sen Selim, bana yol gösterebilirsin, akıl verebilirsin, ama olmaz. Bu benim kavgam."

"Bu senin kavgan olabilir," dedi Katya. Kenan'ın yüzüne bakmadan konuşuyordu. "Ama buradaki insanların nasıl davranacağına sen karar veremezsin. Hepimiz yetişkiniz, bu işin tehlikelerini senin kadar iyi biliyoruz. Eğer sana yardım etmek istersek engel olmamalısın."

"Hayır..." diyecek oldu Kenan.

"Hemen itiraz etme," dedi Katya üzgün bir tavırla. "Aslında ne yapacağıma ben de karar vermiş değilim. Kafam çok karışık, ama sana yardım etmeye karar verirsem, bunu yaparım."

"Katya doğru söylüyor," dedi Nihat, "bize engel olmaya hakkın yok."

Kenan'ın gözlerinde kuşku dolu parıltılar belirdi. "Bana oyun mu oynuyorsunuz siz ya?" dedi. Yine kırıcı olmaya başlamıştı.

Ne demek istediğini anlamamıştım. Nihat'ın durumu da benden farksız olmalı ki, "Ne oyunu, ne diyorsun oğlum sen?" diye sordu. "Ne oyunu olacak, bu işe bulaşacağınızı söyleyerek vicdan yapmak istiyorsunuz. Başınızın belaya girebileceğini düşünüp, soruşturmadan vazgeçmemi bekliyorsunuz."

Katya dönüp, sevgilisine uzun uzun baktı.

"Kenan sen gerçekten iyi değilsin. Artık sağlıklı düşünemiyorsun. Ne yapacaksan yap ama önce birkaç gün dinlen..."

"Ben iyiyim," dedi Kenan. Yüzünde gurur, üzüntü karışımı bir ifade vardı. "Dinlenmeye filan ihtiyacım yok benim... Kimseyi kırmak da istemiyorum... Yok abi, siz bu işe bulaşmayın... İstemiyorum tamam mı? Ömür boyu vicdan azabı çekemem ben."

"Tamam Kenancım, tamam," dedim. "Sen sakin ol."

İnatçı bir ifade belirmişti bakışlarında; bu, onu iyice masum kılıyordu. Öyle mi, anlaştık mı gibilerden Katya ile Nihat'a baktı Kenan. Onlar benim kadar açık davranmadılar, bakışlarını kaçırıp, başlarını öne eğdiler. Bir süre daha süzdü Kenan onları. Soracak diye düşündüm, yapmadı; kadehine uzandı. Bir başına kaldırdı kadehi, kahırla son damlasına kadar içti rakıyı.

On Dokuzuncu Bölüm

O akşam sandığımdan daha erken döndüm eve. Masanın tadı kaçınca hiç kimsenin içinden ocakbaşında daha fazla oturmak gelmemişti. Şoförüm Orhan'ı arayıp beni almasını söyledim. Arkadaşlarım Beyoğlu'na yürümeyi seçtiler. Eve geldiğimde Burç uyumuştu, Gülriz televizyon izliyordu. Erken gelmem onu da şaşırtmıştı.

"Ne oldu görüşme kötü mü gitti?" diye sordu. Zavallı karıcığım, kendisine yalan söyleyen kocasının işi için kaygılanıyordu. Yalanı söyleyen kocaya da sahtekârlığını sürdürmek kalıyordu:

"Önemli değil, yemeğin erken bitmesi iyi oldu," dedim. Bu yalanın başıma iş açacağını bilsem olduğu gibi gerçeği anlatırdım. Neyse... Gülriz de erken gelmemden mutlu olmuş görünüyordu. Bir süre onun yanında oturup, televizyon izlemeye çalıştım, olmadı; çünkü aklım Kenan'da kalmıştı. Onu bu soruşturmadan vazgeçirmek imkânsızdı. Ama tam da Ruslarla işlerin yoluna girmeye başladığı şu sıralar, onunla dolaşıp polisçilik de oynayamazdım. Zaten onun da böyle bir talebi yoktu. Talebi yoktu da, onun ortalıkta serseri mayın gibi dolaşıp, hem kendinin hem de bizlerin başını belaya sokmasına da seyirci kalamazdım. Nihat'ın tavrı belli olmuştu; Kenan'ı onaylamasa bile her zamanki gibi onunla birlikte hareket edecekti. Katya, kafam karışık diyordu ya, sanırım o da sevgilisinin yanında yer alacaktı. Eski kocasının ölümünden dolaylı da olsa kendini sorumlu tutarken, Kenan'ı yalnız bırakamazdı. Peki, ben ne yapacaktım? Elimi kolumu bağlayıp,

kimseye zarar gelmesin diye dualar ederek, olayların gelişimini mi izleyecektim? Bunu yapamayacağımı biliyordum. Kenan haklıydı, bu işi kazasız belasız atlatmamız için benim de onun yanında olmam gerekiyordu. Hayır, polisiye romanları çok sevdiğimden, oradan öğrendiklerimle soruşturmayı daha iyi yürüteceğimizden değil, Kenan'dan daha soğukkanlı, daha sağduyulu olduğumdan. Ama tam da yeni girişimlere başlamak üzereyken, buna nasıl fırsat bulacaktım?

Gülriz'in kaygılı sesi, "Selim iyi misin?" deyince düşüncelerimden sıyrıldım.

Karım televizyonu kapatmış, başucumda dikiliyordu.

"İyiyim, iyiyim... Ne oldu ki?"

"Bilmem, birkaç kez televizyondaki diziyle ilgili sorular sordum yanıt alamadım."

"Yorgunum hayatım, zor bir gündü."

Açıklamam Gülriz'i ikna etmemişti. Benden ne saklıyorsun gibilerden süzdü.

"Ne kadar yorgun olursan ol, mutlaka Burç'un odasına giderdin."

Doğru söylüyordu, kendimi toparlamalıydım.

"Haklısın, özür dilerim. Aklım şu Ruslara takıldı. Bu adamlar benim için çok önemli. Düşünsene evet derlerse hayalimdeki fabrikayı kurabiliriz... Sahi Burç nasıl?"

"İyi, iyi maşallah. Ben, seni merak ettiğim için söyledim o lafları."

"Biliyorum, sağ ol Gülrizcim."

"Artık yatalım mı?"

"Yatalım."

Yatak odasına gitmeden önce Burç'a bir göz attım. Mışıl mışıl uyuyordu. Sağ eli yastığın üzerinde, ağzına yakın duruyordu. Küçükken başparmağını emmek en büyük zevkiydi. Bu alışkanlığından vazgeçirinceye kadar akla karayı seçmiştik. Burç'u izlerken Gülriz geldi yanıma. Hafifçe açılan yorganı oğlumuzun üstüne örttü.

"Gülriz," dedim fısıldayarak, "yine parmağını emmeye mi başladı?"

Karım kaygıyla oğlumuza baktı.

"Yok canım," dedi o da fısıltıyla, "içgüdüsel olarak bu hareketi yapıyor. Hiç parmağını emerken görmedim."

Gülriz'in açıklaması beni rahatlatmıştı. Burç'un üstünü örttükten sonra o da yanımda durdu. Oğlumuzun uyuyuşunu izledik bir süre. Sonra, kumral saçlarının örtemediği alnına usulca birer öpücük kondurup ayrıldık yanından.

Çok yorgundum ama yatağa uzandığımda uyuyamadım; gece boyunca dönüp durdum. Allah'tan Gülriz başını yastığa koyar koymaz uyumuştu. Huzursuz kıpırdanışlarım onu rahatsız etmiyordu. Sabaha karşı sızmışım. Burç'un hoyratça itelemesiyle uyandım. "Baba... Baba... Bak martı yaptım."

Gözlerimi araladığımda kuşa benzeyen bir çamur parçası gördüm. Burç, çamur parçasını elinde sallayarak, "Baba bak martı... Güzel olmuş mu?" diye kulağımın dibinde bağırıyordu.

"Güzel olmuş, güzel olmuş," diyerek oğlumu susturmaya çalışırken, bu kez de Gülriz'in panik içindeki sesi doldurdu odayı.

"Burç, o çamurlu şeyle yatağa mı girdin?"

Annesinin öfkesinden çekinen Burç, anında attı kendini yatağın dışına. Ne var ki, bu davranış Gülriz'i memnun etmeye yetmedi.

"Çabuk, elini yıkayıp masanın başına geç! Yine geç kalacaksın okula!"

Anne oğul didişirken ben de doğruldum. Hemen kalkamadım, yatağın kenarında oturdum bir süre. Sersem gibiydim, kendimi bıraksam öğleye kadar uyurdum, ama yapamazdım. Dünden kalan işler vardı, onları toparlamalıydım.

Aslında canım kahvaltı yapmak istemiyordu. Dün sabah da işe aç gittin diyen Gülriz'in ısrarlarına dayanamayıp oturdum masaya; bir bardak çay ve bir dilim ekmekten oluşan kahvaltımı yapıp, çıktım evden.

Güneşli, ama serin bir gündü. Dünkü yağmurun mirasçısı olan bir rüzgâr tatlı tatlı esiyordu. Şimdi Boğaz'ın suları enfes bir maviye bürünmüştü. Kafam rahat olsa, şoförüme, "Orhan bugün aşağıya inelim, Boğaz'ın kıyısından gidelim," derdim. Gelgelelim beni bekleyen işleri düşününce, üstüne bir de Kenan belası eklenince, isteğimi yitirdim. Tıklım tıklım araçlarla dolu bir trafikte, boğucu bir yolculuktan sonra geldik Taksim'e. Zaten akşamdan kalma olduğumdan içim iyice sıkılmış, hafiften bir baş ağrısı başlamıştı.

"Beni meydanda bırak," dedim Orhan'a. Dört yoldaki ışıklarda attım kendimi Volvo'dan dışarı. Evimin önündeki rüzgâr, Taksim'de de bekliyordu beni. Hiç acele etmeden ışıklardan karşıya geçtim, Sular İdaresi'ne doğru yürüdüm.

İtalyan heykeltıraş Pietro Canonica tarafından İtalya'da yapılıp, parçaları İstanbul'da birleştirilen Taksim Cumhuriyet Anıtı'nın önüne gelince, 30 Ağustos Taarruzu'na hazırlanan Gazi Mustafa Kemal'in dalgın duruşuna bakarak, acaba savaşın nasıl sonuçlanacağını mı, yoksa çokuluslu bir imparatorluktan, bir ulus devlet yaratmanın güçlüklerini mi düşünüyor, demekten kendimi alamadım. Mustafa Kemal'e saygıyla bakarken, polislerin yine Sular İdaresi'nin önünü işgal ettiklerini fark ettim. Güvercinlerin bu yasağı taktığı pek söylenemezdi. Polislerin koyduğu metal bariyerlerin üstünden uçup, duvarın dibindeki havuzdan kana kana su içmeyi sürdürüyorlardı. Birden toplu olarak bariyerlerin üzerinden bana doğru uçmaya başladılar. Ne oluyor diye duraksarken işin aslını anladım. İki yaşlı kadın ile bir adam, Arap turistlere, güvercinlere atmaları için buğday satıyordu. Güvercinler bana değil, kendilerine buğday atan siyah çarşaflı Arap kadına doğru uçuyorlardı. Kadın elindeki küçük tabaktaki buğdayları yere savururken çarşafı açıldı. Sağ elinin bileğine kadar tıpkı güvercinlerin kanatları gibi nakış nakış kına içinde olduğunu gördüm. Merakım uyandı, kadının yüzü nasıldı acaba? Çarşafın altından anlamam mümkün değildi, ilgiyle bakarken, sürmeli siyah gözleriyle karşılaştım; muhteşemdiler. Gülümsedim; kibarlık olsun diye değil, içimden öyle geldiği için. Kadın utanıp başını çevirdi. Bunu biraz da sert bir hareketle yaptı. Sanırım rahatsız olmuştu. Ben de başımı önüme eğip İstiklal'in girişine yöneldim. Geçmişi 1870 yılına kadar uzanan, bir zamanlar Sait Faik, Behçet Necatigil, Edip Cansever, Attilâ İlhan gibi yazarların buluşma yeri olan Eptalofos Kahvesi, bugünün Burger King'inin önünden geçerken aşina olduğum pis bir koku çalındı burnuma. Burger King'in önündeki kanalizasyon kapağından yükseliyordu bu iğrenç koku. Yazın daha da dayanılmaz olurdu.

Bir akşamüstü insanların tam bu noktada hareketlendiğini görmüştüm. Kadınlar çığlık atarak duvarların kenarına çekiliyor, erkekler futbol oynar gibi itişiyorlardı. Yaklaşınca,

yer altında huzur içinde yaşadığı kanalizasyonundan her nasılsa dışarı fırlamış, oldukça iri bir farenin can havliyle caddeyi arşınlamakta olduğunu fark etmiştim. Bir düzineye yakın genç erkek, fareyi öldürmek için birbirleriyle yarışarak, tekmeler savuruyorlardı. Tekmelerin bazıları hedefi bulmuş olmalı ki zavallı farenin başı kanıyordu. Hayvanın bu linçten kurtulması zor gibiydi. Fakat çıkmadık candan ümit kesilmez demişler. Kadife ceketli, blucinli bir gencin savurduğu tekmeyle Fransız Konsolosluğu'na doğru yuvarlanan fare, gücünü toparlayıp, birden ön bahçeye daldı ve otların arasında kayboldu. Düşmanlarını kaçıran delikanlılar hep bir ağızdan bağırarak protesto ettiler bu durumu. Kadınlar ise rahatladılar, fareden önceki güvenli pozlarını takınarak, yürüyüşlerine devam ettiler. Cadde normal akışına geri dönüvermişti. Hep böyle olurdu zaten. İster biri vurulsun, ister biri soyulsun, ister biri dövülsün, bir an kalabalığın akışı durur, kısa bir aradan sonra sanki kimse ölmemiş, kimse yaralanmamış, kimsenin malı çalınmamış gibi cadde eski çalkantısına geri dönerdi.

Ama bu sabah İstiklal Caddesi'nde bir çalkantı olduğundan söz edilemezdi. Taksim Meydanı'yla kıyaslandığında burası tenha sayılırdı. Cadde alkolün, terin, parfümün, kanın, uyuşturucunun, yemek kalıntılarının, kusmukların, tükürüklerin yükünden arınmaya çalışıyor, yeni güne hazırlanıyordu. Restoranların, mağazaların önüne kamyonetler park etmişti; aşçı yamakları, tezgâhtarlar içeriye malzeme taşıyordu. Barlar, meyhaneler, şaraphaneler, ocakbaşları henüz açılmamıştı, onların sırası öğleye doğru gelecekti.

Bizim mağazanın önünde de fabrikadan giysi getiren minibüsümüz duruyordu. Babamın kumaş dükkânından beri yanımızda çalışan Namık Usta beni görünce saygıyla toparlandı.

"Nasılsın Namık Usta?" diye sordum.

"Sağlığınıza duacıyım Selim Bey."

"Deponun durumu berbattı, toparladılar mı biraz?"

"Biraz toparlandı, bugün eski haline gelir efendim."

"İyi olur, dün çok kötü görünüyordu."

"Hiç merak etmeyin, Memduh Bey uğraşıyor. Hem biz ne güne duruyoruz? Eksiği gediği kalmaz, bugün hallederiz."

"Sağ ol Namık Usta," diyerek mağazaya yöneldim. Mağazaya girmemle birlikte içeride bir sessizlik oldu. Aslında otoriter biri değilim ancak soğuk görünüşümden mi, yoksa buranın sahibi olmamdan mı nedir, insanlarda saygıyla karışık bir çekingenlik uyandırırım. Benimle göz göze gelmemek için başlarını öne eğen tezgâhtar kızlara, "Günaydın," diyerek asansöre yöneldim. Asansör meşguldü.

Mağaza müdürümüz Cihan hemen bitiverdi yanımda.

"Günaydın efendim," dedikten sonra açıkladı: "Çocuklar yukarıya malzeme taşıyorlar da, asansör şimdi gelir."

"Gerek yok, onları engellemeyeyim, merdivenlerden çıkarım."

"Asansör gelmek üzere..."

"Yok, yok," dedim mesafeli bir gülümseyişle, "ben merdivenlerden çıkarım. Hem biraz hareket etmiş olurum."

Merdivenleri çıkmak biraz zor oldu. Sekreterim Yeşim'in odasına girdiğimde nefes nefese kalmıştım.

"Hoş geldiniz Selim Bey," dedikten sonra kaşlarını çatarak sordu: "Asansör çalışmıyor mu?"

İyi niyetliydi, benim iyiliğimi düşünüyordu yine de bu kadar önemsemesi canımı sıkmıştı.

"Çalışıyor, çalışıyor..." diye kapattım konuyu. Masasının önünde biraz soluklandıktan sonra yapılacak işleri sıraladım. "Ama hepsinden önce bana şöyle köpüklü bir kahve getir, yanında da kocaman bir bardak su," diye bitirdim talimatlarımı.

Ofisime geçtim, Yeşim'in düzene soktuğu masamın üzerine bir göz attım. Canım çalışmak istemiyordu. Koltuğuma oturmak yerine pencereye yürüdüm. Perdeleri açıp, pencereyi araladım. Dışarıdaki rüzgâr anında dalıverdi içeri. Alnımı bu teklifsiz rüzgârla serinlettim. Bakışlarım karşımızdaki yüz elli yıllık apartmanın perdesiz, geniş pencerelerinde dolaşmaya başladı. Apartmanda yaşam çoktan başlamıştı. Alt kattaki noterin müşterileri sabah saati filan dinlemeden kuyruk oluşturmuşlardı bankoların önünde. İkinci kattaki avukat bürosunu açan ofis boy, elindeki bezle masaları siliyordu. Üçüncü kattaki terzilerin dikiş makinelerinden çıkan uğultu bana kadar ulaşıyordu. Dördüncü ve beşinci katlarda kimse yoktu. Beyoğlu'ndaki eski binaların birçoğu gibi kar-

şımızdaki apartmanda da çürüme üst katlarda başlamıştı. Sahiplerinin parası olmadığından mıdır, bu binaların bir kısmı 6-7 Eylül Olayları sırasında yaşanan yağma olaylarından sonra Beyoğlu'nu bırakıp, yurtdışına gitmek zorunda kalan azınlıkların malı olduğundan mıdır, kimse onları yaptırmıyordu. Belki de babamın, bana, Ayhan Işık Sokak'taki evi yıktırmayacaksın dediği gibi, bu binaların eski sahipleri de çocuklarına böyle bir vasiyette bulunmuşlardı. Bu biraz daha zayıf bir ihtimaldi; çünkü babasının vasiyetini yerine getirecek oğullar kalmamıştı günümüzde.

Yeşim, kahvemi ben hâlâ pencerenin önünde dikilirken getirdi. O içeri girince, ben de masamın başına geçtim. Sekreterim, kahve fincanı ile su bardağını sümenimin yanına koydu. Masanın kenarına çekilerek, "Telefonları aramaya başlayayım mı, yoksa kahvenizi içmenizi mi bekleyeyim?" diye sordu kibarca.

"Başlayalım Yeşimcim, arada kahvemi de içerim. Kahve için de teşekkürler, enfes kokuyor."

Sekreterim yumuşacık gülümseyiverdi. Geldiği gibi sessizce odadan çıkarken, içimdeki sıkıntıyı azaltabilirmiş gibi, umutla yudumladım kahveyi; gerçekten de enfesti. Çaycıya bırakmadan, Yeşim, kendisi yapıyordu kahveyi bana. Kahveden ikinci yudumu almıştım ki telefon trafiği başladı. Fabrikadan Memduh Bey'le konuştum; yemekhaneyi düzene sokmuşlardı. İşçiler yemek saatlerinin değişmesine önce mırın kırın etmişler, sonra seslerini kesmişlerdi. Böylece geçici olarak depo sorununu çözmüştük. Kalıcı çözüm için ise Rusların adım atmasını bekleyecektik. Öğleye kadar bütün telefon görüşmelerini tamamlamıştım. Yeşim, yemeğe çıkacağını söylediğinde, ben de karnımın acıktığını fark ettim. Fakat önce Fransa'daki komisyoncumuz Pierre'le konuşmalıydım. Ruslarla görüşmemiz hakkında ona bilgi vermemiştim. Çantasını toparlamakta olan Yeşim'e, "Çıkmadan bir de Pierre'i arar mısın?" dedim.

Az sonra Pierre'in kaygı dolu sesi karşımdaydı.

"Ben de seni arayacaktım," dedi.

"Hayrola, bir gelişme mi var?"

"Şu Ruslar..."

"Yoksa onlar da mı vazgeçtiler?"

"Buna vakitleri bile olmadı. Akşam Moskova'ya indiklerinde havaalanında gözaltına alınmışlar."

"Ne?"

Pierre soğukkanlı bir üslupla açıkladı.

"Adamların petrol kaçakçılığı yaptıklarından kuşkulanılıyormuş."

"Pierre sen ne diyorsun?"

"Evet, eğer öyleyse, paralarını da seninle yapacakları yatırımda aklamayı planlıyorlardı."

Bir an ne diyeceğimi bilemedim.

"Özür dilerim," dedi Pierre. "Benim hatam. Onları yeterince tanımıyordum. Seninle hiç tanıştırmamalıydım. İstersen aramızdaki sözleşmeyi tek taraflı olarak bozabilirsin. Yani benimle çalışmak istemezsen, seni anlarım."

"Dur, dur, bir dakika... Şimdi bu adamların suçlu olduğu kesin mi? Suçsuz yere gözaltına alınmış olmasınlar?"

"Sanmıyorum, Moskova'daki ortağımın mali poliste tanıdıkları var. Bu sabah onlarla görüşmüş. Altı aydır adamları izlediklerini söylemişler. Baba Mihailov birkaç sene önce Tümen şehrindeki petrol üretiminden sorumlu bir devlet şirketinde müdürmüş. Emekli olduktan sonra birden işleri açılmış. Ama ne açılma. Adamın bugün birkaç milyar dolarlık serveti varmış. Yasal yollardan bu serveti yapması imkânsız. Adamlar kesinlikle yolsuzluğa bulaşmış."

"Allah kahretsin," diye söylendim. "Tam iş yapacağımız adamları bulduk diyorum, herifler şarlatan çıkıyor. Şu bizdeki şansa bak!"

"Bence o kadar da şanssız sayılmayız. Ya adamların foyası açığa çıkmasaydı, ya onlarla birlikte fabrikayı kursaydık, kendimizi yasadışı işlerin ortasında bulacaktık."

Doğru söylüyordu, adamlar belki de şu ünlü Rus mafyasının üyeleriydi. Gerçekten de ucuz atlatmıştık.

"Neyse, buna da şükür," dedim kendimi toparlayarak. "Daha da kötüsü olabilirdi. Senden ricam, bundan sonra daha titiz çalışman. Lütfen Pierre, firmamın geleceği söz konusu."

"Özür dilerim," dedi yeniden. "Ne söylesen haklısın. Mazeret değil ama acelemiz olduğu için bu yanlışı yaptım. Bu durumu da göz önünde bulundurmanı dilerim."

"Biliyorum, biliyorum... Artık acele etmeyelim. Bir Türk atasözü, acele işe şeytan karışır der. Yavaş olsun, iyi olsun."

"Anlaştık. Ben yine araştırmaya devam edeceğim."

Pierre telefonu kapattıktan sonra koltuğa çöktüm ve gülmeye başladım. Kendi kendime kahkahalarla gülüyordum. İyi ki Yeşim gitmişti de bu halimi görmüyordu. Gülüyordum, çünkü Kenan'a söylediklerim aklıma geliyordu. Bu cinayet soruşturmasına girersen kendini belanın ortasında bulursun demiştim. Oysa ben belki de çok daha büyük bir tehlikenin içine doğru kuzu kuzu yürüyormuşum da haberim yokmuş. İş olacağına varıyor. Kendini ne kadar sakınırsan sakın, ne kadar korumaya çalışırsan çalış, bela gelip seni buluyordu işte. Kenan'ın bana söylediği bir cümleyi hatırladım.

"Sen polisiye romanlarda riske girmeden heyecanı yaşamak istiyorsun, bir de riske girerek heyecanı yaşamayı dene. Bak ne kadar zevkli olduğunu göreceksin."

Söyledikleri doğruydu, daha da önemlisi sözcükleri beni kışkırtıyordu. Çünkü benzer düşüncelere ben de kapılmıştım; özellikle de iyi bir polisiye romanı bitirip, kapağını kapattığımda kendimi karmaşık bir cinayet yumağını çözmeye çalışan bir dedektif gibi hissettiğim çok olmuştu. Hani bazen, dost sohbetlerinde, "Bu işle uğraşmasaydın hangi mesleği seçerdin?" diye sorulur ya; işte o anlarda "Cinayet Masası'nda bir komiser," diyeceğim tutar, utandığımdan söyleyemez, mimar olmayı isterdim diye yanıtlardım.

Dün ocakbaşında Kenan bu olayı soruşturacağım dediğinde, ilk aklıma gelen düşünce benim de bu işin içinde yer almam gerektiğiydi. Bu düşüncemi Kenan'a söylemedim çünkü onu cesaretlendirmek istemiyordum. Hem, kendimden de çok emin değildim. Alacağım risk, duyacağım heyecana değer miydi, bilmiyordum. Çünkü kaybedeceğim bir ailem vardı; Kenan'ınsa dünya umrunda değildi. Gerçi artık onun da Katyası vardı ama Kenan kendisi için yaşayan bir insandı. Katya'nın ısrarlarına rağmen ne sergiden ne de soruşturmadan vazgeçerdi. Belki de doğrusunu yapıyordu. Bize verilmiş bir tek yaşam vardı; bu armağanı, en yakınlarımız bile olsalar başkaları için harcamaya değer miydi?

Belki de böyle bir ikileme girmek de yanlıştı. Hem kendin hem başkaları için yaşamak mümkün olabilirdi; dengeyi ayarlamak koşuluyla.

Biliyordum, yine her zamanki gibi olacaktı... Tıpkı okul yıllarındaki gibi, Kenan'ın önce karşı çıktığım serüvenine ben de katılacaktım. İnsan yedisinde neyse yetmişinde de odur, diye bir laf vardır. Ben henüz yetmişime gelmemiştim, ne ki, yaşadıklarım bu sözün çok da yanlış olmadığını kanıtlıyordu. Daha önceden de söylediğim gibi Kenan bizim liderimizdi. Yaşamımız boyunca bizi hep o sürüklemişti. İtiraf etmem gerekir ki, bu gerçeğin özellikle iş yaşamına atıldığımızda değişeceğine inanmıştım, ancak son yaşananlar da gösteriyordu ki yanılmışım. Sanırım doğru olan artık bu gerçekle yüzleşmekti. Tıpkı Nihat ile Katya gibi ben de Kenan'ın yanında yer almalıydım. Böylece riski azaltabilir, hepimizi içine çekecek bu beladan daha kolay kurtulabilirdik. Nasıl olsa fabrika kurmak için yanıp tutuşan ortaklar da yoktu ortalıkta. AZYA bir süre kendi yağıyla kavrulabilir, ben de rahatlıkla şu soruşturmaya zaman ayırabilirdim. Bu karara varınca, kendimi daha iyi hissettim. Fikrimi değiştirmekten çekindiğim için de hemen Kenan'ın cep telefonunu tuşladım.

"Alo Kenan, ne yapıyorsun?"

"Ha, Selim sen misin? Çalışıyorum..."

"Stüdyoda mı?"

"Yok, bugün de çekim yapmayacağız. Evdeyim."

"Yemek yedin mi?"

"Yemedim, biraz yoğunum. Şu iki zanlının dava dosyalarını aldım, onlara bakıyordum."

"İyi, pizzayı mantarsız istiyorsun değil mi?"

Kısa bir duraksamadan sonra, "Bir dakika oğlum," dedi şaşkınlıkla, "ne oluyor ya?"

"Ne olacak yanına geliyorum. Tabii yemeğimle birlikte."

Karşı çıkmasına fırsat vermeden kapadım telefonu.

Yirminci Bölüm

Kenan, Beyoğlu'nun Galata'ya yakın bölümünde Serdar-ı Ekrem Sokak'taki Doğan Apartmanı'nın üst kattaki dairelerinden birinde oturuyordu. Doğan Apartmanı, 1892 yılında Helbig Apartmanları adıyla yapılmış, Beyoğlu'nun benzersiz binalarındandı. Kenan'ın yüz küsur yıllık bu apartmanda bir daire almasının nedeni, ne odaların genişliği ne tavanın yüksekliği ne de ofisine yakın olmasıydı. Kenan bu daireyi seçmişti çünkü; pencereleri Sultanahmet Camii'nin ince minarelerini, Ayasofya'nın sağlam gövdesini, ağaçlar arasından ansızın ortaya çıkıveren Topkapı Sarayı'nın kulelerini, sisler içindeki Kadıköy'ü, binaların birbirinin üzerine yığılmış gibi durduğu Üsküdar sırtlarını içine alarak, bakarken bile insanın içine serinlik veren İstanbul Boğazı'nın girişine kadar uzanan muhteşem bir manzaraya açılıyordu. Benim evin manzarası da harikaydı, Boğaz'ın bütün güzellikleri gözlerimizin önündeydi ama Kenan'ın pencereleri sadece doğaya değil, tarihe de bakıyordu. İnsan bu pencerelerden, eskilerin deyimiyle, "Frenk Beyoğlu'ndan, Müslüman İstanbul'a" bakar gibiydi.

"Bu manzarayı görmeyeceksem İstanbul'da yaşamanın ne anlamı var?" diyen Kenan, daireyi almak için harcadığı paranın yarısı kadarını da dekorasyon ve evin kullanışlı hale getirilmesi için harcamıştı. Duvarları Kenan'ın dünyanın her yanında çektiği fotoğraflar, Afrika'dan, Hindistan'dan getirdiği masklarla kaplanmış olan salona girip, insanın nefesini kesen o manzaraya baktığımda, içimden Kenan'a hak verir,

"İşte İstanbul'da yaşamanın ayrıcalığı," diye düşünürdüm. Fakat bu defa böyle düşünmeye fırsat bulamadım. Kapıda Kenan'ın burada ne işin var, diye soran gözleri ve memnuniyetsiz suratıyla karşılaşınca, İstanbul'un muhteşem manzarasını görme isteğimi kaybettim. Elimde pizza kutularıyla, kapının önünde öylece kalınca, "Ne o Kenan, beni içeri almayacak mısın yoksa?" diye söylendim.

"Buyur, buyur," dedi mahcup bir tavırla, "hiç olur mu?"

Kapıdan içeri süzülürken sitemimi sürdürdüm.

"Ne bileyim oğlum? Sanki yabancı biriymişiz gibi dikildin karşımıza."

"Ya kusura bakma Selim. Aklım şu dosyalarda kaldı. Sen kapıyı çaldığında onları okuyordum da..."

İlgilenmiyormuş gibi görünerek salona yöneldim. Yürürken sormadan da edemedim:

"Nasıl, ipucu filan bulabildin mi bari?"

Şakacı bir tavırla sormuştum, Kenan ciddiye aldı.

"Abi, bu iki cinayet gerçekten birbiriyle bağlantılı olabilir. Dosyaları okuyunca kuşkularım iyice arttı."

Konuşurken yanım sıra yürüyordu.

"Karar vermekte biraz acele etmiyor musun?" diyerek salonun girişinde durdum.

"Henüz bir karara varmış değilim." O da durmuştu. "Yarın adamları görmeye gideceğim. Belki ondan sonra..."

"Katillerle mi görüşeceksin?"

Bir an nasıl tepki vereceğini bilemedi, sonra alaycılığı seçti, sağ elinin işaretparmağını sallayarak, ikimizin de çok iyi bildiği klişe cümleleri sıraladı.

"Cinayetten hüküm giyene kadar hiçbir zanlı katil değildir. Hatta hüküm giyse bile katil olmayabilir..."

Tam düşündüğüm gibiydi, Kenan olaya balıklama dalmıştı. Artık onu hiç kimse, hiçbir güç bu soruşturmadan geri çeviremezdi.

"Haklısın, hukuk öyle söylüyor," diyerek kapattım konuyu. Başımla, kucağımda tuttuğum paketleri gösterdim. "Pizzaları mutfakta mı, yoksa salonda mı yiyeceğiz?"

"Salonda yeriz. Sen içeri geç, ben de bıçak, çatal filan getireyim."

İçeri girince salonun perdesiz pencerelerinden teklifsizce içeri dolan öğle güneşi gözlerimi aldı. Sözünü ettiğim muhteşem manzara, çıplak ışığın altında hiç de hoş görünmüyordu. Ya da benim ruh halim, şu anda manzaranın güzelliğini değerlendirecek incelikten yoksundu. Işığa alışmaya çalışan gözlerimi kırparak elimdeki paketleri masanın üzerine bırakırken, mutfaktan Kenan'ın sesi duyuldu.

"Bira mı içersin? Yoksa kola mı?"

"Kola," diye seslendim. Işığa alışan gözlerim vişne rengi divanın üzerinde duran mavi kapaklı iki dosyaya kilitlenmişti. Üstte duranı aldım, kapağını açtım. Resmi evrakın soğuk, ruhsuz, cansız yazılardan oluşan görüntüsü karşıladı beni. Polisin sorgusu, savcının aldığı ifade, mahkeme tutanakları... Anlamakta zorlandığım resmi bir dille yazılmış kâğıtlar... Sayfalarca dosyaya bakıp da anladığım, Yunus Küllükçü adlı öğretim üyesinin, meslektaşı Aysun Güven'i bıçaklayarak öldürmekten sanık olduğuydu. Sayfaları karıştırırken vesikalık bir resim düştü divanın üzerine, eğilip aldım. Aysun Güven'in fotoğrafıydı; belli belirsiz bir gülümseyiş süslüyordu genç kızın ince dudaklarını. Koyu renk gözleri tuhaf bir hırsla karşısındakini süzüyordu. Daha fazla bakamadım, bedeni toprağın altında çürümeye bırakılmış bu genç insanın yüzüne. Fotoğrafı içine koyup dosyayı divanın üzerine bırakıp, ötekini aldım. Bu davada ise Reşat Çopur adlı kahve işletmecisi, Kartal Göker adlı bateristi öldürmekle suçlanıyordu. Tıpkı Aysun Güven gibi Kartal Göker'in de bir vesikalık resmi iliştirilmişti dosyaya: Uzun siyah saçları vardı, ince yüzü, kahverengi gözlerini olduğundan daha iri gösteriyordu. Başını hafifçe yana eğmişti, bu ona ezik biri izlenimi veriyordu, ama kahverengi gözleri sert, adeta öfkeyle bakıyordu. Yakışıklıdan öte, çekici bir gençti. Polisin ve savcının iddiasına göre Kartal Göker başına sert bir cisimle -galiba bronz bir heykel- vurularak öldürülmüştü. Bu küçük ayrıntı bir an olayı gözlerimin önünde canlandırdı. Fotoğraftaki genç, kendisinden daha iri biriyle tartışıyordu, iri olan adam sonunda komodinin üzerinde duran bronz heykeli alıp, Kartal Göker'in kafasına indiriyordu. Başına darbe alan Kartal, ayakta sallandıktan sonra olduğu yere yığılıveriyordu. Siyah, uzun saçlarının arasından bir

kan pınarı çağıldamaya başlıyor, yerde kırmızı renkli küçük bir gölcük oluşuyordu.

"Ne o, sen de mi dosyalara bakıyorsun?" diyen Kenan'ın sesiyle kayboldu kandan oluşan küçük gölcük.

"Evet," diyerek toparlandım, "ama yazılanları pek anladığımı söyleyemeyeceğim."

"Biraz çaba harcarsan anlarsın," dedi Kenan. Ee, ne de olsa hukuk okumuştu arkadaş. Mutfaktan getirdiği tepsideki tabakları, bıçakları, çatalları, bir şişe bira ile bir şişe kolayı ve bardakları masanın üzerine yerleştiriyordu. Dosyaları aldığım yere bırakıp ona yaklaştım.

"Ölen kadın öğretim görevlisiymiş..."

"Tarihçi..." diye açıkladı.

"Aysun Güven, Boğaziçi Üniversitesi'nde araştırma görevlisiymiş."

"Katil..." diyecek oldum. Kenan'ın sert bakışlarıyla karşılaşınca, "Yani sanık?" diye değiştirdim. "Aynı okulda görevliymiş öyle mi?"

Kenan, elindeki kola şişesini masaya koymak üzereyken durdu.

"Sen ne yapmaya çalışıyorsun Selim?" diye sordu. "Elinde pizza kutularıyla aniden bana geliyorsun. Dosyaları karıştırıyorsun."

Alınmış gibi yaptım.

"Rahatsız ettiysek özür dileriz beyefendi."

"Bırak şimdi özürü filan da söyle bakalım. Hakikaten ne yapmaya çalışıyorsun?"

Kola şişesi hâlâ elinde duruyordu. Dünkü hassasiyeti gram eksilmemişti. Yanıt vermeden önce masadaki iskemlelerden birine oturdum. Otururken de elindeki kola şişesini aldım, önüme koydum. Kenan, yanıtını bekliyorum, dercesine ısrarla yüzüme bakıyordu.

"Sence ne yapıyorum Kenan," dedim. Cesur çıkışım onu şaşırtmıştı.

"Seni bu işte yalnız bırakacağımı mı sanıyordun? Sahiden bunu düşündüysen aptalsın."

"Ama..."

"Aması maması yok oğlum, bu işte beraberiz."

"Olmaz," diye köpürdü.

"Olur," dedim sakin bir tavırla. "Olacağını sen de biliyorsun."

"Bak Selim," diyerek o da karşımdaki iskemleye oturdu. "Bu iş gerçekten tehlikeli olabilir. Senin bir ailen..."

Gülmeye başladım.

"Benim söylediklerimi bana mı anlatıyorsun? Boş ver artık bu lafları. Sen bu işten vazgeçmeyeceksin. Ben de tıpkı Nihat ve Katya gibi seni yalnız bırakmayacağım."

Sözlerim onu rahatsız etmişti, ne diyeceğini bilemeden yüzüme bakıyordu.

"Evet Kenancım," dedim sözcüklerin üzerine basa basa. "Sen de bunun farkındasın. Geçmişte ne olduysa, şimdi de aynısı oluyor. Sen abuk sabuk bir işe kalkışıyorsun, ben itiraz ediyorum, vazgeçirmeye çalışıyorum, olmayınca da peşine takılıyorum."

Gülümser gibi oldu. Gözlerinden gurura benzer bir parıltı geçti, ama hemen ciddileşti.

"Yalnız bu iş ötekilere benzemiyor. Sizlere bir zarar gelirse?"

Manidar bir ifadeyle yüzüne baktım.

"Yapma Kenan... Gerçekten böyle düşünseydin bu işe girmezdin."

Kenan'ın biçimli kaşları çatıldı, savunmaya geçecekti ki, "Dur, dur hemen celallenme!" diyerek onu yatıştırmaya çalıştım. "Dün de açıkladığın gibi sen böylesin, senin yapın bu... İstesen de değişemezsin. Benim yapım da bu. Senden farklı olarak ben değişmeyi denedim ama yapamadım. Sen bu işe bulaşma diyorsun. Elimden gelse bulaşmam. Ne yazık ki, bulaşmadan duramayacağım. Aklım hep sende olacak. Kendimi daha kötü hissedeceğim..."

Pencereden vuran gün ışığının rengini açtığı, kaygılı ela gözlerine içtenlikle bakarak sürdürdüm.

"Bunu sen de çok iyi biliyorsun. O yüzden hiç itiraz etme! Hem birlikte olursak karşılaşacağımız risk daha az olur. Üstelik teoride de olsa bu işlerde senden daha bilgili olduğum bir gerçek."

"Öyle," dedi Kenan. Asıl söylemek istedikleri başkaydı. Sustu. Söze nereden başlayacağını bilemiyor gibiydi. "Sana

yalan söyleyecek değilim Selim," diye başladı. "Yani benim yanımda olmanı çok isterim. Ama..."

"Artık şu ama lafını bıraksan... Bak Kenancım, ya sen bu işten vazgeçersin, böylece hiç kimsenin burnu bile kanamaz, ya da devam edersin, biz de olayın bir parçası oluruz."

Ela gözlerindeki kaygı, öfkeye dönüşmeye başladı.

"Bu haksızlık değil mi?"

"Hayır, bu haksızlık değil Kenancım. Hayat böyle. Bazı olaylar vardır ki onlardan kaçamazsın. Benim bu olaydan kaçabilmem için seninle arkadaşlığımı bitirmem gerekir. Görüşmemekten söz etmiyorum, bütün geçmişimi silmem gerekir. Bunu yapamam. Nihat da yapamaz. Katya'yı bilmiyorum... Demek istediğim, kendini durduramıyorsan, bizi de durdurmaya kalkma."

Elimle pizza kutularını gösterdim.

"Hadi yemeğimizi yiyelim, pizza soğuyunca iğrenç olur."

İsteğime uydu Kenan, pizza kutusunun birini bana uzattı, ama kafası rahat değildi. Ben ise tam aksi bir davranış sergiliyordum. Pizza kutusunu açıp, kesilmiş dilimlerden en irisini alıp, iştahla kemirmeye başladım. Kenan hâlâ duraksıyordu.

"Ee, hadi başlasana," dedim. Ağzım dolu olduğu için lafım homurtu biçiminde çıkmıştı. Uyarım işe yaradı, benim kadar hevesle olmasa bile arkadaşım da yemeye başladı. Pizzanın ilk dilimini mideme indirip, üzerine de yarım bardak kola içtikten sonra, "Şu iki cinayetin birbiriyle bağlantılı olduğu fikri nasıl doğdu sende?" diye sordum.

Yanıtlamakta acele etmedi. Anlatmaya başlarsa benim bu davaya katılmamı onaylamış olacağını biliyordu.

"Selim, bu meseleye karışmak istediğinden emin misin?"

"Eminim."

Gözlerime bakıp, aynı yanıtı bir de bakışlarımdan aldı yine de ikna olmadı.

"Ya işlerin?" diye ayak sürüdü. "Hani yabancılarla fabrika kuracaktın?"

Gülmeye başladım.

"Müstakbel ortaklarım Rus mafyası çıktı. Yani az kalsın senin karışmak istediğinden daha beter bir belaya bulaşacaktım."

"Yapma ya!" Adeta bağırmıştı Kenan.

"Valla öyle oldu. Herifler çaldıkları petrolden kazandıkları paraları aklama peşindeymişler. Bereket, Rus polisi erken davranıp herifleri yakaladı."

"Allah Allah, işe bak ya! Ulan hiç namuslu insan kalmadı mı şu yeryüzünde be!"

"Kalmamış Kenancım. Senin anlayacağın bizim fabrika işi şimdilik yatmış görünüyor. Yani, senin soruşturmana ayıracak bol bol vaktim var."

Başına gelecek felaketi şimdiden kabul etmiş bir adamın kalenderliği içinde, "Gülriz canıma okuyacak," diye yakındı. Onu rahatlatmaya hiç niyetim yoktu.

"O da senin sorunun." Hiç umutlu değildim yine de son bir kez yoklamak istedim. "Ama hâlâ şansın var. Bu işten vazgeçerek hem kendini hem de bizi kurtarabilirsin..."

Anında bakışlarını kaçırdı Kenan. Zaten beklediğim de buydu.

"Ama bunu yapamazsın," dedim. Hiç bozuntuya vermeden kutudaki ikinci dilim pizzayı aldım. "Neyse, neyse, biz konumuza gelelim. Anlat bakalım şu iki cinayet arasındaki bağlantıyı?"

Ben pizzamı yemeye koyulurken, o da birasından bir yudum alıp başladı anlatmaya:

"Dün de söylediğim gibi önce şu Fransız simyacının çizdiği yılanlı resimler ilgimi çekti. Dosyaları okuyunca iki maktulün sevgili olduğunu anladım."

Çiğnemeyi bırakıp şaşkınlıkla sordum:

"Ciddi misin?"

"Evet, Aysun, bu uzun saçlı çocuğa âşık olmuştu. Kendisi gibi öğretim görevlisi olan eski sevgilisi Yunus Küllükçü'yü de bu yüzden terk etmişti."

Ağzımdaki lokmayı aceleyle yuttum.

"Dosyada bunlar da mı yazıyor?"

"Hayır, bunları Yunus Küllükçü'nün avukatı anlattı. Adam, deli gibi aşıkmış kıza. Aysun onu, Kartal Göker için terk edince, hazmedememiş. Günlerce kızın peşinde dolaşmış. Kızın kaldığı apartmanın kapıcısı cinayet günü Yunus'u daireden çıkarken gördüğünü söyleyince de çocuğu içeri almışlar. Fakat Yunus hem poliste hem savcılıkta hem de mahkemede suçlamayı reddetmiş. Ancak kapıcının ifadesi ve Aysun'un

evinde Yunus'un parmak izlerinin bulunması, çocuğu bir numaralı zanlı haline getirmiş."

"Ama sen Yunus'un katil olduğuna inanmıyorsun..."

"İnanmıyorum. Çünkü bence iki sevgilinin katili aynı kişi ya da kişiler. Aysun'un baterist sevgilisi Kartal, ikinci cinayetten beş gün önce öldürülüyor. O sırada Yunus, Ankara'da düzenlenen bir sempozyumda, '1870 Yangınının Pera Kültürüne Etkileri' başlıklı bir bildiri sunuyor."

"İstanbul'a gelip, Kartal'ı öldürdükten sonra Ankara'ya dönmüş olamaz mı?"

"Olamaz. Çünkü Kartal'ın ölüm saati yaklaşık olarak 14.00 olarak belirlenmiş. Yunus ise o saatlerde konferans salonunda bildirgesini okuyormuş."

Kenan bunları anlattığı için pizzasını yiyemiyordu.

"Bu arada yemeğini de yesene," dedim. O pizzasını ısırırken, ben de akıl yürütmeye başladım:

"İki cinayetin beş gün arayla işlenmesi manidar. Yani eğer büyük bir rastlantı değilse, iki sevgilinin bu kadar kısa arayla öldürülmesi cinayetlerin bağlantılı olduğunu gösteriyor. Bu durumda senin de söylediğin gibi katil ya da katillerin aynı kişiler olması kuvvetle muhtemel..."

Ağzındaki lokmayı yutmaya çalışan Kenan, başını sallayarak onayladı sözlerimi.

"Peki Kartal'ın ölümü nedeniyle tutuklanan şu adam... Adı neydi herifin?"

Bira şişesini başına dikerek boğazını temizledikten sonra yanıtladı Kenan.

"Reşat Çopur... Kartal uyuşturucu bağımlısıymış. Reşat Çopur da ona uyuşturucu satan adam. Kartal'ın Reşat'a epeyce bir borcu varmış. Reşat daha önce birkaç kez Kartal'ı tehdit etmiş. Üstelik Kartal'ın takıldığı barda herkesin gözleri önünde. Reşat Çopur'un adı daha önceden adam yaralama, gasp türünden olaylara da karıştığından polis onu yakalamış."

Pizzamdan yeni bir ısırık almadan önce sordum.

"Peki polis neden senin gibi düşünmemiş? Neden iki cinayeti de aynı kişi ya da kişilerin işlediğini akıl edememiş?"

"Sanırım Aysun ile Kartal'ın sevgili olmasını çok önemsememişler. Hele bir de ellerine iki şüpheliyi geçirince, davayı kısa yoldan kapama yolunu seçmişler."

"Bunları Başkomiser Cüneyt'e anlattın mı?"

"Anlatmadım. Onların kapadığı bir dosyaya bulaşarak tepkisini çekmekten korktum." Kurnazca göz kırparak ekledi: "Unutma ki henüz fotoğrafların çekimi bile bitmedi."

"Haklısın, boş yere adamı uyandırmanın âlemi yok."

Bir süre hiç konuşmadan pizzalarımızı yedik. İkimiz de olayı düşünüyorduk. Sessizliği ben bozdum.

"Ya iki cinayetin arka arkaya gelmesi bir rastlantıysa? Ya katiller gerçekten de Yunus ile Reşat'sa?"

Sözlerim arkadaşımı hiç tedirgin etmedi.

"Zayıf ihtimal... Bakalım göreceğiz. Yunus ve Reşat'la görüşmeyi istemem de bu yüzden. Onları dinleyince durum biraz daha aydınlanacak."

Mantıklıydı, eğer bu soruşturmaya başlayacaksak, ilk olarak zanlılarla görüşmek doğru olurdu. Kolamdan bir yudum aldıktan sonra, pizzasının son dilimini gevelemekte olan Kenan'a döndüm.

"Senin tahminin nedir? Sence kim öldürmüş olabilir bu iki genci?"

"Kesin bir sonuca varmak için erken. Ancak şu yılanlı resimler ilginç geldi bana. O resimleri çizen, Nicholas Flamel adındaki simyacının izinden gidenler olabilir."

"Nicholas Flamel adına kurulan bir tarikat mı var?"

"Bilmiyorum... Olması muhtemel."

"Herif bundan birkaç yüzyıl önce ölmüş," diyecektim.

"Birkaç değil, beş yüz küsur yıl önce..." diye açıkladı Kenan.

"Her neyse işte herif ölmüş, gitmiş. Adına bir tarikatın kurulması zor değil mi?"

"Değil. Şimdi bu Nicholas Flamel sadece altının peşinde olan bir adam değil, aynı zamanda ölümsüzlüğü de arıyor."

"Yani senin gibi?"

"Abi ne ilgisi var? Ben bedensel bir ölümsüzlüğün peşinde değilim ki. Herif bedenen de, ruhen de hiç ölmemeyi amaçlamış. Önemli de çalışmalar yapmış. Hatta, onun ölümsüzlük iksirini bulduğunu söyleyenler bile var... Bildiğin kocakarı masalları, efsaneler, uydurmalar işte. Fakat böylesi uydurmacalara inanan çok insan var. Hele günümüzde büyücülerden, simyacılardan, satanizm gibi gizemli konularla uğraşan

manyaklardan geçilmiyor. Şu Kartal da tuhaf müziklere meraklıymış."

"Nasıl tuhaf?"

"Ya bilirsin işte. Satanist müzik mi, heavy metal mi ne diyorlar ya... İşte o türden..."

Kenan bunları anlatırken Nihat'ın sahaf dükkânında Dize'yle karşılaşmamızı anımsamıştım. Cinayetlerin işlendiği evlerde asılı resimlerin orijinallerini çizen Nicholas Flamel'i ilk o anlatmıştı bana.

"Şu Fransız simyacıyı, Dize'yle konuştun mu hiç?" diye sordum.

Kenan'ın alnı kırıştı, gözlerinden şaşkın bir ifade geçti.

"Nihat'ın kızı Dize'yle mi?"

"Geçenlerde bana bu adamdan bahsetmişti. Nicholas Flamel'i de konu alan bir dersleri varmış."

"Hadi ya!"

"Evet, adam hakkında oldukça ayrıntılı bilgiye sahipti. Eğer onun adına kurulan bir tarikat filan varsa mutlaka haberi vardır. Bize çok yardımı olabilir."

"Olabilir valla, en kısa zamanda konuşalım."

Pizzaları son kırıntısına kadar mideye indirmiştik. Kenan masayı toparlamaya başlamıştı, yardım etmek için ayaklandım.

"Ben hallederim," diyerek engelledi. Eliyle divanın yanındaki sehpanın üzerini gösterdi.

"Puro içersen, o kutuda var."

Tiryaki olmasam da yemeklerden sonra bir sigara yakmaya bayılırım. Hele Kenan'ın kaliteli purolarından biri olunca, asla hayır demem. Kenan bulaşıkları mutfağa götürürken, ben de kutuyu açıp, purolardan birini dudaklarıma yerleştirdim. Kenan'ın Fransa'dan getirdiği o uzun çöplü kibritlerden biriyle puromu yakıp, dumanını zevkle içime çekerken cep telefonum çalmaya başladı. Ekrana baktım, benim ofisin numarasıydı. Sekreterim olmalıydı. Açtım.

"Alo Yeşim."

"Benim, ben Nihat..."

"Aa, Nihat sen misin? Benim ordasın ha?"

"Evet, mağazadayım. Gülriz de burada. Şu anda Katya'yla sohbet ediyorlar."

"Öyle mi? Katya da yanında ha! Hayrola?"

"Kenan meselesini konuşmamız lazım. Oğlan göz göre göre başını yakacak."

"Ben şu anda Kenan'ın yanındayım Nihat."

"Kenan'ın yanında mısın?"

"Evet, isterseniz siz de buraya gelin."

Kısa bir suskunluk oldu.

"Yok abi yok, gelmeyelim. Sen buraya gel, biz seni bekleriz. Önce üçümüz aramızda konuşalım."

"Öyle olsun, benim de burada işim bitmişti zaten. Yalnız konuştuklarımızı Gülriz duymasın, telaşlanır filan. Senin dükkânda buluşsak. Bir sakıncası var mı?"

"Ne sakıncası olacak? Dize var dükkânda, onu da yollarım."

"Yok yok kızı bir yere yollama, onunla da konuşmamız lazım."

"Dize'yle mi?"

"Merak etme önemli değil, gelince anlatırım."

Telefonu kapatırken Kenan mutfaktan döndü. Bakışları elimdeki cep telefonuna kayınca konuştuklarımızı duyduğunu anladım.

"Arayan Nihat'tı," dedim. "Senin hakkında benimle konuşmak istiyor."

Sevecen bir ifade belirdi yüzünde.

"Benim için kaygılanıyor. Biraz da sorumluluk duyuyor galiba. Bu işleri başıma kendisinin açtığını düşünüyor. Bu sabah aradı, konuşmak istiyormuş. Ne konuşacağı belli. Başımdan savdım. Senin kadar arsız olmadığı için pizza kutularını paketleyip kapıma dayanmayı da akıl edemedi zavallı."

İkimiz de güldük. Nihat'ı küçümsediğimizden değil, bu gülüş, arkadaşımız hakkında aynı düşünceleri taşımanın verdiği ortak keyiften kaynaklanıyordu.

Yirmi Birinci Bölüm

Aramızda bir işbölümü yapmamış olmamıza rağmen, ben Nihat ile Katya'yı ikna etmek, daha önemlisi Dize'den Nicholas Flamel hakkında ayrıntılı bilgi almak için sahaf dükkânına yollanırken, Kenan da yarınki hapishane ziyaretlerini ayarlamak için zanlıların avukatlarıyla görüşmeye gitti. Böylece fiili olarak soruşturmaya başlamış oldum.

Doğan Apartmanı'nın, üç kişinin güçlükle sığdığı antika asansörüne binip aşağı indikten sonra, Şah Kulu Bostan Sokağı'nı takip ederek, Tünel'in yakınlarına çıktım. Burası Galata ile Pera'nın iç içe geçtiği yerdi. Zaten Galata ile Pera'yı birbirinden ayırmak ne kadar doğru olurdu ki? Baksanıza Beyoğlu Caddesi'nin ortasında yer alan lise binamız bile Galata Sarayı olarak kurulmuştu. Galata, kendini koruyan surlarıyla yüzyıllarca önemli bir ticaret merkezi olmayı sürdürürken, Pera, mezarlıkların ve bağların yer aldığı kırlık bir bölgeymiş. Bu bağlık, bahçelik tepeliğe yerleşik yaşamın gelmesini sağlayan ilk adım Fransızlar tarafından atılmış. Fransız Sarayı olarak adlandırılacak olan elçilik binası XVI. yüzyılın sonlarında bu bölgede inşa edilmiş. Fransızları, Venedikliler, Hollandalılar, Ruslar ve İngilizler izlemiş. Elçiliklerin çevresine ticaret erbabı da konutlarını yaptırmaya başlayınca, şu anda üzerinde yürümekte olduğum Pera'nın, günümüzdeki adıyla Beyoğlu'nun doğumu gerçekleşmiş.

Doğumunun üzerinden yüzlerce yıl geçmiş olan günümüz Perası bu ılık sonbahar gününde, adım başı rastlayacağınız her keseye uygun restoran, kafe, lokanta, kebapçı,

büfe, börekçi gibi yerlerde karınlarını doyurduktan sonra bürolarına, işyerlerine dönen insanların geçici kalabalığını yaşıyordu. Bu kalabalık, ne ikindi döndükten sonra sökün eden insanlara ne de akşam çöktükten sonra meyhaneleri, birahaneleri, şarap evlerini, ocakbaşlarını, içkili restoranları, caz barları, rock barları, türkü barları zapta gelen, eğlence düşkünü güruha pek benzemiyordu. Beyoğlu onlar için bir eğlence merkezi değil, ekmek teknesiydi. Sanırım bu yüzden daha dikkatli, daha saygılı, daha kibardılar. Ertesi gün, buraya yine geleceklerini bildikleri için Beyoğlu'na karşı daha vefakâr, daha özenli davranıyorlardı. O kalabalığın arasına karışıp, solda Ruslara özgü farklı mimarisiyle dikkat çeken Narmanlı Hanı'ın, binaları birbirine köprülerle bağlanan Suriye Pasajı'nı, Surp Yerrortutyun Kilisesi'ni, iğrenç görüntüsüyle Odakule'yi, içinde seks filmleri oynatan sinemasına rağmen farklı yapısıyla saygınlığını koruyan Elhamra Hanı'nı; sağda XIX. yüzyılda yapılan maskeli balolarıyla ünlü İsveç Konsolosluğu'nu, Soğuk Savaş'ın etkisiyle olacak kendini duvarların ardına saklayan Rus Konsolosluğu'nu, kapısı iki aslan kabartmasıyla süslü Hollanda Konsolosluğu'nu, Santa Maria ve Sen Antuan kiliselerini geçerek, ilkgençliğimizin yuvası Galatasaray Lisesi'ne kadar yürüdüm.

Tarihçilerin belirttiğine göre 1481 yılında Sultan II. Bayezid tarafından Galata Sarayı adıyla bir enderun okulu olarak kurulan, başından nice yangınlar, nice politik olaylar geçtikten sonra bile ayakta kalmayı başaran lisemizin, tarihi kapısının sağ yanında yer alan boşluğun kaskları, copları ve kalkanlarıyla yine polisler tarafından işgal edildiğini gördüm. Gösteri ihbarı almış olmalıydılar. Bulaşmamak için, sola, İngiliz Konsolosluğu'na açılan yola kırdım. Beş on metre yürüdükten sonra karşıya geçip, Aslıhan Pasajı'na girdim. Merdivenlerden aşağıya iniyordum ki, ardımdan seslenen Nihat'ı duydum:

"Selim! Selim dur, beni bekle!"

O da yeni geliyordu. Merdivenleri birlikte inmeye başladık. "Katya yok mu?" diye sordum.

"Simit, kaşar alacak. Öğle yemeği için... Rejim yapıyormuş..."

"Dün akşam fazla kaçırdı anlaşılan."

"Pek fazla da yiyemedi ama... Sahi Selim, dün akşam için Gülriz'e kimlerle buluşacağını söylemiştin?" Gülriz de nereden çıkmıştı şimdi.

"Ne?"

"Gülriz dün akşam yemekte birlikte olduğumuzu öğrenince bozulur gibi oldu da..."

Bu hiç beklemediğim bir felaketti.

"Dün akşam yemekte birlikte olduğumuzu mu söyledin?" diye çıkıştım.

"Ben söylemedim. Katya anlattı."

Elimi başıma vurarak, "Mahvoldum," dedim. "Gülriz canıma okuyacak benim."

Neler olup bittiğini anlayamayan Nihat, "Niye ya, ne oldu ki?"

"Hiç sorma! Katya'yı kıskanır diye, dün akşam iş yemeğine gideceğimi söylemiştim."

Nihat'ın yüzü gölgelendi, kahverengi gözlerinde suçlayıcı bir ifade belirdi.

"Ulan saçmalama," dedim. "Katya'ya asıldığım filan yok. Kadın milletini bilirsin, başımın etini yemesin diye söylemedim Gülriz'e."

Bakışlarındaki kuşku, yerini alaycı bir ifadeye bıraktı.

"Ben de Gülriz neden Katya'ya düşmanca bakıyor, diyordum. Yandın oğlum sen!"

"Dalga geçme Nihat! Hakikaten can sıkıcı bir durum."

Elini omzuma attı.

"Bence biraz abartıyorsun. Ucunda ölüm yok ya oğlum. Rus işadamlarının yemeğe gelmediğini söylersin. Sonuçta Katya sana tercümanlık yapmadı mı?"

"Yaptı."

"Tamam işte, adamlar gelmeyince biz de Kenan ile Nihat'ı çağırdık dersin, olur biter."

Hayret, Nihat mantıklı bir yol öneriyordu. Bu çocuk akıllanmaya mı başlamıştı ne? Doğrusu onun söylediği gibi yapmaktı. Bu karara varmış olmama rağmen, Nihat'ın sahaf dükkânının önüne geldiğimizde içim hâlâ rahat değildi. Çünkü Gülriz'i ikna etsem bile -ki kadınlar bunu hissederdi- ona yalan söylediğimi biliyordum. Dize dükkânda yalnızdı,

iyi ki yalnızdı, bir de Melek'i çekemezdim şimdi. Dize de fark etmişti halimi.

"Hayrola Selim Amca, rengin solmuş, hasta filan değilsin ya?"

"Biraz yorgunum Dizecim," dedim karşısındaki iskemleye otururken. "Sorduğun için sağ ol. Sen nasılsın?"

"İyiyim, iyiyim, derslerle uğraşıyoruz işte..." Babasına döndü, muzip bir ifade belirdi yüzünde.

"Ee, siz nasılsınız Nihat Bey görüşmeyeli? Akşam yoktunuz yine."

Nihat yüzünü buruşturdu.

"Hiç sorma Dizecim, Kenan Amcan'la uğraşıyoruz. Fotoğraf sergisini açana kadar böyle olacak... Hem sen, beni boş ver de anlat bakalım, derslerden ne haber?"

"Dünkü sınav da çok iyi geçti... Merak etme bu yıl kalmayacağım *father*..."

"Kalmamalısın zaten. Bu yıl da kalırsan battık. Ayrıca bana *father* filan deme. Annen duyarsa, Türkçe'yi bozuyorsun diye canına okur senin."

Babasına cin gibi bir edayla göz kırptı Dize.

"Annemin yanında böyle konuştuğumu gördün mü hiç?"

Baba, kız tatlı tatlı sohbet ederken, bakışlarım Dize'nin önünde açık duran kitaba kaydı. Yazıları okumak için başımı uzatınca, *"Şehir Sosyolojisi,"* diye açıkladı, "bizim derslerden birinin kitabı. Kentleşmenin getirdiği sorunlar üzerine. Bu tür konular ilgini çeker mi Selim Amca?"

"Aslında pek çekmez. Geçen gün elinde gördüğüm kitap zannettim."

"Hangi kitap?"

"Hani şu ölümsüzlüğü bulan Fransız simyacıyı anlatan..."

"Nicholas Flamel'i mi?"

"Evet, evet işte onu. Nicholas Flamel hakkında çok şey biliyor musun?"

"Biliyorum tabii, dönem ödevimdi."

"Bir dakika bir dakika," diyerek Nihat girdi araya. "Bu Nicholas, Kenan'ın bahsettiği adam değil mi? Hani şu cinayet mahallinde bulunan resimleri çizen adam..."

"Evet o."

Nihat, ne yani, sen de mi katıldın soruşturmaya dercesine yüzüme bakıyordu. Oysa ben bu konuyu Dize'nin öğrenmesini istemiyordum.

"Şimdi bırakın cinayet mahallini," diyerek anlamazlıktan geldim. "Şu simyacı nasıl bir adammış çok merak ediyorum. Dize anlatsın da dinleyelim."

Ama korktuğum başıma gelmiş, sözlerimiz genç kızın kafasını karıştırmıştı.

"Cinayet mahalli de ne? Siz neden bahsediyorsunuz?"

"Kenan Amcan cinayet mahallerinin fotoğraflarını çekiyor ya," diyerek konuyu geçiştirmeye çalıştım.

Sözlerim Dize'yi ikna etmemişti soru dolu bakışlarını babasına çevirdi. Kızını fazla bekletmedi Nihat.

"Kenan Amcan kafayı yemişti, gördüğün gibi Selim Amcan da ona katılmış," dedi manidar bir sesle.

Dize'nin bakışlarındaki merak çözüldü, gençlere özgü içtenlikle sordu:

"Yoksa sen de mi gizli bilime merak sardın Selim Amca?"

"Öyle sayılır Dizecim. Sen, bizi boş ver de şu Fransız simyacıdan bahsetsene biraz. Kimdir? Nereden merak sarmış bu simyacılığa."

Daha fazla nazlanmadan başladı anlatmaya.

"Aslında acayip biri... Adam bir efsane... XIV. yüzyılda Fransa'da, Paris yakınlarında yaşamış. Babam gibi onun da bir sahaf dükkânı varmış. Aynı zamanda evinin alt katını da bu işe ayırmış. Elyazması metinleri kopyalayan insanları orada çalıştırır, asillere yazma dersleri verirmiş. Karısıyla birlikte lüksten uzak, sade bir yaşam sürüyormuş. Nicholas Flamel eğitimli bir adam olduğu için simyacılığa merak sarmış. Şimdi nasıl genetik şifrenin çözümü gündemdeyse o yıllarda da simyacılık öne çıkıyormuş."

"Pardon Dizecim, bu simya bildiğimiz simya mı? Şunu bir anlatsana," diye böldüm kızın konuşmasını.

"Biliyorsun Selim Amca, simya, sözlüklerde elementleri altına dönüştürme uğraşı olarak anlatılır. Ama çok daha geniş bir anlamı var. Eski Yunan'da simyaya, tanrıyı çözümleme, tanrıya ulaşma, dünyaya hükmetme gibi hem dini hem felsefi hem de politik amaçlar yüklenmiş. Bu nedenle o dönemlerde simya 'büyük iş' diye adlandırılmış. Aslında simyanın ilk

örnekleri Eski Yunan'dan çok daha gerilerde eski Mısır'da görülür. Simyanın öteki adı hermetik kimyadır. İsmini Yunanlıların Hermes Trismegistos diye adlandırdıkları eski Mısır tanrısı Tot'tan almış. Hermes, Yunan mitolojisinde tanrının mesajcısı diye adlandırılır ve Trismegistos Yunanca'da üç sefer kutsanmış anlamına gelir. Dolayısıyla 'üç sefer kutsanmış Hermes' tabiri karşımıza çıkar.

Tot, Mısırlıların bilgi, zaman, yazı ve sayıları temsil eden tanrısıdır. Mısırlılar onun fen, geometri ve astronomiyi icat ettiğine inanır. Bedeni insan, kafası sivri gagalı bir kuş olarak betimlenmiş, elinde kâğıtlar veya yazılı papirüslerle resmedilmiştir; *Mısır Ölüm Kitabı*'nın yazarı olduğu da varsayılır. Simya biliminin temelinde Tot adlı bu Mısırlı tanrının öğretileri vardır.

Simya dört basit maddeye; hava, ateş, toprak ve suya dayanır. Ayrıca tüm simyacılar sülfür, tuz ve cıvayı temel malzeme olarak görürler.

Süregelen bütün simya araştırmaları ve fikirleri ortak bir hedefte birleşir. 'Felsefe taşı'nı ya da başka bir deyişle, 'bilgelik taşı'nı üretmek. Bu efsanevi taşın, maddeleri altına çevirdiğine, hastalıkları iyileştirdiğine ve ürettiği özel bir suyla sahibini ölümsüz kıldığına inanılır. 'Felsefe taşı' üç maddeyi ve onların gizli anlamlarını da temsil eder. Bunlardan sülfür, ruhu; cıva, yaşamın gücünü; tuz ise bedeni simgeler.

'Felsefe taşı'na yönelik bir başka söylence ise bu taşın, şeytan cennetten kovulduğunda dünyaya gelmiş olduğudur. Şeytan kovulurken, güya tacından bir taş düşmüş ve buna sürgün taşı denmiştir, işte bu taşın ünlü 'felsefe taşı' olduğu da iddia edilir.

Yeniden hikâyemize dönecek olursak, simyayla ilgilenen Nicholas Flamel kuşkusuz 'felsefe taşı'nın adını duymuştu. Hatta geçmişte birinin bu taşı bulduğuna, bunu bir yerlere yazdığına ve bir gün o metnin eline geçeceğine inanıyordu. Fakat onu 'felsefe taşı'nı aramaya yönelten gördüğü bir düş olmuştu.

Bir gece rüyasında, geniş kanatları ve görkemli bedeniyle bir melek görmüş. Melek elinde bir kitap tutuyormuş. Bizim sahafa şöyle seslenmiş:

'Bu kitaba iyi bak Nicholas. Başlangıçta ne sen ne de bir başkası bu kitabın tek bir sözcüğünü, tek bir satırını bile anlamayacaksınız. Ancak gün gelecek, kimsenin okuyamadığını, sen okuyacaksın, kimsenin göremediğini sen göreceksin, kimsenin çözemediğini sen çözeceksin.'

Flamel'in bu rüyayı görmesinin üzerinden kısa bir süre geçtikten sonra dükkânına bir adam gelmiş. Adam elindeki 21 sayfadan oluşan elyazması kitabı satmak istiyormuş. Flamel elyazmalarını inceler incelemez bu kitabın meleğin elindekiyle aynı olduğunu fark etmiş. Özenle hazırlanan kitabın sayfaları altın kenarlıymış. Ağaç kabuğundan yapılmış sayfalar renkli resimler ve sıradışı sembollerle doluymuş. Giriş sayfasında, bu elyazmasını kaleme alan kişinin bir Levit (rahiplerin geldiği bir İsrail kabilesinden olan kişi), bilgin ve astrolog olan Yahudi Abraham olduğu belirtilmekteymiş.

Flamel, Yahudi Abraham'ın kitabını satın almış ve 21 yıl boyunca çözmeye uğraşmış. Ama bu son derece zor bir uğraşmış. Başa çıkamayınca, kitabın kopyalarını çıkarıp, onu çözebilecek birilerini aramaya başlamış. Elyazmalarının eski İbrani dilinde yazıldığını düşünüyormuş. Ancak o dönem Fransız Kilisesi, Yahudileri ülkeden kovduğu için onu çözebilecek birilerini bulamıyormuş. Bu yüzden İspanya'ya gitmeye karar vermiş."

"Neden?"

"O dönemde İspanya'da, hâlâ Müslüman emirlikler bulunduğu için Yahudiler orada özgürce yaşayabiliyorlarmış. Flamel, 1378'de Kilise'ye hacılık yapacağı sözü vererek, kendisini saldırılardan koruyacak hacılık şapkası ile elyazması metnin birkaç sayfalık kopyasını alarak yola çıkmış, ne yazık ki bu bir yıllık seyahat başarısızlıkla sona ermiş. Elyazması metni çözecek kimseyi bulamamış. İspanya'dan ayrılmak üzereyken bir tüccarla karşılaşmış. Tüccar, Nicholas Flamel'e Yahudilikten Hıristiyanlığa geçen bir bilgini tanıdığını belirterek, onun kendisine yardımcı olabileceğini söylemiş. Nicholas bu bilginle tanışmış. Bilginin adı 'Usta Sanchez'miş. Bilgin, elyazmalarının Yahudi Abraham'ın yazdığı metinler olduğunu duyunca Flamel'le Paris'e gitmeyi kabul etmiş, ama adam hastaymış, ne yazık ki Paris yolunda ölmüş. Onu gizlice gömen Flamel ülkesine eli boş dönmüş. Ancak yılma-

mış, işe kendisi devam etmiş. Üç yıl daha Yahudi Abraham'ın elyazmaları üzerine çalıştıktan sonra karısı Perenelle'in de yardımıyla cıvayı altına dönüştürmeyi başarmış. Kazandıklarının çoğunu fakirlere, hastanelere ve kiliselere dağıtmış. Belki de bu yüzden efsanesi bir simya alegorisi olarak bu günlere gelmiş."

"Peki ya sonra ne olmuş?" diye merakla sordum.

"Flamel ömrünün geri kalanını simya üzerine kitap yazarak geçirmiş. Ölümüne kadar rahat bir yaşam sürmüş. Bir söylentiye göre de 'felsefe taşı'nı bulduğu için asla ölmemiş. 'Felsefe taşı'nı, seksen yaşında yitirdiği karısını diriltmek ve kendisini gençleştirmek için kullanmış.

Kuşkusuz bunlar söylenti. Nicholas Flamel'in kendi hakkında söylediklerine baktığımızda bunların çoğunun yalan olduğuna inanmak gerekir."

"Ne diyor Flamel kendi hakkında?"

"Söylediklerini tam olarak hatırlamıyorum," diyerek, uzanıp masanın altından sırt çantasını aldı Dize. İçinden geçen gün gördüğüm kitabı çıkardı. Sayfaları karıştırmaya başladı.

"Tamam, işte buldum. Aynen şöyle diyor Nicholas Flamel: 'Fakir bir şehir soytarısı olan ben, Saint Jacques de la Boucherie Kilisesi'nin yanındaki evimde yaşıyorum. Ben, Baba-Oğul-Kutsal Ruh adına dünyanın en önemli hazinesine sahibim'."

Dize, kitaptan başını kaldırıp yüzüme baktı.

"İşte bunları söylüyor. Bu sözlerden ne anlam çıkar bilmiyorum."

"Gizemci diyorsun ama adam inanmış bir Hıristiyan'a benziyor," dedi Nihat.

"Benziyor değil, adam inanmış bir Hıristiyan." Dize kitabı çevirerek, içindeki bir çizimi gösterdi. Eliyle işaret ettiği çizim, cinayet mahallinde bulunan haça sarılmış yılan resmiydi. "Bu resmi bizzat Nicholas Flamel çizmiş. Resimdeki yılan ile haç simyacılık ile Hıristiyanlık arasındaki bağlantıyı sembolize ediyor. Yani Nicholas Flamel bu iki kadim inancı birleştirmeye çalışan büyük bir adammış."

Dize'nin bu tanımlaması beni şaşırttı.

"Büyük adam mı?" diye söylendim. "Sanki karşımızda bir bilimadamı varmış gibi konuşuyorsun..."

"Bilimadamı olmayabilir, ancak önemli bir araştırmacıydı. Belki bugünkü bilimsel anlayışımıza ters gelebilecek çalışmalar yaptı, ama o da bilimadamları gibi gerçeği arıyordu. Yanlış araçlar, yanlış yöntemler kullansa da ben onu büyük adam olarak değerlendiriyorum."

"Bence yanılıyorsun Dizecim," dedi Nihat dudak bükerek. "Bence herif tam bir kaçıkmış. Baksana bizim Kenan gibi ölümsüzlükle bozmuş kafasını."

Birden ciddileşti Dize.

"Kenan Amca'yı bilmiyorum, ama Nicholas Flamel'in akıl sağlığı yerindeydi. Bugün bile Paris'te onun adında bir semt var. Yoksullar hâlâ onun yaptırdığı binalarda barınabiliyorlar. Aynı zamanda bir efsane. Üstelik efsanesi sürüyor. Onu ve eşini konu alan birçok söylenti var."

"Ne gibi söylentiler?" diye baba kız arasındaki tartışmayı engellemek istedim.

"Flamel öldükten birkaç yüzyıl sonra Kral XIII. Louis onun mezarını açtırmış. Fakat mezarda ne kemikleri ne de başka bir kalıntı bulunmuş. Yani mezar boşmuş. Ardından karıkoca Flamel değişik yüzyıllarda, değişik ülkelerde görülmüşler. Mesela XVIII. yüzyılda XIV. Louis, bir arkeolog olan Paul Lucas'yı Ortadoğu'ya göndermiş. Paul Lucas, Anadolu'da birçok dil konuşabilen Türk bir âlimle karşılaşmış. Türk âlim yaptığı uzun konuşmaların arasında Flamelleri tanıdığını, onlarla karşılaştığını söylemiş. Türk âlimin söylediğine göre Flameller sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürüyorlarmış."

"Yapma ya, gerçekten de Anadolu'da mı görülmüşler?"

"Evet, sanırım Bursa yakınlarında bir yerde. Üstelik tek söylence o değil. Kimi tarihçilere göre de Nicholas ve eşi Perenelle yüzyıllar sonra anayurtlarına geri dönmüşler. 1761'de Paris Operası'nda onları görenler olmuş. Fakat insanların arasında görülmeleri onlar için çok kötü sonuçlar doğurmuş. Simyayla uğraşan bir grubun saldırısına uğramışlar. Nicholas, Abraham'ın elyazmalarını kurtarmayı başarmış, ne yazık ki karısı grup üyeleri tarafından öldürülmüş."

Konu, ilgimi çeken noktaya gelmişti.

"Sence, Nicholas Flamel'in eşini öldüren bu grup, günümüzde de çalışmalarını sürdürüyor olabilir mi?"

Sanki inanılması güç bir soru sormuşum gibi Dize tuhaf tuhaf yüzüme baktı. Gözlerini iri iri açtı.

"Selim Amca, bunlar söylenti. Günümüzde simyacılık mı kaldı?"

Nedense kendimi düş kırıklığına uğramış gibi hissettim. Soruşturmamızı yönlendireceğimiz önemli bir kanal kapanmak üzereydi ki Nihat yetişti yardımıma.

"Peki o zaman, satanistlere ne demeli?"

"Satanistler ile simyacıların ne ilgisi var baba?"

"Ne demek ne ilgisi var? Az önce 'felsefe taşı'nın şeytanın tacından düştüğünü söylemedin mi?"

Sevgili arkadaşım Nihat yine o mükemmel tutarsızlıklarından birini sergiliyordu. Bu olayda beni de Kenan'ı da deli diye nitelemesine rağmen, oturmuş kızına karşı bizim tezimizi savunmaya çalışıyordu. Ne var ki, Dize babasından daha sağlam mantık yürütüyordu.

"Babacım, o da bir söylenti. Bunların hiçbiri gerçek değil. İnsanlık henüz bilimi keşfetmemişken yaratılan hurafeler."

"Ama bu hurafeleri ders diye okuyorsunuz..."

"Çünkü hurafe de olsalar, efsane de olsalar bu söylenceler insanlık kültürünün bir parçası."

"Haklısın da Dizecim," diyerek yeniden araya girdim, "satanizm de söylediğin gibi bir hurafe, bir efsane. Böyle olmasına rağmen, bugün şeytana inanan, hatta ona tapınmak için cinayet işleyen tarikatlar var. Yani hâlâ bu Nicholas Flamel'in öğretilerini kendilerine rehber seçerek faaliyet yürüten tarikatlar da olamaz mı?"

Nihat'tan daha sakin konuşmuştum. Genç kız duraksadı, galiba onu kendi tezim üzerine düşündürmeyi başarmıştım. Ama Dize kuşku yüklü gözlerle babası ile beni süzdükten sonra, "Nicholas Flamel'i neden bu kadar merak ediyorsunuz?" diye söylenince yanıldığımı anladım. Ne diyeceğimizi bilemeden Nihat'la birbirimize bakarken, "İki cinayet mahallinde onun çizdiği resimler bulundu da ondan," diyen Katya'nın sesi duyuldu.

Katya kapının girişinde durmuş bize bakıyordu. Nihat ile benim sırtımız dönük olduğu için geldiğini görmemiştik. Yaklaşırken açıklamasını sürdürdü. "Dizecim, Kenan Amcan fotoğrafçılığı bırakıp dedektifçilik oynamak istiyor. Anladı-

ğım kadarıyla eski arkadaşları da onu bu serüvende yalnız bırakmamaya karar vermişler." Elindeki poşeti masanın üzerine koyarken, bana baktı. "Öyle değil mi Selim?"

Tuhaf, Kenan'a yardım etmemden hoşlanmamışa benziyordu. Sorusunu yanıtlamak yerine, "Merhaba Katya," dedim, "nasılsın?"

Bozulur gibi oldu, yine de kibarlığı bırakmadı.

"Teşekkür ederim, sen nasılsın?" dedi boş iskemleye çökerken.

"Sağ ol, ben de iyiyim."

"Kenan'ın yanındaymışsın, ne anlatıyor?"

Sesi, demek sonunda seni de ikna etti, der gibi sitem yüklüydü. Bakışlarım bir an Dize'ye kaydı, genç kız dikkat kesilmiş söyleyeceklerimi bekliyordu.

"Sonra konuşuruz..." Masaya koyduğu poşeti açtım. "Demek simit kaşar aldın ha..."

Dize onu atlatmaya çalıştığımı fark etmişti.

"Olmuyor ama Selim Amca. Bana çocuk muamelesi yapıyorsunuz. Ben size yardım ediyorum, siz benden bilgi saklıyorsunuz."

"Bilgi filan sakladığımız yok..." diyecek oldu Nihat.

Dize alıngan bir yüzle babasına baktı.

"Hani bizim aramızda saklı gizli hiçbir konu olmayacaktı?"

Eyvah, kaş yapayım derken göz çıkarmıştık. Olay aile faciasına dönüşmek üzereydi. Olanlar bir de Melek'in kulağına giderse zavallı Nihat'ın çekeceği vardı. Masadaki herkes susmuştu. Katya da kırdığı potu fark etmişti, ama iş işten geçmişti.

"Ya kusura bakmayın, ben yanlış yaptım galiba..." diyecek oldu.

"Hayır Katya, sen yanlış yapmadın," dedi Dize. "Sen olması gerektiği gibi davrandın ama burada bana güvenmeyenler var."

Dize abartmaya başlamıştı. Onu makul, ölçülü bir kız sanırdım, ilk kez böyle garip davranıyordu. Ee, ne de olsa şair Melek Hanım'ın kızıydı.

Nihat sitemle karışık sevgiyle kızına uzun uzun baktıktan sonra, "Yapma be Dizecim," dedi, "şu hayatta sana güvenme-

yip de kime güveneceğim. Olay karışık, bilmemen daha iyi. Henüz ben de ne yapacağıma karar vermiş değilim." Başıyla beni işaret etti. "Selim Amca'nın da bir karar verdiğini sanmıyorum. O da benim gibi olanı biteni anlamaya çalışıyor..."

"Aslına bakarsan benim de onlardan farkım yok," diyerek Katya da Nihat'ı destekledi. Dize'nin çatılmış kaşları çözülür gibi oldu. Artık benim devreye girme zamanım gelmişti.

"Doğru söylüyorlar Dizecim. Bu iş karışık. Senin de canını sıkmak istemedik. Ama gördüğün gibi seni dışlamış filan değiliz. Bilgi almak için önce sana geldik. Yani aramızda bir güven sorunu yok." Uzanıp eline dokundum. "Hem nasıl olabilir ki, Nihat senin baban, ben ise öz amcan sayılırım... Öyle değil mi?"

"Öyle, öyle de... Ne bileyim işte..."

"Senden hiçbir şey saklamıyoruz," dedi babası. "Her şeyi öğrendin işte."

"Peki ne yapacaksınız? Gerçekten de cinayetleri soruşturmak mı istiyor Kenan Amca?"

"Ne yazık ki öyle kızım," dedi Nihat. Çaresizlik içinde boynunu bükmüştü. "Dün gece vazgeçirmeye çalıştık. Dilimizde tüy bitti. Nuh diyor peygamber demiyor. Bugün Selim Amcan yanındaydı. Anladığım kadarıyla o da bir sonuç alamamış."

Üçünün de bakışları bana çevrilmişti. Babası kızına açıklamakta sakınca görmediğine göre, ben de kendi görüşlerimi onlarla paylaşabilirdim.

"Haklısın, bizimki kararını vermiş. Onu ikna etmeye uğraşmadım bile." Bu kadar çabuk teslim olmamı yadırgayan Katya ters ters bakıyordu yüzüme. "Bak Katyacım, Kenan'ı bizim kadar tanımıyorsun. Artık onu kimse bu işten vazgeçiremez. Bizimle ya da bizsiz bu soruşturmayı tamamlayacak. Böyle bir durumda Kenan'ı yalnız bırakamam..."

Katya'nın değil ama Dize'nin yüzü kaygıyla çarpıldı. Genç kız korkmuştu.

"Yani," diye toparladım, "Kenan'a geri planda destek olacağım. Belaya bulaşmaya hiç niyetim yok tabii."

Nihat'la göz göze geldik, ne yapmaya çalıştığımı anlamıştı.

"Tabii canım, niye kendimizi ateşe atalım," dedi. "Amacımız onu tehlikeden korumak."

Dize'yi rahatlatmaya yönelik bu küçük oyunumuzdan habersiz olan Katya, "Ben hâlâ ne yapacağımı bilmiyorum," dedi. "Aslında Kenan'a kızıyorum. Girdiği bu serüveni aptalca buluyorum. Ama..."

"Ama onu yalnız bırakmayı içine sindiremiyorsun değil mi?"

Yanıt vermek yerine başını salladı.

"Biz de aynı durumdayız aslında," dedi Nihat. "Yukarı tükürsen bıyık, aşağı tükürsen sakal. Ama Kenan'ı yalnız bırakırsak, belaya daha çok bulaşacağını düşünüyorum."

"Bence babam haklı," diye lafa karıştı Dize. "Kenan Amca'nın şimdi size her zamankinden daha çok ihtiyacı var."

Az önce Dize hakkında kötü düşündüğüm için kendimden utandım. Gelgelelim, Katya, Dize'yle aynı kanıda değildi.

"Ya verdiğimiz destek onu daha da cesaretlendirirse ve o da başka çılgınlıklara kalkarsa?"

"Sanmıyorum," dedim. "Kenan abuk sabuk işler yapar ama deli değildir. Kendine göre bir ölçüsü vardır. Dikkat edersen, bu konuda da baştaki hedefinden ayrılmadı. Gazetecilerin, eleştirmenlerin ilgisini çekmek istiyordu. Cinayet soruşturmasını da onu amacına götürecek etkili bir araç olarak görüyor."

Nihat beni onaylamakta gecikmedi.

"Aynen öyle, Kenan kafasına koyduğunu yapar. Ancak kafasına koyduğunu da öyle zırt pırt değiştirmez."

"Yani siz onu desteklememiz mi gerekir diyorsunuz?" diye sordu Katya.

"Başka çare yok," dedim.

Katya'nın kararsızlığı sürüyordu.

"Bilmiyorum, gerçekten bilmiyorum. Kafam çok karışık. Nasıl toparlayacağımı da bilmiyorum. Ne yapmalıyım, nereden başlamalıyım?"

Nihat'ın dudaklarına geniş, rahat bir gülümseme yayıldı. "Şu simitlerden başlayabilirsin," dedi poşeti göstererek. "İnsan, açken iyi düşünemez."

Yirmi İkinci Bölüm

Sahaf dükkânından çıktığımda vakit ikindiyi bulmuştu; güz güneşi etkisini yitirmiş, denizden gelen tatlı bir esinti görünmez parmaklarıyla yaşlı caddeyi usulca okşamaya başlamıştı. Nicholas Flamel hakkında ayrıntılı bilgiye ulaşmış olduğumdan mı, eski arkadaşlarımla birlikte bu soruşturmanın bir parçası haline geldiğim için mi, yoksa insana canlılık veren şu nemli esinti nedeniyle mi bilinmez, kendimi çok iyi hissediyordum. Solda, Abdülhak Hamit, Yahya Kemal, Lev Troçki gibi önemli insanları ağırlamış, bir zamanların ünlü Tokatlıyan Oteli'ni şimdinin işhanını, sağda Atlas Pasajı'nı geçerek mağazama yürüyordum ki, onu gördüm. Bir vitrinin önünde durmuş, ayakkabılara bakıyordu. Sırtında bej rengi bir yağmurluk vardı: İnceydi, uzun boyluydu, açık kumral saçları esintide usulca kıpırdıyordu. Bu kadında tanıdık bir yan vardı, ama çıkaramamıştım. Bakışlarımın ağırlığını hissettiğinden olacak, birden bana döndü. Hay Allah! Onca yıllık karımı nasıl tanıyamamıştım. Oydu, evet karım Gülriz.

"Aa, Selim..."

O da şaşırmıştı.

"Merhaba Gülriz."

"Merhaba... Ne oldu? Niye öyle bakıyorsun?"

"Aptalca gelecek ama," dedim gözlerimi ondan alamayarak, "seni başka biri sandım. Bu güzel kadın da kimmiş, diye bakakaldım."

İnanmamıştı.

"Hani şu reklamdaki adam gibi mi?"

"Reklamı filan bilmiyorum. Seni gördüm, güzelliğin karşısında etkilendim. Sonra da bu güzel kadının karım olduğunu anladım."

Yüzü kızardı.

"Hadi oradan?"

"Valla," dedim. "Valla seni tanıyamadım."

Söylediklerim hoşuna gitmişti, daha fazlasını duymak istiyordu.

"Demek artık karını tanımıyorsun?" diyerek koluma girdi. Yürümeye başladık.

"Tanımıyorsun deme, karının ne kadar güzel bir kadın olduğunu nasıl unutursun de."

Başını çevirip yüzüme baktı.

"Selim, sen iyi misin?"

"İyiyim, hem de çok iyiyim. Farkında değil misin, bu çok güzel bir şey."

"Neymiş o güzel olan?"

"Bu rastlantı... Yani seni karım olarak değil, kadın olarak beğenmem, senden etkilenmem."

"Kendini bağışlatmak için böyle söylüyorsun..."

Aklıma Katya meselesi geldi, ondan mı bahsediyordu?

"Ne suç işledim ki?"

"Daha ne olsun, onca yıllık karını tanımadığını söylüyorsun."

"Affedersin, aptallığıma ver, ama böylece sana başka bir açıdan bakmış oldum. Gördüğüm kadın etkileyiciydi, güzeldi..."

"Teşekkür ederim," diyerek biraz daha sokuldu Gülriz. "Bakma az önce söylediklerime gerçekten hoş bir sürpriz oldu..."

Saçlarımızda denizden esen rüzgâr, bir süre yaşlı caddede kol kola hiç konuşmadan yürüdük.

"Mağazaya mı gidiyoruz?" diye sordu Gülriz.

"Şart değil, nereye istersen oraya gidelim."

"İşlerin yok mu?"

"Boş ver, bugün mağazaya dönmezsem AZYA batmaz herhalde."

"AZYA batmaz da eğer iki saat sonra Burç'u okuldan alıp, Pedagog Herr Zimmermann'a götürmezsem, kıyamet kopar.

Adam bir daha muayenehanesinin eşiğinden adım attırmaz bize."

"Ne yapalım o zaman?"

"Burç doğmadan önce Beyoğlu'na sinemaya gelirdik, hatırlıyor musun?"

"Tabii hatırlıyorum. Her sinemaya gitmeden önce de tartışırdık. Ben polisiye filmlere gidelim derdim, sen de romantik filmlere..."

"Ama sonuçta senin dediğin olurdu."

"Yapma ya. O kadar bencil bir adam mıyım ben?"

"Yok, yok değilsin. Ben kolay pes ederdim. Senin romantik filmlerden nefret ettiğin kadar, ben polisiyelerden nefret etmezdim. Hatta bazılarını çok sevdiğimi bile söyleyebilirim."

"Ama romantik filmlere de giderdik canım. Mesela *Love Story*'ye gittiğimizi hatırlıyorum. Senin ağlamaktan gözlerin şişmişti."

"Evet, giderdik ama daha çok polisiye oynatan sinemaların kapısını aşındırırdık. Her neyse dert yanmak için söylemedim. O günlerde genellikle Lale Muhallebicisi'ne uğrardık. İkimiz de sakızlı muhallebi yerdik."

"Kışsa sahlep içerdik," diye ekledim.

"Sahi, en son ne zaman muhallebiciye gitmiştik?"

Düşündüm, çıkaramadım.

"Çok olmalı," diye mırıldandım.

"Şimdi gidelim mi?"

"Gidelim," dedim, "iyi akıl ettin."

"Buraya mı girelim?" diyerek başıyla, solumuzdaki Saray Muhallebicisi'ni gösterdi.

"Olur."

Yemek saati olmadığından içerisi fazla kalabalık değildi. Köşedeki dört kişilik masalardan birine yerleştik. Beyaz önlükler içinde genç bir garson kibarca yanımıza yaklaştı.

"Sakızlı muhallebi var mı?" diye sordum.

"Maalesef beyefendi, sadesi var."

Memnuniyetsiz bir ifadeyle Gülriz'e baktım. O benim kadar düş kırıklığına uğramamış görünüyordu.

"Biz de sadesini yeriz," dedi.

Siparişlerimizi alan garson masadan uzaklaşırken, karım sonunda beni kaygılandıran konuyu açtı.

"Öğle vakti mağazaya Nihat geldi."

"Biliyorum," dedim umursamaz bir tavırla. "Telefonla konuştuk. Kenan'ın şu sergi meselesine takmış kafayı."

"Yanındaki kadın, şu Rus..."

"Katya mı?"

"Evet, Katya."

"Kenan'ın sevgilisi."

"Nihat da öyle söyledi. Çok güzel bir kadın."

Sanki ilgilenmiyormuş gibi davrandım.

"Muhallebilerin üzerine birer de sade Türk kahvesi içelim mi?"

Başıyla olur dedikten sonra, "Kenan ciddi mi?" diye sordu. Anlaşılan ikna olana kadar bu konuyu kapatmayacaktı, anlamazlıktan geldim.

"Hangi konuda?"

"Katya konusunda. Bu kadın da ötekiler gibi geçici bir heves mi, yoksa evlenmeyi mi düşünüyor?"

Masadaki su şişelerinden birini aldım.

"Bu konuda konuşmadık." Şişenin kapağını açarken sürdürdüm. "Bana kalırsa, bu kez farklı. Kenan abayı yakmış görünüyor."

Açtığım şişeden ikimizin de bardaklarına su doldurdum.

"Mutlu olabilecekler mi bari?"

"Nereden bileyim hayatım? Kenan'ı bilirsin, uçarı bir adam. Kadına gelince pek tanımam. Dün akşam yemekte bizimle birlikteydi. Daha önce de bir ya da iki kere gördüm."

Oh, sonunda Katya'nın dün benimle yemekte olmasını önemsiz bir olaymış gibi anlatabilmiştim. Gülriz bardağına uzandı, suyundan bir yudum aldı.

"Bana kalırsa bu iş yürümez," dedi. Görüşümü söylememi bekliyormuş gibi sustu. Benim de bardağıma uzanmamın tam sırasıydı. Benden laf alamayacağını fark edince, "Katya güzel bir kadın," diye sürdürdü. "Aynı zamanda akıllı. Sakın onu şu sokağa düşmüş Rus kadınlarıyla bir tuttuğumu sanma. Ancak Kenan'la aralarında kültür farkı var. Bir Rus, bizim kültürümüze ne kadar ayak uydurabilir ki?"

Söylenecek çok laf vardı ama eşimin niyetinin gerçekten bu konuyu tartışmak değil, benim Katya'ya ilişkin görüşlerimi öğrenmek olduğunu bildiğimden, "Haklısın, zor iş," demekle yetindim. Gülriz dikkatle süzüyordu beni. Söylediklerimde içten miydim, yoksa onun hoşuna gitsin diye mi böyle konuşuyordum, anlamaya çalışıyordu. Farkında değilmiş gibi göründüm. "Zaten şu sıralar Kenan'ın kafası sergiyle meşgul. Yani yakında evlilik filan yok."

Bir süre daha Gülriz'in gözlerinde endişe bulutları dolaştı. Ancak muhallebilerimiz geldikten sonra olayı unuttu ya da öyle görünmeyi başardı. Benim bu olaydan çıkardığım ders ise karıma başka bir kadın hakkında -hele bu kadın güzelse- asla yalan söylememem gerektiğiydi. Kahvelerimizi içerken telefonum çaldı. Açtım, Kenan'dı.

Zanlıların avukatlarıyla yaptığı görüşmeler hakkında bilgi veriyordu. Yunus Küllükçü'nün avukatı yarın sabah için hapishane ziyaretini ayarlamıştı. Uyuşturucu satıcısı Reşat Çopur ise görüşme isteğimizi reddetmişti. Bizim polisin adamı olmamızdan kuşkulanıyormuş. Kenan avukatını ikna etmiş, adam, Reşat Çopur'la yeniden görüşecekmiş. Eğer hapishaneye gelmek istiyorsan, yarın dokuzda Taksim'de buluşalım, diyordu. Saat onda Bayrampaşa Cezaevi'nin önünde olmamız gerekiyormuş. Gülriz'in buluşacağımızı bilmesini istemiyordum.

"Tamam, görüşürüz," diye kısa kestim. Bu defa Kenan uzatıyordu.

"Eğer gelmeyi düşünürsen şu anda stüdyodayım. Katya ile Nihat da yanımda. Günlerdir çalışmadık, birinin dekorları hazır, öteki de yapılacak, iki cinayet mahallinin daha fotoğrafını çekeceğiz. Hani işin erken biter de..."

Aslına bakarsanız onların yanında olmak için can atıyordum, ama Kenan'la konuştuğumu anlayan Gülriz'in gözlerinde yine o kuşku bulutları dolaşmaya başlamıştı.

"Başka zaman Kenancım.Yorgunum, bu akşam eve erken gideceğim." Bu yanıtıma Gülriz'in çok sevindiğini biliyordum. Telefonu kapattıktan sonra, "Yeter abi, daha birkaç saat önce birlikteydik ya..." diye söylendim. Ancak karım, sanki ne düşündüğümü anlamış gibiydi.

"Onları çok seviyorsun değil mi?"

"Ee, seviyorum tabii, çocukluk arkadaşlarım."

"Kenan biraz tuhaf, ama aslında ikisi de iyi insan..."

"Bakma, Kenan de fena değildir. Evet, biraz tuhaftır ama iyidir."

Kenan'dan pek hoşlanmamasına rağmen üstelemedi Gülriz. Ama kalkıştığımız işi duysa kıyameti koparırdı. Üstelik hiç de haksız sayılmazdı. O yüzden Gülriz'in bu soruşturmadan asla haberi olmamalıydı.

Muhallebiciden kalktıktan sonra Gülriz oğlumuzun Ulus'taki okulunun yolunu tutarken, ben de mağazaya döndüm. Yarın öğleye kadar gelemeyecektim, işlerin bir kısmını bugünden halletsem fena olmazdı. Mağaza müdürü Cihan'ı yanıma çağırdım. Son üç ayın satışları üzerine konuştuk. Krize rağmen iyi bir satış düzeyi yakalamıştık. Bu sorunlarımızı çözmüyordu ama bir parça da olsa moralimizi düzeltiyordu. Cihan'ın ardından sekreterimi çağırdım. Bir iş görüşmesine gideceğim için yarın öğleden sonra geleceğimi söyledim. Artık yarınki görüşmeye kendimi hazırlayabilirdim.

Ertesi sabah, The Marmara'nın önünde buluştuk. Dünkü güzel havanın yerinde yeller esiyordu. Kül rengi gökyüzü, kasvetli bir düşünce gibi çökmüştü Taksim Meydanı'nın üzerine. Volvomdan inip Kenan'ın Land Rover marka siyah cipine geçtiğim o kısa sürede bile bir boğuntu gelip oturmuştu yüreğimin ortasına. Kenan ise benim tersime oldukça neşeliydi. Dün iki cinayet mahallinin daha fotoğrafını çekmişlerdi. Bugün de Katya ile Nihat stüdyoya gidecek, iki fotoğraf çekimi için dekorları hazırlayacaklardı. Nihat bizimle gelmek istemişti ama Kenan, Katya'nın yardımına ihtiyacı var, diyerek, onu güç bela stüdyoda kalmaya razı etmişti. Bizim işimiz bitince de Kenan stüdyoya dönüp fotoğrafları çekecekti. Planları aksamazsa, tüm çekimler istediği zamanda tamamlanacaktı.

"O güne kadar bir de cinayetleri kimin işlediğini bulduk mu, tadından yenmez," diyordu.

"Acele etme," diye uyardım onu, "daha yeni başlıyoruz."

Dolapdere'deki ışıklarda durmuştuk. Şöyle bir baktı bana.

"Acele ediyorum değil mi? Farkındayım... Sana bir itirafta bulunmak istiyorum. Aslında siz olmadan bu işe kalkışmayı gözüm pek yemiyordu. Yaparım, ederim, diyordum ama ne

yalan söyleyeyim içten içe korkuyordum. Şimdi üçünüz de yanımdasınız ya, bu cinayetleri daha kolay çözümleyecekmişiz gibi geliyor bana."

"Düş kırıklığına uğramak istemiyorsan böyle düşünme. Bu işin kolay çözüleceğini sanmıyorum. Daha neyle karşı karşıya olduğumuzu bile bilmiyoruz. Dize'yle konuştuklarımızı anlattılar mı sana?"

"Nicholas Flamel konusunu mu?"

Başımla onaylayınca, "Evet," dedi. Yeşil yanmıştı, cipi hareket ettirdi. "Nihat ile Katya ne konuştuysanız hepsini anlattılar. Çok ilginç bir adammış şu Nicholas Flamel."

"Oldukça da gizemli.Karısı Perenelle'i simyayla ilgilenen gizli bir tarikatın üyeleri öldürmüş."

"Ama Dize, günümüzde böyle bir tarikat olmadığına inanıyormuş."

Evet, Kenan her zamanki gibi meselenin can damarını yakalamıştı.

"Öyle, ona göre bu iki cinayetin simyacılarla bir ilgisi olamazmış."

"Ya satanistlerle?"

"Aklın yolu bir. Ben de bunu düşünüyordum. Sanırım Nihat da bizim kuşkularımızı paylaşıyor. Çünkü dün kızına satanistler ile şu ünlü 'felsefe taşı'nın bağlantısı var mı diye sorular sordu. Ama bir bağlantı bulamadık. Tabii bunlar Dize'nin görüşleri..."

"Bakalım, Yunus Küllükçü ne diyecek? Ne de olsa Aysun Güven'in eski sevgilisi. Kızın bu tür tarikatlarla ilişkisi var mı, yok mu bilir herhalde."

"Belki Yunus Küllükçü de böyle bir tarikatın üyesidir."

"Belki," demekle yetindi Kenan. O da benim gibi elimizde yeterli bilgi olmadan yorum yapmanın yanlış olduğuna inanıyor olmalıydı. Bir süre ikimiz de önümüzden akan yola verdik dikkatimizi. Çevre yoluna çıkarken, "Şu avukat," dedim, "Yunus Küllükçü'yü savunan adam... Sahi herifin adı neydi?"

"Caner Egemen..."

"Bu Caner Egemen, müvekkiliyle görüşmemizi yadırgamadı mı?"

"Yadırgamaz mı? Ama biliyorsun ben de hukuk okudum. Mesleği yapmasam da avukat sayılırım. Barodan Cezmi Abi'yi devreye soktum. Cezmi Abi'yi tanıyorsun, Galatasaraylı."

"Tanımam mı? Dişlek Cezmi..."

"Hah işte o. Babamın iyi arkadaşıydı, beni de çok sever. Durumu ona anlattım. Avukat Caner'le o konuştu. Zaten Yunus okutman maaşıyla geçiniyormuş. Bugüne kadar Caner'e tek kuruş ödeyememiş. Ücretini ödemeyi de önerince müvekkiliyle görüşmemizde bir sakınca görmedi."

"Peki niye bu soruşturmayı yapıyorsunuz, diye merak etmedi mi?"

"Valla parayı alınca çok üstünde durmadı. Üstelik kendisi gibi düşündüğümüzü öğrenince bütün kuşkuları dağıldı. O da bizim gibi, bu iki cinayetin aynı kişiler tarafından işlendiğini düşünüyor."

"Biz öyle mi düşünüyoruz?"

Bir an bakışlarını yoldan alıp yüzüme baktı.

"Tabii, yoksa neden bu soruşturmayı yapalım?"

"Benim sadece kuşkularım var."

Kenan yeniden yola bakmaya başlamıştı.

"Bense kuşkularımızın gerçek olmasını bekliyorum. Bak göreceksin, Yunus Küllükçü bugün bize yeni kanıtlar verecek."

"İnşallah," dedim ben de bakışlarımı yeniden asfalta çevirirken.

Yunus Küllükçü'nün avukatı Caner, bizi Bayrampaşa Cezaevi'nin önünde bekliyordu. Kısa boyluydu, kiloluydu, saçları erken dökülmüştü ama tuhaftır genç görünen bir adamdı. Bizi oldukça kibar bir tavırla karşıladı. Hep birlikte cezaevinden içeri girdik. Silahlı nöbetçiler geçildi, kalın kapılar açıldı. Cezaevinin floresan lambalarla aydınlanan giriş binası, dışarıdaki kapalı havadan daha kasvetliydi. İçeri girince yüreğimde tuhaf bir çarpıntı duydum; korkuyla karışık bir heyecan... Karamsarlık, çaresizlik, elinin kolunun bağlanmış olması... Kalın duvarlar, tel örgüler, nöbetçi kuleleri... Suratları düşmüş, yorgun gözkapaklarının altından size bıkkın bakışlar fırlatan askerler... Gece gündüz burada kapalı kalmak... Gülriz'i, Burç'u görememek... Bu erkek kalabalığının içinden biri olmak, sadece bir isim olmak... Canın istediğinde çekip

gidememek. Beklemek, seni sevenlerle birlikte cezanın sona ereceği günü beklemek... Nasıl bir duygudur bu? Öte yandan, insanlar buna katlanabildiklerine göre, demek ki dayanılmaz bir durum da değil. Bekâra karı boşamak kolay, bir de mahkûmlara sormak lazım... Allah kimsenin başına vermesin... Ben ziyaret için gelmiş olmama rağmen bir tuhaf oldum. İçerdekiler ne yapsın?

Avukat Caner önde, biz arkada duyarlı kapıya gelinceye kadar hiçbir sorunla karşılaşmadık. Duyarlı kapıya gelince, gardiyanlar cep telefonlarımızı, anahtarlarımızı, üzerimizde metal olan ne varsa istediler. Bu eşyalar kapının dışından geçecekti. Bu işlemi yapmamıza rağmen Kenan ve ben geçerken kapı ısrarla ötmeye başladı. Kalın kaşlı, genç gardiyan, "Üzerinizi aramak zorundayız," diyerek, hoyratça tüm bedenimizi yokladı. Aradığı her neyse bulamayınca, eliyle benim metal tokalı kemerimi, Kenan'ın kol saatini işaret etti.

"Bunları çıkarıp yeniden deneyin."

Denedik, Kenan geçti ancak kapı beni sevmemiş olmalı ki, yine ötmeye başladı. Gardiyan kalın kaşlarının altından ters ters baktı yüzüme. Sen giremezsin, diyeceğini sanıyordum ki, eliyle ayaklarımı göstererek, "Ayakkabılarınızı çıkarın," dedi.

"Efendim."

Tekrar ettiği için canı sıkılmıştı.

"Ayakkabılarınızı çıkarın da öyle geçin," diye homurdandı.

Ne yapmak istediğini anlamamıştım yine de söylediklerini yerine getirdim. Tuhaf, bu kez kapı ses çıkarmadı. Gardiyan ayakkabılarımı alıp kapıdan geçirmeye çalıştı, yine ötmeye başladı. Şaşkın bakışlarımızı görünce, çok önemli bir bilgi açıklıyormuş gibi başını sallayarak büyük bir ciddiyet ve vakar içinde, "Kapı çok hassas, ayakkabıdaki çiviye çalıyor," diye açıkladı.

Genç gardiyandan uzaklaşıp uzun bir koridora girerken, "Ne kadar sıkı güvenlik önlemleri var," diye söylendim.

"Hepsi göstermelik," dedi avukat Caner. "İçerisi cephanelik gibi. Silahtan, cep telefonuna, uyuşturucudan, ameliyat aletlerine kadar ne istersen var. Üstelik hepsinin en kalitelisi..."

"Nasıl oluyor bu Caner Bey?" dedim şaşkınlıkla. "Burası devletin cezaevi değil mi?"

"Oluyor işte Selim Bey, oluyor. Burada oluyor, burası Türkiye."

Kenan dudaklarında manidar bir gülümsemeyle dinlemişti başka bir metal kapıya ulaşıncaya kadar süren konuşmalarımızı. Metal kapının ardında, Yunus Küllükçü'yle görüşeceğimiz oda vardı, iki tarafta konuşanlar birbirlerini duyabilsinler diye ortası delinmiş kalın bir cam bölmenin önünde beklemeye başladık Yunus Küllükçü'yü. Çok sürmez demişti avukatı. Sürmedi. Camlı bölmenin öteki tarafındaki odanın kapısı açıldı, içeriye kısa boylu, zayıf, metal çerçeveli gözlükleri olan bebek yüzlü, gençten bir adam girdi. Cam bölmenin bizim tarafını görmek için gözlerini kısarak bakıyordu. Avukatını fark edince, sağ elini kaldırarak yaklaştı.

"Merhaba," dedi Caner. "Nasılsın Yunus?"

"İyiyim Caner Abi sen nasılsın?"

Avukat uzatmadı.

"Sana bahsettiğim beyler. Bize yardımcı olmak istiyorlar." Ezik ama umut dolu bir gülümseyiş belirdi genç adamın yüzünde.

"Hoş geldiniz."

Ben ne diyeceğimi bilemediğim için, "Hoş bulduk," gibilerden bir şeyler geveledim, ama Kenan hapishane raconunu biliyordu. "Allah kurtarsın!" dedi.

Yunus'un kahverengi gözlerinde acı, ama alaycı bir parıltı belirdi.

"Teşekkür ederim, ama ona kalırsa yandık."

Hiç alınmadı Kenan.

"Lafın gelişi öyle söyledim."

"Biliyorum, biliyorum..." dedi kalender bir tavırla genç adam. "Bizim buradaki adımız da kader kurbanları zaten."

Kenan aynı frekanstan konuşmayı sürdürdü.

"Ama belki de kaderin değişecek. Belki de Tanrı senin kaderini değiştirmek için bizi yollamıştır. Olamaz mı?"

Alaycı ama umut dolu bir sesle yanıtladı:

"Neden olmasın?" Sonra ciddileşti. "Sahi neden bu davayla ilgileniyorsunuz?"

Kenan, anlatmadın mı, dercesine avukata baktı. Yunus bu hareketi görmüştü.

"Gerçi Caner Abi biraz bahsetti... Sizden duyarsam daha iyi olacak."

"Bir tür merak diyelim. Bir tür dedektiflik... Şundan emin olabilirsin, biz senden yanayız."

İnanmak isteyen gözlerle baktı Yunus.

"Daha önce de söylediğim gibi arkadaşlara güvenebilirsin," diyerek Kenan'ı destekledi avukat Caner.

Minnettar bir ifade belirdi Yunus'un aydınlık yüzünde.

"Sağ olun avukatlık ücretini de vermişsiniz. Serbest kalınca borcumu öderim."

"Hiç önemi yok," dedi Kenan. "Önemli olan adaletin yerine getirilmesi. Ben de eski avukatım, kanunları biraz bilirim."

Yunuş'un bakışları bana kaymıştı. Şimdi ne diyeceğiz bu çocuğa diye düşünürken, hazırcevap arkadaşım anında yaptı açıklamayı:

"Selim bir tür özel dedektiftir. Yıllarca yurtdışında yaşadı. Bu tür karmaşık cinayet olaylarının çözümünde uzmanlaşmıştır."

Memnun oldum dercesine hafifçe başını eğdi Yunus.

"Dava dosyalarını okuduk," diye sürdürdü konuşmasını Kenan. "Selim de, ben de senin suçsuz olduğunu sanıyoruz..."

"Sanmayın," dedi Yunus, dimdik bakıyordu. "Ben gerçekten suçsuzum. Karıncayı bile incitmem demiyorum, gözüm dönse, belki ben de birilerini öldürebilirim. Ama Aysun'u öldürmedim. Bunu ona yapamam. Çok kızmış olsam da, ondan nefret etsem de bunu ona yapamam."

Başından beri suçsuz olduğuna inandığı için Kenan'ın Yunus'u sıkıştırmaya niyeti yoktu. Dayanamayıp ben sordum:

"Neden?"

Yanıt hemen geldi.

"Çünkü onu çok seviyordum."

İçten görünüyordu fakat savunmaya geçmesi, kafamda kuşku uyandırdı.

"Onu seviyor olman masum olduğunu göstermez," dedim. "Birçok kıskançlık cinayetinde, failler, maktulleri deli gibi sevdiklerini söylemişlerdir."

Yunus'un kahverengi gözlerinden bir öfke bulutu geçti. Bana nasıl bunları söylersin, diyecek sandım, yapmadı.

"Haklısınız, benzer davalar olduğunu ben de duydum. Böyle çok olay varmış. Ancak Aysun'la ilişkimiz farklıydı. Birbirimizi kaybetmemek için özgür bırakmıştık."

"Yani ilişkiniz bitmiş miydi?"

"Hayır... Demek istediğim de bu; ilişkimiz bitmesin diye birbirimize ait olmaktan vazgeçmiştik."

Bu yeniyetmeleri anlamak mümkün değildi. Avukat Caner müvekkiline yardım etmeye çalıştı.

"Rahmetli Aysun ile Yunus liseden beri sevgiliymişler."

"Aynı zamanda çok da iyi dosttuk," dedi Yunus. Ölen sevgilisinden söz ederken gözleri dolmamıştı, sesi titremiyordu. "Aşk zamanla eski heyecanını yitiriyor. Bizde de öyle oldu..."

"İkiniz de aynı anda mı yitirdiniz heyecanınızı?"

Yunus duraksadı, sanırım bana kızmaya başlıyordu.

"Hayır," dedi gergin bir tavırla başını sallayarak, "merak ediyorsanız söyleyeyim, önce Aysun yitirdi heyecanını..."

"Sonra da sen mi?"

Ardı ardına sorduğum sorular, üslubumdaki kararlılık, Yunus kadar avukatı Caner'i de rahatsız etmişti.

"Bakın Selim Bey, nereye varmak istiyorsunuz bilmem ama..."

"Lütfen Caner Abi," diyerek lafını kesti Yunus. "Bence Selim Bey'in soruları mantıklı. Hepsini yanıtlamak istiyorum. Ayrıca bana yardım etmek isteyen insanların bu kadar dikkatli olmasına da sevindim. Demek ki işi sıkı tutacaklar."

Söylediklerinde içten miydi, yoksa numara mı yapıyordu kestirmek zordu.

"Böyle düşündüğüne sevindim Yunus," dedim. "Seni kırmak, üzmek gibi bir niyetimiz yok. Ancak olay hakkında ne kadar fazla bilgiye sahip olursak, sonuca da o kadar çabuk ulaşırız."

Önceleri, Yunus'u sorgulamamı yadırgayan Kenan da beni onaylarcasına başını salladı.

"Aslına bakarsanız benim heyecanımı yitirdiğim pek söylenemez," diye dalgın bir tavırla açıklamaya başladı Yunus. "Çünkü ben hep Aysun'u yitiririm korkusuyla yaşıyordum. Herhalde korku, ona duyduğum heyecanı hep diri tuttu. Bu yüzden Kartal'a âşık olduğunda ona karşı çıkmadım. Aysun'a, sen benim için çok özel bir insansın, dedim. Kime âşık olursan ol, kiminle birlikte olursan ol, ben hep buradayım. Seni hep seveceğim dedim."

Söz kadınlara gelince, konu Kenan'ın uzmanlık alanına girdiğinden, sorguya o başladı.

"Kaç yaşındasın?"

"Yirmi sekiz," dedi genç adam, "daha mı yaşlı gösteriyorum?"

"Yoo, tam yaşını gösteriyorsun, hatta daha genç. Mesele şu ki, yirmi sekiz yaş için oldukça olgun bir davranış göstermişsin."

"Bana sorarsanız akıllıca," dedim, "böylece sevdiğin kişiyle bağlarını koparmamışsın. Çok mantıklı davranmışsın."

"Öyle mi?" dedi alaycı bir tavırla. "Ama sonuçta hem sevdiğim insanı, hem de özgürlüğümü kaybettim. Katil diye suçlanmak da cabası."

Oğlan sandığımdan da zekiydi, ama karşılıklı söz yarıştıracak halimiz yoktu. Bunu da en iyi anlayan Kenan'dı.

"Aysun öldürüldüğü gün, evinde görülmüşsün," diye konuya döndü.

"Oradaydım. Kartal'ın ölümünden sonra Aysun çıldırmış gibiydi. Onu yalnız bırakmamaya çalışıyordum. Kartal öldüğünde Aysun Paris'teydi, acı haberi vermek de bana düşmüştü. Onu havaalanında karşılayan da, mezarlığa götüren de bendim. Çok kötü durumdaydı. Aysun'un öldürüldüğü gün de onu yoklamak için evine gitmiştim. Kendini biraz toparlamıştı. Kartal'ı kimin öldürmüş olabileceği üzerine kafa yoruyordu. Katili mutlaka bulacağım, diyordu. Ben de onu yatıştırmaya çalışıyordum. İki saat kadar kaldıktan sonra okula gittim. Keşke biraz daha kalsaymışım. Çünkü ben yanından ayrıldıktan hemen sonra öldürülmüş."

"Aysun bahsetmiştir, Kartal'ı kimin öldürdüğünü düşünüyordu?" diye sordum.

"Onun da kafası karışıktı. Reşat Çopur'dan kuşkulanıyordu. Biri daha var, diyordu. Kim, diye sordum. Yok yok, o cinayet işleyemez, diyordu."

"Yani, o kişinin kim olduğunu söylemedi mi sana?"

"Söylemedi."

Soruşturmanın can alıcı noktalarından birinde bulunuyorduk. Heyecanla sordum:

"O kişinin kim olduğunu sen tahmin edemez misin?"

Hiç duraksamadan yanıtladı:

"Edemem. Aysun'un yanında olmaya çalışıyordum. Ancak her dakika yanında olamıyordum. Kendi hayatım vardı. Üniversitede işler yoğundu, neredeyse her gün derse giriyordum. Aysun'un kimlerle buluştuğunu, ne yaptığını bilemem."

Heyecanım parladığı gibi çabucak söndü, ama sorguyu sürdürdüm:

"Üniversitedeki ilişkileri nasıldı Aysun'un? Düşmanı, kavga ettiği birileri var mıydı?"

"Aysun kimseyi umursamazdı. Son dönemde herkes ona çatlak gözüyle bakıyordu zaten. Bir tür meczup olarak görüyorlardı. Kimse ona bulaşmıyordu. Bu dönemin sonunda işten atacaklardı. Aysun da biliyordu. Aldırmıyordu, planları vardı. Kartal'a birlikte daha çok para kazanacağız diyordu."

Ben soracaktım, Kenan benden önce davrandı:

"Kartal ile Aysun nasıl tanışmış?"

"Tanıştıklarında ben de yanlarındaydım. Siyah Bar'a gitmiştik. Aysun'u oraya götüren bendim. Doğum günüydü, Aysun rock müziğe bayılırdı, her türünü severdi. Kartal'ın bateristlik yaptığı müzik grubu Siyah Bar'da çalıyordu. Aysun sever diye düşündüm. Yanılmamıştım grubu sevmişti, hem de bateristleriyle büyük bir aşk yaşayacak, onun yüzünden ölecek kadar sevmişti."

Kederli bir sessizlik belirdi cam bölmenin öteki tarafında.

"Aysun'un onun yüzünden mi öldürüldüğünü düşünüyorsun?" diyerek bozdum sessizliği.

"Başka nasıl olabilir ki? Aysun'un düşmanı yoktu. Ölünün arkasından konuşmak iyi değil ama Kartal uyuşturucu bağımlısıydı, karanlık işlerin içindeydi. Aysun'u da o işlere bulaştırdı."

"Bulaştırdı diyorsun, bundan emin misin?"

"Eminim tabii. Kartal'la tanıştıktan sonra Aysun'da çok kötü değişiklikler oldu. Eroinden hapa kadar her türlü uyuşturucuyu denedi. Galiba satış işine de bulaştı."

"Galiba mı?"

"Uyuşturucu kullandığını bana açıkça söylemişti. Fakat satış işinden hiç söz etmedi. Bundan bir yıl önce, Sorbonne Üniversitesi'nden burs kazanarak altı aylığına Paris'e gitti. Ama Kartal'dan uzak duramadığı için birkaç ay geçmeden geri döndü. Döndükten sonra, birden, Aysun'un eli para görmeye başladı. Cihangir'de bir ev kiraladı. Evin bir yıllık kirasını peşin verdi. Paranın kaynağını sordum. Fransa'daki bir şirket adına araştırma yapıyorum, diyerek geçiştirdi. Arada bir Fransa'ya gidiyordu, bana sorarsanız uyuşturucu taşıyordu. Bence öldürülme nedenleri de uyuşturucuydu."

"Yani sen, Reşat Çopur'u mu suçluyorsun?"

"Reşat Çopur mu, başka biri mi bilemem, ama onları uyuşturucu tacirlerinin öldürdüğünden eminim."

"Peki Aysun'u hiç uyarmadın mı?"

"Uyarmaz mıyım? Dilimde tüy bitti. Hatta bu yüzden onunla kavga bile ettim. Günlerce konuşmadım. Onun umurunda bile değildi. Baktım, ben olmazsam daha da kötü olacak, yeniden aradım. İyi ki de aramışım. Bana ihtiyacı varmış. Benim telkinlerim sonucu uyuşturucuyu azalttı. Neredeyse bırakacaktı. Fakat Kartal onu olumsuz etkiliyordu. Uyuşturucudan vazgeçebilirdi ama Kartal'dan vazgeçemiyordu." Sanki kafası hâlâ o konuyla meşgulmüş gibi kendi kendine söylendi Yunus. "Kadınlar sorunlu erkekleri daha ilginç buluyorlar galiba. Kötülük adeta onları çekiyor. Kartal ona ne kadar sert davranırsa davransın, Aysun o adamdan ayrı kalamıyordu."

"Yani dayak mı yiyordu?"

"Hem de nasıl? Uyuşturucu krizi başlayınca Kartal kendini kaybediyor, para bulamadığı için Aysun'u suçluyordu."

"Para sıkıntısı çekmediklerini söylemiştin?"

"Uyuşturucuya para mı dayanır? Bir bakıyordum ellerinde dünyanın parası oluyordu, bir bakıyordum cepleri bomboş kalıyordu. Parasız kaldıkları anlarda, Kartal'ın krizi tutarsa Aysun'a saldırıyordu. Kaç kere yardımına zor yetiştim.

Kapıyı açmıyorlardı. Allah'tan Aysun bana evin anahtarını vermişti, açıp giriyordum içeri."

"Aysun o kadar çok mu güveniyordu sana?"

"Kime güvenecek? Zavallının Bursa'da huzurevinde yatan yaşlı annesinden başka kimsesi yoktu ki."

"Evin anahtarının sende olmasına Kartal ne diyordu?"

"Kartal ilginç bir adamdı. Ayıkken dünya iyisiydi. Aysun'u hiç kıskanmazdı. Benimle de çok iyi dost olmuştu. Bana küçük kardeşi gibi davranırdı."

"Kartal ile Aysun aynı evde mi kalıyorlardı?"

"Kartal, Tarlabaşı'nda müstakil bir evde kalıyordu. Müzik çalışmaları için yalnız olması gerekiyormuş. Ama geceleri genellikle Aysun'un evinde kalırdı."

"İyi biriydi ha?" diye mırıldandı Kenan. "Peki onu kıskanmıyor muydun?"

"Kıskanıyordum, hem de delice ama elimden ne gelir. Aysun beni değil, onu istiyordu."

"Senin için çok zor olmalı..."

"Önceleri cehennem gibiydi, sonra alıştım. Kıskançlık bitti filan demiyorum. Nasıl bitsin, Aysun'u köpek gibi seviyordum. Onları her gördüğümde yüreğim sızlardı... Fakat Aysun'u görmemek daha kötüydü."

Zaten kederli olan görüşme odası iyice duygusallaşmak üzereydi ki, "Kartal'ın şeytana tapan gruplarla filan ilgisi var mıydı?" diyerek kuşkulandığımız konuya geldim.

Başından beri sorularımızı yanıtlamakta istekli davranan Yunus ilk kez duraksadı.

"Ne oldu Yunus?" dedim. "Çok mu zor bir soru?"

"Zor değil de, söyleyeceklerimin yanlış anlaşılmasından korkuyorum."

"Merak etme," dedi Kenan, "biz yanlış anlamayız. Bildiklerini anlat yeter."

"Kartal, Kadıköy'deki Akmar Pasajı'na takılıyordu. Belki duymuşsunuzdur. Satanizme meraklı gençler orada toplanırlar. Alt katlarında esrar da içilir. Siyah Bar'a da o türden insanlar takılıyordu. Black metal türünden müzik dinlenir."

"Nedir bu black metal?"

"Satanistlerin dinlediği türden, sert bir müzik. Birkaç kez de *Şeytan İncili* üzerine konuşmalarına tanık oldum."

Şeytan İncili'ni ilk kez duyuyordum.

"Sahiden böyle bir kitap mı var?" diye atıldım.

"Evet, Anton La Vey adında bir Amerikalı yazmış. İncil karşıtı bir kitap. Satanistlerin kutsal kitabı... İçinde satanistlerin on emri de varmış."

"Ayin yaptıklarını duydun mu, gördün mü?"

"Kanlı ayinlerden bahsediyorsanız öyle bir ibadet yok. Sadece kendi aralarında toplanırlardı. Hatta bir keresinde ben de katıldım. Mumlar, tütsüler yakılıyor. Black metal gruplarının şarkıları çalınıyor. *Şeytan İncili*'nden ayetler okunuyor. Ancak kan dökme yok... Ne kedi öldürdüler ne de bâkire kızları... Yani ben görmedim. Olsaydı Aysun anlatırdı zaten..."

"Nicholas Flamel diye birinden bahsettiklerini duydun mu?"

Alnı kırıştı, hatırlar gibiydi.

"Tanıdık geliyor, kimmiş bu adam?"

"Aysun'un evinde onun çizdiği yılanlı bir resim var. Ona benzer başka bir resim de Kartal'ın evinde bulunmuş."

"Ha şu Fransız simyacı," dedi Yunus. "O afişleri Aysun Fransa'dan getirmişti. Adam ölümsüzlüğün sırrını bulmuş. Simya taşı mı ne?"

"Felsefe taşı," diye düzelttim. "Aysun, Nicholas Flamel hakkında ne düşünüyordu?"

"Bilmem hiç konuşmadık."

"Resimleri nereden bulmuş?"

"Yanılmıyorsam, Fransa'da yaşlı bir kadın hediye etmiş. Kadın biyografi yazarıymış. İsmi de Catherine'di galiba, çok emin değilim. Sanırım Nicholas Flamel'in biyografisini de yazmış."

"Satanistlerle ilgisi olabilir mi?"

"Sanmıyorum. Bence bu resimler basit birer hediye. Hem simyacıların neden satanistlerle ilgisi olsun ki?" Bakışları Kenan ile benim üzerimde gezindi. "Yoksa Aysun'u satanistler mi öldürdü diyorsunuz?"

"Öyle demedik," dedi Kenan, "sadece olanları anlamaya çalışıyoruz. Kartal'ın bu satanist arkadaşlarından tanıdığın kimse var mı? O ayinlerde gördüğün kişilerden biri..."

Yunus olumsuz anlamında başını salladı.

"Bence yanılıyorsunuz Aysun ile Kartal'ı onlar öldürmüş olamaz."

"Haklı olabilirsin, ancak satanist arkadaşlarını bilmemizde yarar var," dedim.

Yunus'un kararsızlığı sürüyordu.

"Neden korkuyorsun?" diye üsteledim.

"Korkmuyorum, neden korkacağım, sadece suçsuz insanların başını belaya sokmak istemiyorum."

"Sokmayacaksın ki, biz polis değiliz. Kimseyi tutuklayacak halimiz yok. Sadece konuşacağız."

Kısa bir duraksamanın ardından çözüldü Yunus.

"Pekâlâ, Kartal'ın çok yakın bir arkadaşı vardı. Adı Mürsel... Ayinlerde *Şeytan İncili*'nden ayetleri o okurdu. Sesi çok etkileyiciydi."

"Nerede buluruz bu Mürsel'i?"

"Beyoğlu'nda Suriye Pasajı'nın giriş katında, Angel Heart adında bir müzik marketi var. CD, kaset, tişört, afiş filan satıyor."

Öğreneceklerimiz tamamlanmıştı. Kenan, gidelim mi, der gibilerden bana baktı. Gidelim demek varken, işgüzarlığım tuttu.

"Şu Aysun'un evi duruyor mu?" diye sordum Yunus'a.

"Duruyor. Dedim ya bir yıllık kirayı peşin ödemişti."

"O zaman anahtarı da hâlâ sendedir."

Başıyla avukatını gösterdi.

"Caner Abi'ye vermiştim."

"Anahtar bende," dedi Caner. "İsterseniz sizi götürebilirim."

Yirmi Üçüncü Bölüm

Avukat Caner, bir müvekkilinden gelen acil görüşme çağrısı nedeniyle, çok istemesine rağmen, Aysun'un evine gelemedi. Buna üzüldüğümüzü söyleyemeyeceğim. Caner, sözünün eriydi, birlikte Aksaray'daki ofisine gittik, Aysun'un evinin açık adresiyle, anahtarlarını hiç sakınca görmeden bize teslim etti.

Aysun'un evi Cihangir'de İtalyan Yokuşu'nu kesen dar sokaklardan ilkinde eski apartmanlardan birinin bodrum katındaydı. Daire bodrum katındaydı, ama İstanbul'un yokuş olan semtlerinde de görüleceği gibi burası bodrum değil, zemin kat gibiydi. Kapıyı açmak için uğraşırken, gerçek bodrum kat diyebileceğimiz alt katın merdivenlerinden ayak sesleri duyuldu. Oflaya puflaya, iriyarı, kocaman kafalı bir adam geldi yanımıza. Apartmanın kapıcısı olmalıydı. Bizi hiç tanımamasına rağmen, "Ben açarım abi," diyerek, anahtarları Kenan'ın elinden aldı. Gerçekten de iki çevirişte kapıyı açtı. Açılan kapıdan kötü bir koku yayıldı dışarıya.

"Günlerdir kimse girmedi," diye açıkladı kapıcı. "En son sizin memur arkadaşlar gelmişti. İki ay filan oluyor."

Kapıcı bizi de polis sanıyordu, hiç bozmadı Kenan.

"Olay günü sen buradaymışsın ha..."

"Ben her gün buradayım abi. Ekmek kapımız bu apartman."

"O gün, yani cinayetin işlendiği gün tuhaf bir olay oldu mu? Buralarda kimseyi gördün mü?"

"Bir çocuk var, o öldürülen uzun saçlı, serseri kılıklı olan değil, öteki aydınlık yüzlü, gözlüklü olan. Onu gördüm."

"Saat kaçta?"

Kapıcı sormamızı bekliyormuş gibi başladı anlatmaya: "Sizden evvel gelen memur abilere de söyledim saatini tam bilmiyorum... Cumaya gidecektim... Yokuşun başındaki Firuz Ağa Camii'ne... Demek ki öğle vakti filandı. Evden çıktım, kapıda bu çocukla karşılaştık. İçeri giriyordu. Hatta selamlaştık da. Dediğim gibi terbiyeli çocuktu. Öteki uzun saçlı olanı, Allah taksiratını affetsin, görür de görmezden gelirdi. Bu çocuk iyiydi. Bana sorarsanız o çocuk yapmamıştır bu işi. Allah rahmet eylesin, kızcağız öldü gitti ya, karışıktı biraz. Bizimkine, bu kızın başına bir iş gelecek, dediydim de inanmamıştı. Kız da kötü biri değildi, bizim küçük oğlanı matematik bile çalıştırmıştı. Zayıftı, yemek filan yemezdi. Hani yel üfürse uçup gidecek gibiydi. Bir de haline bakmadan içerdi. Boş bira, şarap şişeleri toplamaktan iflahım gevrerdi. Eve geç saatlerde gelirdi. Kaç kez hırsız var diye şüphelenip, merdivenlerde yakaladıydım. Bir iki niyetlendim, vazgeçtim; nasihat vermeye kalksam bana kızardı. Yazık, kim kıydıysa elleri kırılsın... Bulunmadı değil mi katili?"

"Bulunacak," dedi Kenan kesin bir ifadeyle. "Verdiğin bilgiler için sağ ol, biz içeri bir göz atalım."

İyi dinleyiciler bulduğunu anlayan kapıcı, hızını alamamıştı.

"Ben de geleyim mi?"

Kenan buz gibi bir ifadeyle süzdü adamı.

"Tamam, gerisini biz hallederiz."

Kapıcı anında esas duruşa geçti.

"Nasıl isterseniz memur abi. Bir şeye ihtiyacınız olursa ben alt kattayım... Bir numara..." Gülümsedi. "Başka daire yok zaten."

Kapıyı adamın şirin suratına kapatıp, girdik içeri.

"Bakıyorum da polislik işini pek sevdin," diye takıldım Kenan'a. "Nasıl olsa hukuk diploman da var. Başvursana Emniyet Müdürlüğü'ne."

"Çaktırma oğlum," diye güldü arkadaşım. "Herif, iyi ki polis sandı bizi. Yoksa kapıdan içeri adım attırmazdı. Baksana nasıl işgüzar! Karakolu yığardı başımıza valla."

Kenan konuşurken, bakışlarım oturma odasının duvarına kaydı. Aralık perdeden sızan kül rengi ışık, Nicholas Flamel'in bundan beş yüz küsur yıl önce çizdiği bir haça yatay olarak çakılmış duran yılan resminin röprodüksiyonunu, cinayetin hiçbir zaman konuşamayacak tek tanığını aydınlatıyordu. Bakışlarım aşağıya inince, ucuz koltuklardan birinin önündeki halının üzerine yayılmış, koyu kahverengi lekeyi gördüm. Kalbine saplanmış kocaman bir ekmek bıçağı, ardına kadar açılmış gözlerinde donmuş derin bir şaşkınlıkla Aysun'un bedeni ortalıkta yoktu, ama odaya sinen ölüm kokusunu hissetmemek mümkün değildi.

"Katya gerçekten de iyi iş başarmış," diye mırıldandı elektrik düğmesine basan Kenan. Işıkların yanmasıyla oda iyice aydınlandı. "Evet," diye başını salladı arkadaşım. "Fotoğrafını çektiğim oda bunun aynısıydı."

"Haklısın, bir an ben de cesedi görür gibi oldum."

Kenan neden bahsettiğimi anlayamamıştı.

"Neyse," diyerek odanın ortasına yöneldi, "hadi araştıralım, bakalım ne çıkacak?"

"Ben de öteki odalara bakayım," dedim. Öteki odalar deyince gözünüzde büyük bir daire canlanmasın. Aysun'un salon olarak kullandığı oturma odasının dışında sadece genişçe bir yatak odası vardı; dar bir mutfak, duş ile tuvaletin bulunduğu küçük bir banyoyu da eklerseniz daire tamamlanmış oluyordu. Yatak odasına girdim. Ortalık derli topluydu. Yatağın ayakucunda, duvara yaslanmış bir masa duruyordu. Masanın üzerinde kitaplar, ders notları, bir daktilo vardı. Kitapların çoğu, Beyoğlu tarihi üzerineydi. Yatağın başucunda, sol tarafta üç raflık küçük bir kitaplık göze çarpıyordu. Kitapları karıştırdım, çoğu Türkçe'ydi, birkaç da Fransızca kitap vardı. Onların da çoğu Beyoğlu'nu konu almıştı. Boğaziçi Üniversitesi'nce yayımlanmış bazı dergi türü yayınlar da dikey olarak dizilmiş kitapların üstüne, yatay olarak konulmuştu. Diz çöküp rafların üzerindeki dergileri incelerken bir fotoğraf albümü geçti elime. Hani birkaç makara film çekince, fotoğraflarınızı bastırdığınız stüdyonun hediye ettiği türden, ucuz, plastik bir albüm. Albümü alıp, yatağın üzerine oturdum. Sayfaları çevirmeye başladım. Aysun'un fotoğrafı çıktı karşıma. Elinde kocaman bir karpuz dilimini ısırırken

yakalanmıştı objektife. Nedense resmi çekenin Yunus olduğunu düşündüm. Yine Aysun; bu kez bir kitap okuyordu. Sonra Kartal'la birlikte... Daha doğrusu genç adamın kucağına oturmuş, gözleri kaymış, mutluluktan mest olmuş bir halde. Kartal durgun gözlerle bakmakla yetinmiş, gülmeye bile tenezzül etmemiş; cool adam! Genç kız, bu çocuğu belki de bunun için seviyordu; Yunus gibi sevgisini kolayca alamadığı için. Neyse bu konu Kenan'ın uzmanlık alanı... Bir başka resim, Aysun, Kartal ve hiç görmediğim kabak kafalı bir adam. Ürkütücü bakışları var. Fotoğraf bir dükkânda çekilmiş. Flaş iyi patlamamış anlaşılan, biraz karanlıkta ama arkalarındaki aynaya yansıyan yazı, tersten de olsa okunabiliyordu: "Angel Heart." Bu adam Yunus'un bahsettiği Mürsel olmalıydı. Suriye Pasajı'nda dükkânı olan yakın arkadaş. İyi, bu işimize yarayabilirdi. Mürsel'in başka fotoğrafı var mı diye öteki sayfalara da baktım. Yoktu, hep Aysun ile Kartal'ın resimleri. Bir de uzun saçlı, siyah tişörtlü gençlerin çektirdiği bir fotoğraf vardı. Bu Kartal'ın davul çaldığı grup olmalı. Yüzlerini boyamışlar, hepsi de kaşlarının altından kötücül bakışlarla süzmüşler kamerayı. Aysun yok aralarında. Dikkatimi çeken başka bir konu Yunus'un fotoğraflarda olmamasıydı. Aysun onca yıllık eski aşkını, üstelik hâlâ dostlukları sürmesine rağmen fotoğraflara pek almamıştı. Sadece bir fotoğrafta vardı Yunus: Zavallı, bir sığıntı gibi Aysun ile Kartal'ın arkasından başını uzatarak girebilmişti kareye. Kitapları karıştırmayı sürdürdüm, dolapları açtım, yatağın örtüsünü kaldırdım, yastığın, yorganın, minderin altına baktım. Sonuç yoktu. Elimde Mürsel olduğunu düşündüğüm kişinin fotoğrafıyla içeriye, Kenan'ın yanına girdim. Kenan, Nicholas Flamel'in çizdiği resmin karşısındaki divana oturmuş merakla bir kitabı karıştırıyordu.

"O da nedir?"

Tuhaf bir ifadeyle yüzüme baktıktan sonra, kitabın kapağını gösterdi. Siyah bez cildin üzerine yaldızla yazılmış *Satanic Bible* sözcüklerini okudum.

"Şeytan İncili," diye mırıldandım.

"Yunus'un sözünü ettiği kitap," diyerek beni doğruladı Kenan. "Amerikalı Anton La Vey tarafından kaleme alınmış. Adam Şeytan Kilisesi'nin de kurucusu."

"İngilizce mi yazılmış?"

"Evet, İngilizce..." Sorularım merakını kaçırmış gibi kitabı kapatıp ayağa kalktı. Bakışlarını elimdeki fotoğrafa dikti. "Sende ne var?"

"Galiba Mürsel'in fotoğrafını buldum."

Elimdeki albümü açıp fotoğrafı gösterdim. Yorum yapmadan baktı, sonra eliyle televizyonun alt rafını gösterdi.

"Şurada müzik CD'leri var, yanında da dergiler. Galiba hepsi black metal denilen türden."

Müzik setine yaklaştım. Kenan'ın sözünü ettiği CD'leri karıştırmaya başladım. Kapağındaki yazılar gotik tarzda yazılmıştı. Grupların adları zorlukla okunuyordu. Okumayı sökebildiklerimden bazıları şunlardı: İmmortal, Emperor, Dimmu Borgir, Cradle of Filth, Burzum, Mayhem... Belki de Avrupalı, Amerikalı gençlerin bir bölümünü derinden etkileyen bu müzik grupları benim için hiçbir anlam ifade etmiyordu. Sonradan fark edecektim ki, bu grupların afişleri evin değişik yerlerine asılmıştı. Gelgelelim, işimize yarayacak ne bir kanıt ne de ipucu bulabilmiştik. Kenan elindeki İncil'i sallayarak, "Bunu yanıma alıyorum," dedi. "Zaten başka bir bok da yok."

"Hemen pes etme. Bir de mutfağa bakalım. Çöp kutularını da kontrol etmek gerek. Unutulmuş bir not, yanmamış bir kâğıt parçası... Ne bulursak kâr."

"Polisiye romanlarda böyle mi oluyor?" diye alaycılığını sürdürdü.

"Aynen öyle oluyor," dedim. "Sen bana takılmayı bırak da işe yarar bir ipucu bulmaya çalış."

Dediklerimi yaptı Kenan. Birlikte mutfağın altını üstüne getirdik ama sonuç sıfırdı. Ben lavabonun altına girmiş, su borularının arasını araştırırken, "Selim," dedi Kenan, "farkında mısın bu evin bahçesi var."

Başımı lavabonun altından çıkarınca, Kenan'ın mutfağın küçük penceresinden baktığını gördüm.

"Ee?"

"Ee'si, eminim bahçeye açılan bir kapı da vardır."

Boruların arasında ipucu bulmaktan da umudumu kestiğim için doğruldum. Kenan'la yeniden oturma odasına geçtik. Odanın perdelerini ardına kadar açınca arkadaşımın

haklı olduğu ortaya çıktı. Oturma odasından, arkadaki küçük bahçeye açılan ahşap bir kapı vardı. Kapının üzerindeki anahtarı çevirip, dışarı çıktık. Bahçe bakımsızdı, her yanını ayrıkotları bürümüştü, gül olduğunu tahmin ettiğim fideler kuruyup gitmişti. Bahçeden bakınca evin kapısı görülüyordu. Bir hırsız kolayca bu bahçeye atlayabilirdi. Kenan da benim gibi düşünüyor olacak ki, "Burası hiç de güvenli bir ev değil," diye söylendi. "Belki de katil bahçeden içeri girmiştir."

"Kapıyı mı zorlamıştır diyorsun." Kapıya yaklaştım, ne kilitte ne de ahşapta aşınma görünüyordu. "Sanmıyorum, bence kız katili tanıyordu. Katili kendisi almış olmalı içeriye."

Kenan dalgın, yüzüme baktı.

"Emin değilim... Düşünsene Kartal öldürülmüş, yani Aysun tetikte. Kendisinin de öldürülebileceğini düşünüyor. Birilerinden kuşkulanıyor da. O adam kapıya geliyor. Neden içeri alsın?"

"Ya katil hakkında yanılıyorsa? Ya katil kuşkulandığı kişi değilse?"

"O da doğru, ama bir an için benim varsayımımın gerçek olduğunu düşünelim. Ben katilin yerinde olsam, kapıdan gelmek yerine, buradan bahçeye atlardım. Tabancamı çıkartır, camı tıklatırdım. Aysun beni fark edince de onu silahımla tehdit ederek, bu kapıyı açtırırdım."

"Ama unuttuğun bir nokta var. Kız tabancayla değil, bıçakla öldürülmüş."

"Çünkü katil silah sesinin duyulmasını istemiyordu."

"Bilmiyorum... Hem diyelim ki olaylar senin dediğin gibi cereyan etti, ne fark eder ki?"

"Belki şimdilik fark etmez, ancak öteki parçalar da ortaya çıkmaya başlayınca, bu senaryo önem kazanabilir."

Gizemi çözecek parçaları bu evde bulamayacağımız belli olmuştu. *Şeytan İncili* ile Mürsel'i tanımamıza yarayacak fotoğrafı alıp çıktık. Giriş katına gelmiştik ki, "Bir dakika," dedi Kenan. "Kızın dairesinin numarası ikiydi değil mi?"

"Evet," diyerek baktığı yere döndüm. Boyaları çoktan atmış, tenekeleri uçlardan paslanmaya başlamış posta kutularına yönelmişti Kenan.

"Bak, iki numaralı kutuda mavi bir kâğıt var."

Kenan, kutudaki mavi zarfı, ince uzun parmaklarının yardımıyla çıkarınca, bunun bir mektup olduğunu anladık. Merakla, adeta soluklarımızı tutarak zarfın üzerinde yazılanları okuduk. Mektup Aysun Güven'e yollanmıştı. Paris'ten geliyordu. Gönderen kişinin adı Catherine Varchand'dı. Adres olarak Paris'te bir posta kutusu verilmişti. İkimiz de birbirimize baktık. Kenan mektubu açmaya kalktı, elini tuttum.

"Cipte okuyalım."

Sakin ve olabildiğince hızlı çıktık apartmandan. Dışarıdaki hava katlanılmaz bir hal almıştı: Gökyüzü katılaşmış gibiydi. İnsan soluk almakta zorlanıyordu. Ah bir yağmur yağsa!

Land Rover'ı sokağın hemen başına bırakmıştık, cipe binmeden açtı mektubu Kenan. Zarfın üzerine yapıştırılan adres etiketi gibi mektup da bilgisayarda Fransızca olarak yazılmıştı. Ayrıntıları cipin içinde okuduk. Ayrıntılar diyorum ya, aslında oldukça kısa bir mektuptu. Adeta bir not gibiydi. Catherine adındaki kadın, çok samimi olmayan bir dille Aysun'a sesleniyordu.

> Sizden uzun süredir haber alamıyorum. Oysa döner dönmez beni arayacağınızı söylemiştiniz. Bana bıraktığınız telefon numarasını defalarca aradım, yanıt veren çıkmadı. Paris'te de söylediğim gibi uğraştığınız insanlar çok tehlikelidir. Belki de en doğrusu sevgilinizi alıp oralardan uzaklaşmak. Zavallı babamın sıkça kullandığı Rusça bir deyim vardı. Sözcüğü sözcüğüne söyleyemeyeceğim ama, bırakalım, yaşananlar geçmişin külleri altında kalsın anlamına geliyordu. Ben de artık öyle diyorum. Keşke size bu konudan hiç bahsetmeseydim. Ne olur bana haber verin. Sizin için kaygı duyuyorum.

Mektubu, benim gibi iki kere okuyan Kenan, coşku içinde kâğıdı elinde sallayarak,

"Buna ne diyorsun? Galiba önemli bir iz bulduk."

Soğukkanlılığımı korumaya çalışıyordum.

"Haklısın, önemli olabilir. Şu Catherine Varchand kim acaba?"

"Yunus'un söylediğini hatırlıyor musun? Hani Aysun'un Fransa'da tanıştığı bir kadın yazardan söz etti. Hani Nicholas Flamel'in biyografisini yazmış..."

"Doğru, adı da Catherine demişti."

"Evet abi," dedi Kenan sağ elinin parmaklarını şıklatarak. "Bu, o kadın"

"Yaşlı bir Fransız kadınının bizim Aysun'la ne işi olabilir ki?"

Kenan iyice havaya girmişti. Sağ elinin işaretparmağını havaya kaldırarak, salladı.

"Kadına Fransız diyorsun, ama babasının Rus olduğunu yazıyor."

"Ayrıntıları kaçırmıyorum, ama sen doğru okumuyorsun. Mektup, Catherine'in babasının Rus olduğunu yazmıyor, adamın Rusça bir deyim söylediğini yazıyor. Adam Rusça bilen bir Fransız olamaz mı?"

Uzlaşmacı bir gülümseme belirdi arkadaşımın yakışıklı yüzünde.

"Tamam, tamam... Ama bu mektup çok önemli olabilir."

"Anlayacağız. Mektupta telefon numarası yazıyor mu?"

"Ne yazık ki yok, sadece posta kutusunun numarası var."

"O zaman hemen oturup bir mektup yazmalıyız. Bakalım bu Catherine'in bizim merhumeyle ne ilişkisi varmış?"

Önerimi onaylamakta acele etmedi Kenan.

"Belki de atlayıp Paris'e gitmeliyiz... Benim bir yıllık vizem var. Hemen yarın uçabilirim."

"Ben de uçabilirim, ama acele etmeyelim. Dağılmanın lüzumu yok. Bir mektup bulduk diye Paris'e gitmeye kalkarsak buradaki soruşturma öylece kalır. Hem daha kadının adresini bile bilmiyoruz."

Mektubu zarfına koyup cebine atarken, "Doğru," dedi, "acele etmeyelim. Hem belki Katya ile Nihat'ın da söyleyecekleri vardır."

Aslında Aysun'un evinden sonra mağazaya dönmeyi düşünüyordum, ne var ki mektup, belli etmemeye çalışsam da Kenan kadar beni de heyecanlandırmıştı. Mağazayı birkaç saat daha yalnız bırakmayı göze alarak arkadaşımla birlikte stüdyonun yolunu tuttum.

Kapıyı Nihat açtı. Suratından düşen bin parçaydı. "Oğlum nerede kaldınız?" diye çıkıştı.

"Geldik lan işte," dedi Kenan. "Çıkışacağına, ne öğrendiniz diye sorsana. Acayip ipuçları bulduk oğlum."

Salona yürürken, Kenan anlatmayı sürdürüyordu:

"*Şeytan İncili* ile ölen oğlanın satanistlere bulaşmış bir arkadaşının adresini aldık. Herifin adı Mürsel. Suriye Pasajı'nda dükkânı varmış. Hepsinden önemlisi de Aysun'u tehlikelere karşı uyaran bir mektup bulduk. Belki Fransa'ya gitmemiz gerekecek..."

Salona girdiğimizde Katya, dekoratör Rasin'le konuşuyordu. Bizi fark etmişti, umursamaz göründü. Rasin'le işi bittikten sonra yanımıza geldi. Onun da Nihat gibi merakla sorular soracağını sanıyordum, yarım bir gülümsemeyle bana, "Merhaba," dedikten sonra Kenan'a yöneldi. "Eşcinsel cinayeti için dekor hazır. İstersen hemen başlayabiliriz."

Resmi bir tavırla konuşmuştu. Sanki Kenan'ın sevgilisi değil de, onunla çalışmak zorunda olan biri gibi.

"Dur be Katyuşa," dedi sevecen bir ifadeyle Kenan. "Bir soluk alalım, hapishane, cinayet mahalli derken canımız çıktı."

"Pardon," dedi Katya, "bu soruşturmanın sizin için bir eğlence olduğunu düşünmüştüm."

Demek ki hâlâ ikna olmamıştı.

"Eğlenceli değil de insanı sürükleyip götüren bir iş." Bana baktı. "Ya Selim sende de aynısı oldu mu? Yunus'a sorular sorarken, Aysun'un evini ararken, kendimi bir tuhaf hissettim."

Kenan'ı yanlış anlayan Katya, arkadaşımı yanıtlamama izin vermedi.

"Hissedersin tabii. Orada fotoğraf yok, gerçek insanlar, gerçek cinayetler var, gerçek acılar var."

"Doğru, orada gerçek yaşam var, ama bu beni ürkütmedi, tersine merakımı artırdı." Yeniden bana döndü. "Şimdi daha iyi anlıyorum polisiye tutkunu."

"Aman abi böyle konuşma... Gören duyan da seni bu işe benim sürüklediğimi sanacak. Ben senin sorumluluğunu alamam."

"Sorumluluk sende ya da Kenan'da ne fark eder?" dedi genç kadın. "Belaya bulaştık bir kere."

"Ne oldu ya?" diye söylendi Kenan. "Bu konuyu hallettiğimizi sanıyordum."

"Halletmedik," dedi Katya. İnce çenesi titremeye başladı, yeşil gözleri çakmak çakmak olmuştu. Onu hiç bu kadar öfkeli görmemiştim. Sahiden ne olmuştu ya? Nihat açıkladı bize.

"Katya çok kötü bir rüya görmüş." Kenan'a baktı. "Sabah kalkıp seni yanında bulamayınca, telefona sarılmış. İkinizin de telefonu kapalıymış. Sinirleri bozulmuş."

"Sinirlerim bozuldu ya," diye atıldı Katya. "İnsan telefonunu açık bırakır. Önemli bir gelişme olsa, size nasıl ulaşacağız?"

Kenan alttan aldı.

"Özür dileriz Katyacım. Hapishanedeki görüşme sırasında kapattık. Olaylar öyle heyecan verici bir hal aldı ki, telefonu açmayı unutmuşuz. Merak edeceğinizi bilseydik..."

"Bilmeliydiniz," dedi Katya. "Şaka değil, katillerin arasına gidiyorsunuz." Bana bakarak sürdürdü. "Hadi Kenan neyse. Onun bu tür sorumsuzluklarına alışığım da seninki de kapalı olunca..."

"Fabrikadan arayıp, meşgul etmesinler diye telefonu kapalı tutuyorum," diye açıkladım.

Kenan ortamı yumuşatmak için gülümsemeye çalıştı.

"Neyse Katyacım, geçti gitti."

"O kadar basit değil. Rüyamda senin öldürülüşünü izliyorum. Sabah kalkıyorum ki sen yoksun. Telefona sarılıyorum, bir türlü size ulaşamıyorum. Benim yerimde olsaydın ne yapardın acaba?"

"Ahh canım," diyerek Katya'ya sarıldı Kenan. "Keşke hiç kapatmasaydım telefonumu."

Katya yalancıktan Kenan'a direnmeye kalktı, ama sonra teslim oldu. İki sevgili birbirine sarıldılar. Bizim Kenan, barışmalarının şerefine kocaman bir öpücük bile kondurdu genç kadının dudaklarına. Utanıp başımı çevirdim. Ve dekoratör Rasin ile yardımcısının ilgiyle bizi izlediğini fark ettim. Kendimi en yakındaki koltuğa atarak, selameti sahneden çekilmekte buldum. Bizim Nihat ise yüreği kabarmış iki sevgilinin yanında ayakta dikilmeyi sürdürüyordu. Benim rahatlığımı da yadırgamış olmalı ki, eleştirel gözlerle bana bakıyordu. Hiç üstüme alınmadım, hatta karşı saldırıya geçtim.

"Nihatcım otursana," diyerek karşımdaki iskemleyi gösterdim. Önce kaşları çatıldı, ardından bir Kenanlara, bir bana baktı. Sonunda böyle ayakta durarak komik duruma düştüğünü anlayıp gösterdiğim iskemleye çöktü. Katya'yı savunmayı hâlâ sürdürüyordu.

"Bir türlü kabul edemiyor kız. Siz gelene kadar dokuz doğurdu." Hergele, onu da yanımızda götürmüş olsaydık, eminim Katya'ya bu kadar hak vermezdi.

"Ama dekoru hazırlamışsınız."

"Ne yapalım, öyle boş boş otursak iyice aklımızı kaçıracaktık." Başıyla dekoratörü işaret etti. "Hem adam ekibini toplayıp gelmiş..."

Biz böyle konuşurken, Kenan da yaşanılan durumun acayipliğini fark etmiş olacak ki, "Gel Katyacım," diyerek genç kadını salondan çıkardı. Kapıda bize döndü. "Siz ne bekliyorsunuz, içeri gelsenize."

Oturduğumuz gibi çabucak ayaklandık. Çıkmak üzereydik ki dekoratörün soran bakışlarıyla karşılaştık.

"Herhalde yemekten sonra çalışırız," dedi Nihat.

Bizimkiler, geçenlerde Nihat'ın uyuduğu odaya geçmişlerdi. Katya yumuşamış, gördüğü düşü anlatıyordu.

"Stüdyodayız. Şu Kartal Göker cinayetini çekiyoruz."

"Onu çekmiştik ya?" diye böldü Kenan.

"Rüya bu! İşte o mizanseni hazırlamışız. Işıklar, dekor, her şey hazır. Hatta geçenlerde benim evde dinleyip de çok beğendiğin Sergey Prokoviyef'in "Şövalyelerin Dansı" adlı parçası çalıyor. Sen tripota monte edilen fotoğraf makinesinin başına geçmişsin, sürekli çekiyorsun. Ardı ardına patlayan flaşın parlak ışığı gözümü alıyor. Yeteri kadar çektiğini düşünmüş olacaksın ki, 'Güzel oldu, bu kadar yeter,' deyip doğruluyorsun. Fotoğraf makinesinin başından ayrılınca dekora yürüyorsun, ölüyü canlandıran mankene yaklaşıyorsun, 'Hadi kalkın,' diyorsun. Sen öyle söyleyince, ben de yerdeki mankene bakıyorum. Hayretler içinde onun manken değil, öldürülen genç adam olduğunu fark ediyorum."

"Kartal Göker mi?"

"Evet, başına Buddha biblosuyla vurularak öldürülen adam. Sizin soruşturduğunuz cinayetlerden birinde kurban olan kişi."

"Sonra?"

"Yerde yatanın manken değil de gerçek kurban olduğunu anlayınca kanım donuyor. Sen farkında değilsin.

'Hadi kardeşim, çekim bitti, kalk,' diye yineliyorsun.

Yerdeki beden kımıldamıyor. Cesede yaklaşıyorsun. Elinle kolundan tutarak, 'Oğlum kalksana,' diye çekiştiriyorsun.

Cesette hiç hareket yok.

'Ne oldu buna ya?' diyerek bana bakıyorsun. Ben o kadar şaşkınım ki, yerde yatanın gerçek bir ceset olduğunu söyleyemiyorum. Yeniden yerdeki adama dönüyorsun, işte o anda adamın yüzü değişiyor. Ölümüne neden olan bibloyu kaptığı gibi senin kafana indiriyor. Sen yere düşüyorsun. Ceset hiç konuşmadan, büyük bir soğukkanlılıkla doğruluyor, senin göğsünün üzerine oturarak elindeki bibloyu kafana vurmaya başlıyor. Bağırmak istiyorum bağıramıyorum. Onu engellemek istiyorum, kıpırdayamıyorum. Ceset, elindeki biblo kan kırmızısına dönünceye kadar senin başına vuruyor. Sonra vurmayı bırakıyor, eliyle saçlarından yakalıyor, şöyle bir kaldırıyor, senin öldüğünü fark edince başını bırakıyor. O anda sanki ilk kez görüyormuş gibi beni fark ediyor. Beni fark edince de gözleri flaş gibi çakmaya başlıyor. Gözlerinde çakan flaşların ışığıyla aydınlanıyorum. Usulca kalkıyor, elindeki kanlı bibloyla adım adım bana yaklaşıyor. Kaçmak istiyorum, yapamıyorum. Çakan flaşlardan büyülenmiş gibi onun yaklaşmasını izlemekten başka bir şey gelmiyor elimden. Bedenim flaşlarla aydınlanıp, kararıyor. Ceset karşıma gelince, elindeki bibloyu kaldırıyor, gözlerimi kısmaya çalışıyorum onu bile yapamıyorum, tam başıma indirecekken uyandım ve sen yanımda yoktun."

Katya rüyasını anlatırken, ben de gördüğüm karabasanı hatırlamıştım, ama bunu arkadaşlarıma anlatmanın bir yararı yoktu.

"Çok kötü bir rüyaymış," diyerek sevgilisinin elini avuçlarının arasına aldı Kenan. "Bilseydim giderken seni de uyandırırdım. Geç yattık, biraz daha uyuyasın istedim."

Onlar böyle cilveleşirken, Nihat ve ben odanın ortasında dikiliyorduk.

"Ya otursanız arkadaşlar," dedi biz fark eden Kenan. "Hadi güzel bir yemekle bu kötü anıyı sona erdirelim. Söyleyin bakalım, ne yiyoruz?"

Tadım kaçmıştı, yemek yiyecek halim yoktu ama sesimi çıkarmadım. Öneri Nihat'tan geldi.

"Kurabiye Sokak'ta enfes köfteler yapan küçük bir lokanta var."

"Valla abicim, daha içeri yeni girdik. Yemek için yeniden dışarı çıkamam," diye kestirip attı Kenan.

"Dışarı çıkalım diyen kim? Dekoratörün yardımcısını yollarız alır, gelir."

"Bana uyar," dedi Kenan.

"Köfteyi severim," dedi Katya.

Ben de itiraz etmeyince, öğle yemeğimiz belli oldu. Nihat dekoratörün yardımcısını yemeğe yollamak için odadan çıktı, Kenan da tuvalete gidince Katya'yla yalnız kaldık. Sessizliğimi koruyordum.

"Dalgınsın," dedi Katya.

"Biraz yorgunum."

Ona kızdığımı düşünüyordu.

"Kusura bakma Selim. Belki biraz sert konuştum fakat çok korkmuştum."

"Korkmakta haklısın... Başımıza neler geleceğini ben de bilmiyorum."

İlgiyle beni süzdü.

"O halde neden Kenan'a yardım etmeyi kabul ettin?"

"Bak Katya, bunu daha önce de söyledim: Ben olsam da, olmasam da Kenan bu soruşturmayı yapacaktı."

"Biliyorum, ama belki bu kadar kolay teslim olmasaydın..."

"Ben kimseye teslim olmadım." Sesim sert çıkmıştı. "Hâlâ bu işi onaylamış değilim. Ancak bu saatten sonra Kenan'ı da yalnız bırakamam."

Güzel gözleri dikkatle bana bakıyordu.

"İşte bunu anlayamıyorum. Yanlış bulduğu bir işin içine nasıl girer insan?"

"Arkadaşına zarar gelmesin diye."

"Ya hem arkadaşına hem sana zarar gelirse..."

"O kadarını da göze almak lazım."

"Yani sence, ben de mi işin içine girmeliydim?"

"Hayır, öyle düşünmüyorum. Sen doğru olanı yapıyorsun. Ama ne Nihat ne de ben Kenan'ı yalnız bırakabiliriz. Belki

Türk olsaydın bunu daha iyi anlardın. Yani bizim anlayışımız böyle."

Katya'nın bakışları yumuşadı.

"Yanlış anlama ne olur. Seni suçlamıyorum. Bunları Kenan'ın iyiliği için yaptığını biliyorum. Yine de Selim kabul etmeseydi, belki de Kenan bu işe cesaret edemezdi, diye düşünmekten kendimi alamıyorum..."

"Kenan'ın üzerindeki etkimi abartıyorsun. Hatırlarsan, Kenan, ben kabul etmeden önce soruşturmaya başlamıştı. Kenan her zaman kendi bildiğini okur."

"Ben neyi okurmuşum," diye girdi içeri Kenan. Sevgilisinin gönlünü almış olması onu rahatlatmış, eski neşeli haline dönmüştü. "Ulan utanmıyorsun değil mi?" diye başladı takılmaya. "Bir işemeye gidiyoruz, hemen sevgilimize bizi çekiştiriyorsun."

Katya onun şaka yaptığını anlamadı.

"Öyle değil Kenan. Selim'in bir suçu yok. Senin hakkında ben konuşuyordum."

Az önce canımı sıkmasına rağmen Katya'nın dürüst davranışı kırgınlığımı aldı. Ben de Kenan'ın şakasına katıldım.

"Evet ulan," dedim sertçe, "arkandan konuşuyordum, işe yaramaz, serserinin biri olduğunu anlatıyordum, var mı diyeceğin?"

Kenan korkmuş gibi yapay bir davranışla geri çekildi.

"Yok abi, sen bu cüsseyle karşıma çıkarsan ne diyeceğim olabilir ki?"

Neden sonra şaka yaptığımızı anlayan Katya, "Allah iyiliğinizi versin, ben de bozuştuğunuzu sandım," dedi.

"Bunlar bozuşur mu?" diyerek Nihat da gelince, tehlikeli dörtlü tamamlandı. Ama Nihat'ın öyle şakayı sürdürmek gibi bir niyeti yoktu. Onun aklı soruşturmadaydı.

"Şimdi şu Suriye Pasajı'ndaki herifle mi konuşacağız?" diyerek yeniden konuya döndü. Katya'nın güzel yüzü gölgelense de konuşmamıza engel olmadı.

"Onunla da konuşacağız," dedim. "Ama asıl hapisteki Reşat Çopur adındaki uyuşturucu satıcısının söyleyecekleri önemli. Olay oralarda dönüyor. Herifin bizimle görüşmek istememesi de manidar."

"Avukatıyla yeniden görüşeceğim," diye atıldı Kenan. "Onunla konuşmanın bir yolunu bulacağız. Ya Madam'ı ne yapacağız?"

Önerim hazırdı.

"Mektup yazacağız. Sonuç alamazsak, Paris'e gitmemiz gerekecek ama önce yazışmayı deneyelim. Bu arada biz de öteki işleri hallederiz. Mürsel'le konuşur, satanistleri araştırır, içerideki herifle konuşmanın yollarını ararız."

"Mantıklı," dedi Kenan. Katya ile Nihat'a döndü. "Bugün Selim'i görecektiniz. Adam kırk yıllık dedektif gibiydi. Yunus Küllükçü'yü bir sorgulayışı vardı. Yani Selim'i tanımasam, Cinayet Masası'nın başkomiseri sanırdım. İyi ki benimle birlikte gelmiş."

Katya'nın suçlayan bakışlarıyla karşılaşmamak için Nihat'a baktım. Bu sözleri kendisinin dışlanacağı şeklinde yorumlayan Nihat bozulmuştu.

"Ben onu bunu bilmem arkadaş. Bundan sonra bensiz hiçbir yere gidemezsiniz."

Nihat olayın ciddiyetini unutmuş, sanki lunaparkta korku tüneline giriyormuşuz da onu dışarıda bırakmışız gibi sitem ediyordu.

"Gitmeyeceğiz zaten," dedim, özellikle Katya'ya bakarak sürdürdüm sözlerimi. "Eğer Kenan'a yardım edeceksek, hepimize düşen görevler var." Yeniden Nihat'a döndüm. "Sen şu Mürsel'i bir araştır." Nihat ilk önemli görevini almaya hazır, önemli bir davaya inanmış bir savaşçının heyecanıyla gözlerini dört açmış, beni dinliyordu. "Dükkânı iş yapıyor mu? Neler satıyor? Dükkâna kimler geliyor, kimler gidiyor? Neden Suriye Pasajı'nda dükkân açmış? Bildiğim kadarıyla orada CD, kaset, tişört, poster satan dükkân yok..."

"Haklısın yok..." dedi başını sallayarak. "Hiç merak etme hepsini öğrenirim..."

Kenan da katıldı planlamaya.

"Ben de şu Reşat Çopur'un avukatını yeniden ziyaret edeyim. Adamı ikna etmenin bir yolunu bulalım."

Katya ilgilenmiyormuş gibi görünüyordu. Nihat da fark etmişti durumu.

"Sen bize yardımcı olmayacak mısın?" diye sordu.

"Ben fotoğraf çekimleriyle ilgileneceğim," dedi Katya. Gergindi, bize kızıyordu. "Birinin bunu yapması lazım.Yoksa, korkarım Kenan bu işe neden başladığını da unutacak."

"Yapma be Katya," dedi Kenan. "Benim asıl derdim, sergimizin ilgi görmesi. Bütün bunları onun için yapıyorum." Katya'nın gerginliği geçmeyince uzatmadı. "Ama haklısın, senin stüdyoyla ilgilenmen iyi olacak. Böylece zaman yitirmemiş oluruz."

Katya tartışmayı sürdürmek niyetindeydi, ben izin vermedim.

"Güzel," dedim araya girerek, "ben de oturup şu Catherine Varchand'a bir mektup döşeneyim. Bakalım Madam'ın niyeti neymiş?"

Yirmi Dördüncü Bölüm

Mağazaya döndüğümde gün tükenmek üzereydi. Sekreterim Yeşim, masama, arayanların listesini koydu. Neyse ki, önemli biri yoktu. Yalnızca yarın saat on birde fabrikadaki toplantıyı hatırlatan müdürümüz Memduh Bey'in notunun altını çizdim. O anda "Melek Hanım aradı" mesajını gördüm. Yeşim'i yanıma çağırdım.

"Melek Hanım buraya mı geldi?" diye sordum.

"Evet, Selim Bey, yanında da kısa boylu, saçlarını atkuyruğu yapmış bir adam vardı. Sizi sordu, öğleden sonra geleceğinizi söyledim."

Yeşim çıkarken, Melek'in ne işi var burada, diye düşünmeye başladım. Bu kadın hayırlı bir iş için gelmezdi. Yoksa Dize konuştuklarımızı olduğu gibi annesine anlatmış mıydı? Eğer öyleyse yanmıştık. Melek, neden benim kocamı böyle işlere bulaştırıyorsunuz diye burnumuzdan getirirdi. Niye biz yanıyoruz canım? Nihat yanardı. Belki böylesi daha iyi olurdu. Gitsin işine baksın. Onu da yapamazdı ya, karısı ile bizim aramızda kalırdı. Canım sıkılmıştı, Katya'dan sonra bir de Melek çıkmıştı başımıza... Allahım ya, bu kadar sorunun ortasında bir de kadınlarla uğraşıyoruz... Yine iyi, olanları bir de Gülriz öğrense... Bunu aklıma bile getirmek istemiyordum.

Karımın yaşananları hiç öğrenmemesini dileyerek, cebimden Catherine Varchand'ın mektubunu çıkardım, yeniden okudum. Üst üste iki kez okuduktan sonra bilgisayarımı açtım, Kenan'ın ağzından cevabi mektubu yazmaya başladım. Madam'ınki kadar olmasa da kısa bir mektup oldu. Aysun'un

bir yakını olduğumu söyledikten sonra genç kızın başına gelen felaketi anlattım. Katili bulmak için polisle birlikte çalıştığımızı belirterek kendisindeki bilgileri bizimle paylaşmasını rica ettim. Mektubu kontrol ederken Yeşim girdi içeri.

"Melek Hanım ile arkadaşı aşağıda, sizi soruyorlar."

"Burada olduğumu söylediniz mi?"

"Hayır, efendim söylemedik."

"Ne istiyorlarmış bir anlasaydınız."

"Melek Hanım, bir bağış işinden söz ediyormuş. Şiir dergisi için katkıda bulunacağınızı söylemişsiniz."

Sahaf dükkânında konuştuklarımızı hatırladım.

"Hay Allah," dedim sevinçle, "doğru söylüyor kadın. Yardım edeceğimi söylemiştim. Ama benim görüşmem gerekmiyor. Fabrikaya gittiğimi, onlarla muhasebeden Fatma Hanım'ın ilgileneceğini söyle. Tabii önce Fatma'yı bana bağla."

Fatma Hanım'a az sonra yanına gelecek olan Melek ile arkadaşının istediği parayı vermesini, karşılığında o miktarda bir fatura istemesini söyledim. Telefonu kapattığımda üzerimden ağır bir yük kalkmıştı. Dize'nin de günahını boş yere almıştım. Polisiye okumak insanı analitik düşünmeye itiyor, gerçek bir cinayet soruşturması ise anlaşılan paranoyaklaştırıyordu.

Catherine Varchand'ın mektubundaki düzeltmeleri yaptıktan sonra zarfa koydum. Akşam mağazadan çıkınca da zarfı kendi ellerimle Taksim Postanesi'ne verdim. Görevliden mektubun kaç günde Paris'e ulaşacağını öğrenip, evlerine dönmekte olan akşam kalabalığına karışarak Atatürk Kültür Merkezi'nin yanındaki otoparka kadar yürüdüm. Birden sabahki boğucu havanın yerini, yumuşak, şurup gibi bir akşamüstüne bıraktığını fark ettim. Uzaklarda bir yerlerde batmakta olan güneşin, uçlarını turuncuya boyadığı kar gibi bulutlar, mavi gökyüzünde sanki büyülü varlıklarmış gibi usulca denize doğru süzülüyordu. Sabahtan beri üstümüzde kül rengi bir cendere gibi duran ağır hava Boğaz'dan gelen rüzgârların önünde dağılıp gitmişti.

Evde muhteşem bir sofra bekliyordu beni. Gerçi Gülriz'in sofrası, damak kadar göze de, gönüle de neşe veren görüntüler, kokular, tatlar taşırdı. Karım olduğu için söylemiyorum,

hazırladığı yemekler, salatalar benim diyen gurmelerin bile aklını çelecek cinstendi. Ama itiraf etmeliyim ki bu akşam uzun süredir karşılaşmadığım, babamın deyimiyle "bir zarafet ve nefaset numunesi" sofrayla karşılandım. Leziz bir domates çorbasının ardından, bayıldığım bir yemek olan beğendili taskebabı, şehriyeli pilav, yanında turşulu mevsim salatası. Alternatif olarak zeytinyağlı sarma ile bakla, onların çeşnisi de sarımsaklı yoğurt. Bitmedi, üstüne dün isteyip de yiyemediğimiz sakızlı muhallebi; ne yapıp edip buldurmuştu bir yerlerden. Bir gün önce Beyoğlu'ndaki hoş rastlantının, -biraz da Katya'nın varlığıyla- evliliğimize kattığı heyecan sürüyordu demek. Kendimden memnun kuruldum sofraya, ama evde benim gibi düşünmeyen biri vardı: Sofradaki yemeklerden hoşlanmayan Burç. Beyefendi, köfte istiyormuş, yanında da patates kızartması. Fakat benim ince fikirli karım, onu da düşünmüştü. Köfte değil, biftek, patates kızartması değil, püre. Pazarlığa bir bardak da kola eklenince Burç'un yüzü gülmeye başladı. Gülriz, oğlumla şakalaşırken, mutlulukla onlara baktım. Bu birlikteliğin, bu sıcaklığın, bu sevginin bozulmasına hiçbir zaman izin vermeyeceğim diye söz verdim kendime.

Ertesi gün, ben fabrikadaki toplantıya giderken aradı Nihat. Suriye Pasajı'ndaki "Angel Heart" adındaki müzik marketi ve sahibi olan Mürsel'i araştırmıştı. Pasajdaki tek müzik market onunmuş. Gençler sıkça gelip gidiyormuş yanına. Sadece alışveriş yapmıyorlar, saatlerce Mürsel'in yanında takılıyorlarmış. Esnafa bir zararları yokmuş.

"Peki ne zaman sakin oluyormuş Suriye Pasajı?" diye sordum.

"Gün battıktan sonra el ayak çekiliyor. Niye sordun?"

"Mürsel'le konuşmaya gittiğimizde dükkân sakin olsun istiyorum."

"O zaman kesinlikle akşamüzeri gitmemiz lazım. Dükkân oldukça büyük zaten, içeri girersek, kimsenin dikkatini çekmeyiz."

"Dükkânı da gördün ha..."

"Gördüm tabii. Adamı soruştur dedin ya."

"Adam senden şüphelenmedi değil mi?"

"Neden şüphelensin? Beni müşteri zannetti."

"Mürsel'le konuştun mu?"

"Abi, yakından göreyim herifi dedim."

"Peki nasıl bir adam bu Mürsel? Sorduklarımıza cevap verir mi?"

"Bilmiyorum, biraz soğuk bir herif. Burnundan kıl aldırmıyor. Bana sorarsan müşteriyi taktığı filan yok. Dükkân var ama pek önemsemiyor gibi."

"Şaşmamak lazım, kim bilir ne dolaplar çeviriyordur orada?"

"Ee, gidiyor muyuz akşam?"

"Gitsek iyi olur. Kenan'la konuşalım da, ziyaret edelim şu Mürsel'i. Belki sen gelmesen daha iyi olur."

"Niyeymiş o?"

"Niye olacak Nihatcım, herif seni görmüş. Ölmüş arkadaşı hakkında sorular soracağız. Adamı kıllandırmayalım."

"Yok abi, niye kıllansın. Aksine adamla ben konuştum. İyi kötü bir diyaloğumuz oluştu. Ben sizden daha kolay iletişim kurarım onunla."

Telefonda onu ikna etmenin imkânı yoktu.

"Tamam sonra konuşuruz," dedim. "Sen şimdi Kenan'ı bul, akşam için hazır olmasını söyle. Ben sizi ararım."

"Anlaştık," dedi. Telefonu kapatınca, birden bu soruşturmanın doğal lideri olmaya başladığımı fark ettim. Gerçi daha dün bir, bugün iki ama arkadaşlığımız boyunca ilk kez kararları ben alıyor, neler yapılması gerektiğini ben söylüyordum. Eskiden de bu tür denemelerim olmuştu, sonunda ya Nihat ve Kenan beni takmamaya başlamışlar ya da ben sıkılıp ipin ucunu bırakmıştım. Tabii her defasında doğal olarak Kenan öne çıkmıştı. Bakalım bu süreç nasıl sonuçlanacaktı? Çünkü öncekilerden farklı olarak Kenan da Nihat da söylediklerimi ciddiye alıyorlardı. Baksanıza, Katya bile beni gerektiğinden fazla önemsiyor, "Sen yardım etmeyi kabul etmeseydin Kenan bu işten vazgeçerdi," diyordu. Katya'nın bu görüşüne hiç katılmasam da, bu olayda benim rolümü abartması, arkadaşlarımın beni saygıyla dinlemesi hoşuma gidiyordu. Hayır, soruşturmaya dair kaygılarım kaybolmamıştı, ama işlerin istediğim gibi yürümesi bana umut veriyordu.

Fabrikadaki toplantı uzun sürmedi. Üretimi artırmama kararı aldık. Ülkede ekonomik kriz vardı, dış talep fazla de-

ğildi. Geçen mevsimin düzeyini koruyabilirsek iyiydi. Depomuzu sular altında bırakan sel konusu da gündemimizdeydi. Derenin taşmasına geçici bir önlem olarak, fabrikanın önüne bir set yapılması fikri benimsendi. Yeni deponun yapımına ise önümüzdeki bahar başlanacaktı. Öğle yemeğini fabrikada idari personelle birlikte yedim. Bu da babamdan kalan alışkanlıklardan biriydi. Çalışanlarıyla son derece mesafeli, saygıya dayanan bir ilişki kurardı. Zaman zaman da onlarla birlikte yemek yiyerek, ben de sizden biriyim mesajını vermeye çalışırdı. Bu davranışın personel üzerinde ne kadar etkisi olurdu bilmiyorum; yine de babamın ölümünden sonra birçok davranışı gibi bunu da sürdürmeye çalışıyorum.

Mağazaya döner dönmez, Kenan'ı aradım. Reşat Çopur'un avukatının yanından geliyormuş. Önümüzdeki hafta duruşmaları varmış, mahkeme sonucuna göre bakarız, demiş Çopur.

"Tahliye mi bekliyor bu adam?" diye sordum.

"Neden olmasın," dedi Kenan. "Onun aleyhinde Yunus Küllükçü'den daha az kanıt var."

"Ama adam sabıkalı. Öyle kolay kolay onu bırakacaklarını sanmıyorum. Bence avukat bizi oyalıyor. Muhtemelen o da bizim, Reşat Çopur'la görüşmemizi istemiyor. Sonuçta avukatı tutan, Reşat Çopur'un patronlarıdır. Eğer cinayeti gerçekten de onlar işlediyse bu konunun deşilmesinden rahatsızlık duymuş olabilirler."

Kenan cinayetlerin arkasında tarikat aradığı için bu ihtimale pek sıcak bakmıyordu.

"Mafyanın bu kadar iyi çalıştığını sanmıyorum. Hem öyle olduğunu varsaysak bile Reşat Çopur sadece bir satıcı, onu korumak için avukat filan tutmazlar. Avukatı adamın ailesi tutmuş. Zaten avukat da genç biri, okulu iki yıl önce bitirmiş. Belki o yüzden Reşat'ı bizimle görüşmeye ikna edemiyor. Ancak peşini bırakmayacağım. Şu mahkeme günü bir geçsin, yeniden çalarım herifin kapısını."

"Nihat, seni aradı mı?"

"Aradı. Mürsel'le konuşmaya bu akşam gidelim demişsin."

"Vakit kaybetmenin âlemi yok."

"Gidelim o zaman. Nerede buluşuyoruz?

"Suriye Pasajı'nın önünde. Sekiz buçuk iyi mi?"

"İyi, ben zaten stüdyoya gidiyorum. Katya soluk aldırmıyor. Neredeyse günde üç cinayet mahalli çekiyoruz. Hatun, eşek gibi çalıştırıyor beni. Soruşturmaya hoş bakmıyor ya, güya dikkatimi fotoğraflara çekerek beni bu işten soğutacak..."

Telefonu kapatırken, bunu yapamayacağını bile bile, keşke soğutabilse de, hepimiz kurtulsak şu beladan diye geçirdim içimden.

Kenan'la buluştuğumuzda Beyoğlu'nun ışıkları çoktan yanmıştı. Caddenin Galatasaray ile Taksim arasındaki bölümüne göre daha sakin olan bu tarafında el ayak çekilmeye başlamıştı. Aslına bakarsanız, tam Suriye Pasajı'nın önünde buluşamadık. On dakika kadar erken gelmiştim, vakti doldurmak için caddenin sol tarafındaki Robinson Crusoe Kitabevi'nin vitrinine bakıyordum ki, "Ne o, yeni polisiye romanlar mı arıyorsun?" diyen Kenan'ın sesini duydum.

"Bir polisiye serüvenin içindeyken, romanı kim takar."

Hiç gergin görünmüyordu.

"Sen de benim gibi erkencisin," dedi Kenan.

"Heyecandan zamanı ayarlayamadım. Her zaman soruşturmaya gitmiyoruz."

"Ne olacak canım, altı üstü adamın biriyle sohbet edeceğiz."

"Satanist tarikatlara üye olan biriyle, üstelik şüpheli bir cinayete kurban giden arkadaşı hakkında konuşacağız."

Güya durumun ciddiyetini hatırlatmaya çalışıyordum, hiç aldırmadı.

"Hadi yürüyelim," dedi, "az önce Nihat'ı aradım. Pasajın önünde bizi bekliyor."

Suriye Pasajı'na yürümeye başladık.

"*Şeytan İncili*'ne bakabildin mi?"

"Baktım. Hiç ilginç değil. İncil, Kuran gibi genel geçer hükümler var. Bir dinle karşı karşıyayız. Geniş bir zamanda daha ayrıntılı okumaya çalışacağım ama o kitabın bize yararı olacağını sanmıyorum. Belki Mürsel daha ilginç şeyler anlatır bize."

"İnşallah herifi yalnız yakalarız. Bizi hoş karşılayacağını hiç sanmıyorum."

"Abartıyorsun be Selim. Yanımıza bodyguard alıp gidecek halimiz yok ya."

"Aslında fena olmazdı." Şoförüm Orhan'ı hatırladım. "Tüh be keşke bizim Orhan'ı da çağırsaydık."

"Niye?"

"Eski boksördür. İstanbul bölge birinciliği var."

"Tevekkeli değil, bu herifin burnu niye yamuk diye, sorup duruyordum kendime. Ama geçmiş artık, o göbek filan, bir yumruk atsa soluğu kesilir onun."

"Öyle deme, geçen yaz, senin sokaktaki otoparkçılara bir dayak attı görecektin. Ağzını burnunu kırdı heriflerin. Araya girmesem, öldürecekti hepsini."

"Yapma ya," dedi şaşkınlıkla. "Nasıl oldu bu olay?"

"Bilirsin genelde arabayı AKM'nin yanındaki otoparka bırakırız. O gün mağazadan eve paketler gidecekti. Ben de Orhan'a arabayı yakına park etmesini, sonra da mağazaya gelmesini söyledim. Orhan geldi, paketleri alıp on dakika önce arabayı bıraktığı sokağa girdik. Girdik de bizim Volvo ortalıkta görünmüyordu.

'Orhan, araba nerede?' dedim.

Adamcağız mahcup, şaşkın, 'Az önce şuraya bırakmıştım Selim Bey,' diyerek başıyla sokağın sol tarafını gösterdi. 'Ama şimdi yok,' dedim.

Orhan elindeki paketleri yere indirip birkaç metre ötede, sanki sokağın kralıymış gibi dikilmekte olan esmer, uzun boylu, kirli sakallı otopark görevlisine seslendi.

'Birader bizim araba nerede?'

Adam umursamaz bir tavırla şöyle bir baktı Orhan'a.

'Arabanın markası ne?' diye sordu.

'Volvo... Bej renkli... On dakika önce bırakmıştım ya...'

'Tamam, tamam,' dedi baştan savar gibi. 'Gelir şimdi...'

Orhan, sinirlenmeye başlamıştı.

'Ne tamamı kardeşim, arabamı soruyorum sana,' diye çıkıştı.

'Bağırma,' dedi otoparkçı. 'Gelir dedik sana.'

Orhan bana şöyle bir baktı. Elimle sakin ol, işareti yaptım.

'Bak kardeşim,' diyerek ben girdim araya, 'anlamadınız galiba. Arabamızı buraya bırakıyoruz, sonra bulamıyoruz bu nasıl iş?'

Sen de nereden çıktın der gibi kaşının birini kaldırıp ters ters beni süzdükten sonra, 'Burada amme hizmeti yapıyoruz,' dedi. 'Görüyorsun sokak dar. Arkadaş arabaları yerleştiriyor. Bekleyeceksiniz.' Konu kapanmış gibi döndü. 'Sikecem arabanızı,' diye kendi kendine söylenmeye başladı. Benim gibi Orhan da adamı duymuştu.

'Terbiyeli konuş,' dedi Orhan.

Bu sözler bardağı taşıran son damla oldu.

'Terbiyeli konuşmazsam ne olur lan,' diyerek Orhan'ın üzerine yürüdü otoparkçı. Güya elini kaldırarak bizimkini korkutmaya çalışacak. Daha ben dur demeye kalmadan, Orhan'ın yumruğunun kalktığını ve herifin burnunun üstüne indiğini gördüm. Yumruğu yiyen otoparkçı, yerden yükseldi, sonra parke taşların üzerine bir çuval gibi düştü. Düştüğü yerde de kaldı. Nereden çıktığını anlayamadığım başka bir otoparkçı, 'Şimdi ananızı siktim,' diye saldırdı. Açıkçası ben tırsıp bir köşeye sindim. Orhan ise son derece sakin bir tavırla iki adım yana çekilip üzerimize gelen adamın önce midesine, sonra çenesine sağlam iki yumruk indirdi. O da ötekinin yanına yıkıldı, iki yumruk Kenan, sadece iki yumruk. Ama yumruklar o kadar güçlü ki yiyen kalkamıyor.

O sırada bizim Volvo sokağın başında göründü. Arabanın içindeki herif arkadaşlarının kanlar içinde yerlerde süründüğünü görünce, hızla indi. Sokaktaki herkesi sindirmişler ya, ana avrat küfrederek o da yaklaştı. Kısa boylu, kütüz, gençten bir adam. Bir iki yumruk savurdu, hepsi boşa gitti. Orhan usulünce yaklaşıp herifin ağzının üstüne bir yumruk çaktı. Valla çıkan çatırtıyı bütün sokak duydu. Herif, dudakları parçalanmış bir halde kıçının üstüne düştü ve öylece kaldı. O sırada ilk sopayı yiyen ayağa kalktı, sendeleyerek Orhan'a doğru bir iki adım attı. Bizimki gardını almış, bekliyordu. Herifleri öldürecek diye korkmaya başladım. Hemen araya girdim. Beni gören esnaf da yanıma geldi. Otoparkçıların gözü kırıldığı için kavga etmeye pek niyetli değillerdi, ne ki, kabadayılığa bok sürmemek için biraz efelendiler. Küfür filan ettiler, ama hepsi de yumruk mesafesinin dışında kalmaya özen gösteriyordu. Neyse, sonuçta, Orhan'ı alıp çıktım oradan."

"Vay be!" dedi Kenan hayranlıkla, "çok sağlammış senin şoför."

"Öyledir. Aklıma gelseydi, bu akşam çağırırdım."

"Yok be," dedi Kenan, "ne olacak ki?"

Ben Kenan kadar rahat değildim, başımıza her türlü bela gelebilirdi. Konuşarak, Suriye Pasajı'nın ince uzun, nakışlı, üç demir kapısından İstiklal Caddesi'ne açılanının önüne gelmiştik. Suriye Pasajı 1909 yılında yapılmıştı. Pasajın içinde üç bina vardı; bu binalar her kata konulan geçitlerle birbirine bağlanmıştı. *Apoyevmatini* ve *İho* adlı Rumca gazetelerin yanı sıra *Cumhuriyet* gazetesinin Fransızca basımı *La Republique* de bu pasajdaki matbaalarda basılırmış.

Pasaja girmeden, kapıdan şöyle bir baktık. Alacakaranlıkta koridor daha uzun, daha dar, daha derin görünüyordu insanın gözüne. Nihat ortalıkta yoktu.

"Daha gelmemiş galiba?" dedim.

"Gelmiş olması lazımdı. Pasajın önünde sizi bekliyorum demişti."

"İçeri girmesin bu hıyar?" diye endişeyle söylendim. "Kendini bize kanıtlayacak ya."

"Hakikaten ya, ben de niye erken gitmiş, diye düşünüyordum. Doğru söylüyorsun, bu salak bizsiz konuşacak."

Daha fazla beklemenin anlamı yoktu, demir kapıdan içeri süzüldük. Yılların tortusunu taşıyan, küf, anason, tütün, mürekkep, eski mobilya kokularını emerek adeta kendine özgü bir parfüm yaratan Suriye Pasajı'nın nemli serinliği karşıladı bizi. Giriş katındaki dükkânların çoğu kepengini indirmişti. Işıkları yanan iki dükkân da kapatmak için son hazırlıklarını yapıyorlardı. Alacakaranlıkta bakınmaya başladık. "Angel Heart" neredeydi? Yoksa yanlış mı anlamıştık, dükkân giriş katta değil, daha yukarılarda bir yerlerde miydi? Başımı kaldırıp üst katlara baktım, iki binayı bağlayan küçük geçitlerin arasından solgun ışıklar düşüyordu üstümüze. Fakat yukarılara çıkmak için acele etmedik, koridorda yürümeyi sürdürüyorduk ki, "Çık, çabuk çık dükkânımdan," diye birinin yüksek sesle konuştuğunu duyduk. Bizim Nihat'ın cılız sesi geldi ardından.

"Mürsel Bey lütfen, beni yanlış anladınız."

Adımlarımızı hızlandırdık. Koridor sona doğru iki yöne ayrılarak, pasajın iki ayrı kapısına açılıyordu. Nihat, sağ taraftaki kapının hemen yanında yer alan dükkânın girişinde,

Mürsel olduğunu tahmin ettiğimiz kabak kafalı, iriyarı birini ikna etmeye çalışıyordu.

"Kötü bir niyetim yok, sadece Kartal Göker hakkında bilgi almak istedim."

"Benim arkadaşım filan yok," diyordu Mürsel. Sesi giderek daha öfkeli çıkıyordu.

"İnkâr etmeniz anlamsız. Kartal sizin en yakın arkadaşınızdı."

"Ya, bela mısın kardeşim akşam akşam... Çek git başımdan."

"Kusura bakmayın ama sorularımın cevabını almadan hiçbir yere gitmem," dedi Nihat. O da sinirlenmeye başlamıştı.

Birden iş çığrından çıktı.

"Cevap filan vermiyorum ulan," dedi Mürsel. Eliyle Nihat'ı itti. "Siktir git! Yoksa sıçacağım ağzına!"

Nihat da kendini kaybetmişti ancak sevgili arkadaşımız kavga etmeyi bilmediğinden, adamı parmaklarıyla uzaklaştırmaya çalışıyordu. Bu işin böyle çözülmeyeceğini anlayan Mürsel, gözlerimizin önünde, bizimkinin yakasından tuttuğu gibi suratının ortasına sağlam bir kafa koyuverdi.

"Ah!" diye bir ses duyuldu. Ses Nihat'tan mı, Kenan'dan mı, yoksa benden mi çıktı anlayamadım. Mürsel hâlâ öfkesini alamamıştı. Aldığı darbenin etkisiyle sersemleyerek, karşıdaki dükkânın kepengine yaslanan Nihat'ı, "Aldın mı ulan cevabını," diyerek sarsalamayı sürdürüyordu.

"Bırak lan onu, orospu çocuğu!" diyerek Mürsel'in üzerine atıldı Kenan. Ama yanlış bir harekette bulunarak, vurmak yerine adamın elini tutmaya çalıştı. Mürsel'in affı yoktu, döndü. Döner dönmez de tıpkı Nihat'a yaptığı gibi Kenan'a bir kafa salladı. Allah'tan Kenan atik davranıp başını yana çekti de darbe boşa gitti. Ama Mürsel kavgada ustalığını göstermekte gecikmedi, hiç duraksamadan Kenan'ın midesine bir yumruk yerleştirdi. Kenan sendeledi. Biraz daha beklersem, Nihat gibi Kenan'ı da nakavt edecekti. Belimden baba yadigârı, Smith-Wesson'ı çektiğim gibi dayadım herifin ensesine.

"Kıpırdarsan, beynini uçururum."

Mürsel başını çevirecek oldu.

"Sakın ha!" dedim.

Ortalık birden sessizleşti. Kanayan burnunu tutan Nihat ve kendine gelmeye çalışan Kenan, en az Mürsel kadar şaşkın, bakışlarını elimdeki tabancaya dikmişlerdi. Yine de en çabuk toparlanan Mürsel oldu.

"Siz kimsiniz?" diye sordu.

"Tahmin et," dedim.

O sırada doğrulan Kenan, öfkesine yenilip, Mürsel'in midesine sağlam bir yumruk indirdi. Mürsel iki büklüm, dizlerinin üzerine çöktü. Yeniden soluk almaya başlayınca, "Bende para yok," dedi, "isterseniz kasaya bakın, bende para yok."

"Puşta bak," dedi Kenan. "Bizde hırsıza benzer bir hal var mı ulan." Ardından hiç düşünmeden ekledi. "Biz polisiz, anladın mı? Polis..."

"Po.. polis misiniz?" diye kekeledi Mürsel.

"Polis ya. Kartal Göker cinayetini soruşturuyoruz."

Sanki soracağımız soruya önceden hazırlanmış gibi anında yapıştırıverdi adam cevabı.

"İyi de, ben bildiklerimin hepsini Başkomiser Cüneyt'e anlattım."

İşler sarpa sarmaya başlamıştı.

"Biz Beyoğlu'ndan değiliz, Cinayet Masası'ndanız," diyerek aklıma ilk gelen yalanla Kenan'ı destekledim.

"Şimdi anlaşıldı abi," dedi Mürsel, geriye dönmeye çalışarak. "Önüne bak!" diye uyardım onu.

"Tamam abi, tamam. Beyoğlu Emniyeti'nden olmadığınız için kim olduğumu bilmiyorsunuz. Yoksa beni tanırdınız."

Kenan'ın öfkesi geçmemişti.

"Kimsin lan sen?" dedi.

Mürsel korkuyla sağa sola bakındı.

"Dükkâna girip öyle konuşalım abi."

Doğru söylüyordu, birkaç dakika daha burada kalırsak birilerinin dikkatini çekecektik.

"Tamam, bak ters bir hareket yaparsan..."

"Niye yapayını abi. Benim polislerle bir sorunum yok. Dükkândan Başkomiser Cüneyt'i arayalım. O size anlatır."

Mürsel önde, ben arkada dükkâna girdik. Kenan da, hâlâ bulanık gözlerle etrafına bakan Nihat'ı alarak peşimiz sıra geldi. Aysun'un evinde gördüğüme benzer üzerleri gotik harflerle yazılı sıra sıra CD'lerin sergilendiği tezgâhlar, karşı-

lıklı iki poster standı, kırmızı ve siyah rengin hâkim olduğu afişlerin asıldığı duvarlar.

"Abi, buyrun şöyle oturun," diye iskemleyi gösterdi Mürsel.

"O iskemleyi al, şu boşluğa getir," dedim. Ne demek istediğimi anlayamamıştı. "Şuraya, ulu efendin, şeytanın afişinin önüne."

Söylediğimi yaptı. Bakışları, hâlâ burnunu tutmakta olan Nihat'a kaydı.

"Özür dilerim abi," dedi kaygıyla. "Selpak, ıslak bez vereyim mi?"

"İstemez," dedi Nihat ama canının çok yandığı belliydi. Gözlerinden yaşlar akıyordu.

"Kenan şu burnuma bir baksana? Kırıldı galiba?"

Kenan dikkatle Nihat'ın kanlar içindeki burnuna baktı. Eliyle yokladı.

"Kırık yok," dedi. "Ama hâlâ kanıyor."

Cebindan selpak çıkardı.

"Şununla tampon yapalım. Kanı durdurur."

Mürsel'e öfkeyle baktı.

"Bir polise vurmanın cezasını biliyorsun, değil mi?"

Mürsel korkuyla ezildi.

"Abi, kendinizi tanıtmadınız ki... Ben nereden bileyim sizin polis olduğunuzu. Cüneyt Abi'nin adını verseydiniz yeterdi."

Ben, bu işin sonunda Başkomiser Cüneyt hepimizin canına okuyacak, diye düşünürken, "Cüneyt Gezmen'i nereden tanıyorsun?" diye sordu Kenan. Yine polis havasına girmişti. İşin ilginci, kapıcıdan sonra Mürsel'in de şu ana kadar bizim polis olduğumuzdan zerrece kuşku duymamasıydı. Yaşımız, dış görünüşümüz onları yanıltıyor olmalıydı.

"Ben Cüneyt Abi'ye yardımcı oluyorum. Anlarsınız işte, satanistlerle ilgili bilgileri aktarıyorum."

"Kartal Göker'in ölümünün soruşturmasında niye yardımcı olmadın?"

"Olmaz mıyım abi. Reşat Çopur ismini kim verdi sanıyorsunuz?"

Bunları söyledikten sonra duraksadı Mürsel. Tek tek bizi süzdü. Galiba uyanmıştı.

"Abi, kusura bakmayın ama sizin kimliklerinizi görebilir miyim?" diyerek iskemleden kalkmaya çalıştı.

"Otur ulan oraya," diye tabancayı suratına doğrulttum. Hemen çöktü kalktığı yere.

Nihat'ın burnuna tampon yapmaya çalışan Kenan'a bakarak, "Beyefendi kimliklerimizi görmek istiyormuş," diye alaycı bir tavırla söylendim.

"Görev başında memura mukavemetten onu içeri atınca görür kimliklerimizi," dedi Kenan.

Ancak söylediklerimiz Mürsel'i ikna etmeye yetmemişti.

"Abi, ya bana kimliklerinizi gösterin ya da Başkomiser Cüneyt'i arayalım," diye diretti.

Mürsel uyanık biriydi, onu kandırmamız artık mümkün değildi. Kartları açık oynamaktan başka çare kalmamıştı.

"Kafan karıştı değil mi?" dedim. "Çok zor bir soruyla karşı karşıyasın. Biz polis miyiz, değil miyiz? Sana bir iyilik yapacağım. Kafana bir kurşun sıkıp, soruyu da, kafanı da ortadan kaldıracağım. Böylece ebediyen huzura kavuşacaksın."

Nihat'ın burnuna tamponu yerleştirme işini bitiren Kenan'a, tabancamın namlusuyla dükkânın kepengini gösterdim.

"Şunları indirsene..."

"Abi, ne yapıyorsunuz!" diye panikledi Mürsel.

"Ateş edersem, silahın sesi duyulmasın diye dükkânı kapatıyoruz," diye açıkladım sakin bir tavırla.

Kenan anında söylediklerimi yerine getirdi. Mürsel paniklemişti.

"Ya abi, kimsiniz siz ya?"

"Polis, MİT, JİTEM, Ulusal Güvenlik, CIA, Mossad, KGB... Aklına ne kadar gizli örgüt geliyorsa onlardanız. Hayatta en nefret ettiğimiz iki şeyden biri, bize saldırılması, ki sen bu yanlışı yaptın. İkincisi ise sorularımızın cevapsız kalması. Şimdi merak ettiğim konu bu. Bakalım bu yanlışı da yapacak mısın?"

"Abi, benden ne istiyorsunuz, benim suçum yok."

"Bize vurdun ya, daha ne olsun?"

Soruyu soran, kepenkleri indirdikten sonra Mürsel'in karşısına dikilen Kenan'dı.

"Evet, sadede gelelim. Kartal Göker'i kim öldürdü?"

"Ne bileyim abi ben?"

"Az önce Reşat Çopur'un ismini ben verdim dedin ya."

"Ben, Kartal'ı, Çopur öldürdü demedim. Kartal'ın Çopur'a borcu vardı dedim. Çopur ona mal vermiyordu."

"İçmek için mi, satmak için mi?" diye sordu Kenan. İyi soruydu, içimden tebrik ettim arkadaşımı.

"İçmek için. Kartal bağımlıydı."

"Ya Aysun?" diye sordum.

"Aysun da kullandı... Çok değil, bağımlı olmadı."

"Peki Çopur'a dönelim. Kartal'ın ne kadar borcu vardı ona?"

"Üç bin dolar kadar. Olaydan bir gün önce Kartal bana uğradı. Borç para istedi. Yok, dedim. Normalde, bir yıldır para sıkıntıları yoktu. Aysun bir iş bulmuş, iyi bir gelir elde etmişlerdi. Ancak Aysun on gündür Fransa'daydı. Bizimkinin de krizi tutmuştu. Acil paraya ihtiyacı vardı. Çopur'a gitmiş. Çopur da peşin para istemiş. Kartal borç, ver deyince öncekileri hatırlatmış. Kartal yana yakıla para arıyordu. Bunların krizi tutunca, insanlıktan çıkarlar. Ne yapacakları belli olmaz. Belki Çopur'u zorladı, belki ona saldırdı. Çopur da kafasına geçirdi bibloyu."

"Bibloyu mu?" Kuşkuyla yüzüne bakıyordum. "Kartal'ın bibloyla öldürüldüğünü nereden biliyorsun? Biz öyle bir şey söylemedik."

Gözleri korkuyla büyüdü.

"Yapmayın abi!" Hatırlamaya çalıştı. "Birinden duydum. Cüneyt Abi söylemiştir. Yoksa nereden bileceğim ben bibloyu?"

"Kim bilir belki sen öldürmüşsündür Kartal'ı," diye açıkça suçladım. İyice panikledi Mürsel.

"Gözünü seveyim abi. Kartal benim kankamdı, can dostumdu. Ona niye zarar vereyim?"

"Belki sen de uyuşturucu işindesindir."

"Tövbe deyin abi. Bizim o taraklarda bezimiz yok. Boşuna kuşkulanıyorsunuz. Bana inanmıyorsanız, Başkomiser Cüneyt'e sorun. Telefonu bende var. Hemen arayalım isterseniz."

"Ya Aysun?" diyerek konuyu değiştirdi Kenan. "Onu kim öldürdü?"

Çekingen gözlerle yüzümüze baktı Mürsel.

"Niye sustun?" diye gürledi Kenan. "Yoksa gerçekten de katil sen misin?"

"Yok abi, ben niye öldüreyim o zavallı kızı?"

"Zavallı kız ha?" diye yineledi Kenan. "Demek acıyorsun Aysun'a?"

"Acıyorum tabii. Kızcağızın tek suçu, bizim Kartal serserisine âşık olmaktı."

"Görüyor musun," dedi Kenan başıyla Mürsel'i bana göstererek, "ölmüş arkadaşının ardından nasıl konuşuyor?"

"Arkadaşım filan ama kendi hayatını da mahvetti, kızınkini de..."

"Neyse soruyu geçiştirme. Söyle bakalım kim öldürdü Aysun'u?"

"Abi, nereden bileyim ben?'"

"Çopur'u bilmişsin ama," dedi Kenan.

"Ben sadece tahminde bulundum."

"Ama Çopur bu yüzden hapis yatacak..."

"Abi, gözünüzü seveyim bunlar aramızda kalsın. Başkomiser Cüneyt beni korurdu."

"Sorularımıza cevap verirsen biz de koruruz."

"Hem de Başkomiser Cüneyt'ten daha iyi..." Gözucuyla, burnunun kanı dursun diye başını yukarı kaldıran Nihat'a bakarak sürdürdüm konuşmayı. "Arkadaşımıza bunu yapmış olmana rağmen."

"Evet, konuya gelelim," dedi Kenan. "Söyle bakalım Aysun'u kim öldürdü?"

"Adımı vermeyeceksiniz değil mi?"

"Vermeyeceğiz dedik ya oğlum," dedi Kenan.

"Çopur'un arkadaşları."

"Neden yapsınlar?" diye sordum.

"Aysun, Çopur hakkında ifade vermesin diye."

"Aysun da, Kartal'ı, Çopur'un öldürdüğünü mü düşünüyordu?"

"Başka ne düşünebilir ki?"

Kenan girdi devreye.

"Sana öyle mi söyledi?"

"Yoo, Kartal öldükten sonra Aysun'la görüşme fırsatım olmadı."

Kenan eliyle Mürsel'in arkasındaki şeytan afişini göstererek sordu:

"Ya Kartal'ı senin efendine tapanlar öldürdüyse?"

"Satanistler mi? İmkânsız..."

"Niye, *Şeytan İncili*'nde, efendimiz Mefistofales'e kurban verin demiyor mu?"

"Yanlış biliyorsunuz abi."

"Nasıl yanlış biliyorum oğlum, geçen yıllarda bir grup genç kendi arkadaşlarını öldürmedi mi?"

"Abi, satanist olmayanların arasından da arkadaşlarını öldürenler çıkmıyor mu? Bu çocuklar, yani Kartal, Aysun, benim müşterilerim filan öyle insanlar değiller. Cüneyt Abi'ye sorun ben ona durumları bildiriyorum." Duraksadı. "Yani polisseniz diyorum. O size anlatır. Bunlar müzik dinliyorlar, konserlerde bir araya geliyorlar. Evlerine beş köşeli yıldız resimleri çiziyorlar, duvarlarına işte bu arkada duran afişlerden asıyorlar. Bir tür gençlik heyecanı. Öyle cinayetler, kanlı ayinler filan yok. Yanlış abi."

"Ya uyuşturucu, eroin filan..."

"Benim buraya takılanlardan eroin kullanan pek çıkmaz. Paso şarap içerler. Kutsal içki hesabına. Uyuşturucu kullananlar da hap filan alırlar. O kadar."

"Ama Kartal eroin kullanıyormuş."

"Doğru da, bunun satanizmle, black metalle ilgisi yok. Herif önceleri senfonik rock dinliyordu. O zamanlardan beri bağımlı. Klasik Türk Müziği dinleyen adam eroin kullanmaz mı? Yani saçma bağlantılar bunlar..."

"Peki bu gençler niye satanist oluyorlar?"

"Abi dedim ya, gençlik heyecanı. Ailesine gıcık oluyor, öğretmenine gıcık oluyor, komşusuna gıcık oluyor, herkese gıcık oluyor. Haksızlar mı abi? Bu millet insanlıktan çıkmadı mı? Neyse... Her şeyi kırmak, yıkmak, bozmak istiyor. Yapamıyorlar tabii. Kolay değil maça ister bu işler. Çoğu da hali vakti yerinde ailelerin çocukları. Bazılarına da rahat batıyor. İşte, farklı olacak ya. Ona göre saçını uzatıyor, kestiriyor, giyiniyor, dövme yaptırıyor... Bir gruba dahil oluyor. Kimlik meselesi. Necisin dendiğinde satanistim, black metal dinliyorum filan demek önemli yani. Yoksa adam öldürmekmiş,

kanlı törenlermiş, bunların çoğu gazeteciler tarafından abartılan olaylar. Maksat sansasyon olsun..."

"Nicholas Flamel diye birinin adını duydun mu?"

Sorumu hiç garipsemedi Mürsel.

"Şu simyacı mı? Onun satanistlerle ilgisi yok abi. Aysun takmıştı herife. Fransa'dan afişlerini getirmişti. Yılanlar haçlar filan. Hem kendi evinde vardı hem de Kartal'ın evinde."

"Nicholas Flamel neden ilgisini çekiyordu Aysun'un?"

"Aysun iyi kızdı filan da biraz tuhaftı abi. Ölümden çok korkardı."

"Sen korkmaz mısın?" dedi Kenan.

"Yok abi, öyle değil. Şimdi bu Nicholas Flamel güya ölümsüzlüğün sırrını bulmuş ya. Aysun da gerçekten de bulmuş mudur acaba, diye konuşurdu. Aklını ölümsüzlükle bozmuştu yani."

Kendimi tutamayıp gülmeye başladım. Kenan oralı olmadı.

"Peki bu Nicholas'ın öğretisini benimseyen bir tarikat var mı? Fransa'da filan diyorum yani..."

"Bilmiyorum abi. Bu Flamel hikâyesini yaşlı bir kadından öğrenmiş. Hatta kadın gençken İstanbul'da da bulunmuş. Rus kökenli miymiş neymiş, hani Beyaz Rus diyorlar ya. Nataşalar değil, çok eski... Devrimden kaçanlar. Yaşlı kadın onlardanmış. Galiba adı da Katerina..."

"Catherine mi?"

"Öyle bir isim işte. Ama Aysun ondan bahsederken, Katya da diyordu."

Bu rastlantı üçümüzün de ilgisini çekmişti ama, "Katya mı?" diye mırıldanan Kenan oldu.

"Evet, evet çok iyi hatırlıyorum. Aysun çok etkilenmişti kadından. Sık sık bahsederdi."

Emin olmak için sordum:

"Kadın yazar mıymış?"

"Yazarmış. Roman değil, şu ünlü insanların hayatlarını yazıyorlar ya."

"Biyografi," diye hatırlattım.

"Evet, biyografi. Nicholas Flamel üzerine de bir kitap yazmış. Aysun'u etkileyen de sanırım o kitap olmuş."

Mürsel'in anlattıkları öğrendiklerimizle uyuşuyordu. Demek ki samimiydi ancak bizim samimiyetten çok, bilgiye ihtiyacımız vardı.

"Bu kadın tarikat üyesi filan olabilir mi?" diye sordum.

"Katya mı? Yok canım daha neler? Kadın yazar diyorum ya abi."

"Yazardan tarikat üyesi çıkmaz mı? Bizde tarikatlara göbekten bağlı ne yazarlar var."

"Abi, çok bilmiyorum ama bu kadın saygın biri. Yani Aysun öyle anlatıyordu. Öyle tarikat, simya, şeytan filan da yok. Kadın bildiğin yazar... Olsa Aysun söylerdi zaten. Aysun söylemese, Kartal söylerdi."

"Aysun bu kadın için bir iş mi yapıyordu?"

Soruyu soran Kenan'dı.

"Olabilir. Kadınla yazıştıklarını biliyorum. Bir de Aysun'un eline para geçmeye başladı. Bana pek bahsetmediler de, galiba bu kadın para yolluyordu Aysun'a."

"Emin misin?"

"Emin değilim. Yalnız bizim Kartal çulsuzun teki. Aysun'un da üniversiteden aldığı kıytırık bir maaş var. Bunlar son bir senedir iyi yaşıyorlardı. Sıkıntıları aza indi. Nerden geliyor abi bu değirmenin suyu?"

"Sıkıntıları aza indi diyorsun da Çopur'a borçları varmış."

"Kartal'ın borcu var abi. Aysun o borcu da özellikle ödemiyordu ki Kartal kolayca uyuşturucu bulamasın diye. Yoksa parasız oldukları için değil. Bakmayın tuhaf filan dediğime Aysun sağlam kızdı. Kartal'a fazla para bırakmazdı. Yaşasalardı bence Kartal'ı uyuşturucudan da kurtarırdı."

Eğer çok usta bir yalancı değilse, Mürsel bildiklerinin hepsini anlatmıştı bize. Artık bu tehlikeli oyuna son vermenin zamanı gelmişti.

"Peki Mürsel Efendi," dedim tabancamı yüzüne doğru sallayarak, "bu bilgileri değerlendireceğiz. Eğer bizi yanıltmaya kalktıysan..."

"Yok abi, ben sizi niye yanıltayım..." diye mırıldandı Mürsel. "Ama siz de benim adımı vermeyeceksiniz değil mi?"

"Söylediklerin doğruysa kaygılanmana gerek yok," dedim.

Yirmi Beşinci Bölüm

Hem müzik market sahibi, hem satanist, hem polis muhbiri Mürsel'i kuşkuları, korkuları, sırlarıyla müzik marketinde bırakıp, son ışıkları da sönmekte olan Suriye Pasajı'nın yan kapısından kendimizi sokağa attığımızda tuhaf bir heyecan hissediyordum. Sanki yeniden lise günlerini yaşıyorduk, o yıllardaki yaramazlıklardan birini yapmış, okula dönüyorduk. Tek farkla, artık grubun lideri Kenan değil bendim. Üstelik soruşturma benim belirlediğim rotada ilerliyordu. Kenan nasıl karşılıyordu acaba bu durumu? Yüzünde muzaffer bir gülümseyişle hızlı hızlı yürüyüşünden anladığım kadarıyla liderliği bana bırakmış olmaktan hiç rahatsız değildi. O da benimkine benzer bir heyecana kaptırmıştı kendini. Birazdan neşeli bir ıslık tutturursa hiç şaşırmazdım. Ya Nihat? Gözlerim, ikimizin bir adım gerisinde kalmış, çelimsiz arkadaşıma takıldı. Yüzü acıyla kasılmıştı, bize ayak uydurmak için hızlı yürümeye çalışıyor, pek beceremiyordu. Galiba titriyordu da. Yavaşladım.

"Nihat iyi misin?"

"Üşüyorum, içim ürperiyor. Çok kan kaybetmedim değil mi?"

"Yok canım? Burnun ne kadar kanamış olabilir ki? Yok, kansızlık değil, biraz sarsıldın. Kızılay dispanserine gidelim de bir baksınlar," dedim.

Nihat'ın kan çanağına dönmüş gözleri endişeyle büyüdü. Durduğumuzu fark eden Kenan da yanımıza gelmişti.

"Selim doğru söylüyor," dedi, "bir şeyciğin yok. Yine de bir uzman görse iyi olur." Bana döndü. "Neden Taksim İlkyardım Hastanesi'ne gitmiyoruz?"

"Orada polis vardır. Ne oldu, diye tutanak tutarlar. Başımız ağrımasın."

"Yok, yok," dedi polis lafını duyan Nihat. "Kızılay'a gidelim ama Beyoğlu'na çıkmayalım. Tanıdık biri görür, ayıp olur. Bu yaşımızdan sonra millete rezil olmayalım."

Madem böyle düşünüyorsun, neden bizi beklemedin a benim salak arkadaşım diyecektim, dilimin ucuna kadar geldi, vazgeçtim.

"Bir taksiye binelim," dedi Kenan. Gideceğimiz yer Tarlabaşı Caddesi'nin üzerindeydi, bize uzaklığı beş yüz metre ya var, ya yoktu ama Nihat'ı yürütmesek iyi olurdu. Karanlık sokak bizi Tepabaşı'na çıkardı. Pera Palas'ın önünde duran bir taksiye atladık. Havaalanı ya da Boğaz'daki pahalı balık restoranları gibi turistlerin tercih edeceği uzak mesafe yerine hemen burnumuzun dibindeki Kızılay dispanserine gideceğimizi duyan taksicinin suratı ekşidi. Kenan baktı adam bizi indirmeye niyetli, taksimetrenin yazacağı miktarın birkaç katı tutarındaki parayı eline sıkıştırdı.

"Taksimetreye gerek yok, al şunu."

Fazla parayı görünce anında yavşadı taksici.

"Tamam abi," dedi, "ayıpsın paranın lafı mı olur."

Beyoğlu'nda gece alemi henüz başlamadığı için dispanser sakindi, gençten bir doktor ilgilendi Nihat'la. Tamponu çıkardı, kanama durmuştu. Burna dokundu, ışıklı bir aletle içine baktı. Sonra beyinle ilgili basit bir takım kontroller yaptı.

"Ağrın var mı?" diye sordu.

"Biraz, ama üşüyorum."

"Sana bir iğne yapalım, hem ağrını keser hem de üşümezsin"

İğneyi yaptıktan sonra, "Önemli bir durum yok," dedi doktor umursamaz bir tavırla, "biraz sarsılmış, dinlenmesi gerek."

Beyoğlu'nda bu türden olaylara o kadar alışkındı ki, ne olduğunu sormamıştı bile. Dispanserden çıkınca, "Doktoru duydun Nihatcım," dedim, "eve git, bir güzel dinlen."

Nasırına basmışım gibi parladı Nihat.

"Deli misin abi! Eve gider miyim hiç! Melek beni böyle görürse ağzıma sıçar."

"Ne yapacaksın peki?"

Onun yerine Kenan söyledi ne yapacağını.

"Bize gelirsin," dedi. "Bir duş alırsın, sonra sağlam bir akşam yemeği yeriz. Ama önce Katya'yla buluşmamız lazım. Şu anda Baraka'da beni bekliyordur."

"Olur da," dedi Nihat, "gömlek de kan olmuş baksana. Caddeye çıkalım da bir gömlek alalım."

"Gerek yok, benimkilerden birini giyersin."

"Seninkiler büyük geliyor abi bana. Geçen ay sarhoş olup üstüme kustuğumda da senin gömleklerden birini vermiştin. Palyaço gibi olmuştum."

"Gömleği düşünmeyin, ben mağazayı arar, getirtirim. Ne renk severdiniz Nihat Bey?"

"Kahverengi," dedi arkadaşım gülümsemeye çalışarak. "Bir numara olsun lütfen."

"Hayhay beyefendi, tabii bu saatte kimse kaldıysa."

Hiç değilse gömlek açısından şanslıydı Nihat. Bizim tezgâhtar çocuklardan birini yakaladım. Patronunun isteği onu biraz şaşırtsa da, "On dakikaya kadar getiriyorum efendim," diyerek beni düş kırıklığına uğratmadı.

"Sen de Baraka'ya gelsene Selim," dedi Kenan.

"Tamam ama uzun kalamam, bir kadeh rakı içip kaçarım."

Nihat'ın gömlek siparişini de verdikten sonra Tarlabaşı'ndan Beyoğlu'na uzanan Balo Sokak'a girdik. Sokağın sağ girişinde eski, karanlık bir bina uzanıyordu. Apartmanın önünde, en genci bile bizden en az on yıl daha yaşlı üç kadın oturuyordu. Abartılı makyajları, babamın zamanında moda olan süslü giysileriyle, şehvetten çok acıma hissi uyandırıyorlardı insanda. Önünde oturdukları, müşterilerini kabul ettikleri bina da tam kendilerine göreydi. İçeride elektrik bile yoktu, kadınlardan en az iki kat daha yaşlı görünen binanın islerle kararmış kapısının aralığından, mum ya da gaz lambasından yayıldığını düşündüğüm cılız, kırmızı bir ışık düşüyordu kaldırıma. Yanlarından geçerken, nereden çıktığını anlayamadığımız, orta yaşlı, uzun boylu bir pezevenk belirdi önümüzde.

"Buyrun beyler, kızlar sizi bekliyor."

Pezevenkten uzak durmaya çalışarak, "Sağ ol kardeşim, istemeyiz," dedim.

Kenan kıkırdamaya başlamıştı. Adama ben cevap verdim ya, herif peşimi bırakmadı.

"Abi," dedi sırdaş bir sesle, "şimdi sen kızlar yaşlı diyorsun. Önemli olan gençlik değil tecrübedir abi. Karı malak gibi altında yattıktan sonra, on sekiz yaşında olsa ne olur. Bunlarda bir muamele var, zevkten kudurursun valla..."

Benim de içimden gülmek geliyordu, ama herif iyice sırnaşacak diye kendimi tutuyordum. Adamı aşıp geçmek istedim. Adam elini kaldırdı. Evet ellerini değil, elini kaldırdı. İşte o anda fark ettim sol kolunun olmadığını. İçim bir tuhaf oldu. Ama adam kendi durumunu yıllar önce kabullendiğinden, mesleğinin inceliklerini göstermeyi sürdürdü.

"Abi, benden sana dost tavsiyesi, bu kızları kaçırma."

"İstemiyorum kardeşim," diyerek sonunda geçmeyi başardım. Adam arkamdan söylenmeyi sürdürdü.

"Böylesini bulamazsın abi. Gel fırsatı kaçırma abi."

Kendimi tutamayıp gülmeye başlarken, adam bizden umudu kesmiş olmalı ki, sokaktakilere yöneldi. Bilimsel deyimiyle kamusal alana satışa başladı.

"Abilerim, abilerim bunda ayıp yok abilerim... Am isteyene am, göt isteyene göt veriyoruz abilerim."

Yediği sopanın verdiği acıyı unutan Nihat da Kenan gibi kopmuştu. Bir yandan yürüyor, bir yandan birbirlerine yaslanıp gülüyorlardı. Kenan, tek kollu pezevengin pazarlama sözlerini nakarat gibi tekrarlayıp duruyordu.

"Abilerim abilerim, am isteyene am, göt isteyene göt veriyoruz abilerim."

Baraka'ya girinceye kadar tekrarlayıp durdu bu nakaratı. Eğer barda Katya'yla sohbet eden Melek'i görmeseydi eminim bütün gece boyunca da tekrarlardı. Melek'i görünce sadece Kenan'ın değil üçümüzün de soluğu kesildi. İşin kötüsü onlar da bizi görmüşlerdi. Yani artık kaçma fırsatımız da yoktu. Gözucuyla Nihat'a baktım. Cesur görünmeye çalışıyordu, yine de ayağını sürüyerek arkada kalmayı seçti. Barın içi loştu, Melek uzaktan kocasının halini fark edememişti. Dün benden kopardığı bağışın etkisiyle olacak, ilk kez tatlı tatlı

gülümsüyordu. Tahmin edilebileceği gibi bu gülümseme uzun sürmedi. Nihat'ın patlamış dudaklarını, şişmiş burnunu görünce, önce şaşkınlıkla baktı kocasına. Şaşkınlığın öfkeye dönüşmesi çok sürmedi.

"Nihat ne bu halin?" diye bağırdı. Melek'in ses tonu öyle ürkütücüydü ki, iki masa ötemizde kendilerini Fransız usulü öpüşmenin tatlı ürpertilerine bırakan genç çift, sanki kızın babası tarafından yakalanmış gibi korkuyla birbirinden ayrıldılar. Melek azarlar gibi sormayı sürdürdü.

"Ne oldu diyorum sana? Ne bu halin?"

"Kavga ettik," dedi Nihat.

Sanki olanları biliyormuşçasına bilgiç bir edayla başını salladı Melek.

"Sopa yedim desene şuna. Söyle bakalım kim yaptı bunu sana?"

"Anlatacağım Melekcim, ama biraz sakin olur musun?"

Valla Nihat umduğumdan daha iyi idare ediyordu durumu. Fakat Melek'in öyle kolay kolay durulacak hali yoktu.

"Nasıl sakin olurum, şu haline bak, gömleğin kan içinde kalmış." Söyledikleri öfkesini dindirmemişti. Suçlu ararmış gibi önce bana baktı, içimden eyvah, dedim, Allah'tan bakışları bende çok durmadı, Kenan'a geçti.

"Ne oldu? Kimle kavga etti bu?"

Nihat araya girmeyi denedi.

"Ya serserinin biri, beni yanlış anladı..." diyecek oldu. Melek sağ elinin işaretparmağını kocasının gözüne sokarcasına uzattı.

"Bana yalan söyleme Nihat! Sizin şu simyacı merakınızı bilmediğimi mi sanıyorsun. İşte sonunda bulmuşsunuz belanızı."

Kenan, Nihat ve ben aynı anda Katya'ya baktık. Genç kadının yüzünü utangaç bir ifade kapladı. Ben söylemedim dercesine ellerini salladı. Geniş açıklama ise Melek'ten geldi.

"Katya'yı suçlamayın boş yere. Dize ağzından kaçırdı. Akılsız kız gitmiş sizin için düzinelerce kitabı toplamış. Salak, babasının kızı işte. Sanki başka işi yokmuş gibi, sizin aklınıza uyup simyacılıkla, büyücülükle uğraşıyor."

Kızının olaya karışmış olması Nihat'ı daha da zor durumda bırakmıştı.

"Dize'nin bu işle ilgisi yok," demeye kalktı.

"Sus!" diyerek çemkirdi Melek. "Bir de utanmadan kızımı bana karşı savunuyor. Şu haline bak. Senin savunulmaya ihtiyacın var."

Bakışlarını yeniden bana çevirdi, yandık işte sonunda sıra bana gelmişti, bu kadınla nasıl baş edecektim, neyse ki, bu kez de beni es geçip yine Kenan'da durdu.

"Ama arkadaşların bile savunmamış seni. Bak Kenan Bey'de yara, bere var mı? Yok. Bir de kendi suratına bak. Burnun patlıcan gibi şişmiş, dudakların yarılmış. Yarın mosmor halkalar olacak gözlerinin önünde. Komşulara ne diyeceksin? Beni karım mı dövdü diyeceksin?"

Melek'in edepsizliklerine alışkındık, ama bu kez kendini de aşıyordu. Nihat'ın yüzü bembeyaz olmuştu. Bu kadını durdurmak gerekiyordu, yoksa hiç dinlemez Nihat'ı tokatlamaya kalkardı. Katya benden önce davrandı.

"Melek yapma! Adam zaten acı çekiyor."

"Beter olsun! Salaklıklar yaparsa sonu böyle olur işte."

"Nihat salaklık yapmadı," dedi Kenan. Bakışları da, sesi de ciddiydi. Sanırım zıvanadan çıkmak üzereydi. "O sadece bana yardım etmeye çalışıyordu."

Melek'in alttan almaya hiç niyeti yoktu. Ne hatır dinliyordu ne gönül.

"Sen ondan iyi misin sanki?" diye çıkıştı Kenan'a. "İşin gücün abukluk. Çok paran var ya... Ne yapacağını bilemiyorsun. Bu memlekette insanlar bir lokma ekmek için çırpınıp duruyor. Sen de oturmuş ölümsüzlüğü arıyorsun... Ne yaparsan yap, umurumda değil ama arkadaşlarını bu işe bulaştırma. Neden senin yüzünden yaralansın bu insanlar? Bu insanların eşleri, çocukları var. Başlarına bir bela gelse onlara sen mi bakacaksın?"

Kenan kötü olmuştu, ne diyeceğini bilemedi.

"Haksızlık ediyorsun," dedi Nihat. Onun da sinirlendiğini hissediyordum. "Bu işe kendim girdim."

Artık onları yalnız bırakamazdım.

"Doğru söylüyor," dedim, "biz bu işe kendi isteğimizle katıldık."

"Aptallığınızdan," dedi Melek tükürükler saçarak. "Erkek milleti değil misiniz, hepiniz aynısınız, hepiniz salaksınız. Bak Katya bulaşıyor mu bu işlere?"

Katya sıkıntıyla kımıldadı.

"Öyle söyleme Melek, bu işte ben de onların yanındayım."

"Peki sen niye sopa yemedin o zaman? Bırak sopayı, stüdyodan ayrılmadın bile. Çünkü sen kadınsın." Katya'yla fazla meşgul olmadı, yeniden Nihat'a döndü. "Kadınların en aptalı bile sizden akıllıdır be... İçlerinde en salağı da bizimki."

"Melek sözlerine dikkat et," dedi Nihat, ellerini masanın üzerine koymuştu, dik dik bakıyordu karısına. "Kırıcı olmaya başlıyorsun."

Melek de bizim kadar şaşırmıştı.

"Ne... Ne diyorsun sen be?"

"Sözlerine dikkat et diyorum," dedi. Daha bir saat önce sopa yemiş olmasına rağmen yeniden kavgaya hazır gibiydi. Melek gözlerini kısarak öfkeyle baktı kocasına. "Etmezsem ne olacak?"

"Gitmeni istemek zorunda kalırım."

Sadece masada değil, koca Baraka'da buz gibi bir hava esiyordu. Nihat'ın daha önce karısıyla bu tonda konuşmadığına yemin edebilirdim. Melek'in şaşkınlığı hayrete dönüşmüştü.

"Sen... Sen ne söylediğinin farkında mısın?" dedi. Sesinin tonu bir perde düşmüştü.

"Ben ne söylediğimin farkındayım da sen değilsin. Hiç de olmadın. Ama bu gece arkadaşlarıma daha fazla hakaret etmene izin vermeyeceğim."

Melek ne diyeceğini bilemedi, yutkundu. Geri adım atacağını, uzlaşma yolu arayacağını düşündüm. Tabii ki yanılmıştım; Melek öyle kolay pes edecek bir kadın değildi.

"Demek beni kovuyorsun?"

"Kovmuyorum, sadece kendi onurumu savunuyorum."

"Onurunu seni döven adamlara karşı savunsaydın."

"Merak etme, onu da yaptım. Bana elini kaldıran adam, belasını buldu..."

Afallama sırası Melek'e gelmişti.

"Evet," diye yalanını sürdürdü Nihat, "masaya oturur oturmaz hakaretler yağdırdığın arkadaşlarım herifin ağzının payını verdiler. Adam hastanelik oldu. Bu iki adama iyi bak.

Sen yokken onlar benim hayatımdaydılar. Ve hiçbir zaman beni senin kadar aşağılamadılar. Üstelik beni her zaman senden çok sevdiler."

"Bu saçmalıkları dinlemek istemiyorum," diyecek oldu Melek.

"İşine gelmedi değil mi Melek Hanım?"

"Ne işime gelmeyecek. Üç deli bulmuşsunuz işte birbirinizi."

Toparlanmaya başlarken, Katya'ya baktı. "Seni de uyarıyorum kızım. Bunlardan ne köy olur, ne kasaba. Bir an önce yakanı sıyırıp uzaklaşmaya bak. Yoksa senin de başını belaya sokarlar."

Ayağa kalktı, öfkeyle kocasına baktı.

"Ben gidiyorum, umarım bu akşam eve gelmeye kalkmazsın."

"Evin senin olsun," dedi Nihat. "Otur rahat rahat şiirini yaz."

"Şiir lafını ağzına alma, senin gibi değersiz insanların ağzına yakışmıyor."

"Yapmayın arkadaşlar. Kocaman insanlarsınız, Melek otur da şu işi tatlıya bağlayalım," diyecek oldum.

"Sen bu işe karışma Selim," diye tersledi Melek. "Bu benimle eşim arasında."

Eşim sözcüğünün üstüne basa basa söylemişti. İyi, ben de sesimi çıkarmadım.

"İşte gidiyorum. Ne haliniz varsa görün." Bir adım attı. Gidiyordu ancak rahatlayamamıştı. Durdu, geri döndü. Çakmak çakmak olmuş kara gözlerini üstümüze dikti. "Üçünüzü de uyarıyorum. Bu işe kızımı bulaştıracak olursanız, elimden kimse kurtaramaz sizi."

Bunları söyledikten sonra hışımla çekip gitti. Gitmesiyle birlikte sadece bizim masa değil, bardaki herkes rahat bir nefes aldı.

"Kötü oldu be," dedim.

"İyi oldu," dedi Nihat kararlı bir tavırla. "Yeter, bıktım abi bu karıdan. Bu kadar terbiyesizlik olmaz ya!"

"Çok kötü oldu," dedi Kenan da. "Abi, ben size söylemiştim. Bak benim yüzümden yuvan dağılacak. Ben de vicdan azabı duyacağım."

"Ben de kendimi kötü hissediyorum," dedi Katya. "Böyle yapacağını bilseydim yanımda getirir miydim? Stüdyoya geldi, Nihat'ı sordu. Ben de bir yere kadar gittiğinizi söyledim. Bana Nicholas Flamel'le neden ilgilendiğinizi sordu. Geçiştirmeye çalıştım ama Dize'den olanı biteni öğrenmiş. Ben konu hakkında tek kelime anlatmadım. Zaten bana geldiğinde çok mutsuzdu. Kazanmayı umduğu bir şiir ödülü varmış, genç bir şaire vermişler. Solcu lobisi diye hakaret etti jüridekilere. Güya ödülü kazanan şair, sol bir partinin militanıymış da o yüzden seçmişler. Hakkımı yediler, diye bana dert yandı. Ben de onu sakinleştirmeye çalıştım. Oturduk karşılıklı birer kahve içtik. Rahatlamaya başlamıştı. Stüdyodan birlikte çıktık. Bana, nereye gideceksin, dedi. Baraka'ya, dedim. Ben de geleyim mi, diye sordu. Onu üzgün haliyle bırakmak istemedim. Böyle olacağını bilseydim, mutlaka atlatırdım."

"Üzülme Katyacım," dedi Nihat, "bu işte ne senin kabahatin var ne de Kenan'ın. Eğer kabahatli biri varsa o da, bu kadınla evlendiğim için benim. Ama yeter." Eliyle gırtlağını gösterdi. "Artık şurama geldi. Benden bu kadar abi!"

Keşke söylediklerini yapabilecek bir adam olsaydı, içim daha rahat olurdu. Ne ki, bu gece yaptığı sert çıkışa rağmen, yarın sabah Melek'e giderek özür dileyip, beni eve al, demeyeceğinden emin olamıyordum. Bunu yaptığında Melek'in onu gerçekten mahvedeceğini bildiğimden arkadaşım için kaygılanmaktan kendimi alamıyordum. Belki de tedirginliğim boşunaydı, baksanıza Nihat ilk kez karısını masadan kovma cesaretini göstermişti, belki de bundan sonra Melek'le tüm ilişkisini kesecekti, iyi bir durum değildi tabii. Bir ailenin yıkılmasını kim ister? Zavallı Dize, zaten başarılı bir öğrenci değildi, çok daha kötüye gidecekti dersleri. Nihat da iyice dağılacaktı. Onu toparlamak görevi de Kenan ile bana düşecekti yine.

"Ooo, kimler gelmiş," diyen Erdinç'in dost sesiyle kıpırdanır gibi oldu masamız. Anlaşılan barmenlerden tüyoyu almıştı Erdinç. Ortamı rahatlatmak için masayı şöyle bir süzüp, "Ee, kimse bir şey içmiyor mu?" dedi.

Olay öyle hızlı gelişmişti ki içki söylemeyi bile unutmuştuk. Üçümüze rakı söyledik. Nihat ağrı kesici aldığından kah-

ve içmekle yetinecekti. Kadehlerimizden ilk yudumları aldık, Erdinç, sevdiğimizi bildiği için Sade adlı caz şarkıcısının parçalarını çalmaya başladı ama boşuna. Ne anasonun ağzımıza yayılan hoş tadı, ne Sade'nin insan ruhuna huzur veren, sakin, ılık sesi tatsızlığımızı gideremedi. Birinci kadehler tamamlanıp, ikinciye geçilirken bile açılamamıştık. Bir ara Katya, eski arkadaşlarıyla konuşmak için masadan kalktı. Sanki onun kalkmasını bekliyormuş gibi, "Ya Selim," dedi Kenan, "Mürsel denen heriften ayrıldığımızdan beri soracağım, fırsat olmadı. O tabanca neydi ya?"

Sahiden de Suriye Pasajı'ndan çıktığımızdan beri "muhteşem baskınımız" üzerine hiç konuşmamıştık. Melek silindir gibi geçmişti üzerimizden. Kenan'ın sorusuyla birlikte Nihat'ın da gözlerinde bir ışıltı belirdi. Ben de pişkin pişkin sırıtarak masanın üzerine eğildim.

"Lafa bak, sen getir dedin ya?"

"Ne zaman?"

"Ocakbaşında. Hatırlamıyor musun? Babanın ruhsatlı tabancasını bana ver demedin mi?"

"Doğru," diye atıldı Nihat. "Sen söyledin ya, oğlum babanın ruhsatlı tabancasını bana ver, diye."

İşte eski heyecanı yerine gelmişti çocuğun.

"Valla hatırlamıyorum be, demişimdir herhalde."

"Dedin, dedin, ben de tabancayı sana vermek yerine yanımda getirdim. İyi ki de getirmişim. Yoksa Mürsel ağzımıza sıçacaktı hepimizin."

"Sıçtı zaten," dedi Nihat burnuna dokunarak. "Hâlâ acıyor. Bunun kırık olmadığından emin misiniz oğlum?"

"Mızmızlanma Nihat, doktor baktı ya," diye susturdum onu.

"Yok arkadaş," diye söylendi Kenan. "Şu Mürsel denen herif sahiden sıkıymış. İyi ki getirmişsin tabancayı. Yoksa beni de, seni de bir güzel ayıklayacaktı herif."

"Yaşlanmışız abi," diye yazıklandı Nihat. "Bundan on sene önce olacaktı ki..."

Kenan elini kaldırdı.

"Bırak ya Nihat, kabul et, oğlan iyi kavga ediyordu. On sene önce de olsa herif marizlerdi bizi."

Melek'i masadan kovdu ya bizim oğlanın ayranı iyice kabarmıştı.

"Bok marizlerdi. Ağzına sıçardım ben onun. Gerçi şimdi de sıçardım da, boş bulunduk bir kere."

"Seni bilmem ama bizim Orhan'ı getirseydim, işte o zaman yanmıştı Mürsel..."

Konuyu bilmeyen Nihat soran bakışlarını yüzüme dikmişken, cep telefonum çalmaya başladı. Açtım. Biri Fransızca konuşuyor, tanımam uzun sürmedi. Pierre Duguie'ydi. Bu gece merkezleri Milano'da olan, bir İtalyan şirketinin iki yetkilisiyle yemek yiyecekmiş. Bizim fabrika meselesini adamlara çıtlatmış, olaya sıcak bakmışlar. Benimle yüz yüze görüşmek istiyorlarmış. Yarın sabah İtalya'ya uçacaklarmış. Eğer onlarla görüşmek istiyorsam, ertesi gün Milano'da buluşabilirmişiz. Kabul edersem Pierre de Paris'ten gelecekmiş.

"Ruslardan yakamızı zor kurtarmışken, şimdi de İtalyan mafyasına yakalanmayalım," dedim.

Telefonda bir kahkaha sesi duyuldu.

"Yok, yok, bu adamları tanıyorum. Bunlar namuslu adamlar."

Fabrikayı açmak benim için çok önemliydi, ama bir yandan da cinayet soruşturması yürüyordu... Ne diyeceğimi bilemedim.

"Seni beş dakika sonra ararım," diyerek telefonu kapattım. Arkadaşlarım merakla bana bakıyorlardı.

"Kimdi o?" diye sordu Kenan.

Durumu kısaca anlattım.

"Neden geliyorum demedin?" diye sordu Kenan.

"Oğlum tam soruşturmanın ortasındayız."

"Deli misin Selim!" diye çıkıştı. "Böyle fırsat kaçar mı?" Dostça koluma vurdu. "Beni düşündüğünü biliyorum. Bunun için sağ ol. Ama işlerin de aksamasın abi. Zaten Melek'in konuşmasından sonra kendimi bombok hissediyorum."

"Bırak o manyak karıyı ya," dedi Nihat.

"Öyle söyleme Nihat. Tamam kadın asabi, saldırgan filan da, söylediklerinde haklı. Abi, sizin başınıza bir iş gelse, ben bunu nasıl açıklarım? Karılarınıza, çocuklarınıza ne söylerim abi?" Ağır ağır başını salladı. "Melek haksız değil Nihat."

Bir an Kenan bu işten vaz mı geçiyor diye umutlandım. Belki de biraz acele davranarak, "Ne yapacağız peki Kenan?" diye sordum.

Yakışıklı arkadaşım ela gözlerini benden kaçırarak, "Bilmiyorum abi," diye mırıldandı. "Doğru olan bu soruşturmadan vazgeçmek. Ama bu saatten sonra bunu yapabileceğimi sanmıyorum."

"O zaman dert etmenin âlemi yok."

Beni bağışlayın türünden bir gülümseme belirdi Kenan'ın yüzünde.

"Ama İtalyanlarla görüşmeye git abi. Nihat'ın yuvasını yıktık, bari seni iflas ettirmeyelim."

"Ondan yana kaygılanma. AZYA kolay kolay iflas etmez."

"Biliyorum, biliyorum. Ama hakikaten sen işine bak. Biz Nihat'la idare ederiz. Zaten evden de kovuldu. Bana taşınır, birlikte senin boşluğunu doldururuz. Hem senin işin ne kadar sürer ki?"

"Belli olmaz, bir hafta kadar sürebilir."

"Bir hafta nedir ki oğlum? Biz de o arada şu Çopur'un hikâyesini öğrenmeye çalışırız. Mahkemesi mi, duruşması mı ne sonuçlanmış olur."

"Kenan doğru söylüyor Selim," dedi Nihat. "İşini aksatma abi. Hiç gerek yok. Biz soruşturmayı yürütürüz."

"Ama bu geceki gibi tek başına hareket etmek yok."

Yanlışını ilk kez yüzüne vuruyordum. Kendini biliyordu, başını öne eğdi.

"Yok, merak etme artık fevri davranmayacağım."

"Tamam, o zaman arıyorum Pierre'i."

Tuşları çevirirken, Kenan elini telefonun üzerine koydu.

"Ya, şu senin Pierre'den rica etsek ayıp mı olur? Bize Catherine Varchand hakkında bilgi toplasa... Adresini bulsa..."

Zihnimin derinliklerinde bir ışık yandı söndü. Çok iyi fikirdi. Bunu ben niye düşünememiştim?

"Yoo, niye ayıp olsun?" dedim. "Adama dünyanın parasını veriyorum. Ricamı kıracağını sanmam. Yalnız biraz zaman alır. Pierre'in uzmanlık alanı posta kutularını araştırıp adres öğrenmek değil, tekstil çünkü."

Ben telefonu tuşlarken, garson elinde bizim mağazanın çantalarından biriyle masaya geldi. Benim tezgâhtar Nihat'ın gömleğini getirmiş, söylediğim gibi kapıdan bırakıp gitmişti. Ben Pierre'le konuşurken, Nihat ile Kenan da gömleği incelediler. Nihat'ın yaralı yüzüne yayılan memnuniyetten gömleği beğendiğini anladım. Pierre'le konuşmam sona erdiğinde Katya da masaya dönmüştü.

"Pierre'e durumu anlattım. Tabii Catherine Varchand adındaki kadını tanımıyor. Nicholas Flamel'den de haberi yok. Ama kadının adresini bulmaya çalışacak."

"Çok iyi. Paris'e gidersek işimiz kolaylaşır."

Katya'nın güzel gözleri kıvılcımlandı.

"Paris'e mi gidiyoruz?"

"Belki. Soruşturma için."

Soruşturma lafını duyan genç kadının suratı asıldı. İnatçılığını takdir ettim, söylediği gibi bu işe karışmamaya özen gösteriyordu. Ama Kenan'ın hiç umrunda değildi.

"Sahi Katyacım, Paris'te senin isminde bir akraban yok değil mi? Hani şu Beyaz Ruslardan filan. Devrimden kaçıp, önce İstanbul'a gelmişler, buradan da Paris'e gitmişler..."

Katya anlayamamıştı. Biçimli kaşları çatıldı, yeşil gözlerinde sorular belirdi.

"Kötü bir durum yok. Sadece merakımdan sordum," diyerek genç kadını rahatlattı Kenan.

"Yok, Katya adında bir akrabam yok."

Bunları söyledikten sonra Katya'nın durgunlaştığını gözlemledim, birden gülmeye başladı.

"Ne oldu?" diye sordum.

"Tuhaf, sanki bu anı daha önce yaşamış gibiyim."

"Dejavü mü?" diye sordu Nihat.

"Dejavü filan değil abi," dedi Kenan. Bana bakarak sürdürdü sözlerini. "Baraka'ya geçen gelişimizde sen sormuştun ya Beyaz Ruslardan akraban var mı diye."

"Ben mi?" dedim.

"Tabii ya," dedi Katya hatırlamış olmanın verdiği sevinçle. "Sen sormuştun. Demek ki yanılmamışım."

"Ama o zaman Catherine Varchand adındaki kadından haberimiz yoktu..." diyecek oldum.

"Sen onu sormadın ki zaten. Konu devrimden sonra İstanbul'a kaçan Beyaz Ruslardan açılmıştı. Sen de onların arasında akraban var mı diye sormuştun..."

Katya bu açıklamayı yapınca, "Tamam, ben de hatırladım," dedim. "Aynen öyle olmuştu."

Sohbetin anlamsız sularda dolaşması Nihat'ın canını sıkmaya başlamıştı.

"Ne zaman gideceğiz abi? Ben sıkıldım burada."

"Gidelim," dedi Kenan, "ben de açlıktan ölmek üzereyim."

"Nereye gideceğiz?" dedi Katya.

"Evde yemek yaparız diyordum ya, tadım kaçtı. Taksim'de bir Japon restoranı var. Oraya gidelim mi?"

"Oraya başka zaman gideriz," dedi Katya. "Süslü Saksı Sokağı ile Sakız Ağacı Caddesi'nin kesiştiği yerde Anti-Laila dedikleri bir meyhane var. Geçenlerde bizim Erdinç götürdü. Sahibi Erkal adında çok şeker bir adam."

Laila, sosyetenin takıldığı pahalı bir eğlence mekânıydı.

"Anti-Laila mı?" diye sordu Kenan. "Nasıl bir yer burası?"

"Eski İstanbul meyhaneleri gibi salaş bir yer. Ama çok samimi. Yiyecekleri de enfes. Ben sevdim, eminim siz de seversiniz."

"Bana uyar," dedi Kenan. Bize döndü. "Ha, çocuklar ne diyorsunuz?"

"Ben eve gideceğim, size afiyet olsun," dedim.

"Gelseydin be Selim," diye üsteledi Katya.

"Başka zaman. Biliyorsunuz yarın yola çıkacağım. Bavulları toparlamam lazım."

Yirmi Altıncı Bölüm

Pierre Duguie'ye Milano'ya geleceğimi söylemiştim ama ertesi gün öğleden sonra Yeşilköy'den İtalya'ya uçarken hâlâ kafam karışıktı. Soruşturmanın en sıcak anında, olayları kendi kaderine bırakıp, gerçekleşmesi kuşkulu bir ortaklık için binlerce kilometre uçmak içime pek sinmiyordu. Öte yandan, bu ortaklığı gerçekleştirmek AZYA'nın güçlenmesi için zorunluydu. Hem yapmayı ertelediğim bazı önemli işler vardı, onları da yapmam gerekiyordu. Yine de hayıflanmadan edemiyordum: Keşke, bu geziyi soruşturma başlamadan önce yapabilseydim. Neyse, olan olmuştu, dert etmenin bir anlamı yoktu. Uçağımız havalanırken, üstelik bu çabamın sonuçsuz kalacağını bile bile Beyoğlu'nu görmek için küçük pencereden bakmaktan kendimi alamadım. Ama bırakın Beyoğlu'nu, kül rengi bulutlardan boşalan sicim gibi yağmurun arasından İkitelli'nin her biri birer zevksizlik örneği olan binalarını görmek bile mümkün değildi. Sıkıntıyla iç geçirdiğimi gören, bunu da uçak korkusuna bağlayan yanımdaki yaşlı hanım, bana naneli bir bonbon şekeri uzattı. Ağzıma atmalıymışım, iyi gelirmiş. Onunla tartışmamak için isteğini yerine getirdim. Uçağımız, yağmur yüklü bulutları delip, gökyüzünün güneşli ferahlığına ulaştığında bile kaygılarımdan tümüyle kurtulamamıştım. Ben böyleydim işte; ne kadar tehlikeli olursa olsun olayların içindeyken sakinliğimi korurdum fakat sürecin dışına düşünce, bir anlamda denetimimi yitirince, sanki her an kötü bir gelişme olacak, işler sarpa saracakmış gibi hisseder, endişe duymaktan kendimi

alamazdım. Oysa ben olmadan da yaşam kendi mecrasında akıp gider, dünya dönmeye devam ederdi. Böyle olduğunu bilirdim. Bilirdim de benim bile çok iyi tanımadığım, derinlerdeki benliğime bunu anlatmak mümkün olmazdı. Kaygılarım Milano'da Pierre beni karşılayıncaya kadar sürdü.

Milano da tıpkı İstanbul gibi karanlık ve yağmurluydu. Sarı saçları, açık mavi gözleri, yapılı bedeniyle bir Fransız'dan çok Alman'ı andıran Pierre'in, havaalanının insana yalnızlığını çağrıştıran renksiz salonundaki sıcak gülümseyişini görünce içim ısınır gibi oldu.

İtalyanlarla görüşmemiz ertesi gündü. Pierre, Po Ovası'nın ortasına kurulu bu tarihi kentin, en güzel otellerinden birinde yer ayırtmıştı bize. O da ilk kez geliyordu Milano'ya. Mimarlık okuduğumu bildiğinden, sanki tatile gelmişiz gibi Avrupa'nın üçüncü büyük katedrali olan Milano Katedrali'ni gezmekten, dünyanın en ünlü opera binalarından La Scala'ya gitmekten, Leonardo da Vinci'nin *Son Akşam Yemeği* tablosunu görmemiz gerektiğinden söz ediyordu. Kafam rahat olsa, Pierre'in önerilerini memnuniyetle kabul ederdim. Milano Katedrali'ni gezmek, La Scala'da opera izlemek, Vinci'nin resminin orijinalini görmek her kula nasip olacak güzelliklerden değildi. Ancak şu anda beni ilgilendiren Milano'nun binalarından çok içinde yaşayan insanlarıydı, özellikle de iş yapacağımız tekstil patronları. Pierre'e onları sordum.

"Bence o iş tamam," dedi kendinden emin bir tavırla. "Konuşunca sen de anlayacaksın adamlar çok niyetli. AZYA'ya ait bilançolardan, fabrikayı, mağazaları, ürünleri tanıtan dokümanter filme kadar bütün belgeleri verdim. Hiç zaman kaybetmeden incelemişler. Çok olumlu düşünüyorlar. Bak göreceksin, yarın değilse öbür gün bağlarız işi."

Tabii öbür gün bağlayamadık işi. Adamların benimle ortaklık yapmakta kararlı oldukları doğruydu da, bu iş öyle kolayca çözülecek gibi değildi. Çünkü adamlar, en küçük ayrıntı üzerinde bile saatlerce konuşuyorlardı. Tam üç gün süren konuşmaların ardından, anlaşma metnini hazırlayacak düzeye geldik. Ancak hazırlanan metin imzalanamadı. Çünkü müstakbel ortağımız olan şirketin yönetim kurulu başkanı büyükbaba kalp spazmı geçirmişti. Onun iyileşmesi beklene-

cekti. İtalyanlar yanımızda yokken, "Ya büyükbaba ölürse?" diye kuşkularımı açtım Pierre'e.

Fransız'ın bir güneşi andıran yüzü kararır gibi oldu.

"İşte orasını bilmiyorum," dedi.

Ama büyükbaba ölmedi. Ancak belgeleri imzalaması için sağlığına kavuşması gerekiyordu. Bu da on beş günden önce olmazdı. Yeniden Milano'ya gelmemek için, "O zaman sizleri İstanbul'a bekliyoruz," dedim. "Ben sizin güzel Milanonuzu gördüm, buyrun siz de benim yaşadığım kenti görün. Hem nasıl olsa sık sık gelip gideceksiniz, ayağınız alışsın."

Adamların gözleri ışıdı, ama hemen karar vermediler. Önerimiz üzerine düşüneceklerini söylediler. Otele dönerken Pierre'e, "Anlaşma metnini Hervé Chartier'yle bir tartışsak," dedim. "Bir hukukçuyla konuşmakta yarar var."

Hervé Chartier bizim ticari işlere bakan avukatımızdı.

"Ben de sana aynı şeyi önerecektim. Sen de benimle birlikte Paris'e gel, Hervé Chartier'yle yüz yüze görüşelim."

"Uzun sürmez değil mi?" diye sordum.

"Sadece bir gün. Bu gece Paris'e ineriz, yarın Hervé Chartier'yle görüşürüz, öğleden sonra ya da akşam, ne zaman uçak bulursan İstanbul'a dönersin."

İstanbul'dan bir gün daha uzak kalsam kıyamet kopmazdı. Kabul ettim.

İstanbul'dan uzak olduğum bu üç gün boyunca her akşam Kenan'ı aramıştım. Önemli bir gelişme olmadığını söylüyordu. Kenan da bana Pierre'in, Catherine Varchand'ın adresini bulup bulmadığını soruyordu. Henüz buna vakti olmadığını ama adresi mutlaka bulacağını söyledim. Paris'e gitme durumum ortaya çıkınca da, adrese bizzat bakacağımı belirttim.

Paris'e indiğimizde hava çoktan kararmıştı. Görkemli kestane ağaçlarıyla süslenen kentin geniş caddeleri sessiz bir yağmurla yıkanıyordu. Sokak lambalarının ışıkları ıslak caddeler boyunca uzanıyordu. Pierre'in tüm ısrarlarına rağmen dışarı çıkma önerisini kabul etmedim. Otelde kalacağımı söyledim. Ertesi gün İstanbul'a dönüyordum, kafayı toparlamakta yarar vardı. Ancak yemekten sonra sıkıldım, önce resepsiyona uğradım. Görevliye Catherine Varchand'ın mektubundaki posta kutusunun numarasını gösterdim. Nasıl bilebilirim ki, dercesine yüzüme baktı. Ona Nicho-

las Flamel'den bahsettim, adını bile duymamıştı. Otelden çıktım, yağmur durmuştu, kışın yaklaştığını sezdiren serin havayı ciğerlerime çekerek uzun bir yürüyüş yaptım. Otele döndüğümde, üşümüştüm, yorgundum. Kendimi banyoya attım. Sıcak duş iyi gelmişti, yatağa uzandım. Bir türlü uyku tutmadı, sabaha kadar yatakta dönüp durdum. Resepsiyonun, arkadaşımın beni lobide beklediğini bildiren telefonu geldiğinde, topu topu birkaç saat uyuyabilmiştim. Pierre'i yarım saat kadar beklettikten sonra inebildim aşağıya. Hervé Chartier'nin bürosu Île-de la Cité'deki Palais de Justice civarında, eski bir apartmanın ikinci katındaydı. Pierre'in tersine son derece soğuk bir adamdı Hervé Chartier. Sözleşmeyi gözden geçirdikten sonra, "Sözleşmede sakıncalı bir yan yok. Buraya kadar boşuna gelmişsiniz, elektronik postayla da gönderebilirdiniz," dedi.

Hemen ikna olmadım. Kuşku duyduğum maddeleri gösterdim. Hervé Chartier duraladı, kafası karışır gibi olmuştu. Kütüphanesinden iş hukukuyla ilgili iki kitap indirdi, sayfalarını çevirmeye başladı. On dakika kadar kitaplarla boğuştuktan sonra, "Hayır mösyö," dedi. "Daha önceden de belirttiğim gibi bu maddeler nedeniyle hiçbir hak kaybına uğramayız. İtalyanlar dürüst davranmış."

Hervé Chartier'nin bürosundan ayrılırken, "Şu senin Catherine Varchand'ın adresini hâlâ bulamadık," dedi Pierre. "Ama Nicholas Flamel'in evini buldum. Hem müze hem de restoran olarak kullanılıyormuş. İstersen oraya gidelim, hem öğle yemeği yeriz hem de şu senin yaşlı kadını sorarız."

Önerisini kabul ettim. Nicholas Flamel'in evi eskiden soyluların yerleşim yeri olan Le Marais semtinde, en az üç yüzyıllık binaların yan yana sıralandığı bir sokakta yer alıyordu. Belki de o sokaktaki binaların en yaşlısıydı. Üç katlıydı, üzeri üçgen bir çatıyla kaplanmıştı. Demek bizim Fransız simyacı, maddeleri bu evde altına çevirmiş, insanı ölümsüz kılan felsefe taşını bu yaşlı binada bulmuştu. Keşke bizim Kenan çılgını da böyle bir taşın peşine düşseydi, diye düşünmekten kendimi alamadım. Böylece başımız daha az belaya girerdi.

Giriş katında, Pierre'in sözünü ettiği restoran yer alıyordu. Adı da, Flamel Inn. Kapıda bizi karşılayan garsona, ye-

mekten önce binayı gezmek istediğimizi söyledik. Yanımıza bir komi vererek ricamızı yerine getirdiler. Aslına bakarsanız öyle ilginç bir yanı yoktu evin. Restore edilmiş duvarlar, tarihin kokusunu taşıyan el yapımı mobilyalar, eski eşyalar. Ev zaten mütevazı olduğu için, etkileyici bir cazibeye de sahip değildi. Gezimiz sona erip, giriş kata geldiğimizde, aşağıya açılan bir kapı gördüm. Komiye bu kapı nereye açılıyor, diye sordum. Mahzene açıldığını, söyledi. Güya oraya yüzyıllardır hiç dokunulmamış, Nicholas Flamel'in felsefe taşıyla ilgili sırlarını açıklayan belgelerin orada bulunduğuna inanılıyormuş. Ne var ki, oraya inemezmişiz, yetkililer tarafından korunmaya alınmış. Kominin söyledikleri hiç inandırıcı değildi. Restoranı gizemli kılmak için uydurulan şehir efsanelerinden biriydi. Beni asıl şaşırtan restorana girdiğimizde, duvarlarda gördüğüm resimler oldu. Evet, uyanık okurların tahmin ettiği gibi restoranın duvarlarında Aysun Güven ile Kartal Göker'in evlerinde bulunan, Nicholas Flamel'in çizdiği resimlerin aynıları asılıydı. Ayrıca restoranın bekleme bölümünde, yaşlı simyacıyla ilgili afiş, kitap ve hediyelik eşyalar satılıyordu. Onlara göz atarken, Catherine Varchand'ın kaleme aldığı Nicholas Flamel biyografisini gördüm. Satış görevlisine bu kadını tanıyıp tanımadığını sordum. Tanımıyordu. Ama buranın en eski çalışanı olan şef garson bilebilirdi. O kitabı ve Flamel'in çizdiği afişlerin birkaç röprodüksiyonunu satın aldım. Restorana girince de, yılanın haça yatay olarak çivilendiği resmin önündeki masaya oturup, şef garsonu çağırdık. Catherine Varchand'ı ona sordum.

"Bundan on beş yıl önce, buraya sık sık gelirdi," dedi. "Flamel hakkındaki kitabı hazırlarken. O zamanlar bile çok yaşlıydı. Korkarım, ölmüş olabilir."

Ne yazık ki kadının adresini bilmiyordu. Şef garsondan öğreneceklerimiz bu kadardı. Soğan çorbası ve dilbalığından oluşan yemeğimizi ısmarladık, yanında da şarap. Flamel Inn'in yemekleri fena değildi. Karnımızı doyurduktan sonra Pierre, "Sana söylemek zorundayım," dedi. "Ben bir kadına âşık oldum."

"Tebrik ederim, ne kadar güzel."

"Güzel de, biliyorsun üç gündür Milano'daydık. Bu öğleden sonrayı kendisine ayırmamı istiyor."

Bizim Fransız'ın derdini anlamıştım.

"Ayır o zaman," dedim.

"Şu kadının adresine bakacaktık ya."

"Boş ver, aşktan daha önemli değil ya. Sonra bakarsın. Bana bildirirsin."

"Çok anlayışlısın teşekkür ederim. Sana söz, o adresi bulacağım."

"Ama önce, beni otele bırakırsın değil mi?"

"Tabii. Zaten Camille'in evi de yolumuzun üzerinde. Onu alır, seni de oteline bırakırım. Hem böylece tanışmış olursunuz. Ona İstanbul'u anlattım, çok beğendi. Bu yaz tatilde Türkiye'ye gelmeyi planlıyoruz."

Gelirsin tabii, diye geçirdim içimden, masraflarını da bana yazacağın faturaya ekleyeceğine göre senin için sorun yok. Böyle düşünmeme rağmen Pierre'i sevmeye başladığımı fark ediyordum. Sanırım bu yüzden sevgilisinin nasıl biri olduğunu da merak etmiştim. Gerçi bizimkinin hoş bir hatunu seçeceğinden hiç kuşkum yoktu, ama gördüğüm kadın tahminlerimin de ötesindeydi. Dünyanın en güzel kahverengisine sahip bir ten, parlak siyah gözler, incecik bir bel, upuzun bacaklar... Paris'te gezintiye çıkmış bir Afrika ceylanı. Pierre tanıttı, Camille... Bu laflar bana değil Kenan'a ait olmalıydı, ne ki, işte söylüyorum: Paris'te gördüğüm en güzel şeydi Camille... Keşke bir fırsat yaratıp, daha fazla kalabilseydim onların yanında. Kadına ilanı aşk edeceğimden değil, bu güzelliğe biraz daha bakmak için. Ne yazık ki, işte otelime gelmiştik bile. Pierre'le vedalaşıp, Camille'in ince uzun parmaklarını kibarca sıkıp indim arabadan. Otele inince Kenan'ı aradım. Kadının adresini bulamadığımızı, fakat Pierre'in aramayı sürdürdüğünü söyledim. Canı sıkıldı ama yapacak bir şey yoktu. Otelde bir saat kadar dinlendikten sonra yeniden sokağa çıktım. Gençliğimde kaldığım yerlere gittim. Saint-Germain Bulvarı boyunca gezdim. Gençken takıldığım kafelere oturdum, Bon Marche'den Burç'a oyuncaklar, Gülriz'e eşarp, parfüm aldım. Katya için de bir hediye alsam diye düşündüm, sonra vazgeçtim...

Aktarmalı uçağımız Yeşilköy'e indiğinde saat sabahın üçüydü, eve varıncaya kadar beşi buldu. Eve, kimseyi uyandırmadan kendi anahtarımla girmeyi düşünüyordum. Ancak

anahtarımı kilide sokmuştum ki, kapı açılıverdi. Geleceğimi bilen Gülriz bütün gece uyumamış beni beklemişti. Canım karım...

İşte yine evimdeydim. Duş filan almadan, elbiselerimi çıkarır çıkarmaz kendimi yatağa attım. Ertesi gün kalktığımda saat on ikiye geçiyordu. Perdeleri açınca, dışarıda tam benim sevdiğim gibi enfes bir havanın olduğunu fark ettim. Pencereyi de açtım, serin bir esinti odanın içine doldu. Pençereden sarkıp Gülriz'e bakındım. Bahçedeydi, çiçekleri suluyordu. Beni görünce gülümsedi, ben de ona el salladım. Sonra banyoya girdim, yıkandım, tıraş oldum. Çıktığımda balkonda kahvaltım hazırdı. Kahvaltımı yaparken, Gülriz ben yokken neler olduğunu anlatıyordu. Bir akşam Burç'un başı ağrımaya başlamış, Gülriz önemli olmadığını düşünerek ilaç vermemiş. Çünkü aspirin bile olsa, doktorlar mümkün olduğu kadar az ilaç kullanmamızı önermişlerdi. Ancak baş ağrısı geçmek şöyle dursun, çocuğun ateşi de çıkmış. Gülriz, doktor Ragıp'ı aramış. Ragıp da aspirin vermesini önermiş. Gülriz aspirini içirmiş ne var ki Burç kusmaya başlamış. Zavallı karıcığım ne yapacağını şaşırmış, Ragıp'ı yeniden aramış. Ragıp, oğlumuzun üşütmüş olabileceğini, onu sıcak tutmasını söylemiş. Bunun üzerine Gülriz'in aklına Burç üşüttüğünde çocukluğundan beri kullandığımız bir yöntem gelmiş. Ütüyü ısıtıp, araya kalınca bir havlu koyup mideyi sıcak tutmak. Ütü tedavisini uygulayınca Burç'un kusması kesilmiş, biraz kek yiyip, iki aspirin alınca ateşi de düşmüş. Sanki olay dün gece olmuş gibi heyecanla anlatmıştı bütün bunları. Onun için dünyanın en önemli meselesiydi Burç'un midesini üşütmesi. Ya benim için? Benim için de önemliydi kuşkusuz. Burç normal bir çocuk olsaydı bile önemli olurdu. Down sendromlu bir çocuk için en küçük bir hastalık bile üzerinde önemle durulması gereken bir vakadır. Ama balkonda oturmuş, bir yandan tavşan kanı çayımı yudumlar, bir yandan da Gülriz'in anlattıklarını dinlerken, kendime şaşarak oğlumun rahatsızlanmasının bu kez beni çok da fazla tedirgin etmediğini fark ediyorum. Son günlerde yaşadıklarımdan mı, oğlumun durumunu artık kanıksamış olmamdan mı, Gülriz'e duyduğum aşırı güvenden mi bilmiyorum. Belki de şu soruşturma beni değiştirmeye başlamıştı. Ölümler üzerine düşünmek, cinayetler içinde

yaşamak belki de yüreğimi sertleştirmiş, beni katı bir adam yapmıştı. Fakat bu sonsuza kadar sürmeyecekti; bu soruşturma çok da uzak olmayan bir gelecekte sonuçlanacaktı. Tek dileğim bu süre içerisinde Gülriz'in bendeki değişiklikleri anlamamasıydı. Sonra... Sonra nasıl olsa düzelirdim. Bütün bu yaşananlardan sonra düzelebilir miydim? Neden olmasın, değişen koşullara en yüksek düzeyde ayak uydurabilen canlı organizma insan değil midir? Yoksa evrimin en üst basamağında olabilir miydik?

Evden çıkınca önce mağazaya gittim. Sekreterimden ben yokken neler olup bittiğini öğrendim. Mağaza müdürüm Cihan'la görüştüm, ardından fabrika müdürümüz Memduh Bey'i aradım. Bir makinenin parçası kırılmıştı, onun dışında işler yolundaydı. Her iki müdürüm de bana İtalyanlarla görüşmenin nasıl geçtiğini sordu. Daha önceden ağzım yandığı için, "Henüz bir karara varamadık, ben de, onlar da düşünüyoruz," dedim. AZYA'nın işleri bitince Kenan'ı aradım. Cep telefonu yanıt vermiyordu. Şirkette bulamayacağımı biliyordum. Bir an Katya'yı mı arasam diye düşündüm; son günlerde bana mesafeli durduğunu anımsayınca, vazgeçip Nihat'ın telefonunu tuşladım.

Neşeyle açtı telefonu bizimki.

"Geldin mi? Neredesin?"

"Mağazadayım. Siz neredesiniz?"

"Katya ve ben stüdyodayız. Kenan, Cezmi Abi'nin avukatlık bürosuna gitti. Reşat Çopur'un adresini alacakmış. Kenan da buraya dönecek. Sen de gelsene..."

"Oğlum dışarıda yazdan kalma, enfes bir gün var. Stüdyoya kapatmayın beni. Bir daha bulamayız böyle havayı, işiniz daha çok mu?"

"Sanmam, Katya'ya bir sorayım..." dedi. Kısa bir beklemenin ardından... "Yarım saate kadar çıkabilirmişiz."

"İyi o zaman, Mercan'da buluşalım size bira ısmarlayayım. Kenan'ı da çağırırız."

Nihat duralamıştı.

"Mercan'da olmasa..."

"Niye be, eskiden hep orada içerdik."

"Yine içeriz de, biliyorsun Mercan benim dükkânın olduğu pasaja çok yakın. Melek'le karşılaşmak istemiyorum."

Nihat beni şaşırtmaya devam ediyordu.

"Daha barışmadınız mı?"

"Ne barışacağım abi o karıyla. Şeytan görsün yüzünü."

"Peki dükkâna niye gitmiyorsun?"

"Dükkânı da ona bıraktım. Arkadaşlarıyla mı toplanıyor, dergi mi çıkarıyor, ne hali varsa görsün. Ben de kendime yeni bir iş bulacağım."

İş bulamayacağını o da, ben de çok iyi biliyorduk ama bunu konuşmanın anlamı yoktu.

"Tamam o zaman, madem Melek'le karşılaşmak istemiyorsun, biz de başka yere gideriz," dedim.

Katya'nın ona bir yer ismi söylediğini duydum. Ses net gelmediği için, nereden bahsettiğini anlayamadım. Kısa bir sessizlikten sonra Nihat, "Çiçek Pasajı mı?" deyince anladım. Aslında fena olmazdı. Yıllardır ben de gitmemiştim Çiçek Pasajı'na.

"Orası da dükkâna yakın ya..." diyecek oldu Nihat.

"Abartma be Nihatcım. Melek'in kalkıp Çiçek Pasajı'na gelecek hali yok ya..."

Katya ve ben bastırınca gönül rahatlığıyla olmasa da kabul etti öneriyi. Çıkmadan önce sekreterimi yanıma çağırdım, yarınki programımı sordum.

Saat on birde mağazada tasarımcılarla toplantımız varmış. Ünlü modacılarımızdan Haluk Ziya'nın da danışman olarak katılacağı bu önemli toplantıyı tümüyle unutmuştum. Önümüzdeki yaz sezonunun kreasyonlarını konuşacaktık. Bu gece fazla içmemekte yarar vardı. Akşam, yarınki toplantı için hazırlık yapmalıydım. Paris'te Nicholas Flamel'in evinden aldığım kitap ile broşürü de bir poşete koyarak çıktım mağazadan.

Çiçek Pasajı, namı diğer Hristaki Pasajı, Naum Tiyatrosu'nun yanmasından sonra onun yerine kurulmuştu. Naum Tiyatrosu deyip geçmeyin, bir zamanlar Avrupa'nın en ünlü operacılarının, tiyatrocularının, şarkıcılarının sahne aldığı, dönemin padişahlarının temsilleri izlemeye geldiği bir tiyatro. Padişah geleceği zaman, Beyoğlu'na, yani o zamanın Grande Rue de Pera'sına kırmızı halılar serilirmiş. O sahneyi bugün gözümün önüne bile getiremiyorum. 1870 yangınında pek çok binayla birlikte Naum Tiyatrosu da kül olunca,

dönemin ünlü bankerlerinden Hristaki Zagrafos Efendi, boş arsayı satın almış, mimar Cleanthe Zanno'yu görevlendirerek, 1876 yılında tamamlanan, orijinal adı Cité de Péra olan çarşıyı yaptırmış. 1930'larda çiçek mezatlarının burada yapılmasıyla Çiçek Pasajı adını alan bu bina, Beyoğlu henüz bu kadar kirlenmemişken, henüz bu kadar karışmamışken, henüz eski İstanbul'un aykırı bir parçası iken sanatçıların, şairlerin uğrak yeriymiş. Ancak tıpkı İstanbul gibi, tıpkı Beyoğlu gibi kendi rengini, kokusunu, kimliğini yitirerek bir turist çekim merkezi haline dönüşmüştü. Belki o yüzden bizim ayağımız fazla gitmiyordu lisemizin karşısında bir gençlik boyu göz göze yaşadığımız bu tarihi pasaja.

Pasajın, caddeye bakan, alnı, heykellerle, kabartmalarla bezeli kapısından içeri girdiğimde, bizimkileri görmek için boşuna bakındım avludaki masalara. Gelmediklerini anlayınca da gençliğimizde takıldığımız meyhanenin yerine açılan restoranın önündeki, kahverengi masalardan birine oturdum. Bira, midye dolma, pilaki, karides, lakerda, söğüş domates, salatalık söyledim. Garson ayağına çabuk biriydi, birkaç dakika içinde yetiştirdi istediklerimi. Daha ilk yudumunda boğazımı yakarak akan biranın soğukluğunu hissediyor, içimde bir hoşluk, bir hafiflik, bir sevinç duyuyordum. Bira bardağını tahta masanın üzerine indirdim. Dün bu saatlerde Paris'teydim. Bambaşka kaygılar, bambaşka korkular, bambaşka telaşlar içindeydim. Şu an sonbaharın olgun serinliği içinde Çiçek Pasajı'nın avlusuna oturmuş, bir anlığına da olsa kaygılardan, korkulardan, telaşlardan kurtulmuş, ruhumu arıtan bir senfoni gibi Beyoğlu'nun dinmek bilmeyen uğultusunu dinliyordum.

Biramı yarılayıp, bir tür kendinden geçmişliği yaşarken geldi Katya ile Nihat. Bütün gün çalışmış olmasına rağmen Katya zinde görünüyordu. Nihat'a gelince, dayağın izleri hâlâ geçmemişti. Fakat durumuna alışmış olmalı ki, kendinden memnun bir tavırla, omzuma dokunarak, "Vay, eski yerimize oturmuşsun ha," dedi.

O itiraf etmese de, oturduğumuz masa pasajın Balık Pazarı'na açılan kapısından görünmediği için ayrıca memnun olduğunu biliyordum. Böylece Melek'le karşılaşma ihtimali hayli zayıflamış oluyordu. Yine de sırtını kapıya ve-

rerek oturmayı seçti. Katya da benim karşımdaki iskemleye yerleşti. Nihat, garsonun servis açmasını beklemeden, eliyle karidesten atıştırmaya başlarken sordu:

"Ee, yediğin içtiğin senin olsun, gördüğün yerleri anlat bakalım."

"Oğlum bu keyif gezisi değil ki. İş gezisinde nereleri dolaşabilirsin ki? Otelden, toplantı yapılacak mekânlara, oradan yeniden otele. Bilemedin birkaç ilginç restoran görürsün, birkaç kadeh lezzetli şarap içersin. Hepsi bu."

"Paris'e de geçmişsin ha?" dedi Katya.

"Öyle oldu, ama topu topu bir gün kalabildim."

"Paris güzel mi?"

"Güzel, yine de İstanbul'u hiçbir şehre değişmem."

"Belki çok kısa kaldığın için böyle düşünüyorsun."

"Yoo, gençliğimde bir yıl kadar Paris'te yaşadım. Paris gerçekten güzel... Ama denizi olmayan bir şehir ne kadar güzel olabilir ki? Sanat merkezleri, eğlence filan diyecek olursan, itiraz etmem. Fakat bence dünyanın en güzel şehri burası."

Katya'nın yüzünde abartıyorsun gibilerden bir ifade belirdi.

"Hiç abartmıyorum, evet kirli, eksikleri var, düzensiz, tehlikeli, yorgun, yaşlı... İşte tam da bu nedenle, yani tüm kötü koşullara rağmen hâlâ çekiciliğini koruyabildiği için İstanbul, yeryüzünün bütün şehirlerinden daha güzel. Yani bunu nasıl anlatayım..."

"Bakıyorum beş günlük seyahat, yurt hasretini depreştirmiş!"

Başımı çevirince Kenan'ı gördüm. Nihat'ın karşısındaki boş iskemleye yerleşirken, çapkın bir edayla sordu: "Nasıl, Parisli hatunlar hâlâ güzel mi?" Bir yandan da, bunların hepsi şaka dercesine, çapkınca göz kırpmıştı Katya'ya.

"Paris'te o kadar az kaldım ki, kadınlara bakacak vakit bulamadım."

Kenan uzatacaktı, o anda garson dikiliverdi başucumuzda. Garsona dört bira söyledim. Garson gidince Kenan kaldığı yerden devam etti mavraya.

"Anlat bakalım Selim, Katya'nın yanında utandığın için söylemiyorsun. Pierre eminim bütün gece kulüplerini gezdirmiştir sana."

İşi pişkinliğe vurdum.

"Kalsaydım gezerdik, sizi yalnız bırakmamak için hemen uçağa atlayıp geldim. Ama madem sordun, söyleyeyim: Pierre'in yanında bir siyahi hanım vardı. Bir Afrika ceylanı kadar güzeldi."

Sen misin bunu söyleyen.

"Vay demek Afrika ceylanı ha," diyerek iyice sulandırdı Kenan. "Nihat görüyor musun, zenci dilber bizimkini şair yapmış. Yakında senin Melek'in elinden alacak mesleğini."

"Şair olur muyum bilmem. Bildiğim şu, o siyahi kadın dahil, Paris'teki kadınların hiçbiri Katya'nın eline su dökemez," dedim.

Genç kadının gözleri ışıldadı.

"Teşekkür ederim Selim. Demek bu masada gerçek beyefendiler de var."

Garson elinde tepsiyle masaya gelince muhabbet yine bölündü. Garson altın sarısı biraların, buğulu camın içinde ağır ağır salındığı bardakları masanın üzerine bıraktı.

Garsonun bıraktığı bardakları neredeyse havada kapıp tokuşturduk.

"Dostluğa..."

Biraları içip, Katya dışında üçümüz eski bir alışkanlıkla aynı anda ağzımızı elimizin tersiyle sildikten sonra ciddileşti Kenan.

"Şu Catherine Varchand'ı bulamadın ha?"

"Bulamadım. Nicholas Flamel'in bilmem kaç yüzyıllık evini buldum, ne yazık ki kadının adresini bulamadım. Moralini bozma, Pierre araştırıyor, mutlaka bulur."

Kenan'ın canı sıkılır gibi oldu. Benim kadını bulup konuşmamı umduğunu o anda anladım.

"Nicholas Flamel'in evi nasıl?" diye sordu. "İlginç bir yer mi?"

"Büyüye, simyaya merakı olanlar için ilginç tabii. Çünkü Flamel onların peygamberi gibi... *Harry Potter*'dan sonra ziyaretçileri acayip artmış." Eğilip masanın altına koyduğum poşeti açtım. "Oradan bunları aldım," diyerek, Catherine Varchand'ın yazdığı Nicholas Flamel'in biyografi kitabı ile afişleri çıkarıp uzattım. Kenan biyografi kitabını, Katya ile Nihat da afişleri incelerken konuşmamı sürdürdüm. "Orada

gördüklerim Dize'nin söylediklerini doğruluyor. Öyle yaşamın sırrını çözüp dünyayı ele geçirmeye çalışan bir tarikat yok karşımızda. Dediğim gibi şu *Harry Potter* çılgınlığı olmasa belki Aysun Güven de Nicholas Flamel'in farkına varmayacaktı. Bence cinayetlerin Catherine Varchand'la hiçbir ilgisi yok."

"Bunu söylemek için biraz erken değil mi?" dedi Kenan, başını kitaptan kaldırarak. "Catherine Varchand denen kadın ile Aysun'un ilişkisini çözümleyemedik hâlâ."

"Bunda çözümleyemeyecek ne var? Aysun, Nicholas Flamel'e ilgisi yüzünden kadınla tanıştı. Muhtemelen kadın da ondan yazdığı bir biyografiyle ilgili yardım istedi. Aysun'a da parayı bu nedenle gönderiyordu."

"Aysun'un parayı ondan aldığından da emin değiliz."

"Bence ondan alıyordur." Birden aklıma gelmiş gibi sordum. "Sahi mektup ne oldu? Yanıt verdi mi Catherine Varchand?"

Biraz şaşırmıştı Kenan.

"Mektup bana mı gelecekti?"

"Evet, senin stüdyonun adresini verdim."

"Stüdyoya mektup filan gelmedi," dedi Kenan. İlgisini yitirmiş gibi kitabı masanın üzerine koydu.

"Neyse, gelir herhalde... Bu arada siz ne yaptınız?" diye sordum.

"Hiç sorma!" dedi Nihat kötü kötü gülerek. Açıklamaya başlayacaktı ki, Kenan, Katya'ya çaktırmadan koluna vurdu. Nihat toparlandı. Onun yerine Kenan konuşmaya başladı.

"Abi, hiç beklemediğimiz bir durum ortaya çıktı. Reşat Çopur'u tahliye ettiler."

Nihat'ın söylemek istediği bu değildi ama anladığım kadarıyla Katya'nın yanında konuşulması sakıncalı bir konuydu. Ben de üstelemedim. "Vay be, demek bıraktılar herifi. Peki şimdi ne olacak?" "Davayı soruyorsan, dışarıdan devam edecek. Çopur'la görüşmemizi soruyorsan sen haklı çıktın, avukatı bizi sallıyor. O yüzden Cezmi Abi'yi aradım. Bilirsin onun kolu uzundur. Dava dosyasından Çopur'un adresini aldırdım. Artık adamın kahvehanesinin yerini biliyoruz. İstediğimiz an gidip konuşabiliriz."

Katya bu konunun konuşulmasından hoşlanmıyordu, belki tepki olsun diye, belki de ihtiyacı olduğu için tuvalete gitti. Katya gider gitmez, "Az önceki mesele neydi?" diye sordum.

Çekingen gözlerle, restoranın kapısından içeri girmekte olan Katya'yı süzen Nihat başını sallayarak, "Ya hiç sorma," dedi. "Başkomiser Cüneyt ağzımıza sıçtı."

"Eğer Katya duyacak olursa, bir de o ağzımıza sıçar," diye uyardı Kenan. Onun gözleri de, restoranın içinde kaybolunca kadar Katya'yı takip etmişti. Boynunu büktü Nihat.

"Kusura bakma, ağzımdan kaçtı. Bir daha olmaz."

"Olmasın abi. Melek'ten sonra bir de Katya'yı almayalım başımıza."

"Ya anlatsanıza oğlum şu olayı," dedim oturduğum iskemlede sabırsızlıkla kıvranarak. "Meraktan ölecem ya."

"Mürsel puştu, Cüneyt'in muhbiri ya. Gitmiş anlatmış olanları."

"Tamam da Cüneyt, dükkânı basanların biz olduğumuzu nereden biliyor? Mürsel bizi tanımaz ki!"

"Cüneyt'e bu cinayetleri sormuştuk ya," diye açıkladı Kenan. "Mürsel eşkâlimizi de anlatınca, adam kaçın kurası, anında tespit etmiş beni."

"Ya Nihat'ı?"

Kızgın bakışlarla Nihat'ı dağladı Kenan.

"Onu bulması için kafa yormasına gerek yok ki. Arkadaşımız, biz Suriye Pasajı'na gelmeden önce Mürsel'le yaptığı muhabbet sırasında, 'Aslıhan Pasajı'nda sahaf dükkânım var,' diyerek kendini ihbar etmiş zaten."

"Adamı aklı başında biri sanmıştım. Herif yamyammış."

"Ee, peki Cüneyt ne yaptı?" diye konuya döndüm.

"Bir fırça, bir fırça... 'Başkaları olsa, haneye tecavüzden üçünüzü de tutuklamıştım,' dedi. Bu işe karışmayacağıma dair benden söz aldı."

"Beni de biliyor mu?" diye sordum.

"Bilmiyor. Senin koruma olduğunu, o gün için tuttuğumu söyledim. İnanmadı ama çok da üstelemedi. Merak etme fırtına geçti artık. Şanslı adamsın, yurtdışında olman seni kurtardı."

"Öyle diyorsun da, ya başımız belaya girer de yine karakolluk olursak."

"Demek ki karakolluk olmayacağız abi."

Bu Kenan adamı çıldırtırdı.

"Nasıl olmayacağız abi? Reşat Çopur'la görüşelim, diyorsun. Adamın bizi nasıl karşılayacağını biliyor musun? Ya terslik çıkarırsa?"

"Terslik çıkarırsa, geri adım atarız," dedi. Sakindi, kararlıydı. "Artık daha temkinli yürüyeceğiz." Yüzüme baktı. Bu işi yapmak zorunda değilsin. İstersen Çopur'la görüşmeye gelme diyecek sandım. "Başka çare var mı Selimcim?" diye sormakla yetindi.

Var, diye bağırmak geldi içimden, bu işi hemen şimdi bırakmak. Yapmadım tabii. Yeniden tartışmaların başına dönmekten başka bir işe yaramazdı bu. Derinden bir iç geçirerek bardağıma uzandım, Kenan canımın sıkıldığını anlamıştı, o da kaldırdı bardağını,

"Dostluğa," diyerek benimkiyle tokuşturdu.

Nihat geri durur mu, onun bardağı da havada yakaladı bizi.

"Dostluğa!"

Belki de üçümüzü birden mahvedecek olan bu ilişki nasıl bir dostluksa... Ben de zoraki mırıldandım. "Dostluğa..."

"Biz dosttan sayılmıyor muyuz?" Bu sözler, masaya dönen Katya'dan çıkmıştı. "Hiç olur mu canım?" dedik. Haydi, bardaklar Katya'yla birlikte bir daha kalktı:

"Dostluğa"

"Patates kızartması söyledim," dedi Katya; makyajını tazelediği de belli oluyordu.

"Sahi lan, niye masada patates kızartması yoktu?"

"Zararlı oğlum," dedim. "Biz artık genç sayılmayız."

"Abi, patates kızartması olmadan bira içilir mi?" Sevgilisine döndü Kenan. "11. sınıftan sonra, her fırsatta soluğu burada alırdık biz." Durdu, etrafa bakındı. "O zamanlar buzlu badem satıcıları, akordeonuyla Madam Anahit, ellerinde darbuka, keman, klarnet, fasıl yapan Roman gençleri hatta adı neydi unuttum tansiyon ölçen bir adam vardı."

"Belki şimdi de vardır," dedim, "ne zamandır gelmiyoruz buraya..."

"Sahi ya, ne kadar zamandır gelmiyoruz buraya?" diye tekrarladı Kenan. Sanki eski anıları görecekmiş gibi binala-

ra, masalara, sandalyelere, insanlara baktı. "Artık eskisi kadar ilginç gelmiyor mu burası bize? Büyüdük mü? Yoksa o hırgürün içinde gençliğimizi mi unuttuk?"

"Yaşlandık desene şuna," dedi Nihat.

Kenan burun kıvırdı.

"Siktir lan, ben yaşlanmadım, kendi adına konuş."

"Ne kadar ayıp," dedi Katya. Ancak hiç de utanmış gibi bir hali yoktu. Hatta yeşil gözlerinde arsız bir parıltı gizleniyordu. Bizim Gülriz olsa şimdi yüzü kıpkırmızı olmuştu.

"Niye ayıpmış Katyacım. Bu ibne kendini yaşlı hissediyor diye ben de mi yaşlı olacağım?" Bana bakıp göz kırptı. "Biz Selim'le hiç yaşlanmayacağız."

"Kusura bakma Kenancım," diyerek uçarı arkadaşımı yalnız bıraktım. "Ama bunun için ölmemiz lazım."

"Buyrun, huzurlarınızda mantık abidesi Selim Bey. Yav arkadaş, ağzınızdan hayırlı bir laf çıkmaz mı sizin? Ya yaşlılık, ya ölüm." Elini kaldırdı, şakayla karışık meydan okur gibi salladı. "Ulan size inat yaşlanmayacağım, ölmeyeceğim... Anladınız mı?"

Kenan'a en büyük darbe sevdiği kadından geldi.

"Hadi ölümsüzlük meselesini fotoğraflarla halletin Kenancım -ki şu cinayet soruşturmasına biraz daha takılırsan bunu yapabileceğinden de çok emin değilim ya- ama yaşlılığın önüne geçemezsin. Bu, doğa yasası."

Yapmacıktan ağlamaklı bir ifade takındı Kenan.

"Bari sen söyleme be Katya! Bu kadar gerçekçi olman gerekiyor mu?"

"Gerekiyor," dedi Katya, "yoksa ayakta kalamayız."

Yanıt vermedi Kenan, etrafa baktı yeniden.

"Ben ne buraları unuttum ne de gençliğimi..." Katya'ya döndü. "Katyuşa, şu iş bitsin, Beyoğlu'nu anlatan bir fotoğraf sergisi açalım. Olur mu?"

Genç kadının yüzü ışıdı.

"Olur tabii," dedi. "Sana anlatmak istediğim de bu işte. Kim kimi neden öldürmüş, bunu polislere bırakıp biz böyle sergiler düşünmeliyiz."

Kenan, neden beni anlamıyorsunuz, dercesine baktı Katya'ya. Ama yeni bir tartışma başlatmak istemediğinden

olacak, "Merak etme işler yoluna girecek..." diyerek konuyu kapatmayı seçti. "Sahi biz yarın ne çekiyoruz?"

"Arkadaşları tarafından, başına taşla vurularak öldürülen tinerci çocuğu. Ama stüdyoda değil, dışarıda çekeceğiz. Şansımızdan havalar da iyi gidiyor."

"Çocuk, Taksim Parkı'nda öldürülmüştü değil mi?"

"Evet, yalnız orası çekim için uygun değil. Park ana baba günü. Herkes başımıza toplanır. Çalışamayız. Ben daha iyi bir yer buldum. Galata Mevlevihanesi'nin bahçesi."

Yirmi Yedinci Bölüm

Ertesi gün on birde yapacağımız toplantı, ünlü modacımız Haluk Ziya'nın tam bir saat geç gelmesiyle ancak on ikide başlayabilmişti. Beyefendi geçen hafta Newyork'ta bir defileye katılmış, Amerika'dan ancak dün dönebildiği için de henüz Türkiye saatine alışamamış, bu yüzden geç kalmış. Yalan söylüyordu, AZYA'yı bir dünya markası olarak görmediği için gerekli özeni göstermiyordu. Her ne kadar sahte bir mahcubiyet içinde bağışlanmasını diliyorsa da, aslında bizi önemsemediğini belli etmek istiyordu. Böylece haddinizi bilin, daha da önemlisi benim değerimi bilin, demek istiyordu. Ben onun değerini çok iyi biliyordum, onu bu mağazanın kapısından içeri sokmamam gerektiğini de biliyordum; ne var ki, şimdilik bu keyifli işi yapamıyordum. Çünkü çağırdığım hiçbir modacı henüz koşa koşa gelmiyordu toplantılarıma. Ama Milanolularla şu ortaklığı kurarsak, işte o zaman Haluk Ziya gibileri kapımda sıraya girecekti. Bu yüzden şimdilik Haluk Ziya Bey'e, onun kaprislerine katlanmaktan başka çaremiz yoktu.

Neyse ki Haluk Ziya'nın toplantıya katkıları umduğumun ötesinde oldu. Amerika gezisi sırasında önümüzdeki yaz dünya modasında neler olacağına dair önemli ipuçları edinmişti. Toplantı boyunca ukala tavrını sürdürse de, bizim genç tasarımcıların hayal dünyasını kışkırtacak ilginç fikirlerden söz etti. Kesimler, çizgiler, renkler, kumaşlar konusunda tam bir anlaşmaya varamasak da dolu dolu geçen üç saatlik yararlı bir görüşme yaptığımızı söyleyebilirim. Önümüzdeki hafta

yeniden toplanmak üzere toplantıyı bitirdiğimde açlıktan ölmek üzereydim. Yeşim'e Şütte'den bir vejetaryen sandviçi aldırmasını söyleyerek Kenan'ın telefonunu tuşladım. Dünkü konuşmamızın ardından, benim Reşat Çopur'a gelmek istemediğimi sanabilirdi. Belki gün boyu beni aramamasının nedeni de buydu. Telefonu açıp da, "Aa Selim, ben de seni arayacaktım," diyen neşeli sesini duyunca yanıldığımı anladım. "Biz Mevlevihane'deyiz. Bugün şu Çopur'u yoklayalım mı?"

"Yoklayalım."

"İşim bitmek üzere, istersen gel, buradan gidelim."

Galata Mevlevihanesi'ne en son bir yıl kadar önce gitmiştim. Orayı yeniden görmek için iyi bir fırsattı. Kenan'ın önerisini hemen kabul ettim.

Galata Mevlevihanesi, Tünel'in sol yanına düşen Galip Dede Caddesi'nin girişindeydi. Mevlevihane, II. Bayezid'in veziri olan İskender Paşa'nın av köşkünün yerine, 1491 yılında yapılmıştı. Galip Dede Dergâhı olarak da bilinen mevlevihane, Divan Edebiyatı Müzesi haline getirilmişti. Mevlevihanenin gösterişsiz kapısından içeri adım atmayanlar için, bu sözler kuru bir açıklamadan öte bir anlam ifade etmez. Mevlevihane, çöldeki bir vaha gibidir. İşlemeli, demir kapısından girip yüzlerce yıllık mezarların yer aldığı türbe ile iki katlı kütüphanenin arasından geçtiğinizde Ruhlar Bahçesi'ne ulaşırsınız. Semahhane ve gizemli bahçe sorgusuz sualsiz kucağını açar size. Böylece Beyoğlu'ndan başka bir coğrafyaya, başka bir iklime, başka bir dünyaya geçmiş olursunuz. Sokaktaki kokularla, renklerle, seslerle, binalarla, taşıtlarla ve insanlarla ilişkiniz birden kesilir; eski çeşmesi, şadırvanı, görkemli ağaçları, bağrında yatan ölüleri ile geçmiş sema âlemlerinden toprağa, havaya, suya sinen derin bir ney fısıltısı gibi kulaklarınıza zamanın şarkısını söyleyen rüzgâr, sizi bugünün sıkıntılarından, dertlerinden, saçmalıklarından koparıp XV. yüzyılın mistik dünyasına götürür.

Ne zaman buraya gelsem, kendimden uzaklaşır, kendime yabancı, tuhaf biri olurum. Tuhaf mı dedim, belki de normal demeliydim. Belki de tuhaf olan, babasının seçtiği yolda yürüyerek, ömrünün en güzel yıllarını AZYA adını verdiği bir marka için harcayan, bu uğurda sevdiği meslek olan mimar-

lıktan, yaşamaktan, belki de insanlıktan vazgeçen, az önce kapının önünde duran Selim'dir. Belki de bizim gibilerin, yani Kenan ile benim gibilerin buradan dışarı çıkmamamız, tıpkı bir sütunun üzerinde yaşayan keşişler gibi bu mistik bahçede, bir lokma, bir hırkayla çilemizi doldurmamız gerekir. İkimiz bunu göze alsak eminim Nihat da bize katılmakta tereddüt etmeyecektir. Fakat ne bende ne de Kenan'da bunu yapacak cesaret vardır. Sadece cesaret yoksunluğu değil elbet. Alışkanlıklar, hırslar, bencillikler... Bu maddi bağlar, kör tutkular bizi tenimizden, aklımızdan, yüreğimizden, kursağımızdan yakalamış, sonu gelmez istekler, hiç doyurulamayacak açlıklarla ruhumuzu lanetlemiştir. Belki ben, belki Kenan bu eskimiş binanın, bu dilsiz bahçenin bize ne demek istediğini anlayabilsek, bencilliğimizden soyunup, bugün ya da gelecekte adımızı sürdürmek adına, hırsla yürüttüğümüz kavganın cenderesinden kurtularak, bu bilge toprağın, bu kutsal suyun, bu bal rengi ışığın, bu sessiz ağaçların, mezarlarda yatan ulu ölülerin, yani bu mekânın bir parçası olmak isteyeceğiz. Ama ne ben ne de Kenan, henüz alışkanlıklarımızı kirli bir gömlek gibi çıkarıp atabilecek olgunluğa erişemediğimiz için ömrümüzü, kendi hırsımızın bizden bağımsız olarak çizdiği bir daire içinde koşturarak tamamlayacağız...

Aslına bakarsanız bu didişmede, bu kan ter içinde süren amansız koşuda Kenan benden daha şanslı. Çünkü o, kendi yolunun doğru olduğuna inanıyor. İnanmak insanı mutlu eder. Ben ise kendi yolumun doğru değil, zorunlu olduğunu biliyorum. Zorunluluk insana sıkıntı verir. İşte o zaman da ortaya benim gibi tepeden tırnağa mantık, tepeden tırnağa irade, sıkıcı bir adam çıkar.

"Merhaba Selim," diyen Katya'nın sesiyle dağıldı düşüncelerim. Dekoratör Rasin ile yardımcısının arasında durup yerdeki mankene nasıl poz vermesi gerektiğini anlatan Kenan dönüp bakmadı; kendini işine öyle kaptırmıştı ki, geldiğimi fark etmemişti bile. Katya'nın onlarla işi kalmamış olacak ki, ekibi bırakıp yanıma geldi.

"Merhaba," dedim Katya yaklaşınca. Sanki yüksek sesle konuşursam fotoğraf çekimine zararım dokunurmuş gibi fısıldamıştım. "Daha çok mu işiniz?"

"Bitmiş olmalıydı aslında, bir aksilik oldu. Yeniden çekiyoruz. Sadece on dakika sürer." Altında durduğumuz çınarın gölgesi düşmüştü yüzüne. Yeşil gözleri derin derin bakıyordu insana. Eliyle bahçeyi gösterdi. "Nasıl, ilginç bir yer değil mi?"

Aşina bir tavırla bir kez daha gezdi gözlerim bu mistik alanı.

"Çook," dedim.

"Daha önce gelmiş miydin?"

"Evet, niye şaşırdın?"

"Yoo, şaşırmadım. Kenan anlattı, eski binaların neredeyse tümünün öyküsünü biliyormuşsun."

"Burasını sadece bir bina, bir mekân olarak görmüyorum. Bence burası..."

"Büyülü bir yer," diyerek açıklamama yardımcı oldu Katya. "Rusya'da da var böyle yerler. Sahte din adamlarının yaşadığı görkemli katedrallerden söz etmiyorum. Kendilerini inançlarına adamış keşişlerin, yaşamın anlamına vardıkları manastırları kastediyorum."

Şaşırma sırası bana gelmişti.

"Sen ateist değil miydin? Keşişlerden nasıl böyle hayranlıkla söz ediyorsun?"

"Doğru ateistim. Ne Musa'ya on emri gönderen kutsal yaratıcıya ne İsa'nın babasına ne de Muhammed'in Allahına inanırım. Fakat Musa'nın da, İsa'nın da, Muhammed'in de çabasına hayranlık duyarım. Beni asıl etkileyen onların yaşama anlam verme uğraşıdır. Bu büyük arayışa saygı duyarım. Dinlerin de, felsefenin de, bilimin de kaynağında bu büyük arayış var. Kökleri insanın var oluşuna kadar uzanan bu düşüncelerin karşılığını bugünkü yaşamımızda görebiliriz. Tıpkı bu Mevlevihane gibi."

Katya benimle ilk kez böyle heyecanla konuşuyordu; sanki propaganda yapar gibi.

"Aynı zamanda komünistsin değil mi?" diye sordum.

Neden soruyorsun, der gibi şöyle bir baktı yüzüme, ama yanıt vermekte sakınca görmedi.

"Parti üyesi değildim. Çocukluğumdan beri bana öğretilen düşünceleri benimsiyor musun dersen, evet. Benimsiyordum. Çünkü, ırkı, dili, dini, rengi ne olura olsun bütün

insanları sevmem öğretiliyordu bana. Sömürünün, savaşın, açlığın olmadığı mutlu bir dünyanın mümkün olduğu söyleniyordu."

"Niye partiye üye olmadın?"

"Çünkü parti söylediklerini yapmıyordu."

Gülmeye başladım.

"Politikacılar her yerde aynı desene..."

"Bunu açıklamak biraz zor... Neyse bu konuyu bir yana bırakalım." Başıyla Mevlevihane'nin binasını gösterdi. "Böyle yerler çok var mı Beyoğlu'nda?"

"Mevlevihane mi?"

"Sadece Mevlevihane değil, Müslümanların ibadet ettikleri ya da eğitim gördükleri yerler..."

"Çok fazla yok. Camiler var... Onlar da daha çok Galata bölgesinde. Beyoğlu, yani asıl adıyla Pera gayrimüslimlerin mekânıydı. Daha da çok Hıristiyan kültürünün baskın olduğu bir yer. Hıristiyan kültürün neredeyse bütün mezheplerinin, Rum Ortodoksların, Rus Ortodoksların, Katoliklerin, Gregoryenlerin, Protestanların kiliselerini bulabilirsin burada. Pera hiçbir zaman Müslüman olmadı aslında. Tıpkı hem Doğu Roma İmparatorluğu'na hem de Osmanlı İmparatorluğu'na karşı kimliğini yüzyıllarca koruyan Galata gibi, kendi bağımsızlığını korudu..."

Katya sözlerimi çok inandırıcı bulmamıştı.

"Şimdi bile mi?"

Bu soruya olumlu yanıt vermek o kadar kolay değildi yine de, "Evet," dedim, "şimdi bile. Birçok tarihçinin belirttiği gibi Pera, 6-7 Eylül Olayları'yla birlikte ruhunu kaybetti. Bir zamanlar bu toprakların sahibi olan gayrimüslimlerin tecavüze uğramaları, mallarının alçakça yağmalanması, bu insanların bir anlamda göçe zorlanmaları, Beyoğlu'nda yaşanan bugünkü çürümenin, çirkinliğin gerçek nedenidir. Hani, bir zamanlar insanların en güzel giysilerini giyerek çıktığı, özlemle, kederle, yüreğimiz burkularak bahsettiğimiz Pera, o tarihten itibaren yok olmaya başladı. Fakat yine de Pera'nın tümüyle teslim olduğunu söylemek doğru olmaz. Burası tıpkı İstanbul gibi öyle bereketli, öyle verimli, öyle yedi canlı bir yer ki, o kadar talana, o kadar saldırıya, o kadar hoyratlığa rağmen hâlâ ayakta kalmayı başarıyor. Sanırım hep de başaracak."

Katya dostane bir bakışla süzdü beni.

"Burayı seviyorsun..."

"Seviyorum tabii. Ben burada doğdum. O fotoğraf çektiğiniz üç katlı evde. Annem orada öldü. Ben bu sokaklarda büyüdüm." Yapmacık bir kibirle süzdüm Katya'yı. "Övünmek gibi olmasın ama ben Beyoğluluyum."

Katya, beni cezalandırmak için çocuksu bir neşeyle elime vurdu.

"Anladık, anladık." Ciddileşerek sordu: "Pera'nın Yunanca'da öte yer anlamına geldiğini biliyorum. İstanbul'da sur içinde oturanların Haliç'in karşı yakasına bu adı verdiklerini duydum. Ancak buraya neden Beyoğlu denildiği hakkında en küçük bir fikrim yok."

"Valla bu Beyoğlu meselesi biraz karışık. Akla yatabilecek iki rivayet var. Rivayetlerin ilki ve bence en tutarlısı, Venedikli Andrea Gritti ve oğullarına uzanıyor. Andrea Gritti oldukça varlıklı bir tüccarmış. Adam aynı zamanda Venediklilerin elçisi ve dogelik görevini sürdürüyormuş. Bu görevleri nedeniyle de Osmanlılar tarafından 'Bey' olarak adlandırılıyormuş. O yıllarda Andrea Gritti 'Pera Bağları'nda bir konak yaptırmış. Üç oğluyla o konakta, bir beyin şanına yaraşır şekilde yaşamış. Zamanla da oğulları o konağı bir saraya çevirmişler. Gritti'nin çocukları da bey oğlu oldukları için o konaktan yola çıkılarak, bu bölgeye Osmanlılar Beyoğlu demiş."

"Ya ikinci rivayet?" diye merakla sordu Katya.

"İkinci rivayetin hikâyesi daha basit. Eskiden yabancı elçilere 'Bey' denirmiş, Pera'da yabancı elçilikler açılınca buraya 'Beyyolu' denilmiş, zamanla da Beyoğlu adını almış."

"Beyoğlu adında bile yabancıların parmağı varmış desene," diye mırıldandı Katya.

"Öyle, neredeyse dünyanın bütün dilleri konuşulurmuş burada. Türkçe, Rumca, Ermenice, Flemenkçe, Musevice, Arapça, Farsça, Kürtçe, Rusça, Slovakça, İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Macarca..."

"Babil Kulesi gibi desene..."

"Babil Kulesi mi?" diye yineledim. "Çok güzel bir benzetme yalnız önemli bir fark var. Biliyorsun Babil Kulesi'nde bir kattakiler, öteki kattakilerin dilini anlayamazmış, zaten o görkemli yapı da bu nedenle yıkılmış; anlaşamadıkları için.

Ama Pera'da diller farklı da olsa insanlar anlaşır, birbirlerinin kültürlerine saygı gösterilmiş. Sanırım bu yüzden Pera ya da Beyoğlu, Babil Kulesi gibi yıkılıp gitmedi. Öyle ya da böyle insanlar hâlâ birbirlerini anladıkları için ayakta kalmayı başardı. Bu anlayış ortamı zaman zaman, 6-7 Eylül gibi yüz karası olaylarla bozulsa da, en azından o çokseslilığin ruhu korunduğu için Beyoğlu, bu ülkenin, bu kentin en özgür, en renkli bölgelerinden biri olmayı sürdürüyor."

"Buna pek katılamayacağım," dedi Katya "Belki Beyoğlu yerinde duruyor, ancak katlardaki milletler çoktan bırakıp gitmişler kuleyi. Geçenlerde Rum komşularımdan biriyle konuşuyordum. İstanbul'daki Rum okullarının öğrenci bulmakta zorlandığını söyledi. Çünkü onlar da birer birer soluğu Yunanistan'da alıyorlar. Ermenilerin ya da Yahudilerin durumunun farklı olduğunu da sanmıyorum. Ya Beyoğlu'nun o ünlü levantenleri... Kaç kişi kaldı onlardan?"

"Ama artık gitmeleri için onları zorlayan yok..."

"Bir ağacın bedenini baltayla kesip sonra köküne hadi çiçek aç demek gibi bir şey bu."

"Bence biraz haksızlık ediyorsun Katya. Beyoğlu'nda hangi ulustan, hangi ırktan, hangi dilden, hatta hangi cinsiyetten olursa olsun insanlar özgürce yaşayabilir."

"Ne konuşuyorsunuz böyle ateşli ateşli be?"

Tartışmaya öyle dalmıştık ki, Kenan'ın yanımıza geldiğini fark edememiştik.

"Beyoğlu'nu konuşuyorduk," dedi Katya. Tartışmayı sürdüreceğini düşündüm. Yapmadı. "Selim bilmediğim bir sürü şey anlattı bana."

"Anlatır, bilmediği yoktur bunun. Sor, şu mezarlarda kimlerin yattığını da tek tek sayıp döksün."

"O kadar da değil. Hepsini nereden bileyim. Divan şairimiz Şeyh Galip'i bilirim, matbaayı Osmanlı'ya getiren İbrahim Müteferrika'nın, bir de şair Leyla Hanım'ın burada yattığını biliyorum."

Kenan'ın dudaklarında, benimle gurur duyduğunu gösteren bir gülümseme belirdi.

"Görüyorsun değil mi Katya? Herif ayaklı *Meydan Larousse*... Bir de bilmiyorum diyor. Ulan, kafayı azıcık zorlasan bu

mezarda yatan herkesi adıyla, sanıyla, doğum yeri, tarihiyle açıklamazsan şerefsizim."

"Yerinde olsam şerefimi bu kadar kolay harcamazdım," dedim. "Bitti mi işin?"

"Bitti bitti." Katya'ya döndü. "İyi ki yeniden çektik. Şimdi içime sindi. Işık, kadraj filan harika oldu."

Biz konuşurken, tinerci çocuğun cesedi rolünü oynayan manken ayağa kalkmış, dekoratör Rasin ile yardımcısı malzemeleri toplamaya başlamıştı. Onlardan tarafa bir göz atan Kenan, "Sen burayı halledersin değil mi?" dedi Katya'ya. "Bizim gitmemiz gerek, stüdyoda buluşuruz artık."

Katya'nın gözlerinde beliren endişeden nereye gittiğimizi bildiğini anladım. Benim sorunum değildi, umursamazlığa vurdum. Kenan eğilip genç kadının yanağına bir öpücük kondururken, "Merak etme, kimse bizim kılımıza bile dokunamaz," dedi. Eliyle sertçe sırtıma vurarak ekledi. "Yanımda böyle kapı gibi biri varken, kim cesaret edebilir ki?"

Ben başımı sallamakla yetindim. Biz Mevlevihane'nin kapısına yönelirken Katya, arkamızdan seslendi.

"Dikkat edin ne olur?"

Mevlevihane'nin önüne çıkınca, "Çopur'un kahvesi, Tarlabaşı'nda, Karanlık Bakkal Sokak'taymış," dedi Kenan.

"İsme bak isme... Karanlık Bakkal Sokak..."

"Korkma be... Bizi öldürecek değiller ya..."

"Onu bunu bilmem Kenan, bu sefer Orhan'ı götüreceğiz yanımızda..."

"Ne o, yoksa bu defa tabancayı almadın mı?"

"Almaz mıyım? Hepimizin hayatını kurtardı. Aldım ama yumrukları sağlam biri lazım bize. Orhan'ı yanımızda götürmeliyiz."

Önerim Kenan'ın da kafasına yatmış olacak ki, "Gelir mi?" diye sordu.

"Gelir. Zaten meseleyi çıtlattım. 'Ne demek Selim Bey... Her zaman yanınızdayım,' dedi. Bizden telefon bekliyor."

"İyi o zaman, ara da gelsin."

"Arabaya gerek var mı?"

"Yok. Sakız Ağacı Caddesi'nin Tarlabaşı girişinde, trafik ışıklarının orada buluşalım."

Orhan'ı aradım, buluşacağımız yeri söyledim.

Narmanlı Han'ın önünden geçerken, "Nihat nerede?" diye sordum. "Bize takılmak istemedi mi?"

"İstemez mi? Ama günlerdir kızını görmüyor. Dize'yle buluşacaktı."

"Sahi Kenan, ne olacak bu çocuğun evliliği?"

Sıkıntıyla iç geçirdi Kenan.

"Bilmiyorum abi, çok üzülüyorum. Biraz da ben sebep oldum... Kadın da dayanılır gibi değil birader. Belki ayrılsa daha iyi olacak..."

"Ayrılırsa Nihat dağılır."

"O da doğru... Ne yapacağız bilmiyorum."

Sanki Nihat'ın sorununa çözüm bulmak için düşünüyormuş gibi bir süre ikimiz de dalgın yürüdük. Asmalı Mescit Sokağı'nın oraya geldiğimizde, "Paris'ten bugün de mektup gelmedi," diyerek lafı yine soruşturmaya getirdi Kenan. "Catherine Varchand'a bize yazmasını bildirmiştin değil mi?"

"Bildirmez miyim? Israrla bir an önce bize yazmasını, Aysun'la ilişkisini açıklamasını rica ettim. Bence biraz beklemeliyiz. Kadın doksan yaşında. Mektup yazabildiğine şükretmeliyiz."

Kenan'ın ela gözleri kısıldı.

"Doksan yaşında olduğunu nereden biliyorsun?"

"Dün verdiğim kitaba göz atmadın mı? Giriş bölümünde kadının kısa biyografisi var."

"Vay be doksan yaşında demek!" diye söylendi hayretle. "Mektupları sekreterine filan yazdırıyordur herhalde..."

"Muhtemelen öyle. Hatırlarsan Aysun'a yolladığı mektup bilgisayarda yazılmıştı."

"Doğru, el yazısı değildi." Derinden bir iç geçirdi. "O zaman gecikmesi normal. Kadın doksan yaşında, düşüncelerini bile zor topluyordur," diye yatıştırdı sabırsızlığını. Sustu. Eski Markiz Pastanesi'ni, Suriye Pasajı'nı hiç konuşmadan geçtik. Suriye Pasajı'nın önünden geçerken, ne yalan söyleyeyim Mürsel'le karşılaşmaktan korktum. Korktuğum gibi olmadı, kel kafalı, satanist polis muhbiriyle karşılaşmadık.

Gözucuyla arkadaşıma baktım; aradan henüz bir hafta bile geçmemiş olmasına rağmen Kenan'ın Mürsel'le görüşmeye giderkenki kadar hevesli olmadığını fark ettim. Yoksa bu işin sonu olmadığını anlamaya mı başlamıştı? Nihat'ın başına ge-

lenler, Katya'nın baskısı, Başkomiser Cüneyt'in uyarısı onu yıldırıyor muydu? Sıkıntıyla, çenesini kaşıyordu. Evet, kafası karışmıştı. Çopur'dan da sonuç alamazsak tam anlamıyla bir düş kırıklığına uğrayabilir, bu işten çekilelim, diyebilirdi.

Beyoğlu'nun en çirkin, en aptal yapılarından biri olan Odakule'ye yaklaşınca, rüzgâr bir yerlerden müzik sesleri getirdi kulağımıza. Yere açtıkları kâğıtların üzerine oturan uzun saçlı, kirli giysili iki delikanlı gitar çalıyordu. Önlerine koydukları teneke kutuya atılacak üç beş kuruşla nafakayı çıkarmayı umuyorlardı. Beyoğlu'nun gediklileri değil, günübirlik gezmeye gelen takımından küçük bir grup toplanmıştı sokak müzisyenlerinin başına. Ama bu grubun, müzisyenlere bir yararı olacağını hiç sanmıyordum, çünkü onlarda teneke kutuya para atacak göz yoktu. Gitar tınılarını arkamızda bırakıp, yolumuza devam ederken, "İster misin, bu işin içinde bizim Başkomiser Cüneyt olsun," dedi Kenan.

Demek ki yanılmıştım, ben arkadaşımın bu işten vazgeçebileceğini düşünürken, bizimki soruşturmayı nasıl daha tehlikeli, nasıl daha içinden çıkılmaz bir hale getiririm diye kuruyormuş. Kenan'a en büyük cezayı kendi zekâsından başka kim verebilirdi ki?

Aslında, saçmalamaya başladın artık, diye arkadaşımı azarlamam gerekiyordu, ama onu ciddiye alarak, "Nasıl bu kanıya vardın?" diye sordum.

"Abi baksana, Cüneyt'in Mürsel'le bağı var; Mürsel'in de Kartal'la. Kartal uyuşturucu bağımlısı. Bence Mürsel de uyuşturucu satıyor. Yoksa o gençlerle ne işi olacak? Kartal da eski müşterisi. Cüneyt de bunu biliyor ama göz yumuyor."

"Ama Mürsel de ona bilgi veriyor. Böylece uyuşturucu trafiğinden haberdar oluyor."

"Tamam, böyle de açıklanabilir. Ama ya düşündüğümüz gibi değilse? Ya işin içinde iş varsa?"

"Nasıl iş varsa? Ne demek istiyorsun Kenan?"

"Abi, Reşat Çopur belli bir uyuşturucu mafyasının elemanı... Bunu biliyoruz. Diyelim ki başka bir uyuşturucu mafyası pazarı ele geçirmek peşinde. Bizim Cüneyt'i de satın alıyor. Bizim sert başkomiser de, Mürsel'i kullanarak Kartal'ı ve Aysun'u öldürüyor. Suçu da Reşat'ın üzerine yıkıp onları piyasadan silmek istiyor."

"Kartal'ı anladım da, Aysun'u niye öldürsünler?"

"Asıl hedefleri Kartal'dı tabii... Aysun bir şekilde, sevgilisini onların öldürdüğünü öğreniyor. Bu yüzden onu da temizlemek zorunda kalıyorlar. Tezgâhı Kartal'ın ölümü üzerine kurdukları için, Aysun'un ölümünü bizim zavallı Yunus'a yıkıyorlar... Ha... Olamaz mı?"

Ne yalan söyleyeyim, bu hiç düşünmediğim bir seçenekti. Kenan'ın zihni böyleydi işte. Hiç akla gelmeyecek ihtimalleri gerçek kılabilirdi.

"Olabilir, yalnız bazı sorular var. Diyelim ki Cüneyt kirli polis, Emniyet'ten böyle insanların çıktığını biliyoruz. Buraya kadar güzel. Fakat bu adam kendi işlediği cinayetlerin fotoğrafını, hem de senin bunları çarşaf çarşaf sergileyeceğini bildiği halde sana niye versin?"

Sorum o kadar mantıklıydı ki, Sen Antuan Kilisesi'nin kemerli kapısını sağımızda bırakıp, ünlü Mısır Apartmanı'nın önüne gelinceye kadar yanıt veremedi.

"Ama failleri bulmuş," dedi sonra. "Dosyaları kapanmış sayıyor."

"Bilmiyorum, ben onun yerinde olsam, bu konunun hangi nedenle olursa olsun gündeme gelmesini istemezdim. Sen ister miydin?"

"Atlamış olamaz değil mi?" diye mırıldandı. Ancak tezinin temelsiz olduğunu fark etmişti. Sorusunu kendi yanıtladı. "Olamaz."

"Bence bu işle Cüneyt'in ilgisi yok. En azından cinayetlerle ilgisi yok."

"Peki sence kim işledi bu cinayetleri?"

"Yunus masum gibi görünüyor... Bence katil, Reşat Çopur olabilir. Ya da onun adamları..."

"Nicholas Flamel bağlantısından tümüyle vazgeçtin galiba."

Evet, Başkomiser Cüneyt'in suçlu olması ihtimali zayıflayınca, hemen öteki saçmalığa sarılıvermişti.

"Tümüyle vazgeçmedim. O da var ancak zayıf bir ihtimal. Düşünsene Kenan, ortada ölümsüzlüğü bulduğu iddia edilen bilmem kaç yüzyıl önce yaşamış bir adam var. Söylenenlerin neredeyse hepsi efsane.Şimdi bu efsaneye dayanarak nasıl mantık yürüteyim abi? Nicholas Flamel, ya da ölümsüzlüğü

sağladığı söylenen felsefe taşı ancak *Harry Potter* gibi çocuklara seslenen eğlenceli serüven kitaplarında karşılık bulur. Biz iki maktullü ciddi bir cinayet soruşturmasının içindeyiz. Öyle değil mi?"

"Öyle, öyle de... Bana göre bu iş, Reşat Çopur gibi birinin tezgâhlayacağı kadar basit değil. Bu iki cinayetin ardında daha karışık olaylar var abi... Bunu hissediyorum Selim. Yalnız bana kanıtla deme, yapamam..."

Ben kanıtla demedim, o da suskunluğunu sürdürdü. Galatasaray Lisesi'nin önüne kadar ikimiz de konuşmadık. Tam lise kapısının önüne geldiğimizde, "Yanılıyor olabilirsin Kenan," dedim.

O kadar hızlı düşünüyordu ki az önceki konuşmayı unutmuştu bile.

"Hangi konuda?"

"Bu cinayetlerin arkasında daha karmaşık olayların döndüğü konusunda."

İlgiyle beni dinlemeye başladı.

"Lisede okurken aklını vampirlere, cadılara, büyücülere takmıştın hatırlıyor musun?"

"Eee..."

"Abi bak şimdi, cinayetlerin çözümünü, matematik problemlerinin çözümüne benzetirler. Kısmen doğru. Bir matematik probleminin çözülebilmesi için iki şeye ihtiyaç vardır. İlki sayıları doğru kavrayan, işlemleri yapabilen bir beyin, ikincisi ise problemin çözülebilir olması. Tam bu noktada, cinayetlerin çözümleri matematik problemlerinin çözümlerinden biraz farklılık gösterir. Çünkü burada rakamların yerini insanlar, işlemlerin yerini olaylar almıştır. Ve cinayeti çözmeye çalışanlar insanlar olduğu için, onların kişilere, olaylara hatta yaşama bakış açıları doğru sonuca ulaşılmasını etkiler."

Hâlâ lafı nereye getireceğimi bilemeyen Kenan, "Yani," dedi sabırsızlıkla.

O sırada Balık Pazarı'nın önüne gelmiştik. Onun "yani"sine açıklık getirmeden önce, "Gel şuradan geçelim, daha kestirme olur," dedim. Sola kıvrılıp Balık Pazarı'nın kalabalığına dalınca sürdürdüm sözlerimi. "Yani, cinayeti soruşturanlar olaylara kendi pencerelerinden bakar, insanları kendi yar-

gılarıyla değerlendirirler. Böyle olunca da matematik probleminin çözümündeki kadar objektif davranamazlar. Bizim davaya dönecek olursak... Şu Nicholas Flamel hikâyesini duyduğundan beri, sen cinayetlerin bu konuyla bağlantılı olduğunu düşünmeye başladın."

Dar sokağın kalabalığını yararak, bana ayak uydurmaya çalışan Kenan, "Başka ne yapabilirdim ki?" dedi. Sesi biraz gergin çıkmıştı. "Bu olayda dikkatimi çeken ilk kanıtlar Fransız simyacının çizimleriydi. Cinayet mahallerinde onları bulmuştuk. Üstelik bu resimlerin işe yaramadığını da söyleyemezsin. İki maktulün birbirini tanıdığını, sevgili olduklarını böylece anladık. Öyle değil mi?"

"Öyle. Ancak, uyuşturucu bağlantısı ortaya çıkınca da görüşlerini değiştirmedin..." Onun tersine son derece sakin bir tonda konuşuyordum. Yüzüne baktım. "Bir düşün Kenancım, her zaman şu simya, büyü, şeytan hikâyesi sana daha cazip geldi."

"Yani sen, bu cinayetlere bakış açımın önyargılı olduğunu söylüyorsun."

"Evet, aynen öyle söylüyorum," diye onayladım onu. "Ama bu doğal. Ne sen ne de ben Cinayet Masası'nda çalışıyoruz. İşimiz bu değil. Kaldı ki Cinayet Masası'nda çalışan polisler ne kadar objektif kalabiliyorlar, orası da tartışılır... Her neyse, demek istediğim şu ki; bu cinayetlerin çok daha basit ve mantıklı açıklamaları olabilir."

"Uyuşturucu bağlantısı gibi mi?"

"Bu, cinayetleri şeytanın adamlarının işlemesinden daha güçlü bir ihtimal," dedim Gregoryen Ermenilerin ibadethanesi Üç Horan Kilisesi'nin önünden geçerken.

Yirmi Sekizinci Bölüm

Şoförüm Orhan'ı tarif ettiğimiz yerde, Sakız Ağacı Caddesi'nin Tarlabaşı girişinde, trafik ışıklarının altında bizi beklerken bulduk. Onu da yanımıza alıp Sakız Ağacı Caddesi'nden Dolapdere'ye doğru vurduk. Orhan nereye gidiyoruz, neden gidiyoruz diye sormadı bile. Daha önce üstü kapalı bir konuşmayla, "Bizim Kenan'ın bir meselesi var. Biraz belalı bir iş. Ben onunla gideceğim, sen de bizimle gelir misin?" dediğimde de hiç duraksamadan, "Ne demek Selim Bey, tabii gelirim. İş belalı diyorsanız, benim bir Beretta var, onu da getireyim," demişti. Görüşeceğimiz kişilerin tekin adamlar olmadığını bildiğimden, ben de, "Getir, yalnız gerekmedikçe kullanmayacaksın," demiştim.

Bana duyduğu güvenin epeydir farkındaydım. Bunun nedeni, ödediğim dolgun maaş, arada bir ona yaptığım yardımlardan çok, bu topraklarda yaşayan insanlara özgü bir duygu olan, büyük, yetkili, kudretli birine bağlanma duygusuydu. Belki abarttığım düşünülebilir ama inanın hiç öyle değil; bu duygunun kökleri, Osmanlı İmparatorluğu'na hatta Doğu Roma İmparatorluğu'na kadar uzanır. Bir zamanlar imparatora, padişaha bağlılıkla başlayıp, ardından tek şefe, tek partiye, komutana, babaya, patrona sadakat olarak süren bu davranış biçimi, sanayileşmeyle birlikte günümüzde yok olmaya başlasa da Orhan gibi birçok insanda varlığını hâlâ sürdürmekte. Bu, bir vefa duygusu olduğu kadar, kudretli olana yakın durarak, onun sevgisini kazanarak kendini bir tür güvenceye alma hesabıdır da. Hesap dediysem, yanlış anlaşıl-

masın, bunda bir samimiyetsizlik, bir göz boyama, öyleymiş gibi görünme yoktur. Bu insanlar, yakın durmaya çalıştıkları kudretli kişiyi gerçekten severler, ona gerçekten bağlanırlar; aynı zamanda ondan çıkar da umarlar. Ve bunu doğal bir hak olarak gördükleri için ahlaki olarak da hiç yaralanmazlar. Orhan'ın da benim için bu tür duygular taşıdığından adım gibi emindim.

Karanlık Bakkal Sokak, yıpranmış binaları, delik deşik yolu, karşıdan karşıya gerilmiş iplerde sallanan çamaşırları, toplumun en altında yaşayan insanlarıyla tipik bir Tarlabaşı sokağıydı. İlk yerleşim yılları 1850'lere uzanan, nüfusunun neredeyse tamamı Ermeni ve Rumlardan oluşan Tarlabaşı, ömrünün en parlak dönemini XX. yüzyılın başlarında yaşamıştı. Ancak 1940'lı yıllarda yürürlüğe giren Varlık Vergisi, ardından 1955 yılında yaşanan 6-7 Eylül çapulculuğuyla bu insanların çoğu Beyoğlu gibi Tarlabaşı'nı da bırakıp gittiler. Böylece Tarlabaşı da kendi kişiliğini, kendi dokusunu, kendi güzelliğini yitirmeye başladı. Sahibi yurtdışına kaçmak zorunda kalan binaların bakımı yapılamadı, evler boş kaldı, sokaklar eskidi, semtte yaşayan insanların sosyolojik profili değişti; bir zamanlar hepsi meslek erbabı olan semt sakinlerinin yerini gece boyunca bedenlerini satıp gündüzleri buradaki kırık dökük evlere sığınan yaşlı orospular, genç eşcinseller, işsiz kalmış müzisyenler, elden ayaktan düşmüş sinema oyuncuları, yıldızı sönmüş şarkıcılar, Anadolu'dan göçüp, bu büyük şehirde dikiş tutturmaya çalışan çaresiz Kürtler aldı.

Karanlık Bakkal Sokak'a girer girmez kesif bir yemek kokusu karşıladı bizi. Güneş henüz batmamıştı ama sokaktaki evlerde akşam yemeği hazırlıkları başlamıştı. Ocakta tencereler kaynarken, evlerin önünde kadınlar çene çalıyor, çocuklar neşeli çığlıklar atarak oyun oynuyordu. Henüz gece makyajını yapmamış bir travesti penceresinden sarkmış, alt kattaki başı örtülü Mualla Ablasıyla muhabbet ediyordu. Mualla Abla'nın üst kattaki komşusunu yadırgarmış gibi bir hali yoktu. Sanki karşısında bir kadın varmış gibi kaptırmıştı kendini sohbetin keyfine.

Karanlık Bakkal Sokak'ta hiç de karanlık olmayan bir bakkal dükkânı, bir komisyoncu, bir marangoz, bir de kahvehane vardı; Reşat Çopur'un yeri bu kahvehane olmalıydı.

Kahvehaneye Kenan'la birlikte girecektik, Orhan daha sonra gelip ayrı bir masaya oturacaktı. Eğer herhangi bir aksilik olmazsa, Orhan konuşmalara hiç katılmayacaktı. Hatta bizden biri olduğunu hiç belli etmeyecekti. Bir ara silahı ona mı versem diye geçirdim, sonra bu kadarını istemek de fazla olur diyerek vazgeçtim.

Dışarıdan görünenin tersine, kahvehanenin içi oldukça genişti. Bir zamanlar bej rengi olduğu anlaşılan kirli duvarlarda Atatürk'ün sivil giyimli resminin yanı sıra İbrahim Tatlıses, Müslüm Gürses, Mahsun Kırmızıgül gibi şarkıcıların posterleri asılıydı.

Kahvehanenin kasetçalarında yanık sesli kadın, arabesk bir şarkı söylüyordu, içerisi pek kalabalık değildi. İki masada altı müşteri vardı. Dördü okey, ikisi tavla oynuyordu. Çay ocağının hemen önündeki masada, biri altmışına merdiven dayamış, öteki henüz otuzunda bile göstermeyen iki kişi oturuyordu. Oturdukları masa ötekilere benzemiyordu; bunlar kahvenin sahibi olmalıydılar. Ocakta orta yaşlı bir adam çay demlemekle uğraşıyordu. Üzerindeki önlükten anladığım kadarıyla hem ocakçılık hem garsonluk yapıyordu. Kahve müşterilerle dolup taşmadığına göre bu işi yaparken zorlandığı da söylenemezdi.

Kenan ile ben girince herkes başını çevirip merakla bize baktı. Müşteri olduklarını düşündüğüm kişiler, üzerimizde çok durmayıp kendi dünyalarına dönerken, kahvenin sahipleri olduğunu düşündüğüm iki kişi, oturuncaya kadar güvensiz gözlerle bizi izlediler. Duvar kenarındaki masalardan birine geçtik. Masaya oturur oturmaz garson, ocaktan çıkıp dikildi başımıza. Son derece ciddi, hatta biraz vakur bir tavırla. "Ne içersiniz?" diye sordu.

"Türk kahvesi var mı?" diye sordu Kenan.

"Var."

"İki sade Türk kahvesi." Bana baktı. "Sade değil mi?"

"Sade," derken, Orhan'ın içeri girdiğini gördüm. Bu kez başlar Orhan için çevrildi. Şoförüm sanki bizi hiç tanımıyormuş gibiydi, masamıza dönüp bakmadı bile. Son derece doğal bir tavırla müşterilerin arasından geçerek, bizi görebileceği masalardan birine çöktü. Garson, siparişimizi alır almaz, Orhan'a yöneldi.

"Şu iki kişi hâlâ bizi kesiyor," dedi Kenan. "Çopur hangisi acaba?"

"Belki de hiçbiri değildir. Adam içeriden yeni çıkmış, belki de tatile filan gitmiştir."

Sözlerimi yadırgadı Kenan.

"Yapma Selim! Ne tatili? Bu adamları kendinle karıştırdın galiba. Reşat daha hapisten çıktığı gün mekânına gelmemişse ne olayım. Onların hayatı bu."

Israr etmedim, doğru söylüyordu bu insanları tanımıyordum. Elimden gelse hiç tanışmak da istemezdim. Garson kahvelerimizi getirdiğinde, "Baksana birader," dedi Kenan, "biz Reşat Çopur'u arıyoruz. Kendisi burada mı?"

Orta yaşlı adam şöyle tepeden tırnağa süzdü bizi.

"Siz kimsiniz?"

"Ben avukatım," diye açıkladı Kenan. "Davada ona yardım etmek için geldik. Buradaysa görüşmek istiyoruz."

"Rüstem Abi'ye bir sorayım," dedi garson. Yanımızdan ayrıldıktan sonra hiç acele etmedi. Önce Orhan'ın çayını verdi, sonra iki kişinin oturduğu masaya gitti. Sakallı adama, -Rüstem Abi olmalıydı- bizi gösterdi. Adamlar başlarını çevirip bir kez daha baktılar. Bu kez gözlerinde tehditkâr bir ifade belirmişti. Rüstem masadan kalktı, kasetçaları susturdu. Şarkı yarıda kesilince okey masasındakiler Rüstem'e baktılar. Ama Rüstem oralı olmadı, gözlerindeki tehditkâr ifadeyi değiştirmeden bize doğru yürüdü. Genç adam da kalkmış peşi sıra geliyordu. Garson ise okey oynayanların masasına yöneldi, masada yüzü bize dönük olarak oturan, esmer, ufak tefek adamın kulağına bir şeyler fısıldadı. Ufak tefek adam da önce bizden tarafa baktı, sonra doğruldu. Masadaki üç kişi de onunla birlikte kalkmıştı. Ben onları keserken, Rüstem ile yanındaki adam masamıza gelmişti bile. Rüstem ellerini sigara yanıklarıyla delik deşik olmuş, yeşil çuhadan yapılma masa örtüsünün üzerine koyarak, "Reşat Çopur'u ne yapacaksınız?" diye sordu. Duruşuyla, kalın kaşlarının altında öfkeyle ışıldayan kara gözleriyle, sesinin tonuyla açıkça meydan okuyordu.

"Konuşmak istiyorduk," dedi Kenan. Arkadaşımın ne bakışlarında, ne sesinde korkunun zerresi yoktu. "Reşat Çopur'un davasıyla ilgili. Onu tanıyor musunuz?"

"Dava filan yok," dedi adam. "Oğluma iftira ettiler."

"Reşat senin oğlun mu?"

"Oğlum, ne olmuş?"

Bu kadar terslenmeye rağmen Kenan sükûnetini bozmadı.

"Allah bağışlasın. Biz de oğlunuza iftira edildiğini düşünüyoruz."

Fakat bu sözler, Rüstem'i ikna etmeye yetmemişti.

"Size ne benim oğlumdan?"

"Aynı davadan benim dayıoğlunun da başı belaya girdi. Ona da iftira ettiler. İki olayı yapanların aynı kişiler olduğunu düşünüyoruz. Çıkarlarımız aynı. Size karşı kötü bir niyetimiz yok."

Kenan bu açıklamayı yaparken öteki dört kişi de masamızın etrafını sarmıştı. Bakışlarım bizim Orhan'a kaydı. Orhan elinde çay bardağı, pür dikkat bizi izliyordu. En ufak bir harekette adamların üzerine atlayacakmış gibi tetikteydi.

"Demek gerçek suçluları bulmak istiyorsunuz," dedi Rüstem. Döndü yanındaki adama baktı. "Ne dersin Reşat, doğru mu söylüyor bu adamlar?"

Reşat deyince, Kenan ile ben genç adamı süzdük; demek bizim meşhur Reşat Çopur buydu.

"Şimdi anlarız," dedi Reşat. Az önce okey masasından kalkan ufak tefek adama döndü. "Şaban ara şunların üzerini."

Biz ne yapacağımıza karar verememişken, adamlar üzerimize atıldı, işte o anda Orhan ayağa fırladı, kaşla göz arasında belinden çektiği silahı Reşat'ın şakağına dayayarak, "Herkes olduğu yerde kalsın!"

Şaban'ın eli beline gider gibi oldu.

"Kıpırdama ulan, anam avradım olsun basarım tetiğe."

Şaban elini uzaklaştırdı belinden. Öteki adamlar da anında pençelerini üzerimizden çekmişlerdi. İçlerinde en cesuru Rüstem çıktı.

"Bu mu sizin iyi niyetiniz?" diye sordu gergin ama alaycı bir sesle.

"Önce siz başlattınız," dedi Kenan.

"Biz sadece üzerinizi arayacaktık."

"Neden arıyorsunuz üzerimizi?" diye ben de katıldım tartışmaya.

"Ne bilelim sizin dost mu düşman mı olduğunuzu?"

"Biz düşmanınız değiliz," dedim. "Ama eğer bunu kanıtlamak için bizi aramanız gerekiyorsa, buyrun arayın." Şoförüme döndüm. "Tamam Orhan, sen masana git." Elimi belime attım tabancamı çıkartıp masanın üzerine koydum. Üzerimi rahatça aramaları için ayağa kalktım. Kenan da beni izledi. Rüstem'in işaretiyle, Şaban, değme polislere taş çıkartacak bir titizlikle üstümüzü aradı.

"Temizler Rüstem Abi."

Rüstem uzanıp benim Smith-Wesson'ı alarak garsona uzattı. "Naim şunu ocağa götür, konuşmamız bitene kadar orada kalsın."

Naim, benim tabancayı aldı, elinde tarttıktan sonra ocağa yöneldi. Biz itiraz etmeyince, Rüstem işi ileriye götürmek istedi. Başıyla Orhan'ı işaret ederek, "Arkadaş da silahını versin," dedi.

"O kadar da uzun boylu değil," dedi Kenan. Kırk yıllık kopukmuş gibi, bitirim havalarına bürünmüştü. "Biz, silahınız var mı, yok mu bakmadık bile. Arkadaşın silahı üstünde kalacak."

"O zaman konuşma olmaz," dedi Rüstem.

Kenan adamın blöfünü görmüştü:

"Olmazsa olmaz... Verin tabancamızı gidelim."

"Bakın," dedim, "öküzün altında buzağı aramayın. Biz sadece işbirliği yapmak istiyoruz. Daha önce de avukatınızla size haber saldık. O da bizi tanıyor. Bilgilerimizi birleştirirsek, bize oyun oynayan adamları daha kolay buluruz."

Rüstem, oğluna baktı.

"Avukat bu adamlardan bahsetti mi sana?"

"Bahsetti," dedi Reşat. Soyadının tersine oldukça düzgün bir yüzü vardı genç adamın. "Kartal'ın bir sevgilisi vardı. Adı Aysun. O kızı da öldürmüşler. Zanlı olarak da birini yakalamışlar. Herhalde bunların akrabamız dedikleri o. Ben onları polis sanmıştım. Ellerinde delil yok ya, boş atıp dolu tutacaklar diye görüşmeyi kabul etmemiştim."

"Biz polis değiliz," dedi Kenan. "Biz avukatız. Korkmanıza gerek yok."

Rüstem'in gözleri kısıldı.

"Biz Allah'tan başka kimseden korkmayız. Pisliğe bulaşmamak için polisten uzak duruyoruz. Hiç suçu, günahı olmadığı halde, yazdıkları ifadeyi imzalattırmak için bir araba sopa attılar oğluma."

"Yunus'a da yapmışlar," dedi Kenan. "Çocuk günlerce tabanlarının üzerine basamadı. O yüzden size geldik. Polise güvenemiyoruz. Yunus da, tıpkı senin oğlun gibi günahsız yere yatıyor haftalardır..."

Ayrıntılar konuşulmaya başlanınca, Rüstem, eliyle adamlarına uzaklaşın işareti yaptı. Etrafımız bir anda sakinleşti. Oğluyla birlikte çöktü masamıza. Bize güvendiği hâlâ söylenemezdi, yine de sigara paketini uzatmakta sakınca görmedi. Ben almadım, Kenan bir tane yaktı.

"Önce siz anlatın," dedi Rüstem, sigarasından üflediği duman, masanın üzerinde kül rengi bir bulut gibi usulca yükselirken. "Neymiş bakalım şu dayıoğlunun meselesi?"

Kenan olayı ayrıntılarıyla anlattı. Yunus'un hâlâ deli gibi sevdiği Aysun'u öldüremeyeceğini, Reşat'ın dava dosyasını okuduğunu, onun da masum olduğuna inandığını ekleyerek, bu iki cinayetin de aynı kişiler tarafından işlenmiş olabileceğini söyledi.

"Peki kimmiş bu kişiler?" diye sordu Rüstem.

"Biz de onu bulmaya çalışıyoruz," dedim. "Sizi Beyoğlu'ndan silmeye çalışan başka bir grup olabilir mi?"

Rüstem'in kalın kaşları çatıldı.

"Yok kardeşim, bize kim, neden bulaşsın? Bizim her işimiz kanunlar çerçevesindedir."

"Tamam da," dedi Kenan, "yani sizin yerinizde gözü olan birileri filan."

Rüstem gaza gelmiş, Kenan'ı da azarlamaya hazırlanıyordu ki, "Baba, bu işi Serçe Nuri tezgâhlamasın?" diyerek oğlu kesti hızını. "Kartal, onun yeğeniyle görüştüğünü söylemişti bana."

Rüstem'in kara birer inciyi andıran parlak gözleri öfkeyle baktı oğluna.

"Salak salak konuşma, Serçe Nuri'den bize ne?"

Oğlanın konuşmaya niyetli olduğunu anlayan Kenan fırsatı kaçırmadı.

"Delikanlıya boş yere kızıyorsun. Bizim Yunus da şu Serçe Nuri'den bahsediyordu. Aysun, Kartal'ın onunla sık sık görüştüğünü söylemiş. Belki de bu cinayetleri onlar işledi... Size de düşmanlıkları varsa..."

Artık ayaküzeri yalanlar uydurmaya alışmıştı Kenan. Yunus, ne Serçe Nuri'den bahsetmişti bize ne de başka bir çeteden. Argo deyimiyle zarf atıp, heriflerin dilini çözmek istiyordu. Ama Rüstem kaçın kurasıydı.

"Bize kimsenin husumeti yok kardeşim," dedi. "Hem Serçe Nuri akıllı adamdır. Durduk yerde belaya bulaşmaz. Neden öldürsün Kartal denen o zibidiyi?"

Konuşurken hem bize hem oğluna baktığı için soruyu kime sorduğu da anlaşılmadı. Ben kendi üstüme alındım.

"Belki borcu vardı." Reşat'a döndüm. "Kartal'ın sana da borcu varmış değil mi? Cinayetten bir hafta önce kavga çıkarmışsın." Reşat'ın suratı asılır gibi oldu. "Dosyanda öyle yazıyor. Sen de ifadende onaylamışsın..."

"Evet, eski arkadaşımdı Kartal. Yolsuz kalmış, borç istedi. Kıramadım verdim. Sonra ödemedi." Başıyla ocağın önündeki masayı gösterdi. "Kasadan almıştım. Babama mahcup olduk. Sinirlenip paramı istedim. Kartal oyalamaya kalkınca da bir iki tane vurdum..."

"İyi bok yedin," diye kesti babası. "Gör işte başımıza gelenleri." Bize döndü. "Kaç kere dedim bu serseriyle görüşme diye. Saçları karı gibi uzun, kulağında küpe, ibne midir nedir? Sonunda buldu belasını, gelgelelim bizim de başımızı belaya soktu."

Rüstem'in laf kalabalığına getirip konuyu geçiştirmesine fırsat vermemek için üsteledim.

"Ayrıca savcının mütalaasında, senin Kartal'a uyuşturucu sattığın da belirtiliyor."

"Yalan abi, zinhar yalan! Ne uyuşturucusu? Biz burada millet kafayı bulur diye demli çay bile satmıyoruz."

"Ama Kartal uyuşturucu bağımlısıymış," diyerek Kenan karıştı konuşmaya. "Raporlarla tespit edilmiş."

"Ben Kartal kullanmıyor demedim ki. O kullanırdı. Savcının iddiası da buna dayanıyor zaten. Şimdi benim Kartal'dan alacağım var ya, parayı kurtarmak için buna yalan söyledim. Paramı ver, sana mal bulayım dedim."

"Mal bulacağından değil," diye araya girdi Rüstem. "Hele o işe bir bulaşsın, kendi ellerimle boğarım onu... Yani parayı kurtarmak için öyle söylemiş..."

"Vallahi öyle," diyerek yeniden lafı kaptı Reşat. "Kartal'ın krizi tutmuştu, kendini oradan oraya vuruyordu. Ben de bunun para bulduğunu duydum. Sevgilisi olan şu Aysun'la birini yoluyorlarmış..."

Yeni bilgiyi kaçırmadı Kenan.

"Nasıl yoluyorlarmış?"

"Nasıl yolacaklar abi, şantaj yapıyorlarmış adama."

"Adama mı? Erkek miymiş? Az önce biri dedin. Cinsiyet belirtmedin..."

Bu soru için yürekten kutladım Kenan'ı, gerçek bir dedektif gibi hiçbir ayrıntıyı kaçırmıyordu.

Reşat duraladı.

"Esasında bilmiyorum, kadın mı, erkek mi?" Düşündü. "Yok, Kartal da erkek, kadın demedi. Bana bir adama şantaj yapıyorlar gibi geldi."

"Bunları Kartal mı anlattı sana?"

"Evet, şimdi bu krize girince güya benden uyuşturucu alacağını düşünüyor ya, dili çözüldü."

"Peki kimmiş bu kişi?"

"Onu söylemedi işte."

"Durun bir dakika ya," dedi Rüstem. Elindeki sigarayı heyecanla kül tablasına bıraktı. "Durun ya. Cinayetleri işleyen adamı bulduk işte." Farkında değil misiniz, dercesine yüzümüze baktı. "Katil işte bu kalantor herif. Kız ile oğlan, adamı fena yakalamışlar, ufak ufak söğüşlüyorlar. Adam hem kıza hem oğlana düşman. Şantaj pis iş, ver ver doymaz bunlar. Adamın işe bir çare bulması lazım. Sonunda bulmuş; ikisini de temizleyip meseleyi halletmiş. Yanlış mı?" diyerek gözlerime baktı.

Bir an ne diyeceğimi bilemedim. Sadece, "Mantıklı," sözcüğü çıktı ağzımdan.

"Ama önce bu kişinin kim olduğunu öğrenmemiz lazım," diyerek yardımıma yetişti Kenan. "Bu adam neden para veriyormuş onlara?"

"Neden olacak abi," dedi Reşat. "Bir açığını bulmuşlardır. Eğer bu kişi erkekse ya ibnedir ya da sübyancı. Kadınsa, kocasını aldatıyordur... Bunlar da olayı filme filan almışlardır."

Kenan'ın suratı asıldı; tünelin ucunda beliren ışık birden kararmaya başlamıştı.

"Yani, olayı bilmiyorsun..." dedi umutsuzca.

"Bilmiyorum, Kartal o kadarını anlatmadı. Kız ölmeseydi bu iş çözülürdü. Çünkü tezgâhı kız kurmuş. Kartal biraz mankafaydı. Aklı yatmaz böyle ince işlere. Kız, Kartal'a deli gibi âşık ya, oğlanı toparlamak istiyor."

"Nasıl toparlamak istiyor?"

"Yani beyazdan kurtarmak istiyor. Bunun için de para lazım. Kalantoru kıstırınca meseleyi çözmüş kız. Söğüşlediği parayla kendine Cihangir'de bir daire tutmuş. Fakat bizim Kartal dandik adam. Kıza söz veriyor, ama eroni bırakamıyor..."

Katilin başka biri olma ihtimali belirince Rüstem, oğlunun konuşmalarına sınır koymaktan vazgeçmiş, keyifle sigarasını tüttürmeye koyulmuştu. Bunu fırsat bilen Kenan, Reşat'a yüklenmeye başladı.

"Bak Reşat, bildiklerini bir tamam bize anlatman lazım. Kartal'ın öldüğü gün, onunla buluşacakmışsın. O gün neler olduğunu bilmeliyiz."

"Anlatırım abi, benim bir korkum yok ki. Alnımız açık elhamdülillah... Kartal o sabah bana geldi. Bedeni karaya vurmuş balık gibi titriyordu.

'Mala ihtiyacım var, bana mal bul, sana beş bin dolar vereceğim,' diye vaatlerde bulunuyordu.

Benim de alacağım var ya bundan, 'Hani para?' dedim. 'Bugün birinden alacağım,' dedi.

İnanmadım, 'Siktir lan, kim sana para verir?' diye tersledim.

'Söğüşlediğimiz biri var. Şerefi, itibarı Aysun'la benim elimde. Ne istersek veriyor. Yine verecek... Sen malı bul yeter,' dedi.

Ben de paramı almak için yalan söyledim.

'Tamam, saat iki buçuk gibi kahveye gel, malın hazır,' dedim. Tabii gelen giden olmadı. Ben de, eşşoğlu eşek beni yine atlattı, diye düşündüm. Meğerse temizlemişler Kartal'ı."

Sanki oğlunun yaşadıklarının tanığıymış gibi Reşat konuşurken Rüstem de başını sallıyordu.

"Bu şantaj yapılan kişiden polise söz ettin mi?" diye sordu Kenan.

"Yok abi, söz etmedim. Polis gerçek katilin peşinde değil ki... Bizi bulmuşlar ya, olayı üzerimize yıkıp davayı kapatacaklar. Beyaz hikâyesi de bu yüzden... Sizin dayıoğluna da aynısını yapmışlar ya..."

Uyuşturucu dışında Reşat'ın söyledikleri inandırıcı görünüyordu. Tabii oğlan çok iyi rol yapmıyorsa ki, bu tür adamların değme aktörlere taş çıkartacak kadar iyi yalan söylediklerini çok duymuştum. Sanırım Kenan da benim gibi düşünüyordu. Reşat'ı tümüyle listeden çıkarmasa da artık bütün dikkatini şantaj yapılan kişiye çevirecekti. Reşat ile babasından öğreneceğimizi öğrenmiştik, kalkarken silahımı istedim. Rüstem, Naim'e silahı getirmesini söyledi. Naim tabancamı getirdi, uzatırken pis pis gülümsedi.

"Abi, bu silahı taşımayın," dedi.

"Niye?"

"Bu bir boka yaramaz. Horoz bozulmuş, düşmüyor."

Şarjörü çıkardı, tetiğe asıldı, gerçekten de horoz düşmüyordu. Sırtımdan buz gibi bir ter boşandı. Demek kaç zamandır bu bozuk silaha güvenip tehlikeye atıyorduk kendimizi. Kenan da şaşırmıştı, ama benim kadar değil; onun kafası, kimliğini bilmediğimiz yeni katil adayına takılıp kalmıştı.

Kahveden üçümüz birlikte çıktık, artık Orhan'ın kendini gizlemesine gerek kalmamıştı. Geldiğimiz yoldan geri dönüyorduk. Sanki sokak biraz daha kalabalıklaşmıştı.

"Ya Orhan," dedim, "iyi ki silahı getirmişsin. Yoksa halimiz yamandı."

"Böyle yerlere boş gidilmez Selim Bey. İnşallah davranışımız aşırı kaçmamıştır."

"Yok canım, ne aşırısı? Baksana bizim silah bozukmuş zaten."

Kenan dalgınlığından sıyrıldı.

"Orhan çok teşekkür ederiz," dedi. "Bizim için kendini tehlikeye attın..."

"Abi, lafı mı olur? Ne zaman isterseniz gelirim."

Kenan bana döndü.

"Selim, senin tabanca da bozukmuş ha! Ulan Mürsel bir fark etseydi, yanmıştık! Bundan sonra ne yapacağız. Senin silahı kullanamayız artık."

"Niye ya, işe yarıyor. Kim bilecek bozuk olduğunu," diyecek oldum.

"Aman Selim Bey!" diye uyardı Orhan. "Maazallah canınızdan olursunuz. Siz çekersiniz, karşıdaki de çeker. Ateş edeceğinizi sanıp basar tetiğe. Siz tabancayı bana verin, yaptırayım. Bu işlerden çok iyi anlayan bir arkadaşım var."

"Olur valla," deyip tabancayı ona uzattım. Smith-Wesson'ı alıp beline koydu. Ben konunun kapandığını düşünürken, belinden kendi silahını çıkarıp uzattı.

"Benim Beretta da sizde dursun. Boş dolaşmayın, ne olur ne olmaz."

Normalde kabul etmemem gerekirdi, benim silahla ne işim olurdu, ne var ki yarın nereye gideceğimizi, kimi sorgulayacağımızı bilmediğim için, her ihtimale karşı diye düşünerek Beretta'yı kemerimin arasına soktum.

Yeniden Sakız Ağacı Caddesi'nin girişine geldiğimizde, "Biz Kenan'ın stüdyosuna gideceğiz. Sen boş yere bekleme," diyerek Orhan'ı yolladım. Kenan'la Sakız Ağacı'ndan Beyoğlu'na akan kalabalığa karışarak yürümeyi sürdürdük. Surp Asdvadzadzin Kilisesi'nin önünden geçerken, "Ne diyorsun bu işe?" diye sordu.

"Şantaj meselesine mi?"

"Evet, bu hiç aklımıza gelmezdi."

"Bütün ihtimalleri yeniden değerlendirmemiz gerek. Tabii Reşat yalan söylemiyorsa..."

"Doğru," dedi dalgın bir tavırla. "Reşat yalan söylemiyorsa..."

Sustu Kenan. Başı önde yürümeyi sürdürdü. Birkaç metre gitmiştik ki, "Bana yalan söylemiyor gibi geldi," diye mırıldandı. Sanki benimle konuşmuyor, sesli düşünüyor gibiydi. Görüşümü söylemek zorunda hissettim.

"Ben emin değilim."

"Haklısın, Reşat'ı hiç tanımıyoruz. Ama bu kadar karmaşık bir senaryo oluşturacak birine benzemiyor."

"Bu adamları küçümseme. Onların da kendilerine göre zekâları, ustalıkları, cinlikleri var."

"Tamam da söyledikleri öğrendiklerimizle uyuşuyor." Sözlerinin ikna edici olmadığını düşünmüş olacak ki açıkladı. "Aysun'un parayı nasıl bulduğunu şimdi daha iyi anlıyoruz." Yüzüme baktı. "Orada anlayamadığım konu, şu Catherine Varchand bağlantısı. Reşat'ın senaryosunda kadının yeri yok."

"Bunda anlamayacak ne var?" diyerek kendi fikrimi söyledim. "Demek ki Aysun, sandığımız gibi parayı Fransız kadından değil, şantajdan elde ediyordu. Yani şantajın Catherine Varchand'la bir ilgisi yok."

Kenan hemen onaylamadı beni. Birkaç adım attıktan sonra, "Bundan emin değilim," dedi. "Hatırlayacak olursak, Aysun, Catherine Varchand'ı tanıdıktan sonra evini taşıyor. Öncesinde parasız..."

"Ne yani, şantaj yapılan kişi Catherine Varchand mı?"

Sanki çok tuhaf bir tahminde bulunmuşum gibi birden yolun ortasında durdu.

"Bu da mümkün tabii," dedi gülümseyerek. "Ama ben öyle düşünmemiştim. Ben Aysun'un, Catherine Varchand'dan aldığı bilgilerle şantaj yaptığını düşünmüştüm."

"Yani, Catherine Varchand, Aysun'un ortağı mı diyorsun?"

Yine tuhaf tuhaf baktı yüzüme.

"Neden düşüncelerimiz buluşmuyor," diye söylendi. "Hayır, Catherine Varchand, Aysun'un ortağı değildi. Fransa'da Catherine Varchand'la tanıştığında kadın, ona biri hakkında çok önemli bilgiler verdi. Muhtemelen Aysun şantaj yapsın diye vermedi bu bilgileri. Ama Aysun'un o kişiye şantaj yaptığından haberi vardı."

"Şantajdan haberi olduğunu nereden biliyorsun?"

"Catherine Varchand, Aysun'a yazdığı mektupta 'uğraştığınız insanlar çok tehlikelidir,' diyordu. Kızın böyle pis bir işe bulaştığını bilmese, öyle yazar mıydı?"

"Şöyle diyelim. Aysun'un o tehlikeli insanlara bulaştığını biliyor. Şantajdan haberli olduğu kesin değil. En azından mektupta yazanlardan bu çıkmıyor."

"Hiçbir ayrıntıyı atlamazsın değil mi?" dedi. Eleştiriyor mu, yoksa övüyor mu anlayamadım. "Tamam, dediğin gibi olsun... Yine de bu durum, iyimser olmamızı engellemiyor."

"Neden iyimsermişiz?"

"Çünkü artık, şantaj yapılan kişiyi, yani, muhtemel katili tanıyan biri var elimizde."

"Catherine Varchand," dedim.

"Eveeet," dedi keyifle. "Ne dersin Doktor Watson işin sonuna geldik mi?"

Doktor Watson'lığı bize yakıştırdığına göre beyefendi de naçizane Sherlock Holmes oluyordu.

"İyimser olmakta acele etme derim... Hem neden ben Watson oluyormuşum?"

"Oğlum," dedi sırıtarak, "Watson, hikâyelerin yazarı olan Arthur Conan Doyle."

"Ama ünlü olan Sherlock Holmes," diye şakayla karışık itiraz ettim.

"Ooo, Selim Bey ne zamandan beri ün düşkünü oldunuz?"

Arkadaşıma lakırdı yetiştirmeye hazırlanıyordum ki, Kenan'ın cep telefonu çaldı. Arayan Katya'ydı. İki haber veriyordu. İlki, Catherine Varchand'dan beklediğimiz mektup gelmişti. İkimiz de çok memnun olduk buna, ancak ikinci haber sevincimizi kursağımızda koydu. Nihat'ın sahaf dükkânının cam vitrinine birileri satanistlerin simgesi olan beş uçlu kocaman bir yıldız, yani bir pentagram çizmişti.

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

Stüdyoya girer girmez, kapıyı açan Katya'ya bir merhaba bile demeden, mektubu sordu Kenan. Sevgilisinin dizginlenmez heyecanının tersine, Katya durgundu.

"Salonda," diye kısa bir yanıt verdi. Nihat'ın dükkânının vitrinine çizilen şeytan yıldızına takmış olmalıydı aklını. Kenan'ın konuyla ilgilenmesini, sorular sormasını bekliyordu. Kaygı duyuyor, korkuyor, güven duyduğu kişiler olarak bu tehlikeli duruma bir son vermemizi istiyordu. Fakat şu anda onunla ilgilenecek halimiz yoktu. Bizi ilgilendiren en önemli konu mektuptu. Yine de hızlı adımlarla salona yürürken genç kadına sormadan edemedim.

"Şu yıldız çizilme olayını kim haber verdi?"

"Dize aradı," dedi. "Bugün babasıyla görüşmüşler. Ayrılınca Nihat buraya geldi, Dize de dükkâna gitmiş. Vitrindeki yıldızı görünce ödü kopmuş kızcağızın. Hemen babasını aradı. Olayı duyan Nihat'ın da beti benzi attı. Apar topar gitti dükkâna." Kınayan gözlerle Kenan'a bakarak sürdürdü. "Arasanız iyi olacak."

"Ararız," dedi Kenan. "Dükkânda Melek yok muymuş?"

"Yokmuş. Bursa'da şiir dinletisi mi ne, bir etkinlik varmış, oraya gitmiş. Dükkân sabahtan beri kapalıymış."

"Yıldızı çizenleri gören olmamış mı?" dedim.

"Komşulardan biri, gençten iki kişinin kaçtığını görmüş. Ama kim olduklarını bilmiyormuş."

Kenan yumruklarını sıkarak, "Mürsel'in çakalları," diye mırıldandı dişlerinin arasından. "Pis herif, güya bize gözdağı veriyor."

"Gözdağı değil, bu açıkça tehdit," diye kaygıyla söylendi Katya. "Yakında stüdyonun kapısına da pentagram çizecekler."

"Boşuna endişeleniyorsun Katyacım," dedi Kenan anlayışlı bir tavırla. "Adamların bize zarar vermek gibi bir niyeti yok. Hem böyle bir niyetleri olsa bile burayı bilmiyorlar..."

"Öğrenmek çok mu zor? Avuç içi kadar yer. Hepimiz Beyoğlundayız."

"Yapma Katya! Ne yani, adamlar işi gücü bırakıp bizi mi takip edecekler? Hem söylediğim gibi bunlar korkulacak adamlar değil. Bakma vitrine pentagram çizdiklerine. Biz Mürsel'in dükkânını bastık ya, onun intikamını almak istediler. Bunu da yaptıklarına göre artık bize bulaşmazlar."

Doğrusu, Kenan'ın söyledikleri beni bile ikna etmemişti. Katya birden durdu, sevgilisinin karşısına dikildi.

"Ben abartmıyorum. En yakın arkadaşının başı dertte, ama senin umurunda bile değil."

Yanıt vermek yerine, cebinden telefonu çıkardı Kenan. Kızmadan, öfkelenmeden, son derece sakin bir tavırla tuşlara bastı.

"Alo Nihatcım... Merhaba... İyi misiniz? Nedir durum? Anladım... Oraya gelmemizi ister misin? Tamam. Melek ne zaman dönecek Bursa'dan? İstersen Dize'yi de bize getir. Yalnız kalmasın evde... Sen mi gideceksin? Yoo, bence de çok iyi olur... Selim'in de çok selamı var... Görüşmek üzere..."

Telefonu kapatan Kenan bana döndü.

"İyilermiş. Hanın kapıcısı bundan sonra daha dikkatli olacakmış. Melek, Bursa'dan yarın dönecekmiş, ona haber vermemişler. Nihat bu gece kızıyla kalmak istiyor. Belki de böylece evine dönmüş olur." Katya'ya baktı. "Gördüğün gibi ortada korkunç bir durum yok. Nihat, siz işinize bakın, diyor."

"Ne desin zavallı? Senin için bu soruşturmanın kendisinden daha önemli olduğunu biliyor."

Kenan'ın yüzünde duygusal, kırılgan bir ifade belirdi.

"Biraz haksızlık yapmıyor musun?"

"Yapmıyorum, içeri girer girmez arkadaşını soracağına, mektup nerede diyorsun?"

Kenan hâlâ sükûnetini koruyordu.

"Gelişmeleri bilmiyorsun," dedi. Sözcüklerin üzerine basa basa konuşuyordu. "Mektupta olayı çözecek çok önemli bilgiler olabilir. Eğer düşündüğümüz gibiyse bu iş kısa sürede bitecek."

"Bitecek mi?"

Katya'nın güvensiz bakışları bana çevrildi.

"Bitebilir," dedim, "bir ipucu bulduğumuzu sanıyoruz. Mektup bu konuda bilgi verebilir bize."

"İyi o zaman," diyerek hızlı, sert adımlarla salona yöneldi Katya. Biz de sabırsızlıkla onu takip ettik. Masanın üzerinde duran mavi zarfı alıp, "Alın işte, mektup burada..." diyerek uzattı. "Ama bitsin artık.."

"Bitecek," dedi zarfı havada kapan Kenan. Az önceki duygusallığından sıyrılmış, avını kıstırmak üzere olan bir avcının hırsı gelip oturmuştu yüzüne. "Sen bunları düşünme bebeğim. O Mürsel denen herifin de canına okuyacağım. Nasıl oluyormuş bize bulaşmak, anlayacak."

"Kimsenin canına okumanı istemiyorum," dedi Katya. "Beladan uzak duralım yeter."

Üzerindekileri okumaya bile gerek görmeden, zarfı yırtarcasına açan Kenan bir yandan da sevgilisini yatıştırmaya çalışıyordu.

"Tamam hayatım, Başkomiser Cüneyt'le konuşup bu işi başımız ağrımadan çözeceğim. Sana söz."

Bunları söylerken ikiye katlanmış mektubu zarftan çıkarmış okumaya çalışıyordu.

"Sesli okusan da biz de duysak," diye uyardım onu. "Senin kadar ben de merak ediyorum yazılanları."

"Tamam da hem sesli okuyup, hem çeviri yapamam."

"O zaman Fransızca oku," dedi Katya. "Çünkü ben hiç merak etmiyorum."

Kenan Fransızca okumaya başladı.

"Mösyö Kenan..."

Arkadaşım şaşkınlıkla bana baktı.

"Mektubu senin adına yazdım," diye açıkladım. "Yapmasa mıydım?"

"Yoo, bir an afalladım hepsi bu." Yeniden mektuba döndü.

Mösyö Kenan,

Duyduğum habere gerçekten çok üzüldüm. Aysun gibi genç, hayat dolu bir insanın ölümü ne kadar trajik, ne kadar acı. Üstelik Aysun'un korkunç bir cinayete kurban gitmiş olması, üzüntümü iki kat artırıyor. Yine de mektubuma yanıt vererek, beni meraktan kurtardığınız için size teşekkür borçluyum.

Bana sorduğunuz sorulara gelince, Aysun, bundan bir yıl önce yanıma geldi. Nicholas Flamel biyografimi okumuş. Gizli bilimlere, özellikle de Nicholas Flamel'e ilgi duyduğu için benimle konuşmak istiyordu. "*Harry Potter*"da Nicholas Flamel'in ismi geçince meraklılar artmıştı. Çoğuyla görüşmüyordum ama Türkiye'den geldiğini öğrenince onu kıramadım. Babam, Ekim Devrimi sırasında Rusya'dan kaçarken bir süre İstanbul'da kalmıştı. Güzel şehrinizi anlata anlata bitiremezdi. Ben de iki kez gelmiştim İstanbul'a. Bir masal mekânını andıran Topkapı Sarayı, Ayasofya, Sultanahmet Camii, Doğu Roma'dan kalan muhteşem mekanlarıyla tarihi yarımada, insanı büyüleyen Boğaz, Haliç özellikle de inanılmaz mimari dokusuyla Beyoğlu... İstanbul'u çok beğenmiştim.

O günlerden beri kafamda hep İstanbul'la ilgili bir kitap yazma fikri vardı. Aysun'u geri çeviremeyişimde yazmayı planladığım bu kitabın etkisi büyük oldu. Aysun'la görüşmeye başlayınca onu sevdim. Aramızda bir tür dostluk kuruldu. Artık en az haftada iki gün bana uğruyordu. Ben ona yazmayı düşündüğüm kitabı anlatıyor, Türkiye, İstanbul, özellikle de bir zamanlar Rusların yoğun olarak yaşadığı Beyoğlu hakkında sorular soruyordum. O da bana kendinden, sevgilisi Kartal'dan bahsediyordu.

Kartal için çok kaygılanıyordu; çocuk uyuşturucu bağımlısıydı. Uyuşturucu bağımlılığının ne demek olduğunu iyi bilirim. Kendilerini bu işten kurtarmaları son derece zordur. Aysun'u hayalci olmaması için uyardım. Ne var ki aşk, genç kızın gözünü kör etmişti. Sevgilisinin iyileşeceğine inanıyordu. Ben ise Aysun'un da uyuşturucuya başlayacağı endişesini duyuyordum. Bir başka endişem ise uyuşturucu tacirlerinin Kartal'ı satıcı olarak kullanmalarıydı. Kartal'ın onlara borcu olduğunu öğrenince bu kaygım daha da arttı.

Türkiye'ye dönmeye hazırlanan Aysun'a, sevgilisine bir şans daha vermesini ama uyuşturucuyu bırakamıyorsa, ondan ayrılmasını söyledim. Aysun sözlerimi hiç önemsemedi. Türkiye'ye döndükten sonra uyuşturucuyu bırakamayan Kartal'la ilişkisini sürdürdü. Bu arada benim için araştırmalar da yapmaya başlamıştı. Aysun oldukça zeki bir kızdı, istediğimden daha iyi bilgiler yolluyordu bana.

Ben de ona yolladığı bilgiler karşılığında ödemeler yapıyordum. Bir de şu hayırsız sevgilisinden kurtulabilseydi. Yapamıyordu...

Ne yazık ki zaman içinde benim söylediklerim birer birer gerçekleşmeye başlamıştı. Kartal uyuşturucu tacirlerinin elinde oyuncak oldu. Bunları Aysun'un bana yazdığı endişe yüklü mektuplardan anlıyordum. Ben de ona her yazdığımda, Kartal'dan, onun tehlikeli çevresinden kurtulması gerektiğini söylüyordum. Ne yazık ki o hâlâ umudunu koruyordu. 'Kartal'ı kurtaracağım, onun uyuşturucu satıcılarının elinde bir kukla olmasına izin vermeyeceğim,' diyordu. Zavallı çocuk, kimlerle uğraştığının farkında bile değildi. Bu aymazlık onun canına mal oldu.

Aysun'u düşününce içim acıyla doluyor. Neşe dolu, umut dolu, yaşam dolu bir kız... Onu kurtaramadığım için kendimi suçluyorum.

Keşke onu Paris'te kalmaya ikna edebilseydim, keşke Türkiye'ye hiç göndermeseydim... Çok üzgünüm... Ama üzgün olmak Aysun'u geri getirmiyor. Artık dua etmekten başka çare gelmiyor elimden. Huzur içinde uyusun.

Okuması bitince, suratı asıldı Kenan'ın, içinden bir kez daha okudu mektubu. Mektuptan umduğumuzu bulamamıştık. Catherine Varchand şantaj yapılan kişiyle ilgili hiçbir ipucu vermiyordu bize. Tersine bu cinayetlerin uyuşturucu mafyası tarafından işlenmiş olabileceği izlenimini yaratıyordu. Mektubu ikinci kez okuyup bitiren Kenan, "Ne yani?" diye söylendi öfkeyle. "Reşat bize maval mı okudu?"

"Mektuba bakarsan öyle gözüküyor," dedim.

Stüdyoda bir bozgun havası esmeye başlamıştı. Kenan, elinde mektup, yarınki çekimler için hazırlanmış, meyhane dekorunun ortasına kadar yürüdü. Düş kırıklığına uğramıştı, şaşkındı, ne diyeceğini bilemiyordu.

"Bu nasıl iş ya," dedi. İki adım daha attı. "Ne ummuştuk, ne bulduk! Kadın yalan yazıyor desem... Bunu neden yapsın?"

"Doğru," diye onayladım onu, "bunu neden yapsın?"

Deminden beri, oturduğu koltuktan sessizce bizi izleyen Katya, artık dayanamadı,

"Ben evime gidiyorum," diyerek ayağa kalktı.

Kenan, sevgilisine şöyle bir baktı, gitme demesini bekledim, yapmadı.

"Tamam hayatım, ben seni ararım," demekle yetindi.

Katya kırgın, öfkeli bir bakış fırlattı Kenan'a. Ama bizimkinin kafası öyle karışıktı ki, fark etmedi bile. Fark etse de şu anda sevgilisiyle uğraşacak hali yoktu. Katya da üstelemedi zaten.

"İyi akşamlar," dileyip çıktı.

Katya çıkınca az önce kalktığı koltuğa ben yerleştim. Kenan stüdyoyu arşınlamayı sürdürüyordu. Yanında ben olmama rağmen, sanki yokmuşum gibi düşünceleri kafasında evirip çeviriyor, makul bir açıklama bulmaya çalışıyordu. Hiçbir sonuca ulaşamayınca, karşımdaki koltuğa çöktü. Kederle, adeta acı çekiyormuş gibi baktı yüzüme.

"Ne düşünüyorsun Selim?"

Ela gözleri bana yardım et, diyordu. Ne var ki, benim de ondan farkım yoktu.

"Bilmiyorum. Artık ne düşündüğümü bile bilmiyorum..." Bir süre birbirimize baktık. "Belki de Başkomiser Cüneyt'e gitmeliyiz."

Kenan'ın kaşları çatıldı.

"O niyeymiş?"

"Elimizdeki bilgileri onunla paylaşırsak, belki soruşturmayı yeniden başlatır. Reşat'ı, hatta Rüstem'i yeniden sorguya alır. Biraz baskı görürlerse belki suçlarını itiraf ederler... Ya da bize söylemediklerini polise anlatırlar..."

"Yok abi, bence Cüneyt'e bulaşmayalım. Çünkü ona ne kadar güvenebileceğimizi bilmiyorum." Kısa bir sessizlikten sonra, "sen bu işi onların yaptığına mı inanıyorsun?" diye sordu.

"Onlar ya da şu bahsettikleri adam..."

"Serçe Nuri mi?"

"Evet... Böyle bir adamın varlığı da kanıtlıyor ki, Çopurların bir rakibi var. Belki de Kartal bu çatışmanın kurbanı oldu." Kenan'ın ilgiyle beni dinlediğini görünce tezimi daha da geliştirdim. "Ancak araya daha yukarıdaki uyuşturucu baronları girdiler. Bu iki çeteyi barıştırdılar. Olan da Kartal ile Aysun'a oldu."

"Yani benim tezime yaklaştın," dedi gözleri ışıldayarak. "Belki Cüneyt de işin içindedir. Reşat'ı hapiste tutacak delilleri de o karartmış olabilir... Evet, evet, Nihat'ın dükkânına

pentagram çizilmesi de planın bir parçası. Mürsel aracılığıyla bizi korkutup, bu işten çekilmemizi istiyorlar."

"O kadarından emin değilim. Eğer dediğin gibiyse işimiz çok zor."

Başımıza gelebileceklerin ağırlığından olsa gerek bir süre ikimiz de sustuk. Baktım Kenan konuşmaya niyetli değil, "Peki bundan sonra ne yapacağız?" diye sordum,

"Bilmiyorum," diyerek ayağa kalktı yeniden. Mektup hâlâ elindeydi. "Bilmiyorum abi. Belki de artık vazgeçmeliyiz."

Kenan'ın sözlerine inanmıyordum yine de denemek istedim.

"Bence çok geç değil. Hâlâ bunu yapabiliriz. Böylece kimseye de zarar gelmemiş olur."

"Sence öyle mi yapmalıyız?" dedi. Sesi cılız çıkmıştı. Sanki artık düşünme yetisini kaybetmiş, kendi yerine benim karar vermemi istiyor gibiydi. O anda ilk kez inandım Kenan'ın bu soruşturmadan vazgeçebileceğine.

"Mantıklı olan bu galiba..." diye tezimi destekledim.

"Doğru, mantıklı olan bu..." Acı acı gülümsedi. "Ya öldürülen Kartal ve Aysun? Ya suçsuz yere hapiste yatan Yunus?"

"Dünya adil bir yer değil," dedim. Lafımı ağzımdan alıp ikinci cümleyi kendi söyledi.

"Bizim görevimiz de adalet dağıtmak değil."

"Aynen öyle, ölenler için bir şey yapamayız. Fakat Yunus için daha iyi bir avukat tutabiliriz."

"Aslında yapmamız gereken bu..." dedi. Söylediğine kendi de inanmıyordu. Öyle yenilmiş, yıkılmış, öyle çaresiz bir hali vardı ki, "Bence durum o kadar da kötü değil," demek zorunda kaldım. "Fotoğraf çalışmaların hızla ilerliyor. Sergini istediğin zamanda açacaksın. Çok da büyük ilgi uyandıracak. Amacın bu değil miydi?"

"Evet bu ama insan bir kez gerçeğin peşine düşünce, yalanla yetinmek zor geliyor."

Elindeki mektubu yeniden zarfının içine koydu.

"Hadi gidelim abi," dedi umutsuzca.

Çıktık. Sokak lambaları yanmış, Beyoğlu akşama teslim olmuştu. Caddeye yürürken köşeden kocaman iki köpek çıktı karşımıza. Biri siyah, öteki boz renkliydi. Ben ürküp, kenara çekildim. Kenan ise onları görünce, sanki eski dostlara rastla-

mış gibi gülümsedi. Köpekler de onu görünce keyifle kuyruklarını sallamaya başlamışlardı. Önce siyah köpek yaklaştı.

"Eşkıya, oğlum ne yapıyorsun burda?" diyerek köpeğin başını okşadı. Eşkıya hiç yabancılık çekmeden keyifle sevdirdi kendini. Boz renkli köpek de yaklaşmış, Kenan'ı kokluyordu. "Kız Yosma, dolaşmaya mı çıktınız?" diyerek onunla da ilgilendi Kenan. Boşta kalan Eşkıya bana yaklaştı. Bir iki adım geriledim. "Korkma," dedi. "Zararsızdır. Seninle tanışmak istiyor."

Sözleri beni yatıştırmaya yetmedi.

"Oğlum bunlar sokak köpeği, kuduz filan olur..."

"Yok be, Beyoğlu'nun en zararsız yaratıkları bunlar. Baksana kulaklarındaki işarete. Bunların bakımı, sağlık kontrolü yapılıyor."

Yine de dokunamadım Eşkıya adındaki köpeğe. Benden yakınlık göremeyince, yeniden arkadaşıma yöneldi. Kenan bir süre daha iki köpeği sevip onlarla sanki insanmışlar gibi konuştuktan sonra yürüyüşümüze devam ettik. Köpekler durmuş, Kenan'ın arkasından bakıyorlardı.

"Belki de bu köpekler gibi olmalıyız," dedi Kenan. Hâlâ dalgındı, hâlâ düşünceliydi. "Yaşadığımızın farkına varmadan yaşamalıyız. Sadece bedensel ihtiyaçlarımızı karşılayıp anın tadını çıkarmalıyız. Belki daha mutlu olurduk."

"Kesinlikle daha mutlu olurduk."

Durdu, ciddi misin gibilerden baktı.

"Niye şaşırdın?" diye sordum.

"Senden böyle bir cevap beklemiyordum. Sen her zaman mantıklı bir adam olmuşsundur."

"Eee?"

"Eee'si, az önce, keşke köpekler gibi olsak dedim, sen de bu sözlerimi onayladın."

"Ne var bunda?"

"Benim bildiğim Selim, az önce söylediklerimi asla onaylamazdı. İnsan olmanın köpek olmaktan daha iyi olduğunu anlatırdı. Üstelik haksız da sayılmazdı."

"Ama sen köpekler gibi olmalıyız derken, aslında şu an içinde bulunduğun durumdan kaçmak, kendini daha iyi hissetmek isteğini dile getiriyordun. Benim durumum da farklı olmadığı için, seni çok iyi anlıyor, bu yüzden onaylıyordum."

"Yani mantık dışına çıkmadın..."

"Öyle..."

Yeniden yürümeye başlamıştık. Ayhan Işık Sokak'ı yatay olarak kesen ve iki tarafında daha çok Yeşilçam çalışanlarının takıldığı kahvehanelerin, kafelerin, büfelerin yer aldığı Gazeteci Erol Dernek Sokağı'nı geçerken, "Yok, yok bence sen değiştin Selim," diye üsteledi Kenan.

"Sen değişmedin mi sanki?"

"Ben de mi değiştim?"

"Değiştin tabii. Şu ölümsüzlük meselesini al. Sen böyle işlerle uğraşacak bir adam değildin. Hayatın tadını çıkartır, iyi vakit geçirmeye bakardın."

Sessizce güldü.

"Desene bir zamanlar bizim Eşkıya ve Yosma'yla aynı yaşam felsefesini paylaşıyormuşum."

"Hadi canım, o zavallı köpekler bir lokma ekmek bulmak için günde kaç kişiye kuyruk sallıyorlar biliyor musun?"

"Ben onlardan farklı mıyım zannediyorsun? Belki tanık olmadın ama gemilerini sigortalamak için ben de az yaltaklanmadım armatörlere..."

"Fakat ne Eşkıya ne Yosma ne de başka bir köpek, türdeşlerinin birbirlerini boğazlamalarının fotoğraflarını sergileyip ölümsüz olmayı düşlemez."

Bu kez yüksek sesle güldü.

"Bak bu doğru işte."

Neşesi yerine gelmeye başlamıştı. Onu böyle görünce ben de sevindim.

"Tabii ya, aslında hepimiz değişiyoruz. Baksana bana, ilk kez başladığım bir işi yarıda bırakmayı düşünüyorum."

"İyi yapıyorsun... Sorumlu bir davranış."

"Evet."

Sesi pek güçlü çıkmamıştı. Soruşturmayı yarıda bırakmayı kabul edemiyordu. Kenan yeniden sessizleşmiş, içinden çıkamadığı düşüncelere dalıp gitmişti, İstiklal Caddesi'ne çıkınca, bu insan denizinin içinde onu böyle tek başına bırakmayı içime sindiremedim.

"Nereye gideceksin?" diye sordum. "Seninle gelmemi ister misin?"

Eliyle, dostça omzuma vurdu.

"Sağ ol Selimcim. Seni bugün çok yordum. Evine git, Gülriz, Burç, seni bekliyorlardır. Ben de Katya'yı bir arayayım. Galiba yine kalbini kırdık kızın."

"Öyle oldu. Arasan iyi edersin."

Kenan'dan ayrılıp, ünlü Levanten mimar Alexandre Vallaury'nin yaptığı, bugün İnci Pastanesi, Emek ve İpek sinemalarını kapsayan, ne yazık ki büyük bir bölümü kullanılmayan, Beyoğlu'nun en muhteşem yapılarından biri olan Cercle d'Orient binasının yanından, Yeşilçam Sokağı'na girdim. Hâlâ Beyoğlu'nun en güzel sineması olan Emek'in önünden geçerken, gösterimdeki filme baktım. Başrollerini Richard Gere ile Winona Ryder'ın oynadığı duygusal bir filmdi. Geçen gün Gülriz'le muhallebicide yaptığımız sohbeti hatırladım. Gülriz'i alıp bir akşam gelmeliydi.

Ara sokaklardan Tarlabaşı'na inmeye uğraşırken, yaşadığımız heyecanın da artık sonuna geldiğimizi düşünüyordum. Sanki Kenan soruşturmadan kesinlikle vazgeçmiş gibi, bu serüvenin yaşamımıza bambaşka bir tat kattığını fark ediyor, tehlikelerine, risklerine rağmen bu soruşturma oyununun keyifli bir süreç olduğunu anlıyordum.

Eve girince Gülriz ile Burç'a bir merhaba dedikten sonra, belimdeki silahı kasaya koydum. Gülriz'in onu görmesini istemiyordum. Yemek henüz hazırlanmamıştı. Zaten ben de aç değildim, bir duble rakı alıp, serin havada balkonda oturup, Boğaz'ın ışıklarını seyretmeyi kuruyordum. Fakat ne mümkün? Burç Efendi ceketimin eteğinden tuttuğu gibi beni odasına sürükledi. Çarpım tablosunu öğreniyormuş, tek başına yapamazmış. Anne yemek hazırladığına göre, baba ona yardım etmeliymiş. Rakı keyfini zorunlu olarak bir yana bırakıp, oğlumuzun odasına gittik. Ha, bir de bu vardı; ders mutlaka onun odasında çalışılacak, başka yerde olmaz. O masasının başına, ben de yatağın kenarına oturdum. Başladık tekerlemeler söyleyerek, öne arkaya sallanarak çarpım tablosunu ezberlemeye. Burç bayılmıştı bu işe. Gülriz'in yemeğin hazır olduğunu bildiren çağrısı da olmasa geceyarılarına kadar sürdürürdü bu matematik oyununu. Burç'la birlikte banyoya girdik, ellerimizi yıkadık. Yemek masasının başına geçerken cep telefonum çalmaya başladı. Açtım. Pierre Duguie'ydi. Milanolular aramış. Benim İstanbul çağrımı

kabul etmişler. Hazırlıklarını tamamladıktan sonra, on gün içinde burada olacaklarmış. Artık kapatacağını düşünürken, "Az kaldı unutuyordum. Şu senin aradığın hanım..."

"Catherine Varchand mı?"

"Evet, onu buldum."

"Bravo, nasıl buldun?"

"Aslında ben bulmadım, sekreterim buldu. Hem de çok basit bir yöntemle. Bizim hiç aklırnıza gelmemişti; Paris telefon rehberine bakarak. Ne yazık ki haberler kötü. Kadın ölmüş. Hem de birkaç gün önce. Sabah, eve gelen sekreteri onu yatağında ölü bulmuş. Solunum yetmezliği diyorlar. Çok yaşlıymış zaten. Ama öğrenmek istediğin konular varsa sekreterine sorabilirim. Kadının adı, Gloire Grainville, telefon numarasını da aldım."

"İyi yapmışsın," dedim, "eğer ihtiyaç duyarsak sekreterini ararız."

Telefonu kapattıktan sonra haberi Kenan'a versem mi diye düşündüm. Yapmadım, arkadaşım soruşturmayı bırakmak istiyordu, Catherine Varchand'ın ölmüş olmasının artık bizim için hiçbir önemi yoktu.

Otuzuncu Bölüm

Ertesi gün yağmurlu bir sabaha açtım gözlerimi. Ev oldukça sakindi. Penceremin camına çarpan damlaların gürültüsünden başka ses duyulmuyordu. Saate baktım; dokuza geliyordu. Sessizliğin nedeni anlaşıldı. Uyuyup kalmış, Burç'un okul seremonisini duymamıştım. Günlerdir bu kadar derin uyumuşluğum yoktu. Usulca doğrulup, yatağın üzerinde oturdum. O anda kapı açıldı, Gülriz'in güler yüzü, odayı aydınlattı.

"Günaydın."

"Günaydın. Beni uyandırmamışsın..."

Perdeleri açmak için pencereye yönelen Gülriz, "O kadar huzurlu uyuyordun ki kıyamadım," dedi. Perdeleri çekti, içeri kül rengi bir ışık doldu. "Yoksa işin mi vardı?"

"Yoo, yo, işim filan yoktu," dedim ayağa kalkarken. "Aslında kaldırmadığın iyi olmuş. İhtiyacım varmış. Günlerin yorgunluğu..."

Çalmaya başlayan telefon sözümü yarıda kesti. Eyvah, yoksa yine fabrikayı sel mi bastı, diye geçirdim içimden. Gülriz telefona benden yakındı; o açtı. Daha konuşmaya başlamadan korkuyla sordum.

"Memduh Bey mi arıyor?"

Gülriz telefona, "Alo," dedi. Karşıdakinin sesini alınca, bana dönerek sürdürdü konuşmasını: "Merhaba Kenan..."

Kenan mı? Tuhaf, sabah sabah niye arıyor ki? Yoksa yeni bir gelişme mi oldu? Mürsel'in adamları Nihat'a saldırmış olmasın? Kızı da yanındaydı. Çocuğu akşam eve yalnız gönder-

mekle yanlış mı yaptık acaba? Gülriz'in nezaket konuşmasının sona ermesini beklerken bu düşünceler endişeyle geçti kafamdan. Gülriz telefonu uzatınca, heyecanımı belli etmemeye çalıştım. Karımın yaşadıklarımızı öğrenip tedirgin olmasını istemiyordum.

"Merhaba Kenan, ne haber?"

"Ben Paris'e gidiyorum," dedi damdan düşer gibi. "Onu haber vereyim dedim."

"Paris'e mi?" dedim hayretle.

"Paris'e," dedi arkadaşım. Son derece kendinden emin, kararlı bir ses tonuyla konuşuyordu. "Catherine Varchand'la konuşmam lazım abi. Kadın bizden bilgi saklıyor..."

Neler söylüyordu bu adam? Dün geceden beri ne değişmişti?

"Bilgi mi saklıyor? Bunu da nereden çıkarıyorsun?"

"Kadının başka bir kitabını buldum. Otobiyografisini yazmış..."

"Nerede buldun?"

"Aysun'un evinde..."

"Aysun'un evine mi gittin?"

"Evet..."

"Hani Katya'ya gidecektin?"

"Gidecektim. Senden ayrılınca onu aradım. Cep telefonu kapalıydı. Alışkanlık haline getirdi; ne zaman bana kızsa cep telefonunu kapatıyor. Ben de Baraka'dadır diye düşünerek, bara gittim. Erdinç, 'Buraya uğradı, uzun kalmadı,' dedi. Eve gideceğini söylemiş. Ben de Katya'nın evine gitmek için çıktım. Lale Sineması'nın önüne geldiğimde, hani Beyoğlu'na dadanan sakallı bir meczup var ya, sokak başlarında durup vaaz veriyor, kötü kehanetlerde bulunuyor."

Söylediği adamı tanıyordum, adı Davut'tu. Beyoğlu esnafı ona "Deccal Davut" adını takmıştı. Birkaç kez bizim mağazanın önüne de çökecek olmuş, onu oradan uzaklaştırmıştım. Kimseye kötülüğü yoktu. Kendi kendine konuşur dururdu. Kenan'dan daha zararsız olduğunu söyleyebilirim. Emin olmak için sordum.

"Deccal Davut mu?"

Bu arada odadan çıkmaya hazırlanan Gülriz, el kol işaretiyle ben mutfağa gidiyorum, diyordu. Başımla anladım

derken, "Evet, işte o herif, diye konuşmasını sürdürdü Kenan. "Deccal sinemanın merdivenlerine çıkmış, 'Ey hakikati arayanlar!' diyerek caddeden geçen kalabalığa sesleniyordu. 'Hakikatin ateşinde bir mum gibi eriyip yanmak isteyenler! Hakikat bu caddede değildir. Hakikat, mağazaların vitrininde değildir... Hakikat, kadınların gözlerinde, dudaklarında, göğüslerinde, bacak aralarında değildir... Sinemaların koltuklarında, meyhane masalarında, içki kadehlerinde, sarhoşların gözyaşlarında değildir. Hakikat evlerdedir. Evlerin mutfağında, banyosunda, oturma odasındadır. Hakikat halının altındadır, buzdolabının içindedir, yastığınızın köşesindedir, resminizin çerçevesindedir, kütüphanededir. Kütüphanedeki kitapların içindedir. Hakikati bulmak için bakmak yetmez, görmek gerekir. Ey hakikati arayanlar! Eve dönün, kütüphanenize tekrar bakın. Hakikati anlatan o kitabı arayın. O kitabı bulana ne mutludur ki, hakikatin yanı sıra ölümsüzlüğün ışığıyla da aydınlanacaktır.'

Adam böyle diyordu işte."

"Ölümsüzlükten bahsedince sen de heyecanlandın tabii," dedim gülerek.

"Saçmalama Selim. Hiç heyecanlanmadım, sadece bu rastlantıya güldüm. Hatta, bu da benim gibi aklını ölümsüzlükle bozmuş diye kendimle alay bile ettim."

"Ama yine de Aysun'un evine gitmekten kendini alamadın."

"Alamadım. Ancak beni o eve yönlendiren Deccal denen meczubun sözlerinden çok Katya'nın da Cihangir'de oturmasıydı. Katya'nın evine gittim. Işıklar yanmıyordu. Dinleniyor, diye düşündüm. Bazen müziği hafifçe açıp, kendine bir kadeh şarap doldurup, karanlıkta otururdu çünkü. Kapıyı çaldım, açılmadı. Eve gelmemişti. Belki karnını doyurmak için bir yerlere uğramıştı. Binadan çıktım, ne yapacağımı bilmiyordum. Amaçsızca yürürken, Aysun'un evinin bulunduğu sokağa geldiğimi fark ettim, işte o anda Deccal'ın sözlerini anımsadım. Hakikat evdedir, diyordu. Kızın evinin anahtarı hâlâ üzerimdeydi. Ani bir kararla eve girdim. Sanki ilk kez geliyormuşum gibi büyük bir dikkatle evin her yanını aradım."

"Zaten her yeri aramıştık," diye kestim Kenan'ın konuşmasını.

"Biliyorum. Yine de aramak istiyordum. Deccal'ın dediği gibi yaptım. Mutfağa, banyoya, oturma odasına, halının altına, buzdolabının içine, yastığın köşesine, resmin çerçevesine, kütüphaneye baktım. Ne bir ipucu ne de bir delil bulabildim. Kan ter içinde kalmıştım. Kendime de, Deccal'a da, ölen kıza da küfürler ederek yatağın üzerine oturdum. Dinlenirken, bakışlarım kütüphaneye kaydı. Artık aramaktan vazgeçmiştim, öylesine kitapların sırtına bakıyordum ki, Catherine Varchand yazısını okudum. Gözlerimi kısarak yeniden baktım. Yanılmamıştım, bizim Parisli Madam'ın kitabıydı. Önce "Nicholas Flamel" biyografisi sandım. Ama kitaba bakmaktan da kendimi alamadım. Kitabı elime alınca, sandığım gibi olmadığını anladım. Kitabın adı, *Buruk Bir Gülümseyiştir Yaşam*'dı. Sunuş sayfasını açınca, bu kitabın kendi yaşam hikâyesi olduğunu anladım. Kitabı alıp, evden çıktım."

"Yani Deccal'ın söyledikleri çıktı," dedim alaycı bir tavırla.

"Kuşkusuz bu bir rastlantıydı ama evet, adamın söyledikleri çıktı..." Kenan son derece ciddiydi.

Ben alaycılığımı sürdürdüm:

"Peki hakikati de buldun mu bari?"

"Tümünü değilse de önemli bir ipucu buldum."

Ben de ciddileştim.

"Kitaptan mı?"

"Kitaptan. Catherine Varchand'ın ailesi 1918 yılında Türkiye'ye kaçmış."

"Bu mu önemli ipucun? Bunu zaten biliyoruz, kadın mektubunda yazmıştı."

"Babasının Aleksandr Kirilov adında bir general olduğunu ve Catherine'in yani gerçek ismiyle Yekaterina Aleksandrovna Kirilova'nın dışında tüm ailesinin İstanbul'da öldürüldüğünü bilmiyorduk ama..."

"Öldürülmüş mü? Ne zaman?"

"1920 yılında..."

"Neredeyse bir asır önce... Kim öldürmüş?"

"Kitapta yazmamış. Bence kadın, katilin kim olduğunu biliyor ancak ailesinin öldürüldüğünü kanıtlayamadığı için isim vermemiş. Belki kendisini de öldürürler diye korkuyor. Zaten kitabın bitmesine daha yüz elli sayfa var."

Kafam karışmıştı.

"Bir dakika, bir dakika anlayamadım. Ailesi öldürülmüş demedin mi? Kadın nasıl kanıtlayamıyor?"

"Babası bunu Paris'e bir okula yollamış. Daha sonra kendisi de karısı ve küçük oğluyla birlikte, kızının yanına gidecekmiş. Ancak aile birden sırra kadem basmış. Yekaterina, o sıralar henüz bir çocuk, üstelik dünya, savaşlar, devrimler içinde. Her yer karışık. Olayı araştırması mümkün değil. Aradan yıllar geçtikten sonra birkaç kez İstanbul'a gelmiş ama olayın üzerinden o kadar zaman geçmiş ki hiçbir sonuca varamamış. Otobiyografisinin okuduğum bölümlerinden anladığım kadarıyla kadın, babasının, annesinin ve iki yaşındaki erkek kardeşinin İstanbul'da öldürüldüğüne inanıyor. İşin ilginci bunu söylemekten çekiniyor. Baksana, bize yazdığı mektupta bu konudan hiç bahsetmiyor."

"Bu önemli bir ipucu olabilir diyorsun."

"Haksız mıyım? Kadınla yüz yüze görüşürsem, onu ikna edebilir, daha fazla bilgi alabilirim."

İşte yine o tuttuğunu koparan, heyecanlı, coşku dolu eski Kenan olmuştu. Fakat şimdi duyacakları, belki de arkadaşımın benden nefret etmesine yol açacaktı.

"Seni düş kırıklığına uğratmak istemem, ama ne yazık ki Catherine Varchand'la görüşemezsin Kenancım."

"Sen neden bahsediyorsun?" dedi. Sesi tizleşmişti, gergindi. "Neden görüşemezmişim?"

"Çünkü Catherine Varchand ölmüş."

"Ölmüş mü?"

"Evet, dün gece Pierre haber verdi. Yatağında ölü bulunmuş."

Kısa bir sessizlikten sonra,

"Cinayet mi?" diye sordu Kenan.

"Neden cinayet olsun? Kadın doksan yaşında. Solunum yetmezliğinden öldüğünü söylüyorlar."

"Söylüyorlar mı? Bence bu bir cinayet. Kadının ağzına yastığı bastırıp, onu boğdular."

"Dur, sakin ol... Hemen karar vermeyelim. Oturup konuşalım."

"Konuşacak zaman yok! Paris'e gitmem lazım."

Paniklemiş gibiydi, sesi telaşlı çıkıyordu.

"Az önce söylediğimi duymadın galiba," diye uyardım.

"Catherine Varchand ölmüş."

"Duydum, hem de çok iyi duydum. Ama bu kadının bir yakını, bir tanıdığı vardır herhalde. Ha, bu arada şu senin Pierre, adresi bildiğine göre bana yardımcı olur değil mi?"

"Olur, olur tabii. Telefon numarası mağazada. Buluşalım da vereyim... Hem konuşmuş oluruz. Acaba ben de seninle mi gelsem?"

"Olmaz! Vakit yok. Anlamıyor musun Selim, telefonu kapatır kapatmaz, havaalanına gidiyorum."

"Ne..." diye söylendim. "Yani hemen, şimdi mi gidiyorsun?"

"Evet, on iki uçağıyla."

"Bilet filan?"

"Hepsi tamam..."

"Tuhaf adamsın vesselam. Nedir bu acele ya?"

"Sıkıldım Selim. Bu işi öyle ya da böyle bitirmek istiyorum."

Üstelemek anlamsızdı.

"O zaman ben Pierre'i arar, senin numaranı veririm. Cep telefonun yanında olacak değil mi?"

"Evet, yanımda olacak. Pierre'i bulursan iyi olur."

"Katya gideceğini biliyor mu?" diye sordum.

"Bilmiyor. Ona sen anlatır mısın?"

Bu kadarı da fazlaydı.

"Farkında mısın bütün pis işlerini bana yaptırıyorsun" diye çıkıştım.

"Ne yapayım oğlum, sizden başka kimim var? Sana zor geliyorsa Nihat'ı ara, o anlatsın."

"Nihat da arayamaz," diye direttim. "Oğlan, daha karısına, dükkânın vitrinine çizilen pentagramı anlatacak. Sevgilinle sen konuşacaksın Kenan."

"Tamam, tamam..."

Sesi alıngan çıkmıştı.

"Dur kapatma hemen!" dedim. "Gelişmelerden beni haberdar et. Bana ihtiyaç duyarsan da hemen ara. Şu sıra fazla işim yok, hemen atlar gelirim. Katya meselesi başka, soruşturma başka..."

"Biliyorum, biliyorum. Merak etme her akşam rapor vereceğim."

Pencereden dışarı baktım. Yağmur hızlanmıştı. Sert bir rüzgâr ağaçların dallarını oradan oraya savuruyordu.

Kenan'ın bu işten kolayca vazgeçebileceğini düşünerek nasıl da kendimi kandırmıştım. Bu işi çözdüğüne inanana kadar soruşturmayı sürdürecekti. Biz de şu dışarıdaki ağaçlar gibi onun rüzgârıyla savrulup duracaktık; tabii bu arada kırılıp kopmazsak. Şu Catherine Varchand'ın kitabı da ilginçti. Adı da *Buruk Bir Gülümseyiştir Yaşam*'mış. O kitabı nasıl fark edemedim ki ben? Mutlaka görmüşümdür, demek ki umursamamışım; çünkü kütüphaneye bakarken Catherine Varchand adını bilmiyordum...

Ona belli etmememe rağmen Kenan'a kızıyordum. Soruşturmayı birlikte yürütüyorduk, ben öğrendiğim bilgileri, ulaştığım sonuçları, hatta düşünme tarzımı bile ona açıklamıştım. Oysa arkadaşım büyük bir bencillik göstererek, bir anda kararlarını tek başına almaya başlamış, beni sürecin dışında bırakmayı seçmişti. Keşke davranışının yanlışlığını yüzüne haykırabilseydim. Yapamamıştım işte, öğrendiklerim o kadar şaşırtıcıydı ki, olanı biteni kavrayıncaya kadar konuşma sona ermişti. Neyse olan olmuştu, Kenan Paris'e gidiyordu. Bakalım Paris, bu soruşturmaya, bizlere, yaşamlarımıza neler getirecekti?

Mağazaya gider gitmez, Pierre'i aradım. Bugün işi yoksa Kenan'a yardımcı olmasını rica ettim. Her zamanki gibi şanslıydı bizim Kenan hergelesi. Pierre öğleden sonra boşmuş, elinden geleni yaparmış ancak akşam arkadaşımla ilgilenemezmiş çünkü Camille'le buluşacakmış. Aman sevgilini Kenan'la tanıştırma demek istedim, şakayla karışık söylense de böyle bir isteğin uygunsuz kaçacağını anlayarak vazgeçtim.

Milanolular için hazırlanmam gerekiyordu. Ne var ki içimden hiç çalışmak gelmiyordu. Yine de Yeşim'den dosyaları getirmesini istedim. Dosyaları açtım, okumaya, notlar almaya başladım.

Verimli bir çalışma değildi, yalnızca vakit öldürüyordum. Yoksa ben de Kenan'ın ardından uçağa atlayıp Paris'e mi gitseydim? Yok canım, bu biraz abartmak olurdu. Fakat soruşturmanın bütün seyrinin değişebileceği bir durumda böyle eli kolu bağlı oturmak, insana cehennem azabı veriyordu.

Sekreterim Yeşim, Nihat'ın geldiğini haber verdiğinde saat öğlenin ikisini çoktan geçmişti. Tüh be, bu çocuğu da tümüyle unutmuştum. Hemen masadan kalktım, içeri giren Nihat'ı kapıda karşıladım.

"Ne haber Nihat? Nasılsın? Kusura bakma seni de arayamadım..."

Nihat umduğumun aksine oldukça neşeli görünüyordu. Yüzündeki yaralar tümüyle iyileşmese de, burnunun şişliği inmiş, göz aklarındaki kan dağılmaya başlamıştı.

"İyiyim, iyiyim merak etme, bende bir şey yok..."

"Dize nasıl, çok korktu mu kızcağız?"

"Yok be, gençler bizden daha kolay alışıyorlar tehlikeye. Korkmak şöyle dursun, bir tür eğlence gibi görüyor bu durumu. Sabah arkadaşları geldi dükkâna. Oğlanların hepsi şövalye kesilmiş. 'Nihat Amca hiç merak etme, biz Dize'yi yalnız bırakmayız,' dediler."

"Bence Kenan'ın bu işi Başkomiser Cüneyt'le konuşması lazım. Mürsel denen herifi durdurmanın en kolay yolu bu."

Nihat'ın yüzünde çekingen bir ifade belirdi.

"Abi, bence Başkomiser Cüneyt'e hiç bulaşmayalım. O herifin çelik mavisi gözlerini bir daha yüzüme dikmesini istemiyorum. Aman abi, bizden uzak dursun."

"Bir fırça yedin diye bu kadar korkulur mu adamdan?"

"Yok abi, ben bir daha o karakola gitmem. Başkomiser Cüneyt de bizden uzak dursun. Zaten Mürsel'in bize bulaşacağını da sanmıyorum. Adam polisin muhbiri, durup dururken başına niye bela alsın?"

"Olsun, yine de Kenan'ın Cüneyt'le konuşmasında yarar var," dedim. "Zaten senin de karakola gitmen gerekmiyor. Beni asıl kaygılandıran Melek. Olayı duyunca ne olacak?"

"Melekle konuştuk," dedi Nihat son derece rahat bir tavırla.

"Ne, olayı Melek'e anlattınız mı?"

"Anlatmak zorunda kaldık. Çünkü geceyarısı İstanbul'a döndü."

"Hani Bursa'da kalacaktı..."

"Abi Melek işte! Onu davet eden kitapçıyla şiir konusunda tartışmaya tutuşmuşlar. Adam, bunun görüşlerini kabul etmeyince, sen kalk geceyarısı İstanbul'a dön."

"Eee, kabak da senin başına patladı tabii."

"İnanmayacaksın ama hiç öyle olmadı Selim. Eve gelip, beni görünce sevindi Melek."

"Ne yani, boynuna atılıp, hoş geldin kocacım, mı dedi?"

"Öyle demedi ama senin burada ne işin var da demedi. Hatta sen burada yatamazsın deyip beni yatak odasından çıkarmaya bile kalkmadı."

"Peki, şu pentagram meselesine ne dedi?"

"Bize hiç kızmadı. 'Ben o Mürsel denen itin canına okurum. Hele bir daha dükkânın yanından geçsin, Aslıhan Pasajı'nı kafasına yıkarım,' dedi."

Nihat'ın anlattıklarını hayretler içinde dinliyordum.

"Oğlum, o zaman bu kadın seni gerçekten de seviyor be."

"Öyle galiba... Sadece sevgisini ifade ediş tarzı biraz garip."

Melek'le barışmış olmasına Nihat çok sevinmişti. Geçen gece Baraka'da karısı için söylediklerinin hepsini unutmuşa benziyordu. Buna ister alışkanlık, ister sevgi diyelim onca yıllık beraberlikten sonra o da Melek'ten ayrı kalmayı istemiyordu.

"Olsun Nihatcım. Bence artık evine, dükkânına dön. Ayrıca Melek bize kızmakta çok da haksız değil. Kim olsa aynı tepkiyi verir. Gülriz olayı öğrense ne yapardı bilmiyorum. Katya işin içinde olmasına rağmen hâlâ kabullenemedi. Kadınlar haksız değil abi. Kenan bu kez çok abarttı. Biz de kabahatliyiz, ona uyduk..."

"Başka seçenek bırakmadı ki herif bize," diyerek Nihat da hoşnutsuzluğunu belirtti. İkimiz de ayakta duruyorduk. Konuşmanın heyecanından arkadaşıma otur diyememiştim.

"Geçsene şöyle, ayakta kaldın."

Nihat oturunca ben de karşısındaki koltuğa yerleştim.

"Biliyorsun değil mi," dedim. "Şimdi de kafayı Paris'teki kadına taktı."

"Biliyorum, Paris'e gidiyormuş. Sabah beni de aradı."

"Öyle mi, ne istiyormuş?"

"Durumumu merak etmiş."

"Katya'yı ikna et demedi mi?"

"Yok, başıma gelenler için benden özür diledi. Vitrinin önüne bir kepenk yaptırmamı, parasını kendisinin ödeyeceğini söyledi."

"Keşke her sorun parayla çözülebilseydi," diye mırıldandım.

Nedense Burç'u kastettiğimi zanneden Nihat endişeyle sordu:

"Burç iyi değil mi?"

"İyi, iyi akşam çarpım tablosunu ezberleyeceğim diye canıma okudu."

Nihat rahatlamıştı.

"Yemek yedin mi?" diye sordu. "Ben sabahtan beri açım."

Ben de kahvaltıda güçlükle yediğim bir dilim ekmekle duruyordum. Güzel bir yemek fena olmazdı.

"Yemedim, nereye gidelim."

"Hacı Salih'e gidelim mi?" dedi. Hacı Salih, Anadolu Pasajı'nda yer alan, Türk-Osmanlı yemekleri yapan lokantaydı. Beyoğlu'nun en nefis yemeklerini burada yiyebilirdiniz. Ben de ne zamandır gitmemiştim Hacı Salih'e.

"Tamam gidelim."

İştahla koltuğundan doğruldu Nihat.

"Çok iyi oldu. Biliyorsun Melek pek yemek yapmaz. Epeydir ev yemeği yemedim."

Toparlandık, kapıya yürürken, "Katya'yı da arayalım mı?" diye sordu Nihat.

İşte bundan emin değildim. Eğer Kenan'a hâlâ kızgınsa, öfkesini bizden çıkarabilirdi.

"Yok be Nihat," dedim, "istersen aramayalım, biz iki arkadaş baş başa yiyelim bugün."

Otuz Birinci Bölüm

Akşam işten çıktığımda yağmur hâlâ yağıyordu. Sağ olsun Orhan, arabayı Mis Sokak'ın Tarlabaşı girişine getirmişti de, şemsiyenin yardımıyla fazla ıslanmadan, atabilmiştim kendimi arabanın içine. Bundan sonrası tam bir felaketti. Yağmurla beraber iyice kördüğüm olan akşam trafiğinde, yarım saatte ancak birkaç yüz metre ilerleyebilmiştik. Taksim Meydanı'nın Gümüşsüyü çıkışında yakaladı beni Pierre'in telefonu. Cep telefonumun sesini duyunca önce Kenan sandım. Daha doğrusu arayan Kenan olsun istedim. Telefonun ekranında Pierre adını okuyunca yine de büyük bir düş kırıklığına uğramadım. Çünkü arayan Pierre de olsa, bana arkadaşım hakkında bilgi verecekti. Yanılmamıştım, bizim iş bilir Fransız, Kenan'ı havaalanında karşıladığını, otele birlikte gittiklerini anlattı. Catherine Varchand'ın sekreteri olan Gloire Grainville onlara yarın için randevu vermişti. Sabahleyin birlikte gideceklermiş görüşmeye. Pierre'in sesi gergin gibiydi. Ben sormadan, o söyledi:

"Bu bir cinayet meselesi mi?"

"Bunu da nereden çıkardın?" dedim.

"Mösyö Kenan, Catherine Varchand'a otopsi yaptırılabilir mi, diye sordu. Kadının cinayete kurban gitmiş olabileceğinden kuşkulanıyor."

"Sen ne dedin?"

"Ne diyebilirim ki? Hiçbir fikrim yoktu. Bizim avukata götürdüm onu."

"Hervé Chartier'ye mi?"

"Evet. O da bunun ancak polisin talebi üzerine, savcının izniyle mümkün olabileceğini söyledi. Mösyö Kenan bu habere bozuldu."

Pierre'in sesindeki gerginlik endişeye dönüşmüştü. Bu akşam siyahi sevgilisiyle buluşup, romantik bir gece geçirmeyi düşlerken, cinayet, otopsi gibi laflar haklı olarak sinirlerini bozmuştu. Onu yatıştırmak için, "Mösyö Kenan biraz heyecanlıdır," dedim. "Çok ciddiye alma."

"Ben de fark ettim. Mesleği nedir, dedektif filan mı?"

"Hayır, sigortacı. Niye sordun?"

"Havaalanında onu karşılamaya gittiğimde kimliğime bakmak istedi."

Bu kadarı da fazlaydı.

"Sahi mi söylüyorsun Pierre?"

Şaşkınlık ve utanç içindeydim.

"Gerçi çok kibarca sordu ama..."

"Büyük kabalık yapmış."

"Önemli değil, davranışları bir garip zaten. Aldırmadım."

"Hay Allah, çok özür dilerim Pierre. Sen ona iyilik yapıyorsun, adamın davranışına bak."

"Takma kafanı. Her türlü insan var yeryüzünde. Mösyö Kenan da biraz gergin. Tehlikeli bir katilin peşine düşmüş bir polis gibi davranıyor." Sustu. Olay onun da merakını kamçılamış olmalı ki dayanamayıp yeniden sordu: "Ne bu, bir tür soruşturma mı?"

Olayın ayrıntılarını anlatıp, Pierre'i daha da telaşlandırmak istemedim.

"Dediğim gibi biraz karışık iş. İstemiyorsan yarın onunla gitme. Sen üzerine düşeni fazlasıyla yaptın."

"Yok, yok söz verdim, gitmem lazım."

Pierre'in telefonunu kapadıktan sonra, onu Kenan'la tanıştırdığım için kendime lanetler okudum. Pierre'in kimliğine neden bakmak ihtiyacı duymuştu ki? Yoksa bana anlatmadığı başka bağlantılar mı bulmuştu? Arayıp bilgi vermemesi de ilginçti!

"Kenan Bey hâlâ olayın peşinde galiba?"

Soran Orhan'dı.

"Öyle," dedim zoraki bir gülüşle. "Şimdi de Paris'e gitti. Kafayı fena taktı bu işe."

"Kenan Bey iyi bir adama benziyor. Ben sevdim."

Kim sevmez ki diye geçirdim içimden, bir de makul olsa...

"Biraz delidir ama iyidir."

Gevrek gevrek güldü Orhan.

"Delilik de lazım Selim Bey."

"Kendine, ailene, arkadaşlarına zarar vermediğin sürece," dedim. Resmileştiğimi fark eden Orhan anında toparlandı.

"Haklısınız Selim Bey."

Pierre'le konuştuğumuzdan bu yana, aracımız ancak birkaç metre ilerleyebilmişti. Yağmur giderek hızlanıyor, önümüzde duran arabaların stop lambaları solgun kızıltılar bırakarak ıslak karanlığı aydınlatmak için boşuna çırpınıyorlardı. Az önceki konuşmamızın birden bıçakla kesiliverir gibi sona ermesinden tedirgin olan şoförüm, "Bu akşam yolda geceleyeceğiz galiba Selim Bey," dedi.

"Hakikaten çok kalabalık," dedim. Ama ne Orhan'ın tedirginliği ne yağan yağmur ne trafik sıkışıklığı umurumdaydı. Aklım Paris'teki arkadaşımdaydı. Ne yapmaya çalışıyordu bu adam? Daha fazla dayanamadım, cep telefonunun numarasını tuşladım. Uzun süre açılmadı telefon. Israrla çaldırdım. Bilmem kaçıncı çalışında açıldı.

"Alo!"

"Alo, Kenan! Oğlum niye açmıyorsun telefonunu?"

"Meşguldüm Selim," dedi. Sesi yorgundu, yabancılaşmıştı, uzaktı. "Otelin telefonundan bir avukatla konuşuyordum."

"Avukat mı?"

"Bizim Hervé Chartier'yle de görüşmüşsün..."

"Kim söyledi?"

"Kim olacak Pierre..."

"Doğru ya Pierre..."

"Kenan sen iyi misin?"

"İyiyim, neden sordun?"

"Sesin bir tuhaf geliyor."

"İyiyim, şu uçak kazasından sonra uçmak biraz sinirlerimi bozuyor."

"Sinirlerin bozulduğu için mi Pierre'in kimliğine bakma gereği duydun?" diye sokuşturdum lafı.

"Onu da mı söyledi?"

"Ne yapsın, şaşırmış adam. Birine iyilik etmeye gidiyor, iyilik edeceği adam ondan kuşku duyuyor..."

"Ya kusura bakma. Adamı tanımıyordum. Cep telefonumdan aradı. Havaalanındayım, dedi. Genelde Fransızlar bunu yapmaz. Kuşkulandım. Sonra pişman oldum, özür de diledim, iyi bir adam şu senin Pierre."

"İyi adamdır," diye tekrarladım. "Otopsi meselesi nedir? Yeni ipuçları mı buldun?"

"Henüz değil. Ama uçakta kadının kitabını bitirdim. Çok ilginç bilgiler var. Biliyorum, sen inanmıyorsun, ancak Catherine Varchand cinayete kurban gitmiş olabilir. Bu yüzden kadına otopsi yapılmalı."

"Hervé Chartier bunun zor olduğunu söylemiş."

"Hervé Chartier çok ukala bir adam. Bu işten de hiçbir bok anlamıyor."

"Senin görüştüğün avukat, otopsi yaptırabilecek mi?"

"Kolay değilmiş. En azından araştıracak. Ailenin otopsi istemesi önemliymiş. Yarın Catherine Varchand'ın sekreteriyle görüşeceğim. Onun aracılığıyla ailesine ulaşmaya çalışacağım. Belki onları ikna ederim."

"Umarım edersin. Bana haber vermeyi unutma."

Hiç beklemediğim bir karşılık verdi arkadaşım.

"Kusura bakma, bunun için söz veremem Selim."

İncindim; kendimi terk edilmiş, güvenilmez, yaşamın dışına atılmış biri gibi hissettim. Üstelik bana bunu yapan en yakın arkadaşımdı. Kenan, sen hep bu kadar bencil miydin, yoksa bu soruşturma mı seni böyle boktan bir herif haline getirdi, demek geldi içimden. Kendimi tuttum. Soruşturmanın heyecanına kapılan arkadaşımın canını sıkıp, ona güçlük çıkarmak istemedim.

"Söz vermesen de aramaya çalış, olur mu?" diyerek kapadım telefonu. Ama telefonu kapadıktan sonra sakinliğimi kaybettim. Sahiden ne yapıyordu bu Kenan? Paris'e iner inmez neden böyle birden değişivermişti? Nihat'a anlatmış olabilir miydi? Bu kez Nihat'ın numarasını tuşladım. Daha birkaç saat önce birlikte yemek yediğim arkadaşımı dükkânda yakalamıştım. Sesi normaldi. Kenan benim gibi onu da aramamıştı. Nihat'la konuşmam sona erince, belki Katya'yı aramıştır diye düşündüm. Ne ki Katya'yı aramak o kadar kolay

değildi. Eğer bu sabah Kenan'la kötü ayrılmışlarsa paparayı yemek bize düşebilirdi. Muhtemelen de kötü ayrılmışlardı. Yani genç kadınla konuşmak hiç de akıllıca olmayacaktı. Bir süre merakımı, heyecanımı, hırsımı bastırıp buğulanan penceremin camını silerek dışarıya baktım. Yanımda duran arabada, sıkıntıdan esneyen on yaşında bir erkek çocukla göz göze geldik. Çocuk şöyle bir baktı, yüzümdeki ifadeden hiç hoşlanmamış olacak ki bir sen eksiktin dercesine, kaba bir hareketle başını çevirdi. Ben de ona bakmaya çok meraklı değildim. Yeniden önüme, kucağımda öylece duran cep telefonuna döndüm. Ani bir kararla, yaptığımın yanlış olduğunu bile bile Katya'nın numarasını tuşladım. Hemen açtı telefonu Katya.

"Merhaba Selim," dedi umduğumun aksine son derece dostça bir sesle.

"Merhaba Katya. Nasılsın, iyi misin?"

"İyiyim... İyiyim..."

Sustu. Aramızda uzayan sessizlik, sanki beni neden aradın, der gibiydi.

"Kenan Paris'e gitmiş," diye bozdum sessizliği. "İşler yolunda mı, diye aradım."

"Öyle oldu," dedi hoşnutsuz bir sesle... "Güya bu gezi sonmuş. Eğer aradığını bulamazsa, soruşturmayı kesin olarak bırakacakmış. Sen ne diyorsun, bu kez bırakacak mı?"

"Umarım bırakır. Peki soruşturma nasıl gidiyormuş?"

"Bilmem. Uçaktan inince, sağ salim geldim diye aramıştı. Bir daha aramadı. Gece arar herhalde. Seni de mi aramadı?"

Yalan söylemek zorunda kaldım.

"Aramadı, çok merak ediyorum birazdan ben onu ararım."

"Selimcim, senden rica ediyorum, ona artık bu işi bırakmasını söyle. İki dekor hazırladık, fotoğrafların çekilmesi için onu bekliyoruz. O da Paris'te cinayet çözmeye çalışıyor. Artık bu saçmalığa bir son verin."

"Keşke beni dinlese... Merak etme, yine de söyleyeceğim."

Yok, Kenan dağılmış olmalıydı. Sadece beni değil, Nihat'ı da, Katya'yı da arayacak zaman bulamamıştı. Belki de Katya'ya söz verdiğinden, soruşturmayı sonuçlandırmak için eline geçen bu son fırsatı en iyi biçimde değerlendirmek isti-

yordu. Bu nedenle bizimle telefonla konuşmayı bile kayıp sayıyordu. Bakalım yaşlı Madam'ın sekreteri, Gloire Grainville adındaki şu kadın neler anlatacaktı?

O akşam, Orhan'ın korktuğu gibi yolda gecelemedik, yalnızca iki saat geç kaldım. Hayret, Burç erkenden yatıp, uyumuştu. Yatağında derin derin soluk alıp veren oğlumu gördükten sonra, "Ateşi yok değil mi?" diye kaygıyla sordum karıma.

"Yok, yok şükür iyi," dedi Gülriz. "Bugün kapalı salonda jimnastik yapmışlar. Herhalde yine çok yordu kendini."

"Sınıf öğretmeniyle konuşmak lazım. Biraz dikkat etsinler."

"Hafta başı okula gideceğim. Öğretmenin doğum günüymüş, küçük de bir hediye götüreyim diyorum."

"Yani, bir tür rüşvet..." Gülriz'in yüzü asılır gibi olunca lafı değiştirdim. "Ama yararı olacaksa götür. Burç'a göz kulak olsun da, ne isterse alalım."

Sıradan gecelerden biriydi. Allah'tan televizyon kanallarından birinde Agatha Christie'nin, *Şark Ekspresi'nde Cinayet* adlı romanından uyarlanan film vardı da zamanım iyi geçti. Amerikan ve Avrupa sinemasının usta oyuncularını bir araya getiren filmi daha önce görmüş olmama rağmen yine zevkle izledim. Ünlü Belçikalı dedektif Hercule Poirot, bir grup zeki insanın ustaca işlediği, karmaşık cinayeti filmin sonunda açıklıyordu. Ancak katillerin suçlu mu, yoksa suçsuz mu oldukları yargısını izleyiciye bırakıyordu. Film sona ererken, doğal olarak kafam yeniden Kenan'a takıldı. Bakalım benim zeki arkadaşım, Hercule Poirot gibi biraz zorlansa da, sonunda olayı çözecek miydi? Yoksa, dönüp yardım mı isteyecekti? Açık söylemek gerekirse, artık onun başarısız olmasını istiyordum. Bugüne kadar hep onun dediği olmuştu, hep o bize yol göstermişti. Beni devre dışı bırakmaya kalkmasının nedeni de kendisine duyduğu bu güvendi. Ama bu kez farklı olsun istiyordum. Bu kez Kenan başarısız olsun, işi yüzüne gözüne bulaştırsın istiyordum. Artık aramızdaki tek zeki insanın kendisi olmadığını anlamasının vakti gelmişti. Böyle düşünmeme rağmen, Kenan'ın olayı çözemeyeceğinden çok da emin değildim. Catherine Varchand'ın otobiyografisinde ne yazdığını bilmiyordum. Kenan o kitabı okuduktan son-

ra soruşturmayı bırakma kararından vazgeçtiğine göre gerçekten de önemli ipuçlarına ulaşmış olabilirdi. Acaba neyi, nereye kadar öğrenmişti? Ancak hâlâ pek çok sorunun yanıtını bulamamış olmalıydı ki, Paris'te çırpınıp duruyordu.

Ertesi gün öğleye kadar ne Kenan'dan ne de Pierre'den bir haber çıkmıştı. Yemekten sonra Pierre'i aradım. Benim Fransız heyecanlıydı.

"Mösyö Kenan gerçekten de çılgın biri," diye başladı söze. "Yine ne yaptı?" diye sordum.

"Gloire Grainville'le yani ölen kadının sekreteriyle neredeyse kavga edecekti. Şu otopsi meselesi yüzünden. Adam aklını cinayete takmış... Gloire Grainville gayet makul bir kadın. Bizi hiç tanımamasına rağmen, son derece kibar bir tavırla karşıladı. Mösyö Kenan'ın sorduğu her soruyu uzun uzun yanıtladı. Bir mektup meselesi varmış, bir süre onun üzerine konuştular. Kadının mektuptan haberi yokmuş galiba. Gloire Grainville, neredeyse Catherine Varchand'ın hayatını anlattı. Zaten senin arkadaşın, anlatılanların çoğunu biliyordu. Sonra Aysun diye bir Türk kızından bahsettiler. Gloire Grainville de tanıyordu kızı. Ölen kadın bu kızla yazışıyormuş. Kızdan 1920'li yıllarda İstanbul'da kaybolan ailesi hakkında bilgi toplamasını istemiş. Kız da kadına yardım etmiş. Kızın bir de uyuşturucu bağımlısı sevgilisi varmış. Kız ile sevgilisi öldürülmüş galiba. Uyuşturucu ticareti yapan bir çeteden bahsettiler. Senin de söylediğin gibi biraz karışık bir konu. Ama Mösyö Kenan, Catherine Varchand'ın öldürüldüğünü iddia edince, sekreteri şoka uğradı. Çünkü tam otuz yıldır birlikteymişler. Gloire Grainville, kadının kızı gibiymiş. O anda Gloire Grainville'in yüzünü görmeliydin. Mösyö Kenan, kadının halini görmüyormuş gibi, 'Cesede otopsi yapılmalı. Lütfen beni Madam'ın ailesiyle görüştürün,' deyip duruyordu.

Zavallı Gloire Grainville, 'Madam'ın benden başka kimsesi yok,' dese de arkadaşın inanmadı. Galiba Gloire Grainville'den de kuşkulanmaya başlamıştı. Kadın ise kibarlığını son ana kadar korumaya özen göstererek, 'Mösyö, lütfen biraz mantıklı olun. Catherine Varchand doksan yaşındaydı, üstelik on yıldır solunum yetmezliği vardı. Bu doğal bir ölümdü,' diye onu ikna etmeye çalıştı.

Ama seninki kafayı cinayete takmıştı.

'Anlamıyorsunuz, onu öldürdüler,' diye tekrarlıyordu.

Sonunda iş öyle bir hale geldi ki o kibar kadın, 'Konuşma burada bitmiştir,' diyerek bize kapıyı göstermek zorunda kaldı."

"Kenan ne yaptı?"

"Ne yapacak, kadın kapıyı gösterince o da benim gibi önüne bakarak çıktı daireden. Büyük bir düş kırıklığına uğramıştı. Bir türlü sakinleşemiyordu. Sokakta yürürken bile, 'Otopsi yapılmalı... Otopsi yapılmalı,' diye mırıldanıyordu.

O kadar kötü görünüyordu ki, kadına yaptığı kabalığa rağmen onu teselli etmek zorunda kaldım."

"Şimdi nerede?"

"Bilmiyorum. Bana teşekkür edip ayrıldı yanımdan. Herhalde İstanbul'a dönecektir."

Görünüşe bakılırsa, Kenan istediği sonuca ulaşamamıştı. Ne yalan söyleyeyim, bu duruma hiç üzülmemiştim. Ona yardımcı olmaya çalışırken en yakın arkadaşım, hiçbir açıklamada bulunmadan, bir özür bile dilemeden beni soruşturmanın dışına itmişti. Hep olduğu gibi sadece kendi zekâsına güvenerek, bu işi yalnız başına çözebileceğine inanmıştı. Zaten şu ölümsüzlük takıntısı da ukalalığından, kendine duyduğu güvenden ortaya çıkmamış mıydı? Neymiş efendim, beyefendiyi kimse takmıyormuş. Nasıl taksınlar, insanlar fotoğraf sanatçısı olabilmek için bir ömür harcıyorlar. Sen birkaç sergi aç, Türkiye'nin, belki de dünyanın en büyük fotoğrafçısı olarak anılmayı bekle. Öldükten sonra da adının fotoğrafçılık tarihinin sayfalarına altın harflerle yazılmasını iste. Ayrıca hangi sanatçı ben ölümsüz olacağım diye yaratır ki? Katya az mı anlattı? Dinleyen kim? Herifte bir ego var, hepimizin mahvına sebep olsa da, illa istediğini yapacak. Fakat görüldüğü gibi papaz her zaman pilav yemiyor. Kenan Efendi ya da Pierre'in deyimiyle Mösyö Kenan, şimdi uçağına binmiş kös kös İstanbul'a dönüyordu işte.

Aslına bakarsanız, kızgınlığım bir yana, olayın böyle sonuçlanması, Kenan dahil hepimizin yararınaydı. Nihat'la arası düzelmeye başlayan Melek artık başımızı ağrıtamayacak, ben İtalyan ortaklarımla yeni fabrikamın temellerini atacağım, Katya fotoğraf çekimleriyle gönlünce uğraşacak, daha

da önemlisi sevgilisi için de kaygılanmayacaktı. Tabii sevgilisi ona söz verdiği halde, araştırmayı sürdürmezse. Doğrusu bu beni hiç şaşırtmazdı. Ama Paris seçeneği boş çıktığına göre, artık fazla ısrarcı olacağını sanmıyordum. İki gündür gösterdiği tuhaf davranıştan sonra artık benim yardımımı da isteyemezdi.

Oturduğum masadan kalktım. Ofisimin penceresinden aşağıya, İstiklal Caddesi'ne baktım. Yağmur durmuş, puslu bir hava çökmüştü caddeye. Sanki bu puslu havayı yarmak istercesine hızlı adımlarla gelip geçiyordu insanlar, ama o nemli yoğunluk hiç azalmadan öylece duruyordu. Boğuk havanın kasvetinden midir nedir, iyimserliğim uzun sürmedi. Kenan gerçekten de dönüyor muydu İstanbul'a? Yoksa bu, sadece Pierre'in tahmini miydi? Böyle bir bozgun anında kendini yalnız hissedip, bizi aramaz mıydı Kenan? Aramazdı. Bir katır kadar inatçıydı. Hem aramak için yüzü de tutmazdı. Öyle ya, başarıya koşarken, tek başına yürüyecek, yenildiğinde elimden tutun, diye bize seslenecek... Hayır, Kenan bunu yapmayacak kadar gururludur. Belki de beni kırdığının farkında bile değildi. Sanmıyorum, Kenan hiçbir ayrıntıyı atlamazdı. En azından yanlış yaptığını bilir, yanlışını sürdürse bile sonunda özür dilerdi. Fakat henüz ortalıkta özür dileyen kimse yoktu. Belki de Kenan'ın henüz Paris'te işi bitmemiştir. Hâlâ Catherine Varchand'a otopsi yaptırmaya çalışıyordur. Ama Kenan'ın hiçbir kanıta, hiçbir mantığa sığamayan sözlerine dayanarak, kim ölmüş bir kadını mezardan çıkarıp bıçak altına yatırır? Kenan bunu düşünemez mi? Düşünemeyebilir. Pierre'in anlattıklarına bakılırsa, bizimki bir tür delilik geçiriyor.

Yeniden masama döndüm. Bakışlarım masanın üzerinde duran cep telefonuma kaydı. Gururu unutup yine ben mi arasam Kenan'ı, diye geçirdim. Hayır, bu kez aramayacaktım. Mademki o beni dışlamıştı, mademki benim yardımıma ihtiyacı yoktu, bildiği gibi yapsın, çözebiliyorsa kendi başına çözsündü bu gizemi.

Otuz İkinci Bölüm

Ertesi gün cumartesiydi. Üç gündür yağan yağmur sonunda dinmişti. Gökyüzünde karınları siyah, iri bulutlar birer felaket habercisi gibi dolaşsa da, güneş onlara inat parıldamayı sürdürüyordu. Kenan'dan hâlâ bir haber yoktu. Burç'un okulu olmadığı için haftanın bu günü ailece, neşe içinde kahvaltı yapıyorduk. Ama zavallı Burç sadece bununla yetinmek zorundaydı. Çünkü kahvaltıdan sonra Gülriz'le birlikte terapistine gidecekti. Başlarda terapiste gitmek istememişti. Bu tavrında o günlerdeki asık suratlı, kuralcı bir adam olan terapisti Hikmet'in oğlumla iletişim kuramaması da etkili olmuştu. Yine de çok sorun çıkarmamıştı Burç. Biraz mızmızlansa da, duruma alışmış, özellikle de, Hikmet'in yerini, tombul yanaklı, mavi gözlü, son derece sevimli bir adam olan Klaus Zimmermann alınca, terapi seanslarını bir tür oyun olarak kabul etmeye başlamıştı. Artık her cumartesi öğleden önceleri onun terapiye gitme zamanıydı.

Karım ile oğlumu yolcu ettikten sonra tıraş olmak için banyoya girdim. Yüzüm köpük içindeyken bir ses duyar gibi oldum, dikkatle dinledim. Yanılmamıştım cep telefonum çalıyordu. Yüzümü havluyla kurulayıp, hızla çıktım banyodan. Mutfakta, şarja takılı bıraktığım telefona ulaştığımda en az beş kere çalmıştı. Arayanın benimle önemli bir işi olmalı ki, vazgeçmiyordu. Telefonu elime alır almaz, bakışlarım ekranına kaydı. Evet, arayan Kenan'dı. Ona çok kızmış olmama rağmen sesini duyunca yine de heyecanlanmaktan kendimi alamamıştım.

"Merhaba Selim..."

"Merhaba Kenan Bey. Demek sonunda bizi hatırlayabildiniz."

Sessizlik oldu.

"Hemen görüşmemiz lazım," dedi. Gergin ama kendinden emin bir sesle konuşuyordu.

"Döndün mü?"

"Döndüm. Stüdyodayım. Önemli sonuçlara ulaştım. Bunları sana anlatmam gerek."

Ne kadar da soğuktu. Ona yakışan davranışı bu kez ben üstlendim; işi şakaya vurdum.

"Lütfen dersen, gelirim."

Kenan'ın gevşeyecek gibi bir hali yoktu.

"Şaka yapmıyorum Selim. Mutlaka görüşmemiz lazım. Hemen."

"Tamam," dedim ben de ciddileşerek, "en geç bir saate kadar oradayım."

Öyle meraklanmıştım ki, tıraş olmayı filan bıraktım, hızla giyindim, pardösümü sırtıma geçirirken, kasadaki Orhan'ın tabancasını hatırladım. Bir an duraksadım. Lazım olabilirdi. Kasayı açıp Beretta'yı aldım. Hafta sonları, Orhan arabayı bana bırakıyordu. Volvo'ya atlayıp, motoru çalıştırdım. Vakit henüz erkendi, trafik sakindi. Söylediğimden çok önce, otuz beş dakikada varmıştım Beyoğlu'na. Cihangir'den geçerek Ayhan Işık Sokak'a arka yoldan girdim. Arabayı, sokağın altındaki otoparka bıraktım. Hızlı adımlarla babamın yıktırmaya bir türlü kıyamadığı, apartmanların arasında ezilip kalmış üç katlı evimize yöneldim. Kapıyı Kenan açtı. Yüzü de sesi gibi soğuktu, ama gözleri Pierre'in söylediği çılgın tanımlamasını hak ediyordu. Göz akları uykusuzluktan kan çanağına dönüşmüştü, gözbebekleri büyümüş, sanki sizi içine alacakmış gibi derin derin bakmaya başlamıştı.

"Kenan ne bu hal!" diyerek sarıldım arkadaşıma.

"Yorgunum," dedi. Doğru dürüst sarılmamıştı bile. Neler oluyordu böyle? Neyse, birazdan anlayacaktım nasıl olsa. Salona yürürken sordum.

"Bu sabah mı döndün?"

"Hayır, dün gece..."

"Niye aramadın?"

"Yapmam gereken işler vardı."

Ayrıntıya girmeden, isteksizce yanıtlamıştı sorularımı. Salona girinceye kadar soru sormadım. Salonda kimseyi göremeyince, "Katya yok mu?" diye sordum.

"Yalnız kalalım istedim. Konuştuklarımızı başkalarının duymasına gerek yok. Önce ikimiz konuşmalıyız. Onları yolladım... Sabah Nihat da gelmişti. Onu da Katya'yla Arnavutköy'e gönderdim. Bir marangoz ustası varmış, onunla konuşacaklar." Başıyla koltuğu gösterdi. "Otursana."

Otururken sordum:

"Neler oluyor Kenan?"

Boynunu hafifçe büktü, sanki ona hiç beklemediği bir kötülük yapmışım, sanki sevdiği kadını elinden almışım gibi nefret, keder karışımı bir ifadeyle baktı yüzüme.

"Olanları öğrendim Selim," dedi. Arkasını getirecek diye bekledim. Bakışlarını kaçırdı. Söylemekte zorlanıyor gibiydi. Sakin bir tavırla mırıldandım:

"Neyi öğrendin?"

Gözlerini yeniden yüzüme dikti.

"Anlamazlıktan gelme Selim."

Şaşkın bir ifade takındım.

"Neyi anlamazlıktan gelmeyeyim? Ne demek istiyorsun?"

"Yapma Selim!" Sesini yükseltmemişti, acı çeker gibi derinden konuşuyordu. "Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun."

Omuzlarımı geri atarak, ellerimi yana açtım.

"Valla bilmiyorum? Nereden bileyim?"

Usulca başını salladı.

"Oyun bitti Selim! Artık cinayetlerini saklayamazsın."

Oturduğum yerde doğruldum.

"Ne oyunu, ne cinayeti? Sen aklını mı kaçırdın Kenan?"

"Keşke aklımı kaçırsaydım," dedi derinden iç geçirerek. "Keşke aptalın biri olsaydım. Keşke seni dinleyip bu soruşturmaya hiç başlamasaydım." Sanki benden yardım istiyormuş gibi yüzüme baktı. "Ben ne yapacağım şimdi?"

"Neler olduğunu bilmiyorum ki, ne yapacağını söyleyeyim. İçeri girdiğimden beri beni suçlayıp duruyorsun. Hiçbir açıklama yapmadın."

Ela gözleri koyu bir düş kırıklığıyla örtülmüştü.

"İnkâr etmen faydasız... Keşke işin başında anlatsaydın. Belki bu cinayetlere hiç gerek kalmazdı. Sorununu birlikte çözerdik." İçtendi, üzüntülüydü: Önemli bir fırsatı kaçırmış olmanın pişmanlığıyla doluydu. "Onları öldürmeden çözebilirdik bu işi. Katil olman gerekmezdi."

Bu kadarına katlanamazdım.

"Yeter artık Kenan," diye bağırdım. "Kafanda ne var bilmiyorum, ama suçlamalarından bıktım artık. Eğer demek istediğin buysa, ben katil filan değilim."

Çenesini sağ avcunun içine aldı, bir süre inanamayan gözlerle beni süzdü. Şaşmaz bir gerçeğe tüm kalbiyle inanan bir adamın kararlılığıyla mırıldandı.

"Katil sensin Selim. Bunu ikimiz de biliyoruz."

Davranışları ağırlaşmış, gözlerindeki her pırıltı, yüzündeki her mimik, her hareket bir anlam kazanmıştı.

"Eğer bu tavrını sürdürürsen kalkar giderim," dedim. İnsana dokunan bir gülümseme belirdi dudaklarında. "Gitmezsin Selim, gidemezsin."

"Niye, sen mi bırakmazsın?"

"Ben bıraksam da ölüler bırakmaz. O üç ölü, hep yanında olacak... Hep takip edecekler seni Selim..."

"Hangi üç ölü? Ne saçmalıyorsun sen ya?"

Sağ elinin üç parmağını tek tek göstererek sıraladı.

"Aysun Güven, Kartal Göker ve Catherine Varchand, yoksa Yekaterina Aleksandrovna Kirilova mı demeliyim? Hani bizim Katya'nın ismini duyduğunda seni tedirgin eden, ona devrimden sonra Türkiye'ye gelen akraban var mı diye sormana neden olan Rus kadın."

"Saçmalıyorsun! Ben kimseden tedirgin filan olmadım. Hem ben, bu insanları neden öldüreyim?"

Hiç duraksamadan yanıtladı arkadaşım.

"Ailenin onurunu korumak için. Babanın sana bıraktığı şirketi korumak için. Kendi yarattığın AZ YA markasını korumak için... Daha sayayım mı?"

"Ailemin, babamın konuyla ne ilgisi var?"

"Çok ilgisi var. Bunları da çok iyi biliyorsun ama madem oyunu sürdürmek istiyorsun anlatayım...

Her şey senin baban ve benim her zaman büyük saygı duyduğum Ali Rıza Amca'nın, Catherine Varchand'ın babası-

nı, annesini ve küçük kardeşini öldürmesiyle başladı... Sanki ilk kez duyuyormuş gibi, inanmamış gözlerle yüzüme bakma. Baban, 1920 yılının sonbaharında bu binada işledi cinayetleri... Evet, o zamanlar varlıklı bir adam değildi. Bu binada kiracıydı. Rus Devrimi'nden kaçan General Aleksandr Kirilov'la da bu evde tanıştı. Aleksandr Kirilov da karısı Natalya, kızı Yekaterina ve küçük oğlu İvan'la bu binada kiracıydı. General Kirilov binlerce yurttaşı gibi devrimden kaçıyordu ancak onlardan daha uyanıktı. Çünkü uzun yıllar görev yaptığı Yakutistan bölgesinden sadece Tanrı'nın oğlu İsa'ya duyduğu inanç ve onun yeryüzündeki temsilcisi Rus Çarı II. Nikolay Romanov'a beslediği sadakatle dönmemişti Moskova'ya. Kendisinin ve ailesinin yaşamını ömür boyu garanti altına alacak dokuz iri elmas da getirmişti yanında. Ekim Devrimi aniden bastırınca hazinesini Rusya'da harcamaya zaman bulamayarak, o kargaşa kıyamette Sivastopol'dan İstanbul'a hareket eden gemilerden birinde ailesine ve kendine güç bela yer bulurken, dokuz iri elması da kızı Yekaterina'nın çok sevdiği kırmızı renkli, kürklü paltosunun astarına yerleştirmeyi başarmıştı. Dokuz iri elmas dışında dünyalığı da olmalıydı ki bizim sabık general, İstanbul'da vatandaşları gibi sersefil olmamıştı. En azından, sizinkiler gibi eski de olsa bu binada başını sokacak bir ev kiralamayı başarmıştı. Ancak hazıra dağ dayanmaz derler. Eldeki para suyunu çekince, sıra elmaslara gelmişti. Hiç tanımadığı bu kentte, kime güveneceğini bilemeyen general, kendilerine her zaman çok iyi davranan, Bulgar göçmeni olduğu için çat pat da olsa Rusça bilen babana sırrını açmıştı. Baban o sıralar Hacopulo Pasajı'nda Rum bir terzinin yanında kalfa olarak çalışıyordu. Belki de başlarda hiçbir kötü niyeti yoktu. Sadece içki düşkünü bu sevimli komşusuna yardım etmek için işe burnunu soktu. Ancak sonra elmasların parıltısına kapıldı, kendi sönük hayatının yanında taşlar o kadar ışıltılıydı ki, neden bu hazine benim olmasın diye düşündü."

"Bunları nasıl bilebilirsin," diye kestim Kenan'ın sözünü, "aradan neredeyse bir asır geçmiş."

Kendinden emin bakışlarını bir an bile üzerimden kaçırmadan, "Catherine Varchand'ın *Buruk Bir Gülümseyiştir Yaşam* adlı otobiyografik kitabında hepsi yazıyor. Komşula-

rı olan genç bir adamın terzi olduğunu, tahtadan yapılmış bebeklerine elbiseler diktiğini bile anlatmış. Sadece babanın adı belirtilmemiş... Neyse biz hikâyemize devam edelim.

O günlerde İstanbul'a sığınan birçok Rus subayı gibi General Kirilov'un da kafası karışıktı. Bir yandan Paris'e göç ederek yeni bir hayat kurmayı düşünürken, bir yandan da Bolşeviklerin yakında yenileceklerine inanarak Rusya'ya geri dönmeyi umuyordu. Bu yüzden ülkesine Paris'ten daha yakın olan İstanbul'dan ayrılmaya karar veremiyordu. Zaman geçip de Rusya'da komünistlerin iktidarı yıkılmayınca, ülkesine dönme umudu da azalmaya başlamıştı. Ancak Rusya'ya dönme hayalleriyle yaşayan silah arkadaşlarına söz verdiği için Paris'e taşınmakta acele edemiyordu. Ki, bu arkadaşları onun elmaslarının da farkında değillerdi. Yakın zamanda Fransa'ya taşınmayı planlayan general, kızının şimdiden daha iyi bir eğitim alması için Yekaterina'yı 1919 yılının sonbaharında, güvenilir bir subayın yanına vererek Paris'teki yakın bir akrabasının yanına yolladı. Kendisi de arkadaşlarını ikna ederek, dikkatleri üzerine çekmeden, Paris'e taşınmanın planlarını yapmaya başlamıştı. Kızına gönderdiği tek mektupta, 1920 yılının mart ayı sonunda İstanbul'dan yola çıkacağını yazıyordu. Ne yazık ki bir daha ne kendisinden ne de ailesinden haber alınabildi."

Daha anlatayım mı, dercesine yüzüme baktı.

"Mantıksız, o zaman Rus general ile ailesini hiç mi arayan, soran çıkmamış?"

"Kim arayacak, Türkçe bile bilmeyen sekiz yaşında bir kız çocuğu mu? Devrimin insafsızca savurduğu, ayakta kalmak için onurlarını bile satmak zorunda kalan Rus aristokratları mı? Güldürme insanı. Herkes can derdine düşmüş."

"Sen de onların ölümünden babamı sorumlu tutuyorsun?"

"Sadece ben değil, önce Catherine Varchand, sonra Aysun Güven..."

"Aysun Güven mi?"

"Aysun Güven ya," dedi yine başını sallayarak. "Catherine Varchand'ın Aysun Güven'le ahbaplığı ilerletmesinin nedeni, kızın simyacı Nicholas Flamel'e duyduğu ilgi değildi. Aysun'un Türk olması, İstanbullu olması, daha da önemlisi,

Beyoğlu'nu araştıran bir tarihçi olmasıydı. Çünkü Catherine Varchand, ailesinin ansızın ortadan kaybolmasını asla unutamamıştı. Kim unutabilir ki? Aysun Güven'e *Buruk Bir Gülümseyiştir Yaşam* adlı kitabını verdi, ayrıca olanları uzun uzun anlattı. Catherine Varchand ailesinin başına gelenleri öğrenmek için birkaç kez İstanbul'a gelmişti, ancak henüz sekiz yaşında bir çocukken ayrıldığı Beyoğlu'nda inanılmaz değişiklikler vardı. Osmanlı İmparatorluğu yıkılmış, yerine genç bir cumhuriyet kurulmuştu. Cadde isimleri, sokak isimleri değişmiş, binalar yıkılmış yerine yenileri yapılmıştı. Kaldıkları evi buldu, yalnız emin olamadı. Çünkü bir zamanlar oturdukları binanın iki katlı olduğunu hatırlıyordu. Oysa onun bulduğu bina üç katlıydı. Çünkü generalin elmaslarıyla bir anda zenginleşen baban, bu binayı satın almış, üstüne de bir kat daha yaptırmıştı."

"Yanılıyorsun, ben bildim bileli bu bina üç katlıdır," diyecek oldum.

"Baban çok geç evlendi. Sen doğmadan en az yirmi yıl önce üstteki katı çıkmıştı. Bunları zaten biliyorsun. Aysun Güven anlatmıştır sana. Hem bunu anlamak için ince eleyip sık dokumaya da gerek yok. Bırakalım senin gibi mimarlık okumuş, Beyoğlu'ndaki binalara meraklı birini, bir duvarcı ustası bile şöyle bir baksa, bu binanın üst katının sonradan yapıldığını anlar. Ayrıca Madam Varchand başka bir ipucu daha veriyor kitabında. Oturdukları binanın karşısında, ismini hatırlayamadığı sevimli bir Rum kadının olduğunu, bu kadının çok güzel sakızlı çevirme tatlısı yaptığını yazıyor."

"Sen de bu kadının, bize de aynı tatlıdan yapan, evimizin karşısındaki Madam Erifili olduğunu düşündün. Sanki İstanbul'da sakızlı çevirme tatlısı yapan başka Rum kadın yok."

"Elbette var. Ancak terzi kalfası bir adam, iki katlı bir bina ve sakızlı çevirme tatlısı yapan Rum komşu... Bütün bunlar rastlantı olabilir mi?"

"Diyelim ki söylediğin doğru, diyelim ki Madam Varchand'ın anlattığı bina burası. Bu, babamın katil olduğunu kanıtlar mı?"

"Kuşkusuz hayır, yalnızca bu binada kaybolan Rus ailenin oturduğunu kanıtlar."

"Öyle olsa bile bundan emin değilsin. Ben kitabı okumadım, sen söyledin Catherine Varchand bile emin olamamış."

"Zaten kitabı okusaydın, olayı çözemezdim," dedi Kenan. "Buna izin vermezdin. Ama söylediğin doğru, Catherine Varchand da emin olamamış. Aysun Güven'e de bu yüzden ihtiyaç duymuş zaten. Yaşlı kadın ile genç kız geceler boyunca, bir Beyoğlu haritasının başında oturup binanın yerini bulmaya çalışmışlar. Merak ediyorsan söyleyeyim, bunları bana yaşlı kadının sekreteri Gloire Grainville anlattı. Tabii o da tam olarak kavrayamamıştı durumun ciddiyetini. Benim de ne yapmak istediğimi anlayamadı zaten."

Yeri gelmişti, taşı gediğine koydum.

"Pierre de anlayamamış, kusura bakma, ben de anlayamıyorum Kenan. Sahiden ne yapmaya çalışıyorsun sen?"

Ama Kenan'ın o muhteşem inatçılığı tutmuştu bir kere, beni incitmeyi sürdürdü.

"Pierre anlayamamıştır kabul, ama sen değil. Buna inanmamı bekleme benden."

Baktım olacak gibi değil, işi alaya vurmaya başladım. Belki böylece arkadaşımın kafasındaki düşünceleri değiştirebilirdim.

"Yani babamın eli kanlı bir katil olduğunu biliyordum. Rahmetli babam sağlığında, akşamları yemekten sonra beni dizinin dibine oturtup, işlediği cinayetleri anlatırdı."

"Baban değil," dedi Kenan. Bir polisin resmi edasıyla konuşuyordu. "Cinayetleri Aysun anlattı sana. Muhtemelen Kartal'la birlikte gelmişlerdi yanına. Senden para istiyorlardı. Babanın, Rus generali ailesiyle birlikte ortadan kaldırdığı yaştaydılar. Tıpkı baban gibi yoksuldular, umutsuzdular, daha iyi yaşamak istiyorlardı. Catherine Varchand'ın şantajdan haberi yoktu. O sadece Aysun'dan kendi ailesinin kaderine dair bilgiler edinmek istiyordu.

Aysun, Paris'ten dönünce iyi bir araştırma yaptı. Babanı, seni ve AZYA'yı tespit etti. Ancak bu bilgileri Catherine Varchand'a vermek yerine, kendisi için kullanmayı tercih etti. Senin yanına geldiler. Haber kaynaklarını saklayarak, bildiklerini anlattılar. Miktarını bilmiyorum, ama eğer onlara belli aralarla ödeme yapmazsan, basına gideceklerini söylediler..."

Gülmeye başladım.

"Ben de böylesi çocukça bir şantaja boyun eğdim."

"Keşke eğmeseydin, ne yazık ki yaptın. Çünkü babanın bu serveti nasıl kazandığını sen de kendine açıklayamıyordun. Üstelik, bizim yanımızda da anlattığın gibi baban zamanında bir Rus ortağı olduğunu ağzından kaçırmıştı. O Rus, bir ortak değil, elmaslarını gasp etmek için öldürülen General Kirilov'du. Hem de karısı ve oğluyla birlikte...

Aysun ile Kartal, babanın geçmişiyle ilgili sana öyle ayrıntılar anlattılar ki onlara ödeme yapmayı kabul ettin." Durdu, üzüntülü gözlerle bana baktı. "En büyük hatayı o zaman yaptın. Eğer ödeme yapmayı kabul etmeseydin, eğer bana ya da Nihat'a gelseydin bunlar olmazdı."

Kenan'ın trajik bir ifadeyle anlattıklarını ben bacak bacak üstüne atmış, neşemi bozmadan dinliyordum.

"Eee... Sonra da kız ile delikanlıdan kurtulmak için şeytani bir plan hazırlayıp ikisini de öldürdüm, öyle mi?"

"Hayır, önceleri onları öldürmek gibi bir niyetin olduğunu sanmıyorum. Belki olayı araştırıyor, kendini güvenceye alıncaya kadar onlara istediklerini ödemeyi düşünüyordun. Çok kötü bir aksilik oldu. Kartal uyuşturucu krizine girdi. Üstelik yanında Aysun da yoktu. Uyuşturucu bulmak için Reşat Çopur'a gitti. Reşat, borcunu verirsen sana uyuşturucu bulurum, dedi. Kartal da ödeme gününü beklemeden seni aradı. Para istedi. Sen de buluşalım, dedin. Seni evine çağırdı."

Yine sinirli sinirli güldüm.

"Sence Kartal şantaj yaptığı adama evinin adresini verecek kadar gerzek midir?"

"Gerzek değildir, ama krize girmişti. Aklı başında değildi. Bütün isteği, bir an önce eroinine kavuşmaktı. Hem onun için sen, hiç de korkulacak bir adam değildin. Çaresizliğinden sana evinin adresini verdi. Tabii şu ihtimali de kabul edebilirim. Dışarıda görüştünüz, sen para vermeyi reddettin. O da evine döndü, sen de onu izledin ve öldürdün. Önceki aptalca geldiyse bu varsayımı kullanalım."

"Neden olmasın," dedim işi iyice gırgıra vurarak. "Seni mutlu edecekse onu da kabul edebilirim... Peki sonra ne yaptım?"

Gözlerini kıstı. Zekâmı tartar gibi şöyle bir süzdü.

"Aslında neyi, nereye kadar bildiğimi merak ediyorsun," diye söylendi. "Merak etme hepsini anlatacağım. Evet, ok yaydan çıkmıştı bir kere... Kartal'ın öldürüldüğünü öğrenen Aysun şoka uğramıştı. Senden mi, Reşat Çopur'dan mı kuşkulanacağını bilmiyordu. Önce Reşat Çopur'dan kuşkulanmış olmalı. Yoksa Mürsel'i arayıp senden bahsederdi. Mürsel'in Reşat'ı ihbar etmesi de gösteriyor ki Aysun senin bu işi yapabileceğine ihtimal vermedi. Fakat emin olmak gerekiyordu. Belki de artık bu işten tümüyle kurtulmak istedin. Aysun'u izledin, evini öğrendin, onu da öldürdün. Planın basitti ama sonuç almıştı. Üstelik, nasıl General Kirilov ve ailesinin kaybolmasından kimse babanı sorumlu tutmadıysa bu olayda da senden kuşkulanmak kimsenin aklına gelmemişti. Ta ki..."

"Ta ki..." diye onu taklit etmeye başladım.

"Nihat'ın önerisiyle ben, Beyoğlu cinayetlerini konu alan bir fotoğraf sergisi açmayı düşününceye kadar." Kanlı gözler yine üzerimde gezindi. "Hatırlıyor musun İmroz Meyhanesi'nde nasıl da bizi bu işten vazgeçirmeye çalışmıştın? Sergiyi açmaya karar verince nasıl da öfkelenmiştin?"

"O kadar öfkelenmiştim ki," dedim alay etmeyi sürdürerek, "sonra sana yardım önerisinde bulundum. Kendimi yakalatmak için."

Kenan sinirlenmeye başlamıştı.

"Bu sözlerle beni kandırabileceğini mi sanıyorsun Selim? Yardım için evime geldiğinde, ben bu soruşturmayı yürüteceğime çoktan karar vermiştim. Yardım etmek bahaneydi, sen gelişmeleri kontrol etmek için soruşturmaya katıldın. Çok da akıllıca bir davranıştı. Böylece babanın cinayetlerini bilen son kişiyi, Catherine Varchand'ı da öğrenmiş oldun."

"Şimdi de, Paris'e giderek onu öldürdüğümü söyleyeceksin..."

"Yapmadın mı?"

"Nasıl yapabilirim? Kadının adresini bile bilmiyordum."

"Otelde buldun. Hem de çok basit bir yolla. Tıpkı Pierre'in sekreteri gibi Paris telefon rehberine bakarak. Tabii bana bulduğunu söylemedin. Onun yerine Nicholas Flamel'in evini gezdiğini anlattın..."

Yanıt vermek yerine gülümsediğimi görünce açıklamalarını sürdürdü.

"Kabul ediyorum, Catherine Varchand'a mektup yazmana razı olmam büyük hataydı. Ne var ki, senin katil olabileceğin aklımın ucundan bile geçmiyordu. Mektubu yazdın ama aynı zamanda mektubun cevabını da kendin yazdın. Beni yanlış yönlendirmek için uyuşturucu çetesine vurgu yaptın..."

"Müthiş bir hayal gücün var..."

"Sen öyle söyle. Bu sözler, mektubun sen Paris'teyken atıldığı gerçeğini değiştirmiyor. Daha da önemlisi sekreter Gloire Grainville böyle bir mektup yazmadığını söyledi."

"Catherine Varchand yazmış olamaz mı?"

"Ne oldu Selim birden ciddileştin? Ciddileşmen de gerekir zaten. Çünkü başın fena halde belada oğlum."

"Sen benim durumumu bırak da soruma cevap ver."

"Hayhay vereyim. Yıllardır mektubunu sekreterine yazdıran kadın, neden birdenbire alışkanlıklarını değiştirsin? Ayrıca bu konuyu açıklığa kavuşturmak kolay, bize gelen mektup ile senin yazıcıdan çıkan yazıları karşılaştırırız olur biter... Eğer Catherine Varchand'a otopsi yaptırabilseydim, eminim senin orada olduğun gecelerden birinde öldürüldüğünü de kanıtlardım."

"Ama olmadı değil mi?" diye yüksek sesle söylendim. Artık sinirlenmeye başlıyordum. "Kimse senin deli saçmalarına inanmadı." İki eski dost öfkeyle, birbirimizi süzdük. Bedenimi geriye çekip rahat bir nefes aldım. "Kenan, senin bir ruh doktoruna görünmen gerek arkadaşım. Çok samimiyim. Hatırlıyor musun, Katya, Diane Arbus adında ünlü Amerikalı bir fotoğrafçıdan söz etmişti. Ucubelerin, özürlülerin, tuhaf insanların fotoğraflarını çekip, sonunda da intihar eden kadın. Sen de onun gibi çektiğin fotoğraflardan etkilenmeye başladın. Bak, paranoyak biri oldun. Olayla hiçbir ilgim olmadığı halde beni suçluyorsun. Yine de kurguna hayran kaldım. Eskiden korku öyküleri anlatırdın, bence artık polisiye öyküler de anlatabilirsin..."

"Bunlar kurgu değil Selim," dedi. Sanki taşıdığı bilgiler ağır geliyormuş gibi sırtını kamburlaştırmıştı. "Keşke olsaydı, ne yazık ki değil."

"Nasıl değil, elinde hiçbir kanıt yok. Dakikalardır bana senaryo anlatıyorsun."

"Kanıt var Selim!" dedi. Az önceki gergin hali gitmişti. Sanki böyle söylediği için özür dileyecekmiş gibi bir tavır takınmıştı. Doğru mu söylüyordu, numara mı yapıyordu; kısılmış gözlerinden, derinleşmiş yüz çizgilerinden anlamak imkânsızdı.

"Var mı?"

"Var! Ne yazık ki var."

Onun sesi cılızlaştıkça benim sesim yükseliyordu.

"Neymiş?" dedim. "Neredeymiş kanıtların göster bakalım."

Doğruldu. Eliyle zemini işaret ederek, "Aşağıya inmemiz lazım," dedi.

Dışarı çıkacağımızı düşünerek, "İnelim, bakalım neymiş kanıtların?" diye çıkıştım.

O önde, ben arkada stüdyodan çıktık, dış kapıya gelince Kenan, "Bodrum'a ineceğiz," dedi.

"Bodruma mı? Ne var ki bodrumda?"

Yanıt yerine, hâlâ anlamadın mı dercesine buz gibi bir ifadeyle yüzüme baktı. Aklıma gelenin gerçek olmamasını dileyerek anlamazlığa vurdum.

"Ne diyorsun, gerçekten anlamıyorum!"

Kenan hem bodrumun merdivenlerini iniyor hem de açıklamaya çalışıyordu.

"Olayı öğrendiğimden beri Catherine Varchand'ın ailesinin nereye gitmiş olabileceğini düşünüyordum. Ardından bu konuda kafa yormanın boşuna olduğuna karar verdim. Kurbanlar gibi katil de öldüğüne göre, artık onları bulmamız imkânsızdı. Ancak dün uçaktan inip stüdyoya gelince, daha önce hiç düşünmediğim bir ihtimal aklıma geldi. Baban daha önce bu evde kiracıydı. Eline para geçer geçmez, bu evi satın almıştı. Neden başka bir evi değil de bunu? Hem de çok kârlı olmasına rağmen, binayı yıktırıp yerine apartman diktirmemiş, sadece üzerine bir kat çıkmakla yetinmişti. Sana da binayı yıktırmaman için vasiyette bulunmuştu. Üstelik o dönemde babanın arabası da yoktu. Yani cesetleri başka bir yere taşıması oldukça zordu. Acaba cesetler hâlâ bu binada mı, diye sordum kendi kendime..."

Soluğumu tutmuş Kenan'ın anlattıklarını dinlerken, bodrumun demir kapısına yaklaşmıştık. Babamın sağken her zaman kilitli tuttuğu demir kapıyı, kendine doğru çekerek açtı Kenan. Taze toprak, küf karışımı bir koku çarptı burnuma. Her yerin anahtarını neden Kenan'a verdim ki diye hayıflanırken arkadaşım içeri girdi. Çaresiz ben de onu izledim. Kenan duvardaki ışığa dokundu, içerisi bir anda aydınlığa boğuldu. Işıkla birlikte haşereler bir yerlere kaçıştı. Babamlar burada otururken odun, kömür depoladıkları bu bodrum, oldukça geniş bir alanı kaplıyordu. Kolonların karelere, diktörtgenlere ayırdığı çimento zemin pürüzlüydü, çatlamıştı, yer yer kalkmış alttaki toprak ortaya çıkmıştı. Kolonlardan sarkan örümcek ağları, içeriye yıllardır girilmemiş izlenimi veriyordu. Birkaç adım atınca ileride, sol köşede bir toprak yığını gözüme çarptı.

Bodruma girdiğimizde Kenan yeniden anlatmaya başlamıştı.

"Acaba sorusu aklıma takılınca, buraya indim. Zemini araştırmaya başladım." Eliyle toprak yığınını gösterdi. "Orada çimento çökmüş, kalıplar halinde parçalanmıştı. Çimento parçalarını kaldırınca, toprak ortaya çıktı. Toprak da çökmüştü, çok değil, on-on beş santim kadar. Eğer bu bodruma birilerini gömdülerse, o yer burası olmalı diye düşündüm. Çünkü gömülen cesetler çürüyünce toprağın da çökmesi gerekirdi. Toprak çökünce de üzerindeki çimentoyla arasında bir boşluk oluşurdu. Çimento tabakası, nemin de etkisiyle bir süre sonra kırılırdı. Tıpkı burada olduğu gibi. Eğer düşüncem doğruysa, General Aleksandr Kirilov, karısı Natalya ve küçük oğlu İvan burada yatıyordu. Yukarı çıktım, kazma kürek buldum. Gece boyunca kazdım."

Kenan sözlerini tamamladığında tümseğin başına yaklaşmıştık. Artık toprak kokusu daha kesif bir hal almıştı. Tümseğin başına gelince arkadaşımın açtığı çukuru gördüm. Eliyle çukurun dibini gösterdi.

"Yanılmamıştım," dedi, "oradalardı."

Eğilip çukura baktım, birbirine karışmış kemikler arasında iki yetişkinin ve bir çocuğun kafatası duruyordu. Bu, her şeyin sonu anlamına geliyordu. Kenan'ın dediği gibi oyun bitmişti. Sanki bütün kanım çekilmiş gibiydi. Onun aklına

geleni, neden ben düşünememiştim ki? Yakınmanın anlamı yoktu. Kenan'la aramızdaki fark işte buydu. Romanın başında da söylediğim gibi o her zaman benden daha zeki olmuştu. Belki de şimdi başucumda dikilirken, beni yenmiş olmaktan gurur duyuyor, zekâsıyla övünüyordu.

Usulca doğruldum, nefretle arkadaşımın yüzüne baktım. Fakat Kenan'ın hiç de kendiyle gurur duyuyor gibi bir hali yoktu. Ne düşündüğümü sezinlemiş gibi, "Bu mezarı hiç bulmamayı isterdim. Bu gerçeği hiç bilmemeyi..."

"Böyle düşündüğünü sanmıyorum," dedim, "böyle düşünseydin sonuna kadar gitmezdin."

"Seni bulacağımı bilmiyordum, bilseydim..."

Bir süre eskisi gibi, dertlerini paylaşmaya hazır candan iki dost gibi birbirimize baktık.

"Peki şimdi ne olacak?" diye sordum. "Ne yapacaksın?"

Bakışlarını kaçırdı.

"Bilmiyorum Selim."

"Bilmen gerekir. Benim, ailemin hayatı söz konusu..."

"Allah kahretsin Selim," diye bağırdı.

"Neden bu işe bulaştın? Neden bana gelmedin?"

"Tartışmak anlamsız Kenan. Ben de sana neden bu soruşturmayı sürdürdün, neden bu kadar ısrar ettin diyebilirim. Ama bunlar sorunumuzu çözmez. Söyle, şimdi ne yapacaksın?"

Sağ eli sıkıntıyla kıvırcık saçlarında gezindi.

"Bilmiyorum abi. Ne bok yiyeceğimi bilmiyorum."

İkimiz de hâlâ tümseğin başında duruyorduk. Kenan'ın bakışları bir çukura, bir bana kayıyordu.

"Bana ne yapacağını söylemen lazım," diye ısrar ettim.

"Üzerime varma Selim! Düşünmem lazım. Şimdi kapıyı kilitleyip çıkalım."

"Çukuru bile kapamadan mı?"

"Ne yapacağımı bilmiyorum. Düşünmeliyim."

Bunları söylerken kapıya yönelmişti.

"Dur Kenan," dedim.

Aldırmadı.

"Kenan dur!" diye bağırdım.

Durdu, bana döndü.

"Altı ceset var Selim. Bu çok fazla..."

"Beni ihbar edeceksin öyle mi?"

Ezik bir ifadeyle yüzüme baktı.

"Özür dilerim," diyerek döndü. Gidiyordu. Babamın, benim emekle, cesaretle, inançla yarattığımız ne varsa, hepsini yok etmeye gidiyordu

"Dur!" diye seslendim yeniden.

Aldırmadı.

Elim kendiliğinden cebimdeki silaha gitmişti.

"Kenan dur!"

Sanki beni duymuyormuş gibi yürümeyi sürdürdü. Namluya mermiyi sürdüm. Kenan durdu. Sesi duymuştu. Hızla döndü. Elimdeki silahı görünce yüzü çarpıldı. Sanırım o anda ilk kez, katil olduğumu tümüyle anladı. Olayları çözerken bile düşünce aşamasından kendini kurtaramamıştı. Gerçeği bulmuş olmasına rağmen hâlâ gerçeğin çok farkında değildi. Ama silahımı üzerine doğrulttuğumu görünce, benim insanları öldüren biri olduğumu, kendisinin de yaşamına son vereceğimi bütün ruhuyla kavradı.

"Ne yapıyorsun?" dedi panikleyerek. "Beni de mi öldüreceksin?"

"Bunları unutamaz mısın?" dedim. Elimde silahla ona yaklaşırken, bunu yapamayacağını düşünüyordum. Yine de sormaktan kendimi alamıyordum. "Hiç olmamış gibi yapamaz mısın?"

Az önceki kararlılığı kaybolmuştu.

"Tartışalım. Birlikte düşünelim... Kafam çok karışık Selim..."

Benimki ondan daha karışıktı. Ne düşüneceğimi, ne yapacağımı bilemiyordum. Zekâm esnekliğini kaybetmişti, neyin doğru, neyin yanlış olduğunu unutmuştum. Karşımda cümleleri ardı ardına sıralayan arkadaşıma bakıyordum.

"Ben bununla yaşayabilir miyim? Ya sen? Sen yaşayabilir misin? Şantaj cezanı hafifletir. Kartal uyuşturucu bağımlısı, mahkeme bunu göz önünde bulundurur. Çok iyi avukatlar..."

Göz göze geldik. Evet, beni ihbar edecekti. Bunu yapmaya karar bile vermemişken, işaretparmağım adeta kendiliğinden dokunuverdi tetiğe.

Kenan'ın cümlesi bir iniltiye dönüştü. Sol göğsünü tutarak, sendeledi, sonra diz üstü çöktü yere.

"Beni vurdun," diye söylendi. Öfke yoktu sesinde, kızgınlık yoktu, şaşkınlık vardı sadece. "Selim, beni vurdun." Ela gözlerindeki son ışıltılar yüzümde asılı kaldı.

Onun kadar ben de şoktaydım. Evet, Kenan'ı, en yakın arkadaşımı vurmuştum. Şimdi ne yapmalıydım, onu kucaklayıp hastaneye mi yetiştirmeliydim, yoksa çabuk ölmesi için bir kurşun daha mı sıkmalıydım? Yanına yaklaşmaya cesaret edemeden, elimde tabancam öylece ayakta dikiliyordum. Kenan'ın yere yığılması uzun sürmedi ama ben hâlâ yanına yaklaşamıyordum. Bodrumun demir kapısı o anda açıldı. Önce Katya'nın korkudan çılgına dönmüş yüzünü gördüm, ardından Nihat'ın şaşkın bakışlarını. Kenan'a sarılan Katya'nın çığlığı bodrumda yankılanırken, "Ben ne yaptım!" diye mırıldandım. "Ben ne yaptım?"

Otuz Üçüncü Bölüm

Artık bu satırları hapishaneden yazdığımı tahmin ediyorsunuzdur. Ne yazık ki Kenan kurtulamamıştı. Tabancadan çıkan tek kurşun onu kalbinden vurmuş, arkadaşım düştüğü yerde ölmüştü. Benim içinse yolun sonu görünmüştü. Uzatmaya gerek yoktu, hemen babamın evinden çıkıp karakola gittim. Başkomiser Cüneyt'i bulup ona teslim oldum. Başkomiser Cüneyt, Kenan'ı tanıdığı, beni bildiği için üzülmüş gibi davrandı; ne var ki içten içe sevindiğinden emindim. Kimse artık onun işlerine burnunu sokmayacaktı.

Kenan, ah Kenan, benim canım arkadaşım. Onu öldürmüştüm. Ama ironik bir gerçek daha vardı: Böylece Kenan amacına ulaşmıştı. Katya, ilk şoku atlattıktan sonra Kenan'ın projesini tamamlamaya karar vermişti. Nihat'ın da yardımını alarak eksik kalan fotoğrafları kendisi çekti. Üstelik bir fazlasıyla; benim ateşlediğim tabancadan çıkan kurşunlarla ölen Kenan'ın cesedini de sergiye ekleyerek. Kenan ölümsüzlüğü yakalamıştı. Hem sadece fotoğrafları çeken bir sanatçı olarak değil, aynı zamanda serginin konusu olan cesetlerden biri olarak.

Basın günlerce bu olaydan bahsetti. Olayın üzerinden iki ay geçtikten sonra "Beyoğlu Cinayetleri" adıyla açılan sergi de büyük ilgi topladı. Tuhaftır, burada da Kenan'ın öngörüsü gerçekleşti. Birçok fotoğraf ve sanat eleştirmeni konuya ilgi duydu. Kenan'ın keşfedilmemiş, özgün bir fotoğraf sanatçısı olduğunu yazdı. Hatta tanınmış bir felsefecimiz bu cinayetten yola çıkarak, "Ölümsüz Olmak İçin Ölmek Gerekir" baş-

lıklı bir makale bile kaleme aldı. Makale bir gazetenin pazar ekinde yayımlandı. Ardından bu makaleyi eleştiren başka yazılar geldi. Sizin anlayacağınız Kenan yaşarken ulaşamadığı üne ölerek ulaştı. Bu anlamda, o uçak kazasının sonunda aldığı ölümsüz olma kararını benim aracılığımla yaşama geçirmiş oldu.

Nihat'a gelince, hâlâ olayı anlamakta güçlük çekiyordu. İlk birkaç ay beni görmeye bile gelmedi. Ama Gülriz'i sık sık arıyor, hakkımda bilgi alıyormuş. Sonra bir gün ansızın geldi. İlginçtir olayla ilgili bana hiç soru sormadı. Çok üzüldüğünü biliyordum ama bana kızgınlık duyduğunu sanmıyorum. Sanki bu trajedi hiç yaşanmamış gibi bambaşka olaylardan bahsetti. Melek'le arası düzelmiş, Dize'nin sınavları iyi gidiyormuş. Ondan sonraki haftalarda da hiçbir görüş gününü kaçırmadı. Önceleri Kenan hakkında konuşamadık. Son iki görüştür ortak anılarımızdan bahsedebiliyoruz.

Gülriz büyük bir sarsıntı geçirdi. Zavallı karım, bir günde birkaç yıl birden yaşlandı. Fakat olanları öğrenince, yüzüme söylemese de, sanırım bana hak verdi. Bir süre sonra da durumumuza alıştı. Bana çok iyi avukatlar tuttu. Kenan'ın ölümü dışında öteki cinayetlerde yeterli kanıt bulunamadığından, çok ağır bir ceza almayacağımı düşünüyor. Bu ülkede her beş yılda bir genel af çıktığı için de hapishanede fazla kalmayacağımı umuyor.

Burç'u, sevimli oğlumu çok özlüyorum. Onunla sadece telefonda görüşebiliyorum. Oğlumun hapishaneye gelmesi yasak. Herr Klaus Zimmermann, bunun oğlumuzu çok kötü etkileyebileceğini söylemiş. Yani uzunca bir süre oğlumu göremeyeceğim.

Katya beni görmeye hiç gelmedi. Ona kızmıyorum. Kenan'ın projesini gerçekleştirdiği için ona hayranlık duyuyorum. Başka türlü davranmasını da beklemezdim. Sergiyi açtıktan sonra Cihangir'de Sermet'ten kalan evi satıp ülkesine dönmüş. Ne yapsın kızcağız, bu ülke sevdiği iki erkeği de aldı ondan.

Bu trajik olayların yarattığım markaya, AZYA'ya leke düşüreceğini sanıyordum. Sahibinin adı cinayete karışmış bir mağazanın saygınlığını koruyamayacağını düşünüyordum. Ama hiç de düşündüğüm gibi olmadı. Aksine benim

ve şirketimin adı ne kadar çok basında duyulursa AZYA'ya duyulan ilgi de o ölçüde arttı. Rahmetli babamın sözlerini anımsadım. 'Hayatta güçlü olacaksın, çünkü gerçek yasa güçtür. Adil olmanın, haklı olmanın, ahlaklı olmanın, merhametli olmanın hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. Kötüye kullanılsa bile, insanların önünde eğildiği tek değer güçtür.'

AZYA'nın başına Gülriz geçti. Burç'a iyi bir bakıcı tutuldu. Gülriz başlarda zorlansa da fabrika müdürü Memduh Bey ve mağaza müdürü Cihan'la birlikte iyi bir üçlü oluşturdu. Tabii Milanolular ortaklıktan vazgeçtiler. Fakat Pierre hâlâ bizimle çalışıyor. Fransa'da yeni ortak adayları buldu. Uluslararası piyasaya açılma projemiz sürüyor. Gurur mu duymalıyım, yoksa üzülmeli miyim bilmiyorum; karımın bu işi en az benim kadar iyi yaptığını öğrendim. Ben de onlara hapishaneden destek vermeye çalışıyorum. Buradan destek ne kadar olursa?

Ama zamanımın çoğunu bu polisiye romanı yazmakla geçirdim. Hayır, benim Kenan gibi ölümsüz olma tutkum yok. Biliyorsunuz, polisiye roman okumaya meraklıydım. Okumak bazen yazmaya da yöneltiyor insanı. İtiraf etmeliyim ki, ne kadarının gerçek ne kadarının kurgu olduğunu artık benim bile kestiremediğim bu roman, biraz tuhaf oldu. Polisiye romanlarda yazar en büyük otoritedir. Okurla sürekli oyun oynar. Bu romanda otorite ben değilim. Deyim yerindeyse bu romanda ben, hem katil hem de kurbanlardan biriyim. O yüzden, zaman zaman bu romanı ben değil de başka biri mi yazdı diye düşünmekten kendimi alamıyorum.

Ama hayır, gerçek bu değil, en azından bu benim gerçeğim değil. Evet, bu romanı ben yazdım. Üstelik ne polisiyeye merak sardığımdan ne de can sıkıntısından... Her gece yaşadıklarımı artık yaşamamak için. Çünkü her gece, evet her gece el ayak çekilip de erkeklerden oluşan bu koğuş uykuya daldığında, penceredeki karanlığın kıyısından Kenan giriyor içeriye. Yanıma geliyor, tıpkı Galatasaray Lisesi'nin yatakhanesinde olduğu gibi teklifsizce yatağımın ucuna oturuyor. Nefret yok yüzünde, kin yok, sadece merak var. Merakla büyüyen gözlerini yüzüme dikerek, "Neden Selim?" diye soruyor. "Neden?"

Elim ayağım kesiliyor, dilim bağlanıyor; öylece kalıyorum arkadaşımın merak yüklü gözlerinin karşısında Sorusunun yanıtını alamayan Kenan sabaha kadar oturuyor yatağımın ayakucunda. O yanımdayken ben de uyuyamıyorum. Ben uyuyamayınca haklı olarak Kenan da soru dolu bakışlarını yüzümden çekmiyor. İşte bu yüzden, Kenan, şaşkınlıktan iri iri açılmış ela gözlerini yüzümden çeksin diye yazdım bu romanı. Onun sorusuna yanıt vermek için...

Yanıt vermek mi dedim? Hayır, tümüyle bilmediğim bir soruyu nasıl yanıtlayabilirim ki? Ben, bu romanı Kenan'ı neden öldürdüğümü bulabilmek için yazdım.

Mektup dokuza yirmi kala getirilmişti. Ben Ackroyd'un yanından dokuza on kala ayrıldığımda mektubu hâlâ okumamıştı. Elim kapının tokmağında tereddütle durdum ve arkama baktım. Yapmayı savsakladığım bir şey var mıydı? Aklıma hiçbir şey gelmiyordu. Başımı sallayarak dışarı çıktım ve kapıyı arkamdan kapattım.

Roger Ackroyd Cinayeti, Agatha Christie

Üç arkadaşın öyküsü bu. Beyoğlu'nda büyümüş, Beyoğlu'nda yaşayan üç ayrı kişilik, üç ayrı kimlik, üç ayrı insan. Ölümsüzlük merakıyla başlayan ölümler. Her cinayetin ardında gizemli bir neden...
Ve soruşturma boyunca adım adım, bina bina, sokak sokak Beyoğlu. O çoksesli, çokrenkli, çokdilli, çokkültürlü Beyoğlu. Günümüzün Babil Kulesi... İnsanın bencilliğini, acımasızlığını, öfkesini, çaresizliğini en iyi anlatan mekân... Soluk soluğa bir gerilim, benzersiz bir final...

Çok kollu, çok dallı büyük bir ırmağa benzeyen bu muhteşem cadde, papazı, fahişesi, cami hocası, pezevengi, hahamı, Alevi dedesi, bankacısı, işportacısı, öğrencisi, öğretmeni, tinercisi, dönercisi, dekoratörü, evsizi, midye satıcısı, esrar satıcısı, kanun kaçağı, Anadolu kaçağı, Avrupa kaçağı, Amerika kaçağı, Afrika kaçağı, yani yaşam kaçağı, beyazı, karası, sarısı, kızılı yani insan görünümünde olan kim varsa, hepsini, herkesi sorgusuz sualsiz kucaklamıştı.

Kiliseleri, camileri, sinagogları, hanları, hamamları, bankaları, giyim mağazaları, kitabevleri, meyhaneleri, birahaneleri, şaraphaneleri, kafeleri, kültürevleri, randevuevleri, sinemaları, tiyatroları, galerileri, vakitleri çoktan dolduğu halde ömür sürmeye çalışan bilmem kaç yüzyıllık inatçı binaları, dar sokakları, kör çıkmazlarıyla Grande Rue de Pera, Cadde-i Kebir, İstiklal Caddesi ya da Beyoğlu nasıl adlandırılırsa adlandırılsın burası her gün, her an değişen yeryüzünün en büyük tiyatro sahnesi gibiydi."

ISBN: 978-975-289-738-0
9 789752 8973
www.everestyayinlari.com

EVEREST
twitter.com/everestkitap